Dr Hansen törvényszéki geológus újabb nyomozásának története

Az aranylátó szem

SARAH ANDREWS

ALEXANDRA

A feltörekvő Andrews eddigi legsikeresebb regénye, a Csontvadász folytatásában Em Hansen törvényszéki geológus az aranybányák hazájába utazik.

Sarah Andrews eddigi legnagyobb közönségsikerét a dinoszauruszok világába tett kirándulásával aratta. Ezúttal Utah hegyeiből Nevada aranybányáiba látogat, ahol vagyonok – és életek – születnek és vesznek el.

Em Hansen törvényszéki geológus mai Sherlock Holmesként geológiai nyomok segítségével találja meg a bűnösöket. Ezúttal egy szövetségi területen létesített gyanús, milliárdokat érő aranybányaüzem ügyében folytatott FBI-nyomozáshoz nyújt szakértői segítséget. Azonban a koronatanú még a nyomozás megkezdése előtt meghal, ezáltal az egyszerű csalási esetnek indult nyomozás szövevényes gyilkossági üggyé alakul át. A feszültségben, tudományos információban és aranyban bővelkedő történet Andrews kétségkívül eddigi legjobb eredménye.

SARAH ANDREWS

AZ ARANYLÁTÓ SZEM

ALEXANDRA

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:
Sarah Andrews: An Eye for Gold
St. Martin's Minotaur New York, 2000

Copyright © Sarah Andrews Brown, 2000
Hungarian translation © Aranykor Bt. Kökéndy Zoltán

Minden jog fenntartva.
Tilos ezen kiadvány bármely részét sokszorosítani, információs rendszerben tárolni, vagy sugározni bármely formában vagy módon, a kiadóval történt előzetes megállapodás nélkül; tilos továbbá terjeszteni másféle kötésben, borítóval és tördelésben, mint amilyen formában kiadásra került.

Kiadja a Pécsi Direkt Kft. Alexandra Kiadója, 2006
7630 Pécs, Alkotás u. 3.
Telefon: (72) 777-000
E-mail: info@alexandra.hu
www.alexandra.hu

Felelős kiadó a kft. ügyvezető igazgatója
Felelős szerkesztő Györök Edina
A kiadvány magyar változatát Bocz József tervezte
A borítót Müller Péter tervezte

A nyomtatás és a kötés a debreceni nyomdászat több mint négy évszázados hagyományait őrző Alföldi Nyomda Rt. munkája
Felelős vezető György Géza vezérigazgató

Megjelent 27,1 (A/5) ív terjedelemben
ISBN 963 368 828 0

Olvasóimnak, különösen
Clint S. Smith-nek
és
Carlos Eduardo Gomes de Souza Santosnak,
akik nélkül a detektívregények csupán papírra vetett
betűk alaktalan halmazai maradtak volna.

Köszönetnyilvánítás

Mindenekelőtt szeretnék köszönetet mondani azoknak a kedves embereknek, akik lehetővé tették számomra, hogy 1999 őszén látogatást tegyek egy működő aranybányában és érczúzóban. Az ott alkalmazott módszereket rendkívül érdekesnek találtam, és éreztem, mennyire áthatja munkájukat a természeti erők iránt érzett mélységes tisztelet. Legszívesebben mindannyiuk nevét felsorolnám itt, amiért megosztották velem tudásukat, és vigyáztak rám, de ezt sajnos jogi okok miatt nem tehetem meg.

Hasonlóképpen szeretném köszönetemet kifejezni Thomas J. Casadevallnak, amiért végigvezetett a Sunnyside bánya föld alatti járatain és érczúzóján, miközben több ásványtani ismeretet szereztem, mint az egyetemen egy félév alatt. Ez a látogatás 1977-ben történt, de két okból is meg kell említenem. Először: a természet és a dolgozók megóvása terén tapasztalt nyilvánvaló különbségek miatt. Azóta látványosan javult a helyzet. Másodszor, mivel az akkori bányászati eljárások egyes elemeit felhasználtam jelen könyvem bizonyos részeiben. A kitalált történetekben általában emberekkel, helyszínekkel és tárgyakkal kapcsolatos ezernyi megfigyelést ötvözök annak érdekében, hogy érdekes, feszültségekkel teli történet születhessen. A bányák és a bennük alkalmazott eljárások egyébként annyifélék, ahányféle nyersanyagot akarnak a felszínre hozni. Sem a Gloriana bánya, sem az általam leírt érckitermelő és -feldolgozó üzem nem létezik.

Köszönet illeti Jon Price nevadai geológust és a Nevadai Geológiai Társaság tagjait, amiért segítséget nyújtottak nekem Nevada állam geológiai sajátosságainak megismeréséhez. Név

szerint kiemelném Earl Abbottot, Alan Coynert és Deana Banovichot. Ha valamit helytelenül írtam le, az nem az ő hibájuk.

Szintén hálás vagyok Robert B. Kaysernek, a Wyoming állambeli Douglasben található Spur farm szülöttének, a nagy mesélőnek, aki összeismertetett Marcia Murdock környezetbiológussal. Sajnálom, hogy a regényben a kollégája szomorú véget ért.

Köszönet Sarah George mammológusnak, Utah állam Természetrajzi Múzeuma igazgatójának, amiért határtalan lelkesedéssel segített elmélyednem az egerészet rejtelmeiben, az Antelope Islanden tett felejthetetlen, Thelma és Louise-stílusú kirándulást is beleértve. Ugyancsak szeretném hálámat kifejezni Marjorie Channek a Utahi Egyetem geológiai és geofizikai tanszékéről, John Middleton földrajztudósnak, Vicki A. Pedonenek, a Kaliforniai Állami Egyetem geológiai tudományok tanszékéről, amiért megismertettek a Nagy-medence természetrajzának részleteivel.

Mély hálával tartozom David M. Abbott Jr. gazdasági geológiai szakértőnek, a Tőzsde- és Értékpapír-felügyelet egykori munkatársának, e regény kéziratának alapos lektorálásáért, illetve Erich P. Junger Fauquier megyei törvényszéki geológusnak más fontos technikai részletekért és javaslatokért, Virginia állam sheriffi hivatalának, Stephen R. Murray geológusnak, Robert E. Moran geokémiai szakértőnek, Richard Louden geológusnak, Donald Rasmussen paleontológusnak, Carlos Eduardo Gomes de Souza Santos kézifegyver-szakértőnek, Priscilla Lane mezőgazdasági felügyelőnek, Pat Bagley-nek a *Salt Lake Tribune* karikaturistájának, Mark Lea gépésznek, Doug Rustadnak a Sonoma Állami Egyetem kémia tanszékéről, és végül, de semmiképpen sem utolsósorban Artemas Yaffe-nek, aki egyszerűen beskatulyázhatatlan.

Köszönet a recenziókért kollégáimnak: Mary Hallock-nek, Thea Castlemannnek, Ken Daltonnak és Jon Gunnar Howe-nak.

A regény írása közben az alábbi kiadványok szolgáltak legfontosabb forrásaimul (abban a sorrendben, ahogy az éjjeliszekrényemen és egyéb poros helyeken hevernek): Sarah Winemucca Hopkins: *Life Among the Piutes;* James W. Hulse: *The Silver State-,* Hyemoyohsts Storm: *Seven Arrows;* Őszentsége a Dalai Láma és Dr. Howard C. Cutler: *The Art of Happiness* (A boldogság művészete – Trivium Kiadó, Budapest); Samuel Zaeveloff: *Mammals of the Intermontane West;* R. J. Puddephatt: *The Chemistry of Gold;* Lalla Scott: *Karnee, a Pauite Narrative;* Bill Fiero: *Geology of the Great Basin;* Sessions S. Wheeler: *The Nevada Desert;* William O. Vanderburg: *Mines of Humbolt and Pershing;* Stanley W. Paher: *Nevada Ghost Towns and Mining Camps;* Timothy Green: *The Gold Companion;* Pierre Lassonde: *The Gold Book;* John L. Dobra: *The U. S. Gold Industry 1998;* Robert E. Moran: *Misuse of Water Quality Predictions in Mining Impact Studies and Cyanide in Mining: Some Observations on the Chemistry, Toxicity and Analysis of Mining-Related Waters*

Mély hálával tartozom Kelley Ragland szerkesztőnek és Deborah Schneider ügynöknek a mű létrejötte érdekében végzett kitűnő munkájukért, illetve, mint mindig, férjemnek, Damonnak és Duncan fiamnak, amiért támogattak az írás folyamatában.

1.

Miután feltette a kérdését, a férfi az asztalra könyökölt, és tenyerével alátámasztotta az állát. Szemmel láthatóan a válaszomra várt. Korából kifolyólag ez a mozdulat felgyűrte a bőrt az arcán, s erősen őszülő szemöldökét kérdően felkanyarította.

Nem válaszoltam azonnal. Inkább azzal tereltem el a gondolataimat, hogy megpróbáltam megbecsülni a korát. Ötven? Ötvenöt? Legalább ennyi esztendő múlhatott már el a feje felett, ami a kellemes küllemű, karcsú férfit kényelmes megállapodottsággal töltötte el.

A pincér épp az imént hozta ki a kávéját, amibe a férfi tejszínt öntött – nem keverte össze –, aztán csészéjét a szájához emelve úgy tett, mintha nagyon érdekelné a pohárban kialakult mikrokozmosz. Gőz kígyózott fel, s a fekete és fehér lassan barnává olvadt össze. Óvatosan hörpintett, s mivel a hőmérsékletét megfelelőnek találta, hosszan, elégedetten kortyolgatta a keserű italt.

Az én csészémből is a kávé erős illata szállt fel. Tátott szájjal bámultam a férfira. Az FBI titkos ügynöke ült az asztal másik oldalán. Nem tudtam a nevét, de ha jól értettem, épp az imént állást ajánlott nekem. Vagy valami hasonlót.

Abban a reményben fordítottam el az arcomat, hogy meglátom Rayt, amint végre kilép a mosdóból. Múltak a másodpercek, sőt már fél perc is eltelt. Újra magamon éreztem a nyomozó tekintetét, s idegesen fészkelődni kezdtem. Ráébredtem, hogy nagyon biztos a dolgában, ahhoz pedig túl hidegfejű, hogy a hallgatásom eltérítse a szándékától.

– Mi az igazi neve? – kérdeztem, ezzel próbáltam elterelni a szót az állásajánlatról, egyben az ő térfelére ütni a labdát. – A

telefonban Tom Latimerként mutatkozott be, de feltételezem, hogy nem ez a valódi neve. Úgy emlékszem, ugyanezt a nevet használta, amikor abban a dinoszaurusz-dologban nyomozott.

– Ha segít nekem a mostani ügyben, becsületszavamra megmondom a születésemkor kapott igazi nevemet – felelte, majd elvigyorodott.

Vajon a szerencsétlen pisztrángok is ilyen mosolyt látnak a horgász arcán, amikor ráharapnak a csalira? Reménykedtem benne, hogy nem fogok vergődni, de a horogra akadt hal már nem tudja megőrizni a méltóságát. Vajon miért várt a kérdésével addig, amíg Ray eltávozott az asztaltól?

A főpincér az alkalomhoz illő szóvirágok kíséretében két embert ültetett a balra eső asztalhoz, majd a vastag asztalkendőket úgy igazította el az ölükben, mintha az amerikai kultúrában elfogadott lenne, hogy a társadalmi osztálykülönbségeket ilyen alázatos módon érzékeltessék. A férfi krémszínű Stetson kalapjának helyet keresve nézett körül, végül jobb lehetőség híján az abroszra tette. A kezét a kalapon tartotta, s közben idegesen játszadozott a karima szélén lévő félselyem szalaggal.

A két ember ügyet sem vetett a pincérre és a művészien eléjük helyezett étlapra, mivel éppen egy banális, bár igen feszült társalgásba merültek. Mindketten zavartan kerülték egymás tekintetét.

– Úgy két hónapja ismerem, de annyira *igazi*, amikor együtt vagyunk – szólt a fiatal, szőke nő a feltűnően fitt, ősz férfihoz, s beszéd közben folyton tekergette karcsú felsőtestét. Ujján egy hatalmas kővel díszített gyűrűt forgatott, hasztalanul próbálva önkéntelennek feltüntetni a mozdulatot.

– Úgy értem, hogy *bármiről* el tudunk beszélgetni. Igazán *nagyszerű ez* a kapcsolat. Tudod, most *tényleg* úgy érzem, hogy ez valami *különleges*.

A férfi mindkét karjával az asztalra könyökölt, majd a kezét összekulcsolta a szája előtt, hogy nehezebb legyen az arcáról olvasni. Apró, zavart fejbiccentéssel jelezte, hogy hallja, amit a nő mond.

Az alig észrevehető reakciótól feszélyezve a nő így folytatta:

– *Imádok* vele késő éjszakáig fennmaradni. Azt se bánom, ha egész idő alatt csak *beszélgetünk*. Érted? Persze gondolom, neked semmilyen közös témád nem lenne vele, mert te a *környezetvédelemmel* foglalkozol.

Az FBI-ügynök még egyet kortyolt a kávéjából, és ezzel újra magára vonta a figyelmemet.

– Tehát, Em, rosszkor tettem fel a kérdést? – érdeklődött.

A szomszéd asztalnál ülő párról a nyomozó felé fordítottam a tekintetemet, és láttam, hogy pajkosan felcsillan a szeme.

Hol késik Ray? Vajon meddig tart egy férfinál a vizelés?

– Nos, hm, még át kell gondolnom a dolgot – feleltem ügyefogyottan. Úgy próbáltam kitérni a válasz elől, hogy az időhúzást választottam. Közben nem hagyott nyugodni a kérdés, hogy akkor egyáltalán milyen terveim vannak a jövőre nézve.

A férfi, akit nem Tom Latimernek hívtak, letette a csészéjét, majd annyira közel hajolt hozzám, hogy mákos, rövidre nyírt fekete haja már csak egy-két arasznyira volt első ősz hajszálaimtól.

– Tehát, Em – mondta szinte mormolva, hogy a hangját alig lehetett kivenni az étterem háttérzajából –, már egy hete itt van Salt Lake Cityben. Gondoltam, talán kissé unatkozik, mivel nincs semmi dolga. Denverben sem várja semmi halaszthatatlan. Az olajipar legújabb „racionalizálási” akciója következtében megint elvesztette az állását, és tekintve, hogy jelenleg több ezer munkanélküli olajipari geológust tartanak nyilván, kevés a reménye arra, hogy újra el tud helyezkedni a szakterületén. Folyton azt mondogatja magának, hogy geológus, nem pedig nyomozó, de az egyetlen számottevő különbség az idő

mértékében van, nemde? Én olyan bűntények friss nyomaiból próbálom nagy nehezen rekonstruálni az eseményeket, amelyeket nemrég követtek el, ön pedig a töredékes leletekből könnyen kikövetkezteti, mi történt félmilliárd évvel ezelőtt.

Játszadozni kezdtem a szalvétámmal. Igaza volt, a geológusok tulajdonképpen nem sokban különböznek a nyomozóktól. Nyugtalanított, hogy hízelgése milyen könnyen talált célba.

Így folytatta:

– Jó ideje annak, hogy segített nekünk a George Dishey-gyilkosság felderítésében. Már majdnem egy éve. Hosszú hónapokig ült az íróasztal mögött, aztán sorban állt a munkanélküli-segélyért. Eléggé ismerem ahhoz, hogy tudjam: alig várja már, hogy megszabadulhasson a szürke hétköznapoktól. Ray négyszer látogatta meg Denverben, ön pedig egyszerűen nem tudott mit kezdeni magával, úgyhogy eljött vele ide.

Figyelmeztető pillantást vetettem rá, majd újra az asztalra meredtem. Honnan tud ennyit arról, mi történt velem az elmúlt hónapokban?

– Fogadok, hogy most azon tűnődik – folytatta –, miért játssza az udvarias vendéget a barátja anyjának a házában, amikor tulajdonképpen minden vágya, hogy…

– Ebből elég! – csattantam fel. Csak Rayre és rám tartozik, hogy mormon neveltetéséből kifolyólag nem akar velem házasságon kívül szexuális életet élni.

– Igaza van! – felelte a nyomozó. – Ez tényleg magánügy. Bocsásson meg! Az utóbbi időben figyelemmel kísértem a tevékenységét, de nem kell aggódnia. Az értesüléseimet egy Carlos Ortega nevű barátjától szereztem. Kedves ember, és jó kopó.

A nyomozó hirtelen elhallgatott, és fejét jobbra-balra forgatva próbálta magára vonni a figyelmemet.

– Hahó!

Egy pillanatra szürke szemébe néztem, aztán újra az abroszt kezdtem fürkészni. Elkezdtem összecsipegetni az asztalon szétszóródott kenyérmorzsákat. Mint mindig, ezúttal is legalább ötször annyi morzsát termeltem, mint bárki más az asztalunknál. Úgy látszik, különleges tehetségem van hozzá. Remélem, hogy van a világnak olyan sarka, ahol ezt a jó modor jelének, sőt talán a rendkívüli intelligencia egyik megnyilvánulási formájának tartják.

A szomszéd asztalnál ülő szőke ciklon folytatta az áradozást új barátjáról, s közben balett-táncosnőt megszégyenítően egyenes tartással tanulmányozta az étlapot.

– Úgy érzem, mintha *mindig* ismertük volna egymást – közölte asztaltársával.

Kis híján hangosan megjegyeztem: Ugyan már, drágám, ennél jobb szöveget is kitalálhatnál!

– Meséld el, hogy ismerkedtetek meg! – mondta a férfi ifjú beszélgetőtársának.

Felé pillantottam. Unottnak, vagy még inkább kifejezéstelennek tűnt a tekintete. Azon tűnődtem, milyen kapcsolat lehet közöttük. Vajon ősz és tavasz talált egymásra? Nem valószínű, hiszen egy szerelmes férfi nem bírná elviselni ilyen fegyelmezetten, ha a barátnője egy másik férfiról lelkendezne.

– Nos – mondta a szőke, miközben színlelt méltósággal kihúzta magát. – Egy *koncerten* történt. A *szünetben* találkoztam vele a *büfében*. Csak arra az alkalomra repült oda a *saját* gépével. így ő *maga* vezette. Ugyanazt a *chablis*[1]-fajtát ittuk. Kiderült, hogy *jói* ismeri a borokat. *Nagyon* sokat tud róluk.

Az utolsó mondatnak bal keze vízszintes mozdulatával adott nyomatékot.

---

[1] A francia burgundi bor északi változata. (A ford.)

Balkezes, állapítottam meg hivatalosan, majd szemrehányást tettem magamnak, amiért önkéntelenül adatokat gyűjtök egy vadidegen emberről.

– Mi a véleménye? – kérdezte halkan a velem szemben ülő nyomozó. – Ön jó megfigyelő.

Megjelent a pincér, és megkérdezte őket:

– Sikerült választaniuk?

A nyomozó megérintette a kezemet.

– Em! Szükségem van a segítségére.

Sem a hallgatás, sem a témaváltás, sem pedig a duzzogás nem vezetett eredményre. Megpróbálkoztam a kitérő válasszal:

– Egy veszélyeztetett faj ügyében segítsek? Tulajdonképpen mi közöm van hozzá? Geológus vagyok, nem biológus. Emlékszik az iskolában tanult osztályozásra? Az állatokra, növényekre és a kőzetekre? A biológusok az első két területtel foglalkoznak, én pedig a harmadikkal.

A nyomozó olyan halkan szólalt meg, hogy alig hallottam a hangját:

– A csoportban természetesen van egy biológus, aki a szőrös apróságokkal foglalkozik. A helyszín miatt gondoltam önre. Aranybányászat a semmi közepén. Egy geológus számára ez maga a mennyország.

– Ebben igaza van – feleltem játékos hangsúllyal. Próbáltam lazára venni a figurát, hátha sikerül eltitkolnom, pillanatnyilag mennyire nincs ínyemre ez a lehetőség.

A semmi közepénél már csak az isten háta mögötti helyeket szeretem jobban.

Szemforgatva mértem végig a találkozó helyszínéül választott elegáns városi étterem díszes berendezését, az összeillő árnyalatokat és a mértéktartó ízléssel elrendezett asztaldíszeket. Az étel ízletes volt, a kávé pedig fantasztikus, én mégis szívesebben eszem a földön ülve a zsebkésemmel egyenest a fazékból.

Hol késik Ray? Mire jó egy férfi, ha nem siet a barátnője segítségére a szorult helyzetekben? Végtére is részben neki köszönhetem, hogy ide jutottam. Nem kértem, hogy kísérjen el erre a találkozóra, jelenlétével pedig finoman emlékeztetett rá, hogy tudni akarja, mivel töltöm az időmet.

Megpróbáltam felidézni a Rayjel folytatott beszélgetésünket.

– Ma azzal a fickóval vacsorázom az FBI-tól – mondtam.

Ray mindig takarékosan bánt a szavakkal, így most sem felelt, de észrevettem, hogy pillantása elsötétül a hirtelen bosszúságtól.

– Nem nagy dolog – tettem hozzá mentegetőzve. – Csak úgy felhívott, érdeklődött, hogy vagyok, aztán felvetette, hogy találkozzunk.

– Vajon honnan szerezte meg a telefonszámodat? – kérdezte Ray. Mindig megtalálja és kihasználja az érvelésem egyetlen gyenge pontját.

– Itt jön Ray – jegyezte meg az FBI-ügynök.

Fejemet elfordítva kutattam a tömegben a fekete hajú, jóképű rendőr barátom után. Meg is találtam a mosdókhoz vezető folyosó bejáratánál. Valami ismeretlen, kopasz fickó megállította, aki beszéd közben olyan hevesen hadonászott, mintha a levegőt akarná fényesíteni. Ray izmos, vonzó alakjára tökéletesen illett a Salt Lake City büszkeségeit ékesítő sötétkék egyenruha. Csak a gyakorlott szem láthatta rajta, mennyire ideges.

– Akár el is jöhetne velünk – mondta halkan a nyomozó. – Holnap elugrunk oda egy másik nyomozóval. Kis repülőgéppel csak egy-két óra az út Nevadába…

Lesütöttem a szememet. Imádok repülni. És ezt ő is tudta. Vajon mi volt olyan sürgős ebben az ügyben, hogy mindenképpen el akar csábítani magával? Esetleg a csábítás egy más formájáról van szó?

Amikor ismét kinyitottam a szememet, Ray már hátat fordított az őt feltartó pasasnak, és öles léptekkel az asztalunk

felé igyekezett. A kopasz ember a nyomába eredt, és még mindig beszélt. A velem szemben ülő FBI-ügynök így szólt hozzám:

– Már jön is a barátja. Hogy döntött?

– Miért a távollétében győzködött? – kérdeztem.

A nyomozó vállat vont, és elmosolyodott. Adta az ártatlant. Egyre hevesebben dobogott a szívem. Ray odaért az asztalunkhoz. Az órájára nézett, majd sokatmondó pillantást vetett rám.

Micsoda féltékeny alak vagy – gondoltam bosszúsan.

Ray összeszorította a száját. Leolvasta az arcomról, hogy mire gondoltam. Behunyt szemmel megfogadtam magamban, hogy soha nem fogok pókerezni.

Az FBI-ügynök bemutatott a férfinak, aki feltartotta Rayt.

– A hölgy neve Em Hansen. Hadd mutassam be Tom Latimert! Ray, amint látom, önök már ismerik egymást.

Ray barátságtalan pillantással válaszolt,

A kopasz ember kérdőn nézett az ügynökre, majd vállat vont, és felém nyújtotta a kezét:

– Örvendek.

Dühös pillantást vetettem a nyomozóra:

– Remek viccei vannak! – Ezután kezet fogtam a kopasz férfival, és így mutatkoztam be: – Amelia Earhart[2] vagyok. Részemről a szerencse.

Ray levette a kabátomat a szék támlájáról és felém nyújtotta. Felálltam, majd hagytam, hogy felsegítse rám. A kopasz férfi a helyemre osont, a nyomozó pedig így szólt hozzá:

– Mindjárt jövök – aztán felállt, és elkísért minket á kijáratig. Kifelé menőt elkapta a könyökömet, mialatt az asztalok között lavíroztunk, és úgy intézte, hogy szép lassan lemaradjak Ray

---

[2] Híres amerikai pilóta. Ő volt az első nő, aki egyedül átrepülte az Atlanti-óceánt. 1937-ben Frederick J. Noonan navigátorral körül akarta repülni a Földet, de útközben a gépe utasaival együtt eltűnt. (A ford.)

mögött, majd a fülembe mormolta: – Mi volt a benyomása a szomszéd asztalnál ülő két emberről?

– Apa és lánya – feleltem, ezzel könnyelműen belementem a különféle adatok elemzésének játékába. – Az apa már kisgyerekkorában elhagyta a lányt, azóta is nagyon ritkán találkoznak: A lány azt akarja, hogy az apja kárpótolja ezért, de előbb még meg akarja leckéztetni az apját. A férfi azonban csak sekélyes, önimádó, öreg bájgúnár. – Amikor a nyomozó elmosolyodott, hozzátettem: – A lány örökölte apja sekélyességét. Miért kérdezi?

– Honnan tudja mindezt?

– Hasonlítanak egymásra. Az orruk és a keskeny arcuk is. Legalább felerészben skandináv vér csörgedezik az ereikben. Még kilencvenévesen is babaarcúak és fittek lesznek, de a férfi már őszül. A lány érzelmi kapcsolatra vágyik, de mivel alig ismeri az apját, és a lelke legmélyén nagyon haragszik rá, amiért elhagyta, a bosszúállás apa-lány kapcsolatban szokatlan módszerét alkalmazza. „Ha-ha, apa, felnőttem, de te nem voltál mellettem. Nyíltan beszélek veled a szexuális életemről.” Az apa számára még az is szokatlan, hogy egy szobában van a lányával, ezért fogalma sincs, hogyan kellene viselkednie, csupán annyira megközelíthető, mint eddig, vagyis egyáltalán nem.

Az FBI-ügynök elmosolyodott.

– Mondtam, hogy született nyomozó.

Bosszús oldalpillantással reagáltam a megjegyzésére. Ray már az ajtónál állt, és szorosra zárt ajakkal várt rám.

– Miért érdekli mindez? – kérdeztem.

– Mert köze van az ügyhöz. Csupán egyetlen dolog kerülte el a figyelmét: az apa és a lány barátja közötti esetleges kapcsolat, de még én sem tudom biztosan, hogy van-e ilyen.

– Hát persze – mondtam gúnyosan. – Egy étteremben ülünk, a megfigyelendő személyek pedig véletlenül éppen a szomszéd asztalnál foglalnak helyet. Mi a trükkje, Mr. Houdini?

A nyomozó megszorította a karomat, majd még szélesebb mosoly jelent meg az arcán.

– Előzetes tervezés kérdése az egész. Persze egy együttműködésre kész főpincér is igen hasznos lehet. Ha nem akarjuk, hogy a kiszemelt gyanút fogjon, megtudjuk, hol és mikor fog vacsorázni, majd mellé foglalunk asztalt. Az ön helyén ülő férfi, aki éppen édességet és újabb csésze kávét rendel, s közben úgy tesz, mintha valami ostoba fajankó lenne, pedig a pár beszélgetésére fülel. Nos, ő nekem dolgozik. Ezek olcsó trükkök. Gyorsan megtanulja majd őket.

Hallottam, hogy Ray a gyűrűjével kopog az ajtókilincsen. A néhai felesége húzta az ujjára. Kopp, kopp, kopp. Igyekezz, Em!

Újabb kifogást kerestem.

– A kocsim a szervizben van – mondtam –, anélkül…

– Tudom – válaszolta a nyomozó. – Holnap reggel háromnegyed hat körül felveszem a házuk előtt. A reggelivel ne is törődjön. Majd hozok magammal fánkot és kávét. Úgy tudom, az erőset szereti.

Rayre pillantottam. Mérgesen nézett rám.

– A krémmel töltött, kívül csoki fickókat különösen kedvelem – feleltem.

– Jó ízlésre vall. Fémbetétes bakancsban jöjjön! – válaszolta az ügynök. – Arrafelé a Bányabiztonsági és Bánya-egészségügyi Felügyelőség az úr. Rayt pedig nyugtassa meg: vacsorára hazahozom.

3

Pat Gilmore a számítógépe előtt ült, és finoman ütögette a billentyűket. Annyira finoman, hogy egyetlen betű sem jelent meg a képernyőn. Ez volt a szokása, amikor ki akarta adni magából a benne tomboló rengeteg energiát. *Mit tegyek?* – kérdezte magától, miközben hasztalanul próbálta idegességét a számítógépén levezetni. *Ezt egyszerűen nem engedhetem. Nem lenne tisztességes. Itt vannak előttem az adatok. Tudom, hogy hazudik.*

Felpattant a székéről, és fel-alá járkált szűkös irodájában, majd megbotlott egy túlságosan teletömött papírkosárban. A kecsesség sosem tartozott a fő erényei közé. Pat magas, csontos nő volt, olyan izmos típus, akit a férfiak tenyeres-talpasnak szoktak nevezni. A vastag, férfi munkásnadrág és a rövid ujjú ing sem javított sokat a megjelenésén. Nem állíthatjuk, hogy egyáltalán nem törődött a külsejével, inkább azt mondhatnánk, nem ez volt számára a legfontosabb. Annak ellenére, hogy sok bántó kritikát kapott, nem adott annyit mások véleményére, hogy emiatt öltözködési tanácsokat kérjen, vagy finomabb, nőiesebb frizurát csináltasson magának, ne adj' isten sminkkel bíbelődjön. Ilyesmire egyszerűen nem volt képes időt szakítani.

Ebben a pillanatban a járkálás kötötte le. Úgy mozgott, akár egy karámba zárt bika. Ökölbe szorított kézzel három hosszú lépés után hangos puffanással nekiment a lakókocsiban berendezett mobil irodája túlsó falának. Tudta, hogy ott van a fal, és el is kerülhette volna az ütközést, de abban a pillanatban nem sokat törődött a tárgyi világ efféle korlátaival. Hangosan kipréselte a tüdejéből a levegőt, majd mindkét öklével a vele szemben lévő parafa táblára csapott, ezzel elszakította a munkavállalók jogairól szóló fénymásolt hirdetményt. Dühösen

kirántott egy rajzszöget a tábla széléből, teljes erővel belevágta a papírlap közepébe, majd megfordult, és elindult az ellenkező irányba.

Megszólalt az asztalán a telefon. Csengése csak tovább kínozta amúgy is meggyötört idegeit. Felkapta a kagylót.

– Mi az? – harsogta a készülékbe. A dühtől tágra nyílt szemmel hallgatta a hívó szavait. – Marhaság! – kiáltotta. – *Szó sem lehet róla*, hogy hallgassak erről!"

Köszönés nélkül lecsapta a kagylót.

Feszülten mormogva az íróasztala fölé hajolt, és előhúzott egy elrejtett iratköteget, majd a szemétkosárban turkálva olyan borítékot keresett, amelybe beleférnek az iratok. Talált is egyet, és belegyömöszölte a papírokat, aztán a csomagot a szájához emelte és megnyalta a ragasztócsík épen maradt részét. Nem ragadt le. Szitkozódva vette tudomásul a tényt, majd vastag ragasztószalaggal orvosolta a problémát. Megfordította a borítékot, filctollat ragadott, áthúzta a feladó címét, a saját munkahelyi címe fölé biggyesztette a „Feladó” szót, majd nagy betűkkel a következőket írta alá: „Címzett: KREN híradó, Reno”, végül azt írta a bal alsó sarokba: „El a kezekkel, John Howell!” Megengedett magának egy keserű kacajt, bár tudta, még ilyen jelentéktelen kérés esetében is kevés az esélye arra, hogy célt érjen. Mégsem adta fel. Nem vesztegethette az időt arra, hogy az élet, az univerzum és a hírszerkesztők igazságtalanságán elmélkedjen. Tovább kell próbálkoznia. Véget kell vetnie az általános eltorzulásnak, meg kell védenie az Isten által rábízott értékeket.

Ilyen gondolatok jártak a fejében, miközben lekapta a kabátját a fogasról, eloltotta a villanyt, és elindult a zümmögő érczúzó, a lenyugvó nap és a zsályaillat felé. Átsietett a friss aszfalton ócska furgonjához, közben azon bosszankodott, milyen hamar véget ér ez a hivalkodó aszfaltburkolat. A földút lassítja a haladást, pedig ma este sietnie kell.

3.

Ray motorcsónakjának hangja egy dühös méh zümmögéséhez hasonlított, és semmivel sem növelte a víztározónál töltött nyári este élvezeti értékét. Ray persze fel volt dobva. Tökéletes, fehér fogsora csillogott a lemenő nap fényében. Mosolyogtam és visszaintegettem neki, mintha én is átérezném, mennyire jó dolog merő szórakozásból ekkora zajt csapni. Aztán végigfeküdtem a gondosan leterített pléden, s szalmakalapommal eltakartam az arcomat.

Pajkos, hús szellő borzolta a szőrszálakat a karomon. Napnyugta után a hőség gyorsan átadta helyét a hűvös, hegyi levegőnek, de még egyáltalán nem fáztam, és jóllakottan heverésztem. A Raytől vacsorára kapott szendvics békésen pihent a gyomromban. Kellemes érzéssel töltött el, hogy holnap erről a csicsás, hegyi játszótérről a sivatagba repülök. Miközben a gondolataimba merültem, Ray csónakjának szakadatlan zümmögése lassan megszűnt létezni, s ez az állapot szunyókálásba mehetett volna át, ha Ray kutyájának nem támad kedve megszaglászni az államat és lelökni a kalapomat.

– Menj innen! – mondtam neki, aztán meglegyintettem a pofájáról lógó hosszú, nedves szőrszálakat. A kutya tapintatosan eloldalgott, én pedig újra az arcomra tettem a kalapomat, és megpróbáltam visszatérni az oly hirtelen megszűnt álomvilágba.

A kutya áporodott leheletét azonban éles gyerekhang váltotta fel, amint éppen vidáman ébresztőórát utánzott.

– Csingilingiling! – kiáltotta Teddy, Ray unokatestvérének ötéves kisfia körülbelül egyarasznyira a bal fülemtől. – Csingilingiling!

Levettem a kalapot az arcomról, és szigorú pillantást vetettem a jövevényre. A bosszúságot azonnal felváltotta bennem a megaláztatás érzése, amint rájöttem, hogy egy ötéves gyereket

próbáltam megijeszteni. Ráadásul úgy tűnt, nagyon is ínyére van a reakcióm. Azzal próbáltam menteni a helyzetet, hogy megkérdeztem:

– Te csengettél?

– Csingilingiling! – felelte diadalittasan. – Akarsz fogócskázni? – kérdezte kihívóan a szeplős, huncut arcú fiúcska. Az ajkát és az állát a jégkrém lila maradványai maszatolták össze, és erről hirtelen eszembe jutott, vajon a szín előállításához használt szintetikus vörös és kék festék okozott-e rövidzárlatot az agyában.

Meglehetősen morcosan válaszoltam:

– Köszönöm, inkább itt fekszem, és élvezem ezt a kellemes estét.

– De most neked kell rám vigyáznod.

– Nekem? Á... nem. Ray hozott ide téged. Én csak elkísértem.

– Nem, nem. Ray bácsi most csónakázik. Ezért neked kell velem fogócskáznod.

A csupa mosoly és csupa izom Ray elhúzott mellettünk, egyik kezét feltartott hüvelykujjal magasba emelve. Lassan rájöttem, mire megy ki a játék. Így akarja velem megízleltetni a gyereknevelés örömeit. Végtére is fontolgattuk, hogy szorosabbra fűzzük a kapcsolatunkat, ami az ő – mormon-világában egyet jelent a házassággal és a gyerekekkel.

Felültem és végigmértem a srácot, aki éppen a mutatóujjával lövöldözött rám *(bumm! bumm!),* közben arra gondoltam, milyen lenne, ha az én gyerekem volna. A külseje elég megnyerő, de összességében túlságosan eleven. Egy kicsit idegesít a viselkedése.

Teddy szája még szélesebbre húzódott. Tudatában volt, hogy ura a helyzetnek. Ez nem tetszett. Bosszúsan állapítottam meg, hogy tapasztalatlanságom miatt mennyire nem tudom érvényesíteni az akaratomat a kisgyerekekkel szemben.

Teddy türelmetlenül emelgette a lábát.

– Na, *na,* fussunk már! – sürgetett.

Vettem egy mély levegőt, aztán sóhajtottam.

– Ötig számolok, addig egérutat kapsz – közöltem vele, mialatt feltápászkodtam –, de utána menekülj, mint macska a pokolból, mert én Wyomingban nőttem fel, ahol minden gyerek versenyt fut a széllel!

Teddy szeme tágra nyílt.

– Egy, kettő, három, négy, öt! – kiáltottam.

A fiú sarkon fordult és elinalt. Utána szaladtam, hirtelen eltöltött a játék öröme, lábujjaim belesüppedtek a homokba. Teddy úgy futott, mint a nyúl, szaporán szedte sovány lábait, de hosszú lépteimmel utolértem, tüdőmet pedig megtöltötte a meleg levegő. A vadászat izgalma szellemi megterheléshez szokott agyamat a morcos ön tudatosság magasságaiból a puszta énemre redukálta. *Győzni* akartam. Karommal hadonászva elkaptam a fiút a vállánál, elestünk, de felnyaláboltam, és a lendülettől továbbgurultam a parton. Teddy közben artikulálatlanul visított. Ebből arra következtettem, hogy ő is élvezi a dolgot, de amikor végül megálltunk, kiszabadította magát a karomból, felém fordult, és a szemében megvetés lángolt.

– Megmondalak! – közölte.

– Mit mondasz meg?

– Ray! – kiáltotta. – Ray bácsi!

– Mi a baj? – kérdeztem döbbenten, miközben újra feltápászkodtam. Átkaroltam a fiút, és szőke hajáról lesöpörtem a homokot.

Teddy a bordáimnak feszítette a karját, majd igyekezett kitépni magát az ölelésemből. Elengedtem. Leszaladt a partra, közben addig kiabált és hadonászott, amíg a bácsikája észre nem vette.

– Ray bácsi! – kiabálta újra és újra teljes hangerővel.

Ray kikapcsolta a motort, majd unokaöccse közelében leállította a csónakot. Aztán letérdelt, és néhány szót váltott a

gyerekkel, de túl halkan beszélt ahhoz, hogy én is halljam. A fiú Ray karjába vetette magát, és a vizes mentő-mellénybe fúrta az arcát. Ray megsimogatta Teddy haját, megnyugtató szavakat mormolt neki, majd szemtől szembe állította és megveregette az állát, ahogy a katonáknál szokás. Ezután mindketten odajöttek hozzám.

– Teddy azt állítja, hogy csúnya szót mondtál – közölte Ray szemrehányóan. A napszemüvegén keresztül nem láttam a szemét, de pengeélesre szorított ajka arról árulkodott, hogy nem kezeli elnézően a helyzetet.

– Csúnya szót? Miféle csúnya szót?

Ray öntudatosan felemelte az állát.

– Úgy nevelték, hogy ne ismételje meg az ilyesmit. Mit mondtál neki?

Hitetlenkedve pillantottam fel Ray napszemüvegében látszó tükörképemre.

– Mit mondtam? Ötig számoltam, aztán utánaszaladtam. Mi rossz van… – Aztán eszembe jutott. – Azt mondtam, meneküljön, mint macska a pokolból. Ugyan már, Ray, hiszen ez csak egy szófordulat!

Ray levette a szemüvegét, és megtörölte a szemét. Egy hosszú pillanatig csukva tartotta, aztán újra felnyitotta a szemhéját. Megvizsgálta a napszemüvegét. Letörölt egy foltot a tükrös felületről. Komor arccal nézett rám.

– Ismétlem…

– Jól van – vágtam közbe. – Megértettem. Figyelj, bocsánatot kérek tőle. – Összeszorított fogakkal Teddy felé fordultam, és így szóltam: – Ne haragudj! Nem akartalak megbántani. Tudod, mifelénk…

Félbehagytam a mondatot. Nem számít, mifelénk mi a szokás. Most nem ott vagyunk. Ami egy farmer lánya számára természetes, az itt modortalanságnak számít. Elszégyelltem magam, de dühös is voltam. Nyugaton a nap búcsúcsókot adott a

hegyeknek, én pedig a vidámabbnak ígérkező holnapra igyekeztem összpontosítani.

– Amúgy is késő́re jár – mondta Ray.

– Így igaz – válaszoltam.

4.

A nevadai Lovelockban Shirley Cook köhintett egyet, aztán kidugta a lábát a takaró alól, lábujjaival kopott, ócska papucsát keresve. Bár az örök sötétség birodalmában élt, mivel mindig ugyanakkor ébredt, tudta, hogy hamarosan felkel a nap. Már kislánykorában megvakult. Azt is tudta, hogy a baleset az arcán is nyomokat hagyott, de az évek múltával lassan az éppen csak bimbózni kezdett hiúság utolsó nyomai is eltűntek belőle. Rájött, hogy a férfitárs nélkül leélt élet más természetű szenvedélyeket tesz bonyolulttá, viszont bizonyos értelemben szerfelett élvezetessé. Régi szokása szerint, miközben az ajtóhoz ment, jobb kezével végigsimította a falat, aztán a felcsavarozott kampóról leakasztotta a köpenyét, és öregedő teste köré burkolta. Az agyában rögzült térképet követve indult a konyha felé.

A tűzhelyhez lépett. A felkelő nap nemsokára felmelegíti a házat, de úgy határozott, hogy addig iszik egy teát. A tűzhelytől kissé balra eső fali fémtartóból elvett egy gyufát, meggyújtotta, majd a kisujjával óvatosan kitapogatta a gázrózsa szélét, miközben a másik kezével elfordította a gombot. Ezután a helyére tolta a teafőzőt, megfordult, és átvágott a konyhán. A macska üdvözlésképpen nyújtózkodott egyet. Az öreg hölgy megmaradt négy érzékszerve annyira kifinomult volt, hogy ha akarta, kisugárzó testmelege alapján is érzékelni tudta az állatot. A finom roppanás, amikor a macska kitátotta a pofáját, a lustálkodva hátára hengeredé és a hasát simogatásra felkínáló állat halk dorombolása szintén nyomra vezethette volna. Sőt, a lehelete is elárulhatta a vén négylábút.

Shirley azonban más módszerrel találta meg az élőlényeket. A hosszú évek alatt megtanulta érzékelni az állat jelenlétét. Ahhoz, hogy tudja, hol van a macskája, elég volt rágondolnia, aztán

követnie a benne kialakult képet. Önző, elpuhult, kedves, tömzsi állat ahogy a tengerészek követik a jelzőrakétát. Ahogy a jel erősödött, a célpont szinte tapinthatóvá vált s a helyzete pontosan körvonalazódott. Ha nagyritkán bundás lakótársa mégsem volt a közelében, Shirley szólongatni kezdte, vagy addig kocogtatott egymáshoz két macskaeledel-konzervet, amíg elő nem került.

Az öregasszony bekapcsolta a rádiót a mosogató feletti polcon, aztán nyögve lehajolt, hogy újabb vesés macskaeledel-konzervet vegyen elő az alsó konyhaszekrényből. Szívósan küzdött a hajlott korral járó nehézségek ellen, botjára támaszkodva mindennap végigsétált az utcán, ennek ellenére minden évtized elmúltával újabb két-három centivel növekedett a derékbősége, hatvannyolc éves korára a súlyfeleslege már érezhetően akadályozta a mozgásban. Megetette a macskát.

– Nesze, te vén tekergő – motyogta szeretetteljes hangon. – Semmi hasznodat nem veszem. Nem is tudom, miért tűrlek meg a háznál.

A rádióból hallatszó countryzenét hírek szakították meg: „Halálos baleset történt tegnap este Lovelock közelében. Patrícia Gilmore huszonnyolc éves winemuccai lakos valószínűleg hazafelé tartott a Gloriana bányából, amikor autójával lehajtott az útról. A fővárosban... ”

A bemondó monoton hangja hirtelen elhallgatott, mert Shirley felkapta a rádiót, és kitépte a csatlakozót a konnektorból. Dühödten zihálva hátrébb lépett, majd teljes erővel földhöz vágta a készüléket. A szanaszét repülő műanyagdarabok visszapattantak a bútorokról.

– A szentségit! – kiáltotta az asszony olyan hangosan, hogy az összegömbölyödött macska ijedten menekült ki a szabadba. – A mindenségit, Patsy, *hányszor megmondtam,* hogy fogd be azt a fene nagy szádat!

A Colorado állambeli Denverben Gretchen MacCallum az ágya szélén ülve kefélte gyönyörű, fekete haját. A kefét jobb kezébe átvéve tovább ismételte a mozdulatokat, anélkül hogy azok ritmusa megtört volna. Közben az éjjeli-szekrényen álló telefon felé fordult, beütött egy lovelocki számot, aztán a füléhez szorította a kagylót a vállával, és hallgatta, ahogy kicseng a távolsági hívás. A haját minden reggel ötvén szer simította végig a kefével, mielőtt lefeküdt aludni. Szokása szerint elalvás előtt felhívta a férjét. Ha az éjszakai műszak végeztével ekkor még a kórházban lett volna, a nővérszobából telefonál, még mielőtt a férfi elindul a hegyekbe aranyat keresni.

Gretchen önként vállalta az állandó éjszakai műszakot. Ez főképp akkor okozott gondot, ha a férje hazajött pár hétre, és szerettek volna egy kicsit összebújni. A férje mindig korán lefeküdt, és legszívesebben már reggel hat előtt felkelt, hogy finom reggelit készíthessen a gyerekeknek, megbeszélhesse a futballedzésen és a geometriaórán történteket, vagy jót szórakozzon azon, mit tanítanak manapság „történelem” címén. Szombaton és vasárnap azonban, amikor a félesége ágyba bújt, kinyitotta a fél szemét, s korához illő módon eleget tett férfiúi kötelességének, aztán hosszú, szőrös karját felesége szeplős bőrén pihentetve aludt tovább. Nem beszélgettek sokat, de erre nem is volt szükségük. Tulajdonképpen a rendszeres reggeli telefon Nevadába vagy az e-mail Dél-Afrikába, Chilébe, Ausztráliába vagy más aranykutató munkahelyekre a majdnem harmincévnyi házasélet során kialakult szokások szerves része volt. Úgy összecsiszolódtak, akár két szomszédos kavics a patakmederben.

Ezen a reggelen Lovelockban, a 80-as autópálya mellett, Renótól nagyjából száznegyven kilométernyire keletre kereste a férjét. A hatodik csengetés után egy nő szólt a telefonba:

– Desert View motel – mondta valaki orrhangon.

– Donald MacCallumot kérem a kettő-tizenkettes szobában.

– Ja, jó reggelt, Gretchen – felelte a recepciós. – Máris kapcsolom.

Közben a nő már huszadszor, majd huszonegyedszer húzta végig a kefét a haján. A huszonhetedik és huszonnyolcadik mozdulatig gépies kattogás és szaggatott búgás hallatszott a kagylóból. A kilencedik csengetés előtt a vonal visszakapcsolódott a recepcióra, az orrhang pedig közölte:

– Nem veszi fel.

– Értem. Ma korán reggel elment a férjem, Rita?

– Ma még nem láttam.

– Aha. Ezek szerint kint van a bányában?

– Várj, megkérdezem Kyle-tól. – A hang elhalkult, mert a recepciós eltolta a szája elől a fejhallgató mikrofonját, kinyitotta az ablakot, és kikiabált: – Hé! Kyle! Láttad Dont?

– MacCallumot? – kérdezett vissza egy férfihang.

– Aha, a cimborádat. Tán kiment fúrni?

– Nem láttam ma. Azt gondoltam, talán hazament Denverbe.

– Várj! Gretchen, hallod ezt?

– Nincs itthon – válaszolta Gretchen. – Különben nem telefonálnék.

– Ja, persze. Adom Kyle-t.

A harmincnyolcadik és harminckilencedik simítás között baritonhang szólt bele a kagylóba.

– Te vagy az, Gretchen? Beszéltél vele tegnap óta? Én.... nem is tudom, hol lehet.

Gretchen félbehagyta a hajápolást, és egy pillanatra elgondolkozott, mivel Kyle hangjában az izgatottság jeleit vélte felfedezni. Különös gonddal simította végig a tarkóját borító haj tincseket, amelyek valahogy mindig beleakadtak a nővérköpenye felett hordott pulóverbe.

– Ugyan már, Kyle. Biztosan korán kiment a terepre, hogy utánajárjon valamelyik éjszaka támadt ötletének. Hiszen

ismered. Hajnalban kelhetett, és bizonyára nem akart felébreszteni.

– Nahát, Gretchen, bárcsak találnék magamnak egy olyan higgadt nőt, mint te. Mind a két feleségem kiverte a balhét, ha nem szóltam haza naponta kétszer.

– Nem kellett volna geológust választaniuk. Ez egy ilyen szakma, nem igaz?

– De – felelte Kyle. – Néha többet vagyok távol, mint otthon.

Gretchen kihallotta a férfi szavaiból az önsajnálatot, és tréfával próbálta jobb kedvre deríteni.

– Persze, minden viccet hallottam már. „Ha a feleséged nemcsak tisztában van azzal, hogy mi az a termoelem, hanem ki is tudja cserélni a vízmelegítőben, akkor lehet, hogy geológus vagy."

– Aha. „Ha otthon felébredve nem jut eszedbe, melyik motelben vagy, bizonyára geológus lehetsz." „Ha kedd van, akkor ez Ausztrália, és szaprolitmintákat kell vennem."

– Hagyd már abba a siránkozást, Kyle! Már hónapok óta nagyon jól elvagytok ott Lovelockban.

– Persze. „Ha a motel recepciósa nem csak a te nevedet tudja, de a feleségedét, sőt a gyerekeidét is, lehet, hogy geológus vagy.

– Na jó... ide hallgass, Kyle, ha találkozol Donnal, mondd meg neki, hogy kerestem, oké?

Az asszony visszafojtott egy ásítást. Befejezte a hajkefélést, és ha egyébként elérte volna a férjét, normális esetben most már letenné a telefont, lekapcsolná a lámpát és lefeküdne aludni.

– Jo'jszakát, Kyle!

– Szép álmokat, Gretchen!

Gretchen már alig hallotta Kyle búcsúját, mert közben letette a kagylót. Becsukta a szemét, és mielőtt a nyolcórányi injekciózás, gyógyszerbeadás, lázmérés és a folyosó műanyag padlóján való szaladgálás után álomba merült, azon töprengett,

nyughatatlan férje vajon miért nem várta meg, hogy felköszöntse az ötvenötödik születésnapján.

5.

A hajnali, mindent aranyba burkoló sugarakat már felváltotta a reggeli nap fénye, amikor az FBI-ügynökre várva kiléptem Ava Raymond szép, nagy háza elé. Avánál, Ray édesanyjánál szálltam meg, amíg Salt Lake Cityben vendégeskedtem. A mormonok szigorúan betartják a szabályokat, és ügyelnek az ilyen részletekre is. Szóval, amikor a magát Tom Latimernek nevező férfi autója megállt a ház előtt, hogy elvigyen a nevadai kirándulásra, Ava éppen a reggeli kocogásból ért haza.

– Tom! – kiáltotta levegő után kapkodva, mivel ötvenkét éves teste épp az imént járta be a Wasatch-hegység által még mindig beárnyékolt környékbeli dombokat. – Milyen kellemes meglepetés! Velünk reggelizik? – kérdezte az asszony határozott, öntudatos, de meglepően szívélyes mosollyal.

– Ava – felelte a férfi –, úgy örülök, hogy látom! Szívesen maradnék, de el kell vinnem a vendégét egy kis kiruccanásra. Nem bánja, ha máskor látogatom meg?

Mindkettőjüket alaposan szemügyre vettem. Tudtommal nem találkoztak azóta, hogy megismerkedtünk az FBI-t, engem, Rayt, és ennélfogva Avát is érintő gyilkossági eset kapcsán. Észrevettem, hogy a háziasszony orcája kipirosodik, a nyomozó szeme pedig csillog, és eltűnődtem, vajon csak a testmozgás és a reggeli napfény-e az oka. Ava pillantásával egyértelműen értésemre adta, hogy maradjak veszteg, a nyomozó mosolya pedig olyan szélesre húzódott, hogy elővillantak a szemfogai.

Ava arcának feszes vonásaiból sugárzó távolságtartás folyamatos rosszallássá alakult.

Szóval ez az a rejtélyes elfoglaltság. Nyilván diszkréten kell kezelni az FBI-jal kapcsolatos ügyeket, de vajon Ray tud erről?

Összeszorítottam a fogamat. Azt még el tudom fogadni, hogy a szabályaik miatt nem lakhatom együtt a barátommal, de szó sem lehet róla, hogy elszámoltassanak arról, mivel ütöm el az időt, amíg Ray dolgozik.

A nyomozó kedvesen így szólt:

– Megkértem Emet, hogy senkinek ne beszéljen a... kirándulásunkról. A dolog különben nem tartozik Ray hatáskörébe, ezért...

Ava félbeszakította a nyomozót.

– Hazaérsz vacsorára, Em?

Egy pillanatra emlékeztettem magám, hogy harmincas éveimben járó, felnőtt nő vagyok, aztán így válaszoltam:

– Köszönöm, de amint tegnap este említettem, egész nap távol leszek.

A szemem sarkából láttam, hogy az FBI-ügynök felhúzza a szemöldökét, de nem vettem tudomást arról, hogy zavarba jött. Semmi köze nem volt hozzá, hogy mik a terveim azután, hogy visszatértünk Nevadából. Valamelyik szokásos kedvtelésemnek hódolok, például elmegyek moziba. Az is lehet, hogy beülök egy étterembe, és felhajtok néhány korty finom, hideg sört Szükségem van arra, hogy egy kicsit egyedül legyek. Át kell gondolnom a helyzetet azután, hogy előző este összevesztem Rayjel. Le kell higgadnom. Fel kell tennem magamnak a kérdést, hogy mi a fenét keresek itt, és mihez akarok kezdeni a jövőben.

Ava a nyomozó felé fordult, és kimérten, udvariasan rámosolygott.

– Érezzék jól magukat! – mondta, majd bement a házba, és tovább élte változatlan életét, mint szeretett férjének özvegye és a hozzá hasonlóan erős egyéniségekből álló nagycsalád feje.

Sietve a férfi hétköznapi kinézetű autójához léptem, és nem kevés éllel a hangomban megjegyeztem:

– Szóval ezért ajánlotta fel, hogy eljön értem. Találkozni akart Avával.

Széles mosoly jelent meg a férfi arcán.
– És igen kellemes látványban volt részem – felelte.

Fél óra múlva már a sivatag felett repültünk. A bérelt Piper Cheyenne II típusú repülőgép előttünk futó árnyéka végigpásztázta a tópartot, majd a Nagy-sóstó szellő borzolta víztükrét. Átrepültünk az Antelope Island barna lejtői felett, aztán haladtunk tovább nyugat felé. A pilóta addig növelte a sebességet, míg a gép elérte a 3800 méteres utazómagasságot. Mint mindig, a föld puhábbnak és békésebbnek tűnt a levegőből, akár egy jól megszerkesztett költemény, amelyben a közelről ijesztőnek tűnő részletek – például a skorpiók, a futóhomok és az anyósjelöltek – valamiféle varázslat folytán elfogadható méretűvé szelídültek. Alattunk a civilizáció a hamburgeres bódékkal, száguldó autókkal, közlekedési lámpákkal és az üzleti világ esztétikai érzékének nyomaival, idefenn pedig a kiszáradt tájra boruló végtelen égbolt lenyűgöző látványa töltötte el békességgel a lelkemet.

A repülőgép 283 csomós, vagyis több mint 500 km/h sebességgel haladt. Körülbelül 15 percnyi repülés után a tó nyugati partját elhagyva a Bonneville sós síkság, egy hófehér ásványi sókkal borított lapály felett haladtunk tovább. A sóréteg a jégkorszak után maradt vissza, ahogy az egykor hatalmas víztömeg párolgás folytán a mai viszonylag kisméretű, sekély tóvá zsugorodott össze. A 80-as autópálya és a Union Pacific vasútvonal kettős szalagja nyílegyenesen szelte át a hatalmas, sós síkságot. Ez a lapály annyira sima és olyan óriási kiterjedésű, hogy rendszeresen idecsábítja a technikai sportok megszállottjait, ha új sebességi rekordok felállítására vágynak. Messze délen még láttam az Isten által száraznak és laposnak teremtett másik síkságot, amelyet az ember arra használ, hogy bombákat próbáljon ki rajta.

Miközben beszívtam a száraz levegőt, szememmel azoknak a termőföldek és bányák után áhítozó telepeseknek a nyomait kerestem, akik szekérkaravánjaikkal másfél évszázaddal ezelőtt keltek át ezen a vidéken.

Az alattunk elterülő föld akkor még a spanyol gyarmatosítóktól éppen függetlenné vált Mexikóhoz tartozott. A telepesek valóban egy egészen új országba igyekeztek. Az út Nebraskából szűkebb hazámon, Wyomingon át Idaho felé vezető szakaszát én is jól ismerem. A mai Utah államot elkerülő, bölcsebb telepeseknek is meg kellett küzdeniük azokkal a nehézségekkel, amelyek a Nagy-medence nyugati kétharmadában, a mai Nevada államban vártak rájuk. Néhányan – pontosabban a szerencsétlen sorsú 1846-os Donner-csapat – Utahon haladtak át, miután a mai Salt Laké Citytől nyugatra húzódó Wasatch-hegységen keltek át, és elvesztették az ökreiket.

A Donner-csapat a telepesek tömegeinek egyik előőrse volt. 1848-ban a guadalupe hidalgói szerződés[3] értelmében ezek a területek Mexikótól az Egyesült Államokhoz kerültek. Ugyanebben az évben aranyat találtak a Sierra Nevada kaliforniai előhegységében lévő Sutter's Millnél, ezután pedig megindult az emberáradat. 1849 nyarán huszonötezer ember indult útnak.

Ahogy végignéztem a hatalmas, kiszáradt síkságon, újból elámultam az egykori telepesek elszántságán. A férfiak, nők és gyerekek ezen a vad pusztaságon gyalogosan haladtak ökreik mellett, hogy így könnyítsenek a kimerült igavonók terhein. Naponta mindössze húsz-harminc mérföldet haladtak előre. Húsz évvel később a vonatok néhány nap alatt megtették az egész utat. Most, másfél évszázad elmúltával, lenéztem a négysávos aszfaltútra, amelyen az unatkozó autósok 120 kilométeres óránkénti sebességgel száguldanak légkondicionált járműveikben, a vonatok pedig hasonló tempóban szállítják

---

[3] Ez a szerződés vetett véget a mexikói-amerikai háborúnak 1848. február 2-án. (A ford.)

rakományukat. Olyan távolságra kerültem a földfelszíntől, hogy csupán az árnyékom érintette, a felettem keringő űrhajók utasai pedig naponta többször is elsuhannak e táj felett. A világ egyre gyorsul.

A sós síkságról nyugat felé fordítottam a tekintetem, a sivatag felé, amely a telepesek számára újabb elképesztő, hatszáz kilométernyi akadályt jelentett. A sivatagot csipkézett gerincű hegyláncok szelték át észak-déli irányban, így az embereknek huszonöt-harminc kilométerenként hágókon kellett átkelniük vagy hosszú kerülő utat kellett tenniük, hogy a Nevada északkeleti részén eredő Humboldt folyó életet adó vizének közelében haladhassanak. Hosszú hetekig követték a folyót nyugat felé, amíg el nem enyészett a sivatagi nap hevében. Onnan a teljesítőképességük határáig jutott emberek csalóka délibábokat követve éhesen és szomjasan vágtak neki az utolsó negyven mérföldnek a kegyetlen, száraz hőségben. A szerencséseknek a kelet felé siető Carson és a Truckee folyók partján az élet és a remény volt a jutalma, mielőtt nekivágtak az előttük tornyosuló utolsó akadálynak, a Sierra Nevada hegységnek.

Az elém táruló hegyes-völgyes vidék a legtöbb ember számára kietlen pusztaságnak tűnik, de egy geológus szemében maga a mennyország. A táj üressége és az egymás után felbukkanó barnálló hegyek keltette ritmus végtelenül megnyugtatott. Az elém táruló sivatagi medencék nyugodt homokját sok kilométer hosszan uszonyszerűen elnyúló, több ezer méter magasra törő, kopár gerincű hegyláncok szabdalták fel. A hegyek lejtői a zsályával teleszórt puszták vagy csillogóan fehér sótenger felé futottak, erózió csiszolta felszínüket saját törmelékük borította. A hegyláncok szinte végeláthatatlanul követték egymást, akár a Mexikó felől északi irányba kúszó tarajos hátú kígyók, ameddig csak a füstös levegőben el lehetett látni. Rám jött a köhögés.

– A füst az oka – szólaltam meg.

– Elég rosszak a látási viszonyok – jegyezte meg a pilótanő. Kitűnően hangszigetelő fejhallgatómnak köszönhetően olyan érzésem támadt, mintha a fejemben szólalt volna meg. – Általában belátom az egész államot.

– Honnan jön a füst? – kérdeztem.

– Egy újabb bozóttűzből. Idén már a sokadik. A villámlás, vagy még inkább a gondatlan turisták okozzák. Gondolnak egyet, vesznek maguknak egy ötezer dolláros terepjárót, telepakolják sörrel meg chipsszel, aztán játsszák a vadnyugati hőst. Nem volna szabad megengedni.

– Persze, hogy nem – feleltem –, de a józan észt nem lehet jogszabályokkal pótolni.

A sötét folt olyan volt az égen, mint valami piszkos radírral elmaszatolt grafitpaca.

– Azt mondják, maga geológus.

– A rémhír igaz.

– Hogyan keletkeztek ezek a hegyláncok? – kérdezte a pilótanő.

– Azt mondják, Nevada széltében nyúlik. Legalábbis jelenleg ez a legszélesebb körben elfogadott elmélet.

– Kifejtené bővebben? – kérte a hölgy kényszeredett mosollyal.

– Nos, tudja, Nevada nem volt mindig ilyen széles. Tizenöthúszmillió évvel ezelőtt egyharmadával keskenyebb volt. Úgy nyúlik, mint a tangóharmonika.

– Na persze – válaszolta a hölgy hitetlenkedve.

– Nem viccelek – feleltem. – A folyamat olyan lassan zajlik, hogy a hétköznapi ember csak földrengések alkalmával érzékeli, de ezek olyan nagy időközönként követik egymást, hogy senki sem él át sokat belőlük.

– Még szerencse, mert utálom a harmonika hangját. Ki játszik rajta?

– Óriások – feleltem méghozzá tökéletesen. Komolyra fordítva a szót, erről több elmélet is született, de mindegyik a lemeztektonikán alapul.

– Az mi?

– A földgolyót különböző összetételű, koncentrikusan elhelyezkedő rétegek alkotják. A belső mag anyaga rendkívül forró, szilárd vas, a külső mag…

– Kérem, fogalmazzon egyszerűbben! Közben a repülőre is figyelnem kell.

– Rendben. Képzeljen maga elé egy barackot. A Föld közepén ugyanolyan kemény mag található. A gyümölcs húsa a köpeny, a héja pedig a földkéreg. Eddig világos, ugye? Az elmélet szerint a köpeny anyaga forró, folyékony kőzet. Hőt bocsát ki, és ezáltal konvekciós áramlások jönnek létre. Ezek az áramlások súrolják a földkérget. A kéreg a köpenyhez viszonyítva merev és törékeny, könnyen széttörik, s az így keletkező darabokat nevezzük kőzetlemezeknek. Egyes helyeken a konvekció felfelé irányul, vagyis nagyon sok hő érkezik a felszínre. A lemezek eltávolodnak egymástól, a köpeny anyagából pedig új lemezszegély alakul ki a résben. Ezt a helyet hátságnak nevezzük. Tud követni?

– Soha többet nem eszem barackot.

– Helyes. Nos, ha a kéreg egy helyen szétnyílik, ebből következően máshol össze kell nyomódnia, mert a Föld anyaga véges. Az összenyomódás miatt néha gyűrt hegységek keletkeznek, mint például a Himalája, máshol viszont az egyik lemez a másik alá gyűrődik, ahogy a csendes-óceáni kőzetlemez esetében történik Perunál.

– Barack. Valami barackról beszélt.

– Inkább a repülőre koncentráljon! Szóval az alattunk lévő földdarabon végzett vizsgálatok azt mutatják, hogy Észak-Amerika rácsúszott egy hátságra, mint egy Mercedes a fekvő rendőrre, így az a forró, felfelé ható áramlás most éppen Nevada alatt zajlik.

– Forduljunk vissza?

– Nem szükséges. Van errefelé néhány hőforrás, de nem valószínű, hogy gondunk lesz velük leszállás közben. Szóval az elmélet szerint a felfelé áramló hő miatt az állam közepén kiemelkedés jön létre, a földkéreg pedig kelet-nyugati irányban nyúlik. Észak-déli irányban elreped, a két lemezdarab pedig kelet, illetve nyugat felé mozogva távolodik egymástól. Így jönnek létre a hegyek és völgyek.

– Az arany hogy került ide? – kérdezte a hölgy.

– Annak is a hő az oka – feleltem. – Az arany, legalábbis kezdetben, hidrotermális lerakódás. Leegyszerűsítem a repedésekről szóló részt. Valójában hálózatot alkotnak. Az egyes darabok különböző irányokba mozognak, és ez sokszor lökésszerűen következik be. Amikor a kőzet megreped, a hidrotermális folyadék, túlhevült, vízben oldott ásványi anyagok keveréke, benyomul a résekbe. Ahogy a víz lehűl, az ásványok egymás után megszilárdulnak, és kitöltik a réseket.

– Így keletkezik az aranylelőhely – mondta a pilóta.

– Lényegében igen. De nem mindegyik tartalmaz aranyat. A legtöbben más ásványok találhatók. Néha a telér, a kitöltött repedés, keresztirányban újra megreped, így egy része a mélybe hullik. Ez az oka, hogy a régi aranyásók csak a megérzéseikre hagyatkozhattak. Időnként még ma is előfordul, hogy a bányászok az aranytól pár centiméterre hagyják abba a munkát. Az egész egy nagy szerencsejáték – válaszoltam.

A pilóta elismerően bólintott, majd témát váltott.

– Szeretné vezetni egy kicsit? – kérdezte, aztán elengedte a kormányt. – Azt hallottam, maga is pilóta.

– Próbáljon csak meg visszatartani! – feleltem, de gyorsan elnémultam. Soha nem repültem még ilyen komoly géppel. A Cheyenne-nek két pilótaülése meg bonyolult műszerfala volt GPS-sel, radarral és radaros magasságmérővel. Hosszú, csillogó testét két négylapátos légcsavar tartotta a magasban, a

szárnyakat pedig pót-üzemanyagtartályokkal és teljes jégtelenítő rendszerrel szerelték fel.

Mielőtt átvettem a gép irányítását, a vállam fölött hátrapillantottam. Mögöttünk az FBI-ügynök lustán terpeszkedett az egyik bézsszínű bőrülésen, hosszú lábát feltette a vele szemben lévő székre, kávéját pedig a diószínű pohártartóban felejtette. Szeme csukva volt, lassan, egyenletesen lélegzett. Kedvem lett volna megbökni, hogy meggyőződjek róla, valóban alszik.

Hogyishívják úr tehát kifejezetten azért ült hátul, hogy én elöl foglalhassak helyet. Vajon ez is része a velem kapcsolatos tervének, bármi legyen is az? Szálljak be a játékba, és vegyem át a kormányt, vagy utasítsam vissza az ajánlatot, aztán figyeljem a reakciókat?

Amikor újra a pilóta felé fordultam, még mindig nem tudtam eldönteni, hogy mit tegyek. Mit is mondott, mi a neve? Franci? Nem, Faye. Faye Carter. Olyan nő volt, amilyen én szeretnék lenni: magás, határozott és életvidám. Nem volt igazán szép, de a belőle sugárzó életerőt egy egész táska smink sem adná meg annak, akiből hiányzik.

Mélybarna szeme volt, fehér arcbőrét elszórtan szeplők tarkították, sűrű, vörösesbarna haja pedig szép ívben simult a tarkójára. Azon tűnődtem, milyen lehet az élete. A felső zsebére hímzett jelvényen a LÉGI FUTÁRSZOLGALAT felirat volt olvasható, vagyis nem az FBI alkalmazottja, azt pedig más forrásból tudtam, hogy a pilóták évekig szinte éhbérért kénytelenek dolgozni. Ennek ellenére a nő egyenruhája – világoskék, vállpántos ing sötétkék nadrággal – olyan tökéletesen illett rá, mintha kifejezetten neki varrták volna. A nadrág nyári gabardinból készült, ami túl finom és drága egy egyszerű futárpilóta anyagi lehetőségeihez képest. Egészen fesztelenül viselkedett az utasokkal, magatartásában nyoma sem volt a szokásos, függő helyzetből adódó túlzott udvariasságnak.

Mindebből arra következtettem, hogy nem a munka az egyetlen jövedelemforrása.

– Nagyon szívesen vezetném egy kicsit, Faye – válaszoltam végül –, de csak egymotorosra van vezetői engedélyem. Még soha nem repültem kétmotoros géppel. Nagyon eltér az egymotorostól?

Faye hangosan felkacagott.

– Nem úgy értettem, hogy próbálkozzon légi akrobatikával. Tartsa egyenesben ebben a magasságban, és közben ne nyúljon a gázkarokhoz.

Bólintottam, majd megmarkoltam a kormányt, és a lábamat a pedálra tettem. Próbaképpen egy kicsit jobbra fordítottam a kormányt. Szinte semmi változást nem érzékeltem. Visszafordítottam alaphelyzetbe.

– Ez a gép sokkal erősebb, mint amelyiken tanultam – jegyeztem meg. – Nem fordul olyan gyorsan.

– Igen, elég stabil repülő – felelte Faye. – A bal oldali csűrőlapok egy kicsit nehezebben mozognak. Egy percre bekapcsolom a robotpilótát, hogy érzékelje, mennyire kell korrigálnia.

Éreztem, hogy a kormány és a pedálok kissé elmozdulnak, amikor Nevada első hegyláncának gerince fölött áthaladva felszálló légáramlatba kerültünk. Kis idő múlva megkérdeztem:

– Tartsam ezt az irányt?

– Igen, amíg el nem hagyjuk a következő jeladót.

Faye megmutatta, melyik műszer jelzi a gép jeladókhoz viszonyított helyzetét. Átadta nekem a térképet, hogy lássam a pontos helyüket.

Kihajtottam a térképet, majd végighúztam az ujjamat a ceruzával berajzolt útvonalon. A 80-as autópálya mentén fekvő kisvárosi repülőterek felett húzódó keskeny légifolyosóban haladtunk. A lehetőségeinket tovább szűkítette az a tény, hogy több észak, illetve dél felé eső katonai kísérleti telepet, lő- és

gyakorlóteret is el kellett kerülnünk. Elmosolyodtam. Az 1840-es és 50-es évek telepeseihez, és az 1860-as évek vasútépítő munkásaihoz hasonlóan a huszadik század au tópálya-tervezői is a Humboldt folyó vonalát követték.

– Kikapcsolom a robotpilótát.

– Oké, Cisco.

– Tiéd a gép, Pancho.

Újra kipróbáltam a kormányt, és éreztem, hogy a gép engedelmeskedik az akaratomnak. Egy ideig békés örömmel vezettem a repülőt. Úgy éreztem, hogy a gép a testem meghosszabbított részévé válik. A vastagodó felhőréteg miatt a föld még távolabbinak tűnt. Arra gondoltam, hogy a sasok valami hasonlót élhetnek át repülés közben.

Néhány perccel később útvonalunktól északra hatalmas gödörre figyeltem fel. Óriási mérete láttán elakadt a lélegzetem, pedig nyilvánvalóan emberi szándék nyomán jött létre. Legalább nyolcszáz méter átmérőjű és háromszáz méter mély lehetett.

– Mi az ott? – kérdeztem az üreg irányába mutatva.

– Hát nem észbontó? Minden messziről felismerhető tereptárgynak szerepelnie kellene a légiforgalmi térképen, de ezt valahogy lefelejtették róla. Fogadok, hogy a kicsike még az űrből is látható. A legkisebb földút is fel van tüntetve, de egy ilyen tátongó bányagödör... egyáltalán nincs, legfeljebb egy csákányos-kalapácsos szimbólummal jelzik a bányát.

– Látszik, hogy külszíni fejtésről van szó – feleltem. – A meteorkráterek körül nincsenek széles utak és mesterséges tavak. De vajon mit bányásznak?

A fejhallgatómban váratlanul megszólalt az FBI-ügynök hangja:

– Em, kedvesem, azt, amiért ma ide jöttünk.

Az ülésen hátrafordulva ránéztem, és döbbenten vettem észre, hogy nem is alszik. Bár még mindig csukva tartotta a szemét.

– Ekkora lyukat ásnak az aranyért? – kérdeztem, a látvány feletti felháborodásommal próbálva palástolni meglepetésemet. – Mostanában az értéke meglehetősen alacsony. Ennek az egésznek csak annyi a célja, hogy egyesek a nyakukat és ujjaikat díszítsék vele? – Szinte rosszul lettem a gondolattól. Ezt a csodálatos, lágyan hullámzó sivatagi tájat tönkreteszik, mert néhány ember szeretné bearanyozni a végtagjait.

– Igaz, az ékszerek még mindig hetven százalékot tesznek ki – felelte az ügynök, de a fogorvosok is használják, sőt meg kell említenünk a számítógépekben, mobiltelefonokban, és hasonló aranyos kis ketyerékben működő korrózióálló csatlakozók sokaságát is!

– Ugyan már!

A nyomozó kinyitotta a szemét, és rám nézett.

– Ez az igazi Em – dünnyögte. – Felháborodik, és állást foglal. – Kezével végigsimította őszülő haját, majd ásított egyet. – Közben azonban ne feledkezzen meg arról, hogy hazánk ereje és stabilitása részben egy Fort Knox nevű régi erődben őrzött nagy halom aranyrúdon nyugszik.

– Tudomásom szerint a dollár már nem aranyalapú pénz – jegyezte meg Faye.

– Így igaz – válaszolta a férfi. – Már nem lehet a zöld hasú bankókat az államkincstárban ezüstre beváltani. Az arany azonban még mindig ott van, és bár már nem nyújt fedezetet az összes forgalomban lévő pénzre, a nemzetgazdaság számára mégis egyfajta biztonsági tartalékot jelent.

– Hogyan? – kérdeztem. Tudtam, hogy Fort Knox páncéltermében egy nagy rakás aranyat őriznek, de fogalmam sem volt arról, ez hogyan függ össze a dollár értékével, még abban sem voltam biztos, hogy merre van a Fort Knox-i erőd. Kentuckyban? Tennessee-ben? Valahol arrafelé, ahol még sohasem jártam.

– Gondoljon arra, milyen helyzetben van egy aranytartalék nélküli banánköztársaság – válaszolta a nyomozó. – Katonai diktatúra uralja az országot. Háborúba keverednek valamelyik szomszédos állammal vagy felkelés tör ki. A hadviselés pénzbe kerül. Az országnak nincsenek természeti kincsei, ezért tőlünk vagy Kínától veszik a fegyvereket. Mivel erre nincs keretük, beindítják a bankóprést. Az eredmény a vágtató infláció. Ha valaki egy zacskó lisztet akar venni, egy egész talicskányi papírpénzre van szüksége. Nálunk ez nem fordulhat elő, mivel szilárd társadalmi rendszerünk alapja az erős alkotmány, valamint az ásványkincsek és a termőföld. Ezek valódi értéket képeznek.

– Csinos kis beszédet mondott – jegyeztem meg.

Az ügynök fél szemét kinyitva rám pillantott

– A németek az első világháború után a tengervízből próbáltak aranyat kinyerni, hogy ki tudják fizetni adósságaikat.

– Úgy rémlik, akkoriban nálunk is volt egy kis gond. A nagy gazdasági válság – ellenkezett Faye.

A nyomozó elmosolyodott.

– Igen, egy ideig nehéz volt a helyzet. Roosevelt azonban kihúzott bennünket a csávából. Rávett minket, hogy azzal boldoguljunk, amink van, ahelyett, hogy mások javaira kacsintgatnánk.

– Viszont nem tartotta távol az országot a háborútól – felelte Faye. – Valójában a jó öreg hadiipari komplexum hozta meg a fellendülést.

Az ügynök szája még szélesebb mosolyra húzódott.

– Talált. Véleményem szerint azonban egészében véve mindig is viszonylag stabil volt a gazdasági helyzetünk, pusztító hiperinfláció nélkül. Ezt részben aranytartalékainknak köszönhetjük.

Nemigen értettem, miről van szó, úgyhogy számomra ismert vizekre eveztem.

– Arra a nagy gödörre visszatérve, azt mondta, hogy egy veszélyeztetett faj miatt jövünk ide. Ez azt jelenti, hogy ez a bizonyos faj egy külszíni fejtésű aranybányában él?

– A bánya még nem létezik máshol, csak a befektetők és a magához hasonló geológusok képzeletében.

A férfi egy ideig rajtam pihentette tiszta tekintetét, hogy kifürkészhesse a reakciómat.

– Rendben… – mondtam, bár nem voltam benne biztos, mibe is egyeztem bele. Arra a geológusok munkáját kísérő ellentmondásra céloz, hogy az ásványkincseket, amelyeket találunk, sokszor elképesztő és borzasztó módszerekkel hozzák felszínre? Vagy újra megpróbál rávenni arra, hogy cseréljem fel a hivatásomat az övére?

Láthatóan elégedetten bólintott.

– Helyes. Vár a munka.

6.

Stephen Giles jobb kezével végigsimította fekete bőrkofferének csatjait. Csillogó bronzból készültek, és igen jól mutattak a finom, fekete bőrön. Azonban nem csak a kifinomult anyagválasztás töltötte el megelégedéssel: a csatok alakja is tökéletes volt. Minőségi áru, ahogy mondták. Egy ilyen bőrönd tulajdonosának van stílusa és ízlése.

Ma viszont még a csatok látványa sem enyhítette a benne felgyülemlett mérhetetlen feszültséget. El kell halasztania az utazását, így csak később használhatja pompás bőröndjét, és... Az rendben van, hogy az FBI végre azt csinálja, ami a dolga. Az *időzítéssel* volt a probléma. Elvégzi a feladatát, és csak azután indul. Végre kilép a való életbe. Megszabadul. Ha csak rövid időre is, de önmaga lehet...

Sóhajtott, majd újból felpattintotta a csatokat, és ismét kinyitotta a bőrönd tetejét. Benne volt a nyári gabardin-nadrágja. Nagyon jól áll neki, úgy simul az edzőteremben formásra gyúrt lábizmaira, akár a selyem. A nadrág mellett egy pár remekbe szabott, százötven dolláros hajóscipő kandikált ki a flanel védőtok kis műanyag ablakán. A tok jó befektetésnek bizonyult. Akkor is minden tiszta és rendes marad a táskájában, ha már használta a cipőjét. A tok megvásárlása természetesen többletköltséget jelentett, de ez nem számít, ha a minőségről van szó. Giles értékelte a minőséget. Tudta, mit jelent, nem úgy, mint annyian mások.

Végigsimította a nadrág finom anyagát, megérintette a bordó, kötött pulóver hullámos felületét. Ez az árnyalat nagyszerűen kiemeli majd arcának pirospozsgásságát. Kasmírból készült. Alatta nadrágok és egy másik tokban vadonatúj, fehér, bőr futócipő, egy tucat tökéletesen összehajtogatott selyeming, a

bőrneszeszere, és vadonatúj, előre vasalt fehérnemű lapult. Boxer alsónadrágot viselt, nem pedig fecskét. Ilyesmit csak a kisfiúk és a pocsék ízlésű fickók hordanak.

Megint sóhajtott, majd lezárta a bőrönd fedelét. Sajnos mindez egyelőre itt marad. De vajon meddig? Egy hétig? Első osztályú jegyét szerencsére könnyen kicseréltetheti egy későbbi járatra. Nem, végül is a szerencsének ehhez semmi köze. Szája merengő mosolyra húzódott. Az első osztályú foglalással oly hosszú idő után végre teljes mértékben elismerik a világegyetemben elfoglalt helyét. „Természetesen gond nélkül át tudjuk ütemezni a helyfoglalását, Mr. Giles. Nem kell aggódnia, a részleteket nyugodtan ránk bízhatja, uram… ”

Visszacsúsztatta a bőröndöt a műanyag zsákba, amely majd védelmet nyújt a tárolószekrény acélfalának illesztésein bejutó szürke, sivatagi homok ellen. Gyors, határozott mozdulatokkal leragasztotta a zsákot, majd a ragasztószalagot abba a kartondobozba tette, amely egyébként is épp az ilyen szükséges apróságok tárolására szolgált. Az üres szekrény belsején végignézve arra gondolt, hogy a bőrönd igazán megérdemelne valamiféle állványt, hogy ne csupán ez a műanyag réteg válassza el a betonpadlótól. Természetesen csak nívós bútor jöhet szóba. Talán egy mahagóniasztalka megfelelne. Majd vesz egyet, amikor legközelebb San Franciscóban vagy Los Angelesben jár. Lehet, hogy elmegy a hétvégén, hogy legalább egy kicsit enyhítse magában a várakozás gyötrelmeit.

Bólintással hagyta jóvá a tervet, aztán felegyenesedett, kinyitotta az ajtót, és megnézte, hogy jár-e arra valaki.

A tároló mögötti járda üres volt, csak a kocsija, egy nyolcéves Honda Civic állt rajta. Stephen viszolyogva húzta el a száját. Szörnyű autó, de szükséges az álcázás miatt. Az ajtótól viszonylag távol parkolta le, ezzel is jelezve, hogy mit gondol róla.

Csak annyira nyitotta ki az ajtót, amennyire feltétlenül szükséges volt, nehogy a járókelők meglássák, mit rejteget

odabent. Kisurrant, majd nehéz lakattal rögzítette a hevedert. Ezután a Hondához sietett, beindította a motort, és a telep kacskaringós útjain végighaladva az elektromosan vezérelt kapun át újra kijutott a középszerűség világába.

Ahogy visszatért az útra, amely a renói Területgazdálkodási Hivatalban lévő jelentéktelen irodája felé vezetett, a számára már ismerős szorongás újra növekedni kezdett benne.

Kora reggel a sorakozó furgonok hosszú árnyékokat vetettek a nevadai Winnemucca fő útjára, amikor Umberto Rodriguez professzor besétált a Griddle nevű kávézóba. Mindenki ott reggelizett, aki számított a bányászatban. Kellemes, beszédes hangulat töltötte el. Azáltal, hogy Pat Gilmore eltávozott az élők sorából, a terve sokkal könnyebben megvalósulhatott.

Gondosan időzítette érkezését – sem túl későn, sem túl korán hogy lehetőleg már elég tojást, burgonyalepényt faló és malacmódra kávét szürcsölő vendéget találjon ott, de még ne legyen zsúfoltság. Remélte, könnyen választhat majd az üres boxok és asztalok közül, s így szívélyes biccentéssel, sőt egy könnyed kézmozdulattal üdvözölheti a fontos embereket, de maga döntheti el, hogy hová ül le. Hadd jöjjenek csak a többiek őhozzá.

A Griddle részben azért volt népszerű gyülekezőhely, mert egyes bányák innen indították a bőséges reggeli után energiával feltöltődött munkásokat szállító buszaikat. Umberto Rodriguez nem volt hajlandó ilyen pórias közlekedési eszközt használni. Maga vezette a bányába elegáns Ford Explorerjét, a jármű üzemeltetési költségeit pedig természetesen a munkaadója fedezte.

Ezen a reggelen több boxban üldögéltek a környékbeli bányákban dolgozó ápolatlan külsejű geológusok meg fantáziátlan mérnökök. Umberto felismert néhányat a pultnál ülő bányászok közül is. Ezek az emberek megelégednek azzal, hogy

egész életükben ércet bányásznak, s erőfeszítéseik gyümölcsét a vagyonos befektetők aratják le. *Olyanok, akár a birkák*, gondolta Umberto, aztán, anélkül, hogy észrevette volna a gondolatmenetében rejlő ellentmondást, lenézően állapította meg, milyen jól jövedelmez a munkájuk. *Többet keresnek, mint én* – gondolta keserűen *pedig mennyivel képzettebb vagyok…*

Az egyik geológus megszólította.

– Szevasz, Bert – mondta a fickó, de nem hívta meg az asztalához.

Umberto rábámult, közben próbálta emlékezetébe idézni a nevét. Nem sikerült neki. Sebaj! Ha nem jut eszébe a név, a tulajdonosa nem lehet fontos ember. A tőle jobbra ülő tagbaszakadt férfi viszont annál inkább az. Virgil Davisnek hívják, ő a Gloriana bánya igazgatója, vagyis a Granville bányavállalat közvetlen alkalmazásában áll. Rodriguez ritkán látta itt Davist, bizonyára azért, mert az igazgató a bánya szomszédságában lakott.

Umberto kezdett egyre jobban érdeklődni az asztaltársaság iránt. Az előző éjszaka történtek okozta válsághelyzet miatt tartanak vajon reggeli megbeszélést? Vajon tudják már egyáltalán, hogy Pat Gilmore meghalt? Mindenképpen hagyja, hogy ők hozzák szóba a témát, de az alkalomhoz illő gyászos képet fog vágni hozzá. Megfelelő módon, a cégen belül elfoglalt beosztása szerint kell üdvözölnie Davist. Fejét kissé előrehajtva felfordított tenyerét a köldökével egy vonalban balról jobbra mozdította. Igen, így tökéletes.

Davis biccentett, aztán tovább majszolta a pirítósát.

Rodriguez még egy pillanatig kivárt. Davisnél sokkal jobban felkeltette a figyelmét a szintén a bányában dolgozó Laurel Dietz. *Una rubia,* vagyis vonzó szőke nő volt hatalmas, tengerkék szemekkel. Rodriguez barátságosan rámosolygott. A nő zavartan pillantott rá, majd szívott egy kortyot a narancslevéből. *Talán még nem itta meg a reggeli kávéját*, gondolta Umberto,

miközben továbbhaladt és azt kívánta, bárcsak valaki – lehetőleg Laurel – meghívná az asztalához. *Que lástima,* a nőtől balra eső, középső asztalnál foglalt helyet, ahogy eredetileg tervezte.

Cajun[4] rántottát rendelt, aztán cukrot kanalazott a kávéjába. Még mindig Laurelen járt az esze. Lehet, hogy felsikolt, amikor eléri az orgazmust. A csendes nőknél ez gyakran előfordul. A komoly és a profán gondolatok egyfajta fordított viszonya miatt az elfojtott szenvedélyek ilyen formában törnek fel belőlük. Ó, a nő éppen felé néz. Rodriguez egy félmosoly kíséretében a csészéjét kezében tartva biccentett, vigyázva, hogy arckifejezése nyugodt maradjon arra az esetre, ha Laurelnek kedve támadna egy nős embernél csillapítani a szomját – de a nő megint elkapta róla a tekintetét a flörtölési hajlam legkisebb jele nélkül. Kemény dió, de megéri a fáradságot.

Virgil Davis és egy másik férfi felállt a helyéről, és odament Umberto asztalához, de nem ültek le. Virgil köhintett egyet.

– Sajnálom, ami a munkatársával történt – mondta.

Most gyászos arcot kell vágnia. Umberto lesütötte a szemét és alsó ajkát szomorúan lebiggyesztette.

– Szörnyű eset. Olyan fiatal volt még.

– Valóban. Az ilyen utakon néha adódnak veszélyes helyzetek.

– Igen – felelte Umberto. – Talán egy teherautósofőr elaludt a volánnál, és áttért az út ellenkező oldalára, de az is lehet, hogy maga Pat bóbiskolt el.

Hosszú, elnyújtott kézmozdulattal jelezte a szerencsétlenül járt biológus útját, ahogy lehajt az útról, s végül eltávozik e világból.

– Nem az országúton történt – vetette közbe a másik férfi kifejezéstelen arccal.

---

[4] Nagyrészt Louisiana államban élő francia-kanadatai eredetű népcsoport, akiket a britek 1755-ben száműztek Arcadia egykori francia gyarmatról – a mai Új-Skócia környékéről –, mivel nem voltak hajlandók feleskődni a brit koronára. (A ford.)

Virgil a szeme sarkából a társára pillantott.

– Jaj, el is felejtettem bemutatni önöket egymásnak. Umberto Rodriguez, ő pedig John Steinhoff, a kohászati szakértőnk.

Rodriguez főhajtással üdvözölte a férfit, aki tovább bámult rá. Virgil újra mélyen, slejmosan krákogott.

– Csúnyán köhög – jegyezte meg Umberto.

– A füst miatt.

– Igen, hallottam róla. Ég a bozót Lovelock környékén.

Virgil szeme egy pillanatra elrévedt, aztán újból megtelt elevenséggel.

– Nos, sajnálatos, ami a biológussal történt, de a napi feladatokra visszatérve: gondolja, hogy ez még jobban lelassítja a munkát?

Umberto csuklójával az asztal élének támaszkodott és kinyújtotta az ujjait. Legszívesebben bosszúsan azt válaszolta volna, hogy mivel Pat teljesen alkalmatlan volt a feladatára, távozásával szánalmas tervük is bizonyára gyorsabban fog megvalósulni. Az adott helyzetben azonban ez nem lett volna helyénvaló. Ehelyett így felelt:

– Fokozott erőfeszítéssel folytatjuk a munkát. A jövőben is változatlanul számíthat az együttműködésünkre.

Davis kifejezéstelen arcán mosoly jelent meg.

– Nagyszerű! A lehető leghamarabb meg akarjuk kezdeni a szóban forgó területen a kutató fúrásokat. Mennyi időre van szükségük, hogy a Területgazdálkodási Hivataltól beszerezzék a szükséges engedélyeket?

– Meggyőződésem, hogy hamarosan meglesznek. Véleményem szerint nem várható késedelem.

Umbertónak valójában sejtelme sem volt arról, hol tart az engedélyeztetési eljárás. Ez eddig Pat feladatkörébe tartozott. Annak a konok nőszemélynek sikerült az iratokat elrejtenie

valahová, az pedig, hogy a TGH-nál kivel tartotta a kapcsolatot, egyelőre teljesen homályos.

– Hogy érti azt, hogy hamarosan? Szeretném elkezdeni az utak kialakítását. Az embereim már csak a jelzésre várnak.

– Utánajárok, hogy pillanatnyilag hol tart az ügy. Adjon egy névjegyet, oké?

Jól halad. Már sikerült behatolnia a kiállhatatlan Pat Gilmore felségterületére.

– És ne aggódjon – mormogta megnyugtatóan –, elintézem a dolgot.

Sebhelyes Pete lakókocsija a Pyramid-tó körüli indián rezervátumban állt, s ahogy megszólalt a telefon, a férfi középkorú lánya, Hermione felvette. A nő érezte, hogy hívás érkezik, méghozzá rossz hírrel, ezért már korábban átjött a saját kis lakásából, és itt várt. Shirley Cook mérges, elkeseredett hangja hallatszott a kagylóból.

– Nagyon rossz hírem van.

– Tudom – felelte Hermione.

– Pat Gilmore meghalt.

Hermione nem válaszolt.

– Hallod, amit mondok?

– Igen.

– Ez már több a soknál. Más is értesített már?

– Nem, tőled hallom először.

– Úgy hallottam, autóbaleset érte – mormolta Shirley. – De lehet, hogy nem is baleset történt, gondolom, érted, mire célzok – tette hozzá komoran.

– Igen.

– A francba, ’Mione, ne játszd a kifürkészhetetlen indiánt! Felhívtam a sheriff irodáját, de nem mondtak semmit. A halottkémmel ugyanez a helyzet. Próbálkoztam az újságnál is, de

alszik a telefonközpontos, te meg egyszavas válaszokat adsz. Ne szórakozz, ez katasztrófa!

– Pat számára valóban az.

– Én is róla beszélek! Mindannyiunknak hiányozni fog. Majd később virrasztunk felette és meggyászoljuk. Most azonban tegyük a dolgunkat.

– Hallgatlak.

– Helyes – felelte Shirley, és hangját régen nem tapasztalt szomorúság töltötte el. – Tudsz valamit a Salt Lake Cityben működő csoportról?

– Majd visszahívlak – válaszolta Hermione.

– Az jó lesz.

Shirley hangján lehetett érezni, hogy mindjárt zokogásban tör ki. Hermione hallotta a kattanást, amikor Shirley letette a telefont. Felállt az egyenes támlájú székről, ahol a hívást várta, a keskeny ágyhoz lépett, amelyen az apja pihent, és megérintette a férfi vállát. Az apja felemelte nagy, idős kora miatt már alig használt, tükörsima kezét, majd megfogta a lánya karját. Bár az idegrendszer lassú sorvadása miatt egy kissé remegett, az idős ember keze még mindig hűvös, száraz és megnyugtató volt.

– Mi az? – kérdezte az apa. Beteg tüdejéből zihálva tört fel a hang.

– Egy harcos meghalt – felelte halkan Hermione.

– Óh. Újabb veszteség. Pat Gilmore ment el?

– Igen.

– Elmondta?

Hermione kinézett a tiszta szépségű, kiszáradt tájra, miközben a tó csillogó víztükre visszaverte a felkelő nap sugarait.

– Remélem, nem – válaszolta a nő.

7.

Még csak egyszer jártam Renóban, bár a városra csak futólag vetettem néhány pillantást. Egy Volkswagenbe szuszakolt öt hangoskodó tizennyolc éves lány egyike voltam, akik elteltek koffeinnel és szendvicsekkel, meg a halhatatlanság téves érzésével. Szombat este volt, hirtelen ötlettől vezérelve letértünk az autópályáról, és végigszáguldottunk a Virginia Avenue-n ahol „az élet” zajlott. Elsőéves voltam a Colorado College-ban, tavaszi szünet volt, és úgy tűnt, hogy az élet egy furcsa élményekkel megrakott hatalmas svédasztal, mi pedig éppen Kalifornia felé tartottunk, öt pattanásos arcú dilis tyúk, akik igyekeztek túltenni egymáson abban, hogy melyikük tékozolja el legjobban az ifjúságát.

Akkoriban másképp láttam azt az államot és várost, ahol a szerencsejátékot és egyéb káros szenvedélyek gyakorlását az emberi szabadságjogokra való hivatkozással engedélyezik. Úgy éreztem, hogy különc, izgalmas szórakozás elszáguldani a szédítő neonreklámok mellett. Csodálattal néztem az utcákra is kitolakodó nyerőautomatákat, és a cigarettával a szájukban mászkáló cingár fiatalokat, és közben azon tűnődtem, vajon melyik felcicomázott nő tagja a nevadai utcalányok népes táborának. Akkor úgy látszott, hogy az élet egyetlen hatalmas utcabál, én pedig minden napot egy naposcsibe naivitásával üdvözöltem. Most, hogy majdnem harminchárom éves vagyok, a meggondolatlan tizennyolc évesek már nem bíznak meg bennem. Mostanra rájöttem, hogy az élet kevesebb lehetőséget és több problémát tartogat számomra. A napsütéses, de hűvös reggelben az ébredező Reno felé közeledtem, a szerencsejáték és a hozzá kapcsolódó élvezetek gondolata pedig félelemmel töltött el.

A fejhallgatómban hallottam az irányítótoronnyal folytatott beszélgetést, miközben Faye egy San Francisco felől érkező Boeing 727-es és egy ki tudja, hová induló Lear magángép között mesterien manőverezve landolt Reno repülőterén. Szikrázóan tiszta volt a levegő. Százötven-kétszáz kilométernyire, a néptelen sivatag felett magunk mögött hagytuk a bozóttűz fölött még mindig sötéten gomolygó füstfelhőt. Egy farmer lányának őszinteségével bámultam Reno kusza látképét, ámulva néztem a rendetlen összevisszaságban épült szórakozóhelyek tömegét, amelyek a sivatag homokján egészen a Sierra Nevada lábáig húzódtak. Észrevettem azt a szurdokot, amelyen 1849-ben a telepesek haladtak, fáradt ökreiket ostorral űzve át a kaliforniai aranylelőhelyektől és szántóföldektől elválasztó utolsó akadályon. Délen, a hegy lábánál feküdt Virginia City, a Comstock-telér hazája, az első nevadai aranyláz központja. Elsősorban ezüstöt bányásztak itt, Nevada pedig innen kapta a Silver State[5] nevet.

Leszállás után a magánterminálhoz gurultunk, ahol az FBI-ügynök helyi munkatársa már autóval várt ránk. A renói nyomozó fiatal, karcsú, széles vállú férfi volt. Hollófekete haja illett sötét teaszínű bőréhez. A két férfi félrehúzódott, majd lehajtott fejjel pár szót váltottak, de olyan halkan, hogy semmit sem hallottam belőle. Abból, hogy meghívóm egyre jobban összeráncolta a szemöldökét, arra következtettem, hogy valami nincs rendben. Miután egy pillanatra eltűnődött a frissen kapott híren, Faye-hez fordult, és így szólt:

– Két órával tovább kell itt maradnunk, mint ahogy terveztem, és több helyet kell bejárnunk. Eredetileg úgy gondoltam, hogy Lovelockban fogsz felvenni minket, de jobb lesz, ha Winnemuccában találkozunk. Készíts útvonaltervet, és repülj

---

[5] ezüst állam (a ford.)

oda miután elkészültél. Kocsival körülbelül délután háromra érünk oda.

– Igenis – válaszolta Faye laza tisztelgés kíséretében.

A renói fickó odalépett hozzám, és kezet nyújtott.

– Tom Latimer vagyok – közölte a főnökétől nyilván az imént hallott tréfán vigyorogva. – Ön kicsoda?

– Eleanor Roosevelt – mormoltam idősebb kollégája felé fordulva. – Jól elszórakoznak itt velem. Mi az igazi neve? Valami kínos hangzású, mondjuk Basil Frisby? Esetleg Fauntleroy Fangmire? Talán az FBI csak Tom keresztnevű férfiakat vesz fel?

– Tudtam, hogy élvezetesebb lesz a munka, ha magammal hozom – felelte vigyorogva.

– Én meg azt hittem, hogy a kivételes geológusi képességeim miatt vagyok itt!

– Nos, az is közrejátszik.

Egy harmadik férfi közeledett felénk. Negyvenöt-ötven év körüli lehetett, de külseje fiúsan eleven volt. Európai szabású nadrágot és kötött, rövid ujjú inget viselt, könnyed eleganciával és derűs határozottsággal közlekedett. Egyenesen az idősebb ügynökhöz lépett, s a kezét nyújtotta. Eközben észrevettem egy negyedik férfit, aki pár lépéssel az előző mögött haladt, majd megállt, és izmos felsőteste előtt karba fonta a kezét. Messziről lerített róla, hogy testőr. Munkaadója erőteljes brit akcentussal beszélt:

– Roderick Chittenden vagyok, a Granville bányavállalat elnöke. Azonnal ideutaztam, ahogy értesültem a történtekről. A kollégája tájékoztatott róla, hogy ön vezeti a tervezett bányám területén élő veszélyeztetett faj ügyében folytatott nyomozást.

Tehát ez a fickó egy nagyvállalkozó, aki az imént érkezett magánrepülőgépen. Azon tűnődtem, vajon véletlen-e ez a rendkívül pontos időzítés.

Az idősebb FBI-ügynök így szólt:

– A nevem Tom Latimer. Hadd mutassam be Em Hansen geológust! A kollégámat pedig már ismeri.

Kezet nyújtottam az elnöknek. Miközben viszonozta, Chittenden rám pillantott és megnézte az arcomat. Éles szeme magabiztosságról és ravasz intelligenciáról árulkodott Kifejezetten jóképű volt, és az az érzésem támadt, hogy nagy bajkeverő lehet. Mindez elbátortalanított. Szerencsére a másodperc töredéke alatt felmérte, milyen potenciális haszna lehet belőlem (semmilyen), aztán újra az FBI-ügynökhöz fordult.

– Tehát Tom, mi a helyzet?

A nyomozó arcán kényszeredett mosoly jelent meg, amelyről már tudtam, hogy bosszúságát leplezi vele.

– Csak most érkeztünk. Hol érhetem el, ha kérdéseim lennének önhöz?

Chittenden intett a testőrének.

– Az emberem majd megad néhány telefonszámot.

Chittenden arca sértődöttség helyett elégedettséget fejezett ki. Megveregette a nyomozó vállát, majd azt mondta:

– Rendben, nyugodtan folytassa a munkáját, kedves barátom. – Megfordult és elindult a testőr felé, miközben így szólt hozzá: – Hozza a kocsit, James! Tíz perc múlva kezdődik az első megbeszélésünk.

A testőr elővett egy névjegyet, átadta a nyomozónak, aztán a főnöke után sietett, atlétikusan szökellve megelőzte, majd kinyitotta neki a közelben várakozó ezüstszínű BMW hátsó ajtaját.

A távolodó autót nézve az a kellemetlen érzésem támadt, hogy olyan játékot játszom, amelynek jó, ha néhány szabályát ismerem.

Miközben beszálltunk a jellegtelen állami kocsiba, megkérdeztem:

– Tehát Lovelockba és Winnemuccába megyünk? Azért jöttünk bérelt repülővel a menetrend szerinti helyett, hogy

tetszése szerint választhassa meg a visszaindulás helyét, vagy azért, hogy ne kelljen a részvételemről számot adnia a feletteseinek?

– Mindkét okból, és azért is, mert újabb fejlemények vannak – felelte a nyomozó, miközben arcáról eltűnt a mosoly.

– Értem. Azért, mert Chittenden most…

– Nem. Azért, mert a nő, akit ki akartunk hallgatni, tegnap este meghalt.

Azonnal éberség öntött el.

– Kicsoda? A biológus?

– Igen.

Miközben egy szédítően magas és fényűző szálloda mellett húztunk el, amelyen a neonreklám egész éjszaka felszolgált reggelit kínált, a helyi nyomozó megjegyezte:

– Még nem sokat tudunk. Állítólag felborult az autója.

– Marhaság! – vetettem közbe. – Túlságosan jó az időzítés. Chittenden pedig nyilván…

Az idősebb ügynök figyelmeztetően emelte fel a mutatóujját.

– Nyugalom, Em! Néha a szivar tényleg szivar. Egy közúti baleset áldozata bizonyos esetekben igen kényes helyzetbe hozhatja a vele kapcsolatban levőket. Abban pedig nincs semmi rendkívüli, hogy Hogyishívják úr úgy tesz, mintha minden a legnagyobb rendben volna.

– Ostobaság!

Kikapcsoltam a biztonsági övemet, hogy rátámaszkodhassak az előttem lévő ülés háttámlájára. Bosszantott, hogy a Valamilyen bányavállalat elnöke első pillantásra leírt engem, az pedig még jobban dühített, hogy a nyomozó még mindig nem árulta el a valódi nevét. Ettől nyugtalanná váltam, amit rámenősséggel próbáltam kompenzálni.

– Tehát kit fogunk itt felkeresni?

– Azt a TGH-alkalmazottat, aki felhívta a figyelmünket a biológusra.

– Mióta tudja, hogy meg fogjuk látogatni?

– Tegnap délután óta.

– Nagyszerű. A fickó jelentést tesz a nőről, önök közük vele, hogy ki akarják hallgatni, a férfi ezt nem tudja titokban tartani, a biológus pedig meghal. Chittenden bizonyára a markában tartja a fickót.

– Téved, Em.

– Miért olyan biztos ebben?

– Mert a mosolygós brit úriembernek nem állt érdekében a biológus halála.

– Miért nem?

– Hamarosan mindent megért majd.

– Ha így van, akkor Chittenden miért jött ide?

Az idősebb ügynök az ég felé emelte a tekintetét és felsóhajtott.

– Úgy látom, el akarja venni a kenyeremet, bár mi nem a gyilkossági ügyben nyomozunk.

– Ezt hogy érti? Azért jött ide, hogy kifaggassa a biológust. A nő közben meghalt. Ezzel a nyomozás a gyilkosságra terelődik.

– A gyilkossági ügyek a helyiek hatáskörébe tartoznak.

– Ezzel azt akarja mondani, hogy az FBI soha nem nyomoz gyilkossági ügyekben?

– Csak szövetségi területeken.

– Nevada területének legnagyobb része állami tulajdon. Legfeljebb öt százaléka van magánkézben. Ami nem a TGH felügyelete alá tartozik, az katonai kísérleti telep vagy indián rezervátum. Ezek nem számítanak szövetségi területnek?

Az ügynök újra felsóhajtott.

– Igaz, hogy a terület nagy része ilyen vagy olyan okból a szövetségi hatóságok felügyelete alá tartozik. Másképpen fogalmazok: azért jöttem ide, hogy a szövetségi előírások állítólagos kijátszásának ügyében nyomozzak. A biológus halála... akár gyilkosság történt, akár nem, jelen pillanatban csak egy

újabb adalék, amelyről egyelőre még nem tudjuk, hogy összefügg-e az *állítólagos* csalási esettel.

Feszülten dőltem hátra az ülésen. A gyilkosság sokkal izgalmasabb, mint a csalás. A gyilkosság nagyon kockázatos, a legfontosabb emberi érték erőszakos elvétele. A csalás ehhez képest személytelen, langyos dolog.

– Rendben – mondtam durcásan. – Önök csak foglalkozzanak a csalással, a gyilkosságot pedig bízzák rám.

A férfi, akit nem Tomnak hívtak, hátrafordult az ülésen, és rám nézett. Újra elmosolyodott.

Reméltem, hogy amikor megérkezünk a Területgazdálkodási Hivatal renói irodájába, a két FBI-ügynök a valódi nevén fog bemutatkozni, de ehelyett csak felmutatták az igazolványukat a portán.

– Stephen Gilest keressük – mondta a fiatalabb nyomozó.

A portásnő felvette a telefont, és intézkedett. A férfi pár perc múlva megjelent a portán, és a folyosón át egy tárgyalószobába vezetett minket.

Stephen Gilesben az első pillanattól kezdve éreztem valami furcsát, vagy legalábbis szokatlant, de csak percek múlva jöttem rá, hogy pontosan mi zavar. Valószínűleg mindenütt olyan bizonyítékokat kerestem, amelyek akár a legkisebb mértékben is alátámaszthatják a kocsiban megfogalmazódott elméletemet. Giles pedig éppen kapóra jött. Megbeszélésünk végére kotnyeles hivatalnokból a gyilkosság gyanúsítottjává léptettem elő.

Nem tudtam levenni róla a szememet. Kissé alacsonyabb volt az átlagosnál, körülbelül százhetven centiméter magas, és bár egyenes derékkal járt, akár egy táncos, a mozgása mégsem volt elegáns. Munkásnadrágot, pólóinget és fehér, bőr sportcipőt viselt. A lábfeje feltűnően nagynak látszott. Nem volt éppen kisportolt, de fittnek tűnt. Egészségesnek látszott, legalábbis testi értelemben. A nadrág kifogástalanul simult formás lábára, de

valahogy mégsem találtam vonzónak. Ez már önmagában is furcsa volt, mégis valami más indította meg a fantáziámat. Az arckifejezésében és a viselkedésében volt valami szokatlan, mintha köd lebegett volna körülötte, mintha ott sem volna, s a hús-vér embert egy holografikus kép helyettesítené.

– Jó napot – mondta szomorúan –, a nevem Stephen Giles.

Beszéd közben egyikünknek sem nézett a szemébe, egy olyan ember mélázó, kissé fájdalmas arckifejezésével, aki ugyan jelen van, legszívesebben azonban máshol – vagy más időben – lenne. Tulajdonképpen úgy nézett ki, mintha már fél lábbal az ajtón kívül lett volna.

Azonban nem csak vizuális értelemben keltett ilyen hatást. A nyomozók kérdéseire mindig a szokásosnál egy-két pillanattal később válaszolt, mintha a világűrből érkezne a hangja.

A férfi, aki Tom Latimernek mondta magát, azt kérdezte:

– Történt valami a legutóbbi telefonbeszélgetésünk óta?

Stephen Giles szünetet tartott.

– Nem számítottam rá, hogy ilyen hamar eljönnek. Remélem, hogy nem hiába tették meg ezt a hosszú utat.

– Efelől ne aggódjon, Mr. Giles – felelte az ügynök. – Kedves öntől, hogy kikészítette nekünk az aktát az asztalra. Így sokkal könnyebb. Kérem, maradjon csak – tette hozzá, amikor Giles az ajtó felé indult. – Mindvégig szükségünk lesz önre.

Giles csüggedten horgasztotta le a fejét. Azon tűnődtem, vajon miért nem érdekli egyáltalán az ügy, amelyre ő hívta fel a hatóságok figyelmét.

– Dióhéjban összefoglalná számomra a helyzetet? – kérdeztem. – Geológus vagyok. Azért jöttem ide, mert az ügy bizonyos értelemben összefügg az aranybányászattal.

A férfi ekkor nézett rám először – az orromra, a ruhámra, a fülemre, de nem a szemembe –, mintha különös világa átmeneti előszobájában lennék. Futó pillantást vetett a két FBI-ügynökre,

akik bólintással jelezték beleegyezésüket. Sóhajtott, majd így szólt:

– Nos, az esetnek valóban vannak geológiai… aranybányászati, vonatkozásai, de csak érintőlegesen.

– Mennyire érintőlegesen? – kérdezte a fiatalabb nyomozó.

Giles maga elé bámult. Annyira elmerült a gondolataiban, hogy másodpercek alatt megfeledkezett a jelenlétünkről.

– Milyen szerepet játszik benne a TGH? – próbáltam pontosítani a kérdést

Giles mély levegőt vett, majd nagyot sóhajtott

– A Granville bányavállalat felvásárolta a kérdéses ingatlanra vonatkozó régi bányaengedélyeket, de az szövetségi terület. A TGH kezelésében van. Engedélyt kértek kutató fúrások végzésére. Nemesfémeket keresnének.

Tenyerét szinte fájdalmasan tette a tárgyalóasztal közepén kiterített térképre, aztán előretolta a kezét, amíg a mutatóujja egy kisebb terület határához ért, amelyen az „I. ütem. A vörös jelzések tervezett utakat és fúrási helyeket mutatják” felirat volt olvasható.

A térkép sarkában lévő áttekintő vázlatra pillantottam. Az I. ütem a Lovelock városától mintegy 80 kilométerre északra, Renótól pedig körülbelül 160 kilométerre északkeletre elterülő Kamma-hegység déli végénél terült el.

– Mielőtt a bányavállalat megnyitná a bányát, próbafúrásokat kell végezniük, ehhez pedig utak és talajfúró gépek kellenek – mondta Giles.

Egy lépéssel közelebb mentem hozzá, mintha szándékosan sarokba akarnám szorítani, hogy lássam, mit tesz ebben a helyzetben, aztán így szóltam.

– A bányaengedélyek szövetségi területre szólnak, ezért az 1872-es általános bányászati törvény előírásai vonatkoznak rájuk, ugye?

– Igen – felelte Giles, majd oldalra lépve eltávolodott tőlem.

– Bárki kaphat bányaengedélyt, de bizonyítania kell, hogy az igénye jogos – folytattam, miközben még közelebb léptem hozzá. – A Granville cég azonban régi jogokat vásárolt fel, amelyek alapján korábban már feltételezhetően folytattak bányászati tevékenységet.

– Igen.

Mivel már csaknem a falhoz szorítottam, Giles megmerevedett, mintha védőpajzs mögé akarna bújni. Továbbra sem nézett a szemembe.

– Igen, de manapság már be kell tartani bizonyos környezetvédelmi előírásokat. Az ilyen potenciálisan nagy kiterjedésű bányák esetében mindig előírjuk a környezeti hatástanulmány készítését. A Granville cég tanácsadót alkalmazott annak érdekében, hogy a tevékenységük ne okozzon károkat a veszélyeztetett fajok élőhelyeiben.

– Patrícia Gilmore volt a tanácsadó – mondtam, majd még egy lépést tettem Giles felé.

– Igen, vagyis nem.

– Igen vagy nem? – kérdeztem, közben nyakamat előrenyújtva mereven az arcába bámultam,

– Egy csoport tagjaként dolgozott – felelte a férfi furcsán siránkozó hangon. Védekező magatartásából arra következtettem, hogy valamit eltitkol előlünk. Tovább ütöttem a vasat. – Idejövet a repülőről erősen füstölő bozóttüzet láttam Lovelock közelében. Véletlenül nem arrafelé dolgozott Ms. Gilmore?

A kérdésem jól látható reakciót váltott ki. Stephen Gilesnak egy pillanatra elakadt a lélegzete. Ekkor az idősebb nyomozó közelebb lépett hozzá, és szokatlanul halkan feltett neki egy kérdést.

– Valami nyugtalanítja azzal a tűzzel kapcsolatban?

Giles enyhén dadogva válaszolt.

– A… az idén már sokszor előfordult. A fedélrozsnok ég.

– A fedélrozsnok? – kérdezte az idősebb nyomozó.

Giles eltorzult, kísértetszerű arckifejezéssel küszködött, hogy újra nyerő pozícióba kerüljön. Olyan éneklő hanglejtéssel válaszolt, mintha előre betanult szöveget idézne.

– Igen. Ez nagy gondot okoz. Rövid tenyészidejű, idegen, egynyári növény, a szarvasmarhákkal együtt hurcolták be. Az antilopok és egyéb őshonos állatok silány tápláléka.

– A veszélyeztetett őshonos állatoké – vetettem közbe.

Giles nem válaszolt. Előrehajtott fejjel bámulta a padlót a cipője orra előtt.

– Patrícia Gilmore tehát egy csoport tagja volt – faggattam tovább.

Giles leszegett fejjel válaszolt.

– Potenciálisan nagyon nagy kiterjedésű bányáról lenne szó.

– Külszíni fejtésről?

Giles pillanatnyi szünet után felelt.

– Lehetséges.

Ezen eltűnődtem egy kicsit. Egy akkora gödör, mint amilyet reggel láttunk, valóban elég nagy bánya lenne.

– Ha a külszíni fejtésű bánya éppen egy kihalófélben lévő madár, róka vagy gyík kedvelt élőhelyén, vagy, ami még rosszabb, egyetlen ismert előfordulási helyén lenne, akkor nem engedélyeznék a megnyitását, ugye? Elveszne az ékszerek és mobiltelefon-érintkezők egyik forrása.

Egy pillanatra düh futott át Giles arcán. Az idősebb FBI-ügynök közbeszólt:

– Ne szekálja a tanút, Em!

Nem érdekelt, mit gondol Hogyishívják nyomozó úr. Ez a fickó felbosszantott. Valóban kezdtem szélsőségesen viselkedni.

– Mondja meg, miért akarta, hogy az FBI hallgassa ki Patrícia Gilmore-t! – erősködtem.

Stephen Giles egészen elsápadt ettől a kérdéstől. Kétségbeesetten meredt az asztalon heverő iratokra és

térképekre. Tekintete elhomályosult. Aztán kissé megrándult az arca, és mintha álomból ébredt volna, ezt hadarta:

– Felfedezett egy veszélyeztetett fajt, vagy amely szerintünk esetleg veszélyben lehet. A jelentései azonban ellentmondanak ennek a feltételezésnek. – Újból sóhajtott. Hosszan, kínlódva fújta ki a levegőt, hangja pedig siránkozó színezetet öltött. – Az adatai szerint valójában növekszik a faj egyedszáma és az élőhely területe.

8.

Kyle Christie rátaposott a bérelt Ford Explorer fékjére, és azon kezdett gondolkodni, hogy mitévő legyen. Új helyzettel kellett szembenéznie, hiszen Donald Paul MacCallum nélkül tétlenségre volt kárhoztatva. Ezt a tényt mostanáig sikerült eltitkolnia a Granville bányavállalat vezetése elől, és rendkívül fontos volt, hogy ezután se változzanak a dolgok. Eddig sikerült megőriznie a helyét azáltal, hogy MacCallumot követte. Azonban ma reggel – pontosan ezen az istenverte reggelen – MacCallumnak nyoma veszett.

Don nem volt a lovelocki Desert View motelben bérelt szobájában. Kyle a biztonság kedvéért benézett az ablakon, szerencsére a függöny félre volt húzva, és látta, hogy az ágy üres, vetetlen. Rita megerősítette, hogy nem jelentkezett ki, és az út túloldalán álló Sturgeon's Casino kávézójában sem járt. Amint Gretchen kora reggeli hívása bizonyítja, nem utazott haza Denverbe. Telefonon megtudta, hogy a Granville cég renói központjában sem látták. A kórházban, illetve a hullaházban sem vették nyilvántartásba. Az utóbbit Kyle a Pershing megye sheriffhelyettesével folytatott beszélgetésből szűrte le. A fickó reggeli közben zavarta meg a Sturgeon'sben.

– Mit tud Patrícia Gilmore haláláról? – kérdezte a sheriffhelyettes meglehetősen gorombán. A névtábláján az R. WEEBE név volt olvasható. A zömök, kövér férfi még magas sarkú cowboycsizmájában is alacsonyabb volt Kyle-nál.

Christie egy kissé odébb csúszott a bárszéken, hogy belásson Weebe kalapjának karimája alá. A sheriffhelyettes arcizmai megmerevedtek. Kyle pulzusszáma akkor kezdett meredeken emelkedni, amikor rájött, hogy ez a beszélgetés csak rosszul végződhet. Gyűlölte az olyan alacsony férfiakat, akik azért

utálják, mert magasabb náluk. A rendőrnek persze sejtelme sem volt arról, hogy a hivatalos személyek és vállalati vezetők még a legjobb formájában is ugyanazt a reakciót váltották ki Kyle-ból: legszívesebben elbújt volna egy sötét sarokba, amíg véget nem ér az egész.

– Baleset történt, nem? – kérdezte Kyle válasz helyett, miközben hangja önkéntelenül átment a jól begyakorolt „engem ne kérdezzen, ostoba barom vagyok” hangfekvésbe. Ahogy mérgesen megállapította, ez lehetett az egyik oka annak, hogy vele, a nyílt, sivatagi terep viszonylagos biztonságához szokott geológussal a Weebe-féle senkiháziak ilyen fölényeskedve bántak.

Kyle emlékezete pörölt vele, mint egy fecsegő majom, és lelki szemei előtt továbbpergette a Sturgeon’s Casinóban lejátszódott jelenetet. A sheriffhelyettes nem válaszolt a kérdésére, hanem idegesítően hosszú szünetet tartott, aztán követelődzőén ráförmedt:

– Hol bujkál ez a MacCallum ma reggel?

Kyle gyomorgörcse egy kicsit engedett, mivel a kérdésből két következtetést vont le: MacCallum ezek szerint nem beteg vagy halott, mert az efféle fickóknak ilyen téren általában elég frissek az értesüléseik, és hogy a rendőrt inkább MacCallum érdekelte, mint ő. Kyle tehát újabb kérdéssel felelt:

– Miért akarja Patről faggatni Dont?

A sheriffhelyettes egy fogpiszkálót rágcsált. Olyan ügyesen járatta körbe a szájában, hogy Kyle számára nyilvánvalóvá vált: ilyen művészi szintre csak hosszas gyakorlás folytán juthatott el. Ideges ámulattal figyelte, ahogy beszélgetőtársa szája egyik szegletében járatta az aktuális fogpiszkálót. Kyle túlfűtött agya hiába kutatott kétségbeesetten egy olyan, az emlékezete eldugott zugaiban rejtőző tapasztalat után, amellyel összevethetné ezt a groteszk látványt. MacCallum elmagyarázta neki, mi ennek a jelenségnek az oka: „Mi, geológusok így gondolkodunk. Ez az

ösztönös elme működési elve. Az agyunk adatokat gyűjt – tetszőleges sorrendben, a teljesség igénye nélkül –, és a látott adathalmazban állandóan sablonokat keres. Apró részleteket. Ha pedig a látottak hasonlítanak a korábban szerzett tapasztalatokhoz, máris megvan a sablon. Ha viszont a kép teljesen új, akkor azt kezeljük sablonként. Az agyunk későbbi felhasználásra elraktározza az információt. Állandóan összehasonlítjuk a dolgokat. Összefüggéseket keresünk. Az előzőtől különbözik, de azért besorolható egy bizonyos kategóriába. A minőség számít, Kyle. A fenébe a számokkal. Egy aranykutatónak rugalmasnak kell lennie."

Miközben a fogpiszkáló táncoltatása itt-ott összegyűrte a rendőr arcát, Kyle a MacCallumtól tanult módszer szerint mélyeket kezdett lélegezni, hogy ezzel a gondolatait eltérítse jelenlegi pályájukról, és a MacCallum által oly fontosnak tartott megérzés szabad utat kapjon. A módszer ezúttal bevált. Kyle meglepődve állapította meg, hogy a sheriffhelyettes arcán pontosan olyan ráncok keletkeznek, mint egyszer az ő biciklikerekén, amikor csavarhúzóval megpróbálta felpattintani egy ráfra. Mindez közvetlenül azelőtt történt, hogy a csavarhúzó megcsúszott, és átlyukasztotta a kézfejét.

Az utóbbi emlék olyan kellemetlen érzéseket keltett benne, hogy hosszú másodpercekbe telt, míg gondolatai visszatértek a kávézóba, a gumiarcú rendőrhöz, és arra eszmélt, hogy az ijesztő kis seggfej mérgesen ráförmed;

– Azt kérdeztem, miért érdekli?

– Tessék? – válaszolta Kyle, miközben tátva maradt a szája.

A rendőr „bajban vagy, fiacskám" arckifejezéssel válaszolt.

– Ez érdekes – közölte –, Pat Gilmore halott. Obernick sheriff szerint sajnálatos baleset történt, én azonban nem zárom ki az energikus, fiatal nő erőszakos halálát. Ön meg csak itt ül, és viselkedése is elég ideges. Szemmel fogom tartani.

Kyle igyekezett kevésbé ostoba, és sokkal ártatlanabb képet vágni, de úgy nézett ki, mintha a reggelitől túl sok gáz fejlődött volna a beleiben. A *fenébe* is, gondolta, *ez a seggfej úgy bánik velem, mint egy vérbeli bűnözővel*, de csak annyit mondott:

– Szerencse, hogy a megyehatár önökhöz tartozó oldalán borult fel az autója, különben még ebéd előtt lezárták volna a vizsgálatot az ügyben. Csodálom az állhatatosságát, Weebe úr.

Kyle a sheriff nevét egy szótagúan, „wíb”-nek ejtette.

Weebe szájában megreccsent, majd félúton megállt a fogpiszkálő. Megvetően és fenyegetően közölte:

– A nevem Wee-be („wíbi”), majd hozzátette: – fiam – bár legalább tizenöt évvel fiatalabb volt Kyle-nál. – Jobb lesz, ha megjegyzi.

– Köszönöm a helyesbítést, uram. Nem fogom elfelejteni.

– Helyes – felelte a rendőr, majd elsétált egy asztalhoz, leült, aztán három tojásból rántottát rendelt pirítóssal és egy szelet szalonnával.

Kyle szándékosan ráérősen pusztította el a burgonyalepény, pirítós és tojás maradékát, bár a történtek után a reggelijének olyan íze volt, mint a fűrészpornak. Sőt, még egy harmadik csésze kávét is rendelt, hogy a vizslató Weebe elunja magát, és előtte távozzon. Nem bírta elviselni a gondolatot, hogy behúzott farokkal eloldalogjon, akár egy bolha csípte kutya. Ugyanakkor azt sem akarta, hogy valaki kövesse, amikor MacCallum keresésére indul.

Miközben Kyle behúzta a kéziféket, kiszállt a földútra, és egy hangyabolyra ürítette a reggeli kávé melléktermékét, de miközben vizelt, egyre csak a rendőrrel folytatott beszélgetésen töprengett, és azon, vajon melyik keskeny, egynyomú földutat válassza. Kapkodva visszadugta a szerszámát a farmernadrágba és begombolta a sliccét. Ujjai olyan merevek voltak, mintha a rendőr még mindig figyelné. Úgy érezte, valamit egészen biztosan elronthatott. A beszélgetés emléke megragadt az agyában, akár

egy szívós kullancs. Dühében azt képzelte, hogy beleállítja a kis köpcöst a hangyabolyba, aztán végignézi, ahogy az éhes, apró rovarok felfalják.

Kyle gondolatait erőszakkal az előtte álló feladatra irányította, s úgy pásztázta végig a lankás, sárgásbarna homokot, ahogy MacCallumtól tanulta. Lassan körbefordult saját tengelye körül a környező hegyek nyúlványait vizsgálgatva. Tudta, hogy MacCallumnak valahol ezen a környéken kell lennie. Érzékelte a jelenlétét, éppúgy, ahogy a nők illatát még jóval távozásuk után is érezte. Kiköpött, annyira undorodott magától. Előbb a biciklikerék, most meg a női parfüm illata. MacCallum mindig ilyen kínos helyzetbe hozta. Kyle homlokán gyöngyözött az izzadság. Azzal magyarázta, hogy egyre nagyobb a hőség, s türelmetlen kézmozdulattal törölte le.

MacCallumnak itt kell lennie. Kyle szerint társa jelenlétének érzékelése nem szexuális, hanem érzéki kapcsolatnak minősül. Egyszer a Bronco Bettyben egy szajha magyarázta el neki a különbséget, miközben előbb ellökte, aztán megsimogatta a kezét. Amikor Kyle a boszorkány szemébe nézett, látta, hogy csak játszik vele. Igen, ez az. MacCallum olyan volt, mint a parfüm – mindent átható, ingerlő – és, akárcsak az ilyen illatok viselői, valahogy mindig megelőzte őt, bárhol járt is. Már évtizedek óta ismerte a társát, együtt dolgozott vele Mexikóban, Bolíviában, Ausztráliában és Nevada legkülönbözőbb részein, de mindig, *mindig* Don találta meg a keresett nemesfémet, mintha csak ott hevert volna a földön, míg ő, Kyle vak módjára botorkált. A nyavalyás főnökség *imádta* MacCallumot, tetszése szerint kóborolhatott, itt-ott vett egy-egy kőzetmintát, hogy aztán valamelyik szerencsétlen beosztottja elvégezze a munka hátralévő részét. *És,* gondolta Kyle keserűen, *többnyire én vagyok az a szerencsétlen. Úgy látszik, elfelejtik, hogy a társa vagyok, és nem a segédje!*

Kyle saját gondolataitól elcsigázva rázta meg a fejét. *Ugyanakkor nagyon kedvelem a gazembert.* Szemét szorosan behunyva próbálta megfejteni a rejtélyt. *Akár tisztában vannak vele, akár nem, a Granville cégnek szüksége van rám,* győzködte magát. *Nélkülem MacCallum nem tudna hosszabb ideig egy feladatra összpontosítani. Figyeljék csak meg: amint a lába alatt egy kissé felforrósodik a talaj, egyszerűen felszívódik.*

Kyle újból kinyitotta a szemét, s a tekintetét körbejáratta a sivatagi medencén. Itt állt meg az autójával, abban a reményben, hogy észreveszi a másik jármű által felvert, árulkodó porfelhőt. Nem látott ilyesmit. Nyugat felé fordult. Rövid, ritkás fűszálak hajladoztak a szélben, a kobaltkék égbolt pedig túlcsordult a kopár hegyeken a Black Rock sivatag, Kalifornia és a messzi Oregon felé. Lekuporodott, majd oldalról vette szemügyre a fűszálakat. A mozgásuk szabálytalanságaiból akár egyetlen terepjáró alig látható nyomát is felfedezte. Ki más, mint Don MacCallum tanította neki ezt a trükköt. Azonban csak a telepesek egykori útvonalának helyi szakaszát, a jól kitaposott, Rabbithole Springs felé vezető Applegate-Lassen elágazást ismerte fel. Újra végigpásztázta a hegyeket. Látta az aranyásók korábbi nemzedékei által ütött sebeket, a sivatagi bozótban látható apró lyukakat, amelyeket valamelyik izgatott aranyásó csákánya és ásója okozhatott. MacCallum bézsszínű Ford Explorerjét azonban sehol sem látta. A ravasz, vén róka mindig ilyen színű autót bérelt, hogy jobban beleolvadjon a környezetbe. Nevetve magyarázta Kyle-nak, hogy így nehezebben találják meg.

Kyle magában átkozódva visszaült sötétzöld autójába, majd észak felé fordulva az alig látható ösvény helyett a kitaposott földutat választotta. Miért kockáztasson, ha tulajdonképpen fogalma sincs, hol lehet az a gazfickó?

Miközben a nekilendülő légkondicionáló kezdte lehűteni az agyát, hirtelen kormánymozdulattal letért nyugati irányba, a Rosebud-kanyon felé tartó útra. Talán az ott lakó öreg remete

tudja, hová tűnt MacCallum. Aztán elbizonytalanodott, és újra megállította a kocsit. Jó ideig tart, amíg felkészül a vén trottyossal folytatott beszélgetésre. Leállt az út szélére, lehúzta az ablakokat, hogy elviselhető szinten tartsa a belső hőmérsékletet, leállította a motort, aztán hátradöntötte az üléstámlát, amennyire csak lehetett, lehunyta a szemét és szabadjára engedte a gondolatait.

9.

– Nem szólíthatom mindkettőjüket Tom Latimernek – közöltem, miközben Renóból Lovelock felé haladtunk a 80-as autópályán. – Lehet, hogy Stephen Gilest egyáltalán nem izgatja, ki a fenével beszél, ezért meg sem kérdezi a nevüket, de engem érdekel.

– Mi érdekli? – kérdezte Első Tom Latimer.

– Az, hogy ki a fenével dolgozom. Vagy inkább szólítsam magukat egyszerűen J. Edgar Hoovernek[6]?

A fiatalabb nyomozó elnevette magát, egyik kezét levette a kormányról, és felém nyújtotta.

– Sebastian Walker vagyok. Szólítson nyugodtan Iannek.

Kezet ráztam vele, aztán hátrafordultam, és a hátsó ülésen csukott szemmel elnyúló idősebb férfira meredtem. Megérezte, hogy nézem, kinyitotta az egyik szemét, majd felém nyújtotta hosszú, száraz karját.

– A nevem Theodore. Szólítson nyugodtan Tednek.

Elfogadtam a kinyújtott kezet.

– Mi a vezetékneve?

A férfi kinyitotta a másik szemét is.

– Roosevelt. Azt hiszem, kedves Eleanor, unokatestvérek vagyunk.

Kikapcsoltam a biztonsági övemet, áthajoltam az ülés háttámláján, és megpróbáltam orrba vágni. Mind a ketten majd megpukkadtak a nevetéstől.

Miután végre lecsillapodtak, a támlára támaszkodva egy ideig farkasszemet néztem „Ted”-del. Állta a pillantásomat. Játszott velem, és ez egyáltalán nem volt ínyemre. Azon töprengtem, vajon mi haszna van abból, hogy így manipulál engem. A világos

---

[6] Az FBI megteremtője és első igazgatója. 48 évig töltötte be ezt a posztot. (A ford.)

helyzeteket, az őszinte, egyenrangú munkakapcsolatot kedvelem. Amikor a dinoszaurusz-ügyön dolgoztunk, valahogy... elgondolkodva próbáltam meghatározni a viselkedésében érzékelhető különbséget. Abban az ügyben sok mindent eltitkolt előlem, mert a feladata így kívánta, de akkor nem szórakozott velem. Több tiszteletet mutatott irántam.

Még mindig az ülés támlájára támaszkodva így szóltam:

– Kérem, mutassa az igazolványát!

A férfi szenvtelenül nézett rám. Mély levegőt vettem, orrlyukaim kitágultak a dühtől.

– Most azonnal!

A zsebéből előhúzott egy bőrtokot, majd kinyitotta. Egy Utah államban kiállított jogosítvány volt benne. Tomas J. Latimer nevére szólt.

– Nahát – mondtam kábultan –, néha a szivar tényleg szivar.

Még mindig szenvtelen arccal visszatette a tokot a zsebébe, újra lehunyta a szemét, és összefonta karját a mellén.

Előrefordultam, kényelmesen elhelyezkedtem az ülésen, és mogorván néztem a körülöttünk elterülő, sivatagos tájat. Az isten háta mögött jártam, de a gondjaimat magammal hoztam, és úgy tűnt, hogy egy Tom Latimer nevű férfi is csatlakozik hozzájuk. A sivatag általában megnyugtat. Az úttól balra alacsony, barna dombok, mögöttük hegyek sorakoztak. Jobbra a Carson-völgybe nyertem belátást, egy hófehér sóval borított földteknőbe, ahol a Carson folyó vizének utolsó cseppjei is elpárolognak az egyre növekvő hőségben. A hőmérséklet már akkor meglódult, amikor elhagytuk a TGH épületét, mostanra pedig a harminc fokot is meghaladta. Lehúztam az ablakot, és kidugtam a karomat, hogy a tenyeremen érezzem a száraz, forró levegőt, és azt kívántam, bárcsak egyedül lehetnék, hogy eszembe jusson, ki vagyok, és merre tartok tulajdonképpen.

Az ötpercnyi elmélkedés kevés volt ahhoz, hogy rendbe szedjem az érzelmi életemet, ezért úgy döntöttem, inkább a rám váró úgynevezett munkára koncentrálok. így szóltam:

– Bármennyire is élvezem az ezüst hazájában tett kirándulást, mégsem nagyon értem, miért vagyunk még mindig itt. Nem azért repültünk ide, hogy beszéljünk valakivel, aki már eltávozott az élők sorából?

– Ühüm – dünnyögte a hátsó ülésen elnyúló férfi.

– Akkor az ügy le van zárva. Miért nem indulunk még haza? – Úgy éreztem, az a Giles nevű fickó azt gondolja, vége a játéknak. Vagy ezt akarta elhitetni velünk.

J. Edgar Theodore Tom Latimer Roosevelt Hoover nyújtózkodott, aztán ásított egyet.

– Valóban a TGH kérésére indítottuk el a nyomozást, de ez nem jelenti azt, hogy akkor fejezzük be, amikor ők jónak látják.

– Tessék?

Tom kinyitotta egyik széles tenyerét, és képzeletbeli diagramot rajzolt rá.

– A helyzet a következő. A TGH azért kért fel minket, mert szerintük Patrícia Gilmore esetleg meghamisította az egyes fajok egyedszámára vonatkozó adatokat a Granville bányavállalat által művelés alá vonni kívánt területen. A Granville cég alapított egy kft.-t, felvásárolt bizonyos régi bányajogokat, illetve újakra is benyújtotta az igényét…

– Az 1872-es bányászati törvény… – vágtam közbe.

Ian a hangjában némi lekezelő színezettel válaszolt:

– Igen, Em, olyan ásványokra nyújtják be az igényüket, amely állampolgári jogon már az övék – majd barátságosabb hangnemben folytatta: – Az elképzelésük szerint néhány régi érclelőhelyből körletet hoznak létre. Egyes igények igen régi időkre nyúlnak vissza. Az itteni bányászat már elég régi keletű. Egyes körletekben az 1848-as társzekerekkel vagy még korábban érkezett telepesek kezdték meg a munkát. A terület maga

természetesen szövetségi tulajdonban van, tehát úgy kell kezelni, hogy mindenki javát szolgálja, vagyis a Granville cég nem teheti tönkre a földet, ahogy régen az aranyásók tették. Bérleti díjat kell fizetnie, és minden lépését engedélyeztetnie kell. Jóváhagyás szükséges az utak létesítéséhez éppúgy, mint a kutató fúrások végzéséhez, a használaton kívüli utakat pedig vissza kell állítania eredeti állapotukba.

– Köszönöm, Ian – feleltem, s alig bírtam visszafogni magam, nehogy professzor úrnak szólítsam. – Mármost, ha a kutató fúrások során kitermelhető aranyat találnak, föld alatti vagy külszíni fejtésű bányát nyitnak majd? Mindkét megoldás hatással lesz a környezetre, de a külszíni fejtésnek, legalábbis kezdetben, erősebb a növény- és állatvilágra gyakorolt hatása. Nem lenne szerencsés a szegény párák életterét annyira összezsugorítani, hogy belepusztuljanak.

– A környék újabb bányáinak egy része külszíni, más része föld alatti – felelte Ian bizonytalanul.

– Viszont a föld alatti bánya is károsítja az élőhelyet. Utak és csövek vezetnek hozzá, de ami még fontosabb, hányók és mesterséges tavak jönnek létre, amelyek nagy területeket foglalnak el, esetleg éppen a veszélyeztetett fajok kedvenc tartózkodási helyeit. Egyébként a kérdéses faj ténylegesen veszélyeztetett?

– Nos, a sivatag megmentéséért küzdő szervezet szerint igen, ezért nagy nyomást gyakorolnak a mi Giles barátunkra.

– Giles tehát szeretne megszabadulni ebből a kényes helyzetből. Nézeteltérés támadt az állampolgárok között? Értesítsük az FBI-t!

Tom halk nevetéssel reagált a szavaimra.

Ian, némiképp védekezőén, így folytatta:

– Szerintem sem kell Gilesnak a döntőbíró szerepét játszania. Az ő feladata nem a döntések meghozatala, csak azok végrehajtása. A környezetvédők fel vannak háborodva. Azt

állítják, hogy a bányászat helyrehozhatatlan környezeti károkat okoz.

Ian egy pillanatra levette a kezét a kormányról, és egy egértől megriadt öregasszonyt utánzott.

Kezdett zavarni Oan hozzáállása. A hanghordozásából úgy érzékeltem, hogy biztos a saját igazában, de ami még rosszabb, úgy érzi, hogy joga van ítéletet alkotni. Hivatásszerűen olaj után kutató geológusként aligha állok az angyalok pártján, ami a tiszta környezetvédelmet illeti, de nem hiszem, hogy a nyersanyagforrások kiaknázásakor figyelmen kívül lehet hagyni a környezetvédelmi szempontokat. Az övénél emelkedettebb hangon válaszoltam:

– Fogadok, hogy a környezetvédők különösen bizalmatlanok a külszíni fejtésekkel szemben, mert amennyiben a kitermelés során a talajvízszint alá hatolnak, a bánya elárasztását csak állandó, erőteljes szivattyúzással tudják megakadályozni. A mélyebben fekvő föld alatti bányákban szintén szükség van erre. A talajvízszint akárcsak helyileg történő csökkenése is kihathat a növénytársulásra, amely a szerencsétlen veszélyeztetett faj táplálékát adja, bármi legyen is az.

– Egy egérfaj – felelte Ian.

– Egy egér? – kérdeztem hitetlenkedve. – Az egész ügy az egerek körül forog? A magukat környezetvédőknek nevező aktivisták nem sokat törődnek az egerekkel! Ha egyetlen darabka ürüléket találnak a hiper-szuper konyhájuk evőeszközös fiókjában, azonnal mindenhová csapdákat és mérget raknak ki, és fogadok, hogy előtte nem készítenek környezetvédelmi hatástanulmányt.

Ian vette át a szót:

– Akárcsak az a bunkó figura, aki negyvenezer dolláros, Amerikában finomított vasércből Japánban gyártott, levegőszennyező autójával megy el az üzletközpontba kávéért, amelyet a kiirtott őserdő miatt napról napra jobban lepusztuló

dél-amerikai lejtőkön termelt babkávéból főznek – Ian egy pillanatra megállt, hogy levegőt vegyen – aztán hazahajt, és szétküld ötven e-mailt, hogy annak a „környezetkárosító” bányának a bezárása érdekében lobbizzon, akik felszínre hozták a kocsija gyártásához szükséges vasat és az aranyat, amely a titokzatos érintkezőket működteti a számítógépében!

– Nyugi, nyugi! – feleltem.

Ian vállat vont.

– Az a korlátolt kávéimádó csak azért tiltakozik az egerek élőhelyének veszélyeztetése ellen, hogy akadályozza a bányászatot.

– Ebben egyetértek önnel. Ez a tudományos eredmények politikai célokra történő felhasználásának tipikus esete. Alapvető aránytévesztésről van szó. Ennél már az is jobb lenne, ha bevallanák, hogy a bányászat ellen küzdenek, mert károsnak tartják, és bizonytalanságot kelt bennük. Akkor az érintettek legalább őszintén megvitathatnák a problémát, aztán megfontolt döntéseket hozhatnának arról, hogy hol engedélyezzék a bányászatot, mely területeket hagyják meg pihenőövezetnek, illetve az aprócska egerek életterének.

– Szerintem egy hasonló „jut is, marad is” rendszer már működik, Kongresszusnak[7] hívják.

– A lobbizókat is ide sorolhatjuk – feleltem. – Szerintem az „egy ember, egy szavazat” elve mostanra „egy dollár, egy szavazat”-ra módosult. Bárcsak én is így tudnék hinni az államban.

Kutató lévén tisztában vagyok vele, hogy az ökoszisztémában minden mindennel összefügg. A természetben valójában nincsenek szigetek. A Csendes-óceán déli részén kitörő vulkánból a légkör felső rétegeibe kerülő hamu éghajlatváltozást okoz. A tőle sok ezer kilométerre fekvő Nagy-medencében ez esetleg

---

[7] Az Amerikai Egyesült Államok kétkamarás parlamentje. (A ford.)

visszaveti a fűfélék növekedését, ezzel befolyásolja az egerek szaporodását, ami a prérifarkasok számának csökkenését eredményezi. Ez mindig is így volt. Azonban itt vagyok én, a tápláléklánc csúcsragadozója, és az éghajlattal mit sem törődve autóval átszáguldok a sivatagon. A mai ebédemet messziről hozták, teherautóval. Tevékenységem távlati hatásait nyilvánvalóan nehezebb felmérni.

– Mit kell tudni erről az egérről? – kérdeztem megadóan sóhajtva.

Ian óvatos pillantást vetett rám, majd így válaszolt:

– Nos, egy ugróegérfajról van szó. A latin *neve Microdipodops megacephahis*. Csak úgy juthat be egy egér az evőeszközök közé, ha az ember kiviszi a fiókot Kamma-hegységbe, és otthagyja. Csupán néhány hegységben honos Nevada északkeleti részén. A tudósok tulajdonképpen nem is tudták, hogy ott él, amíg a Granville cég meg nem vizsgáltatta a kérdéses területet.

Megint sóhajtottam.

– Megpróbálom összefoglalni, amit eddig megtudtam. A Granville cég új bányát akar nyitni. Ezt bizonyos érdek-csoportok ellenzik. A TGH szerint a kutató fúrásokhoz engedélyek szükségesek.

Ian közbevágott:

– A törvény kimondja, hogy környezetvédelmi szempontból fontos területeken az engedélyek kiadása előtt a cégnek környezeti hatástanulmányt kell benyújtania.

Visszavettem a szót:

– A bányászatot ellenző csoportok pedig arra hivatkoznak, hogy a termelés az egerek kipusztulásához vezetne. Pat Gilmore előzetes vizsgálati eredményei viszont azt mutatják, hogy az egyedek száma nem csökken, hanem növekszik, s talán még az élőhelyük is bővül. A Granville cégnek kapóra jönne, ha bizonyíthatná, hogy az említett rágcsálók valójában nem is

veszélyeztetettek, ami a bányászat ellenzőinek vereségét jelentené.

Ian vállat vont.

– Az attól függ, hogy tényleg az egerek megmentése, vagy csupán a bányászat megakadályozása a céljuk.

Felfordítottam a tenyeremet.

– Akkor hát mi okozza a problémát? A TGH nem képes kezelni a helyzetet? Esetleg azt gyanítják, hogy Pat Gilmore összejátszott a Granville céggel? Vagy van valamiféle tervük, amelyet eltitkolnak előlünk?

Mivel Ian újra felhúzta az orrát, sietve hozzátettem:

– Elnézést, hogy ilyen szkeptikus vagyok, de amint korábban is említettem, azonnal felfigyelek, ha a tudomány és az egyén érdeke valahol találkozik.

– Pontosan ezért hoztam magammal, Em – szólalt meg Tom.

Hátrafordultam az ülésen, és alaposan szemügyre vettem a férfit. Csukott szemmel ült, mintha újra elaludt volna. így szóltam hozzá:

– Talán másképpen kell fel tennem a kérdést: Mi köze van ehhez az egész ügyhöz az FBI-nak?

Tom kis idő múlva, csukott szemmel válaszolt:

– Felmerült a gyanú, hogy Pat Gilmore, ilyen vagy olyan okokból, szándékosan meghamisítja az adatokat. Ez csalásnak számít. Mivel az eset szövetségi területen történt, nekünk kell eldöntenünk a vitát.

– Nem szokatlan, hogy ilyen korai szakaszban kérték az FBI beavatkozását? Nincs a TGH-nak belső ellenőrzési rendszere az ilyen problémák megoldására?

Tom kinyitotta egyik szemét, és kifürkészhetetlen arckifejezéssel nézett rám.

– De van. Viszont a TGH hívott, mi pedig jövünk – felelte, majd becsukta a szemét.

Jövünk. Egy pillanatra elképzeltem, milyen lett volna Tom Latimer mint lovassági felderítő. Jó hasznát vették volna: a magányos okos fickó, aki a katonák előtt lovagol, felméri a helyzetet, jelentést tesz a tábornoknak, aztán pedig van annyi esze, hogy félrehúzódjon, mielőtt záporozni kezdenek a golyók és a nyílvesszők. Szegény ember százötven évvel később született a kelleténél. A zsigereimben éreztem, hogy még mindig eltitkol előlem valami fontosat. Feltettem neki a kérdést:

– Mi lesz az első dolgunk, parancsnok úr?

Megint kinyitotta az egyik szemét.

– Megtudjuk, igazat mondott-e Pat Gilmore.

– Hogyan?

Lehunyta a szemét. Úgy tett, mintha szunyókálna.

– Tudja, hogy van ez. Megpiszkáljuk a dolgokat. Először felkeressük a fickót, aki bogarat ültetett a TGH munkatársainak fülébe.

– Ki az? A környezetvédőknek dolgozik?

– Nem, van egy másik szavahihető környezetbiológus, aki szerint Pat Gilmore adatai hamisak. Most éppen hozzá igyekszünk.

10.

Virgil Davis hirtelen kinyújtotta a kezét, hogy megfogja a rajzasztalán ugráló ceruzát, miközben egy harminctonnás ércszállító teherautó dübörgött el az acél hullámlemezből készült épület előtt. Nehéz vállát csüggedten lehorgasztva sóhajtott fel. Az engedélyeztetés körüli hercehurca nem sok jót ígért az új bánya gyors beindítására nézve, pedig éppen a gyorsaság lett volna a lényeg, most hogy az arany ára tovább esett a béka feneke alá, ami az ő mozgásterét is eléggé leszűkíti. Ahhoz, hogy korrekt pénzügyi mérleget mutathasson fel, be kell indítania az új üzemet. Csak így tudott előbbre jutni a bányászatnak nevezett, sok találékonyságot és ravaszságot igénylő iparágban. Az állása is veszélyben forgott. Az új üzem jobb minőségű nyersanyagot – tonnánként több aranyat – ígért. *Muszáj* bejönnie.

Tekintete a harmadik feleségétől kapott rikító színű, keresztszemes terítőre tévedt. Közvetlenül azelőtt kapta, hogy az asszony megelégelte a dolgot, és beadta a válókeresetet azzal az indoklással, hogy ha soha sincsenek együtt, a házasságnak nincs semmi értelme. A terítőn nyomtatott nagybetűkkel a következő felirat állt: GYORSAN, PONTOSAN, GAZDASÁGOSAN – EGYSZERRE CSAK KETTŐ TELJESÜLHET. Marilyn legalább megértette őt, gondolta a férfi szomorúan. Nem lett volna szabad elengednie. Az aranybányászatra feltétlenül igaz volt a fenti mondás.

A bányászatról Gabby Hayes, a ravasz, szemtelenül derűlátó, öreg aranyásó alakja rémlett fel előtte, amint átlőtt karimájú kalapjában gyalogol, álmos szamara pedig a serpenyővel és csákánnyal a hátán baktat utána. Az *aranyásó* elnevezés féligmeddig pejoratív jelentést hordozott bizonyos bányászati körökben. Műveletlen, korlátozott, percről percre öregedő,

gazdagságról álmodozó, ostoba embereknek tartották őket. A mai diplomás aranykutatók feladatuktól és képzettségüktől függően inkább geológusnak vagy mérnöknek tekintik magukat. Megváltozott a világ, amióta Virgil erre a szakmára adta a fejét. A bányászat összetett feladatai sok különféle képzettségű szakember együttműködését igénylik. Ma már nők is akadnak közöttük. Ő, aki az arany felkutatásának szentelte az életét, a maga módján végzi a rábízott feladatot. Nem volt optimista. Ráadásul pesszimizmusát jó tulajdonságnak tartotta. *Azért vagyok pesszimista, mert tudatában vagyok a veszélyeknek, ez pedig biztosítékot jelent arra, hogy a beosztottam a lehető legnagyobb biztonságban hozhassák felszínre a mások által megtalált aranyat.* Ezek a mások olyan optimista emberek, mint Donald Paul MacCallum.

Virgil a ceruzáját párhuzamba állította sárga, vonalas lapokból álló jegyzettömbje szélével. Kézíráshoz való ragaszkodásával demonstrált a modern technika vívmányai, s különösen az azokat megtestesítő komputer ellen, amely irodájában egy mögötte lévő alig használt asztalon nyugodott. Nem kedvelte a számítógépeket. Analóg dinoszaurusz volt a fürge digitális emlősök világában. Két munkahellyel és nyolc évvel ezelőtt, amikor az első számítógép megjelent az irodájában, összeszorított foggal megtanulta kezelni, mivel sejtette, hogy különben gyorsan félreállíthatják. Mint egy ötvenéves vénembert, aki már nem képes haladni a korral. Ez azonban nem jelentette azt, hogy szeretnie kell, vagy hogy legbenső titkait meg kell osztania vele.

Gondolatai visszatértek az új üzem beindításának fájdalmas problémájára, erről pedig elkerülhetetlenül eszébe jutott Donald Paul MacCallum, és az előző napi vitájuk. Mivel az I. ütem kutató fúrásainak engedélyeztetése reménytelen távolságba került, a II. ütem engedélyeztetéséhez szüksége volt MacCallum térképére. Teljesen egyértelmű volt a helyzet. Újra elöntötte az epe, amikor

arra gondolt, milyen unottan üldögélt MacCallum a rajzasztal előtt álló támlátlan széken – ugyanazon, amelyiken most ő maga ült. Hátrahajtott fejjel a gondolataiba merült, mintha a határidők és a nyereségesség igénye új fogalom lett volna számára. Hogy a fenébe bízhatta Chittenden a kutatást egy ilyen bohócra?

Virgil enyhén borzongva idézte fel a két évvel korábbi, a Granville cég központjában megesett első találkozásuk emlékét. Virgil egyenesen Dél-Afrikából érkezett repülőgéppel, ahol alkalmi szakértőként egy betemetett torlat feltárásánál segédkezve próbált javítani anyagi helyzetén. Fáradt volt a hosszú repülőút miatt, így legszívesebben lezuhanyozott és egy jót aludt volna. Mostanában azonban rendkívül nehezen lehetett hazai munkához jutni, a külföldiek kikupálódtak, gyerekeiket Amerikába küldték tanulni, akik aztán átvették a tengerentúli bányák irányítását, ő pedig csak a Granville cég új, ambiciózus elnökének köszönhette ezt az állást. Ezért nem merte megvárakoztatni újdonsült munkaadóját. A repülőtérről jövet a taxiban tiszta inget, nyakkendőt és egy enyhén gyűrött zakót vett elő a poggyászából, a Granville központja alatti emeleten kiszállt a liftből, és a férfimosdóban megpróbált a lehető legjobban felfrissülni. A nyakkendő szép volt. Még az első feleségétől, Gwentől kapta. Vagy talán a másodiktól, Ramónától? Mindegy, szóval megmosakodott, felvette a tiszta inget, a szennyesét pedig begyűrte az aktatáskájába az útlevele és a *Time* magazin külföldi kiadása közé. Nedves fésűvel lelapította ritkuló, ősz haját, majd kihúzta magát. A tükörbe nézve aggódva állapította meg, milyen táskás a szeme, de hasztalanul próbálta a ráncait vízbe mártott papírtörlővel eltüntetni. Végül, mivel sietnie kellett, feladta a próbálkozást. Ehhez a tortúrához az adott fizikai állapotában minden erejére szüksége volt, azonban nem volt más választása, ha a szakmájában versenyben akart maradni egy vezető – vagy gyakorlatilag bármilyen – állásért folytatott küzdelemben. Ezután újra beszállt a liftbe, feljebb ment egy emelettel.

Összeszedte a gondolatait, megpróbált lazának és céltudatosnak tűnni, miközben besétált az elnök irodájába... az elnök íróasztala mellett pedig ott ült Donald Paul MacCallum, terepjáró bakancsban, foltos pólóingben, kopott farmernadrágban tíznapos szakállal egy puha bőrfotelben elnyúlva, az egyik lábát átvetette a szék karfáján, hogy a fene essen belé. MacCallumot annyira lefoglalta a viccmesélés és a hahotázás, hogy alig vett tudomást az érkezéséről. Mintha csak valami nyavalyás kerti partin sörözött volna a szomszédjával. Az elegáns, háromrészes, hajszálcsíkos öltönyt viselő elnök pedig szemlátomást élvezte MacCallum társaságát. Virgil halála napjáig hitte, hogy valójában csak álmodta az egész jelenetet.

Nagy sokára az elnök, Roderick James Adrian Chittenden odafordult hozzá, és így szólt:

– Á, ön Virgil Davis, ugye? Milyen volt a repülőútja? Fáradtnak látszik. Igazán megpihenhetett volna egy szállodában, mielőtt idejött.

A szoba padlója meglódult Virgil elgyötört lába alatt. Azzal próbálta magát felfrissíteni, hogy figyelmét MacCallumra összpontosította, de ez az ember olyan laza volt, mintha Isten gumiból gyúrta volna a gerincét. Chittenden újra MacCallumhoz fordulva így szólt:

– Don! Hadd mutassam be Virgil Davist, aki majd kikaparja az aranyát a földből.

– Örvendek – mondta MacCallum derűsen.

Az elnök sugárzó arccal MacCallum felé fordulva folytatta:

– Virgil! Bemutatom Don MacCallumot, aki még több aranyat talál majd nekünk.

MacCallum harsányan felnevetett, közben a térdét csapkodta jókedvében.

– Ez az úr pedig Kyle Christie – közölte Chittenden egy magas, szökés hajú férfira mutatva, aki MacCallum jobbján állva szinte beleolvadt a függönybe. – MacCallum munkatársa.

Kyle erőtlen kézfogása olyan volt, mint amikor egy kutya a hátára fordítva megmutatja a hasát, elpuhult arcán a behódolás jelei látszottak. Virgilen úrrá lett a kétségbeesés. Ha ez a Granville cég kutatócsoportja, akkor nagyjából hat hónapot adott magának ebben a munkakörben.

Chittendennek azonban nagyra törő elképzelései voltak. Miután megbízta Virgilt azzal, hogy hatékony, világszínvonalú bányát telepítsen a MacCallum által talált aranyra, alapított egy kft.-t, és fillérekért felvásárolt egy sor régi lízingtársaságot – reményvesztett emberek 1930-as években feladott bányajogait. Az ilyen felvásárlási akciók csak a már felkutatott készletekre szoktak kiterjedni, Chittenden azonban hátba veregette a befektetőket, s elégedettén dörzsölgtve a kezeit biztosította őket, hogy akárcsak a Gloriana bánya esetében, MacCallum újabb készleteket talál majd. Persze valamivel mélyebben, mint ahol az 1930-as években – a területen lezajlott utolsó, rövid életű aranyláz idején – az aranyásók és bányászok feladták a reményt. Azzal biztatta a befektetőket, hogy MacCallum meg tudja ismételni egy másik lelőhelyen elért sikerét: A korábban fel nem tárt aranykészleteket célozta meg. „Újabb Carlin-telepről van szó – közölte Chittenden a befektetőkkel, miközben a térképen a mintegy százhatvan kilométernyire keletre fekvő hatalmas külszíni fejtések sorára mutatott. – Azzal a különbséggel, hogy itt dúsabb az érc, olyan, mint a Gloriana bányában... ilyen még soha nem volt Nevadában!”

Virgilnek nem volt szüksége a MacCallum- vagy Christie-féle szakértőkre ahhoz, hogy rájöjjön, Chittenden szándékosan félrevezette a befektetőket. A Carlin-telep nagyon messze van a kérdéses területtől, és egészen más ásványtani környezetben található. Lehet, hogy találnak majd itt valamiféle telepet, de ásványtani szempontból különbözni fog a Gloriana bányától, úgyhogy csak különleges eljárással lehet kivonni az ércet a talajból. Ezen a téren vehette igazán hasznát sokéves szakmai

tapasztalatainak és sajátos találékonyságának. Tudta, hogy egy ilyen vállalkozás nagy kockázattal jár, és tisztában volt azzal, hogy Chittenden miért tévesztette meg a befektetőket. Szüksége volt a tőkéjükre, ugyanakkor azt is remélte, hogy a terve megvalósul. Optimista elgondolás volt, az optimizmus pedig az ásvány-kutatás alapja.

MacCallum pedig talált valamit. Virgil biztos volt ebben, bár a gazember titkolózott előtte. Amit talált, azzal legalábbis a kutató fúrások szintjén érdemes foglalkozni. Az engedélyezési eljárás azonban hirtelen elakadt, mivel azok a nyavalyás környezetvédők panaszt tettek a TGH-nál.

Virgil kinézett az ablakon a hordozható, fém tárolókonténerek mögött feltáruló tájra. Az Eugene-hegység lábainál épült Gloriana bánya irodaépületéből a Majuba-, Antelope- és Jackson-hegységre, valamint a mögöttük húzódó Kamma-hegyvonulatra nyíló nagyszerű kilátásban gyönyörködött. Helyesebben gyönyörködött volna, ha a szíve engedi. Annyira kimerült az aggodalomtól, hogy szeme a panorámáról az egyik raktárra tévedt, amelyre valaki ferdén tette fel a kétszárnyú ajtót elzáró reteszt. Az ilyen gondatlanság kimondhatatlanul bosszantotta. MacCallumra jellemző az ilyen nemtörődömség. A geológusok félőrültek, vagy tán egészen azok. Erről teljesen meg volt győződve.

A fémbódék mögött pár száz méterrel a két és fél méter magas, szögesdróttal ellátott, fonott védőkerítésen túl állt az a lakókocsi, amelyikben az Intermontane biológiai tanácsadó cég rendezte be az irodáját. Az építkezés kezdetén abban volt Virgil irodája. Azokkal a bolond környezetvédőkkel szinte az első naptól kezdve meggyűlt a baja. Nem csupán az éjjeli pihenőjét elrabló rémálmokra gondolt – a bányászok sok tonnányi szikla alatt összezúzott tetemeire, vagy hogy látta magát egy résbe szorulva haldokolni –, hanem a táptalajul szolgáló napi eseményekre is. Például arra az eltorzult arcú nőre, aki a zsályakötegeket égető

pajút asszonnyal együtt jött. Az indián nő felszólította: „Ha azt akarja, hogy véget érjenek a rémálmai, költözzön el!”

Vajon honnan tudta, milyen álmok gyötrik?

A két nő napokig nem tágított, aztán tízen, majd húszán lettek, miután a hosszú szoknyás, Volvóval közlekedő, kifogástalan frizurájú, kaliforniai elvbarátaik is segítségükre siettek, hogy együtt zaklassák őt.

Végső kétségbeesésében kirohant hozzájuk az irodájából, és azt kérdezte tőlük:

– Megmondanák végre*, hová a pokolba* költözzek?

A pajút nő félrevonta, és azt felelte:

– Két és fél kilométerrel északabbra. Helyezze át oda az érczúzót, az irodáját és a lejtaknát!

– A lejtaknát? – harsogta Davis, közben felvetődött benne a kérdés, vajon honnan ismeri az asszony ezt a szakkifejezést. – A fővágatra gondol? Elment a TGH-hoz, és megnézte a térképeimet?

– Igen. Helyezzék át két és fél kilométerrel északabbra! Ott különben is jobb a talaj. Úgy talán biztonságosabb lesz.

Virgil tehát benyújtotta a TGH-nak a módosított terveket, amelyekben az irodahelyiségek és az érczúzó áthelyezését javasolta két és fél kilométerrel északabbra. Akkor az asszony furcsa módon elment, és nem tért vissza. Davis rémálmai azonban nem szűntek meg, egy napon pedig találkozott a pajút nővel a városban.

– Azt ígérte, elmúlnak a rossz álmaim.

– Áthelyezték a lejtaknát?

– Igen. Vagyis nem. Még nem is kezdtük el a földmunkákat! – felelte szégyenkezve és zavartan.

Az asszony egy pillanatig csukott szemmel állt. Miután újra felnyitotta a szemét, így szólt:

– Meg kell tanulnia, hogy hálával tartozunk a Nagy Szellemnek mindenért, amit nekünk ad. Köszönje meg az

áldásait. Hogy nem temeti a sziklák alá. Hogy megtölti a gyomrát. Bánjon úgy minden falattal, mintha a hőn áhított aranya lenne. Akkor majd megszűnnek a rémálmai.

Virgilt megdöbbentették az asszony szavai. Túlságosan a katolikus fiúiskolára emlékeztették, ahol az egyik apáca fülön csípte, és így szólt: „Ha haraggal érintesz egy nőt, vagy ha csak kihasználod, az olyan, mintha megerőszakolnád."

Gyakorlatias ember lévén a munka folytatása érdekében áthelyeztette az épületeket és az alagút bejáratát. Mivel pedig a lelke mélyén babonás ember volt, megfogadta az indián nő tanácsát. Valahányszor belépett az aknaszájon, megállt, és imát mormolt, gyengéden, tisztelettel érintve a sziklát, közben pedig alázattal gondolt a Földanyára.

Megszűntek a rémálmai.

A változtatás miatt a vágat irányát kissé módosítani kellett, de a költségek szinte ugyanazok maradtak, mert az asszonynak igaza volt: azon a helyen jobb volt a talaj, ezért gyorsabban haladtak a vágat kialakításával.

Aztán meg Pat Gilmore rátalált arra a nyavalyás egérre. Az a búsképű seggfej a TGH-nál rendszeresen fenyegető leveleket kap, amelyben pert helyeznek kilátásba arra az esetre, ha tovább folynának a munkálatok. Legalább az az asszony nem jött ide azóta. Ha mégis visszajönnének, most már drótkerítéssel és biztonsági őrökkel találnák szemben magukat. Virgil megrázta a fejét, mert még mindig nem értette, mit számít az a két és fél kilométer. A sors furcsa fintora, hogy a fő vágat eredetileg tervezett helyét az aranyásók már ötven-száz évvel ezelőtt feltúrták.

Legalább a rémálmai megszűntek, bár emlékük még mindig nem tűnt el a bensőjéből, mint ahogy a bozóttűz okozta füstfelhő is tovább ingerelte a légútjait. Keserűen gondolt arra, vajon MacCallumnak vannak-e rémálmai. Tenyerével idegesen

simította végig rövidre nyírt haját. A geológusok egészen biztosan bolondok. Az *ördög* vigye el azt az őrült MacCallumot!

A férfi felállt, hogy kinyújtóztassa robusztus testét, majd a folyosón elsétált a társalgóba, ahol a dolgozók kávézni szoktak. Amikor belepillantott MacCallum postaládájába, összerezzent, mintha Don ott várta volna, hogy újra kinevethesse, de csak a Nevadai Geológiai Társaság egy régi hírlevele lapult benne. Kivette és belepillantott az újságba. Egy „Élményeink a Nagy-medencében” című viccsorozatnál nyílott ki.

„Bizonyára geológus vagy – szólt az első vicc –, ha már több helyen dolgoztál, mint ahová repülőjáratok járnak. Egy másik szerint „Ha rendszeresen a feleséged vagy a férjed nyírja a füvet, lehet, hogy geológus vagy.” A következő így szólt: „Akkor is, ha már többször előfordult, hogy a nyugdíjpénztár esedékes díját a munkanélküli-segélyedből fizetted.”

Virgil undorral tette vissza az újságot a helyére. Azok az átkozott geológusok nem is sejtik, milyen a bányaigazgatók élete. Legszívesebben hozzátette volna: „Ha annyi volt feleséged van, hogy több tartásdíjat fizetsz, mint amennyit keresel.” Újra kivette a lapot a ládából, hogy megnézze, nincs-e benne ez a mondat. Tovább olvasta a vicceket: „Ha nem tudod, hol töltöd a holnapi napot.” vagy „Ha majdnem minden karácsonykor elbocsátanak.” Virgil a szemétkosárba dobta az újságot, kávét töltött magának, aznap már ötödször, visszament az irodájába, és bevágta maga mögött az ajtót.

Visszaült a rajzasztala elé, és érezte, hogy újabb rengés rázza meg az épületet, ahogy a legnagyobb aranytartalmú érccel színültig rakott teherautó tovadübörgött a földúton. Ha ilyen ütemben folytatják a termelést, ez a jó minőségű érclelőhely egy, legfeljebb két éven belül kimerül. Akkor vagy az aranyár növekedésének kell fedeznie a gyengébb minőségű nyersanyag kitermelésének költségeit – erre annyi volt az esély, mint arra, hogy egy disznónak szárnya nő –, vagy tovább kell csökkenteni a

már jelenleg is rendkívül szűkre szabott kiadásokat – ami semmivel sem nehezebb feladat, mint egy disznót pilótának kiképezni. Új bányát kell nyitnia, különben hamarosan újra egy banánköztársaságba tartó repülőgépen találja magát, és meg kell majd küzdenie a helyi lakossággal, el kell viselnie az állandó magas páratartalmat, a helyi tájszólást és a malária elleni oltásokat. Az a nyavalyás MacCallum nem adja át neki a II. ütem vizsgálati eredményeit, az az istenverte Kyle Christie meg ott lebzsel körülötte. A fizetése, motel-számlái és bérautó-költségei pedig elemésztik a cég bevételét. Miért nem adják át neki a térképet? Az engedélyeztetési eljárás már így is elég hosszadalmas, a kutató fúrások pedig hónapokig, esetleg évekig is elhúzódhatnak. Talán több száz fúrásra is szükség lehet, ha egyáltalán megtalálják, amit keresnek. Nem vesztegethetik az időt!

Kétségbeesett gondolataiból halk kopogás riasztotta fel.

– Jöjjön be! – vakkantott mérgesen, mintha ki sem látszana a munkából.

Kinyílt az ajtó. Laurel Dietz szalmaszőke haja és szerény mosolya beragyogta a szobát.

Virgil szíve összeszorult, mert hirtelen az elkeseredés és a düh helyét más érzelem vette át benne. *Kérlek, Uram, adj erőt! Ne hagyd, hogy újból megigézzen egy női szempár!*

– Jó napot, Virgil! Az új mintákat már el lehet vinni a laborba. Felrakjam őket a kocsira?

Virgil talán soha nem fog hozzászokni, hogy nők is dolgoznak a bányában, mégis azt kívánta, bárcsak lenne még egy tucat ilyen beosztottja. Eszes, talpraesett, gyors, kedves és *magabiztos*.

– Nem, bízza rá valamelyik léhűtőre odakint! – felelte parancsolóan.

Laurel szeme tágra nyílt a csodálkozástól.

– Ne legyen olyan elfogult, Virgil! Elég erős vagyok én ahhoz – válaszolta Laurel, majd felgyűrte a pólója egyik ujját és úgy tett, mintha súlyt emelne.

– Ugyan már, Laurel – mormolta Virgil. Kinyújtotta vastag karját, egy pillanatig habozott, aztán visszahúzta. A nő szöszke haja olyan lágynak, selymesnek látszott. Ahányszor csak látta, alig tudta megállni, hogy meg ne érintse. Azzal áltatta magát, hogy ez azért van, mert a nő frizurája olyan rövid, kócos, mint az ő lányáé. Wendy körülbelül egyidős lehet Laurellel. Persze, hogy ez volt az ok. Már ideje volna írnia Wendynek, csak tudná, hol a címe…

– Már az adatokat is felvittem a számítógépre. Elvigyem a szállítmányt Renóba?

– Nem, Laurel, az nagyon messze van. Majd keresek egy…

A nő esedezve tette össze apró kezeit.

– *Kérem*, Virgil, engedje meg! Úgy unatkozom! Már az összes mintavétel helyét betápláltam a gépbe, és minden térképet felfrissítettem.

Virgil rossz hangulata dacára elmosolyodott. Laurel mindig felvidította.

– Valami fickó várja ott az Olinghouse bányában, vagy mi? – kérdezte szemrehányóan. Elgondolkodott rajta, vajon ott milyen lehet a gazdasági helyzet. Lehet, hogy szükségük lenne egy új igazgatóra.

Laurel illemtudó hallgatása tele volt ártatlan, kislányos rácsodálkozással. Virgil beadta a derekát.

– Rendben van, elviheti a mintákat, bár ez egyáltalán nem a maga dolga. – Anélkül, hogy végiggondolta volna, a mondat értelmezési lehetőségeit, hozzátette: – Itt sokkal nagyobb szükségem van magára.

Laurel elmosolyodott, majd elindult az ajtó felé. Vajon nem ideges kissé ez a mosoly?

– Mondja csak – tette hozzá gyorsan Virgil, miközben igyekezett leplezni a benne felgyülemlett feszültséget –, nem tudja véletlenül, hová indult MacCallum?

A kérdés hirtelen elégedettséggel töltötte el Virgilt. Ez aznap még nem fordult elő. Jó, hogy ilyen formában fogalmazta meg, mert így senkinek nem jut eszébe, hogy MacCallum eltűnését összefüggésbe hozza a közöttük támadt nézeteltéréssel.

Laurel mosolyát elgondolkodó arckifejezés váltotta fel.

– Fogalmam sincs – hangzott a tömör válasz. A lány újra hátrálni kezdett, előbb az egyik, majd a másik csillogó, kék szeme is eltűnt az ajtó mögött.

– Christie-ről sem tud semmit?

– Nem. Viszlát, Virgil! – felelte trillázva Laurel, könnyed léptei enyhén visszhangzottak, ahogy végigment a linóleumborítású folyosón.

Fél perccel később Virgil hallotta, hogy beindul az egy-tonnás furgon motorja, pár másodperc múlva pedig látta, amint a jármű, a volán mögött feszítő nővel elhúz az ablaka előtt. Amikor a nő egy pillanatra megállt a kereszteződésnél, mielőtt kiszáguldott volna a drótkerítés kapuján a 80-as autópálya felé vezető útra, Virgil észrevette, hogy a furgonra már felrakták a laboratóriumba szánt sok fehér mintazsákot.

Tompa agyában felmerült a kérdés, vajon miért nem említette neki Laurel, hogy a rakomány már a kocsin van.

11.

Egy Renótól százötven kilométernyire északkeletre fekvő vidéki városkánál, Lovelocknál tértünk le a 80-as autópályáról, hogy megkeressük a Pershing megyei bíróság épületét. Itt volt találkozónk Pat Gilmore egykori munkahelyének, az Intermontane biológiai tanácsadó cégnek egy másik munkatársával. Végighajtottunk Lovelock központjának félig üres, rövid üzletsorán (az ország nyugati részének sok más kisvárosához hasonlóan a helyi kereskedelem halódott, amióta az autópálya mentén megépültek a bevásárlóközpontok és a gyorséttermek), majd hamar megtaláltuk a törvény szerény méretű hajlékát.

Akárcsak a boltok, a bíróság is régi épület volt. Kerek alaprajzát csak a klasszikus görög stílust idéző oszlopokkal és timpanonnal díszített homlokzat szakította meg. A törtfehér színű vakolat olyan hatást keltett, mintha egy hatalmas, amerikai zászlóval díszített vaníliafagylalt felé igyekeznénk. A két nyomozóval felmentünk a széles lépcsőn, áthaladtunk a furcsán elhelyezett, hattagú ión oszlopsoron, majd beléptünk a nagy tölgyfa ajtón. A körfolyosón találtuk magunkat, amely az épület középső részét elfoglaló tárgyalóterem mentén futott körbe.

Tom Latimer előkelően biccentett, és úgy tett, mintha megemelné nem létező kalapját.

– Itt az embernek kedve támad cilindert, illetve hosszú szoknyát hordani, igaz? – mormolta.

Ian komor arccal nézett rám. Egyre inkább az az érzésem támadt, hogy nem kedvel engem. Kissé felhúztam a farmernadrágom egyik szárát, mintha a képzelt szoknyámat emelném fel, hogy elővillanjon magas szárú cipőm, s egy századforduló korabeli kokett stílusában pukedliztem. Tom

vigyorgott. Ian zsebre dugott kézzel játszotta a türelmetlent. Tom pedig ügyelt rá, hogy ebből semmit se vegyen észre.

Egyik férfiról a másikra jártattam a szememet, és közben azon tűnődtem, vajon Ian miért ilyen nyugtalan.

– Szóval hol a fickó, akit ki kellene hallgatnunk? – kérdeztem.

– A tárgyalóteremben vár bennünket – dörmögte lan.

A terem maga gyönyörű volt, mesteri gipszöntvényeivel, görögös oromfalaival, és ragyogó fehérre festett, aranyozással kiemelt álkorinthoszi oszlopfőkkel díszített fali pilléreivel. A kerek alaprajzú helyiségben a hallgatóságot koncentrikus mahagóni körkorlátok választották el a vádlottak padjától. A bírói pulpitus a terem jellegével összhangban kellemesen kisméretű volt, két oldalán az Egyesült Államok, illetve Nevada állam zászlajával, felette pedig néhány aranyozott sasszoborral. Az ezüstkupolájú termet ezüstös fény árasztotta el, amely a díszes kerettel övezett kilenc üvegtáblából álló ablakkoszorún ömlött be. Gömb alakú búrával fedett, aranyozott falikarok világították meg a falakat, a középső átjáró mindkét oldalán az ókori színházakban látható faragott ülőhelyekhez hasonló ülések voltak a falba vájva. Csak egyetlen hely volt foglalt. Az ülő férfi felénk fordult, és némán szemügyre vett minket.

Tom közelebb lépett hozzá, és felé nyújtotta a kezét.

– Ön bizonyára Rodriguez doktor – mondta nyugalmat árasztó hangon, miközben felmutatta az igazolványát.

A férfi felpattant a helyéről. Tomnak még a válláig sem ért, de olyan határozottan rázott vele kezet, akár egy ötcsillagos tábornok. Ezután Ianhez fordult, komolyan kezet fogott vele, majd elém lépett, megállt egy pillanatra, elmosolyodott, majd derékból meghajolt.

– *Señorita* – mondta szemhéját csábítóan leeresztve.

Megdöbbentem. Már sok férfi megalázott életemben, de latin-amerikaitól ilyet még soha nem tapasztaltam. Carlos Ortega

denveri rendőrtiszttel fennálló régi barátságom tapasztalatai alapján lovagias fogadtatásra számítottam, de nem modortalansággal keverve. Mivel a körülményektől függetlenül nem voltam hajlandó elviselni ezt a bánásmódot, kinyújtottam felé a kezemet, ezzel arra késztettem, hogy fogadja el. Felegyenesedett, és hosszasan megszorította. A kezem úgy mozgott, mintha egy régi kút fogantyúját nyomogatnám. A két tenyere közé fogta a kézfejemet, a szemét félig lehunyta, és elmosolyodott. Csak erővel tudtam kiszabadulni a szorításából. Dühösen meredtem rá, legszívesebben kezet mostam volna, és kénytelen voltam tenyeremet a csípőmhöz dörzsölni, beletörölni a durva vászonba. Tomra pillantottam. Arcáról szinte semmit sem lehetett leolvasni, de szeme villanása jelezte: dolgunk van, nem foglalkozhatunk személyes problémákkal.

Gyilkos pillantással hoztam Rodriguez tudomására érzéseimet.

Reakciómat semmibe véve Dr. Rodriguez vidáman megszólalt:

– Tehát, uraim, azért jöttek ide, hogy Patrícia Gilmore-ról kérdezzenek. Sajnálatos fordulat következett be tegnap.

A „Patrícia” szót enyhén sziszegve ejtette ki, mintha a név kellemetlen ízt keltett volna a szájában. A nyomozók nem válaszoltak. Pillanatnyi várakozás után Rodriguez szemét lassan a két férfira, majd rám vetette, közben némi undor jelent meg az arcán. Nyelvével csettintett.

– Kérem, foglaljanak helyet! – mondta.

A nyomozók állva maradtak.

A termet egyre nyúló, mélyülő csend töltötte be. Ez lehetőséget adott arra, hogy visszatérjek a külső szemlélő szerepébe, és alaposan megfigyeljem Rodriguezt. Igyekeztem eltekinteni attól, hogy üdvözlésével mennyire felbosszantott. Legalább negyvenöt éves, pocakos férfi volt. Észrevettem, hogy olcsó nadrágot és műbőr övet visel. Amikor azon kaptam magam,

hogy megvetően bámulom a frizuráját, feladtam, hogy tárgyilagos maradjak, és csak arra figyeltem, hogy ne legyek barátságtalan.

Ianre pillantottam. Arca érzelemmentes volt, akár egy testőré, nagyon figyelt, arra várva, hogy valaki más kezdeményezzen.

Tekintetemet Tom felé fordítottam. Egykedvű nyugalommal, zsebre dugott kézzel állt, ajka enyhe mosolyra húzódott. Vajon gyanúsnak találta ezt az embert?

Rodriguez szeme összeszűkült, majd a tudós megszólalt:

– Uraim – mondta savanyúan. – Az önök kérésére jöttem ide. Kérem, tegyék fel kérdéseiket!

Tom lassan bólintott, mintha egy viccre reagálna. Összeszorult a gyomrom. Ian törte meg a csendet:

– Dr. Rodriguez! Mr. Giles, a Területgazdálkodási Hivatal munkatársa említette, hogy Ms. Gilmore valamiféle egyedszámlálási feladatot kapott. Azt is tőle tudjuk, hogy Ms. Gilmore tevékenységére ön hívta fel a hivatal figyelmét.

Rodriguez hátrahajtotta a fejét, és a homlokát ráncolta:

– Ez nem egészen így történt – mondta, majd felvonta a szemöldökét. – Hadd meséljem el a történetet az elejétől kezdve.

A szék karfájára ült, majd felemelte a kezét, mintha diákoknak tartana előadást.

– Patrícia csupán néhány hónapja dolgozott nálunk. Fiatal volt és tapasztalatlan – széttárta a karját. – Gyakran követett el hibákat.

Mialatt Rodriguez hatásszünetet tartott, Tom reakcióit figyeltem. Karját összefonta a mellén, egyik kezével pedig az ajkához ért. Nagy figyelemmel követte Rodriguez minden mozdulatát.

A kis ember szeme könnybe lábadt a szomorúságtól.

– A Granville bányavállalat tervezett új bányája területére a vonatkozó környezeti hatástanulmány készítésénél Patrícia

feladata volt, hogy élve fogó csapdás módszerrel felmérje a rágcsálópopuláció egyedszámát. Nevadában a bányászat természetesen elsősorban a hegyekben folyik. Különleges, nagyon sérülékeny élőhelyről van szó. Több olyan faj is megtalálható itt, amelyek az egymástól távolodó hegyláncok között az éghajlatváltozás miatt elszigetelődtek.

Erre felfigyeltem. Földtörténetről beszélt, az pedig az én szakterületem. Nagyon érdekelt, hogy a professzor mennyire mozog otthonosan ebben a témában.

Rodriguez elkezdte előadását.

– Negyvenezer évvel ezelőtt Nevada éghajlata gyökeresen eltért a maitól. Ekkorra tehető a legutóbbi jégkorszak. Annyira lecsökkent a hőmérséklet, hogy földrészünk északi felén *három kilométer* vastag jégpáncél alakult ki – egy kis szünetet tartott, hogy fel tudjuk dolgozni a hallottakat.

Eddig tényszerű volt, amit elmondott, bár kissé hatásvadász stílusban adta elő a mondókáját. Ianre és Tomra pillantottam, hogy lássam, mit szólnak a dologhoz. Kifejezéstelen arccal figyelték az előadót.

Rodriguez így folytatta:

– A jégkorszak nemcsak hidegebb, de csapadékosabb időjárást is hozott, olyan esőzésekkel, amelyek ma már nem fordulnak elő errefelé – igazi mesélőhöz illően mindkét kezével érzékeltette a viharok erejét és a terület hatalmás kiterjedését. – Rengeteg tó és sokkal dúsabb növényzet volt itt. Ahogy a hőmérséklet emelkedésével a jégpajzs lassan visszahúzódott, a hűvösebb éghajlatú területek nem tűntek el, mindössze magasabb tengerszint feletti magasságba kerültek. Ami egykor 1200 méteres magasságban élt, már csak 2500-3000 méteren talált kedvező éghajlati viszonyokat. – Lassan felemelt kezével hegyi lejtőt rajzolt a levegőbe. – Nevada a hegyek és sivatagok földje. A hegyek szárazabbak, mint korábban, de még mindig hűvösebbek, és dúsabb a növénytakarójuk. Azok a fajok, amelyek

nem tudtak alkalmazkodni a völgyekben uralkodó hőséghez és a gyér táplálékhoz, a hegyi lejtőkre húzódtak. Ma elszigetelten élnek a hegyekben, és kénytelenek alkalmazkodni az ottani viszonyokhoz, különben *kipusztulnának*.

Keze leengedésével jelezte a gondolatmenet végét. Sokatmondó pillantást vetett Tomra és Ianre, hogy lássa, megértették-e a magyarázatot.

– Így alakultak ki a különböző alfajok. – Lassan felfordította a tenyerét, mintha ajándékot kínálna nekik. – Nagyon ritka állatok.

– Rágcsálók – mormolta Ian még mindig kifejezéstelen arccal.

– Igen, rágcsálókról van szó – ismételte Rodriguez. – Minden fajuk és alfajuk az élővilág különleges, szerves alkotóeleme. Nem szabad őket figyelmen kívül hagyni. Egyes fajok fontos szerepet játszanak, ha a bolygónk állapotában bekövetkező változások jelzéséről van szó. Vegyük például az erdei félpockot. Az a szokása, hogy számtalan nemzedéken át, évmilliókon keresztül mindig ugyanazokon a helyeken ver tanyát, és ugyanoda is vizel. A visszamaradó anyagot amberatnak nevezzük. Néha kihalt növényfajok magvait találjuk benne, illetve a légkörben előforduló egyes izotópokat is képes magába zárni…

– Az egerekre lennék kíváncsi – próbálta Ian a kívánt mederbe terelni a beszélgetést.

Rodriguez bosszúsan sóhajtott fel.

– A figyelmemet különösen Patrícia a sötét ugróegér egyik alfajának, a *Miarodipodops megacephalus kammai*nak az egyedszámáról szóló adatai keltették fel. Ez tulajdonképpen új alfaj. Én magam neveztem el.

A professzor figyelmeztetően emelte fel a mutatóujját.

– A *kolléganőm* egy másik ismert alfajjal azonosnak tekintette, és így az egyedszám *növekedését* mutatta ki – közölte fanyar mosollyal. – Először azt hittem, csupán hibát követett el.

Tudják, az élő példányról nehéz megállapítani, hogy melyik alfajhoz tartozik.

– A helyes meghatározáshoz az ön szakértelmére van szükség – szólt közbe Ian.

Rodriguez hunyorított, de folytatta.

– Pontosan így van, Az élő példányon a színezet apró eltérései, az állat hossza, a farokvastagság összehasonlítása, továbbá az emlők és a metszőfogak tüzetes vizsgálata szükséges. Csodálatos teremtmény! A koponyája...

– Ez olyan szakembert igényel, mint ön – hangsúlyozta Tom.

Rodriguez elkeseredetten sóhajtott fel, megállapítva, hogy a nyomozók mégsem eminens diákok, aztán tovább mesélt:

– A koponyájában található hallószervével nyolcszáz méter távolságból képes érzékelni egy hangya lépteit. Ez nagyon fontos, ha egy állat élete múlhat azon, hogy meghallja-e a sivatagi levegőt szinte hangtalanul átszelő bagoly szárnyainak suhanását. Csodálatos teremtmény!

– Pat Gilmore tehát nem vette észre ezeket az apró eltéréseket – vetettem közbe.

Rodriguez szemérmesen leeresztette a szemhéját, amikor Ianról a figyelmét felém fordította.

– Pontosan, *senorita*. Kétségeim merültek fel Patríciával kapcsolatban. Olyan meggondolatlan... volt. Nehezen kezelhető. Hevesen vitatkozott a megbeszéléseken. – Az arcát a bánat és a sajnálat homályosította el. A padlóra meredt, mintha szégyellne magát. – Már... már kezdtem kételkedni.

Rodriguez egy kis szünetet tartott, mintha érzésein próbálna uralkodni, aztán mesterien kivágta magát:

– Uraim! Az Intermontane biológiai tanácsadó cég mindig igyekszik a legkitűnőbb munkatársakat toborozni, de néha... hibázunk. Attól tartok, hogy Patrícia Gilmore alkalmazása olyan hiba volt, amelyet... – Rodriguez megállt, gyengéden a szívére tette a kezét, és becsukta a szemét -...nyugodt szívvel

mondhatom, nem személy szerint én követtem el. A cég elnöke… néha… téved. – A férfi kinyitotta a szemét, tetőtől talpig végignézett rajtam, aztán deréktájon megállt: – Nem követte a kapott utasításokat. Felületes jegyzeteket készített. És… és attól tartok, a megállapításait… – újra lehunyta a szemét -…*anyagi* érdekei vezérelték.

Talán megtapsoltam volna a drámai erejű előadást, ha nem azzal a megkönnyebüléssel vagyok elfoglalva, amit akkor éreztem, amikor végre levette a szemét a sliccem tájékáról. Tomra pillantottam. Semmit sem tudtam leolvasni az arcáról.

Rodriguez nyilvánvalóan meg volt győződve, vagy minket akart meggyőzni arról, hogy Patrícia Gilmore hagyta magát megvesztegetni, hogy bizonyos ellenszolgáltatás fejében meghamisította az adatokat, és ezzel lehetővé tette, hogy a Granville bányavállalat megkapja a szükséges engedélyeket.

– Tehát úgy gondolja, hogy meggyilkolták? – vetettem közbe a kérdést.

Rodriguez szörnyülködve hőkölt hátra.

– Ki tenne ilyesmit? – kérdezett vissza.

– Vajon ki? – mormoltam.

12.

Úgy látszott, Rodriguez kész lenne kivinni minket a terepre, és fogni nekünk egy ugróegeret csak azért, hogy bebizonyíthassa, milyen nehéz a kis állatokat megkülönböztetni legközelebbi rokonaitól, ennélfogva milyen nélkülözhetetlen a hozzá hasonló megfelelően képzett szakemberek részvétele az azonosítási folyamatban. Azonban úgy tűnt, hogy a nyomozók már eleget hallottak tőle. A bíróság lépcsőjén lefelé menet Tom rám pillantott, és azt kérdezte:

– Igaz, amit a jégkorszakról mondott?

– Igen – feleltem. – Ha a jégkori Lahontan-tó még létezne, akkor most 12-15 méter mély víztömeg hullámzana a fejünk felett. Ha megvizsgálnánk a közeli hegyeket, bizonyára megtalálnánk az egykori partvonalat terasz formájában, amelyet a hullámok vágtak a lejtőbe. Az időpontokat szintén nagyjából helyesen adta meg. Az volt a benyomásom, hogy jól ismeri a kedvenc kis állatait is, bár ehhez nem értek.

Az autóhoz érve így szóltam:

– Mi lenne, ha elmennénk a baleset helyszínére?

Tom csodálkozva húzta fel a szemöldökét.

Nem tudtam, hogyan magyarázzam el, hogy egyre inkább a terepre vágyom, ahol nincs se aszfalt, se bürokrata állami hivatalnokok, se jelentéktelen, önimádó professzorok.

– Rendben – felelte Tom. – A bányába menet egyébként is utunkba esik. Szakmai udvariasságból azonban először a helyi kollégákat illik meglátogatnunk. Mindig körültekintően kell eljárnunk, Em.

– A bányába is elmegyünk?

– Természetesen. Mit gondol, miért hoztam magammal? Persze nem szállunk le a föld alá, de gondoltam, ön tudni fogja,

mit kell keresni egy ilyen üzem irodáiban. Talán térképekbe, illetve a vizsgálati eredményekbe is betekinthetünk. Mit gondol, meg tud birkózni a feladattal?

Türelmetlenül dörzsöltem a kezemet.

– Bízza csak rám a dolgot!

Tom kinyitotta a kocsi ajtaját, majd félreállt.

– Szíveskedjék beszállni, hölgyem. Vagy megint a nadrágjába törli a kezét, ha így beszélek önnel?

Miközben bekászálódtam az autóba, igen szigorú pillantást vetettem rá.

Mivel Obernick sheriff hazament ebédelni, Rhett Weebe nevű helyettese fogadott minket. A férfi az irodájában sem vette le pilóta napszemüvegét, nyilván így próbált megjelenésének fenyegető jelleget kölcsönözni. Erre minden oka meg is volt. Alacsony, körte alakú testének arányait tovább rontotta gondosan olajozott, vastag Sam Browne derékszíja és a hozzá tartozó pisztolytáskái. Csípője két oldalán egy-egy gyöngyházmarkolatú 45-ös Smith and Wesson pisztoly díszelgett. Akárcsak a teste, az arca is felfelé keskenyedett, mintha lecsíptek volna egy darabot a feje tetejéből. Parókával kúpos koponyáján egy jelmezbálban is megállta volna a helyét. A drótszerű műanyag szálakat úgy fésülte, hogy elrejtsék a póthajat zsíros fejbőréhez rögzítő alapot, arról viszont megfeledkezett, hogy eltakarja a túlságosan egyenes választéka mentén árulkodóan előtűnő szövetet. Miközben mindezt megállapítottam, azzal szórakoztam, vajon mit szólna egy skalpvadász indián, ha dolga végeztével egy maréknyi műanyag maradna a kezében, és arra jutottam, hogy egy ilyen ízléstelen csalás talán még jobban felbosszantaná a harcost, mint az a tény, hogy az európai-amerikai telepesek megfosztották vadászterületétől. Hogy ilyesmiről fantáziálok, egyértelműen a rossz hangulat jelének tekintettem.

Weebe hernyószerű bajusza beszéd közben ide-oda tekergőzött.

– Örülök, hogy eljöttek, fiúk, bár Patrícia Gilmore halála természetesen nem az önök hatáskörébe tartozik. – Megköszörülte a torkát, majd elegánsabb pózba helyezkedve ismertette a helyzetet. – A nőt hajnali két óra tájban találták meg a Rye Patch víztározó nyugati oldala mentén húzódó úton. – Megfordult, és húsos ujjával a mögötte lévő domborzati térképre bökött. – Itt ni! Elhagyatott hely, különösen éjszaka.

– Ki találta meg?

– Egy Davis nevű fickó, Steinhoff nevű társával együtt. Túlóráztak a bányában. Éppen hazafelé tartottak Lovelockból.

– Volt bűncselekményre utaló jel? – kérdezte Latimer, miközben alig láthatóan rám kacsintott.

– Nos... – felelte Weebe vontatottan, mint aki gyanakvással fogadja a kérdést. – ... semmi szembeötlő. A sheriff kijelentette, hogy egyszerű baleset történt. Találkoztam Pattel egypárszor. Nagydarab, elég nehéz természetű nő volt, de ez ugyebár még nem jelenti azt, hogy figyelmetlen lett volna. – Újra ránk meredt, mintha mi állítottuk volna, hogy a halál oka baleset volt. – Nem bizony. Ezért kérdezősködni kezdtem, és rájöttem, hogy sok minden nem stimmel ebben az ügyben.

– Mire céloz? – kérdeztem sürgetően. Nagy előnyt jelentett, hogy a nyomozók a kollégájukként mutattak be. Bármit kérdezhettem, és egyenes válaszra számíthattam.

Weebe a pisztolyai mellé az övébe dugta a hüvelykujjait, ettől a pisztolymarkolatok felett kiálló két könyökével úgy festett, mint egy szárnyát szellőztető keselyű.

– Például nem világos, hogy mi volt a feladata. Kényes terület. A bányavállalatok nagy összegekkel gazdálkodnak. Meg aztán ott van Donald MacCallum, a cég geológusa, aki eltűnt.

– Mikor tűnt el? – kérdeztem.

A szemem sarkából láttam, hogy Tom szinte teljesen becsukta a szemét.

Weebe az órájára nézett.

– Amennyire meg tudtam állapítani, tegnap reggel látták utoljára.

– Mostanra akárhová eljuthatott – jegyeztem meg cinkos hangsúllyal.

– Pontosan – felelte a sheriffhelyettes pufók ujjával rám mutatva. – A munkatársai pedig játsszák a hülyét.

Széles mozdulattal előhúzta jegyzetfüzetét a felső zsebéből, majd látványosan átnézte a jegyzeteit.

– Egy bizonyos Kyle Christie azt állította, hogy nem tudja, hol van, pedig más forrásból úgy értesültem, hogy állandóan együtt dolgoznak. A bányában dolgozó Virgil Davis sem tud semmit a hollétéről. Ez ugyanaz a személy, aki megtalálta a holttestet. Mind a ketten az eltűnt geológus munkatársai. Fontos tudni, hogy a bánya az Eugene-hegységben van, itt ni.

Egy másik pontra bökött a térképen két-három centiméterre attól a helytől, ahol Pat Gilmore holttestét megtalálták.

A térképre néztem.

– Idejövet az autóban rövid híreket mondtak a rádióban. Azt mondták, hazafelé tartott Winnemuccába. – Az autópályától nyugatra eső, a sivatagot átszelő úthálózatra mutattam. – Ezek itt mind földutak, ugye?

A sheriffhelyettes bólintott.

– Így van. Mindet a megye kezeli, kivéve azt az egyet, amelyik a bányába vezet. Azt a Granville cég gondozza. Nagyon jó út. Elképesztő, mi mindent el lehet érni *pénzzel*.

Gondolataim elkalandoztak az alulfizetett köztisztviselők által kényszerből viselt olcsó parókák felé, de elhessegettem őket, aztán közelebb lépve tüzetesebben megvizsgáltam a térképet. Végighúztam az ujjamat a bányából az Eugene-hegység nyugati oldalához vezető úton. Észak felől megkerült két hegyet, aztán

becsatlakozott abba az észak-déli irányú útba, amely mellett Pat Gilmore hulláját megtalálták. Megpróbáltam kitalálni, milyen elgondolás alapján választotta ezt az útvonalat. A bányába vezető utat elhagyva nem észak, majd kelet felé fordult az egyenesen Winnemuccába vezető útra, hanem délnek tartott. Azzal a lehetőséggel sem élt, hogy kelet felé fordulva egy másik keletre tartó úton át eljusson a 80-as autópályára, ahonnan – bár valamivel hosszabb úton – ugyancsak eljutott volna Winnemuccába. Ehelyett továbbhaladt déli irányba, Lovelock felé.

– Milyenek ezek az utak? – kérdeztem. – Lehet, hogy egy rosszabb, az esőzések miatt járhatatlan vagy bukkanós utat akart elkerülni?

A rendőr fogai kivillantak.

– Nem. A másik két út jobb. Ez egyáltalán nem olyan sima.

Bólintottam.

– Tehát a rosszabb úton ment, amelyiken húsz perccel tovább kellett haladnia ahhoz, hogy elérje a 80-as autópályára vezető legközelebbi utat. Ha tehát valóban hazafelé tartott, a nagyjából százhatvan kilométerrel hosszabb utat választotta. Merre állt a kocsi orra?

Weebe bajusza megfeszült, ahogy elmosolyodott, aztán levette a napszemüvegét, és elismerően hunyorított.

– Azt mondják, dél felé tartott, amikor lehajtott az útról – felelte bólogatva. – Pedzi már, hölgyem! Pedzi már! Ha pedig nem hazafelé tartott, akkor hová? Máshová. Aztán pedig meghalt.

A sheriffhelyettes világos, apró szemét fürkésztem, abban a reményben, hátha fellelem a korlátoltságot sejtető külső mögött megbúvó intelligencia néhány jelét.

– Az eltűnt geológus pedig szintén a Granville cégnek dolgozik, ugye?

Weebe újra rám szegezte a mutatóujját, és olyan hevesen bólintott, hogy attól tartottam, esetleg leesik a parókája.

– Így igaz – felelte. – Egyszer találkoztam vele… – egyik kezével kis köröket írt le a füle körül. – Fura figura. Folyton csak nevet. Elgondolkodtató. Tudják, nem tűnt valami eszes fickónak.

Weebe az asztalához lépett, kihúzta az egyik fiókot, és kivett egy befőttesgumival hevenyészve összefogott névjegykártya-köteget. Miután ügyetlenkedve levette a gumit, némi keresgélés után megtalálta a keresett kártyát, majd megmutatta nekem. A DONALD PAUL MACCALLUM név mellett egy denveri kertvárosi cím és egy telefonszám szerepelt rajta.

– A többi Granville-alkalmazottal mi a helyzet? – kérdeztem.

Weebe felmutatta Kyle Christie névjegykártyáját. Aztán Virgil Davisé is előkerült, amelyen a bányaigazgató megjelölést olvashattuk.

– Ez az egyik fickó, aki bejelentette a halálesetet. Ez pedig a másik. – A második kártyán ez állt: JOHN STEINHOFF, FÉMIPARI SZAKÉRTŐ. – Ők ketten hozták be a holttestet. – A keresgélést befejezve elővette az utolsó, LAUREL DIETZ, GEOLÓGUS feliratú kártyát. – Kedves lány – jegyezte meg a rendőr. – Nem ő tette.

Átvettem a szót:

– Beszéltünk még valakivel ma délelőtt, aki esetleg érdekes lehet az ön számára. Volt már dolga Stephen Gilesszal a TGH-tól?

Weebe egy kissé elgondolkodott.

– Valahonnan rémlik ez a név. Igazi elpuhult figura, ugye?

– Hát, el sem tudom képzelni a terepen.

– Értem.

Webe bólintott, mintha azt mondaná: „Tudom, kire gondol.” Egy ideig maga elé bámult, majd így szólt:

– Új ember.

– Nagy a fluktuáció a TGH-alkalmazottaknál?

Weebe vállat vont.

– Mire sikerül egyet betörni, áthelyezik.

Elképzeltem, ahogy Rhett Webe betöri Stephen Gilest.

– Miért kell egyáltalán betörni őket?

– Nos... ne vegyék sértésnek, de errefelé igyekszünk a szövetségi beavatkozást a minimumra korlátozni. Megvannak a saját szokásaink. Az emberek azért szeretnek itt lakni, mert ha reggel nyújtózkodnak egyet, nem kell félniük attól, hogy orrba vágják a szomszédjukat.

– Mondjon egy példát!

Weebe elgondolkodott.

– Nos, már ahhoz is mindenféle engedély kell, hogy valaki *kutasson* valami után.

– A kutatófúrásokra és hasonlókra gondol? – kérdeztem.

Weebe hamar belemelegedett a témába, közben láthatóan megfeledkezett arról, hogy két szövetségi nyomozó társaságában érkeztem.

– Aha. Hogyan tarthatnánk fenn az életszínvonalunkat, ha nem rendelkezhetnénk az ásványkincseink felett? Tudja, a mondás szerint „Amit nem lehet termeszteni, ki kell bányászni." A bányászat igen fontos iparág errefelé, a TGH pedig úgy tesz, mintha már az is bűn lenne, ha valaki felveri a sátrát. A negyvenöt évesnél régebbi, roskadozó épületeket meg gödröket védettnek nyilvánítják, attól kezdve pedig senki nem nyúlhat hozzájuk.

– A kísértetvárosokról beszél, ugye?

– Igen, a bányásztelepekről, meg effélékről. Lakik ott néhány kedves, öreg fickó, aki nem fizet lakbért, hogy egy kicsivel több segély maradjon a zsebében.

– Illegális lakók.

– Úgy is mondhatjuk. Az állam minden adófizető polgárának joga van a föld kincseiből részesülni. Különben az ilyen új fickók, mint Giles szeretnek fontoskodni, mindent betű szerint venni, és

megpróbálják azokat a vénembereket kilakoltatni, mintha valami főbenjáró bűnt követtek volna el. Az eszesebb hivatalnokok békén hagyják őket, mert tudják, hogy keresve sem találhatnának jobb gondnokot. Ha valami nincs rendben, ők helyre teszik. Igaz, néha egyik-másik gondatlanul bánik a gázpalackkal, és felgyújt egy-egy régi házat, de ez az élet velejárója egy szabad országban.

Tom Latimerre pillantottam. Rendkívül türelmesen figyelt. így szóltam:

– Tehát, Patrícia Gilmore-ra visszatérve, mit szólna hozzá, ha elmennénk a baleset helyszínére körülnézni? Egyébként is el akarunk látogatni a bányába, ahol dolgozott.

– Nem lehet – válaszolta Weebe kurtán.

– Miért nem? – aggódó pillantást vetettem Tomra, azt firtatva, vajon túl messzire mentem-e. A nyomozó vállat vont, mintha csak azt mondaná: „Ki mit főzött, egye meg!”

Weebe szippantásával újra magára vonta a figyelmemet.

– Közbiztonsági okokból – felelte hivatalos hangnemben. – A tűz még nem aludt ki. Ami azt illeti, ugyanezért a bányába sem juthatnak el.

Megint Tomra néztem. Az ajtó felé indult, már Salt Lake Cityben, az íróasztalán tornyosuló következő aktán járt az esze. Így szólt:

– Ne haragudjon, Em! Úgy látszik, hiába hoztam magammal.

Odasiettem hozzá.

– Várjon még! Kell, hogy legyen más oda vezető út is. Megközelíthetnénk északról, vagy…

– Hallotta, mit mondott az illetékes.

– De…

– Szálljon be az autóba, hölgyem! Megállunk még egy helyen, aztán irány a winnemuccai repülőtér.

13.

A ház előtt megálló autó hangjára Shirley Cook letette a leveseskanalát és fülelni kezdett, de nem állt fel a konyhaasztal mellől. Az előszobába nyíló ajtó félig nyitva volt, a szúnyogháló pedig szabad utat engedett a bejáraton behatoló napfénynek és a kóbor szellőknek. Az öregasszony valóban megérezte a kipufogógáz jellegzetes szagát, és hallotta, ahogy a kocsi ajtaja kinyílik, majd becsukódik. Egy másik ajtó is kinyílott. Mély hangokat hallott, de túl halkan beszéltek ahhoz, hogy megértse, mit mondanak, aztán léptek zaja hallatszott az ajtóhoz vezető járdán, de csak egy emberé. A másik férfi a kocsinál várakozott. Vajon miért? Ki lehet ez a jövevény? Az asszony válla kissé felemelkedett a feszült figyelemtől Az alacsony vaskapu a szokásos nyikordulással nyílott ki. Shirley szándékosan nem olajozta meg. Jobban működött, mint a csengő.

A látók nem figyelnek az ilyen apró neszekre, amelyekkel elárulják magukat. Shirley a jobbik fülét a zaj irányába fordította. Férfi? Igen, egészen biztosan egy férfi közeledett. Hosszú, határozott léptekkel haladt a kavicsos bejárón, láthatóan nem zavarta, hogy észreveszik az érkezését. Az asszony hallotta, hogy a tornácra vezető lépcsők megreccsennek, aztán élénk kopogás következett.

– Ki az? – szólt ki Shirley.

– Tom Latimer.

A kellemes férfihang nyugalmat sugárzott, ami nem jő jel, mivel az asszonynak sejtelme sem volt róla, hogy ki a gazdája.

– A Szövetségi Nyomozóhivatal munkatársa vagyok – közölte a férfi olyan természetességgel, mintha csak egy estélyen csevegés közben említette volna a foglalkozását. – Shirleynek hívják?

– Igen…

– Akkor jó helyen járok. Elnézést kérek, de nem tudom a vezetéknevét.

A férfi várt egy kicsit, hátha Shirley felvilágosítja, de az asszony bizonytalanságban hagyta, mivel stratégiájának része volt, hogy egyre több áruló jelet gyűjtsön a jövevényről. A nyomozó így folytatta:

– Ha megengedi, szeretnék önnek feltenni néhány kérdést Patrícia Gilmore-ral és a munkájával kapcsolatban. Úgy tudom, ön ismerte a hölgyet.

Shirley jobb kezével ösztönösen megragadta a konyhakést. Gyorsan átgondolta, amit hallott. *A férfi azt mondta: „ismerte”. Múlt időt használt, vagyis tudja, hogy a lány meghalt. Az FBI-nál dolgozik. Az FBI-nál! Patsy mégiscsak elindított valamit?*

– Jöjjön be! – felelte, közben letette a kést, felállt az asztaltól és óvatosan hozzátette: – Kér egy csésze kávét?

– Ó, az nagyon jólesne – válaszolta a férfi, miközben belépett a szúnyoghálós ajtón. – Behívhatom a társaimat? Vagy várjanak meg kint az autóban?

Shirley az előszobából átment a kis nappaliba. Nesztelenül lépkedett, hogy a férfi által keltett minden apró zajra és szagra figyelni tudjon. A hang elég magasról jött. A tulajdonosa Shirley szerint körülbelül száznyolcvanhat-százkilencven centi lehetett.

Az öregasszony megállt a szoba közepén, és várta, mit szól a vendég az arcán látható forradásokhoz. Mindig tapasztalt valamilyen reakciót, amikor valaki először látta őket: egy pillanatnyi habozást, mély levegővételt, vagy a csókra emlékeztető, cuppanó hangot, amelyet a döbbenettől tátva maradó száj kelt. Shirley megtanulta, hogyan használja ki ezt a pillanatot arra, hogy olyan biztonsággal mérje fel a jövevényt, mintha látná az arcát. Ez a férfi némi szünetet tartott. A szövet halk suhogásából arra következtetett, hogy zsebre dugta a kezét. Nyugodt, vagy zavarában nem tud mit kezdeni a kezével?

Figyelmét belső érzékeire fordítva Shirley megpróbálta kifürkészni a férfit eltöltő hangulatokat. Együtt érző, de visszafogott. Elgondolkodó. Vajon figyelmeztették, vagy ennyire nehéz kizökkenteni a nyugalmából?

– Behívhatja őket – mondta az asszony kedvesen. Úgy tűnt, az lesz a legjobb, ha játssza az ostoba vénasszonyt.

A férfi egy pillanatra kilépett az ajtón, majd Shirley hallotta, hogy újra kinyílik a kocsi ajtaja, és a nyomozó közeledő társainak hangjai hallatszottak. Shirley mozdulatlanul várt a két érkezőtől jövő jelzésekre. Lassú tempót szándékozott diktálni, hogy kizökkentse őket saját ritmusukból. Mivel fogalmuk sincs, vaksága valójában milyen kevés korláttal jár az ő esetében, rokkantként fognak bánni vele, és időt hagynak neki arra, hogy alaposan tanulmányozza őket.

Léptek zaja hallatszott a lépcsőn, kinyílt az ajtó, a nyomozó társai pedig beléptek a szobába. Az egyik lihegett, görcsösen, sípolva vette a levegőt. Férfi. Fiatal. Izmos. Beszédesnek tűnik. Furcsa illata van. Szokatlan, citromos arcszesz keveredik a több órai nyugtalanság során felszabadult feromonok savanyú szagával. Valószínűleg feltétel nélkül engedelmeskedett ennek a hidegvérű Tom Latimernek. Egy kicsit félt tőle. Nem lenne nehéz elbánni vele. Shirley ezután a harmadik látogató felé fordult. Éppen megállapította, hogy nőről van szó, amikor Tom Latimer megszólalt:

– Bemutatom Ian Walkert, szintén az FBI-tól.

– Ki ez a nő? – kérdezte Shirley abban a reményben, hogy kérdésével elbizonytalanítja Latimert.

Nem így történt.

– A neve Em Hansen – közölte a nyomozó higgadtan.

– Ön is az FBI-nál dolgozik, Em? – kérdezte Shirley, bosszúsan tapasztalva, hogy ő maga kezd elbizonytalanodni.

A hölgy helyett Tom Latimer válaszolt:

– Em nem nálunk dolgozik, asszonyom. Én kértem, hogy ma tartson velem. Néha szükségem van…

– Akkor *mi* a foglalkozása? – vágott közbe ingerülten Shirley, miközben igyekezett a nőre koncentrálni. Nem sikerült neki. *Milyen szerencsétlen nap ez a mai* – gondolta komoran. *Előbb Patsy halálhíre, aztán meg ezek a jövevények.*

Tom Latimer magabiztosan elnevette magát.

– Mintha egy csésze kávét ígért volna az előbb – vágott közbe.

Shirley újra a férfira fordította a figyelmét. Vajon miért ő válaszol a nő helyett? Meg akarja védeni? Szándékosan nem hagyja szóhoz jutni? Esetleg szerelmes belé? Az öregasszony nem tudta elkülöníteni a jelzéseket. Nem kellett volna ennyi embert egyszerre beengednie a szobába.

– Meggondoltam magam – közölte kurtán. – Mondja meg, miért jöttek ide! Ők ketten pedig kint várjanak!

Olyan határozottan mutatott Ianre és Emre, mintha látná őket. Hallotta, hogy megfordulnak, és kimennek az ajtón.

Tom Latimer sóhajtott egyet.

– Patrícia Gilmore Kamma-hegységben folytatott munkája kapcsán kezdtünk vizsgálatot – közölte megnyugtató hangon. – Értesüléseink szerint egy tervezett bánya területére vonatkozó szokványos környezeti hatástanulmányon dolgozott. Ma akartunk beszélni vele, de sajnos, amint talán már ön is hallotta, tegnap éjszaka közúti baleset áldozata lett.

Shirley legszívesebben felkiáltott volna: „Nem baleset volt!”, de nem szólt egy szót sem. Inkább elgondolkozott egy pillanatra, aztán így szólt:

– Hallottam róla. Mi közöm nekem ehhez?

Az asszony érezte, hogy a másik férfi még mindig a közelben van. A tornácon maradt. Shirley határozottan érezte a jelenlétét. Hallotta halkan sípoló *lélegzetét. Asztmás…*

Tom így válaszolt:

– Lehet, hogy semmi, de amikor Ian tegnap felhívta, hogy egyeztesse vele az időpontot, a hölgy azt javasolta, hogy önnel is beszéljünk. Még azt is elmondta, hol találjuk a házát. Nagyon erősködött, hogy keressük fel, mintha nem lett volna biztos abban, hogy ő maga ott lesz-e a találkozón.

A fenébe! Ha már a nyakára hozta őket, miért nem adta meg nekik egyszerűen a telefonszámát – gondolta Shirley mérgesen. Aztán eszébe jutott, hogy Pat mindig Hermione-nal együtt jött el hozzá. Az indián nő bizonyára csak annyit árult el neki, amennyi feltétlenül szükséges volt ahhoz, hogy a segítségükre lehessen. Tehát valaki beköpte Patsyt az FBI-nál, ő pedig aggódott. *Nem, egyenesen félt... Meg is volt rá az oka, amekkora disznóknak dolgozott. Hermione helyesen tette, hogy csak keveset mondott el neki. Várjunk csak! Vajon Patsy Hermione nevét is megemlítette nekik?*

– Nos, ezt nem tudom, mire véljem – felelte Shirley óvatosan.

– Mi sem értjük, de feltételezzük, hogy összefüggött a munkájával. A kisemlősök egyedszámának vizsgálatával. Valamiért úgy gondolta, ön erről is tud. Ön is biológus?

– Ugyan! – csattant fel Shirley megmutatva, milyen mérges öregasszony valójában, hátha így könnyebben megszabadul tőlük. – Ha a középiskolát még el is tudtam volna végezni vakon, az egyetemen már aligha lett volna esélyem!

– Úgy értesültem, hogy Ms. Gilmore-nak is csak főiskolai végzettsége volt – felelte Tom udvariasan.

Shirley lappangó haragja fortyogó dühvé változott. Nem tudta megbocsátani Pat Gilmore-nak, hogy rászabadította ezeket az embereket, és még inkább mérges volt magára, amiért hagyta, hogy eddig fajuljon a beszélgetés. Az öregasszonyos hanghordozáshoz visszatérve így szólt:

– Ide hallgassanak, uraim! Patsy kedves lány volt, és ha megbocsátanak, ma szeretnék egyedül lenni. Ugye, megértik? –

Nem tudta megállni, hogy gúnyos él költözzön a hangjába. – Egy barát halála néha lesújtja az embert – mondta befejezésül.

Kis szünet után Shirley hallotta, hogy Tom Latimer röviden felnevet.

– Tudja, éppen át akartam adni a névjegyemet, hogy felhívhasson, ha jobban lesz, de úgy látom, nincs értelme. Hogy szokta feljegyezni a telefonszámokat?

Istenem, micsoda ravasz fickó, gondolta Shirley mérgesen, majd azt felelte:

– Úgyse hívnám fel.

– Nem baj – felelte Tom nyugodtan.

Nem baj? Ennyi az egész? Békén hagy? A fenét!

– Nos, azt hiszem, indulhatunk is – mondta Tom. – Elnézést kérünk a zavarásért!

Shirley hallotta, hogy nyílik az ajtó, de mielőtt Tom Latimer kiment volna, az öregasszony megragadta a karját, és azt sziszegte:

– Hagyja békén azt a lányt, uram!

Tom két hűvös, száraz tenyere közé fogta az asszony bütykös kezét. A következő pillanatban olyan halkan felelt, hogy senki más ne hallhassa, amit mond:

– Értem, mire céloz. Bárcsak azt mondhatnám erre: „Ne aggódjon!” Az a helyzet, hogy a hölgy olyan úton jár, ahol fennáll a veszélye, hogy hozzá nem illő kötelezettségeket vállal, vagy ami még rosszabb, végül ráfizet. Ugye érti, mire gondolok? Túl makacs ahhoz, hogy megvédjem, ezért a lehető legjobb megoldást kell választanom.

– Mi az? – kérdezte Shirley követelőzve, miközben azt gondolta: *Te arrogáns gazember*.

Tom habozott egy kicsit, közben átgondolta a választ.

– Néha – felelte szinte sóhajtva –, ha azt szeretnénk, hogy egy virág teljesen kinyíljon, segítenünk kell neki egy kicsit.

Tom elengedte Shirley kezét. Az asszony hallotta, ahogy az ajtó kinyílik, és a férfi valamivel bizonytalanabb léptekkel követi a többieket a kocsihoz. Azt kívánta, bárcsak láthatná ezt az embert, a feje és a válla állásából meg szerette volna állapítani, hogy valóban a szívén viseli az ifjú hölgy sorsát.

14.

Kyle Christie zöld Explorerje összevissza szökdécselt, miközben az esőzések miatt szinte járhatatlanná vált úton a kísértetváros és vén Sam lakhelye felé tartott. A telep lehangoló látványt nyújtott. Kevés maradt meg Rosebudból, mindössze néhány omladozó kunyhó és elszórt vájatok. Bosszantotta, hogy MacCallum mennyire másképp látja ezt a helyet, szinte olyannak, amilyen virágkorában, 1906-ban lehetett.

– Nézd meg ezt a helyet, Kyle – mondta neki MacCallum, amikor először jöttek ide együtt. – Ennyi maradt a bányászok, kereskedők és ingatlanügynökök egykor nagy reményeket tápláló közösségéből. Utakat, szállodát, bankot, postahivatalt építettek, még egy hírlapot is beindítottak. Ez aztán a lelkesedés! Nagyszerű! A város felett tornyosul a Rosebud-csúcs, a Kamma-hegység 2554 méteres, legmagasabb pontja, lenn a kanyonban pedig a rivális telep, Goldbud maradványai láthatók.

Goldbud, Rosebud[8], gondolta Kyle, miközben az Explorer émelyítően billegett a földút egy különösen mély vízmosásokkal barázdált szakaszán. Jobb lett volna, ha *Nipped-in-he-Bud*[9]*-nak* nevezik el őket. Jobbra-balra tekintgetve kereste a MacCallum jelenlétére utaló jeleket a hegyoldalt borító hatalmas kiterjedésű bozótosban. Nagyon kedvelte az elhagyatott helyeket, s részben abban a reményben választotta hivatásának a geológiát, hogy sok időt tölthet a szabadban, de MacCallummal ellentétben őt a régi Nyugat hidegen hagyta. Manapság már leginkább azért kedvelte ezt a munkát, mert hatékony ellenszere volt azoknak a rossz

---

[8] *Goldbud* = „aranybimbó”, *Rosebud* = rózsabimbó (A ford.)

[9] Szó szerint: „csírájában elfojtott” (A ford.)

érzéseknek, amelyek otthon, San Franciscóban, egy bárpultnál magányosan ücsörögve törtek rá.

– Vajon mi vonzotta ide a bányászokat, bankárokat és ingatlanügynököket? – kérdezte tőle MacCallum élvezetet és örömöt tükröző arckifejezéssel. – Hogy birkóztak meg ezzel a reménytelen elszigeteltséggel? Gondolj bele, Kyle: ma két óra alatt ideértünk az autópályáról, 1906-ban viszont leggyorsabban a Humboldt folyó melletti vasútállomástól lehetett ide eljutni, postakocsival, egy ötven mérföld hosszú földúton. A földművesek biztosan nem érezték itt jól magukat. A talaj kavicsos homok, szinte semmilyen növény nem él meg rajta, az egyetlen vízlelőhelyet pedig az út mentén található néhány, csekély hozamú forrás jelenti.

– Ennek a városnak csak egy „terménye” volt – felelte Kyle rosszkedvűen.

– Igen, az arany, illetve az arról terjedő hírek. Kitűnő erősítőszer. Gondold csak el, Kyle: 1907-ben az aranyláz csúcspontján a két „Bud” együttes lakossága valamivel több mint ötezer fő volt. 1908-ra azonban már kiderült, hogy a legtöbbjüknek itt nem terem babér, így fogták a csákányt, fúrót, és postakocsira szállva elindultak egy új élet reménye felé.

– Akkor miért jöttünk ide? – kérdezte Kyle szokásos, reményvesztett hangján.

MacCallum így felelt:

– Ugyan már, Kyle, csak *szét kell nézni!* Ez a hely nem halott, csak alszik. Nézd, ennyi maradt a Brown Palace bányából. Egy Leach nevű fickó néhány társával két, összesen négyszáznyolcvan méter hosszú tárnát vágott. Kissé távolabb egy Quirk nevű férfi próbálkozott. Meg kell ismernünk a múltat ahhoz, hogy az időt visszafordítva a jövőbe láthassunk.

– Nem sok mindent találtak itt – jegyezte meg Kyle.

– Valóban nem – hagyta helyben MacCallum, és közben úgy örült, mint egy gyerek, amikor meglátja az ajándékokat a

karácsonyfa alatt. – A remény azonban még jóval azután is tovább él, hogy az egykori aranyásók csontjai elporladnak.

Kyle-t annyira megzavarta ez a megjegyzés, hogy csak nehezen tudott szóhoz jutni, de végül megkérdezte:

– Ezt hogy érted?

MacCallum így felelt:

– Még mindig megtalálom a szegény ördögök által valaha ásott összes lyukat ebben a völgyben. Azt hiszem, itt az ideje, hogy munkához lássak.

Az úton zötykölődő Kyle most csak bokrokat látott, amelyeket itt-ott a felkapaszkodni igyekvő terepjárók fordítottak ki a helyükről. Az öreg akár egymaga is okozhatta őket a kimustrált járgányával tett havi beszerző útjain, de Kyle tudta, hogy a legtöbb nyom valószínűleg MacCallumtól származik. Szomorúan nézett végig az egykori Rosebud maradványain. Vajon van még itt arany? MacCallum nem említett ilyesmit. Már hónapok óta járta a Kamma-hegységet. Két-három hetet a terepen töltött, aztán ugyanennyi időre hazautazott, akárcsak máskor, amikor egy terület feltérképezésén dolgozott. Kyle vele tartón az első héten, és közben úgy tett, mintha értené, hogy mit keres a társa ezen a kifosztott vidéken, de aztán az influenzája miatt hazautazott Denverbe, és nem is tért vissza MacCallum utolsó körútjáig. Ezúttal két hetet töltöttek Nevadában, Kyle pár óráig MacCallummal gyalogolt a terepen, aztán valami fontos elfoglaltságot talált magának az irodában. Valójában az volt a dolga, hogy megakadályozza MacCallum elkóborlását a fúrások megkezdéséig, most pedig még ezen a téren is kudarcot vallott.

Látszatra Kyle is ugyanúgy értett a kutatáshoz, mint MacCallum: az ember felfedez valami érdekeset, csákánnyal mintát vesz belőle, aztán beküldi a laborba elemzésre. Ha az eredmény biztató, jöhet a próbafúrás, ha a fúrómagminta tartalmazza a keresett anyagot, lehet ásni. Eddig a hülye is eljut, sokan meg is próbálkoztak vele. A régi időkben, a nagy

fúróköltségvetéssel rendelkező vállalatok születése előtt, a vén szerencsevadászok a patakmedrek mentén haladva egy-egy marék földet tettek a serpenyőjükbe, aztán körkörös mozdulatokkal átmosták. Az aranytartalmú homok nagyobb sűrűsége miatt hamar összegyűlt az edény alján. A vízmosásban felfelé haladva jutottak el a telérig. Ha a terület nem jött be, az aranyásó továbbállt. Ekkor azonban még találomra keresték az aranyat. Ahhoz, hogy valaki olyan sikereket érjen el, mint MacCallum, már trükkökre volt szükség.

– Mit keresel itt? – kérdezte MacCallumtól az öreg az egyik itteni látogatásuk alatt. Kijött a kunyhója elé, hogy üdvözölje őket.

MacCallum gurgulázó nevetésben tört ki.

– Aranyat, Sam, aranyat!

Kyle az évek során talán egy tucatszor is megkérte MacCallumot, magyarázza el neki, hogyan találja meg az aranyat, de soha nem kapott tőle olyan választ, amelynek több hasznát vette volna, mint az előbbinek, az öreg Sam azonban nem hagyta annyiban a dolgot.

– *Pontosan* mit csinálsz, fiam? Mindennek nekiesel a csákánnyal, ami kvarcnak látszik?

Kyle legnagyobb meglepetésére MacCallum egészen komolyan vette Sam kérdését, és sokáig fontolgatta a választ. Végül így felelt:

– Természetesen. A legtöbb aranylelőhelyen többé-kevésbé jellemző a kvarcosodás – megvakarta az állát –, tehát való igaz, ha a kvarcosodás jeleit tapasztalom, az már jó jel. A kvarcosodásnak azonban számos fajtája van. Például a kaliforniai Mother Lode telepen található fehér füst-kvarc… rétegzett, kalcedonos telérkvarc… a sokfelé elterjedt, a telérekhez egyáltalán nem kapcsolódó kvarc… no meg a hőforrásoknál előforduló opálos kvarc. A kvarcon belül különféle struktúrák, illetve többszörös repedések és telérképződmények találhatók.

Ha kvarcosodott breccsáról van szó, megvizsgálom a repedés típusát, valamint a breccsa fajtáját és eredetét.

– De miért éppen a kvarc érdekel? – kérdezte az öreg. – Hiszen nem kvarcot bányásztok!

– Nos, az arany, legalábbis eredetileg, hidrotermális lerakódás, de az agyag hidrotermális lerakódások környezetében kialakuló változata puha. – Az egyik közeli hegy alacsonyabb pontjára mutatott. – Az a nyereg tehát talán a hidrotermális átalakulás következtében alakult ki. Arany, ólom, vagy ilyesmi lehet ott. Az aranyat szeléngyűrű veszi körül. Az agyagréteg puha, ezért lepusztul, így a hozzá kapcsolódó ásványok az erózió következtében könnyen máshová kerülhetnek. Ha patak is ered belőle, lehetséges, hogy lejjebb van egy torlatlerakódás, de ez nem biztos. Talán érdemes lenne ott körülnézni, de az agyagrétegben valószínűleg nem lesz kibúvás, vagy ha mégis, arany és egyéb elemek talán már nincsenek a felszínén. Újra visszajutottunk a kvarcosodott kőzetekhez, mén a kvarc esetleg megjelenik az ásványképződés alapjául szolgáló struktúrában. Az is lehet, hogy közvetlenül az ásványtartalmú telér mellett helyezkedik el, így elvezethet minket hozzá. A kvarc kemény anyag, ellenáll az eróziónak, ezért kiemelkedő részen kell keresni. Ezek a kiemelkedések lehetnek hatalmas méretűek, dombok, hegygerincek, vagy akkorák, mint egy iratszekrény. A nagyobb nem feltétlenül jobb. Az is lehet, hogy a kiemelkedés teljesen eltűnt, csak hatalmas vándorkövek emlékeztetnek rá Végtelenül sokféle értelmezés lehetséges. Igyekszem elkerülni, hogy elvesszek a különféle értelmezésekben, és beszűküljön a látóköröm.

Kyle mindezzel tisztában volt, de mégsem tudta alkalmazni. Az ágyból sem tudott felkelni határozott cél nélkül, ha csupán a vizelési kényszer adta is meg azt. Sam ravaszul elmosolyodott, majd azt kérdezte:

– Tehát mit csinálsz *valójában*?

MacCallum hátradőlt, és nevetve az égre emelte a tekintetét.

– Egyszerűen nyitva tartom a szemem, Sam. Ennyi az egész.

Kyle a fejét csóválta.

– De mást is teszel, nem igaz, Don? Olyan helyeken is megtalálod az aranyat, ahol másnak eszébe sem jut keresni. Az jár a fejemben, hogy valamiféle kis manók biztosan jelzéseket mutatnak neked, aztán elbújnak, amikor meglátnak engem.

MacCallum megveregette a vállát, aztán így szólt:

– Kyle, öreg barátom, legtöbbször kiderül, hogy nem találtam semmit.

Aztán megint felharsant az a nevetés. MacCallum elment kávézni, miközben Kyle azon töprengett, miért nem lett inkább használtautó-kereskedő.

Christie valahogy még mindig érezte azt a vállveregetést, a hatalmas csapást, amely felért egy nyilvános megszégyenítéssel. Miközben felmerült benne a kérdés, miért keresi még mindig azt a seggfejet, leállította az autóját az öreg ócska, kézzel festett tragacsa mellé, amely Rosebud egyetlen még tetővel rendelkező kunyhója előtt állt. Az öreg egyébként szépen rendbe hozta az épület tetejét, négy fala pedig megóvta a széltől. Olyan égett külseje volt, mint minden fából készült alkotmánynak, amely már sokszor átélte a sivatag forróságát és a tél fagyos leheletét. A repedések betömésére használt rózsaszínű üvegszálas anyag foszlányai bozontos bajuszokként lógtak a falat alkotó ódon fatörzsek között, a kis ablakok körül pedig műanyag hab javította a szigetelést. A modern technika egyetlen jól látható vívmánya egy ütött-kopott gázpalack volt az öreg által konyhaként használt helyiség külső fala mellett. Amint Kyle közelebb ért az ajtóhoz, az öreg bolhás kutyája odavánszorgott hozzá, és megszagolta a nadrágszárát.

– Sam! – kiáltotta Kyle. – Itt vagy?

A kunyhóból hallatszó furcsa, fütyülő zaj hirtelen abbamaradt, és átadta helyét az öreg remegő hangjának.

– Most jut eszembe, épp kávét akartam főzni. Örülnék, ha megosztanád velem.

– Köszönöm, Sam, de nem kérek kávét – felelte Kyle abban a hiú reményben, hogy hamar meg tud szabadulni tőle. – Éppen MacCallumot keresem. Gondoltam, talán te láttad.

– Nem, nem, itt nem kell udvariaskodnod, fiam. Gyere csak be, és igyál egy csésze kávét az öreg Sammel!

Kyle idegesen húzta össze a szemét. Ha elfogadja a meghívást, az legalább egy óra veszteséget jelent. Az öreg folyton elkalandozik a tárgytól.

– Csak benéztem, tulajdonképpen Dont keresem – erősködött Kyle, majd újból feltette a kérdést: – Azt szeretném tudni, láttad-e?

– A kávé jót tesz a léleknek, fiam. Ne feledd, hogy a lelkednek is szüksége van táplálékra. Kerülj beljebb! Egykettőre felforr a víz.

Az öreg csak nagy nehezen tudta elmozdítani a helyéről a húszliteres vizeskannát. Kyle lesújtva vette tudomásul, hogy megint rászedték, és olyasmire kényszerítik, amit soha többé nem akart megtenni.

– Hadd segítsek – mondta szomorúan, miközben kinyitotta a szúnyoghálós ajtót, belépett a szűkös kunyhóba, majd feltette a kannát az asztalra. Kyle utált a kunyhó belsejében lenni. A vén gerendák túl közel voltak a fejéhez.

– Mikor szerzel már egy csapos tartályt, Sam?

– Azt is fel kellene tennem ide, nem? – felelte az öreg derűsen. – Különben sincs semmi baja. Aki nem pazarol, nem szűkölködik. Így ni! Ülj csak le! – tette hozzá, miközben eltolt egy kupac *Reader's Digest* magazint az asztal kevésbé zsúfolt részéről. A mozdulat hatására egy köteg ócska képeslap belehullott a kivénhedt macskák számára odakészített darába. Ezeknek a jószágoknak bejárásuk volt a szobába, s most az egyikük egy keskeny, szőrrel borított, feslett huzatú heverőről

bámulta Kyle-t. Az állat ásított, közben annyira kitátotta a száját, hogy az ajka hátul majdnem összeért.

Miután kis ideig szórakozottan méregette a vendéget, láthatóan úgy döntött, hogy nem veszélyes, majd érdes, rózsaszínű nyelvével nyalogatni kezdte csapzott szőrét.

Sam nyögve igyekezett megdönteni a kannát. Meg sem bírta mozdítani.

Még gyengébb, mint amikor legutóbb itt jártam, gondolta Kyle, majd így szólt:

– Sam! Ez így nem mehet tovább. Mi a fenének nem költözöl be a városba?

Sam megfordult, és rámosolygott Kyle-ra.

– Itt hagyjam az aranyamat? Soha!

Tovább erőlködött és nyögdécselt.

Az aranyadat? Még mindig erről álmodozol, jó ember? Kyle elkezdte összeszerelni a pumpát, amivel Sam ki tudta szivattyúzni a vizet a kannákból anélkül, hogy meg kellene döntenie őket. Ellenőrizte bennük a vízszintet. Az egyik még tele volt, de a többiben, beleértve azt is, amelyikkel az öreg éppen küszködött, már csak kevesebb, mint négy liter víz volt. Legutóbb az öreg még könnyen fel tudta emelni a kannát. Kyle áttette a pumpát a teli kannába, majd a már majdnem üres kannák tartalmának felét átöntötte egy nagy, fedeles fazékba. Ezután egy merőkanalat akasztott a fazék oldalára.

– Így ni! Ebbe a fazékba nyolc liter vizet töltöttem neked. Apránként kimerheted.

Mivel Sam nem válaszolt, Kyle megrázta a fejét, és leült az asztal melletti padra.

Sam a gáztűzhelyen álló vízforraló edénnyel foglalatoskodott, aztán kivette a kávéfőzőből a papírtörülközőből készített szűrőbetétet, nagy igyekezettel kidobta az őrlemény egy részét, majd egy fémdobozból egy evőkanálnyi frissnek tűnő kávét tett a főzőbe. Alacsony volt, hajlott gerince miatt betegesen felfúvódott

hasa még jobban ránehezedett széles csípőcsontjára és kurta lábaira. Úgy tűnt, merev, előrehajló felsőteste előbb-utóbb beleütközik az anyaföldbe. Piszkos, kinyúlt gyapjúnadrágját csak a nadrágtartója tartotta a helyén, kifakult, vörös kezeslábast és kék sapkát viselt annak ellenére, hogy odakint harminc fok felett járt a hőmérséklet. Csomókban álló haja kísértetiesen kifehéredett, színét kiemelte naptól mahagóni színűre sült arcbőre, az arcát borító hosszú, fehér borostából pedig sejteni lehetett, hogy nemsokára elérkezik számára a havi tisztálkodás és a lovelocki beszerző út ideje.

– Az enyém jó forró legyen, Sam! – mondta Kyle abban a reményben, hogy a hő megöli a mikrobák egy részét, amelyeket vendéglátója a csészéjébe juttatott, amikor gondatlanul a hüvelykujjával törölte „tisztára”.

– Igenis, Sam kávéja mindig jó forró – felelte az öreg. – Képzeld, kaptam a lányomról egypár új lapot, amióta legutóbb itt jártál.

Reszkető kezekkel Kyle elé tette csészéjét, aztán a polc felé nyúlt egy képeslapokkal teli cipősdobozért.

Kyle lehorgasztotta a fejét. A képeslapok újabb félórát jelentettek. Nem lehetett megúszni azzal, hogy csak az újakat nézi végig. A cipősdoboz úgy ontotta magából a legkülönbözőbb emlékeket, mint valami pokolbeli bőségszaru. Kyle óvatosan kortyolgatta a kávéját, és közben udvarias megjegyzéseket tett a képekre. Az öreg remegő hangja péppé lágyította az agyát. Látta, hogy az árnyékok lassan áthaladnak az asztallapon, és időnként az órájára pillantott. Az óra csigalassúsággal telt, a percek pedig játékosan olyan hosszúra és vékonyra nyúltak, akár a gumi, mígnem foszlányokra szakadtak. Végül, araikor Sam kifogyott a képeslapokból, és újra fütyörészni kezdett, Kyle megismételte a kérdést:

– Szóval láttad Dont mostanában?

– MacCallumot?

– Igen, őt, Sam.

– Be szokott nézni, ha erre jár. Hiszen ismered.

– Aha. Arra vagyok kíváncsi, hogy ma láttad-e.

Az öreg hátrahajtotta a fejét, mintha nehezen tudná előhalászni emlékeiből a tengernyi tegnap közül a mai napot.

– Nem.

Kyle szíve elszorult. A vén különc bizonyára azt is elfelejti, hogy ő itt járt, amint a kocsija eltűnik a szeme elől a kanyonban.

– Tegnap láttad?

– Nem.

Kyle tudta, hogy MacCallum igenis járt itt az előző nap délelőttjén. Akkor említette, amikor Virgil Davis hívására megérkezett a bányába. Az elvesztegetett órától kimerültén felállt, és lassan elindult az ajtó felé.

– Mennem kell – mondta kedvetlenül.

– Miattam igazán nem kell sietned.

– Viszlát, Sam!

Sam kedvesen megcsóválta a fejét.

– Nem szabad mindig rohannod, fiam! Különben hamarosan olyan öreg roncs leszel, mint én.

Kyle félig kinyitotta az ajtót. Sam csillogó szemmel, mosolyogva nézett ki a gáztűzhely feletti légypiszoktól pettyes ablakon.

– Mindenki a maga szerencséjének a kovácsa.

– Persze.

– Viszlát, cimbora! Majd megmondom neki, hogy kerested.

– Kösz, Sam.

Kyle határozottan megindult kifelé az ajtón.

– Óvatosan hajts ezen az úton, fiam! Napról napra rosszabb.

– Úgy lesz – vetette oda Kyle a válla felett.

Az öreg az ajtóból még hangosan utána szólt:

– És ne menj a hegylánctól keletre eső részre! Tudod, tűz ég arrafelé.

– Igen, tudom. Isten veled!

Sam újra fütyörészni kezdett.

Kyle úgy botorkált oda a kocsijához, mintha mély álomból ébredt volna. Érzékei eltompultak. Már nem tudta, hol keresse MacCallumot, de nem is érdekelte. Lehet, hogy azt a tetűt ezúttal megmarta egy csörgőkígyó, beleesett egy elhagyott tárnába, vagy ami még rosszabb, végre beváltotta oly sokszor hangoztatott fenyegetését, gondolt egyet, és egyszerűen kiszállt ebből a munkának nevezett nyomorult pókerjátékból. Az az ember őrült. Azon is csak kacagna, ha rázuhanna egy atombomba.

Kyle Christie beindította a Ford Explorer motorját, aztán mérhetetlen dühvel kapcsolta előremenetbe az automata sebességváltót. Ilyen indulatot csak fontos helyzetekre tartogatott, például ha égő százdollárosok lángjait kellene a bakancsával eltaposnia. MacCallum búcsú nélkül ment el, és nem közölte, hogy mikor jön vissza, így Kyle nagy bajba került. Csak magát okolhatta, hiszen hagyta, hogy MacCallum végezze el az előkészítő munkálatok túlnyomó részét. Még a térképvázlatait sem látta, ezért fogalma sem volt arról, Don mit talált így egy ideig nem lesz új bánya, úgyhogy akár vissza is mehet Lovelockba egy elektronikus pókergép mellé, hogy jól leigya magát. Elvégre több esélye volt arra, hogy meggazdagodjon egy olyan játékon, amelyről *tudta,* hogy neki van kevesebb esélye, mint ha az arany utáni kutatással tölti az időt. Ezt magától MacCallumtól tanulta. Mialatt lefelé zötykölődött a kanyonban haladó úton, Kyle keserű gondolatai flippergolyóként pattogtak MacCallum hihetetlen sikerei, saját értéktelensége és Sam egészségi állapotának romlása között. Még hogy nem hagyhatja ott az aranyát! Micsoda ostobaság! A vén trottyos semmiben sem különbözött a többi tévhitben élő aranyásótól, aki valaha csákányt ragadott.

Kyle beletaposott a fékbe, mert hirtelen új kép állt össze az agyában: MacCallum mindig benézett Samhez, Sam pedig meg volt győződve róla, hogy tudja, hol az arany.

Csodálkozással vegyes haraggal csapkodta a kormánykereket. Folyton más elfoglaltságot keresett magának, mialatt MacCallum Sammel járta a hegyeket, az öreg pedig sorban megmutatta neki, hol az arany. Lehet, hogy ez a gazember a sikerének titka!

15.

– Úristen, milyen hatalmas! – mondtam a meglepetéstől tátott szájjal, ahogy a 80-as autópályán haladva megkerültük a Lovelocktól északkeletre fekvő hegyeket, és előtűnt a bozóttűz déli széle. – Legalább nyolc kilométer széles sávban ég!

– Úgy látszik, továbbterjedt, amióta reggel elrepültünk mellette – állapította meg Tom.

– Szerintem is.

– Feltámadt a szél.

Ian átállította a légkondicionálót belső levegőkeringetésre. A lehető legdiszkrétebben elővette az arbuterol sprayt a zsebéből, a szájába fújt, és belélegezte a permetet. Ránéztem, és közben azon tűnődtem, vajon az allergiája miatt költözött-e Nevadába, vagy a felettesei egyszerűen ide helyezték. Elkezdtem kételkedni abban, hogy mennyire helytállóak a feltételezéseim. Hirtelen fáradtság tört rám, meg kellett dörzsölnöm a szememet. Még alig múlt el dél, de úgy tűnt, mintha már alkonyodna.

– A pilóta azt állította, hogy az idén a szokásosnál több bozóttűz volt – mondta Tom Iannek. – Mit szólsz ehhez?

– A szokásos kiváltó okok, tudod, a gondatlan turisták és a villámcsapások mellett a megszokottnál több volt a vihar, illetve, amint a THG szakértőjétől megtudtam, a tüzet tápláló növénytakaró is megváltozott.

– Hogyhogy?

– Amint korábban említettem – válaszolta Ian, miközben fennhéjázó pillantást vetett rám –, van itt egy fedélrozsnok nevű, háziállatokkal behurcolt növényfaj. Sok helyen kiszorította az őshonos fajokat, mert hamarabb kihajt, és így elszívja a nedvességet a többi növény elől. Aztán elhal, kiszárad és… elég egyetlen szikra.

Kinézett a füstre, majd újabb hiábavaló kísérletet tett légútjai megtisztítására. Megfigyeltem, hogy Ian nagyon igyekszik jó benyomást tenni Tomra, én pedig akadályozom ebben. Ahelyett, hogy Tom hűséges társa lenne, Ian rendszeresen a két lábon járó enciklopédia és a sofőr megalázó szerepére van kárhoztatva, miközben Tom rám összpontosítja a figyelmét.

Mogorván bámultam az égő sivatagot. Lehet, hogy a fedélrozsnok okozta a tüzet, de már átterjedt a zsályára, amely, ha meggyullad, gyantás szára és levelei miatt hevesen ég, a tűz pedig egyik bokorról a másikra terjed, és olyan zsíros kormot hagy maga után, amely a talajt is feketére festi. A pusztulás látványa eszembe juttatta a délelőtt megismert öregasszonyt. Megborzongtam, amikor arra gondoltam, vajon mi okozta a forradásait. Az arcán nagy foltokban látszott a bőrátültetés nyoma, a torka úgy nézett ki, mintha egy medve karmai szaggatták volna fel, világtalan szeme pedig annyira besüppedt, mintha nem is lett volna a helyén. Több ujja is hiányzott, de ehhez már gyerekkoromban a farmon hozzászoktam. Gyakran előfordult, hogy valakinek egy kombájn vagy más gép levágja az ujját, az áldozatokból pedig sohasem űztünk gúnyt, hiszen nem tudhatjuk, mikor kerül ránk a sor. A Shirley Cookkal történt találkozás ennek ellenére elszomorított. Kemény, öreg hölgy volt, de valami eléggé felzaklatta ahhoz, hogy végül elzavarjon minket. Ismerte Patrícia Gilmore-t, aki az FBI látókörébe került, majd meghalt.

– Ha már nem mehetünk el a baleset helyszínére, nem nézhetnénk meg legalább Pat Gilmore irodáját? – vetettem fel.

Tom Latimer szokásához híven elnyúlva, karba tett kézzel és lehunyt szemmel ült a hátsó ülésen.

– Nem, mert az irodája a bánya területén van, amely, ahogy a jó öreg sheriffhelyettes említette, a tűz túlsó oldalán található. Ian most elvisz minket Winnemuccába, én meg majd később folytatom itt a munkát.

A Salt Lake Citybe vezető repülőút eseménytelenül telt. Faye mellett ültem az első ülésen, és úgy tettem, mintha érdekelne, hogyan kell kétmotoros gépet vezetni, de többnyire csak a távolba bámultam, és közben a gondolataimat rendezgettem. Tom Latimer folyton kötekedett velem, de nem tudtam kideríteni, hogy miért. Azzal csalt el Nevadába, hogy segítséget kért tőlem. Most úgy viselkedett, mintha többé már nem lenne szüksége a segítségemre. Mintha csak megtűrt személy lennék.

Azzal, hogy a gép hátuljában ül csukott szemmel, még inkább bele akar rángatni ebbe az ügybe, ebben egészen biztos voltam. Valóban érdekelt az eset, de nem voltam ostoba. Élveztem, hogy egész nap jártathattam a számat attól függetlenül, hogy Patrícia Gilmore baleset vagy bűntény áldozata lett-e, de egyáltalán nem kívántam valamiféle túlfűtött igazságérzettől vezérelve egy halott elveit képviselni. Helyes, ha az ember hosszú, sikeres életet él, talán saját otthona és... esetleg férje is lesz, akivel mindenét megoszthatja. Különben sem ismertem azt a nőt.

Vajon pontosan mire próbál Tom rávenni engem? A Szövetségi Nyomozóhivatal nyilván nem szenvedett hiányt nyomozókban, ha pedig egy negyedik vagy ötödik törvényszéki geológust akarnának szerződtetni, válogathatnának az egyetemi doktoranduszok közül. Nagyon kevés az új állás manapság. Miért épp a jó öreg Em Hansen kellene nekik a nyavalyás kis főiskolai diplomájával? Azért sem fogom megkérdezni erről Tomot. Valószínűleg ő is ebben bízott, és egyébként sem akartam nyomozóként dolgozni, pláne nem az FBI kötelékében, akkor pedig mi értelme erőltetni az egészet?

Miután visszaérkeztünk Salt Lake Citybe, Tom arra készült, hogy beszállok az autójába, és aztán indulunk „haza” Avához, de visszautasítottam az ajánlatát. Még csak délután három óra volt, én pedig azt mondtam Avának, hogy vacsorára se várjanak haza. Inkább megkérdeztem Faye Cartert, hová készül.

Vállat vont.

– Nincs semmi programom. Beállok a géppel a hangárba, megírom a repülési naplót, aztán, gondoltam, hazamegyek, és rajzfilmeket nézek a tévében. Van jobb ötlete?

– Az egyetem közelében lakik?

– Persze. Miért?

Grimaszolva és szemforgatva jeleztem, hogy le akarom rázni Tomot.

– Nincs konkrét oka. Gondoltam, beülök a könyvtárba.

Faye bólintott: – Semmi akadálya.

Tomhoz fordultam:

– Köszönöm a kellemes kirándulást. Biztos vagyok benne, hogy Ava akkor is örülni fog, ha nélkülem néz be hozzá, de ne kérjen tőle kávét[10].

Tom egy leheletnyit leeresztette a szemhéját.

– Nagyon vicces!

Egy ideig merőn nézett rám, arcán látható volt a feszültség.

– Ön nagyon tehetséges, de igaza van: nem az én dolgom, hogy irányítsam.

Meglepetésemben és zavaromban tátva maradt a szám.

– Szólok, ha sikerül kiderítenem valamit, ami segítheti a nyomozást.

– Köszönöm – felelte Tom, és az autója felé indult.

Faye új típusú Porschéval járt.

– Szép kis autó – jegyeztem meg, miközben a belső sávba áttérve robogtunk a városközpont felé.

– Kösz – felelte Faye lazán.

Megszokta a jólétet, állapítottam meg. *Tulajdonképpen nem is érdekli a pénz.*

– Azt hittem, minden pilóta szegény, amíg nem kap kapitányi állást egy nagy légitársaságnál.

---

[10] A mormon vallás tiltja minden koffein- vagy alkoholtartalmú ital fogyasztását, akárcsak a dohányzást.

Fürkésző pillantást vetett rám, aztán újra az útra szegezte tekintetét, megelőzött egy kevésbé gyors autót, aztán megint visszaállt a gyorsító sávba.

– És?

Úgy döntöttem, hogy kiteregetem a kártyáimat.

– Remélem, nem tekinti udvariatlanságnak, de szóval… geológus vagyok, sokadszor vesztettem el az állásomat, tehát nyilván érdekel, milyen más munkát találhatnék. Imádok repülni, de mindenki azt mondja, hogy fele annyit sem keresnék vele, mint a korábbi fizetésem, ráadásul a hivatásos, illetve a műszerrepülésre jogosító képesítés megszerzése sok ezer dollároma kerülne, az előírt repült óra-mennyiség teljesítéséről nem is szólva. De a látottak alapján át kell értékelnem a helyzetet. Itt egy nő, aki nagyjából velem egykorú, hivatásos pilóta, méretre szabott egyenruhát hord, és a kocsija annyiba kerül, mint egy átlagos ház. A korábbi feltételezésemet… a pilóták éheznek, nem támasztja alá a tapasztalat. Maga jól tápláltnak tűnik. Tehát akárhogy is nézem, itt valami nem stimmel.

Faye hunyorított.

– Gazdag szülők gyereke vagyok – felelte tömören.

– A fenébe!

– Persze így sem fenékig tejföl az életem.

Válaszképpen csak kuncogtam, de nem rosszindulatúan.

– Tudom, hogy ostobán hangzik, ha panaszkodom – tette hozzá Faye, miközben szája keserédes mosolyra húzódott –, de komolyan beszélek. Másképpen fogalmazva: ha valaki azt hallja, hogy farkas kaparja az ajtaját, általában nem az jut az eszébe, hogy ebből bármi jó származhat.

– Persze. Aha. Egyértelmű. Maga bolond!

– Gondolja? Ide hallgasson! Dolgoznia kell, hogy kifizesse a lakbért és az ennivalóját, igaz?

– De még mennyire!

– Hát, nekem nem. A brókerem minden hónapban elküldi a csekket, akkor is, ha fel sem kelek az ágyból. Akkor miért keljek fel? Semmi okom rá.

– Meg tudnám szokni – jegyeztem meg őszintén.

Faye lejjebb váltott egy sebességfokozattal, és egyszerűen faképnél hagyott egy Toyotát.

– Komolyan. A pénz csak pénz. Nem véd meg a hidegtől, és meg sem lehet enni. Persze vehetek rajta tüzelőt és élelmet, ez valóban fontos, de nem elég csupán a legelemibb szükségletekről gondoskodni. Fontosabb az a felismerés, hogy a pénz nem boldogít. Valójában éppen ellenkező hatást válthat ki.

– Persze, persze. Reménytelenül boldogtalannak látszik.

Faye megrántotta az egyik vállát.

– Nem vagyok boldogtalan, csak unatkozom.

Jobb kezével elengedte a kormányt, és hogy a szavainak nyomatékot adjon, kitárta a tenyerét. Faye nyitott tenyerét bámultam. Sima, sértetlen és… megdöbbentően üres volt. Szemügyre vettem a sajátomat. Száraz, repedezett, forradásokkal és hegekkel tarkított tenyér volt. Faye láthatóan élvezte a kocsiját, a repülőjét, a szép ruháit, de legalább ennyire nyilvánvalóan vágyott valami megfoghatatlan dologra. Mintha csak a gondolataimban olvasott volna, így szólt:

– A *boldogság művészete* című könyvben a Dalai Láma arról ír, hogy különbség van a boldogság és a gyönyör között. A Porsche megadhatja a gyönyört, de csak múlandó boldogságot jelent. A valódi boldogságot csak a tudatunk átalakításával érhetjük el.

– Na persze. Szeretnék olyan megvilágosodott lenni, mint a Dalai Láma, de maradjunk a hétköznapi élet dolgainál. Például repülésnél, vagy hogy nem feltétlenül kell felkelni az ágyból.

– Egyszerű. Nem tudtam megtanulni a meditációt, tehát más elfoglaltság után kellett néznem.

– Világos…

Faye a szükségesnél hevesebb mozdulattal váltott sebességet.

– Igaza van. Egy kissé előreszaladtam. Az a helyzet, hogy a tudatom más értelemben túlságosan fejlett. Nyugati értelemben véve magasan képzett vagyok. A legjobb iskolákba jártam. Síeltem három földrész és Új-Zéland legjobb pályáin. San Franciscóból elvitorláztam Hawaiira, búvárkodtam a legszebb korallzátonyoknál, kerékpárral eljutottam a vízválasztóig,[11] még bungee-jumpingoltam is. Amikor éppen nem halál közeli élményekkel szórakoztattam magam, akkor cserépdarabokat számoztam egy ásatáson a Yucatán-félszigeten, önkéntes ápoló voltam egy afrikai AIDS-klinikán vagy angolt tanítottam indokínai bevándorlóknak. Ezenkívül…

– És unatkozik?

Faye elkeseredetten sóhajtott fel.

– Mindezt *azért* tettem, mert unatkoztam. Én ezt „élmény-túladagolás”-nak hívom. Mindig azt tehettem, amit csak akartam. Annyira megszoktam a *tevékenykedést,* hogy nem tudom, hogyan *létezzek*.

Őszinte elképedéssel néztem rá. A lehető legalaposabban jellemezte saját magát, az önsajnálat legapróbb jele nélkül, csak a kielégítetlenséget lehetett rajta érezni. Elfordítottam a fejem, és számba vettem minden ujjam összes ízületét, közben pedig azon töprengtem, mit feleljek, ha felelni akarok egyáltalán.

Tíz másodperc múlva Faye vetett véget merengésemnek azzal, hogy a vállamra koppintott.

– Hé, azért ne izgassa fel magát! Ahogy a bölcs mondás tartja: „A lét határozza meg a tudatot: Ha megiszod a lét, elszáll a tudatod.”

---

[11] Az Egyesült Államokban túlnyomó részt a Sziklás-hegység alkotta hegyvonulat, amely elválasztja egymástól a nyugat felé (a Csendes-óceánba), illetve keleti irányba (az Atlanti-óceánba) torkolló folyókat.

16.

A könyvtárban megkerestem a természettudományi részleget, magamhoz vettem néhány könyvet, beültem az egyik olvasófőikébe, és lapozgatni kezdtem. Ki akartam kapcsolódni, hagyni, hogy a nap, a hét, sőt tulajdonképpen az év eseményei lassan leülepedjenek bennem. Ki kellett találnom, mit lépjek Tom ügyében, illetve mit tegyek Rayjel. El kellett döntenem, mit kezdjek magammal, ha felnövök. Végre nagykorúként kellett viselkednem, és erőszakkal száműznöm kellett agyamból a gondolatot, hogy keresztül-kasul bejárjam Nevadát egy halott biológus, veszélyeztetett rágcsálók és eltűnt aranykutatók ügyében nyomozva. Meg kell határoznom egy irányt, amely érdekes, de biztosabb megélhetést kínáló munkához vezet.

Azaz mit olvastam? Természetesen egy jégkorszakról szóló könyvet, mivel kíváncsi voltam, Umberto Rodriguez helyes adatokat közölt-e. Szokásomhoz híven alig olvastam bele a szövegbe, csak az illusztrációkat tanulmányoztam. Lassan olvasok, és hamarabb feldolgozom a képes információt, mint a szöveget. Valóban úgy tűnt, hogy a hatalmas sivatag, amely felett aznap átrepültem, nem túl régen nyerte el mai formáját. Pontosabban nem egészen négyezer évvel ezelőtt. Geológiai szempontból ez csupán egy szempillantásnyi idő. A könyv képein gyapjas mamutok sétálgattak a mára sós sivatagi medencékké változott nagy kiterjedésű tavak partjain. Kihalt tevék, óriáslajhárok, eltűnt lófajok, kutyafélék és gepárdok népesítették be a vidéket.

Ezután a Nagy-medence geológiai történetéről szóló könyvet vettem kézbe. Azért hívják Nagy-medencének, mert felszíni vizei nem ömlenek bele a tengerbe. Átlapoztam a könyvet, és megnéztem a térképet. Nyugat felől Sierra Nevada hegylánca zárja el a víz tengerhez vezető útját, és a többi égtáj felé sincs

kiút. A természet törvénye szerint a víz a nehézségi erőnek engedelmeskedve a lejtés mentén folyik a tenger felé. Észak-Amerika többi részén minden vízcseppnek van esélye arra, hogy szabályosan, a gravitáció törvénye szerint más cseppekkel előbb csermelyeket, majd folyókat alkotva eljusson a tengerbe. Útközben az esőcseppek esetleg egy időre ott ragadhatnak a sziklák repedéseiben, s jéggé fagyva végül szétfeszítik őket. A vízcseppek tehát képesek hatalmas sziklákat lerombolni, homokszemcséket egymáshoz tapasztani, vékony agyagrétegeket összetartani. Vagy a felszínt lankadatlanul koptatva új völgyeket létrehozni, amelyek aztán a tenger felé vezetik a folyókat, ahol újra bekerülnek a párolgás, a csapadék és a pusztítás körforgásába.

Azonban ott az isten háta mögött, a Nagy-medence elfeledett sivatagában egyetlen csepp sem jut el az óceánba. A geológus szemében ez olyan jel, amely a terület viszonylagos fiatalságát mutatja. És Nevada túlságosan későn emelkedett ki ahhoz, hogy szabályos vízelvezető rendszer alakuljon ki rajta. Még ma is emelkedik, nyughatatlan felszíne minden vizet száraz középső része felé terel.

De vajon miért emelkedik Nevada? Reggel elmondtam Fayenek a legelterjedtebb magyarázatot, de a könyv két másikkal is szolgált. A betűk kezdtek összefolyni a szemem előtt. Elfáradtam. Hosszú nap volt mögöttem.

Ránéztem a legközelebbi órára. Még mindig csupán négy óra volt. A szerelő csak másfél óra múlva készül el a kocsimmal, és ha nálam lenne, akkor sem tudnám, mivel töltsem az estét. Nem akartam találkozni Rayjel. Valószínűleg még mindig haragszik rám Teddy unokaöccse miatt. Teddyvel kapcsolatos ballépésem megerősítette, hogy egyáltalán nem tudok bánni a gyerekekkel.

Egyáltalán szeretnék gyereket szülni? Egy fikarcnyi vágyat sem találtam a lelkem mélyén, viszont elutasításnak sem volt nyoma.

Mély sóhaj tört fel belőlem. Már nem először töprengtem el azon, vajon lehetséges-e, hogy nem is emberi lény vagyok, csak valami kozmikus tréfa folytán öltöttem ilyen alakot. *Lehet, hogy marslakó vagyok,* gondoltam magamban. *Ez megmagyarázná, miért vagyok olyan bizonytalan a gyermekvállalás terén, és miért érzem magam olyan idegennek az emberek között.*

Gondolataim Rayre terelődtek. Jóképű, indigókék szemű férfi, aki szavak helyett kisportolt testével kommunikál. Kétségtelenül kedvem lenne egy kisfiúval vagy kislánnyal megajándékozni. Nagyon jól megértette a gyerekeket, és érezhetően vágyott arra, hogy neki is legyen egy… vagy talán tíz.

Egy dologban biztos voltam: nem szeretnék tíz gyereket szülni. Legfeljebb kettőt. Feltéve, hogy egyáltalán alkalmas vagyok rá. Bár annyi éve bolondozom a nemi élettel, eddig a terhességnek még a gyanúja sem merült fel, ami azt jelenti, hogy vagy kitűnően védekezem, vagy meddő, illetve – amitől féltem – marslakó vagyok.

Tanácstalanul meredtem magam elé. Attól nyilván nem kell tartanom, hogy Ray teherbe ejt, amíg hozzá nem megyek feleségül. Kénytelen vagyok elfogadni a tényt, hogy nem hajlandó a házasságon kívüli nemi életre. Emiatt azonban másra kellett gondolnom, valahányszor ránéztem izmos alkarjára vagy a füle alatti sima, meleg helyre, ahol erőteljes állkapcsa elvált a nyakától. Az utóbbi időben ölelései a korábbinál szorosabbá és hosszabbá váltak, mintha kérdezni akarna valamit, de nem szólt, és nem is tett semmit. Én pedig várok, testi és lelki tétlenségben, közben pedig próbálok nem gondolni arra, milyen nehéz világnézeti patthelyzet alakult ki közöttünk. Ő azt akarja, hogy térjek át a mormon hitre, és kövessem a világába, én pedig azt kívántam, hogy csendben lépjen be az enyémbe.

Itt gubbasztok a könyvtárban, és keresek valamit, ami eltereli a gondolataimat arról, milyen lehetetlen ezt a maradéktalanul hithű férfit kimozdítani a család, egyház és hivatás sziklaszilárd

háromszögéből. Borotvaélen táncolok. Azt akarom, hogy eldobja eddigi életét egy velem töltendő bizonytalanabb jövőért, ugyanakkor biztos vagyok benne, hogy ha akár egyetlen pillanatra is meginogna, hanyatt-homlok menekülnék haza Coloradóba.

Továbblapoztam a Nagy-medencéről szóló könyvben, és egy kihalt fa leveleiből lakmározó, a hátsó lábain ágaskodó óriáslajhárról készült művészi rekonstrukciót nézegettem. Mi ragadott meg Rayben? Talán a különleges körülmények okozta szokatlan közelség tette meg a hatását? Gyilkossággal gyanúsítottak, és őt rendelték ki mellém, hogy tartson szemmel. Együtt éltük át a gyötrelmes időszakot, amíg ki nem bogozták a szövevényes ügy szálait. Vajon hogyan boldogulnánk a hétköznapokban?

Ray szűkszavú ember, de világosan értem a teste által közvetített üzeneteket, és jobban érzem magam, amikor együtt hallgatunk, mint amikor bárki mással beszélgetek. Udvarlóként becsületesen és bátran viselkedett. Négyszer átkelt a hegyeken Coloradóba, hogy meglátogasson, mielőtt megígértem, hogy eljövök hozzá. Egyszer felajánlottam neki, hogy találkozzunk félúton és kempingezzünk együtt, de mosolyogva visszautasított.

– Az túl nagy kísértés lenne – felelte.

– Attól félsz, hogy nem tudnál parancsolni magadnak?

Bólintott, sőt hamiskásan fel is húzta a szemöldökét, miközben szinte teljesen behunyta a szemét.

– Elég ügyes horgász vagyok – feleltem. – Olyan isteni pisztrángot sütök szabad tűzön, hogy akár a földön is megtapasztalhatod a mennyországot.

Erre elmosolyodott, és újra becsukta a szemét. Ezzel azt akarta jelezni, hogy nem a főztöm jelentené számára a kísértést. Hát így állunk! A kocsija mellett álltunk a lakásom előtt Boulderben, ő pedig éppen arra készült, hogy beszáll, és hazahajt

Utahba. Stanley, a főbérlőm kutyája nagyot prüszkölt, amin jót derültünk.

– Gyere el Utahba! – kérte, majd magához húzott és megcsókolt, ami többet ért minden szónál.

Ölelő karja és illata elég bátorságot öntött belém ahhoz, hogy elfogadjam a meghívást. Még így is két hónap magány és az állásom elvesztése kellett ahhoz, hogy beszálljak a kocsimba, és elinduljak nyugat felé. Nem sokkal azután, hogy elhagytam Grand Junctiont, éreztem, hogy nem fog tökéletesen a fék, és ez ijesztő metaforát juttatott eszembe. Valami féktelen érzés vett erőt rajtam? Ami az autót illeti, a kézifék néhány kopott alkatrésze rendetlenkedett. Így némi pihenő után folytathattam az utat, bár állandóan észben kellett tartanom, hogy ne nyúljak a kézifékhez. Azonban Green Rivernél és Price-nál is kénytelen voltam újra megállni. Aztán egy hétig halogattam, hogy elvigyem a kocsit a szervizbe. Lehet, hogy nem volt véletlen?

Egy kicsit eljátszottam a gondolattal, mi lenne, ha továbbautóznék nyugat felé, Nevadába, hogy közelről belenézhessek az aznap látott külszíni aranybánya tátongó bendőjébe? Az ilyen helyek egyszerre vonzottak és taszítottak. A történelem legfejlettebb kultúrájának (az enyémnek) a technikai bravúrjára volt szükség ahhoz, hogy létrejöjjön, és ez büszkeséggel töltött el. Ugyanakkor ez a technika némi arany kinyerése érdekében az űrből is látható méretű sebet ejtett a Földön. Még inkább nyugtalanító az a gondolat, hogy annak az óriási himlőhelynek a mélyéről kibányászott kőzetnek csak tízezred vagy húszezred részét alkotja a keresett nemesfém. Az aranylelőhelyeket aszerint osztályozzák, hogy egy tonna érc hány uncia[12] aranyat tartalmaz. Tonnánként egy uncia aranytartalom már magasnak számít, a legtöbb esetben bőven elegendő ahhoz, hogy fedezze a bányászat és a finomítás óriási költségeit.

[12] 1 uncia megközelítőleg 30 gramm.

Általában elképesztő mennyiségű kőzetet kell eltávolítani ahhoz, hogy hozzáférhessenek a telérekhez. Ennyit fáradoznak egy kemény, fényes fém vagy egy fiola por megszerzése érdekében, amelyet nem lehet megenni, és a hidegtől sem óv meg minket. Az aranyat igen kevés helyen használják a gyakorlatban – hirtelen csak az elektronika és a fogászat jut eszembe –, ezenkívül pedig pusztán arra szolgál, hogy páncélszekrények mélyén valuták fedezeteként szolgáljon, vagy az emberek nyakát, csuklóját, ujjait és fülcimpáját díszítse. Mégis imádják.

Kérges kezemre néztem. Gyűrűnek nyoma sincs rajta. Se jegygyűrű, se a nagymamától kapott régi ékszerek. Szigorú gyakorlatias gondolkodásom miatt valahogy mindig többre értékeltem a földet és a télire eltett szalonnát az aranynál, bár egyikkel sem rendelkeztem. Most, hogy végiggondolom a dolgot, igazán nem értem, miért tartják az aranyat annyira értékállónak? Mire jó tulajdonképpen? Ha szárazság és éhínség idején a vizet és vetőmagot aranyra cserélem, hogyan maradhatok életben? Miért éri meg aranyat felhalmozni, erőszakkal másoktól elvenni, miért érdemes egy embernek a testi épségét és életét kockáztatva a mélybe szállni utána? Vagy miért olyan múlhatatlanul fontos drága berendezéseket és bányajogokat vásárolni, illetve tőkét kockáztatni az arany felkutatása érdekében? Hogyan vezethetett az arany utáni hajsza egy nő halálához a nevadai sivatagban?

Miután gondolataim a nyomozásra terelődtek, a kezemben tartott könyvet visszatettem a polcra, majd levettem egy másikat, amely a királyok gazdagságáról és a koldusok álmairól szólt.

17.

Shirley Cook hallotta Hermione Toyotáját megállni a ház előtt, majd a kinyíló kocsiajtó nyikordulását is. Az indián nő szokása szerint nem lépett be a házba, hanem a kapun kívül várta, hogy behívják.

– Ugyan, gyere már be! – mormogta Shirley az ajtóból.

A kapu csikorogva kinyílt, majd becsukódott, de az érkező zajtalanul haladt végig a bejárón. Shirleyt bosszantotta ez a csend. *Ez az átkozott nőszemély még a recsegő lépcsőfokot is átlépi* – gondolta. Érezte, hogy Hermione egyre közeledik hozzá – végül már érezte a nő leheletét az arcán.

– Szervusz, Shirley! – üdvözölte Hermione.

Shirley sarkon fordult, és, bevezette a látogatót a házba. Elvesztették Patet, de már látszott, ki lesz az utódja, ezért terveket kellett készíteniük.

Stephen Giles lassan lépett be a Reno belvárosában lévő főpostára, majd megállt az írópultnál, ahol az ajánlott levelek feladásához szükséges nyomtatványok sorakoztak. A kiszolgáló ablakok már több mint egy órája bezártak, ő pedig nem feladni, hanem átvenni készült egy borítékot. Azért választotta ezt az időpontot, mert ilyenkor kevesen jártak a postafiókok környékén. A pulton heverő nyomtatványokat nézegetve arra várt, hogy a szomszéd postafióknál matató férfi végre eltávozzon. Ezután nagy várakozással indult a számozott kis ajtók serege felé, de hirtelen egy alacsony nő jelent meg mellette, aki macskaeledelről motyogott valamit, ezért zsebre tette a kulcsot. Hogy leplezni próbálja félbehagyott mozdulatát, a férfi egy távolabbi fiókhoz lépett, belenézett, majd csalódottságot színlelve vette tudomásul, hogy üres.

A nő elment.

Stephen a fiókjához sietett – felülről a második sorban, jobbra az elválasztótól a harmadik volt az övé és gyorsan bedugta a kulcsot a zárba. Egy boríték pihent a keskeny rekeszben, s a nyitott hátsó rész miatt teljesen védtelennek látszott. *És ha valamelyik postai dolgozó észrevette?,* gondolta izgatottan. Bárki elveheti. Nehezen tudta elfordítani a kulcsot, mivel az izgalomtól görcsbe rándult keze nem nagyon akart neki engedelmeskedni. *Meg kell változtatniuk ezt a rendszert. Ragaszkodni fogok hozzá. Ez a megoldás nem elfogadható. Hányszor figyelmeztettem őket!* Mohón kikapta a borítékot a rekeszből, becsapta az ajtaját, majd sietve távozott az épületből. *Mit képzelnek ezek? Így legalább annyira veszélyben vannak, mint én. Közölni fogom velük, hogy amennyiben nem változtatnak a rendszeren…* Stephen gondolatai itt hirtelen félbeszakadtak, mert előre tudta, mi lesz a válaszuk. Egyszerűen keresnek helyette valaki mást. Ez nem történhet meg. Rosszul tette, hogy elfogadta az ajánlatukat, de – ahogy sokszor nyugtatta magát – néha még több mocsok kell ahhoz, hogy elérhessük a végső megtisztulást.

Minden maradék önuralmára szüksége volt, hogy nyugodt tempóra kényszerítse magát. Befordult a sarkon, elgyalogolt a három háztömbnyire leparkolt, szánalmas autójához. A kirakatüvegre pillantva még egyszer meggyőződött róla, hogy nem követik, majd beszállt. Feltépte a borítékot, és kapkodva rántotta ki a benne lévő papírlapot

Valami nem stimmelt. *Ez nem…* Megfordította a borítékot, és elolvasta a címzett nevét. A levél a szomszédos fiók bérlőjének szólt.

Stephen kivágta a kocsi ajtaját, kihajolt és okádni kezdett. Egy arra haladó autó hirtelen lefékezett, majd kiugrott a vezetője.

– Jézusom! – kiáltotta a férfi. – Mi történt? Jane! – szólt vissza az autója felé. – Azonnal hívd a mentőket! Elkékült az arca!

Stephen Giles a félelemtől kábultan visszahúzta a fejét a kocsijába, aztán rácsapta az ajtót a segítőkész férfi karjára. Az ajtó újra kinyílt, a férfi pedig üvöltve hőkölt hátra. Stephen újra becsapta az ajtót, beindította a kocsit és elhajtott, de közben megrongálta a szamaritánus hajlamú férfi autójának sárhányóját. Az áldozat fájdalmas hangon kiáltotta mobiltelefonját szorongató feleségének:

– Hagyd a mentőket! A rendőrséget hívd!

– Már útban vannak, drágám – felelte a talpraesett Jane. – Ne aggódj, megjegyeztem a rendszámát.

Kyle Christie lomhán kullogott be Virgil Davis irodájába, és arra várt, hogy az igazgató felnézzen a papírjaiból.

– Mi az? – kérdezte Virgil még mindig az asztalára meredve.

– Sehol se találom – közölte Kyle.

Virgil akkorát csapott az asztalra, hogy a ceruzái felpattantak a helyükről.

– Nincs időm holmi seggfejjel foglalkozni, akinek valahol elakadt az autója! Megvan a saját…

– Nagyon jól tudja, hogy *nem* akadt el az autója – felelte Kyle csendesen, elfojtva a benne forrongó haragot.

Virgil továbbra is az asztal fölé hajolt, de egy kissé elfordította a tekintetét, hogy felmérje beszélgetőtársa szándékait.

– És?

– Hallottam, hogy tegnap este hangosan vitatkoztak.

– Hogy merészel… ?

– Korábban sohasem tapasztaltam, hogy Don felemelte a hangját. Mit mondott neki, amivel úgy felmérgesítette?

Virgil Kyle felé fordította a fejét, szeme összeszűkült, arca pedig megkeményedett az indulattól. Nem szólt egy szót sem. Kyle megvetően bólintott.

– Gratulálok! Nem úgy sikerült, ahogy elképzelte, ugye? Most mi a francot fog tenni?

Balos Lamore aznap már az ötödik pohár erős feketekávéját töltötte ki magának, és tette le az asztalra. Mielőtt nekiült volna dolgozni, lábujjhegyre állva, karját magasba emelve nyújtózott egyet, hogy minden csigolyája a helyére ugorjon. Elsőre legtöbbször ellenálltak, de megtanulta, hogy türelmesnek kell lennie. A nyújtózkodás egyébként is jót tesz a tüdőnek, arra kényszeríti, hogy mélyet lélegezzen, és emlékezteti, hogy az élet múlandó, ezért élvezni kell. A nyújtózásnak ez a mentális része nehezebb volt, mert az érzékeny forradás újból eszébe juttatta, hogy az egyik gyönyörű melle nincs többé.

Miután elégedetten nyugtázta, hogy a gerincoszlopa újra egyenesen áll, Balos egy utolsó megadással és iróniával terhes, mély sóhaj kíséretében leengedte a karját. Általában ilyen hangulatban teltek napjai. Megvakarta még mindig csinos, bár már kissé teltebb idomú testét, benyúlt a blúza alá, hogy megigazítsa a melltartója bal oldali kosarát kitöltő protézist, aztán egy kicsit kibámult az ablakon elé táruló barna, sivatagi pusztaságba. Hogy imádta ezt a látványt! A kifutópálya végénél álló szélzsáktól és a messzi hegyeken látszó bányagödröktől eltekintve semmi nem utalt az ember jelenlétére. Szellő se fújdogált, a szélzsák ernyedten lógott az oszlopon. Balos kuncogva gondolt arra, hogy néhány tegnap esti vendég farka most körülbelül így nézhet ki. A nagymenő ipari vállalkozók elég fickós hangulatban repültek ide azzal a magángéppel, de a lányok egy cseppet sem jöttek zavarba. Micsoda rakás anyámasszony katonája! Úgy vihogtak, mint az iskoláscsitrik. Valamivel kárpótolnia kell a lányait, talán egy ügyes kezű masszőr lesz a

legjobb megoldás. Az asztal fölé hajolt, és felírta az ötletet egy kis papírlapra.

A könyvelési adatokat rejtő számítógépre szegezte tekintetét. Jól ment az üzlet a Bronco Betty bordélyházban, ami újabb ok volt arra, hogy többé már ne személyesen szolgálja ki a vendégeit. A mellrák-operáció nyoma a legtöbbjüknek úgyis elvenné a kedvét, s ha mégis valaki izgatónak találná, annak sem kell feltétlenül a kedvében járnia, köszönhetően a könyvelésből származó bevételeknek. Így tehát megengedhette magának azt a luxust, hogy idejekorán kiszálljon az üzlet gyakorlati részéből.

Balos leült a számítógép elé, és begépelte a jelszót. A winchester zümmögve munkához látott, majd a képernyőn megjelentek a Granville bányavállalat adatai. Újra felsóhajtott. Húzta-halasztotta ennek a számlának az egyeztetését, mert volt benne valami szokatlan, ami zavarta. Jól van, öreglány – gondolta magában határozottan –, már nem halogathatod tovább ezt az ügyet. Itt a nagyszerű alkalom, mindenki szunyókál, nem zavar senki, úgyhogy csapjunk bele, oké?”

Végignézte az adatbázist, kétszer is ellenőrizte a Gloriana bánya kiadásait és bérkifizetéseit. Ezután átnézte a cég összes működési költségét az ország negyvennyolc, összefüggő területen fekvő államában. Minden adat egyezett, akkor pedig miért késlekedett eddig a havi beszámoló elküldésével?

Örült, hogy ő kezelheti a számlát. Sok pénz fordult meg rajta, Chittenden – a nagymenő üzletember, aki rábízta a könyvelést – pedig igen szórakoztató fickó volt Azt mondta, szeretné, ha egy külső ember is figyelemmel kísérné pénzügyei alakulását. A brit haditengerészet egykori pilótája maga repült ide a cég magángépén, és személyesen nyitotta meg a számlát egy kis szórakozással egybekötve. Kellemes este volt, nagyon sokat nevetgéltek a kanadai kiruccanásról magával hozott single-malt[13]

[13] Csak egy szeszfőzdében párolt akoholt tartalmazó (nem kevert) whiskyfajta.

skót whisky mellett. A vendég megpróbálta a félig teli üveget magával vinni, amikor távozott – olcsójános húzás –, de Balos erősen megragadta a palack nyakát. Ha nem jelenti be, akkor nem számít csempészárunak, ugyebár. Keserű mosollyal nyugtázta, hogy pályafutása során már nem először helyezkedik szembe az álszent maszlaggal, amelyet egyes férfiak törvényeknek neveznek, amikor éppen nem a megszegésükkel vannak elfoglalva.

Balos újra felnevetett, amint eszébe jutott a csiklandóan mulatságos helyzet, amikor Chittenden itt volt az irodájában, és letérdelt a fekete bőrkanapé elé terített medvebőrre, hogy kényelmesebben tudja az ő combján sorba rakni a kaviárral és a repülő hűtőszekrényéből előkerült minőségi felvágottal díszített mini szendvicseket. Éppen ilyen forró délután volt, mint a mai, és akkor is ez a rövidnadrág volt rajta. A férfi egér módjára szimatolva egymás után bekapta a drága kis falatokat, és amikor a negyedikhez ért, feltette neki a kérdést:

– Árulja el nekem, szépséges hölgyem, a szerződésem megengedi-e, hogy mellékesen máshová dugjam a kolbászomat?

– Nem – felelte Balos a whisky miatt a szokottnál valamivel nyersebb hangon, mivel már torkig volt a potyázni akaró férfiakkal –, de az egyik mellemet akármikor megfoghatja.

– Csak az egyiket? – kérdezte Chittenden.

Balos a férfi ravaszul mosolygó arcába nézett, majd így felelt:

– Igen, mert az lejár! – azzal előrántotta, és Chittenden fejéhez vágta a protézisét. A férfi vonyított az örömtől, elkapta a szilikonzsákot, és olyan élvezettel babusgatta, mintha hús-vér volna, majd így szólt: – Szóval ezért hív mindenki Balosnak!

A britek tehát nem is olyan bénák, mint amilyennek látszanak, állapította meg a nő, aztán kis híján még.*« belement a dologba, de – bár már három év eltelt az operációja óta -még mindig nem volt kedve ahhoz, hogy szórakozásból csinálja.

Balos az emlékről újból a képernyőre terelte gondolatait. A jókedvűen ellazult állapotban végre kezdett kirajzolódni előtte a probléma lényege. Azonnal a telefonkagyló után nyúlt, hogy közölje a dolgot Chittendennel, de a karja félúton megállt a levegőben.

Visszahúzta a kezét, és átgondolta a dolgot. A számok még az eltérés ellenére is egyeztek, ezért válaszút elé került. Telefonál Chittendennek, vagy egyszerűen szokás szerint elküldi neki a beszámolóját, és hagyja, hogy a cég belső könyvelői fedezzék fel a dolgot.

– Igen – gondolkodott hangosan –, az utóbbi jobb megoldásnak látszik. Ha egyenesen az angolnak szólok, ugyan hamarabb értesül, de arra is rájön, hogy tudok az ügyről. Akkor pedig kellemetlen helyzetbe kerülhetek.

Balos felállt a székről, és a fekete bőrkanapé előtt elsétálva a csodálatos észak-nevadai tájra néző hatalmas ablakhoz lépett. Miközben igyekezett elhallgattatni magában az imént felfedezett turpisság ellen tiltakozó belső hangot, így szólt:

– Ne feledd, Balos, hogy egy tapasztalt szajhánál senki nem ismeri jobban a kellemetlen helyzetekkel járó kínokat.

Umberto Rodriguez metálfényezésű terepjárójával beállt a benzinkúthoz, hogy megtankoljon. Ezután odalépett a járda mellett álló telefonfülkéhez, miközben a késő délutáni napfény elegánsan verődött vissza tükrös napszemüvegéről. Amikor a vonal túlsó végén valaki felvette a kagylót, így szólt:

– Morgan Shamwayjel szeremék beszélni *por favor*.

– Ki keresi?

– Doktor Umberto Rodriguez.

Az „r”-eket különösen pergőn ejtette ki. Jó kedve volt.

– Egy pillanat – mondta egy hang, majd a kattanás után bekapcsolódott a hívásvárakoztató.

– *Sí,* tényleg csak *uno momento* az egész. A főnöke már várja a hívásomat – mondta Rodriguez a néma telefonba.

Újabb kattanás hallatszott a kagylóból. Gyorsan, pattogósán beszélő férfi szólt bele:

– Miért hívott fel?

– Á, jó estét, Morgan! Jó híreim vannak az ön számára.

– Most nem érek rá.

– Megértem – felelte Umberto búgó hangon. Olyan jó kedve volt, hogy tiszteletteljesen meghajolt, bár a beszélgetőtársa nem láthatta. Ezután valamivel erélyesebb hangon folytatta: – Wendoverben vagyok, épp az imént léptem át az államhatárt. Körülbelül két óra múlva érek Salt Lake Citybe. Hol találkozzunk?

– Találkozzunk?

– Igen. Szerintem, ha meghallja, amit mondani akarok, nagyon fog örülni, hogy időt szakított rám – felelte *un poquito* fenyegető hangon.

– Kilenckor a Saltair Marinánál – felelte Morgan élesen. – Tudja, hol van?

– Hát persze. Én vagyok a biológus, *verdad?* Már jártam a tavuknál, amikor a Franklin-sirályokat tanulmányoztam.

Morgan nem válaszolt azonnal. Amikor rászánta magát, hangjában érződött a visszafojtott düh.

– Akkor hozhatja a nyavalyás távcsövét is!

Umberto a férfi hangjában érezhető viszontfenyegetés ellenére kuncogott.

– *Hasta nueve* – felelte búgó hangon, majd letette a kagylót Elmosolyodott, aztán a kagylót simogatva vette el a kezét a készüléktől, mintha egy meleg délutánon megesett, tiltott szeretkezés pillanatait idézné fel magában. Arcához emelte a kezét, és élvezettel simította végig gömbölyű orcáját.

– Umberto, Umberto – szólalt meg éneklő hanghordozással. – *Tú estas un ombre ingenioso.*

Laurel Dietz autójával a renói mintavizsgáló laboratórium rakodórámpájához állt. Erősen megszorította a kormányt. Az információ megszerzésének *reális* esélye annyira felizgatta, hogy szinte beleszédült.

Jól időzítette érkezését. Kevés autó volt a parkolóban. A nappali műszakban dolgozók már hazamentek, és – ahogyan feltételezte – estére csak néhány munkás maradt az özemben. Miután felvette a Gloriana bánya munkatársainak járó baseballsapkát, kiugrott a vezetőfülkéből, és keresett valakit, akit rávehet, hogy kirakodja helyette a mintákat

Hamar talált vállalkozót egy Zeke nevű hústorony személyében, aki vágyakozva mosolygott rá. Miután befejezte a kirakodást, a férfi így öntötte szavakba gondolatait:

– Mit csinál ma este?

Laurel felöltötte a legártatlanabb mosolyát, majd kérdéssel kerülte meg a választ.

– Kielemezték már a múlt heti szállítmányt?

Zeke meglepetten bámult rá.

– Óh, a fenébe, hát még nem kapták meg az eredményeket? Mindig átküldjük őket, amint elkészülünk velük.

– Igen, tudom, de elromlott a számítógépem. Ha pedig kiderül, hogy elvesztettem az adatokat, hát… Megkaphatnám őket újra?

Zeke óvatosan körülnézett, mintha attól tartana, hogy valaki leleplezi őket.

– Nos, tulajdonképpen nekem ehhez nincs túl sok közöm. Hűm, hűm, tudja, most egyedül vagyok itt, és…

Laurel kicsit közelebb lépett a férfihoz és egy leheletnyit lejjebb engedte a szemhéját.

– Ugye nem árul el? Én vagyok a felelős a számokért, és maga nem ismeri Virgil Davist. *Szörnyű ember*…

Zeke elégedett arcot vágott, majd ügyetlenül megfogta a nő állát.

– Nos, gondolom, tudok egy lemezt szerezni, amelyikre újra kimásolhatom az adatokat… vagyis csak akkor, ha megfejti a kódot. Tudja, a rendszerben biztonsági okokból egyáltalán nincsenek nevek. *Kód* nélkül nem megy.

Zeke a válla fölött hátranézve várta a megerősítést, miközben a csillogó gépek és a sterilizált laboratóriumi asztalok mellett bevezette Laurelt az épület gyomrába.

– Hű, milyen klassz! – szólt Laurel. – Még sohasem jártam laborban:

Zeke a hirtelen támadt büszkeségtől kidüllesztette a mellét.

– Igen, elég ügyes rendszer. Teljesen automatizált. Ide teszik a vonalkóddal ellátott mintákat, aztán ott feldarabolják őket, majd áthaladnak az egész berendezésen, az adatok pedig itt jönnek ki.

Zeke bevezette Laurelt egy belső irodába, majd becsukta az ajtót. Laurel a számítógépek sora láttán elmosolyodott. Itt elemében volt.

– Ugye ismeri a cége azonosítóját? – kérdezte Zeke újra kétkedő hangon. – Tudja, a fenébe is, ha bárki meglátja, hogy mit csinálok itt…

Laurel megkopogtatta a fejét.

– Minden itt van bent.

Elég nehezen jutottam hozzá, gondolta Laurel, *annyi kínlódás után eszemben sincs papírra vetni, amit megszereztem.*

Zeke a billentyűzet fölé hajolva felélesztette a gépet a készenléti állapotból. Némi habozás után begépelte a jelszót, és megnyitotta az adatbázist.

Laurel pajkos mozdulattal odébb tolta Zeke-et, aztán keresni kezdte a szükséges kódokat. A kért adatok semmit sem érnek a munkahelyén található jegyzék nélkül, de ha sikerül a kódok mögé rejtett eredményeket megszereznie, egészen biztosan a jegyzékhez is hozzájut majd. Mindössze össze kell párosítani a

megfelelő számsorokat, aztán valakitől megszerezni a térképet, például… Kyle-tól. Gyakorlott keze fürgén mozgott a billentyűzet felett. *Igen, itt vannak: a múlt heti minták adatai. Ez azt jelenti, hogy a mi bányánk kódja alatt a többi minta MacCallumé.* Előhúzott egy lemezt az inge zsebéből, becsúsztatta a meghajtóba, aztán egymás után kijelölte a másolni kívánt sorokat.

Amikor Laurel két perccel később felállt a székről, Zeke reménykedve tette a kezét a nő törékeny vállára.

– Akkor velem vacsorázik? – kérdezte a férfi a vágytól ellágyult arccal.

Laurel huncut mosollyal félrehajtotta a fejét.

– Arra nincs időm – felelte vidáman.

Jobb lesz, ha nem látnak együtt az épületen kívül ezzel a fickóval. Kezeljük továbbra is ilyen diszkréten ezt az ügyet. Jobb lesz gyorsabb megoldáshoz folyamodnom. Olyasmihez, ami garantálja, hogy a fickó hallgatni fog. Önelégülten elmosolyodott. Amit akkor sem hisz el senki, ha netán ez kinyitja azt az ostoba pofáját, és elhenceg vele.

– Mit szólna valami máshoz? Itt helyben. Most azonnal – a szőnyegre pillantott, elég tisztának tűnt. – A padló éppen megfelel.

18.

Háromnegyed Ötkor felhívtam a szerelőt, és megtudtam tőle, hogy az autóm még nincs készen. Valami olyasmit magyarázott, hogy nem a megrendelt alkatrészt küldték el neki. Tudtam, hogy Salt Lake Cityben busszal vagy taxival is jól lehet közlekedni, ezért nem aggódtam. Azt azonban még mindig nem döntöttem el, mit kezdjek az estémmel, illetve hogy mit vacsorázzak, így a könyvtárban maradtam, és tovább olvastam. Nem volt könnyű, de lassan kezdtem megérteni, hogyan és hol kristályosodik ki az arany a földkéregben, milyen lehetséges magyarázatokat találtak a tudósok arra, hogy a kéreg miért repedt meg és emelkedett fel a Nagy-medencében, és hogyan kapcsolódik egymáshoz a két jelenség. Ezután az aranypénz történetéről olvastam.

Már eléggé elmélyedhettem az új információk tömegében, amikor Ray hirtelen megérintette a vállamat. Majd' kiugrottam a bőrömből. Éppen az aranyfedezet kialakulásának a közepénél tartottam, és buzgón próbáltam követni a különböző valuták egymásra hatásának logikáját, illetve logikátlanságát.

– Te jó ég, Ray! Úgy megijesztettél! – mondtam a székkel hátrafordulva, miközben adrenalinszintem az egekbe szökött.

Ray éber tekintettel nézett rám, mintha nem lett volna biztos abban, hogy szívesen látom. Lekuporodott a székem mellé. Szolgálaton kívül viselt farmerja ráfeszült izmos lábára. Kissé zavartnak látszott. Mi kivetnivaló van abban, hogy a szülővárosában a keresésemre indult? Hangomat visszafogtam a könyvtárban szokásos suttogó szintre.

– Hogy találtál meg? – kérdeztem zavartan.

– Kellett hozzá néhány telefonhívás – arca megkeményedett. – Miért? El akartál rejtőzni?

Válaszul lehorgasztottam a fejem. Ray elgondolkodva tapogatta meg az ajkát. Ez volt az egyik dolog, ami tetszett benne: ritkán beszélt anélkül, hogy előbb át ne gondolta volna a mondanivalóját. Ezzel sok felesleges magyarázkodásnak az elejét vette. Lassan összeráncolta a szemöldökét, de nem tudtam eldönteni, hogy szomorú vagy inkább aggódik. Végül leejtette a kezét, és így szólt:

– Elmenjünk valahová vacsorázni?

– Jó ötlet.

Szégyellősen elmosolyodott.

– Van itt egy pizzéria az egyetem mellett.

Széles mosollyal válaszoltam. A pizza majdnem olyan jó, mint a tipikus gyorséttermek által kínált egészségtelen ételek. Ray lassan rátalált a szívemhez vezető egyszerűbb, biztosabb útra.

A Pite pizzéria az egyetemi komplexumtól nyugatra, a városközpont felé vezető, lejtős úton található. Az egyetemisták törzshelye, bár fiatal szülőket is láttam gyerekekkel. A járdáról egy meredeken lejtő lépcsőn lehet megközelíteni. A flippergépek mellett, a csupasz téglafalon díszelgő feliratos, szuvenírnek szánt pólók közelében kaptunk asztalt. A rájuk festett embléma a szokásosnál tetszetősebb volt: ropogós, sajtos pizza, közepén a *ő-te* felirattal.

Miután rendeltünk (kanadai szalonnás pizzát articsókával – imádom!), az üdítőket szopogatva vártuk a vacsorát. Ray a tenyerébe fogta és a hüvelykujjával simogatta a kezemet.

– Milyen volt a nevadai kirándulás?

Tehát először Avát hívta fel. Ez azt jelenti, hogy igyekezett kedvesen, megbocsátóan, sőt megértően bánni velem. Jó húzás volt ahhoz képest, hogy valójában magam sem tudtam, miért mentem el Nevadába.

– Jó volt, egészen érdekes. – Valami semleges téma után kutatva így folytattam: – Elöl ültem a pilóta mellett. Kétmotoros

Piperrel repültünk. Nagyon gyors gép. A pilóta megengedte, hogy vezessem egy kicsit.

Ray mosolyával jelezte, hogy osztozik örömömben, aztán várta a folytatást.

– Na jó, elmondom – kezdtem abból kiindulva, hogy ha mindent megosztok vele, talán csökkenhet a köztünk lévő ellentét. – Tom Latimernek az az ötlete támadt, hogy segíthetnék neki egy ottani ügyben.

Miután bizonyítottam, hogy a szándékaim a lehető legtisztességesebbek, tovább folytattam, kihagyva azokat a részleteket, amelyekről úgy gondoltam, hogy Ray nemtetszését váltanák ki.

– Csalási ügy. Egy aranybánya vállalat felkért egy környezetbiológiai tanácsadó céget, hogy kiderítsék, vannak-e veszélyeztetett fajok azon a területen, ahol bányát akarnak nyírni, a terepen dolgozó biológus pedig olyan adatokat küldött be, amelyek szerint az állatkák kitűnően érzik magukat, olyannyira, hogy úgy szaporodnak, mint…

Majdnem azt mondtam: „mint a hétszentség”.

Ray szokásos szótlanságával fogadta a hallottakat, majd azt kérdezte:

– Mi közöd van ehhez?

Tekintete élessé vált, és különleges kék szeme miatt ez kifejezetten nyomasztó hatást keltett. Reménykedett benne, hogy később nyomozóként dolgozhat a helyi rendőrségnél, és ehhez meg is voltak a kellő adottságai. Teketóriázás nélkül rákérdezett arra, amit nem akartam elmondani.

– Eddig tulajdonképpen még semmi – feleltem, majd az ajkamba haraptam. Nem akartam elárulni, hogy a biológus már meghalt, én pedig elméleteket szövögetek arról, hogy miért. Az illendőség azt kívánta, hogy barátnői és szállóvendégi mivoltomhoz illően viselkedjek. – Gondolom, az FBI az aranybányával kapcsolatos véleményemre volt kíváncsi, de oda

nem jutottunk el. Hatalmas bozóttűz tombol arrafelé. Nagy a füst. A zsálya olyan hevesen ég, hogy nem tanácsos a közelébe menni, amíg ki nem alszik.

Ray bólintott, ami nála azt jelenti: „Értem”, de tovább fürkészett a tekintetével. Haragudtam volna érte, ha részben nem ezért kedveltem volna meg. A hitéhez és a családjához való hűségen túl semmit nem fogadott el kritika nélkül. Akárcsak én, ő is minden apró részletre bizonyítékokat keresett. Megmakacsoltam magam, és az asztalra meredtem.

Ray megszorította a kezemet.

– Em. – Megköszörültem a torkomat. – Tudtam, hogy nehéz lesz neked itt.

Összeszorult a torkom. Kis híján elsírtam magam.

Mindketten némán ültünk, amíg ki nem hozták a pizzát, vacsora közben pedig csak az ételről beszélgettünk. Szó nélkül hajtottunk el az édesanyja házáig, aztán pedig hosszú percekig ültünk a patyolat tiszta terepjáróban, mielőtt leállította a motort és behúzta a kéziféket. Ez jólesett. A csendben eltöltött óra elmosta múltunk összeférhetetlenségeit, jövővel kapcsolatos félelmeink pedig elolvadtak a jelen melegében. A feszültség lassan elszivárgott belőlünk, és mindkettőnk előtt újra világossá vált, hogy egyszerűen kedveljük egymás társaságát. A szótlanságban mindig megtaláltuk a helyünket, mert az ideológiákon és ellentmondásokon túli hallgatásban eltűntek az ellentétek. Megfogta a kezem, a vállára hajtottam a fejem, Salt Lake Cityben a rózsaszín havasi fény helyét lassan átvették az éj árnyai. Végül megcsókolta a fejem tetejét, felsóhajtott, és így szólt:

– Itt az idő.

– Igen.

Mialatt odakísért az anyja házához, egyik karjával átölelte a derekamat, megfogta a kezemet, ahogy a bálokon szokás, aztán mesterien megpörgetett. Elnevettem magam. Továbbvezetett,

közben egy dallamot fütyült. Elengedte a derekamat, kipörgetett, majd visszahúzott. Tökéletes ritmusban és tisztán követhetően táncolt. Végül nevetve, egymást boldogan átölelve Ava ajtaja előtt kötöttünk ki a tornácot megvilágító lámpa alatt. Akkor tréfásan felhajtotta a zakója gallérját, hogy eltakarjon a szomszédok kíváncsi szeme elől, és csodálatos, hosszú, forró csókot adott nekem. Utána viccesen megcsipkedte az arcomat, majd így szólt:

– Holnap hétkor ugyanitt. Te meg én. Elmegyünk táncolni.

Megragadtam az ingét, és magamhoz húztam egy újabb csók erejéig. Ennél egyértelműbb választ el sem tudtam képzelni.

Egy órával később lefeküdtem aludni, Ray pedig a város másik végén tért nyugovóra. A kapcsolatunkban fennálló ellentétek pedig újra felbukkantak a tudatomban. Rájöttem, hogy beszélnem kell valakivel, de Ava nem jöhet szóba. Amikor másnap kora reggel felébredtem, és rádöbbentem, hogy az egész napot el kell töltenem valamivel, mielőtt újra láthatom Rayt, a beszélgethetnékem két-háromszorosára nőtt. Mivel Ray rokonain kívül szinte senkit sem ismertem Salt Lake Cityben, szokásos félszegségemet félretéve felhívtam Faye Cartert.

– ’Sék – szólalt meg Faye kissé, bizonytalanul, de aztán eszébe jutott, hogy tulajdonképpen vállalkozó, és hozzátette: – Futárszolgálat.

Ebből a bejelentkezésből arra következtettem, hogy bizonyára nem túl sűrűn kereshetik telefonon üzleti ügyben, vagy esetleg túl korán kerestem.

– Itt Em Hansen beszél. Tegnap együtt repültünk Nevadába.

– Ó, szia, Em. Mi baj, Cisco?

Megkönnyebbülten lélegeztem fel.

– Semmi, Pancho. A világon semmi. Ráérsz?

Hallottam, hogy felkacag.

– Persze. Van mára egy fuvarom, de ha akarod, szívesen magammal viszlek.

– Hová repülsz?
– Majd meglátod. Elmenjek érted?
– *Sí*, Cisco, a lovam még mindig sántít.
– Én vagyok Pancho, te meg Cisco.
– Ahogy mondtam, nagyon sántít.
Újra felnevetett.
– Mondd a címet!

Egy óra múlva Faye Porschéjában ültünk, és a Nagy-sóstótól délnyugatra fekvő sivatagban száguldottunk, miközben a CD-lejátszóból brazil zene harsogott, és sűrű kávét iszogattunk. Úgy tűnt, Faye-nek el kell vinnie valamit valakinek Denver belvárosába, de előtte egy kicsit gyakorolnia kell. Fogalmam sem volt, hogy mit akar gyakorolni, de nem is nagyon érdekelt. Abban a pillanatban, hogy Faye megérkezett Ava háza elé, félretettem a Rayjel kapcsolatos aggályaimat, eszembe jutott, hogy szeretem, ha zajlik az élet körülöttem. Most pedig pontosan ez történt.

Letértünk egy mellékútra, amely keleti irányba, az Oquirrh-hegység nyugati oldala felé vezetett. Elhagyatott környék volt. Forró, száraz és gyönyörű. Faye egy alacsony domb közelében leállította a kocsit, aztán felnyitotta a csomagtartót, elővett két pisztolytartó dobozt, és kinyitotta őket.

– Céllövöldét játszunk? – kérdeztem.

– Lőgyakorlat – felelte, miközben elővett egy életnagyságú célalakot, aztán ragasztószalaggal egy a domb tövében álló rozsdás, golyó lyuggatta olajoshordóhoz erősítette.

– A forgópisztolyt vagy az automatát szereted jobban?

– Inkább a puskát.

– Az nincs nekem.

– Ühüm. – Faye hozzátette: – Talán túlságosan tolakodó vagyok. Neked természetesen nem muszáj lőnöd. Nekem viszont a mai fuvar előtt fel kell frissítenem a tudásomat.

– Miért?

– Ezúttal nem embereket szállítok.

– Aha – feleltem, de egyáltalán nem voltam biztos benne, hogy mire céloz. Valahogy nem volt kedvem megkérdezni, hátha személyes jellegű kérdésnek veszi, vagy olyan választ ad, amiről nem akarok tudni.

Megigazította a pilótaszemüvegét, átnyújtott nekem egy pár füldugót és valami védőszemüveget, feltette a fülvédőjét, aztán gyorstöltővel megtöltött egy rövid csövű, hatlövetű Ruger 357-est. Becsukta a tárat, letette a pisztolyt a nyitott tokra, aztán a 45-ös Colttal megismételte a műveletet, becsúsztatta egy furcsa kinézetű pisztolytáskába. A célalaktól körülbelül hat méterre felállított egy alacsony kempingszéket, majd az ülőke alá felcsatolta a 45-ös pisztolytáskáját. A Rugert hátul a farmernadrágjába dugott tokba csúsztatta, majd műselyem blúzával eltakarta a kiálló markolatot. Rejtett fegyver. Kezdtem aggódni a denveri fuvar miatt. Ugyanakkor már kevésbé volt kedvem Thelma és Louise-t játszani.

– Állj közém és a kocsi közé! – mondta vidáman, és a céltáblával ellentétes irányba mutatott. – Arra biztosan nem fogok lőni.

Hátrébb léptem, betettem a dugót a fülembe, aztán ráültem a Porsche első lökhárítójára. Nagyon tisztelem a tűzfegyvereket.

Faye így szólt:

– Várj egy-két pillanatig, aztán kiáltsd azt, hogy: „Most!”

Felém fordult, és a hirtelen feszültségtől felrándult vállát ellazítva várt.

– Most!

Faye előhúzta a rejtett tokból a Rugert, majd három dupla lövést adott le a célpontra. Ezután odament a hordóhoz, és megnézte a golyók helyét.

– A fenébe! – állapította meg. – Tényleg berozsdásodtam.

Pontosan szíven találta a célalakot, és csak egyetlen találat került ? külső körön kívülre.

– Hm, ha így megy rozsdásan, mit tudsz olajozottan?

Elnevette magát.

– Ó, ha formában vagyok, ennél jobban szokott sikerülni. A zen miatt.

– Aha.

Faye visszament a helyére, újra megtöltötte a Rugert, aztán – ezúttal jobban koncentrálva – újra a célra ürítette a tárat. Hamar kiderült, mit ért „jó forma” alatt. Kiváló lövész volt Mondanom sem kell, kezdtem kicsit tartani tőle. Miután a harmadik, negyedik és ötödik tárat is kilőtte, megkérdezte tőlem:

– Biztos, hogy nem akarod kipróbálni?

Vállat vontam. Faye kinyitotta a tárat, kivette a hüvelyeket, aztán – nyitott állapotban, hogy látsszon az üres tár – letette a tokra. Kicserélte a célalakot a hordón. Felvettem a védőszemüveget, ő pedig megmutatta, hogyan keli kinyitni és bezárni a tárat, hogy működik a gyorstöltő, aztán elmagyarázta a helyes testtartást: vállszélességű terpeszállásban, nyújtott karral, két kézzel fogtam a vastag Pachmeyer-markolatot. Meghúztam a ravaszt. Miután a hatalmas dörrenés megrázta a mellkasomat, láttam, hogy a pisztoly csöve a kelleténél jóval magasabbra lökődik, a kezem körül pedig egy pillanatra felvillan az égő puskaporfelhő. Még a szikrázó napsütésben is jól látszott. A golyó messze elkerülte a célt.

– Most, hogy megízlelted a dolgot, legközelebb már jobban fog menni – mondta Faye.

Körülbelül húsz lövés kellett ahhoz, hogy elfogadható gyakorisággal eltaláljam a célt. Faye szórakozottan elmosolyodott.

– Most gondolj a legnagyobb ellenségedre! Üldöz téged. Bántani akar. Megerőszakolni. Meg kell védened az életedet. Csak ezzel a pisztollyal tudod megállítani – komor arccal a céltábla felé mutatott. – Ott jön! Most!

Egy pontra koncentráltam, és háromszor hasba lőttem az alakot. Faye a száját összeszorítva bólintott.

– Szép munka!

Furcsa módon a rosszullét környékezett, ugyanakkor büszke is voltam magamra. Kinyitottam a tárat, kivettem belőle a hüvelyeket, letettem a pisztolyt a tokra, levettem a védőszemüveget, majd újra elfoglaltam helyemet az autó lökhárítóján.

Faye három méterrel közelebb vitte a kempingszéket a célhoz, és úgy állította be, hogy a célra merőlegesen álljon. Ezután leült, rám nézett és így szólt:

– Várj egy kicsit, amíg úgy nem teszek, mintha le akarnék parkolni, aztán kiálts ugyanúgy, mint az előbb!

Eljátszotta, hogy autót vezet, két keze a kormányon, s úti célja felé közeledik. A jobb lábával fékezett, majd a kormányt jobbra fordítva bevett egy képzeletbeli kanyart, aztán behúzta a láthatatlan kéziféket. Matatni kezdett a nem létező első ülésen, mintha egy csomagot akarna elővenni.

– Most! – kiáltottam.

Faye egy mozdulattal eldobta a képzeletbeli csomagot, előrántotta a Coltot az ülés alól, aztán a fegyvert bal vállának támasztva két lövéssel cafatokra szaggatta a célalak hasát.

– Most!

Két lövés a szívbe.

– Most!

Az összes tárban maradt töltényt kilőtte a fejre, a pisztolyt a földre dobta, előkapta a Rugert, belenézett a képzeletbeli visszapillantó tükörbe, majd rám pillantott. Csak ekkor könnyebbült meg.

– Most a gyengébb kezemmel lőttem – jegyezte meg magyarázatképpen.

– Mi lesz, ha az én oldalam felől jön? – kérdeztem.

– Azt hiszem, ezt a változatot kihagyom a mai gyakorlatból – felelte. – Nem akarom felsérteni az autón a viaszréteget.

– Kösz! – feleltem szárazon.

Faye újabb dobozokat vett elő, majd mindkét pisztolyt újratöltötte. A Rugertbe dum-dum lövedékeket töltött, a Colt tárába viszont egy zárt köpenyes töltény is került. Ez azért jó, magyarázta, mert így nagyobb az esélye, hogy legalább két lövés célba talál, bár kissé kockázatos zárt köpenyes tölténnyel emberre lőni, mert valószínűleg átüti a testet, és így eltalálhat valamit mögötte. Tudtam, hogy a dum-dum lövedékeket emberek megállítására használják, mivel sajátos szerkezetük miatt ütközéskor összelapulnak, és ezáltal minden mozgási energiájukat átadják a „célpont”-nak, viszont az automata pisztolyba könnyen beszorulnak.

A Rugert visszacsúsztatta a háta mögötti rejtett tokba, ahelyett, hogy eltette volna a dobozába. A Coltot a Porsche vezetőülése alá rejtette. Azon töprengtem, ezúttal vajon mibe keveredhettem bele.

Miközben újra Salt Lake City felé vettük utunkat, Faye így szólt:

– Te sem vagy ám rossz lövész.

– Kösz.

Rám pillantott

– Ha az FBI-nál fogsz dolgozni, hozzá kell szoknod az ilyesmihez.

Elfordultam az ülésen, és összeszűkült szemmel néztem rá.

– Ki mondta neked, hogy az FBI-nál fogok dolgozni?

Faye meghökkenve kapta fel a fejét.

– Hé, csak a munkámat végzem.

– Tom említette neked?

– Csak annyit mondott, hogy egy leendő gyakornokot hoz magával.

– Szépen vagyunk – jegyeztem meg keserűen. – A jó öreg Tom. Mondd csak, ezek szerint te is gyakornok vagy?

– A fenét! Az túlságosan hasonlít egy rendes állásra.

– Most talán nem dolgozol?

– Ma egy barátomnak segítek.

Ez még rosszabbul hangzott. Mérgemben kifakadtam:

– Pompás! Miféle barátodnak, ha szabad érdeklődnöm? Egy kolumbiainak, aki megkért, hogy dobj le egy kisebb csomagot valakinek a búzaföldjére?

Természetesen azonnal szerettem volna visszavonni, amit mondtam. Ha tévedek, megsértem vele, ha pedig igazam van, semmi kedvem sincs erről a témáról beszélgetni, mivel nem szeretném egy árokban végezni. Mielőtt válaszolhatott volna, még egyszer villámgyorsan átgondoltam, mennyibe is kerülhetett ez a Porsche, meg a kétmotoros repülő – mindkettő szép és gyors –, és rájöttem; a gazdag szüleiről szóló mese bizonyára csak arra szolgál, hogy leplezze, honnan származik a pénze *valójában*.

Faye harsány hahotázásban tört ki.

– Azt hiszed, drogfutár vagyok? Ez aztán a jó vicc!

Jókedvében a volánt ütögette. Figyeltem, ahogy nevet.

Igazi élvezettel bugyogott fel belőle a kacaj. Úgy éreztem, nem színészkedik.

– A fenébe is! Elviszel a sivatagba, elővesszel egy csomó fegyvert, és…

– Olyasmit szállítok Denverbe, ami nagyon kisméretű és értékes, de nem fehér porról van szó. Nahát, Em, ez nevetséges!

– Mi más lehet, ami kis helyen elfér, és értékes? – kérdeztem, ám ahogy a lehetséges válaszok kezdtek kirajzolódni a fejemben, ráébredtem, milyen naiv kérdést tettem fel. – Vagyis inkább, mi az ég lehet olyan fontos, hogy magánrepülőgéppel szállítsák?

Faye kitörölt egy könnycseppet a szeméből, aztán legyűrte a nevetési ingerét.

– Mondtam már neked, hogy unatkozom. Nem repülök ingyen, de a barátaimnak alig számítok fel többet, mint amibe az üzemanyag és a gép karbantartása kerül, különösen, ha még ebédre is meghívnak. Ez az őrült és változatos foglalkozás jó biztonsági kockázatot jelent. Tegnap este felhívott egy barátom, és megkért, hogy ma vigyem el neki ezt a csomagot, mivel sürgősen szüksége van rá, ugyanakkor senkinek nem jut eszébe, hogy éppen nálam keresse. – Egy pillanatra elgondolkozott azon, amit mondott. – Nos, mivel gazdag vagyok, gondolom, feltételezik, hogy értékes tárgyak lehetnek nálam, de nem úgy nézek ki, mint egy futár.

– Nem… – feleltem, még mindig bizonytalanul.

A hangomon megérezte a bizonytalanságot, ezért így szólt:

– A pisztoly csak a biztonság kedvéért van nálam arra az esetre, ha valaki mégis megtámadna, miután felveszem, vagy mielőtt leadom a csomagot. Nem lenne helyes nélküle elindulni.

– Persze, hogy nem – feleltem kétkedve.

Faye úgy nézett rám, mintha megbolondultam volna.

– Szoktál szalmakalapot hordani, amikor a napon dolgozol?

A kezemre pillantottam: – Igen, de…

– Mi a baj? Ellenzed a fegyverviselést?

– A fegyver eszköz – válaszoltam.

– Ezek az eszközök pedig arra szolgálnak, hogy megvédhessük magunkat velük.

– Nem értek egyet. Egyesek azt gondolják, az összkerékhajtás arra való, hogy kihúzza őket a kátyúból. Szerintem hamis biztonságérzetet ad, ennélfogva még nagyobb bajba kerülhetünk miatta. Nem lenne helyesebb inkább elkerülni az olyan élethelyzeteket, ahol gyilkos eszközökkel kell megvédenünk magunkat?

– Készíts nekem egy listát – felelte Faye –, én pedig megmondom neked, hol és mikor vagyok hajlandó engedni, hogy mások viselkedése korlátozzon.

– Ugyan már, Faye! Amit csináltál, nem szokásos lőgyakorlat volt. Nem tegnap tanultál meg így lőni, miután felhívott a barátod, ugye?

– Nem.

Faye hirtelen zavarba jött, olyannyira, hogy kis híján abbahagytam a kérdezősködést. Ha azonban már eddig eljutottunk, járjunk végére a dolognak.

– Na jó, akkor mondd el, hol és mikor tanultál meg így bánni a pisztollyal.

Faye arca többször is megrándult, mintha nemcsak azt gondolná át, hogy mit mondjon el nekem, hanem azt is, hogy elmondja-e egyáltalán.

– Az elmúlt hat hónap alatt tanultam meg – felelte.

– Hol? – érdeklődtem, majd, ahogy kezdett megvilágosodni előttem a helyzet, hozzátettem: – Helyesebben kitől?

Faye zavarában elővillantotta a fogait.

– Igen, Tom tanított meg. Méghozzá ott, ahol ma is gyakoroltam.

Hátradőltem az ülésen, és teljesen új nézőpontból szemléltem Faye-t. *Nos,* gondoltam, Tom szándékai közül kizárható a szexuális indíttatás. Bármit forgat is a fejében, nem azért teszi, hogy az ágyamba bújhasson, mert ehhez már talált partnert magának.

19.

Aki á-t mond, mondjon b-t is. Miután Faye elmondta nekem, hogy kisméretű, értékes csomagot fuvaroz Denverbe egy barátja számára, fel kellett tennem neki néhány ésszerű kérdést, így az egész ügy napvilágra került. A barátja drágakő-kereskedő volt, és antik köveket helyezett át modern foglalatba. Ez volt a szakterülete. Megbízta Faye-t, hogy vigyen el neki egypár ékszert, amelyektől egy Salt Lake Cityben lakó hölgy hajlandó volt megválni. Az áruszállítás drága, de viszonylag biztonságos módját választotta, mivel igen kicsi volt a valószínűsége, hogy Faye eltéved vagy elfelejti kézbesíteni a küldeményt. Szórakoztató üzleti vállalkozást épített a különleges küldemények szállítására, amelynek sikere részben annak volt köszönhető, hogy a barátainak nem kellett tartaniuk attól, esetleg ellopja a szállítmányt. Volt elég pénze. Sok ügyfele előkelő társaságban ismerkedett meg vele, amint Grosse Pointban libamájpástétomot vagy Párizsban csigát csipegettek.

– Megóv az unalomtól – mesélte –, azonkívül nagyszerű adójóváírási lehetőségeket nyújt. Ráadásul imádok repülni, de gyakorlatias ember lévén ehhez mindig szükségem van úti célra.

Hitetlenkedve csóváltam a fejem.

– Akkor mi szükséged van az egyenruhádra? Nem feltűnő? Úgy értem, lebuktathat.

– Csak személyszállításhoz hordok egyenruhát. Ettől az utasaim nagyobb biztonságban érzik magukat.

– Tom Latimer nem érzi magát biztonságban? – kérdeztem, aztán jobban átgondoltam a dolgot. – Nos, tudom, hogy utál helikopterrel repülni, de azt hittem, a repülőgépektől nem fél.

– Tegnap láthattad, hogy nem, mivel elaludt a hátsó ülésen.

Éppen valami epés megjegyzést akartam tenni, például „Ezek szerint Tom látott már egyenruha nélkül is?”, amikor Faye még inkább leleplezte magát, mert hozzátette:

– Tegnap csak miattad vettem fel az egyenruhát, hogy hivatalosabbnak tűnjön az út.

Úgy döntöttem, egyelőre nem szimatolok kettőjük kapcsolatának részletei után, részben azért, mert amit mondott, még több kérdést vetett fel.

– Remek! Tehát te is benne voltál az összeesküvésben, amelynek célja az volt, hogy elcsaljatok Nevadába? Mi a… ?

– Nem, *teljesen* szabályos út volt.

– Úgy érted, hogy az FBI fizette? Mióta lehet szövetségi alkalmazottaknak magángépet bérelni olyan útra, amelyet olcsóbban *és gyorsabban* megtehetnek menetrend szerinti járattal?

Faye az alsó ajkába harapott.

– Nos… Tom azért repül velem, mert természetesen jó vagyok a szeren, meg azért is, mert rendszerint ráérek, a fene egye meg! Rendben, elismerem, hogy szinte ingyen szállítom. Annyit kapok tőle, amennyibe a rendes repülőjegy kerülne neki. Ez nagyjából elég az üzemanyagra. Próbálom megszilárdítani a vállalkozásomat. Másképpen fogalmazva, szakmai tapasztalatszerzésnek is tekinthetjük a dolgot. Elmondhatom, hogy szövetségi nyomozókat szállítottam titkos akciók során. Tom azonban ragaszkodik hozzá, hogy minden szabályszerűen történjen.

– Igen, ez jellemző rá – feleltem maró gúnnyal a hangomban. Biztos voltam benne, hogy megsértette a szabályzatot azzal, hogy magával vitt Nevadába.

– Ugye érted, mire célzok? – kérdezte Faye azzal a speciális hanghordozással, amit a nők akkor vetnek be, ha a többi nő előtt próbálják igazolni a párválasztásukat.

– Sajnos igen. De még mennyire értem!

– Tom jó ember – mondta Faye hevesen.

– Pontosan ezért szeretnék többet megtudni róla, ha nem haragszol.

– Csak tessék!

Mérgében kezdett elvörösödni. Továbbfeszítve a húrt, így folytattam:

– Kizárólag munkakapcsolatról lehet szó közte és köztem.

Faye még inkább elpirult.

– Jól beletenyereltem a magánéletedbe – mondtam. – Ne haragudj! Csak azt akartam mondani, hogy…

– Semmi baj – szakított félbe Faye, amivel pont az ellenkezőjét közölte. Mélyet sóhajtott, majd látványosan a vezetésre összpontosította a figyelmét.

A jó modor azt diktálta volna, hogy ne feszegessem tovább a témát, de ebben a pillanatban nem az volt a legfontosabb, hogy betartsam az illemszabályokat.

– Tehát tulajdonképpen miért csalt el Tom Nevadába?

Faye zavartan vonta össze a szemöldökét.

– Be akar szervezni téged. Miért olyan nehéz megérteni… ?

– Vedd úgy, hogy nem kérdeztem semmit! – közöltem.

Faye fékezett, alacsonyabb sebességbe váltott, és letért a 80-as autópályáról. Már jóval a városhatáron belül jártunk.

– Akkor eljössz velem Denverbe? – kérdezte.

Már majdnem igent mondtam, amikor felmerült bennem, hogy az ajánlat túlságosan kapóra jön, mintha Tom keze lenne a dologban.

– Nem, csak útban lennék. El kell vinned a csomagot, és…

Faye finoman oldalba bökött a könyökével.

– Veled még tökéletesebb lenne az álcázás. Két barátnő átruccan Denverbe körülnézni.

– Az ajánlatod rendkívül csábító, de igazán…

Amikor eddig eljutottam, eszembe jutott, hogy tulajdonképpen *én* hívtam fel *őt*.

Faye furcsa arcot vágott.

– Nem szeretek könyörögni, de nagyon élvezem a társaságodat. A barátaim vagy dolgoznak, vagy otthon vannak fél tucat kisgyerekkel.

Ezúttal én nevettem el magam.

– Ugye nem itt születtél?

– Michiganben mások a szokások.

– Hatra vissza kell érnem.

Beleegyezése jeléül feltartotta a kezét, én pedig a tenyerébe csaptam.

Útba ejtettük a Federal Express központját, ahol Faye-t már várta a kereskedőtől frissen érkezett csekk, amelyet át kellett adnunk az eladónak. A csomagban benne volt az eladó által aláírandó adásvételi szerződés, amely az eredetiséget igazolja, illetve egy közjegyző által hitelesített bemutatkozó és igazoló levél Faye számára, amelyben a fényképe is szerepelt, rajta a kereskedő saját kezű aláírásával. Még inkább megkönnyebbültem. Természetesen ilyen dokumentumokat lehet hamisítani, de valószínűtlennek látszott, hogy Tóm Latimer eddig elmenne csupán azért, hogy elcsaljon Denverbe. Különben is, mi haszna lenne belőle?

Ezután telefonáltunk az idős hölgynek, és figyelmeztettük, hogy ne egy, hanem két futárra számítson, amikor pedig megérkeztünk a furcsa, húszszobás házához, mindannyian úgy tettünk, mintha csak beugrottunk volna szeretett „nénikénk”-hez teázni. Miután becsukta mögöttünk az ajtót, a csicsergő, nyolcvanas néni kellemes, de határozott fellépésű öregasszonnyá változott, és elkérte az igazoló iratokat. Miután túlestünk ezen a formaságon, Faye elővette az ékszerész nagyítóját, majd megvizsgálta a köveket. Feltűnően nagynak találtam őket. Az ékszerek között volt egy huszonkét karátos gyémánt, amelyet jóval a mai briliánscsiszolási módszer megjelenése előtt formáztak meg, illetve egy pár tízkarátos, csepp alakú fülbevaló.

Az idős hölgy rendkívül gyakorlatiasnak bizonyult.

– Már úgy sincs alkalmam hordani őket, a pénzzel pedig fontos célokat tudok támogatni – közölte. Nem ejtették a fejére. Ragaszkodott hozzá, hogy mind a ketten adjunk ujjlenyomatot. – Ne vegyék sértésnek, lányok, de talán el sem hinnék, manapság mi mindenre képesek az emberek annak érdekében, hogy megkopasszanak egy magamfajta vén tyúkot.

Bevezetett minket egy akkora dolgozószobába, mint a szüleim farmháza, ahol egy régimódi bélyegzőpárna és a saját, dombornyomású levélpapírja segítségével végezte el a műveletet. Ezután valóban megkínált minket teával és aprósüteménnyel, tízpercnyi csevegés után pedig már útban voltunk az autó felé a kétmillió dollárt érő ékszerekkel.

Faye a drágaköveket egy bőrtárcába rakta, majd a válltáskájában erre a célra kialakított, mély zsebbe rejtette. Olyan lazán lépdelt a Porsche felé, mintha csak szépítőszerek és rágógumi volna nála. Miután már egy-két kilométerre eltávolodtunk a háztól, útközben többször megállt, és tett néhány kitérőt, hogy meggyőződjön róla, senki nem követ minket. így szólt:

– Ugyan, ne izgulj, Em, hiszen ez csak szén.

– Igen, a gyémánt valóban szén. A *grafit* viszont tényleg csak szén! Ezért csinálnak belőle ceruzát. A *gyémánt* olyan szénatomokból áll, amelyek magas hőmérséklet és nyomás hatására tetraéder formájú kristályszerkezetbe rendeződtek.

– Jaj…

– Tényleg geológus vagyok.

– De úgy mondtad, mintha könyvből olvasnád.

– Úgy is volt. Tegnap a könyvtárban az aranyról olvasgattam, és közben véletlenül ráakadtam a fontosabb ásványokról szóló szövegrészre. *Kérlek,* ne mondd el Tomnak, hogy utánanéztem a nevadai kiránduláson hallottaknak! – könyörögtem. Miért kell mindig a tudásomat fitogtatnom? Késő bánat, eb gondolat!

– Tomnak? Kiről beszélsz? Mesélj még a gyémántról és a grafitról! – kérte, miközben rátértünk a repülőtérre vezető autópályára.

– Nos, a szénatomok külső elektronpályáin a lehetséges nyolcból négy elektron található. Alacsony nyomáson és hőmérsékleten a szénatomok könnyen alkotnak rácsokat úgy, hogy három szomszédjukkal kötést hoznak létre. Mindegyik atom negyedik elektronja szabadon vándorol a rács felszínén, és gyenge kötéseket hoz létre a szomszédos rácsokkal. Ezek a kötések könnyen felbomlanak. A grafit ezért olyan puha és jól kenhető. A gyémánt akkor alakul ki, ha mind a négy elektron erős, kovalens kötéseket hoz létre. Ezáltal az atomok a jelenleg ismert legnagyobb szilárdságú tetraéder-rácsot formálnak. Ehhez azonban szükségük van némi ösztönzésre. Az atomok igen jól szervezett rendszert alkotnak, de ezt csak rendkívül magas hőmérséklet és nyomás hatására hajlandók megtenni, akárcsak a képviselők a Kongresszusban. A gyémántok tehát mélyen a földkéreg belsejében keletkeznek, egy kimberlit nevű kőzetben.

– A gyémántbányák tehát mélyen behatolnak a földkéregbe? – kérdezte nevetve Faye.

– Nem, mert a bányászok megvárják, amíg a kéreg kiemelkedik és lekopik, a kimberlittelep pedig a felszínre kerül. Egyes helyeken a telep teljesen lepusztul. A kimberlit felszíni körülmények között agyaggá alakul át, a folyók akkor elsodorják a gyémántokat. Mivel nagyobb a sűrűségük, vagyis nehezebbek, mint a kvarchomok, összetorlódnak a folyómeder mélyedéseiben. Ezeket nevezzük torlatnak. Namíbiában a tengerparton is lehet gyémántot találni.

– Milyen érdekes! Tehát a szén grafittá és gyémánttá alakul. Előfordul még más szerkezetben is?

– Persze. Golyócskákat is alkothat. Olyanok, akár az apró futball-labdák. Buckminster Fuller[14] után Bucky-golyóknak nevezik őket.

– A jó pap is holtig tanul.

– Csak meg ne ártson!

Körülbelül ekkor értünk oda a hangárhoz, amelyben Faye gépe állt, kinyitottuk az ajtaját és leparkoltunk az autóval. Faye biztonságba helyezte a szállítmányt, aztán megkezdte a pilótáknál kötelező szemlét, vagyis ellenőrizte, hogy vannak-e a gépen kisebb sérülések – például nem tört-e le egy darab valamelyik légcsavarból –, illetve, hogy nem támadt-e kedve valamelyik madárnak fészket rakni a levegő-beömlőnyílásban.

– Mit tudtál meg az aranyról? – kérdezte a szemle közepén.

Körülnéztem, hogy megbizonyosodjak róla, a környéken senki sincs hallótávolságon belül. Habár nem volt kedvem hozzá, hogy Tomnak dolgozzak, nem lenne ajánlatos veszélyeztetni a nyomozás sikerét azzal, hogy világgá kürtölöm, amit tudok.

– Nos, ahogy tegnap említettem, nagyjából annyit, hogy hőforrásokban keletkező lerakódás.

Faye előbukkant a szárny alól és értetlenül nézett rám.

– Micsoda?

– Szőrszálhasogatás helyett nevezzük inkább hidrotermális lerakódásnak.

– A szőrszálaknak is jobb lesz így – jegyezte meg csípősen Faye, miközben megvizsgálta a főfutóművet.

– Az egészben az a legfurcsább, hogy hosszú évek óta kutatok olaj után, és azt gondoltam, hogy ha az felszín közeli lerakódás, mivel elhalt élő szervezetekből alakult ki, akkor az aranynak nagy mélységben kell lennie, mert alulról jön. Tévedtem.

– Hihetetlen!

---

[14] Richard Buckminster Fuller (1895-1983) amerikai építész, a tetraéderekből összeálló, egyszerűen és gyorsan szerelhető geodéziai kupola feltalálója. (A ford.)

Szinte tudomást sem vettem a hangjában bujkáló gúnyról. Miért baj, ha egy kicsit úgy beszélek, mint valami dilis tudós? A tudás hasznos, egy „aha!”-élmény pedig a szellemi megfelelője a… nos, azt hiszem, világos, mire célzok.

– Az a helyzet, hogy az arany ugyan a mélyből jön, de csak a felszín közelében kristályosodik ki. A fémek között alacsony a fagyáspontja. Már ezerhatvanhárom Celsius-fokon megszilárdul.

– Ezt minden óvodás, sőt az aranyhal is tudja.

– Ne add fel, Faye! Tarts ki, mert világrengető dolgokat tudhatsz meg! A hidrotermális folyadékokat, folyékony halmazállapotú kőzeteket, úgy kell elképzelni, hogy túlfűtött ásványi turmix spriccel fel a földkéreg repedésein át. A mélyben olyan forróság uralkodik, hogy minden megolvad, repedések pedig nincsenek, csak megyényi nagyságú, több kilométer vastag, olvadt állapotú ásványmolekula-mezők. Aztán, amikor ez a massza közelebb kerül a felszínhez, a különféle ásványok vulkanikus kőzetekké szilárdulnak. Miközben a massza lehűl, először a legmagasabb fagyáspontú ásványi összetevők szilárdulnak meg, majd sorban a többi alkotóelem. Nos, az arany fagyáspontja az összes többi eleméhez képest magas, a többi ásványéhoz képest azonban alacsony.

– Már nem tudlak követni.

– A legtöbb ásvány két- vagy többféle atomból álló molekulákból épül fel. Az arany tiszta anyag, vagyis kémiai elem és ásvány is egyben.

– Ki hitte volna?!

– Tudod, mit, számozz inkább cserépdarabokat!

Faye a jó tréfán vigyorogva vizsgálta meg a Piper csűrőlapjait.

– Az arany tehát a hidrotermális folyadék alkotórészei közül az utolsók között szilárdul meg – jegyezte meg Faye, miközben a bal oldali szárnytartályt ellenőrizte.

– Igen, és akkorra a kőzettömeg nagy része már nemcsak megszilárdul, de annyira le is hűl, hogy összehúzódik és

megrepedezik, ezáltal lyukak jönnek létre. Lehet, hogy az egész a föld alatt szilárdul meg, de az is előfordulhat, hogy a felszínre tör. Mindenképpen repedések keletkeznek. Néha, nagy kéregmozgás idején, a kéreg megreped, a folyékony anyag pedig nem vulkáni eredetű kőzeteken, például homokkövön át éri el a felszínt. Az arany, más alacsony fagyáspontú ásványok, ezüst satöbbi, társaságában ezekben a repedésekben rakódik le.

– Ezt nevezzük telérnek.

– Pontosan. Az egészben az a szerencse…

– Hadd halljam!

– Az a szerencse, hogy bár az arany nagyon ritka fém, ezekben a repedésekben gyűlik össze, tehát van remény arra, hogy a kitartó kutató talál valamennyit. Természetesen néha másfajta lerakódásokban, például üledékekben is előfordul, de ez nagy ritkaság, és…

– És nem akarod, hogy teljesen elveszítsem a fonalat.

– Nem bizony.

– Ezenkívül vannak még aranytorlatok is.

– Így igaz. Az arany a második legnagyobb sűrűségű ásvány, a legsűrűbb platina és a harmadik legsűrűbb ezüst közötti helyet foglalja el. Ezért mindig lesüllyed a patakmeder fenekére, az aranymosó pedig a serpenyőjét rázogatva lelhet rá.

– Kellemes időtöltés lehet.

– Persze. Az benne a pláne, hogy az arany alacsony fagyáspontja miatt a telepek csak egy-két száz, esetleg ezer méter mélyek. Az olaj akár több ezer méter mélyen is lehet.

– Mi a helyzet az afrikai aranybányászokkal? Mindig nagyon izzadnak a fényképeken.

– Biztosan a Witwatersrandra[15] gondolsz. Ott üledékes kőzetekről, fosszilis torlatokról van szó.

– *Fosszilis* torlatokról?

---

[15] Sziklás fennsík Dél-Afrika északkeleti részén. A világ leggazdagabb aranylelőhelye. (A ford.)

– Jól hangzik, mi?

– Nem mondtad, hogy egyszerű az eset, tehát…

– Pedig *igazán* egyszerű. A Föld keletkezésével függ össze. Minden szigorú szabályok szerint történik. Adott hőmérsékleten, meghatározott nyomáson ilyen és ilyen ásványkombináció bizonyos felszíni körülmények hatására X anyaggá alakul. A gond csak az, hogy nehéz kideríteni a szabályokat.

Faye ezúttal nem is próbált csípős megjegyzést tenni. Csak bámult rám. Hirtelen megszólalt:

– Ez az oka, hogy bármelyik hülye találhat aranyat.

Zavartan elmosolyodtam.

– Tényleg van rá esély. A kitartás és a jó erőnlét egyértelmű előnyt jelent. Abban viszont igazad van, hogy nem mindig a szabályok követése hozza meg a kívánt eredményt.

Faye beszállt a repülőbe. Követtem, és a szárnyon állva megvártam, amíg a válltáskája, a pilótatáskája és a fegyverek a helyükre kerülnek.

– Egyszer régen valaki rájött, hogy lehet aranyat találni a folyók mentén, így aztán minden bolond elindult, hogy feltúrja a hordalékot. Amikor már minden folyóvizet végigkutattak, valaki kitalálta, hogy az arany egy bizonyos kőzetfajta elmállásakor kerül felszínre. Attól kezdve mindenki olyan kőzetet keresett. Amikor ez a készlet is kimerült, újabb és újabb előfordulási lehetőségeket fedeztek fel. Egyes geológusok ezt modellnek nevezik. Csak az utóbbi mintegy százötven évben sikerült a tudósoknak elegendő ismeretanyagot összegyűjteniük ahhoz, hogy új módszerekkel kutathassanak az arany vagy egyéb ásványok után. Ez az olajra is érvényes. Pennsylvaniában az olaj először folyómedrekben bukkant fel, ezért eleinte mindenki csak a völgyekben kereste. Azután kiderült, hogy a patakok könnyen pusztuló kőzeteken folynak végig, amelyek tulajdonképpen antiklinárisok, felpúposodott kőzetrétegek, lekopott csúcsai.

Attól kezdve mindenki az antiklinárisok után kutatott, függetlenül attól, hogy folyóágyakat vagy hegytetőket alkotnak.

Faye tágra nyílt, elmélázó szemmel ült a helyén.

– Talán érdemes lenne geológiát tanulnom – mondta szomorúan. – Úgy tűnik, mindig tartogat valami érdekes, izgalmas dolgot.

A nagy feladatokra áhítozó Faye mellett kijózanodva foglaltam el a másodpilóta ülését. Középiskolában és a főiskolán is sok ilyen diáktársam volt. Gazdagok voltak, nem kellett megdolgozniuk a megélhetésükért. Oly sokan éltek közülük céltalanul.

– Időnként nagyon nehéz helyzetbe kerül, aki ezen a területen dolgozik – mondtam neki vigasztalásképpen. – A jó szakember annyira érti a dolgát, hogy túl sok ásványkincset talál, emiatt megszűnik a hiány, az adott termék ára lecsökken, a geológus pedig ismét elveszíti az állását – majd hozzátettem: – *Sokkal* jobban jár, aki független és gazdag.

Az utolsó mondatot azért nem gondoltam annyira komolyan. Faye vállat vont.

– Időnként a főnökök is kibírhatatlanul tudnak viselkedni. Többször előfordult, hogy csak azért nem mondtam fel, mert meg kellett élnem valamiből.

Itt abbahagytam. Kedveltem Faye-t, de bizonyos területeken kissé naivnak mutatkozott. Ha az ember cél nélkül nő fel, egyes jellemvonásai nem alakulnak ki. A 45-ös pisztolyra pillantottam. Vajon Tom Latimer meg akarta védeni, vagy Faye maga kérte a különleges kiképzést? Tom hamis biztonságérzetet akart kelteni benne, hogy felkészítse a rá váró még nagyobb veszélyekre? Megborzongtam. Ennek a kapcsolatnak voltak olyan részletei, amelyekre egyáltalán nem voltam kíváncsi.

Talán fél perc is eltelt, mire Faye felocsúdott révületéből és felvette a fejhallgatóját. Miután hasonlóan cselekedtem, így szólt:

– Hagyd félig nyitva az ajtót, amíg meg nem kezdjük a felszállást. Le fogunk izzadni mind a ketten.

– De még mennyire! – feleltem, bár nem a forró levegőre gondoltam.

20.

Sebesen szeltük a levegőt Utah keleti, sivatagos területei, majd – a Sziklás-hegység magas hágóin átkelve – Colorado felett. Láttuk a meredeken kiemelkedő, fehér Weber Sandstone csúcsot a Dinosaur Nemzeti Parkban, elhúztunk a Fiat Tops felett Kremmling irányába, majd Rocky Mountain Nemzeti Parktól délre átkeltünk a Nagy Vízválasztón. Miután magunk mögött hagytuk a hegyláncot, Faye lejjebb ereszkedett, majd leszállt a Denvertől északnyugatra fekvő Jefferson megyei repülőtéren, ahol annak idején megtanultam repülni. Amíg Faye elment autót bérelni, benéztem Peggyhez, zsémbes, öreg oktatómhoz. Amikor meglátott az irodában, a lábát ugyan nem vette le a szemeteskosár széléről, de felnézett a könyvéből, és sajátos stílusában üdvözölt:

– Nicsak, kit fújt ide a szél!

– Szervusz, Peggy! Még mindig nem bírsz sokáig a földön maradni?

– Jobb repülni, mint mosakodni. Hogyhogy ilyen hamar visszajöttél? Azt hittem, elmentél Utahba ahhoz a szépfiúhoz.

– Így is van.

– Akkor biztosan káprázik a szemem.

– Nem, nem, csak megszöktem egy kicsit. Az egyik barátnőmnek akadt itt ma egy kis dolga, én meg elkísértem, hátha elleshetek tőle valamit.

– Szép kis madárka lehet, ha már ebédre iderepített titeket.

– Egy Piper Cheyenne kettes. Csupa lóerő. Imádom a szárnyas lovakat.

Peggy füttyentett.

– Egy olyan gép félmillió dollárba kerül. *Használtan.*

Azt hiszem, elpirultam. Nem esett jól, hogy Peggy azt hiszi, szeretek gazdagokkal mutatkozni. Nem illett a „farmer lánya”-énképemhez.

– Még csak egy hete vagy ott, de máris úgy unatkozol, hogy a reptéren próbálod elütni az időt?

Elmosolyodtam a fonák helyzeten. Tehát mégis van közös vonásunk Faye-jel.

– Tudod hogy van ez. A szépfiú minden szabadnapját arra használta, hogy meglátogasson, ezért mióta elmentem hozzá vendégségbe, csak az estéket és a hétvégéket tölthetjük együtt. Legalább nem a temetőben dolgozik.

– Na és hogy néz ki a kétmotoros pilótája? Úgy látom, nem vesztegeted az időt.

Egyik kezemet színlelt felháborodással a mellkasomra tettem.

– A pilóta nő. Tegnap találkoztam vele először hazánk szolgálatában.

Peggy majd megpukkadt a nevetéstől.

– Aha. El tudom képzelni.

– Komolyan mondom. Dolgoztam. Persze nem hivatalosan, de egy nyomozó ismerősöm, Tom Latimer megkért, hogy menjek el vele Nevadába, és segítsek neki egy veszélyeztetett ugróegér ügyében.

Peggy hátrahajtott fejjel hahotázott.

– Mi olyan vicces ebben? – kérdeztem mérgesen.

Összeszedte magát, majd a kezébe vette a könyvet, amelyet éppen olvasott, amikor beléptem.

– Semmi, semmi. Éppen a *Hét nyílvesszőt* olvasom.

– Persze – feleltem meglehetősen gúnyosan. – Legfeljebb a müzlisdobozok feliratait szoktad elolvasni.

– Ugyan már, ne becsülj le ennyire! Én is detektívregényeket olvasok, mint más művelt emberek. Épp egy órája fejeztem be Sharon McCone legújabb könyvét, és nem találtam más

olvasnivalót, amíg a következő tanítványomra várok. Valaki itt felejtette. A cheyenne[16] gyógyító kerékről szól.

– Értem.

– Nagyon keveset tudok az amerikai őslakók vallási hiedelmeiről. Wyomingban a Big Horn-hegység egyik lejtőjén már láttam egy gyógyító kereket. Nagyon régi, kövekből rakott küllős kerék. Különben a könyv elég érdekes. A gyógyító kerék jelképrendszeréről szól, és egy indián szemszögéből mutatja be a fehér ember megjelenését.

– És ezt találod annyira mulatságosnak – jegyeztem meg szárazon. Peggyvel elég jól ismerjük egymást ahhoz, hogy ilyen megjegyzéseket is megengedjünk magunknak.

Peggy hanyagul rám legyintett, aztán így szólt:

– Nem, szívecském, csak azért nevetek, mert… na jó, elmagyarázom.

Kinyitotta a könyvet, majd átpörgette a lapokat, amíg nem talált egy illusztrációt: a kerék ábráját.

– Látod, mind a négy fő égtájhoz más jelképes jelentés tartozik. A négy nagy erő, vagy gyógyír. A kelet a sas jelképezte megvilágosodás. „A megvilágosodás helye, ahonnan minden tisztán látható.” Éppúgy, mint amikor repül az ember, nem? Átlátja a dolgokat, akár a sas. Ez az egyik oka, hogy az ember repül.

– Magasröptű fejtegetés – feleltem, de tudtam, mire gondol. Bármennyire is szerettem a Földet… amit az is bizonyít, hogy hivatásomul választottam a tanulmányozását, mégis jobban el tudtam lazulni a magasban, ahonnan messzire láttam.

– Rendben. Tehát sas vagyok. Viszont az egér indította meg a fantáziádat. Gondolom, az a kerék másik küllője.

Peggy összeszorította az ajkát.

---

[16] Minnesota állam középső részéről származó, eredetileg földművelő észak-amerikai indián törzs. Az 1700-as években Dél-Dakotába vándoroltak, és áttértek a nomád, bölényvadász életmódra. (A ford.)

– Így igaz. Mit gondolsz, melyik állat jelképezi az ártatlanságot és a bizalmat a déli égtájnál?

– Az egér.

– Pontosan. „Dél az ártatlanság és a bizalom helye, ahonnan közelről megvizsgálhatjuk a szívünk természetét.” Egy egész történet szól itt az *ugróegérről.* – Továbbpörgette a könyv lapjait. – Egy másik szép történet főszereplője pedig a sas. A bestia túl sok egeret eszik, ezért elnehezül, és nem tud többé felszállni.

– Igazán szép jelkép – jegyeztem meg csípősen.

Oktatóm a mellére tette a kezét, majd büszkén rám mosolygott.

– Ma kelet felé repültél, hogy meglátogass. Ráadásul egy Cheyenne fedélzetén. Ahogy említettem, ez a megvilágosodás.

– Persze, persze, de tegnap nyugat felé repültem. Az mit jelent?

Felolvasta a megfelelő részletet:

– „Nyugat a magunkba nézés helye, az ember önelemző képességét mutatja. A medve jelképezi.” – Rám nézett, aztán újra elnevette magát. – Igen, ez is illik rád. Az önelemzés mestere vagy. Túlságosan sokat töprengsz, és ettől olyan házsártos leszel, akár egy vén medve.

– Köszönöm szépen – feleltem. – Jó, hogy ilyen nagyszerű megfigyelő vagy. Most már kíváncsi vagyok, miben mutatkozik meg az ostobaságom, amikor észak felé tartok.

Peggy megint kinyitotta a könyvet.

– Lássuk csak! „Észak a bölcsesség helye. A bölény birodalma.” De hiszen már mind egy szálig leöldöstük szegény párákat! Nem csoda, hogy ilyen könnyen megsértődünk.

Bosszúsan ráztam meg a fejem.

– Beszélj csak a magad nevében, Peggy! Már túl sok időt töltöttél idelent a földön.

Nevetése csendes kuncogássá apadt.

– Azt hiszem, igazad van – felelte, miközben ide-oda lapozgatott a könyvben. – De akkor is elég érdekes rendszer. Az alaptézis szerint a tetteink és észlelésünk jelképei tükröt tartanak a lelkünk elé. Elég szép gondolat. – Egyenesen a szemembe nézett, arca ekkorra már teljesen kisimult. – Szerintem érdemes lenne elolvasnod az ugróegérről szóló történetet. Fontos, hogy a kerék összes küllője meglegyen.

Peggy mindig is jó pedagógus volt.

Az autópályán közeledtünk Denver belvárosa – egy szmoggal telt katlanból kinyúló halomnyi toronyház – felé. Letértünk a Speer Boulevard-nál, és a Lawrence Streeten haladva egy elegáns, új téglaépülethez érkeztünk. Leparkoltuk az autót, majd beszálltunk a liftbe. Miután az ötödik emeleten kinyílt az ajtó, kis, ízlésesen berendezett várószobába jutottunk. Egy coloradói hegyi tájat ábrázoló díszes keretű antik akvarellen – amelyen azonnal megakadt a szemem – és két szerényen ízléses, de kényelmesnek látszó karosszéken kívül szinte semmi nem volt a helyiségben. A padlót puha szőnyeg borította, a rejtett világítótestek fénye pedig ravaszul kiemelte a fakó árnyalatú aranyselyemmel borított falak színét. Úgy éreztem, mintha valamilyen ünnepi alkalomból becsomagoltak volna egy csinos dobozba. A szobát a gazdagság és a béke hangulata járta át, mintha a várakozás az istenek foglalatossága lenne.

A szobába nyílt egy másik vörös és arany színű, cirkalmas R betűvel díszített ajtó is, mellette csengőgombbal. Faye becsengetett.

– Szia, szivi! – mondta egy zengő, mély hang.

Körbefordultam a hang forrását keresve.

– A hangszórókat elrejtették, ugyanúgy, mint a lámpákat és a biztonsági berendezést. Mosolyogj! Kamerával figyelnek – jegyezte meg halkan Faye, majd jóval hangosabbban szólalt meg: – Engedj már be, te seggfej!

Az ajtó zárja kattant egyet, aztán Faye kinyitotta. Egy újabb, szerényen díszített szobába léptünk, amelynek bútorzata egy kisméretű, XIV. Lajos korabeli íróasztalból és három székből állt.

Egy oldalsó szobából magas, testes, Mikulás-arcú, kéjsóvár tekintetű férfi lépett elő, és csillogó kövekkel teli dobozt és ékszerész nagyítót tett az asztalra. Az ajtó finom kattanással bezáródott mögötte. Így szólt:

– Faye, édesem. Elhoztad a köveket?

A férfi már a túlságosan szívélyes üdvözlés közben Faye táskája után nyúlt. Faye a kézfejével arcon legyintette.

– Ne olyan hevesen! Em! Bemutatom Rudolfot. Rudolf! Engedd el a kezem!

A férfi játékosan rám kacsintott, aztán végigsimította Faye derekát. Miután kitapintotta a rejtett pisztolyt, egy pillanatra megfeledkezett a táskáról, és nagy érdeklődéssel Faye hátát kezdte simogatni, miközben vágyakozva forgatta a szemét.

– Ó, hogy imádom a harcias nőket! Ezt hol szerezted, drágaságom? A piff-puff barátodtól kaptad?

Faye Rudolf felé lendítette a táskát.

– Itt van az árud, nagyfiú. Higgadj le!

A férfi rám vigyorgott.

– Nagyon szeretek Faye-jel dolgozni. Mindig fickós hangulatba hoz.

Faye rám pillantott a válla fölött.

– Légy vele óvatos! Igazi mindenevő, bár ezt igyekszik leplezni.

Rudolf harsányan felnevetett.

– Az öreg tyúkok azt hiszik, hogy a nagy, gonosz Rudynak csak a fiúkra fáj a foga.

– Ezek szerint ön inkább farkas, mint rénszarvas[17]. A nevem Em Hansen – mondtam, majd kezet nyújtottam neki. – Kérem,

---

[17] Az angolszász hagyomány szerint Mikulás szánját Rudolf, a piros orrú rénszarvas húzza. (A ford.)

rázza meg, de ne egye meg! – tettem hozzá abból a megfontolásból, hogy megmutassam, nem rémít meg egy faragatlan fickó.

Rudolf hatalmas mancsába zárta a kezemet, megfordította, majd megcsókolta a csuklóm belső oldalát.

– Emmmmmm. Kedves, hogy elkísérte Faye-t. Üdvözlöm kis birodalmamban.

– *Itt* teszik át a köveket új foglalatba? – kérdeztem, miután visszahúztam a kezem.

– Nem, dehogyis! Ott hátul. Jöjjön!

Elővette a zsebéből a belépőkártyáját, majd becsúsztatta a belső ajtónál lévő nyílásba. Az ajtó valamivel nagyobb szobába vezetett, ahol két férfi és egy nő ült, akik a munkaasztalok fölé hajolva szorgalmasan dolgoztak. Magas, támlátlan székeken ültek és nagyítólencsékkel ellátott, különleges ellenzőt viseltek. A nő hátrafordult, és így szólt:

– Ó, megérkezett a szállítmány? Hadd lássam!

Faye előhúzta táskájából a bőrtárcát, majd átadta Rudolfnak, aki csukott szemmel megszagolta, mintha étel volna. Lehunyt szemmel kinyitotta a tárcát, és mohón beletúrt. Hamar megtalálta, és az arcához nyomta a gyűrűt.

– Imádom az öreg hölgyet. Tőle kapom a legszebb darabjaimat.

– Tehát már látta őket? – kérdeztem.

– Természetesen, kedvesem. Soha nem vásárolok semmit látatlanban. Amikor csak tehetem, meglátogatom a „nénit”. Élhal a rózsákért, én pedig mindig legalább egy tucatnyit viszek neki. – Kinyitotta a szemét. – Cserébe engem hív fel elsőként, valahányszor úgy dönt, hogy megválik valamelyik kőtől.

– A hölgy említette, hogy nemes célokra adja a pénzt – jegyeztem meg.

– Igen, nagyon kedveli a környezetvédőket. A bányászat elleni tiltakozó akciókat különösen szereti. Hát nem nevetséges? Mit gondol, honnan származnak ezek a csecsebecsék?

– Viszont van benne logika. Helyes dolog abból adni, ami miatt sok minden elvész – jegyezte meg Faye.

Teljesen kimeresztettem a csápjaimat. Feltettem Rudolfnak a kérdést:

– Helyi kapcsolatai vannak, vagy országos megmozdulásokat támogat?

Természetesen azonnal eszembe jutott a sivatag megmentéséért küzdő csoport, amelyről Tom és Ian előző nap beszélt. Ez a csoport akadályozta a Granville bányavállalat fejlesztési terveinek megvalósítását.

A gyűrű keltette izgalmában oda sem figyelt a kérdésemre, hanem az ékszerésznőhöz fordult:

– Linda! – mondta. – Tartsd a kacsód!

A nő becsukta a szemét, aztán kinyújtotta a kezét. Rudolf beleejtette a gyűrűt.

– Ú! – szólt Linda. – Milyen nehéz!

Nem hagytam annyiban a dolgot:

– Gondolja, hogy a „néni” hajlandó volna nekem mesélni a bányászat ellenzőinek támogatásáról?

– Hogyne, ebben egészen biztos vagyok. Huszonkét karátos – mondta Rudolf a követ dédelgetve. – Hat évvel ezelőtt találkoztam először ezzel a gyűrűvel. Azóta vágyom rá. A „néninek” hála Istennek, nincsenek örökösei. – Újra felém kalandozott a szeme. – Valahányszor valamelyik kedvenc környezetvédő szervezete elmegy hozzá koldulni, felhív engem, és azt mondja: „Az orosz fehér útra készen áll.” vagy „Rudié! Felkészültél a könnycsepp-fülbevalók fogadására?”

– Az a vén csoroszlya *Rudie-nak* szólítja? – kérdeztem döbbenten.

– A rózsák – dorombolta – úgy hatnak rá, mint másra az alkohol.

Újabb sikamlós megjegyzések következtek, aztán Rudolf elővette a könnycsepp-fülbevalókat, és betette őket egy páncélszekrénybe. Elforgatta a tárcsát, a gyűrűt pedig átnyújtotta az egyik férfinak.

Tovább kérdezősködtem:

– Ezek szerint a „néni” és barátai aranybányákat akarnak bezáratni?

Rudolf barátságosan megveregette a férfi vállát, majd hozzám fordult:

– Eleget beszéltünk már az üzletről. Farkaséhes vagyok. A közeli vendéglőben isteni ahit főznek. Rendeltem belőle. Menjünk!

Egy negyedik szobába vezetett minket, amely tulajdonképpen kis, dísztelen konyha volt, közepén csupasz, műanyag borítású asztallal.

– Kérem, Em, bocsásson meg, amiért ilyen hétköznapi környezetben eszünk, de itt sokkal több pletykát kiszedhetek Faye-ből, mert a többiek nem hallják.

Linda belépett, és töltött magának egy csésze kávét.

– Egy szavát se higgye el! Zsugori gazember. Az ahi a tonhalsaláta flancos neve.

– Folytasd a munkát, különben megkorbácsoltatlak! – harsogta Rudolf, miközben kinyitotta a hűtőszekrényt, és elővett három adag elvitelre becsomagolt kínai szezámsalátát, csirke helyett friss hal feltéttel. Gyors, gyakorlott mozdulatokkal áttette az ételt műanyag dobozokból sima, fehér porcelán tányérokra, majd üvegpoharakba szénsavas almalevet töltött. Körülültük az asztalt, és felkészültünk a lakomára.

Rudolf felemelte a villáját.

– Mondja csak, Emmy drágám, miért érdeklik annyira a bányabezárásokért harcoló környezetvédő szervezetek?

– Nos, geológus vagyok. Tegnap éppen aranybányákat kerestem, de…

Hirtelen elhallgattam. Rudolf rám szegezte a tekintetét, arckifejezése pedig arról tanúskodott, hogy ez a bolondos, hájas fickó valójában olyan éles eszű üzletember, aki nélkül ez a vállalkozás bizonyosan nem jöhetett volna létre. Letette a villát, mindkét könyökével az asztalra támaszkodott, majd a szája előtt összekulcsolta a kezét.

– Meséljen!

– Nincs sok mondanivalóm – feleltem. – Nem jutottam el a bányába.

Rudolf az asztal felett közelebb hajolt hozzám olyan arckifejezéssel, amelyet Raytől csak a nászéjszakánkon láthattam volna, és azt mormolta:

– Egészen felizgatott. A gyémánt jó móka, de az arany… az komoly dolog.

Egyben lenyeltem a számban lévő tonhalfalatot.

– Igazán? Akkor talán segíthetne nekem abban, hogy tisztázzak magamban néhány kérdést. Például mitől olyan különleges? Gondolom, persze a legfontosabb értékei a szép sárga színe, a fénye és…

Rudolf még közelebb hajolt hozzám, megfeledkezett ételről, pletykáról, és megfogta a kezem.

– Nem egyszerűen sárga, kedves Emily, hanem *aranyló. Csillogó, meleg*. – Mély levegőt vett. – A vegyjele, Au, a latin *aurum* szó rövidítése, amely egy tőről fakad az *aurora,* vagyis a sugárzó „hajnal” szóval. Benne testesül meg a napfény lényege.

Újra nyeltem egyet, ezúttal valamivel erősebben.

– Nos, ezenkívül még a nyithatósága is fontos, mivel ezáltal könnyen megmunkálható. Ékszerek és egyéb tárgyak készülhetnek belőle.

Rudolf simogatni kezdte a kezemet, közben pedig azt válaszolta:

– A nyújthatósággal nem is lehet hűen jellemezni ezt a fémet. Gyönyörű tárgyak formálhatók belőle, huzallá nyújtható, vagy hihetetlenül vékony lemezzé hengerelhető, egy uncia aranyból *százhúsz* négyzetméter felületű, százhuszonöt *tízezred-milliméter* vastag lemez gyártható.

– Mikrokapcsolóknál is alkalmazzák – jegyeztem meg.

Rudolf a melléhez húzta a kezemet.

– Igen. Kitűnően vezeti az elektromosságot. Az elektronikus csatlakozók ideális bevonata, mert a levegővel érintkezve nem oxidálódik.

Visszarántottam a kezemet.

– Így igaz, de miért nem oxidálódik? A periódusos rendszerben közvetlenül az ezüst alatt található, vagyis az atom külső burkában ugyanannyi elektron kering, az ezüst mégis gyorsan megfeketedik. Az arany miért nem?

Rudolf hátradőlt, majd jobb kezének ujjhegyeivel megsimogatta a nyitott balján lévő gyűrűket. Finom, de szenvedélyes mozdulat volt, olyan, amellyel egy alvó gyermek homlokát szokás megérinteni. így szólt:

– Az arany nagyméretű, igen stabil atomokból áll. Békésen pihen.

– Mi teszi olyan különlegessé? – kérdeztem kétségbeesetten.

Rudolf felnevetett: – A relatív hatás.

– Micsoda?

– Az atomok a megtévesztés mesterei. Miért látjuk az egyiket zöldnek, a másikat pedig sárgának? Nem tudom. Ugyanabból a néhány alkotóelemből, protonokból, neutronokból, gluonokból, illetve a körülöttük keringő elektronokból épülnek fel. A részecskék tömege vonzza az elektronokat. Minél nagyobb a vonzerő, az elektronok annál közelebb keringenek a maghoz. Képzeljen maga elé egy műkorcsolyázót! Amikor piruett közben a testéhez szorítja a karjait, egyre gyorsabban pörög. Az arany atomtömege.. . pontosabban a protonok, neutronok és egyéb, az

atom egyediségét biztosító részecskék összessége esetén az elektronok megközelítik a fénysebességet. Ez Einstein világa. A részecskék nevetve lekköröznek bárkit.

És mintha csak maga is aranyatom lenne, Rudolf harsány kacagásban tört ki.

– Ez minden aranyfogban megtörténik – feleltem.

Rudolf váratlanul felpattant a székről.

– Várjon – közölte, majd visszasietett a műhelybe, leguggolt, és újra kinyitotta a páncélszekrényt. Elővett belőle egy bársonytokba csomagolt tárgyat és két hosszú, lapos fadobozt, majd az asztalhoz hozta őket. Miután félretolta az ebédemet, letette elém a dobozokat, aztán kinyitotta a bársonytokot. Fehér kvarcdarab lapult benne. Szép példány volt, sok apró kristállyal, de nem nyűgözött le. Ekkor azonban Rudolf átnyújtott nekem egy ékszerész nagyítót, amely tulajdonképpen nagy kézi lencse, és felhívta a figyelmemet a minta közepén látható domborulatra. – Óvatosan bánjon vele, kedvesem! Ne érintse meg a közepét!

A szememhez emeltem a lencsét, majd olyan szögbe állítottam a mintát, hogy a fény pontosan a közepére essen, ahogy ezt az utóbbi években egyetemistaként és gyakorló geológusként is oly sokszor megtettem. A megfelelő távolság és szög beállításának pillanatai mindig feszült várakozással telnek el, aztán hirtelen megjelenik a kép, és kicsiben feltárul benne a Föld nagyszerűsége. Várakozásomért ezúttal mesés jutalomban részesültem. Csillogó, ragyogó aranyszálak látványa tárult elém. Valahányszor lencsén át vizsgálok mintákat, úgy érzem, hogy valamilyen apró, rejtett világba nyerek bepillantást.

– Szép! – jegyeztem meg.

– Hadd nézzem! – kérte Faye.

Rudolfhoz fordultam:

– Gyönyörű darab, de engem most egy aranybányászattal és az arany árával kapcsolatos kérdés foglalkoztat. Hogyan függ össze a bányászat és az arany ára mindennapi életünkkel?

– Meg tudná fogalmazni a kérdést pontosabban? – kérdezte Rudolf.

Elgondolkodtam.

– Nos, éppen ez a gondom. Van itt valami, amit nem egészen értek. Amióta elvégeztem az egyetemet, a nyersanyagiparban dolgozom. Olaj és gáz után kutatok. Az olaj hordónkénti árát a kereslet határozza meg, bár a sejkek mindent megtesznek azért, hogy ők diktáljanak a piacnak. Az olaj és gáz azonban más, mint az arany. Az olaj és gáz energiaforrás. Tüzelőanyag. Az arany…

– Pénz – szakított félbe Rudolf. A kvarcmintát és a lencsét átadta Faye-nek, aztán tiszteletteljes, lendületes mozdulattal felnyitotta az első doboz tetejét, amelyben műanyag tokba bújtatott antik pénzérmék rejlettek. Rámutatott az egyikre, amelyen egy rosszkedvű, hosszú hajú férfi profilja látszott. – III. György – magyarázta. – Ez a guinea onnan kapta a nevét, hogy az aranyat a nyugat-afrikai Guineában bányászták. 1789-ben verték. – Egy másik érmére mutatott. – Egy sovereign. Látja rajta a királynőt? I. Erzsébet a trónján ül, kezében az országalmával. Mestermunka. A tizenötödik század végén készült, névértéke egy font volt. Ez itt egy Centenario, ötven peso, mellette egy tizenharmadik századi velencei dukát, ez pedig egy francia Napóleon-arany, húszfrankos, 1815-ből. Mindegyik numizmatikai érték… gyűjtőknek való. Érdekesek és szépek, de az értéküket a korukon kívül az aranytartalmuk is meghatározza. Általában arany és ezüst ötvözetéből, vagyis elektrumból készültek.

A második dobozban egy sor új, jóval fényesebb érmét tartott. Mindegyik körülbelül négy centiméter átmérőjű volt. Vakítóan ragyogtak. Rudolf egészen közel hajolt hozzám, és egyenesen a fülembe beszélt.

– Ezek, kedvesem, *veretlen* aranyérmék. – Zengő hangja különös árnyalattal gazdagította a szavak jelentését. – Hogy itt vannak, annak köszönhető, hogy mindenkinek joga van aranyat

birtokolni. Az állam nem mindig biztosította polgárainak ezt a jogot. A „néni” ezzel nincs egészen tisztában. Megengedték neki, hogy megtartsa az ékszereit és az aranykoronákat a drága fogain, de csak élete legutóbbi két évtizedében van joga ahhoz, hogy nyers aranyat tartson magánál.

A fülemen éreztem a lehelete melegét, a szavaiból érződő türelmetlen remegéstől pedig felgyorsult a szívverésem.

– Ezek az érmék nem számítanak pénznek abban az értelemben, hogy nincs meghatározott értékük – folytatta –, mint az öt- vagy tízdolláros érméknek, bár némelyiken látható a belepréselt névérték-jelzés. Tudja, ezeknek a súlya szabja meg az értéküket. Mindegyik pontosan egy uncia aranyat tartalmaz. Értékük az arany árának változását követi. – Mindegyikre külön rámutatott, ujja elidőzött a míves, domború nyomatok felett. – A dél-afrikai Krugerrand. A brit Britannia. A kanadai juharlevél. A kínai panda. Az ausztrál aranyrög. A belga ecu. Végül pedig az amerikai sas. – Az ujja végighaladt a kecses antilop, a sisakját viselő, háromágú szigonyát magasba emelő Britannia, a mesterien megformált, öthegyű juharlevél, a bambuszágon csüngő panda, a fénylő kenguru, a kört alkotó csillagok és az amerikai büszkeség és optimizmus szimbóluma felett. A legutolsó érmét tiszteletteljesen felemelte a bársonypárnáról, és a kezembe tette. Éreztem, ahogy a súlya folytán belesüpped a tenyerembe, majd előrehajoltam, hogy tüzetesebben megvizsgálhassam. Erős, lengő, görög tógát viselő nő lépett elő a háttérből, haja fellibbent a szélben. Felemelt jobb kezében fáklyát, a balban pedig olajágat tartott. Úgy tűnt, mintha az őt legyezőszerűen körülvevő sugárnyalábból lépne elő, mintha át akarná ugrani az érme szélét övező csillagok gyűrűjét. Rudolf végighúzta a kisujját a feje fölé magasodó boltívbe vésett szón: SZABADSÁG.

A sasról azonnal eszembe jutott a történet, amelyet Peggy mesélt a cheyenne gyógyító kerékről, a kelet felé repülésről, a sas birodalmáról és a megvilágosodásról. Elgondolkodtam azon,

hogy ez a nő a hátlapon a nyugatot, a magunkba nézést és az önelemzést jelképezi-e. Ott van a szabadság birodalma? Vajon a szabadság hogyan viszonyul az aranyhoz, a pénzhez, illetve a bányászathoz? Mindig büszke voltam arra, hogy a nyugat lánya vagyok, ahol ki-ki érdeme szerint felemelkedhet vagy elbukhat. Részben azért választottam az olajipart, mert úgy éreztem, az engem megillető szabadságjogokat gyakorlom, amikor ásványkincsek után kutatok, bár környezetvédő évfolyamtársaim ezt megkérdőjelezték. Én viszont rávilágítottam az életmódjuk és a fennen hangoztatott eszményeik között feszülő ellentmondásra. Elítélték az olajbányászatot, ugyanakkor autóval jártak. Sokan közülük rendszeresen ettek húst, de a vadászatot, sőt még az állatok levágását is embertelenségnek minősítették. Megint felmerül a régi kérdés, állapítottam meg mély sóhaj közepette. Úgy tűnik, bármennyit tanulok, mindig egy kicsit többet kell megértenem ahhoz, hogy a kétértelműség magasabb rendű igazsággá alakuljon át bennem.

A fülemen éreztem Rudolf leheletét, és ez magamhoz térített álmodozásomból.

– Szabadság – súgta. – Ő a szívem hölgye.

– Ő a szabadságod kulcsa? – kérdezte Faye.

Rudolf felcsippentette az érmét a tenyeremből.

– Nem – felelte. – Ez kis befektetőknek való. *Szépségesek* – mondta áhítatosan de nem olyan gyönyörűek, mint *ez*...

Sietve visszavitte a két dobozt a páncélszekrénybe, majd egy harmadik, nagyobb tokkal tért vissza. Ezt szintén óvatosan elém tette, aztán felnyitotta a fedelét. Színarany rúd volt benne. Elakadt a lélegzetem. Úgy látszott, mintha az aranyrúd a szoba összes fényét magába gyűjtötte volna, majd elbűvölően, szinte nemi vágytól égve szórta volna a szemembe. Még sohasem láttam ilyen tiszta aranyat, nem tapasztaltam meg mély, tündöklő ragyogását. Szerettem volna beleolvadni a fényébe.

– Ez arany – suttogtam.

– Igen – felelte Rudolf szintén suttogva *ez* valóban az.

Faye megcsóválta a fejét.

– Hagyod parlagon heverni, Rudolf? Vagy ez alapanyag?

– Nem – válaszolta Rudolf türelmetlenül, – Amint már korábban említettem, a nálunk készülő ékszerek anyaga ötvözet. A huszonnégy karátos arany ugyan tiszta, de túl puha ahhoz, hogy viselni lehessen. Huszonkét karátosnál tisztább aranyból nem készítenek ékszereket. A leggyakoribb a tizennyolc karátos ötvözet. Háromnegyed rész aranyat tartalmaz. Az olcsóbb boltokban tizennégy, kilenc, sőt nyolckarátos ékszerek is kaphatók. Ott futtatott aranyat is árulnak. Nem, ezt a szépségéért tartom magamnál. Persze az *értéke* szintén fontos.

– Úgy érted, ez a biztosítékod az infláció ellen? – kérdezte Faye szemtelenül.

– Persze, kedvesem, de sokkal többet tartok olyan helyen, ahol *te* sohasem láthatod.

Az anyagi javakról folytatott beszélgetést kérdéssel szakítottam félbe:

– Ha a tizennyolc karátos ötvözet csak háromnegyed részben arany, mi teszi ki a maradék negyedet?

– Attól függ, hogy milyen színre vágyik – felelte Rudolf, és közben önkéntelenül átváltott abba a hangfekvésbe, amelyet feltehetően a leggazdagabb vevőivel folytatott beszélgetések során alkalmazott. – Gyémántfoglalatnak általában nagyon világos árnyalatot választanak. Ehhez ezüsttel, nikkellel vagy palládiummal ötvözik az aranyat. A vöröses változathoz réz, vagy egy kevés cink kell. A zöldes árnyalatokat réz, illetve ezüst, nikkel vagy palládium különböző arányú keverékeivel érik el. Nézzen csak bele ebbe az utolsó szelencébe!

A dobozban sima, fekete kő és néhány lapos végű fémpálca hevert. A legfényesebb és legsárgább a 24-es számot viselte, a mellette lévők pedig sorban egyre kisebb karát-számúak voltak, egészen a fénytelen, fémszínű 6-os jelűig.

– Ez itt egy próbakő – mormogta Rudolf. – Az ember hozzádörzsöli a kérdéses tárgyat, majd a nyomot összehasonlítja a pálcákkal. Ez az aranytartalom meghatározásának legősibb módszere. Már a Krisztus előtti ötödik században is alkalmazták.

– Ez a készlet kétezer-ötszáz éves? – kérdeztem hitetlenkedve.

– Dehogyis, kedvesem. Viszonylag új. Csak két évvel ezelőtt vettem egy indiai bazárban. A világnak nem minden szegletében rendelkeznek olyan fejlett technikával, mint nálunk. A nevadai aranybányák fényévekkel előbbre járnak, mint a brazilok. Ha nem tudnak ásót szerezni, a munkások puszta kézzel fejtik ki az ércet, aztán a vállukon cipelt kosarakban viszik el a próbamesterhez.

Rudolf becsukta a negyedik dobozt, majd felegyenesedett. Szemét elgondolkodva emelte a mennyezetre.

– Olyan sok mindennapi életünkben használt szólás ered az arany felkutatása és feldolgozása témaköréből. Például „Ki korán kel, aranyat lel.” „Nem mind arany, ami fénylik.” vagy „Hallgatni arany” és még folytathatnánk a sort.

Ránéztem a meg nem evett tonhalsalátámra. Rudolf ragyogó fényű tárgyai csábító és bizonyos értelemben kifejezetten serkentő, szinte izgató látványt nyújtottak. Zavarodottság, sőt a lelkem legmélyén undor lett úrrá rajtam.

– Világos, hogy az arany fontos szerepet játszik az élet minden területén jelenlévő elektronikus eszközök működésében, és ebben áll modern kori kulturális jelentősége, az egész mégis olyan anakronisztikusnak tűnik. Ma már nem aranyalapú pénz tartja mozgásban a gazdaságot, a mikrochipek segítségével felgyorsult kommunikáció nyomán pedig egyre kisebb a fizikai távolságok jelentősége. A multinacionális vállalatok befolyásának növekedésével csökken az országhatárok jelentősége. Talán az óriáscégek vezetői a modern kor uralkodói.

Rudolf széles háta tompa puffanással a szék támlájának ütődött. Nagyon dühösnek látszott. Faye-re pillantottam. Fejcsóválva nézett rám. Nyilvánvalóan elrontottam valamit.

– A szállítható vagyon számít – motyogta a salátájára meredve Rudolf. Gyorsan kapkodta a szájába a falatokat, és amikor újra megszólalt, már nem voltam biztos benne, hogy vajon hozzám beszél-e. – Ezt nyilvánvalóan nem érti, de nem számít, hiszen inkább az én szakterületemről van szó. Más fémek jönnek, mennek, de ha beüt a krach, csak az aranyat fogadják el mindenütt pénzként. Menjen csak el a „néni”-hez, és kérdezze meg tőle, hogy a kis csecsebecséi értéktelenek-e!

21.

Miután beszálltunk a bérautóba, Faye a csodálkozástól elkerekedett szemmel állapította meg:

– Te aztán jól felcsigáztad a fickót.

Becsúsztatta a helyére a slusszkulcsot, beindította a motort, és elvegyült a forgalomban.

– Hogy érted ezt? – kérdeztem védekezőén. – Nyilvánvalóan ostobaságot követtem el, de vajon mivel sértettem meg annyira?

– Tulajdonképpen büszke lehetsz magadra. Még sohasem láttam ennyire izgatottnak. A kedvedért félretette a szokásos süket ékszerész dumáját, és előhozta azt, ami valóban fontos számára. Nekem csak a drágaköveit mutatta meg. A francba, Em, ki tudja, mi mindent vett volna még elő abból a páncélszekrényből, ha ki nem nyitod azt a nagy szádat!

Még mindig elképedve bámultam magam elé. Faye megállt egy lámpánál, és elnevette magát.

– Gondoltam, hogy előbb-utóbb rátalál méltó ellenfelére. A mértéktartóan elegáns Rudolf megmérkőzik Emmel, a farmer és egy renegát bostoni úrinő lányával, aki a földet mindennél többre értékeli.

– Honnan tudsz ennyi mindent rólam? – csattantam fel. Persze, igaza volt. Anyám a keleti parton nőtt fel előkelő, gazdag családban, ahonnan elszökött Wyomingba, hozzáment apámhoz, és azután közösen gazdálkodtak a farmon.

Miközben továbbhaladtunk a rohanó autók között, Faye így szólt:

– Igazad van, udvariatlan voltam. Ne haragudj! Tudod, Tom rengeteget mesélt rólad az utóbbi hónapokban. Először még féltékeny is voltam rád, de...

– Úristen, Faye, ez már ijesztő!

Faye arcáról azt olvastam le, hogy kedvesnek, ugyanakkor naivnak is tart.

– Na jó. Bocsánatot kérek. De mondd meg őszintén: ha nem tudtad volna, honnan származnak a gyémántok, divatékszernek nézted volna őket, de nem azért, mert még soha nem jártál gazdag környezetben, hanem azért, mert a gazdagság effajta ízléstelen fitogtatása számodra túlzó ostobaságnak tűnik.

Válaszra nyitottam, majd újra becsuktam a számat. Igaza volt. A nagyanyám által divatékszernek tekintett gyémántokat teljesen haszontalannak tartottam. A Rudolfnál tett látogatásunk végét azonban egy cseppet sem találtam mulatságosnak. Zavarban voltam, és még mindig nem tudtam az okát.

– Minden a neveltetésen múlik – jelentette ki Faye. – Egy puritán telepesekről szóló könyvben olvastam: a gazdagság mindaddig elfogadható, amíg szerénységgel párosul, a fényűzést viszont... bizalmatlanság övezi.

Az ajkamba haraptam. Ha csak egy pillanatra is úgy éreztem volna, hogy Faye nem csupán a származásommal kapcsolatos szellemi kíváncsiságát igyekszik kielégíteni, a következő lámpánál kiugrottam volna az autóból, és nélküle mentem volna vissza Salt Lake Citybe.

Halk, csiripelő hang mentett meg attól, hogy válaszolnom kelljen. Faye felém nyújtotta a táskáját, és így szólt:

– Légy szíves, ásd elő és vedd fel a mobiltelefonomat!

Megtettem, amit kért, nagy nehezen kinyitottam a készüléket, és kitaláltam, hogyan kell felvenni.

– Faye telefonja – szóltam bele jobb ötlet híján.

Pillanatnyi hallgatás után ismerős, de torz férfihang válaszolt:

– Em! Ön az?

– Igen. Kivel beszélek?

– Tom Latimer vagyok. Ha már úgyis Denverben van Faye-jel, megtenne nekem egy szívességet?

Úgy éreztem magam, mint Alice Csodaországban. Előbb egy olyan nő olvas a gondolataimban, akit alig ismerek, most pedig a telefonján engem keresnek. Annyira megdöbbentett, hogy Tom egy cseppet sem lepődött meg azon, hogy én vettem fel Faye telefonját, hogy csak annyit mondtam:

– Persze.

Közben az agyam teljes sebességre kapcsolva próbálta kideríteni, honnan tudta a nyomozó, hogy hol vagyok.

– Látogasson meg egy Gretchen MacCallum nevű nőt. Ő annak a fickónak a felesége, akit tegnap mindenki keresett Nevadában. Ott lakik Denverben. Éjszakai műszakban dolgozik, ezért reggel hét-nyolc körül fekszik le, de mostanra talán már felébredt. Kérem, hogy mindenképpen beszéljen vele! Kíváncsi vagyok a véleményére.

Egy pillanatig csak bámultam a telefont, mintha az lenne az utolsó mentsváram, amely segíthet megérteni, mi is történik körülöttem.

– Em! Ott van még? – kérdezte Tom bizonytalanul?

– Ébren vagyok vagy álmodom? – nyöszörögtem.

– Beszélgessen el vele, és próbálja kideríteni, hogy szerinte mi történt.

Szótlanul tovább bámultam magam elé. Tóm így folytatta:

– Adja át a telefont Faye-nek! Megadom neki a címet, aztán felhívom Mrs. McCallumot, és felkészítem a látogatásukra, ismertetem vele a jogait és így tovább.

Odaadtam Faye-nek a telefont, aztán a Sziklás-hegység csúcsaira szegeztem a tekintetemet. .

Faye Denver nyugati részén, egy álmos külsejű ház előtt állt meg a bérautóval. Elég jómódú, kertvárosi környéknek látszott: tágas, földszintes házak, ápolt pázsit és növények, minden kapubejáróban új kocsi, a legtöbb garázsban pedig érintetlenül csillogó terepjáró. Az út túlsó oldalán álló házak panorámaablakaiból pazar kilátás nyílt a Sziklás-hegység egyik

coloradói hegyláncára, amely a síkságból néhány kilométerre hirtelen emelkedett ki. Ahogy végignéztem a házsoron, észrevettem, hogy az egyik lakó éppen bezárja a spalettákat, nyilván így könnyebb elviselni a délutáni hőséget.

A Gretchen MacCallum házának szürke téglával keretezett ablakait eltakaró vastag függönyök elárulták, hogy a ház valamelyik lakója nappal alszik. A kocsibejáróban tízéves kombi állt. Bekopogtam. Hangos kutyaugatás után apró termetű, ötven év körüli, dús, hullámos hajú nő nyitott ajtót. Barátságosan rám mosolygott.

– Ön Em Hansen?

– Igen. Elnézést kérek, amiért felvertük álmából.

A nő oldalra lépett, hogy a mögötte várakozó fekete-fehér kutya oda tudjon jönni hozzám, és megszagoljon. Miután hosszú láncot kapcsolt az állat nyakörvére, Gretchen kiküldte a kutyát az udvarra.

– Ó, semmi baj. Amúgy is fel kellene már kelnem, mivel a gyerekek mindjárt itthon lesznek. Éppen reggelizek. Kér egy csésze kávét? Fáradjon be! Nem tart önnel a barátnője? Vagy talán a kolléganője? – kérdezte állával a kocsiban ülő Faye felé intve.

– Nem, a repülési tervén dolgozik. Pilóta, és nemsokára visszarepül Salt Lake Citybe. Addig még a repülési naplót is ki kell töltenie. Egy kávé jólesne.

– Mit ragaszt a szélvédőre?

Figyelmes nő, állapítottam meg magamban. Megfordultam, hogy lássam, mire céloz. Faye éppen egy fekete rudat rögzített a szélvédő belsejére tapadókoronggal.

– Szerintem az a GPS antennája – feleltem. – Globális helymeghatározó rendszer. Ez…

– Tudom, mire való – válaszolta Gretchen nevetve. – Ne feledje, hogy a férjem geológus. – Bevezetett a konyhába. – Tehát mire kíváncsi az FBI? Az egész olyan rejtélyesnek tűnik.

Az asszony nevetése fokozatosan halk kuncogásba ment át, miközben kávét töltött két veronai zöld csészébe. Az étkezőkonyhából széles üvegajtó nyílt a kissé elhanyagolt kertre. Több napi újságköteg hevert az asztalon, alatta pedig három félig elrágott marhabőr csontpótló porosodott. A fal melletti alacsony könyvespolc tetején megszámlálhatatlan uzsonnacsomag-maradék hevert. Az egész helyiségben békés káosz uralkodott. Apró porszemek lebegtek a délutáni napfényben. Legszívesebben megbízatásomat feledve azonnal távoztam volna, de már túl késő volt.

Gretchen leült az asztalhoz, meztelen lábát pedig feltette a mellette lévő székre. Hátradőlt, a kávéscsészéjét a mellkasán pihentette, mintha hordozható vastüdő lenne, amely nélkül nem tud lélegezni. A koffeinfüggőség minden változatát jól ismerem.

Nyugodtan szemügyre vett. Nyilvánvalóan még senki nem közölte vele, hogy a férje eltűnt. Legalábbis azt hittem.

– Remélem, nem csak azért fáradtak ide, hogy megkérdezzék, hol a férjem – jegyezte meg szinte mellékesen –, mert fogalmam sincs róla.

Leültem, és egy kis tejet töltöttem a kávémba, mivel úgy éreztem, az előttem álló feladathoz a szervezetemnek szüksége van fehérjére. Felvettem a láthatóan kézzel készült csészét, amely egy kissé más formájú volt, mint Gretchené. Alakja kellemesen belesimult a kezembe.

– Ezek szerint tudja, hogy a férje eltűnt?

– Eltűnt? Don? Dehogyis tűnt el! Lehet, hogy a világon senki más nem tudja, hogy hol jár, de *ő* igen.

– Értem. Tehát már máskor is előfordult ilyesmi?

Gretchen kortyolt egyet a kávéjából, aztán visszatette a csészét a mellkasára.

– Talán szerencsésebb lenne, ha pontosabban megfogalmazná, mit ért *ilyesmi* alatt.

A válasz némi feszültséget váltott ki bennem. Tom mit mondott neki? Semmit? Vajon felhívta már valaki a Granville cégtől?

– Nos, úgy látom, senkinek sem mondta el, hová készül, sőt azt sem, hogy egyáltalán szándékában áll eltávozni.

Gretchen megrántotta a vállát: – Nem nagy dolog.

– Tehát gyakran tesz ilyet?

– Hát, azért nem mindennapos eset, de vannak olyan időszakok, amikor Don szeret elvonulni a világ zajától. Nem mindig a Granville-nél dolgozott. Amikor szabadúszó volt, néha lement a térképről, és egy hétig hírét se hallottam. Vagy kettőig.

– Nem zavarta? – kérdeztem, és letettem a csészémet. – Ne haragudjon! Ez igazán nem tartozik rám.

Gretchen válasza új lehetőségeket teremtett, és hirtelen nagyon szerettem volna megtudni: lehetséges, hogy férj és feleség ilyen nyugodt viszonyban éljen egymással? Az egyik fél egyszerűen elbarangolhat, ha szeretne egy kicsit egyedül lenni? Elképzelhető ilyen fokú szabadság, ilyen mértékű bizalom?

Gretchen félrebiccentette a fejét, és úgy nézett rám, mintha valami gond lenne velem, de az illendőség nem engedné, hogy szóljon róla.

– Ön bizonyára nincs férjnél.

– Még hajadon vagyok – vallottam be szégyenkezve.

– Nos, Don és én már isten tudja, mióta vagyunk házasok. Az egyetemen ismerkedtünk meg. Sokszor eljött meglátogatni. Egy napon ráébredtem, hogy már nem jár haza. Ekkortájt a szobatársam úgy gondolta, hogy hármunknak túl szűk a szoba, így ettől kezdve gyakorlatilag együtt éltem Donnal. Csak jóval később házasodtunk össze. Úgy emlékszem, azért kellett hivatalossá tenni a dolgot, hogy a cég, amelynél akkoriban dolgozott, az övével együtt az én holmimat is utánunk szállítsa, amikor egy-két évre a tengerentúlra helyezték. Aztán megszülettek a gyerekek, mi pedig visszaköltöztünk ide az

Államokba. Otthagyta a céget, amely korábban alkalmazta, és szabadúszó szakértőként dolgozott tovább. Abban az időben sokszor hónapokra elutazott messzire. Különösen szerette Ausztráliát, mert az ottani őslakóknál bevett szokás az úgynevezett „csavargás”. Amikor mehetnékjük támad, egyszerűen odébbállnak, aztán, amikor kedvük tartja, újra hazatérnek.

– Nem veszi rossz néven, amikor így elcsavarog?

Gretchen átgondolta a választ.

– Don nagyon figyelmes. Mindig telefonál vagy üzen, mielőtt aggódni kezdenék, bár ahhoz sok időnek kell eltelnie. Tudja, jól ismerem. Meg kell érteni a férfit, akivel együtt él az ember. Don más, mint a többiek. Ha nem így lenne, nem volna alkalmas erre a munkára: az arany és más értékes ásványok felkutatására.

– Megdöbbentő, hogy ilyen megértően viseli a helyzetet – feleltem, és közben arra gondoltam, Ray mennyire nem akarja elfogadni: az életemnek nem az az egyetlen célja, hogy beilleszkedjek a közösségbe, ahová tartozik.

– Néha azért nem könnyű az élet. Például vannak időszakok, amikor a gyerekek nehezen kezelhetőek. Viszont időnként pontosan azért könnyebb a helyzetem, mert a férjem nincs a közelemben. Máskor meg hónapokig itthon van, a házban dolgozik, és olyankor a gyereknevelés oroszlánrésze őrá hárul. Hosszú távon megoszlanak köztünk a terhek.

– Mióta dolgozik Nevadában?

– Úgy érti, a Granville cégnél? Azt hiszem, nagyjából… öt-hat éve dolgozik náluk. Nem is, várjon csak! – Gretchen a mennyezetre pillantott. – Igen, Benny akkor volt ötödikes. Hat éve. De nem mindig Nevadában dolgozott. Egy időre leküldték Chilébe, mielőtt Mettler, a Granville cég korábbi elnök-vezérigazgatója, nyugdíjba vonult, és Roderick Chittenden átvette a helyét.

– Chittenden megváltoztatta a cég stratégiai programját?

– Nos, valójában egy újabb céget alapított. Egy korlátolt felelősségű társaságot. Azért döntött így, mert a mostani vállalkozása nagy rizikóval jár, így azonban nem kockáztatja a Granville bányavállalat részvényeseinek befektetett tőkéjét. A kft. a Granville cég infrastruktúráját használja. Úgy is mondhatnánk, hogy bérli az alkalmazottait egy újabb bánya megnyitásához, amely szintén ezeket az irodákat és érczúzót veszi majd igénybe. A kft. a Granville céggel közös vállalati formában fog működni. Tudja, Chittenden újítása abban áll, hogy régi bányajogok felvásárlásával akar nagyobb bányákat létrehozni. Nagyon kockázatos vállalkozás.

– Eddig bevált a számítása?

Gretchen felnevetett.

– Hát, Don közölte vele, hogy bolond.

– Szó szerint?

– Igen. Az asztal másik oldalán ültem, amikor ezek a szavak elhangzottak. Éppen ennél az asztalnál. Chittenden kifejezetten azért repült ide, hogy elmondja a férjemnek az elképzelését. Azzal érvelt, hogy Don előzőleg már sikerrel járt hasonló helyzetben. A Gloriana bánya olyan régi, kisebb bányák felvásárlásával jött létre, amelyek nem hatoltak elég mélyre ahhoz, hogy elérjék a fotelért. Felhívta a figyelmét a Carlin-telepre, illetve, hogy a Gloriana környékén is van több más bánya, aztán így szólt: „Miért ne lehetne ebből egy Gloriana-telep?” Ennek hallatán Don majd megszakadt a nevetéstől. „Az ötlet nem rossz, de a Carlin bányák legalább mind ugyanolyan kőzetben helyezkednek el, és az ásványképződés ugyanazon szakaszában keletkeztek. Az ön úgy nevezett Gloriana-telepének bányái viszont vegyes képet mutatnak.” Erre Chittenden azt felelte: „Akkor nyitok egy vegyeskereskedést.” Egyébként ez is éppen olyan munka, mint a többi, Chittenden pedig nagyon megbecsüli a férjemet, amint már említettem. Don tehát továbbra is elutazik Nevadába

alkalmanként két-három hétre, aztán, ahogy mondtam, egy-két hónapig itthon marad.

– Nem is kell bejárnia az irodába? – kérdeztem. Nagyszerűen hangzott a dolog. Kezdtem azt hinni, hogy ez a MacCallum bizonyára világít a sötétben, ha ekkora szabadságot kap a munkájában.

– Van egy munkaasztala itt a házban. Sok rutinos kollégája is ezt a megoldást választja. Don nem bírná elviselni, ha rendszeresen be kellene járnia valamilyen irodába.

– És ez működik? – kérdeztem fanyar hangsúllyal. Egyre inkább úgy tűnt nekem, hogy MacCallum az Y-kromoszómától és a mintavevő csákánytól eltekintve az én pontos másom, és azt kívántam, bárcsak találnék magamnak egy ilyen állást.

Gretchen kuncogott.

– Persze előbb-utóbb elunja magát, a kelleténél több sört iszik, és felszed pár kilót. Aztán visszamegy Nevadába, és kipihenten, jó erőben tér haza. Olyan, akár a kutya, amelyiknek csont kell, amit rághat – folytatta nevetve. – Néha az az érzésem, hogy ha valóban kutya volna, akkor folyton átugrana a kerítésen, és bajba kerülne.

A közvetlenül a csészém felett húzódó erős napsugárnyalábban táncoló apró porszemcséket figyelve azon tűnődtem, vajon Gretchen hajlandó lenne-e örökbe fogadni egy kissé túlkoros gyereket. Esetleg eltűrné, hogy beköltözzek a konyhaasztal alá, és a kutya marhabőr műcsontjait rágcsáljam?

– Ezek szerint egyáltalán nem tartja különösnek, hogy nem jelentkezik a férje? – kérdeztem, ezzel próbálva egy pillanatra Tom Latimer kérdésére koncentrálni,

– Nem. Vagyis egy kissé meglepődtem, hogy nem találtam a helyén, amikor tegnap, a születésnapján felhívtam. De ez még csak tegnap történt, tegnapelőtt reggel pedig beszéltem vele.

Gretchen a csészéje felett hosszú pillantást vetett rám, mintha alaposan átgondolna valamit, ennek ellenére nem aggódott, csupán kissé zavart volt.

– Különben miért aggódnak emiatt? – kérdezte nevetve. – Miért az FBI érdeklődik iránta? Talán Donny ezúttal valamilyen „érdekes” ügybe keveredett?

– Hogy érti azt, hogy „ezúttal”?

– Ó, tudja, a geológusok mindig szaglásznak valami után. Néha olyasmit találnak, amit nem is kerestek.

Bólintottam. Nagyon jól tudtam, hogy mire céloz.

– Igen, velem is előfordult már ilyesmi. Don mit talált?

– Egyszer olyan helyre szerződtették, ahol a munka csak a kábítószerügyletek álcázására szolgált. Elfogyasztott egy kellemes ebédet a munkaadójával, aztán rögtön hazajött. Egy másik alkalommal holttestet talált az egyik bányában. A fickó azonban már jó ideje halott volt, ő pedig az útlevelével bizonyítani tudta, hogy csak néhány napja érkezett az országba. Ezután már csak pár pesót kellett a megfelelő zsebbe tennie ahhoz, hogy eltávozhasson onnan. Akkoriban Mexikóban dolgozott. A mexikóiak nagyon kedvesen bánnak a Don-féle ártatlan emberekkel.

Korábban felfedezett hasonlóságainkat félretéve érdekes kép kezdett bennem kialakulni Donald Paul MacCallumról. Bizonyára okos és ügyes ember, ha ilyen könnyen talál állást az egyre kevesebb munkalehetőséget kínáló úgynevezett „gazdasági” geológusi pályán. Laza szabadúszóként boldogul abban a világban, amelyben mások szerint mindent áthat a nyálas érzelgősség, ugyanakkor hűséges, rendes családapa, különben a felesége nem ülne itt feltett lábakkal és nem mesélne nekem róla ilyen fesztelenül. Reméltem, hogy valóban kutya baja, és egyszer majd megismerhetem. Akkor legalább megkérdezhetem tőle, hogy tud megélni egy kerítésen folyton átugráló kutya.

Gretchen kedvesen mosolygott, de közben kérdően felhúzta az egyik szemöldökét.

– Még nem mondta el, miért érdeklődik az FBI a férjem után.

Kitérő választ adtam:

– Nos, nem tudom biztosan. Tulajdonképpen nem vagyok az FBI alkalmazottja. Geológus vagyok, és tanácsadóként segítem az FBI munkáját egy olyan ügyben, amely a férje munkaterületéhez kötődik. Egy veszélyeztetett rágcsálóval kapcsolatos a dolog.

Gretchen letette a csészéjét az asztalra, majd nyújtózott egyet.

– Á, igen, az egér-ügy. Ezek szerint a biológus kitálalt, ahogy ígérte?

Feszülten markoltam meg a csészémet.

– Ki akart tálalni? Mivel kapcsolatban?

– Óóóó, már értem, miről van szó. Nos, az a környezetbiológus… hogy is hívják, valamilyen Patnek, tanulmányt készített arról az egérről, és elmondta Donnak, hogy a cégüknél dolgozó egyik fickó szerint ritka, veszélyeztetett fajról van szó, de Pat szerint a területen hemzsegnek az egerek. Egyszer kiöntötte a lelkét Donnak, amikor véletlenül összetalálkoztak kinn a terepen, mert ugyanazon a területen dolgoztak, vagy valami ilyesmi.

– Pat miről panaszkodott neki?

– Arról, hogy az a másik biológus nagyon megorrolt rá, és igyekezett őt rossz színben feltüntetni a cégüknél. Azt mondta, a férfi kihasználta, hogy olyan magas, tagbaszakadt lány, leszbikus magazinokat csempészett a fiókjába, és úgy intézte, hogy a többi férfi megtalálja őket. Tudja,

egyes vállalati vezetők mennyire vaskalaposak. Há elterjed róla, hogy nyíltan leszbikus, teljesen elveszíti a tekintélyét a munkahelyén.

– Tehát ön azt állítja, hogy ki akart tálalni. A másik biológust akarta leleplezni? – kérdeztem előrehajolva, miközben az undor az üldözés izgalmával keveredett bennem.

– Azt hiszem, igen.

– Umberto Rodrigueznek hívták a férfit?

– Don nem említette a nevét.

– Tehát Pat valószínűleg információt gyűjtött annak bizonyítására, hogy a kollégája hamisítja meg az adatokat.

– Igen, valahogy így állt a dolog. Don szerint az a nő majd megőrült, mert valami tanulmány miatt rengeteg egeret kellett befognia, és gyakran megharapták, mialatt a fogaikat vizsgálta. Aki ezzel foglalkozik, különféle betegségeket is elkaphat. Például megfertőzheti a Hanta[18] vírus – közölte rosszalló ápolónő-arckifejezéssel. – Ezek szerint sikerült összegyűjtenie a szükséges adatokat, ugye? Kitálalt, ezért indult meg a nyomozás, nemde?

Alaposan megfontoltam, hogy mit válaszoljak erre a kérdésre. Semmiképpen nem akartam olyan helyzetbe hozni magam, hogy be kelljen számolnom a férje munkaterületén történt halálesetről. Akkor ugyanis felmerülhetne benne a gondolat, hogy Don eltűnése talán nem a szokásos elcsatangolásával magyarázható. Azt hihetné, hogy a férjének valami köze lehetett Pat Gilmore halálához, esetleg ő is meghalt, de a holtteste még nem került elő.

– Igen, bizonyára valami ilyesmi történhetett. Nem sokat tudok arról, hogy ki kit és mivel vádol. A férje említette egy Stephen Giles nevű TGH-alkalmazott nevét?

Gretchen az emlékezetében kutatott.

– Stephen… Igen, rémlik ez a név. Don valamiért nagyon haragudott rá.

– Talán azért, mert hátráltatta a munkáját?

– Nem, nekem úgy tűnt, hogy más oka lehetett. Nem emlékszem, hogy megindokolta volna. Csak annyit mondott, hogy nem kedveli. Don azt tervezte, hogy felkeresi Renóban, mert nem akarta, hogy a fickó kimenjen a terepre.

---

[18] Rágcsálók által terjesztett vírus. A fertőzés magas lázzal és vérzéssel jár, gyakran vesekárosodást okoz. (A ford.)

Szánakozva elmosolyodtam: – Meg tudom érteni.

A kapott információt beillesztettem a MacCallumról korábban kialakított képbe.

– Úgy hallom, a férje meglehetősen derűs ember.

– Derűs?

– Úgy értem, hogy sokat nevet.

– Ez igaz. Minden fonák helyzeten jókat szokott derülni.

– A TGH munkatársai nem okoznak ilyen helyzeteket?

Gretchen legyintett.

– Ugyan mi a furcsa abban, hogy valaki munkával tartja el magát?

Vállat vontam. Látszott, hogy a vendéglátóm nem ismeri Stephen Gilest.

– A férjének tehát van egy irodája itt a házban. Megengedi, hogy körülnézzek benne?

Mivel hosszú évekig dolgoztam együtt férfiakkal, tudtam, hogy az iroda nagyon sokat elárul a használójáról. A rendszerető férfiak gyakran szűklátókörűnek bizonyultak, a rendetlenek skálája pedig a rendetlenség fajtájától függően a lehangolt lajhártól az alkotó zseniig terjedt.

– Szerintem nincs semmi akadálya. Természetesen bizalmas adatokkal dolgozik, ezért előbb meg kell néznem, hogy nem hagyott-e elöl valami fontosat. Mivel maga az FBI-nak segít, szükség esetén engedélyt kérhet házkutatásra, de mint geológus nyilván azzal is tisztában van, hogy mit jelent az üzleti titok.

– Persze.

Rendíthetetlen nyugalom áradt az asszonyból. Ez azt jelentette, hogy vagy túlzottan megbízik az emberekben, vagy egészen biztos abban, hogy neki és a férjének az üzleti titkoktól eltekintve senki előtt nincs rejtegetnivalója. Felállt, a konyha távolabbi sarkában lévő ajtóhoz sétált, kinyitotta, és belépett a helyiségbe.

– Jöjjön nyugodtan! Úgy látszik, elzárta az iratait, a legfrissebb anyagait pedig magával vitte.

Követtem a garázsba, egy mély, két autónak is elég széles, rózsaszín üvegszálas anyaggal szigetelt helyiségbe, ahol könyvespolcok sorakoztak. Mivel csak egyetlen kicsi ablak nyílott a kertre, sötét volt, de amikor Gretchen felkapcsolta a rajzasztal feletti lámpát, a helyiség megtelt az asztallapról visszaverődő fénnyel.

Körülnéztem. A rajzasztalon lazán elrendezett összevisszaság honolt, amely a tölgyfa iratszekrényekre és könyvespolcokra is átterjedt. Annak ellenére, hogy garázsból alakították ki, a szoba kellemes fészekhangulatot árasztott. Gazdája a helyiség hátsó felében méretes gerendákra erősített vastag, rétegelt lemezzel megemelte a padló szintjét, a rajzasztalhoz legközelebb eső részt pedig egy nagy, keleti szőnyeggel borította. Gyönyörű darab volt. Lehajoltam, és megérintettem. Rendkívül finom volt a csomózása, és a nagyanyám térdén ülve szerzett ismereteim szerint selyemből készült. Kis idő múltán sikerült félretennem a szőnyeg árával kapcsolatos gondolataimat, felegyenesedtem, és inkább az asztal lapjára koncentráltam. Figyelmem a rendetlenségből érződő hatékonyság felé fordult. Számos geológushoz hasonlóan az íróasztalát ő is erre a nagyobb asztallapra cserélte fel, amelynek elülső oldalán lévő vékony rúd megakadályozta, hogy véletlenül rákönyököljön a kiterített térképre, és összegyűrje. Meleg, inspiráló környezet. A rajzasztal két oldalán álló könyvszekrényekből egy-egy nagy hangfal állt ki, a ceruzák és elszórt papírdarabok között pedig több CD-tok hevert. Emberünk szereti a bluest.

Az asztal feletti falon szépiatónusú fényképen egy vadnyugati csehó hazárdjátékosai gyanakodva méregették egymást a rulettkerék felett. Jelentőségét latolgatva közelebbről megvizsgáltam a képet.

Látva, hogy megakadt rajta a szemem, Gretchen megjegyezte:

– Szereti távlatban szemlélni a dolgokat.

Kérdően fordítottam felé a fejem.

– Az élet szerencsejáték. Csak akkor szabad összeszámolni a zsetonokat, ha már elhagytuk az asztalt. Erre utal a kép.

Kényszeredetten mosolyogtam, és közben azon tűnődtem, vajon a kép tulajdonosa számára véget ért-e már a játékig. Barátja és kollégája, Pat Gilmore ugyanazon a napon halt meg, amikor Don eltűnt. Kell, hogy legyen valamilyen összefüggés. Gretchen tekintetét elkerülve a falon lógó másik, bekeretezett képre pillantottam. A vakuval készült fekete-fehér fénykép két barlangban álló férfit ábrázolt. Vízhatlan ruhát, bakancsot, védősisakot és fejlámpát viseltek.

– Az a kép akkor készült, amikor Don egy bányabejáráson vett részt Ausztráliában. Imád föld alatti lyukakban mászkálni. Nem nekem való foglalatosság. A bal oldalon áll.

– Ki a másik fickó?

– Kyle Christie. Évek óta együtt dolgoznak. Don feltérképezi a terepet, de a kutató fúrásokhoz Kyle kitartására van szükség. Hónapokig, vagy akár évekig is eltarthat a munka. Ez több száz fúrást jelent. Van erről egy tréfás mondásuk is: Don kipuhatol, Kyle behatol.

– Ez bizonyára férfidolog.

Közelebb hajoltam, hogy jobban szemügyre vegyem MacCallumot. A vaku fénye visszaverődött a védőszemüvegéről. Mivel sisakot és bő köpenyt viselt, csak annyit tudtam megállapítani, hogy elég hosszú az orra. A társa magas, nyúlánk fickó volt.

– Az a fotó nem nagyon hasonlít rá. Legalább húsz éve készült. Azóta felszedett pár kilót. – Egy pillanatra elhallgatott, aztán némi türelmetlenséggel a hangjában hozzátette: – Kyle viszont semmit sem változott.

– Hogy érti ezt? – tettem fel önkéntelenül a kérdést.

– Nem fontos. Jó barátok, de Kyle nagyon erősen Donra támaszkodik. Ha Don nem lenne…

– Elveszítené az állását? – kérdeztem. Nem volt nehéz következtetés. Ha a megérzésem nem csal, Gretchen a férje helyzete miatt volt türelmetlen.

– Összetartoznak, mint a nappal és az éjszaka, ugye? – Megfordultam, és ránéztem az asszonyra. Kissé szomorúnak látszott.

– Don mindig megvédi a barátait – felelte, majd elhallgatott.

– Kevesen érzik otthon magukat a bányákban – tettem hozzá a fényképre visszatérve.

– Ó, Don imádja őket. Azt mondja, szeret a föld gyomrában járni, mert ott olyasmit láthat, amit még senki más nem látott. Mindig mondom neki, hogy valójában a nőket irigyli, akik sötét helyen gyereket teremnek.

Ezt a gondolatot száműztem az agyamból. Nem szívesen gondoltam arra, hogy gyereket növesszek a sötét, nedves üregemben. Ugyanakkor megindítónak találtam, hogy egy nő ilyen nyíltsággal és erővel beszél teste legbensőbb képességéről.

Folytattam utamat az irodában, közben elolvastam néhány találomra kiválasztott könyvcímet, hogy a maga köré font burokból az itt élő ember jellemére következtessek. A bányászat történetéről szóló művek mellett ásványtani tanulmányokat találtam. A könyvszekrények lábánál álló kartondobozokból ásványmintákkal teli zsákok kandikáltak ki. Egy másik doboz színültig tele volt borosüvegekkel.

– A férjének jó ízlése van – jegyeztem meg a címkéket olvasgatva.

Gretchen újra elnevette magát.

– Igen, Don számára ez jelenti a luxust. Készpénz helyett mindig részvényekben vette fel a jutalmát. Amikor Chittenden átvette az irányítást, bőkezűen megjutalmazta azzal, hogy bevette társnak az új kft.-be. Amikor a részvények ára megemelkedett,

Don vett pár üveggel a kedvenc szőlőlevéből. Meg jó skót whiskyből. Ahogy mondtam…

– A Granville cég tehát megbecsüli őt? – érdeklődtem azon igyekezve, hogy a kérdésem semlegesnek és érdektelennek hangozzon, mintha csak udvarias megjegyzést fűznék a hallottakhoz.

– Nagyon jól keres. Legalábbis papíron. Ezért van ott a kép a rajzasztala felett. Hogy emlékeztesse, távlatokban kell gondolkodnia.

– Hogyhogy?

– Tudja, amikor Paul a Granville-hez szerződött, a cég részvényei szinte semmit sem értek. Aztán Don, illetve hivatalosan Don és Kyle, felfedezték a ma Gloriana bányának nevezett telepet. Chittenden nagy hírverést csapott az ügynek, mire a részvényárak az egekig szöktek. Ráadásul a bánya még be is váltotta a hozzá fűzött reményeket, úgyhogy az ember azt hinné, mesésen mennek a dolgok, valójában azonban a cég részvényeinek ára lecsökkent. Miért? Valamelyik ország megszüntette aranyalapú pénzrendszerét és piacra dobta az aranytartalékait. Don említette, hogy bár az arany ára újra növekedett egy kicsit, a részvények mégsem drágultak. Amikor csökkentek az árak, sok spekuláns az aranyról az Internet-részvényekre állt át. A súlypont máshová helyeződött.

Megcsóváltam a fejem.

– Az arany egyik nap pénz, védelem az infláció ellen, a másik nap pedig már csupán ékszer.

– Így igaz. Don részvényei két évvel ezelőtt több mint kétmillió dollárt értek. Ma csak feleannyit. Nem szabad komolyan venni az ilyesmit.

Tátva maradt a szám a meglepetéstől.

– Kétmillió? Elvesztették a felét, és nem is izgatják magukat miatta?

Gretchen megrázta a fejét.

– Az olyan emberek, mint Don, azt hiszik, hogy a munkájuk jutalma, amit a tehetségükkel létrehoznak vagy megtalálnak, nem a tőzsdei ügyeskedéssel szerzett haszon. Megpróbálta eladni a részvények egy részét, és a pénzt különböző értékpapírokba fektetni, de nagyon ideges lett tőle. Nem neki való. Inkább marad a kaptafánál. Különben, amint említettem, ha nem dolgozna, elunná magát. Tudom, hogy mit gondol, de a részvénycsomag csupán annyit ér számára, mint egy vállveregetés. Ezért dolgozom még mindig. Gondoskodni akarok róla, hogy a gyerekeim egyetemre járhassanak.

Szédülés vett rajtam erőt. Alaposan megnéztem Gretchent, és közben azon tűnődtem, vajon ő szedi-e be a kórházban a betegeknek előírt nyugtátokat.

– De…

Gretchen az egyik könyvespolcnak támaszkodott.

– Tudom, hogy nehéz elhinni, amit elmondtam, de mint tudja, már hosszú ideje együtt élünk, és akinek van esze, nem veszi komolyan a rövid távú változásokat. Igaz, hogy Don Granville-nél kapott fizetéséből is vehetnénk nagyobb házat és új autókat, de ha minden újra összeomlana, mit tehetnénk? Utcára kerülnénk. A geológia rendkívül hullámzó teljesítményű üzletág. Don mindig azt hajtogatja, hogy ha valaminek felmegy az ára, a geológusok olyan sokat találnak belőle, hogy hamarosan értéktelenné válik.

– Nekem mondja? – jegyeztem meg szomorúan. – Mi, geológusok azért veszítjük el az állásunkat, mert jól végezzük a munkánkat. Az olaj- és gáziparban dolgozom. Helyesebben nemrég még ott dolgoztam.

– Tökéletes példa. Ha túl sok olajat talál, azonnal leesik az ára. Az is előfordulhat, hogy valamelyik arab sejk a tizenöt Cadillacjével kartellt alapít, és megint kiüti a nyeregből az amerikaiakat.

– Így van – feleltem –, vagy új vezető kerül a cég élére, aki babszemszámolásból szerzett doktorátust, és csillagászati összegeket kap azért, hogy tető alá hozza a vállalat egyesítését egy másikkal, utána pedig kirúgja a tehetséges alkalmazottak háromnegyedét. Elgondolkodtató. Az arany azonban állítólag más – folytattam. – Nem egyszerű árucikk: még az olyan országokban is pénznek tekintik, ahol nem aranyalapú a gazdaság.

– Igen, az infláció ellenszerének tartják. De mi gerjeszti az inflációt? Don azt mondja, az arany ára tükrözi, mennyire bíznak az emberek abban, hogy az állam képes fenntartani a rendet, és megóvni őket a káosztól. Az ár néhány hónappal azután érte el a csúcspontját, hogy az irániak túszokat éj tettek a teheráni amerikai követségen. Egy csapásra megváltozott a világ attól, hogy valakinek adu került a kezébe. Az ár elérte az unciánkénti nyolcszáz dollárt.

Megcsóváltam a fejemet.

– Nem lehet, hogy ennél azért többről van szó?

– Biztosan. Az állam 1933 és 1968 között harmincöt dolláron rögzítette az árat. A megelőző száz évben ez az érték húsz dollár volt. Tehát legalább két tényezőt kell figyelembe vennünk: mennyire érzik magukat biztonságban az emberek, illetve hogy az állam milyen mértékben kívánja szabályozni az arany árát.

– Igen – válaszoltam –, de ahol két ismert változó van, ott legalább két ismeretlennek is kell lennie.

– Igaz, de ne tőlem kérdezze, melyek azok. Én csak egy egyszerű ápolónő vagyok. Ágytálakkal foglalkozom. – Ezúttal ironikus kuncogással kísérte a válaszát, majd így folytatta: – Az arany ára pillanatnyilag alacsony, az állam pedig nem szabályozza, tehát derűlátóan szemlélem a dolgot, és úgy tekintem, hogy a helyzetünk megnyugtató.

– Gondolja?

Ráeszméltem, aminek eddig nem is voltam tudatában, hogy MacCallumhoz hasonlóan én is a képességeimben bíztam, nem felülről, a hatalmas, látszólag érzéketlen államtól vártam sorsom jobbra fordulását. Irtózom a kerítésektől, szerintem arra valók, hogy az ember átugorjon rajtuk. Gretchen ásított.

– A házunk ki van fizetve. Az autóink úgyszintén. Don számára a bor jelenti az egyetlen luxust. – Követte a padlóra szegeződő tekintetemet. – Ja, igen, a szőnyeg. Ha minden kötél szakad, kitelik belőle a gyerekeink egy évi egyetemi tandíja.

– Honnan szerezték?

– Don kártyán nyerte egy arabtól a Bronco Betty nevű bordélyházban. A sivatagban van, Winnemuccától északra. Nem, ne értse félre; a férfiak nem csak a szex miatt járnak kuplerájba. A Bronco Bettyben van egy éjszakaibár-féleség, ahol a lányok nem csupán mutogatni hajlandók a bájaikat. Don időnként benéz oda, mert Balos, a madám régi ismerőse. A hölgy bányarészvényekkel spekulál. A Chittenden kft.-je által felvásárolt bányák egyike az övé volt.

– Don közvetítő szerepet játszott az ügyletben?

– Nem, de tanácsokkal látta el Chittendent. Tudja, Balos igencsak kedveli a single malt skót whiskyt, ezért Don rávette a főnökét, hogy egy nagyon finom fajtát vigyen neki.

– Melyik fajtát? – vetettem közbe, hogy tovább vigyem a beszélgetést.

– Természetesen huszonöt éves MacCallumot. Az egyik legjobb whiskyt. Szerintem bebeszélte a nőnek, hogy az övé a szeszfőzde.

– És ő elhitte? – kérdeztem, és hirtelen felvetődött bennem a gondolat, hogy vajon Gretchent félrevezeti-e a férje. Mi van akkor, ha MacCallum nem is csatangolt el, hanem valahol rejtőzködik, mert megölt egy környezetbiológust?

– Ha bevette ezt a mesét, akkor nem tudom, hogy képes talpon maradni az üzleti életben. De elkanyarodtunk a szőnyeg

történetétől. Don elment oda egy este, és túl sokat ivott ahhoz, hogy hazavezethessen, Balos pedig adott neki annyi pénzt, hogy leülhessen kártyázni néhány menő üzletemberrel. Afféle balkezes köszönet gyanánt. Akár az ingét is elveszthette volna, de arra ébredt, hogy ezen a szőnyegen fekszik a kocsija hátuljában. Csak nagy nehezen tudta hazahozni a repülőn. Azt mondta, szerencse, hogy még idejében történt nála a filmszakadás, különben engem kellett volna feltennie az arab fickó repülőgépe ellenében. Ebből is láthatja, hogy nincs okom Dont félteni. Az ég és a balkezes madámok vigyázzák a világ Don MacCallum-jainak lépteit.

– Ezúttal azonban... – vágtam közbe, de magamba fojtottam a szót.

– Ne féltse Dont! – felelte Gretchen az arcomról könnyen leolvasható aggodalom láttán. – A vén aranyvadász még nem állt fel a pókerasztaltól, és még mindig van néhány jó lap a kezében.

Gretchen tekintetét elkerülve megfordultam, MacCallum rajzasztalát bámultam, és figyeltem, ahogy a lámpa erős fénye visszaverődik a sárgás felületről. A sivatag homokjára tűző napsugarat juttatta eszembe. Egy pillanatra olyan érzésem támadt, hogy – Peggy szavaival élve – sas vagyok, aki fél leszállni. Magasan szállok a napégette vidék felett, és egy ember eltűnésének jeleit kutatom, miközben látásomat elhomályosítja annak a tűznek a füstje, amelyet a természet ritka és törékeny értékeit féktelenül fosztogató ember okozott. Ezzel a megváltozott szemlélettel elképzeltem, ahogy MacCalIum jegyzetei zsálya módjára elégnek, hogy elrejtsék egy bűntény bizonyítékait.

22.

Keveset szóltam Faye-hez mialatt visszarepültünk Salt Lake Citybe. Nem Ava házához, hanem a szervizhez vitettem magam, ahol a kocsimat javították. Kiszálltam az autójából, megvártam, hogy eltűnjön a szemem elől, és csak azután szaladtam a járda mellett álló fülkébe telefonálni.

Tom Latimer a második csengetés után felvette a telefont. Indulattól forrongó hangon szólaltam meg:

– Oké, *Tom,* megszereztem a kért információt. Előbb azonban tisztáznunk kell valamit. Honnan a *pokolból* tudtad, hogy hol töltöm a mai napot? – Csak úgy ömlöttek belőlem a szavak, nem is vártam meg a választ. – Faye-jel együtt azért főztétek ki ezt a denveri utazást, hogy adatokat gyűjtsék neked? Kedves a hölgy, akit ki kellett kérdeznem, és szereti a férjét. Vagy ez is a beszervezésemet szolgálja? Esetleg csak Faye-t kábítod ezzel a mesével? Tudod, aranyos lány, nincs szüksége holmi öreg... – Magamba fojtottam a szót. Bármilyen dühös voltam is, méltóságomon alulinak tartottam, hogy a korán ékelődjek. – Gondoltál már arra, hogy *megkérdezd* tőlem, kell-e nekem az a nyavalyás állás, vagy szórakoztatóbbnak találod, hogy *játszadozz* velem?

A vonal túlsó végén rövid hallgatás után Tóm nagyon udvarias, tárgyilagos hangon szólalt meg:

– Bocsáss meg, ha megbántottalak! Nagyon zárkózott ember vagy, de nyílt társadalomban élünk. Egy FBI-nyomozónak általában nem okoz különösebb nehézséget, hogy kiderítse, hol vagy. Hogy válaszoljak a kérdésedre: tudtam, hol vagy, mert reggel benéztem hozzád, és Ava elmondta, hogy nemrég mentél el egy Porschéval közlekedő magas, fiatal nővel. Ebből egyszerűen kikövetkeztettem, hogy Faye-jel tartottál. Mivel

tudtam, hogy mi a terve mára, gondoltam, talán hajlandó leszel nekem segíteni azzal, hogy elbeszélgetsz Ms. MacCallummal. Hogy ment?

– Nem mondok semmit addig, amíg nem árulod el, mi az igazság a beszervezéssel kapcsolatban.

– Tehát érdekel a dolog?

– *Nem* érdekel.

– A francba!

– Tom, hagyd ezt abba! Úgy játszol velem, mint macska az egérrel. Azt hittem, hogy mi... *hogy értjük egymást*. Geológus vagyok, nem pedig...

– *Jól van*, Em. Ne haragudj, amiért, a te szavaiddal élve, *játszadoztam* veled – felelte Tom bűnbánó, de mérges hangon.

Csalódottan meredtem a telefonra.

– Ennyi az egész?

– Ha ez az utolsó szavad.

– Ez.

– Akkor ennyi. Azért elmondanád, mit tudtál meg Gretchen MacCallumtól?

– A fenébe is, én...

– Elnézést!

– *Persze*, hogy elmondom. Csak...

Tom elhallgatott.

Egy pillanattal később – miután tudatosítottam magamban, hogy egy utcai, nyilvános telefonfülkében állok, körülöttem hétköznapi emberek sétálnak, autóznak, és élvezik a napsütést, mintha a világon semmi gondjuk nem volna -így szóltam:

– Ide hallgass, nem arról van szó, hogy nem érdekel az ügy, hanem nem szeretem, ha csellel vesznek rá a nyomozásra. Ha nyíltan beszélsz velem, segítek neked, amiben csak tudok. Viszont nincs szándékomban belépni az FBI-hoz, és a döntésem végleges.

Tom egy pillanatig hallgatott, aztán így felelt:

– Elfogadom a feltételeket. Mit kell tudnod ahhoz, hogy segíthess?

– Tom! – mondtam újra emelt hangon. – Még mindig szavak mögé bújsz! Hagyd a süket dumát!

A nyomozó elkeseredetten sóhajtott.

– Megismétlem a kérdést: mit kell tudnod?

Persze fogalmam sem volt, hogy mit kérdezzek tőle. Kellemetlen *déjà* vu-érzés kerített hatalmába, mintha megint az étteremben volnék, ahol rám zúdította ezt az egész ügyet, én meg ámultan lestem, hogy mi is történik velem. Erről eszembe jutott az a két ember, aki akkor a szomszéd asztalnál ült, és Tom ostoba kérdése arról, hogy szerintem milyen viszonyban állnak egymással. Vissza akartam adni neki a kölcsönt, ezért azt kérdeztem:

– Áruld el nekem, kik ültek a szomszéd asztalnál, és mi közük van az ügyhöz!

Tom elég sokáig hallgatott, mintha gondolkodna, aztán így szólt:

– Morgan Shumway ügyvéd. Nem tudom, hogy a lánya érintett-e az ügyben, csak annyi biztos, hogy Roderick Chittenden barátnője.

Ezúttal én némultam el egy pillanatra.

– Miféle ügyvéd a fickó?

– Környezetvédelmi szakjogász.

– A lány ügyes módszert választott, hogy kitoljon az apjával: egy ásványrabló barátnője lett.

– Feltéve, hogy tudatosan tette.

Próbáltam megemészteni a hallottakat, de az egész nem állt össze egységes képpé.

– Végül – folytattam – Gretchen MacCallum azt állítja, hogy nem aggódik a férje miatt, mert elég gyakran el szokott csatangolni. Azt mondta, Pat Gilmore elárulta Donnak, hogy Rodriguez… legalábbis feltételezem, hogy ő, mert Gretchen nem

tudta a nevét, megpróbálta befeketíteni, ezért adatokat gyűjtött, hogy leleplezhesse. Gretchen a „kitálal” szót használta. Pat Gilmore csak „egy másik biológusaként emlegette Rodriguezt. Don sem kedveli jobban Stephen Gilest, mint én. Gretchen említette, hogy két évvel ezelőtt MacCallum Granville-részvényei kétmilliót értek, ma már viszont csak a felét, és hogy ez nem nagy tragédia. Kedves hölgy. Okos. Magabiztos. Az irodájából és a szerető feleségéből ítélve MacCallum is szimpatikus ember lehet, viszont – megálltam, és megpróbáltam eldönteni, helyes-e, ha a gyanúimat is megosztom Tommal – szereti a drága bort, és ha elunja magát, többet iszik a kelleténél. Szerényen élnek. Két gyerekük és egy kutyájuk van. Tetszettek Gretchen kávéscsészéi. Nagyjából ennyi.

– Tehát úgy tűnik, a hölgy nem aggódik.

– Egyáltalán nem.

– Az volt a benyomásod, hogy egyenes ember?

– Furcsa nő, de nem kétszínű.

– Van még valami megjegyzésed?

– Nincs – feleltem, de még mindig nem tudtam biztosan, mit gondoljak Don MacCallumról.

– Szép munka volt. Köszönöm!

– Szívesen.

– Rendben. Hívj fel, ha esetleg még eszedbe jut valami, ami kimaradt!

Egy ideig meredten bámultam a telefont, mint aki azt várja, hogy erőfeszítése jutalmául zseton hullik ki belőle, de nem tudtam rájönni, melyik gombot kellene megnyomnom, sőt azt sem, hogyan szakadhatnék végre el ettől a telefonfülkétől.

– Rendben – feleltem.

– Szia!

– Szia!

A vonal megszakadt. Letettem a kagylót, és csak akkor eszméltem rá, hogy reszketek.

Végre mellém szegődött a szerencse: az autóm már várt rám, a fékek újra működtek. Kifizettem a javítást, mielőtt azonban Ava házához hajtottam volna, hogy a tánc előtt lezuhanyozzak és átöltözzek, üldögéltem még egy kicsit, és elmélkedtem. Jólesett újra öreg barátom volánja mögött ülni, és abban a pillanatban minden pozitív érzésemre szükségem volt. Az autó jelentette az ismert oázist egy olyan világban, amelyben nem tudtam elég jól tájékozódni. Leszidtam Tomot, ahogy már a visszaút alatt elterveztem, ugyanakkor megint fel akartam hívni, hogy megkérdezzem, hogy áll a helyzet Nevadában. Már vártam, hogy újra találkozzak Rayjel, de a zsigereimben úgy éreztem, hogy az este veszekedéssel ér majd véget. Tudtam, hogy a legjobb, ha az autómban maradok.

Beindítottam a motort, és Ava házához hajtottam, előre tartva a megjegyzéseitől, amelyekkel megpróbálja majd kideríteni, hol és kivel töltöttem a napot. Alapjában véve nagyon megértő asszony volt, nem akarta mindenbe beleütni az orrát, de végül is a háza vendége voltam, egy olyan ateista, aki iránt hithű mormon fia erősen érdeklődik, és ez nem hagyta nyugodni.

Nem hagyott cserben a szerencse: Ava nem volt otthon. A tőle kapott kulccsal jutottam be a házba, majd felmentem az emeletre zuhanyozni. Kefével és hajszárítóval igyekeztem valami formát adni a hajamnak, aztán előhúztam a szekrényből azt a szövetdarabot, ami a legjobban hasonlított egy estélyi ruhához. Tulajdonképpen műselyem blúz volt hozzá illő szoknyával, amely elég jól állt közepes alakomon. Fényesre keféltem a hajam, és fontolgattam, hogy a piperetáskám mélyéről előásom az egyetlen rúzsomat, amikor felfigyeltem Ava lányainak bekeretezett fényképeire. Tizenöt év felett mindegyikük kirúzsozta a száját. Tetőtől talpig gyönyörűek voltak, a smink miatt nem csak szépnek látszottak, hanem… Hosszan kerestem a megfelelő szót, végül beugrott: megalkuvóak voltak. Legalábbis én a kerítésen kívülről beleső kutya szemével annak láttam őket.

Otthagytam az ajakpirosítót, ahol volt, és Ray érkezésére várva lementem a földszintre, közben azon töprengtem, hogy mit keresek ebben a szoknyában.

Ez volt az első alkalom, hogy teljesen egyedül voltam Ava házában, ezért elhatároztam, hogy körülnézek egy kicsit. Nem nevezném szaglászásnak – egyetlen zárt ajtót vagy fiókot sem nyitottam ki, és a papírlapok alá sem kukucskáltam be –, de egyértelműen szemlét tartottam. Mindenütt fényképeket és boldog családi események emlékeit találtam.

Kezdett erőt venni rajtam a szomorúság.

Kimentem a hátsó kertbe, leültem egy padra, és csendesen elsírtam magam. Wyomingban, a szüleim farmján mindig arról ábrándoztam, hogy egyszer majd egy nagyobb, boldogabb család tagja leszek, most azonban, ahogy ez az álom megvalósulni látszott, elszigeteltnek és magányosnak éreztem magam. Nemigen tudtam mit kezdeni ezzel az érzéssel. Természetesen számoltam azzal, milyen árat kell fizetnem ahhoz, hogy befogadjanak ebbe a családba – legalább látszólagosan fel kell adnom a hitemet és a függetlenségemet –, de ennél többről van szó. Miközben potyogtak a könnyeim, ráébredtem, hogy mélyen, legbelül képtelen vagyok elfogadni az itteni közös családi élet nekem felajánlott adományát, de az elutasítás okára nem voltam képes magyarázatot találni.

Mialatt könnyeim kezdtek felszáradni, a nyugati látóhatáron, Nevada tágas, nép télén térségei feltett alábukni készülődő napot néztem. Azon tűnődtem, vajon miért érzem magam sokkal inkább otthon a kietlen, száraz sivatagi tájon, mint egy valódi család összkomfortos otthonában. Ray rokonai közül nem mindenkit kedvelek egyformán, de ebben nincs semmi meglepő, ők pedig minden várakozásomat felülmúlóan hajlandónak mutatkoztak arra, hogy befogadjanak, pusztán azért, mert fontos vagyok Raynek. Korholni kezdtem magam, amiért halogatom az

elkerülhetetlen szakítást Rayjel és népes, összetartó családjával. Arra jutottam, hogy nem tisztességes belekóstolnom a boldogságukba, amikor szinte biztos vagyok abban, hogy elválnak útjaink. Feltettem magamnak a kérdést: *Milyen alapon élvezem a vendégszeretetüket, és fogadom el a gondoskodásukat, ha tudom, hogy nem vagyok közéjük való?* Lehorgasztott fejjel állapítottam meg, mennyire önző vagyok, és ettől az egész testemet átjárta a szégyenérzet

Hallottam, ahogy Ray kinyitja a bejárati ajtót, ruganyos, macskaszerű léptei az előszoba kövezetén kopognak, elhalkulnak a szőnyegen, majd a nyitva hagyott tolóajtón át a kerti betonjárdán közelednek felém. Amikor meglátott, odasietett hozzám, a vállamra tette a kezét, és halkan azt kérdezte:

– Mi a baj?

Letöröltem utolsó könnyeimet.

– Semmiség. Csak megpróbálom elrendezni a gondolataimat.

Ray szemközt állt velem, megfogta a kezemet, a karjába emelt, hosszan, gyengéden megcsókolt, aztán átölelt és a nyakához szorította az arcomat. Bűntudatom ellenére biztonságban éreztem magam.

– Ne haragudj! – mondtam. – Nem akartam elrontani ezt a vidámnak ígérkező estét.

– A könnyek után jöhet a tánc – mormolta. – Nem kell sietned. Gyönyörű vagy.

Magamhoz szorítottam, a lelkem felszívta a kedvességét. Talán öt perccel azelőtt lehetett, hogy visszatértem a való világba és kezdtem magam kényelmetlenül érezni, mert tudtam, hogy Ava bármelyik pillanatban hazaérhet, és ott találhat minket összeölelkezve a kertben.

– Készen állok – mondtam, és újra megcsókoltam a nyakát. – Menjünk!

Ray elvitt a Manhattan Club nevű helyre, ahol megtanított a szving néhány apró fortélyára. Élmény volt vele ide-oda siklani a táncparketten, meg kell vallanom, hogy még életemben nem élveztem ennyire a táncot. Bármennyire is szeretek pörögni-forogni, mindig tehetségtelen táncosnak tartottam magam. Ray azonban határozottan, megbízhatóan vezetett, és hamar megtanított rá, hogyan őrizzem meg az egyensúlyomat, és hogyan kapcsoljam össze az egyes lépéskombinációkat folyamatos mozgássá. Nagyjából elsajátítottam, hogyan kövessem a lábammal, amikor vezet vagy megpörget, és hogyan húzzam össze magam, hogy könnyebben tudjon körültáncolni. Azt is el kell ismernem, igen jólesett, hogy közben sokszor megérinthettem, hiszen a tánc egyik célja a csábítás. A lassú számok alatt odasimultam hozzá, hagytam, hogy a csípőm összeérjen az övével, és örömmel tapasztaltam, hogy még inkább érzéki mozdulatokkal válaszol. Fizikai erejénél és nagyszerű egyensúlyérzékénél fogva úgy meg tudott emelni és át tudott fordítani a combján, ahogy csak a hivatásos táncosoktól láttam a tévében. Nagyon jól szórakoztam, és meg is izzadtam, mire kézen fogott és kivezetett a parkolóba. Feltételeztem, hogy azonnal az anyja házához megyünk.

Ray azonban nem az édesanyja háza felé vette útját. Felvitt a hegyre, az Emigration kanyon bejáratához, ahonnan csodálatos kilátás nyílt a kivilágított városra.

– Ez itt a Donner Park? – kérdeztem egy táblára mutatva. – A balsorsú Donner-csapatról kapta a nevét?

Ray morcos pillantást vetett rám, majd továbbhajtott a kanyon másik oldala felé a „This is the Place” állami parkba, ahol Brigham Young[19] és mormon követői először pillantották meg a

---

[19] Brigham Young (1801-1877) amerikai vallási vezető. Az Utolsó Napok Szentjeinek Jézus Krisztus Egyháza (közismertebb nevén a mormon egyház) második elnöke. Ő alapította Salt Lake Cityt 1847. júliusában. (A ford.)

Nagy-sóstó völgyét. Leállította az autót, átjött az én oldalamra, kinyitotta nekem az ajtót, kézen fogott, és szó nélkül sétálni vitt.

Egy ideig némán haladtunk egymás mellett, közben karjával szorosan átfogta a vállamat, amíg egy padot formázó lapos kőhöz értünk. Ray ráültetett. Féltérdre ereszkedett, mélyen a szemembe nézett, és így szólt:

– Emily Hansen, hozzám jössz-e feleségül?

A meglepetéstől tátva maradt a szám.

Türelmesen várt. Levegő után kapkodtam. Ray arcán megjelentek a kétségbeesés első jelei.

– Hajlandó vagy legalább megfontolni a dolgot?

– Ó, jaj, persze, majd… meggondolom.

– Mit gondoltál a szándékaimról? – kérdezte hevesen, de aztán felemelt kézzel jelezte, hogy visszavonja a kérdést, és csak annyit mondott: – Ne haragudj! – majd lehorgasztotta a fejét.

Megfogtam és felemeltem az állát.

– Nincs miért haragudnom.

Ezúttal kivételesen én voltam a szűkszavú. Mélyen a szemembe nézett, a tekintetéből remény, aggodalom és megannyi fel nem tett kérdés sugárzott.

Meg akartam csókolni, de nem tudtam. Túlságosan megijedtem. Végül, amikor már újra meg tudtam szólalni, azt mondtam:

– Feltételezem, hogy ha a feleséged leszek, akkor mindent el kell fogadnom, ugye?

– Mindent?

Visszazökkentünk a rendes kerékvágásba, vagyis én egyfolytában beszéltem, mintha szómenésem lett volna, ő pedig egy-egy szóval válaszolt.

– Úgy értem, elhoztál ebbe a parkba. Ez olyan, mintha mindent akarnál: feleséget, gyerekeket és az egyházat. Valószínűleg nem ebben a sorrendben. Az ég szerelmére, számomra ez azt jelenti, hogy többé nem védekezhetem a

terhesség ellen, egy tucat gyereket kell szülnöm, és hogy ennek nem lesz jó vége.

– Igen.

– Ezt arra érted, hogy be kell lépnem az egyházba, vagy hogy nem lesz jó vége?

Ray felfordította két nyitott tenyerét.

– *Igen az egyházra* – felelte, mintha azt kérdezné: „Mégis, mit gondoltál?”

– Nem.

– *Nem?*

– Vagyis… nem tudom, mit mondjak. Olyan keveset tudok… *A fenébe is,* Ray! Ezt akarod? Adjam fel a világomat, az állásomat, az… *egész* eddigi *életemet* a kedvedért, ugye?

Ray szeme elborult a dühtől. Ezt az összeütközést igyekeztem elkerülni, a tekintetéből látszott, hogy miért. Azonban hirtelen behunyta a szemét, rajtam pedig úrrá lett a magány, és egy másfajta félelem. Nehezen kaptam levegőt.

Hosszú idő múlva újra megmozdult az ajka, és csak ennyit mondott:

– Kérlek, fontold meg!

Csak ekkor vettem észre, hogy egy gyűrűt szorongatott erős, elegáns ujjai között, készen arra, hogy felhúzza az enyémre, és ezzel hozzám kösse az életét.

23.

Néhány óra rendkívül nyugtalan alvás után meguntam, hogy csukott szemmel feküdjek, és felkeltem. Fel-alá talpaltam Ava vendégszobájának drága, vastag szőnyegén. Pirkadatkor felöltöztem, autóba ültem, és az alvó városban olyan helyet kerestem, ahol ihatok egy csésze kávét, sétálhatok vagy futhatok egyet. Végül Salt Lake Citytől északra, az Antelope Islandre vezető úton találtam magam.

Az Antelope Island a Nagy-sóstóból kiemelkedő kopár, sziklás hegylánc alkotta nemzeti park és természetvédelmi terület. Pontosan azt a magányt sugározta, amelyre vágytam: rajtam kívül csak néhány ezer vízimadár volt ott, és zavartalan kilátás nyílt nyugat felé. A mintegy tíz kilométer hosszú utat, amely a várostól északra fekvő tavon vágott át, a vöcskök és bólogató sirályok népes rajai mellett, félórányi autózás után értem el. Áthajtottam a szigetre, kifizettem a belépődíjat, leparkoltam az autót, aztán felkapaszkodtam a sziget északi csücske felé vezető elhanyagolt ösvényen. Lenéztem a kora reggeli, csendes tóra. Ahogy a neve is mutatja, a tó magas sótartalmáról híres. Lefolyástalan területen fekszik, vagyis a környező felföldről belefolyó víz csak úgy távozhat el belőle, ha elpárolog a sivatagi hőségben, ezért a visszamaradó víz sótartalma messze meghaladja a tengerét.

A tó fölött nyugat felé néztem. Ott a Nagy-medence. Salt Lake City a keleti, míg Reno a nyugati szélén helyezkedik el. Mit is mondott Peggy a gyógyító kerék nyugati küllőjéről? Úgy emlékszem, hogy az a medve, vagyis az önvizsgálat helye. Igaza volt, valóban olyan a természetem, akár a medvéé. Talán a Nagy-medencében van elég hely ahhoz, hogy addig kóboroljak benne, amíg a kerék újra észre nem térít.

A sziget csücskétől a nyugati part mentén jutottam el délre, ahonnan jól látszott a tó ötven kilométerre húzódó partvonala. A part mellett sétálva végül sivatagi bozót övezte gyér füvű rétre érkeztem. Az emberi lábak által kitaposott széles utat gyakran keresztezték sokkal kisebb élőlények, főként rágcsálók lábnyomai. Igen keskeny ösvény vezetett egy üreghez, amelynél több kis csapás rágcsáló-országúttá egyesült, bár még ez is keskeny volt az emberek által kitaposott gyalogúihoz képest.

Felhörpintettem a korábban vett kávé utolsó cseppjeit, majd a papírpoharat a farzsebembe gyömöszöltem. A homokos partra léptem. Legszívesebben levettem volna a cipőmet, hogy élvezzem a lábujjaim közé hatoló homokot, de az elpusztult állatkákból lakmározó legyek hada visszatartott tőle. Lehajoltam, felvettem egy marék homokot, aztán a kabátom zsebéből előhalásztam a kézi nagyítómat.

A tízszeres nagyítás két igen érdekes dolgot tárt fel: az első az oolitos homok, amely apró gömbökké összeálló aragonitkristályokból tevődik össze. Ez a vegyület a magas sótartalmú vízből válik ki, a hullámzás pedig homokszemmagból és koncentrikus burkokból álló golyócskákat gyúr belőle. Olyanok, akár az apró tojások. Az egyetemen elsőéves koromban a geológialaborban láttam oolitmintákat. A geológushallgatók imádják őket, mert szinte tökéletes gomb alakúak.

A második érdekességet pár ezer parányi sós vízi rák maradványai jelentették. A másik zsebemből előhúztam a bejáratnál kapott geológiai brosúrát, majd hosszú percekre megfeledkeztem a környező világról, és figyelmemet az önművelésnek szenteltem. A brosúrából megtudtam: a tó túl sós a nagyobb élőlények, például a halak számára, ám a kísérteties sós vízi rák, a baktériumok és algák gazdag ökoszisztémát alkotnak. A rákpopuláció peték és „alvó” embriók formájában telel át. Amint a víz felmelegedése nyomán bekövetkezik a télvégi „algarobbanás”, az apróságok kikelnek, párosodnak, petéket

raknak, és ezzel útjára indítják az úszó parányok több rövid életű nemzedékét. Május végére a rákok szinte teljesen lelegelik az algamezőket, létszámuk pedig fokozatosan csökken decemberig, amikor a víz hőmérséklete már túl alacsony ahhoz, hogy a felnőtt egyedek életben maradjanak. Amikor elpusztulnak, csak a márciusban újra felmelegedő vízre váró peték és burokkal védett embriók maradnak utánuk.

Ezért borította a partot az elpusztult rákok sokasága, ezzel is illusztrálva a természet egyensúlyának törvényét: ha jó korba születtél, életben maradsz, ha rosszba, elpusztulsz.

Nem kellett megfordulnom ahhoz, hogy tudjam: a tó partján több százezer igen sikeresen szaporodó emberi lény él, de úgy tűnik, hogy én nem tartozom közéjük. Metaforáimat összekapcsolva: ennek talán az az oka, hogy nem bírtam elviselni, hogy az áramlatok ereje teljesen szabályossá és simává formáljon, mint a többi kis golyót.

Tekintetemet újra a távoli partra emelve a két nappal korábban Nevadában tapasztalt ürességre és magányra vágyakoztam.

Ava házából felhívtam Rayt, éppen az ebédszünetében értem el. Ava a közelből hallgatta a beszélgetést, ezért rövidre fogtam a mondókámat:

– Ray! Néhány napra elmegyek Nevadába, hogy átgondoljam a helyzetet. Visszajövök.

Igyekeztem megtalálni az egyensúlyt az őszinteség és a kétségbeesett védekezés között a bensőmben már érezhető veszteség ellen. A vonal másik végén Ray mindössze ennyit mondott:

– Értem.

– Majd, hm, felhívlak – válaszoltam, és közben az a bűntudattal átszőtt érzésem támadt, hogy még mondanom

kellene valamit. Például talán illene megmagyaráznom a döntésemet, vagy bocsánatot kérnem a gyávaságomért.

– Számítok rá.

– Nem hagylak cserben. És…

Ava minden idegszálával rám figyelt. Hátat fordítottam neki. Azért az ő jelenlétében hívtam fel Rayt, mert azt akartam, hogy hallja a tervemet, de ne tudjon azonnal közbeszólni. Viszont nem lenne üdvös, ha hallaná, amit ezután akartam mondani. A kagylóba suttogtam:

– Én…

– Én is – felelte Ray fájdalmas hangon.

Letettem a telefont, leültem, és megpróbáltam megenni az ebédet, amelyet Ava az asztalon hagyott nekem. Az asszony odajött hozzám, és a mellén karba font kézzel nekitámaszkodott a tálalópult szélének. Merően nézett rám.

A számba erőltettem, majd rágni kezdtem az ételt.

– Hát – mondtam a szendvicsemre szegezett tekintettel. – Jézusnak jót tett.

– *Mi* tett jót Jézusnak? – a hanghordozás nagyon jellemző volt Avára: higgadt, rendkívül udvarias volt, ugyanakkor nem lehetett figyelmen kívül hagyni.

Elpirultam az apai nagyanyámtól szerzett hiányos bibliai műveltségem miatt, és azért is, mert bizonytalan voltam abban a tekintetben, hogy a mormon teológiában pontosan hol van Krisztus helye.

– Úgy tudom, egyszer elment a sivatagba, hogy rendezze a gondolatait.

Ava horkantással fejezte ki megvetését.

– Igen. Csak ne tartson negyven napon és negyven éjszakán át! – válaszolta, majd kiment a konyhából.

Egy óra múlva már minden holmimat összecsomagoltam, és éppen bocsánatot kértem Avától, amiért ilyen hirtelen távozom, amikor megszólalt a telefon. Ő vette fel.

– Téged keresnek, Em – közölte fürkésző tekintettel.

Az előszobában állva éreztem, hogy a ház asszonya minden mozdulatomat figyeli.

– Halló!

– Em! Itt Faye beszél.

– Á, szia!

– Azért hívlak, hogy elmondjam, mennyire sajnálom, hogy olyan kellemetlenül alakult a beszélgetésünk Tomról, a beszervezésről, meg úgy általában.

– Értem.

Nem voltam hozzászokva, hogy valaki bocsánatot kér tőlem, különösen hacsak annyi bűne volt, hogy akaratlanul részesévé vált egy harmadik személy manipulációinak.

– Szóval elmondta neked, hogy, hm jól…

– Lebarmoltad? Tényleg? Akkor biztosan meg is érdemelte. Nem erről van szó, csak eszembe jutott a dolog, és hm, igen, tegnap este váltottam vele pár szót rólad, sőt veszekedtünk is. Komolyan mondom, és akkor eszméltem rá, hogy én tulajdonképpen… nos, Tom jó ember, de vannak pillanatok, amikor elszalad vele a ló. Ilyenkor jól el kéne fenekelni.

Magam elé képzeltem, ahogy Faye elfenekeli Tomot, és elnevettem magam.

– Tehát megbocsátasz?

– Szerintem igazán nincs miért bocsánatot kérned.

– Hogyne volna. Tudod, nem hiányzik nekem, hogy emiatt furdaljon a lelkiismeret. Ezért kérlek, bocsáss meg! Különben is szeretném, ha barátok maradnánk, és ha lélekben csak szemernyit is hasonlítasz rám, most biztosan elbizakodott seggfejnek tartasz, amiért beleártottam magam az életedbe, és tegnap úgy kioktattalak. Őszintén sajnálom, ami történt.

– Szóra sem érdemes – feleltem, miközben a tarkómon éreztem Ava tekintetét.

– Akkor ebédeljünk együtt valamikor!

Vezeték nélküli telefonon beszéltem, ezért egy kissé távolabb húzódtam az előszobában, ezzel próbáltam a ház asszonyának értésére adni, hogy szeretném, ha magamra hagyna.

– Nézd, Faye, részemről semmi akadálya, de volt egy…

– Mivel Ava végighallgatta a beszélgetést, nem mondhattam el Faye-nek, hogy Ray megkérte a kezemet; illetve, hogy emiatt összevesztünk. – Éppen indulok Nevadába.

– Szóval Tom mégiscsak meggyőzött?

– Hogy érted azt, hogy „mégiscsak”?

– Az az indián sámán megpróbált elérni téged.

– Tom nem hívott fel.

– Nagyon helyes. Ezúttal állta a szavát. Mondtam neki, hogy hagyjon téged békén, ő pedig megígérte, hogy nem fog zaklatni.

Faye nagyon értette a módját, hogyan hagyjon békén úgy, hogy mégse hagyjon békén. Legszívesebben felordítottam volna, de csak ennyit mondtam:

– Nos, megsimogathatod a fejét. Rendesen viselkedik.

Faye elnevette magát.

– Hát, akkor jó utat kívánok. Figyelj! Vidd magaddal a telefonszámaimat, és hívj fel, ha megint lerobban a kocsid, jó? Tudod, mindig kell valami ürügy, hogy repülhessek.

– Ostobaságokat beszélsz. Nem gondolhatod komolyan, hogy egy félmillió dolláros géppel elrepülsz Nevadába csak azért, mert egy magamfajta szerencsétlen nő huszonöt éves tragacsa lerobbant.

– Em! Megfeledkezel valamiről.

– Ja, igen. Gyakran unatkozol.

– Hívj fel! Hadd szórakozzon a szegény gazdag kislány! – kérte, majd megadta az otthoni és a mobilszámát.

– Volna hozzád egy kérésem.

– Halljuk!

– Sok ezoterikus könyvet olvasol. Megvan neked a *Hét nyílvessző?*

– Kitűnő könyv. Nagyon ajánlom neked, de éppen kölcsönadtam valakinek.

– Kár.

– Minden jó könyvesboltban lehet kapni. Nézd Meg Sam Wellernél a Great Westernen az amerikai részlegben. Vagy esetleg a King's Englishben. Aranyos kis könyvesbolt.

– Kösz.

– Van még valami?

Volt még egy ötletem.

– Igen. Jó lenne, ha újra meglátogatnád a „nénit", és megérdeklődnéd, mit tud arról a környezetvédő csoportról, akik megpróbálják megakadályozni, hogy a Granville bányavállalat újabb bányát nyisson a Kamma-hegységben.

– Oké.

Elbúcsúztam Avától, majd benéztem Sam Wellerhez, ahol megtaláltam a *Hét nyílvessző* egy használt példányát, meg néhány érdekesnek tűnő könyvet Nevada természetrajzáról és történelméről. Aztán beszálltam az autómba, és elindultam nyugat felé, a Nagy-medencébe, hogy nagybetűs Önvizsgálatot tartsak.

Egészen Vendoverig jutottam, ahol a 80-as autópálya eléri a nevadai határt és a játékautomaták seregét, amikor már annyira furdalta az oldalamat a kíváncsiság, hogy kénytelen voltam felhívni Tom Latimert.

– Éppen most hagytam el a város határát – hazudtam. – Megjavították a kocsimat, úgyhogy pár napra elmegyek nyugatra szusszanni egyet. Gondoltam, elköszönök.

– Kedves tőled – felelte, és a hangjából éreztem, örül, hogy felhívtam.

Elszorult a torkom zavaromban, amikor előhozakodtam a Nagy-sóstó és a nevadai határ között húzódó szikes síkság hosszú mérföldjei alatt begyakorolt mondatokkal, amelyeket a hívás ürügyének szántam:

– És, hm, eszembe jutott még néhány dolog a Gretchen MacCallummal folytatott beszélgetéssel kapcsolatban. Gondoltam, elmondom neked.

– Nagyszerű! Máris előveszem a jegyzetfüzetemet. Rendben, kezdheted.

– Nos… – mondtam bizonytalanul, mert tulajdonképpen nem volt semmi konkrét jelentenivalóm. – Különös érzésem támadt MacCallummal kapcsolatban. Érdekes ember. Nem tudom, van-e köze az ügyhöz, de…

– Milyen értelemben találod érdekesnek?

– Már maga az a tény felkeltette az érdeklődésemet, hogy még mindig van munkája. Aki azt gondolja, hogy az olaj- és gáziparban nehéz folyamatos munkát találni, még biztosan nem próbálkozott a bányageológia területén. Nem véletlenül nevezik gazdasági geológiának.

– Értem. Tapasztaltál valami furcsaságot a Granville bányavállalattal vagy MacCallumnak a céghez fűződő viszonyával kapcsolatban?

– Nem. Vagyis rendkívül szokatlan, hogy sikerült kétmillió dollár értékű részvénycsomagra szert tennie. Egészen biztos, hogy különleges képességei vannak, ha ennyi részvényt kapott akár prémium formájában is. Manapság a cégek még az alkalmazottak ösztönzési rendszerében sem szoktak ennyit felajánlani. Ezért arra gondoltam, talán valami külön ügylete lehet.

– Mire gondolsz?

– Hát, nem is tudom – tértem ki a válasz elől. Még nem akartam megvádolni Gretchen MacCallum férjét. Valahol belül pedig tiszta szívemből azt kívántam, bárcsak Don valóban az a

magányos farkas lenne, akit a felesége úgy szeret, mert meg akartam ismerkedni ezzel az emberrel. Ő talán el tudja oszlatni a kétségeimet. – A piszkos ügyek hozzád tartoznak.

– És mi tartozik Emhez? – érdeklődött Tom.

– Nos, ha csak egyszerű geológus, akkor talán valaki a cég felső vezetői közül úgy gondolja, hogy ő az aranytojást tojó tyúk, akit nem szabad elengedni.

– Ezt fejtsd ki bővebben!

– Manapság a sok elbocsátás miatt már ritkább az ilyesmi, de régebben az ásványkincs-kutatás üzletágban gyakran előfordult. Aranybilincsnek nevezik. Ha valaki kiemelkedően sikeres kutató, olyan jövedelmet biztosítanak neki, hogy a konkurenciának ne érje meg elcsábítani. Olyan helyzetbe hozzák, hogy ne legyen kedve elhagyni a vállalatot. Részvényeket kap, vagy részesedést a megtermelt haszonból, szóval nyomós okot adnak neki, hogy veszteg maradjon. Olyan megállapodást is köthetnek vele, hogy amennyiben elhagyja a vállalatot, elveszti a részvényeit. Ki tudja? A helyzet iróniája, hogy MacCallumnak már nem is kell dolgoznia, mivel hétszámjegyű értékű részvényei vannak, akkor pedig miért csinálja?

– Fogadok, hogy van rá ötleted.

– Van. Lehetséges, hogy a Granville vagy az egész iparág iránt érzett lojalitás miatt. Vagy talán azért, hogy elfoglalja magát valamivel. Esetleg azért dolgozik tovább, hogy munkát adjon a kutatótársának.

– Ezt miből gondolod?

– Puszta megérzés – feleltem, de aztán eszembe jutott a szerencsejátékosok fényképe MacCallum rajzasztala felett. – Ezen még töprengenem kell egy ideig. A kutatók furcsa emberek. Optimisták. Aki kutatásra vállalkozik, hinnie kell abban, hogy van mit keresnie. Én mindig a kitermelő, nem pedig a kutatórészlegnél dolgoztam. Az volt a feladatom, hogy minél többet felszínre hozzak abból, amit valaki más már megtalált.

Például egy olyan ember, mint MacCallum. A vérbeli kutató félig varázsló.

– Mint te – vetette közbe Tom kuncogva.

Egy pillanatra elhallgattam, és azon tűnődtem, vajon újra megpróbál megpuhítani, vagy tényleg bókolni akar.

– Nem, gyenge kutató vagyok. A túlzott pesszimizmusom miatt.

Erre Tom így felelt:

– De hiszen ezért vagy jó nyomozó. Lehet, hogy nem találod meg a valószínűtlen helyeken rejtőző kincseket, de jó szemed van a disznóságok felderítésére. Nem mindenki képes arra, hogy szembenézzen a kellemetlenségekkel. Te viszont nem jössz zavarba ilyen helyzetben.

– Nem vagyok nyomozó – válaszoltam.

– Oké!

A kagyló elnémult. Elképzeltem, ahogy leírja a számokat egytől tízig a jegyzettömbjére, hogy ne kérdezze meg tőlem: ha nem vagyok nyomozó, miért tartok Nevadába?

– Ideje indulnom – törtem meg a csendet, és közben azt kívántam, bárcsak megemlítené a sámánt, aki korábban fel akart hívni. Kezdtem azt hinni, hogy Faye bizonyára félreértette, amit tőle hallott. A Nevada északkeleti részén tett rövid kirándulásunk alatt egyetlen indiánnal sem találkoztunk, pláne nem sámánnal, akkor meg miért hívná fel egy ilyen ember az FBI irodáját Salt Lake Cityben, hogy utánam érdeklődjön?

Tom így válaszolt:

– Jó utat kívánok! Ja, és van még valami… nem, nem fontos.

– Mi az?

– Nem mondom el, mert akkor megvádolsz, hogy szórakozom veled.

– Értem – feleltem, és ezúttal nekem kellett tízig számolnom. – Oké, felcsigáztad az érdeklődésemet – közöltem, de próbáltam

minél kevésbé türelmetlen benyomást kelteni. – De ha csak szórakozni akarsz velem, inkább felejtsük el az egészet.

– Akkor inkább nem mondok semmit, mert túl valószínűtlen a dolog.

Miután újra elszámoltam tízig, azt válaszoltam:

– Jól csinálod, Tom.

Elnevette magát.

– Szakmai ártalom. De becsületszavamra, komoly a dolog, nem szórakozom.

– Rrrendben.

Kuncogott még egy kicsit, lazán, ahogy barátok között szokás.

– Tegnap délután idetelefonált valaki, és veled akart beszélni.

– Kicsoda?

– Egy nevadai nő.

– Ismerem?

– Nem hiszem. Ismersz egy Hermione nevű pajút sámánt?

Meglepetést színlelve felhorkantam.

– Igazad van, ez eléggé valószínűtlen.

– Valóban az. Mondtam neki, hogy nem itt dolgozol, de tudni akarta, hol érhet el. Kérdeztem tőle, hogy milyen ügyben keres, de nem volt hajlandó elárulni.

– Ezért, mivel a jelentéktelen, potenciális csalási ügy, amelyben nyomozol, történetesen az ő szülőföldjéhez kötődik, természetesen követted a szálat és betápláltad a nevét a Nagy Testvér adatbázisotokba. Mit adott ki a keresés?

– A Pyramide Lake rezervátumban egy Sutcliffe nevű helyen lakik.

– A „Sutcliffe” ősi pajút név lehet. A „Hermione” úgyszintén.

– Mi fehérek nem bántunk túl kedvesen a pajútokkal, Em. Úgy tudom, Sutcliffe szövetségi hivatalnok volt, aki bezsebelte az indiánok állami pénzsegélyét, és számukra ismeretlen magvakat adott el nekik, amelyekből varázsütésre szerzett tudással növényeket kellett volna nevelniük, mivel már nem folytathatták

vadászó-gyűjtögető életmódjukat. A jó ég tudja, mi a nő indián neve.

– Amerikai őslakó neve.

– Nekem úgy is jó, ha ez nem sérti őt vagy a törzsét. Vagy a csoportját. Azt hallottam, hogy a pajútok inkább csoportok szövetségének tekintik magukat, mint törzsnek.

– Mindegy, Tom. Gondolom, el akarod mondani nekem, hogy mi köze ennek a nőnek a Granville Bányavállalathoz, illetve a veszélyeztetett rágcsálókhoz.

– Ahogy korábban is említettem, Em, messziről megérzed, ha valahol bűzlik a szemét.

– Nagyon sajátos szaga van.

– Nos, íme a válasz a kérdésedre: Hermione legutóbb akkor hívta fel magára a szövetségi hatóságok figyelmét, amikor tiltakozott Gloriana bánya érczúzójának, irodáinak és a bányatáró bejáratának elhelyezése ellen. A bánya egyébként MacCallum barátod kutatásai nyomán jött létre, és Patrícia Gilmore-nak is ott volt az irodája. A Granville cég panaszt tett a TGH-nál, ők pedig átpasszolták az ügyet hozzánk. Akkor a probléma magától megoldódott.

Füttyentettem.

– És ez a nő akar beszélni velem.

– Így van.

– Mi lett a tiltakozás eredménye?

– Áthelyezték az egész üzemet.

– Milyen messzire?

– Kétszáznegyven méternyire a tervezett helyszíntől.

– Szent helyről van szó?

– Jó ötlet, Em, ez a lehetőség fel sem merült bennem. A nő pedig nem árulta el.

Elgondolkodtam. A sámánizmus rendkívül érdekesnek, sőt csábítónak tűnt, ugyanakkor nekem túlságosan magas és

határozottan ijesztő is volt. Vettem egy mély levegőt és így szóltam:

– Ne add meg a telefonszámát! Nevadába tartok, hogy néhány dolgot tisztázzak magamban. Nem akarok bajba kerülni, ha pedig a szimatom nem csal, ez a nő semmi jót nem tartogat számomra. Azért utazom Nevadába, mert közel van, nagy és tágas, és mert rajtam kívül nem túl sokan lesznek ott. Azért megyek oda, hogy egyedül legyek, hogy eldöntsem, mi akarok lenni, ha majd egyszer benő a fejem lágya, és ha az a nő újra felhív, mondd azt neki, hogy az ellenkező irányba mentem, és nem jövök vissza többé.

Tom elismerően kuncogott.

– Oké. De mi lesz, ha a határon vár rád?

Nem tudtam megállni, hogy a telefonfülkében állva körül ne nézzek attól való félelmemben, hogy Tomnak talán igaza lehet. Nem láttam mást, csak néhány az országúton tovaszáguldó autóst.

– Miket beszélsz összevissza, Tom?

– Ne feledd, hogy egy sámánról van szó!

– Persze. Én pedig Kleopátra reinkarnációja vagyok. Viszlát, Tom!

– Azt hittem, Eleanor Roosevelt vagy. Majd írj, ha találsz munkát!

– Úgy lesz – feleltem, és hirtelen hónapok óta nem tapasztalt boldogság érzése öntött el. – De most már sietnem kell – tettem hozzá, és tekintetemet nyugat felé fordítva a határon túli első hegylánc vonulatait figyeltem. A forró levegőben vibráló hegyek barnának és száraznak látszottak. – Hív a sivatag.

24.

A következő két napban ráérősen követtem az 1849-ben érkezett telepesek útvonalát, és közben élvezettel hódoltam a nyugat története iránti szenvedélyemnek. Megálltam, hogy megszemléljem a Humboldt folyót Wells közelében, ahol a bevándorlók többsége délnek fordult Nevada északkeleti csücskénél. Addig többé-kevésbé pontosan követtem annak a déli leágazásnak a vonalát, amelyen néhány szerencsétlen telepes – például a balsorsú Donner-csoport – átkelt Utah szikes síkságain. Az útvonal fő csapása, amely a Missouri államban Independence-nél kezdődött, majd nyugat felé kanyargóit Kansas sarkán át Nebraskán és Wyomingon keresztül Idahóba, ahol a Snake folyó egyik déli kanyarulatánál kétfelé vált az oregoni és a kaliforniai ágra. A kaliforniai ág Nevada északkeleti része felé vette az irányt, majd a nyugat felé tartó Humboldt folyót követte, amíg a sivatag a mai Lovelocktól délre el nem nyelte a vizet. Onnan – ahogy korábban már említettem – a több hónapi vándorlástól, betegségektől és szennyezett víztől elgyötört telepesek tántorogva tették meg a következő hatvanöt víztelen kilométert. Aki átkelt a Forty Mile[20] sivatagon, elérte a kelet felé tartó Truckee vagy a Carson folyót, Kaliforniába pedig a Sierrán átkelve folytathatta útját. Mások még Lovelock előtt északnyugat felé fordultak, és a Black Rock sivatagot szelték át, hogy a Mount Lassen közelében érkezzenek Kaliforniába.

A Humboldt folyó partján állva hallgattam, ahogy a kocsim kattogott, mivel a motor lassan lehűlt, és közben arra gondoltam, mennyire más lehetett itt ökrös szekéren utazni. Az első telepeseknek még a kitaposott ösvény sem mutatta az utat, csak a

---

[20] *Forty Mile* = „negyven mérföldes”, vagy mintegy 65 km hosszú. (A ford.)

folyó vezette őket. Na és azok a híresztelések, amelyek zsíros földeket jósoltak nyugaton. Nevada akkoriban még nem volt állam, mint ahogy Wyoming, Utah, Idaho, Oregon és Kalifornia sem. 1848-ig Kalifornia, Nevada, Idaho és Utah területe tulajdonképpen nem is volt az Egyesült Államok része.

Megpróbáltam elképzelni, milyen lehetett az egykori táj telefonpóznák, aszfalt, a távolban, Wells határán álló hamburgeresbódék és benzinkutak nélkül, és azt kívántam, bárcsak akkor láthattam volna. Nem felejtettem el a korábban Ian Walkerrel folytatott vitámat a bányászat és a környezetvédelem között feszülő ellentétekről, de azt sem döntöttem el egyértelműen, milyen álláspontot foglaljak el ebben a kérdésben. Geológus vagyok, és korábban jól megéltem abból, hogy segítettem felszínre hozni a föld mélyében rejlő ásványkincseket, de nem mindig értettem egyet az alkalmazott módszerekkel. Azonkívül – amint Ian rámutatott – a kocsim teljes egészében bányászott alapanyagokból készült, valamint fosszilis üzemanyag hajtja. Én viszont semmit sem tudok ezeknek a nyersanyagoknak a származási helyéről vagy arról, hogy a kitermelés során megfelelő figyelmet fordítottak-e a környezet- és munka-védelemre. A kocsimat hajtó üzemanyagot legjobb tudomásom szerint valamelyik közel-keleti férfitól vették, aki szerint nincs jogom a tanuláshoz, életemet pedig a négy fal között, illetve nehéz leplekbe öltözve kellene leélnem.

Talán a tökéletlen értékrendemmel való szembenézés kényszere miatt álltam meg újra Elko közelében, és bejártam a Carlin-telep egyik külszíni fejtésű bányáját, talán éppen azt, amelyiket korábban a levegőből láttam. A bánya hatalmas volt, egyszerre rémisztő és lenyűgöző. Rémisztő azért, mert ekkora sebhely tátongott a bolygón, lenyűgöző pedig azért, mert az emberi faj rájött, hogyan lehet egy ilyen nagy feladatot megvalósítani. Ebben az ellentétben a gazdasági és műszaki lehetőségek korlátáiról szóló kódolt lecke rejlik. Az a tény, hogy

az ember képes látványos műszaki teljesítményekre, nyilván nem jelenti, hogy minden ilyen tervet feltétlenül meg is kell valósítani. Nagyon szeretem a pisztrángot, és horogra tűzött léggyel sikerült is néhányat kifognom, de bármennyire is szeretnék gyakrabban enni belőle, mégsem fordult meg a fejemben, hogy hatalmas hálóval mindet kifogjam a tóból, vagy – ami még rosszabb lenne – mérget öntsek a vízbe, hogy mind feljöjjön a felszínre csupán azért, hogy megtölthessem velük a fagyasztóládámat.

Megálltam Battle Mountainban ennivalót venni, feltöltöttem húszliteres vizeskannáimat, és megvettem Nevada állam részletes autóatlaszát. Szinte mindenütt megálltam, ahol kedvem szottyant rá, többnyire az országút közelében álló magányos csúcsoknál, ahol rövid időre kiszálltam az autóból kavicsokat rugdosni a sivatagban. Ha olyan városba értem, ahol rendes élelmiszerüzlet is volt, vettem pisztrángot, vagy egy-két szál kolbászt, krumplit és friss zöldséget, aztán alufóliába csomagolva betettem őket a motorháztető alá a motorblokkra, addig hajtottam, amíg minden meg nem sült, aztán leültem a Humboldt folyó partjára, és úgy tettem, mintha az elemózsiám az ökrös szekér végében utazó tölgyfa hordóból került volna elő. Eljátszottam a gondolattal, hogy – akárcsak százötven évvel korábban a telepesek – én is egy jobb élet felé tartok.

Mielőtt elhagytam Salt Lake Cityt, vettem egy könyvet, amelyben azt írják, hogy az első európai származású telepesek 1826-ban érkeztek a mai Észak-Nevadába. A két egymással versengő szőrmekereskedelmi vállalat, a Hudson Bay és Rocky Mountain deresedő úriemberei hódok után kutatva érkeztek erre az új, kihalt tájra, miután átküzdötték magukat a hegyeken. A könyvből megtudtam, hogy buzgón hozzáláttak a terület prémes állatainak elpusztításához. Minden fellelhető hódot megöltek, hogy a riválisaik ne kaparinthassák meg a szőrmét. Nem kis szégyenérzettel töprengtem el azon, vajon egy terület kifosztásának kényszere uralkodó tulajdonságként jelent-e meg a

legtöbb európai származású telepesben, vagy – ami még rosszabb – egyszerűen az emberi faj sajátossága.

A Nagy-medencét – talán egyes sarkvidéki területektől eltekintve – Észak-Amerikában utolsóként fedezték fel az európaiak. A prémvadászok, bányászok, farmerek és a Kaliforniába tartó telepesek megjelenése előtt legalább tizenkétezer évig nomád indián törzsek laktak ezen a területen. Emlékszem, az egyetemi évfolyamtársaim milyen lelkesen beszéltek arról, hogy az indiánok mennyire nemes harmóniában éltek a természettel. Szerintem az őslakóknak nem volt más választásuk. Kénytelen-kelletlen a környezetük nyújtotta lehetőségek korlátai között éltek. Nem élvezhették a külföldről importált áruk – például a benzin, az autóm és a csomagtartóban utazó ételkonzervek – nyújtotta kényelmet. Az élvezetek hiánya ellenére a *Hét nyílvesszőből* kiderült, hogy a cheyenne-ek többsége milyen sokáig meg tudta őrizni ezt a természettel és egymással kialakult harmóniát még azután is, hogy a fehér ember az orruk alá dugta a portékáját.

Igazság szerint a Nagy-medence környezeti viszonyai olyan zordak voltak, hogy az indián kultúra nem jutott túl a vadászó-gyűjtögető társadalom szerény, karcolt rajzain. Ennek ellenére az egyetemi könyvtárban kezembe került könyvek szerint a terület első lakói olyan hatékonyan vadásztak és gyűjtögettek, hogy komoly szerepet játszottak az éghajlatváltozás miatt amúgy is megviselt jégkorszaki állatok kipusztulásában. A gepárdok, farkasok, tevék, lovak és mamutok nem tudtak ellenállni a szerszámokat használó embereknek.

Az egyik éjjel hálózsákomba burkolózva éppen ezen a rejtélyen törtem a fejem. Ha helyes a természet adta lehetőségekkel harmóniában élni, akkor miért esik annyira nehezünkre megválni a modern házak, mikrochipek, a farmernadrág és a külföldön termelt kávé kényelmétől? Pontosan mit jelent a természettel harmóniában élni? Azt, hogy nem

használhatok semmit, amit nem tudok elcipelni a hátamon? Talán önkényesen szabjak magamnak korlátot, hogy nem használok olyasmit, amit egynapi járásnál messzebb termesztettek vagy bányásztak? A pompás danaiszlepkék minden évben több ezer kilométeres vándorutat tesznek meg. Ők harmóniában élnek a természettel? Az emberiségnek vajon a harmónia keresése érdekében a védőoltások és vitaminpirulák alkalmazása helyett le kellene csökkentenie várható élettartamát arra az életkorra, amelyet én éppen elértem? Mi lenne akkor? Boldogabb lettem volna-e egy vándorló törzs tagjaként, ha az első menstruációmkor teherbe estem volna, harmincas éveim közepére pedig halálos fertőzés végez velem? *Akkor legalább* – gondoltam szomorúan – *tudtam volna, hol a helyem*. Miközben ezek a gondolatok kavarogtak a fejemben, értetlenül kérdeztem magamtól, hogy miért aggódom emiatt ennyire. A Granville Bányavállalat esete iránti ostoba érdeklődésem váltotta ki belőlem ezt a reakciót? Nem, valami mélyebb oka van. Valahogy az egész történet a Rayjel való, holtpontra jutott kapcsolatomat juttatta eszembe.

Mindennap felhívtam Rayt, vagy legalábbis megpróbáltam. Rövid, zavart üzeneteket hagytam a rögzítőjén, amelyekben tudtára adtam, hogy jól vagyok, az idő remek, és hogy szeretem őt. Gondoltam, talán MacCallum is nagyjából ennyit mondana Gretchennek, ha üzenetet kellene hagynia. Azon töprengtem, vajon Don felhívta-e azóta. Hol lehet, és mit csinál? Talán – akárcsak én – ő is összevissza kocsikázik valahol a Nagy-medencében, és megpróbálja elrendezni a gondolatait?

Este újra megpróbáltam volna felhívni Rayt, de az országúttól több kilométerre töltöttem az éjszakát távol még a saját kocsimtól is, így csak olyan hívatlan vendégektől kellett tartanom, akik négy lábon érkeztek. Ahogy a csillagos ég alatt feküdtem, Ray teljesen kitöltötte a gondolataimat. Próbáltam száműzni a fejemből. Korábbi életem hosszú, magányos évei alatt

rájöttem, hogy amikor úgy tűnik, a helyzet túl bonyolult és nincs megoldás, legjobb félretenni a problémát, és elmélkedni egy kicsit.

Megpróbáltam magamat átengedni az itt és mostnak. A sivatag pedig befogadott, és fokozatosan megszüntette a fejemben uralkodó zűrzavart.

Gondolom, valahol mélyen mindig is tudtam, hogy végül egészen Lovelockig fogok jutni. Ahogy egyre közelebb értem, azt mondogattam magamnak, hogy csak a nyílt terepet akarom bejárni, amelyet Tommal és Iannel olyan bosszantóan gyorsan átszeltünk. Másrészt viszont jó ötletnek tűnt megállni, benézni, a kedves sheriffhelyetteshez ~ hogy is hívják? Weebe? – és megkérdezni tőle, mire jutott Patrícia Gilmore meggyilkolásának ügyében. Ő a kakukktojás, aki nem ért egyet a sheriffel, ezért is érdemes felkeresni. Különben is Tomnak szüksége van a segítségemre, tehát nem veszíthetek semmit.

Ahogy észak felé haladva elhúztam Golconda és Winnemucca mellett, és megkerültem a Sonoma-hegyláncot, aztán újra dél felé fordulva elhaladtam a korábban magasra nőtt sivatagi bozót elszenesedett maradványai mellett arrafelé, ahol Patrícia Gilmore holttestét megtalálták, majd tovább Lovelock felé, elhatároztam, hogy meglátogatom a fickót. Így hát öt nappal azután, hogy először találkoztam Weebe sheriffhelyettessel, és értesültem Patrícia Gilmore haláláról, újra megérkeztem a Pershing megyei sheriff hivatalához.

Weebe bent volt, rövid, vastag ujjait összezsírozta, miközben kolbászos szendvicset és egy zacskóból hasábburgonyát majszolt.

– Á, Em Hansen, ugye? Az FBI-nyomozókkal járt itt, igaz? Emlékszem önre. Kér egy kis krumplit?

Úgy látszott, örül, hogy újra találkoztunk.

– Kérek, ha nem haragszik. Éppen erre jártam. Gondoltam, benézek, hogy mi újság errefelé. Megtudott még valamit Patrícia Gilmore haláláról?

Weebe görcsösen megmarkolta a krumpliszacskót, és hátborzongató ropogás közepette apró darabokra zúzta a tartalmát. Körülnézett, hogy megbizonyosodjon róla, senki más nem hall minket.

– Kövessen! – felelte, majd egy belső irodába vezetett. Miután becsukta mögöttünk az ajtót, olyan óvatosan húzta ki az egyik fiókot, mintha mozgásdetektoros pokolgép lett volna benne. – Ezt külön őrzöm, és szándékosan tévesen van felcímkézve – közölte, miközben előhúzott egy barna papírdossziét. – Obernick sheriff azt mondta, ne üssem bele az orromat. Hah! Már el is készítette a jelentését, amelyben az áll, hogy a halál oka baleset volt, szóval nyilván nem szeretné, ha kideríteném, hogy tévedett. De nézze csak, mit találtam!

Ekkorra eszméltem rá, Weebe nem is tudja, hogy voltaképpen nem vagyok az FBI alkalmazottja, ezért a látogatásom egyáltalán nem hivatalos, de azzal oszlattam el az aggodalmamat, hogy nem ártok senkinek, ha végighallgatom, amit mondani akar. Figyelmesen előrehajoltam és elmosolyodtam.

Weebe kivett a dossziéból egy iskolás folyóírással, ceruzával teleírt lapot. Tulajdonképpen névsor volt, arra utaló apró megjegyzésekkel, hogy az illető hol tartózkodott azon az estén, amikor Pat Gilmore meghalt, illetve, hogy esetleg milyen indítéka lehetett a meggyilkolására.

– Itt látható mindazok neve, akiknek hasznuk származhatott a nő halálából. Nézzen csak ide! Ezek mind bányászok, de csak a teljesség kedvéért szerepelnek a listán, mert mind helyi fiúk. Ismerem őket. Tehát igazából nem kellene rajta lenniük. Ők viszont – mutatott egy másik csoportra –, ők már jobban érdekelnek. Itt van Virgil Davis, nagy fejes, a bánya vezetője. Ha

a nő leállíttatja a munkáját, nagy bajba kerülhet. Akkor be kell zárnia a bányát, és talán el is kell mennie innen. Lehet, hogy egy ilyen öreg szivar már nem is kap állást sehol.

– Egy pillanat! Hogy zárathatná be a nő a bányát? A veszélyeztetett faj, amelyet tanulmányozott, egészen máshol él. Ráadásul – ötlött eszembe – Miss Gilmore arra az eredményre jutott, hogy az a bizonyos egér pont olyan, mint a többi rokona, vagyis az egyedszáma és az élőhely nagysága nem csökken, hanem nő.

– Nos, tudja, csak az ő hozzájárulásával kezdhetik meg a fúrásokat az újabb érclelőhelyen. Beszéltem néhány illetékessel – sandított rám Weebe a halántékát ütögetve.

– De hogy válthatja ki a kutatás leállítása a bánya bezárását?

– Kimerülnek az érckészletek. Ahogy említettem, ismerek néhány bányászt. A mennyiség megvan, az ár viszont lecsökkent.

– Értem – feleltem. Úgy értelmeztem a hallottakat, hogy kitermelik a várt tonnánkénti aranymennyiséget, de az ár alacsonyabb, mint amennyivel a termelés beindításakor számoltak. – Virgil Davisnek tehát nincs alibije, viszont lehetséges, hogy volt indítéka.

– Ott lakik a bánya közelében. Nagyon gyanús. Tudhatta, hogy Gilmore mikor ment el aznap este, volt rá lehetősége, hogy kövesse és elintézze. Ráadásul ő találta meg a holttestet. Elgondolkodtató, nem igaz? Azon a hatalmas területen az ember nem túl gyakran talál rá valakire véletlenül. Igaz, hogy vele volt John Steinhoff, az érczúzó igazgatója, de az is lehet, hogy összejátszanak.

Végigfutott a hideg a hátamon, miközben arra gondoltam, milyen érzés lehet meghalni azon a tájon, ahol a megelőző néhány napot töltöttem. Egyedül. A hidegrázással mit sem törődve, eltökélten folytattam:

– Hmm. Látom, MacCallum, a kutató geológus is szerepel a listáján.

– Így van. Még mindig nem került elő. Elgondolkodtató.

– Hát, igen. Ez meg kicsoda?

– Kyle Christie. Együtt dolgozott MacCallummal. *Azt állítja*, hogy nem tudja, hol van a társa. Nagyon gyanús. Ráadásul elég idegesnek látszik. Megeszem a kalapom, ha *ő* sem csinált semmi rosszat.

Eltekintettem attól a ténytől, hogy a „sem”-mel akaratlanul több tettesre célzott, és így folytattam:

– Oké. És ezek? Joe Enciso, Nelson Jobes és Laurel Dietz.

– A bányában dolgozó geológusok. Mindet kihallgattam. Encisónak és Jobesnak van alibije. A gyilkosság idején a föld alatt dolgoztak. Dietz pedig apró, szőke nő. Biztosan nem ő a tettes.

Rápillantottam a férfira.

– Biztos benne? – kérdeztem, és közben az arcát figyelve próbáltam eldönteni, a feltételezése pusztán azon alapul-e, hogy nőről van szó. – Ő is lenn volt a föld alatt?

A sheriffhelyettes megrántotta gömbölyű vállát.

– Nem tudom. De azt mondta, jóval azelőtt hazament, hogy Gilmore elhagyta a bánya területét. Nem tudja az állítását szemtanúkkal igazolni, de sokáig beszélgettem vele, és szerintem nem lenne rá képes. Kedves lány – bólintott, majd sokatmondó grimaszt vágott.

– Hmm. És ez ki? – kérdeztem, miután megakadt a szemem egy újabb ismerős néven.

– Rodriguez. A csajszi beköpte a főnökénél. Tudja, a fickó nem szívelte. Úgy tűnik, kifejezetten utálta. Jobb lesz szemmel tartani.

– De nem tudja, hol volt a bűntény estéjén – feleltem, mivel láttam, hogy a neve alatti hely üres. Eléggé arcátlan módon tovább erősítettem a seriffhelyettesben azt a gyanút, hogy Patrícia valóban gyilkosság, nem pedig autóbaleset áldozata lett, ahogy a főnöke feltételezte.

– Nem. Eltűnt, mielőtt kihallgathattam volna.

– Rodrigueznek is nyoma veszett?

– Igen. Gyanús, ugye?

– Így van, az ön szavával élve: elgondolkodtató. Felboncolták a holttestet?

– Aha, a halottkém egy pillantással elintézte az ügyet. Véletlen balesetnek minősítette, akárcsak Obernick. Ők ketten régi ivócimborák.

– És ki találta meg a nőt?

Weebe ujjával a papírlapra koppintott.

– Virgil Davis és John Steinhoff – felelte, aztán megint koppintott. – Indítékuk van, alibijük meg nincs. Lehet, hogy bevárták, aztán ők végeztek vele. Utána csak be kellett menniük a városba, és nagy hangon bejelenteni, hogy egy halott nőt találtak.

– Meg tudná mutatni nekem ezen a térképen, hogy hol találták meg a roncsot? – kérdeztem, és elé toltam az autóatlaszomat.

Weebe végighúzta ujját a térképen, de nem tudta megjelölni a pontos helyet.

– Hát, valahol ott, ahol az út elkanyarodik, ettől az útkereszteződéstől délre.

Nagyon óvatosan fontosabb kérdésre tereltem a szót:

– Mit gondol, hogyan ölték meg?

A férfi újabb grimasszal válaszolt:

– Kilőtték a gumiját.

– Ne vicceljen! Golyó ütötte lyukat találtak az egyik keréken? – kérdeztem meglepetten. A helyszín képe minden baljós részletével azonnal megjelent lelki szemeim előtt: magányos nő hajt a kihalt, sivatagi úton. A gyorsan haladó kocsi szinte átrepül a bukkanok felett, annyira sietős a sofőrnek. Első kerekét golyó találja el, ettől azonnal szétrobban az abroncs. Az autó hirtelen irányt változtat, előrebukik, átfordul, vezetője az összezúzott fülkében leli halálát. Egy pillanatra felmerült bennem: fel kellene

hívnom Gretchen MacCallumot, hogy megkérdezzem, jó lövész-e a férje, de aztán letettem erről.

– Nem. Viszont az egyik első kerék másfajta volt, mint a többi, pótkereket pedig nem találtunk. Tudja, a bozóttűzben a roncs egészen összeégett, de miután behozták, alaposan megvizsgáltam.

Agyam lázasan dolgozni kezdett. Ha Weebenek igaza van, akkor valaki elrejtőzött a bozótban, lesben állva várta, hogy a nő odaérjen. Odasietett a felborult autóhoz, meggyőződött róla, hogy az áldozat valóban meghalt, nyugodtan kicserélte a kereket, majd megszabadult a kilőtt abroncstól. Ehhez a tettesnek – aki akár nő is lehetett, hiszen erősnek nem, csak pontosnak kellett lennie – árulkodó nyomokat kellett hagynia a sivatag agyagos talaján. Ha eltüntette őket, annak is látszania kellett.

– Találtak nyomokat? – kérdeztem egyre izgatottabban.

– Nem – felelte a férfi fintorogva.

– Tehát ön látta a helyszínt?

– Nem.

– Nahát! Miért nem?

Weebe mély levegőt vett, majd megigazította a derékszíját.

– Nos, először volt az a tűz. Aztán, amikor magától kialudt, kimentem oda, de nem tudtam pontosan, hol volt a roncs. Arra is vigyáznom kellett, hogyan kérdezősködöm… – felelte elhalkuló hangon, aztán végighúzta ujját az asztalon, közben pedig önkéntelenül lehorgasztotta a fejét, akár egy kisfiú, akit süteménylopáson értek.

– Mivel Obernick sheriffnek más az *álláspontja* – vetettem közbe diplomatikusan.

Weebe alsó ajka felfúvódott, akár a galamb begye.

– Pontosan erről van szó.

Elhajtottam arra a telepre, ahol Weebe szerint Pat Gilmore autóját, helyesebben annak maradványait tárolták. Nagyméretű,

magas építésű Ford pickup volt, erős motorral. Bizonyára elég gyorsan hajtott, mert a vezetőfülke teteje majdnem hozzáért a műszerfalhoz, mintha páncélszekrényt ejtettek volna rá. Ilyen mértékű roncsolódást csak egy törpe élhetett volna túl. Összerezzentem, ahogy arra gondoltam, mit élhetett át.

A kocsi teljesen összeégett a bozóttűzben. A vezetőfülke egész belseje a lángok martalékává vált. A fémrugókra olvadt műanyagmaradványok nem sok bizonyítékkal szolgálhattak. A kesztyűtartó ajtaja nyitva állt, bár ennek szinte semmi jelentősége. Az enyém minden bukkanónál kinyílik.

Odasétáltam a Weebe által gyanúsnak tartott kerékhez. A tűz azt is megpörkölte, de a felnire ráolvadt gumimaradványokból valóban látszott, hogy az abroncs acélváza más, mint a másik három keréké, ám sem az autó platóján, sem az alvázhoz csavarozva nem találtam pótkereket. Felegyenesedtem, és átgondoltam a dolgot. Pat Gilmore környezetbiológus volt. Elhagyatott helyeken dolgozott, valószínűleg egyedül. Ahhoz, hogy a régi bányák környékén elhelyezhesse a csapdáit, sokszor elhanyagolt, régi földutakon kellett vezetnie, amelyekbe mélyen bevágódott az autók keréknyoma. El sem tudom képzelni, hogy olyan ostoba lett volna, hogy pótkerék nélkül kel útra.

Megkerültem az autót, és közben Weebe elméletén töprengtem. Ha kilőném valakinek a kerekét, és ettől az autó felborulna, gondoltam, *megvizsgálnám az abroncsot és a felnit, hogy ne adjak munkát a ballisztikai szakértőnek. Ha például észrevenném, hogy a golyó nyomot hagyott a felnin, leszerelném a kereket, és a helyszíntől messze szabadulnék meg tőle.*

Aztán újabb, még inkább nyugtalanító gondolat ötlött fel bennem: *Ha csak egy szemernyit is aggódnék amiatt, hogy esetleg nyomokat hagyok hátra, felgyújtanám az egész sivatagot, hogy a tűz minden jelet eltüntessen.*

Az autómhoz vánszorogtam, miközben kis híján elhánytam magam. Beszálltam, becsuktam az ajtót, és a hőség ellenére felmerült bennem a gondolat, hogy fel kellene húznom az ablakokat. Védtelennek éreztem magam, képtelen voltam közönyösen szemlélni azokat a szörnyű károkat, amelyek fajtársaimnak a természeti értékek, például a sivatag, meg a benne élő milliónyi növény és állat sorsa iránti vétkes érzéketlensége folytán keletkeztek. Valahogy könnyebben el tudtam viselni a gondolatot, hogy valaki az embertársát öli meg, mint azt, hogy elpusztít egy egész ökoszisztémát pusztán azért, hogy eltüntesse egy bűnös és becstelen gyilkosság nyomait.

Beindítottam a kocsit, és elhajtottam, találomra kanyarogtam jobbra-balra, mígnem egy városszéli lakónegyed egyik mellékutcájában találtam magam. Bár a házakból nyugalom és szelíd ártatlanság sugárzott, mégis félelem és szomorúság vett erőt rajtam, és azon tűnődtem, vajon erre lakik-e a gyilkos.

Még mindig nem volt hitelt érdemlő bizonyítékom arra, hogy Pat Gilmore-t meggyilkolták, nem pedig a saját hibájából szenvedett balesetet. Haragudtam magamra, amiért túlságosan drámaian fogom fel a dolgokat, és közben abban reménykedtem, hogy vissza tudom tessékelni a szellemet a palackba, hogy aztán mehessek a dolgomra.

Aztán észrevettem egy ismerős külsejű házat, és rájöttem, arrafelé tartok, ahol az eltorzult arcú asszonnyal találkoztam. Shirley Cook házától tíz-tizenöt méternyire megállítottam az autót, és az utca közepén járattam a motort, miközben próbáltam eldönteni, mitévő legyek.

Ekkor különös dolog történt. Észrevettem, hogy egy régi, fehér Toyota áll Shirley háza előtt, és arra gondoltam, bizonyára látogatója van, amikor az illető kilépett a ház ajtaján, végigment a bejárón a kertkapuig, ott megállt, és úgy nézett rám, mintha az érkezésemre várna. Széles vállú nő volt, Amerika őslakóira

jellemző széles, lapos arcát középen elválasztott hosszú, fekete haja keretezte.

A fülemben visszhangoztak Tom Latimer szavai: *Mi lesz, ha a határon vár majd rád?*

Határozott mozdulattal hátramenetbe kapcsoltam, befaroltam egy kocsibejáróba, aztán gyorsan elhajtottam az ellenkező irányba.

25.

Azt hittem, megőrülök. Azért jöttem ide, hogy gondolkodó jak és pihenjek, ehelyett mit csinálok? Bizarr értelmet tulajdonítok vadidegenek cselekedeteinek. Ideje, hogy eltávozzak az emberek világából, legalábbis egy időre. A kiszáradt területeket sohasem sivár, meddő tájnak, hanem nyüzsgő, lakott vidéknek tartottam, ahol minden látszik, semmi nem rejtőzhet el. Az emberek sokkal inkább titkolódzó és kétszínű lények, mint a sivatag teremtményei. Igaz, a tüskés békagyík külsőre egy halom éles kavicsra hasonlít, így próbálja ellenségeit és zsákmányát megtéveszteni, míg a gyér füvet eszegető apró egér napközben elbújik a forróság meg a ragadozók elől, de a nyomai szabad szemmel is jól láthatók, a fák lombkoronája pedig nem takarja el a messzi látóhatárt.

Akár a csokoládéról lemondani készülő ételmániás, úgy döntöttem, hogy azon az úton hagyom el a civilizációt, amelyen Pat Gilmore meghalt. Feltételeztem, hogy – éppúgy, mint Weebe – én sem fogom megtalálni a baleset pontos helyét, így csak azért megyek oda, hogy lássam, mi maradt a sivatagból a rajta fekete viharként végigsöprő, pusztító tűz után. Elindultam hát, és tíztizenöt kilométert tettem meg az autópályán keleti irányban, majd rátértem a kérdéses földútra.

A táj valóban fekete volt. Számítottam a leégett növényzetre, az viszont meglepetésként ért, hogy még a föld is megpörkölődött. A jégkorszaki tavak medrében lerakódott, az eltelt évmilliók alatt megszilárdult és kiszáradt, iszapos, agyagos, a lángoktól feketére perzselt talajt feltételezésem szerint a zsályabozót elégett gyantája borította. Magából a bozótból csupán a földből kiálló csonkok maradtak, a fű pedig nyomtalanul eltűnt. Egyetlen állat neszezése sem hallatszott,

nem szálltak madarak a fejem fölött, a puszta földön még egy rovar sem mászott. Felkavarodott a gyomrom. Mintha csak a Holdon jártam volna.

Nem okozott gondot, hogy megtaláljam a helyet, ahol Pat Gilmore szerencsétlenül járt. Hosszú volt az út, de nem tarkította sok kanyar, és azok közül is csak kevés mellett volt olyan magas domb, hogy egy autó felborulhasson itt. Ahogy gyakran egyengetett földutaknál sokszor előfordul, a gépek az idők során egyre mélyebbre vágtak a talajban, így a széles, sekély árkon túl egyre magasabb töltés keletkezett. Az úton sok volt a bukkanó és a gödör, ezért egyengetni kellett. Puszta, elhagyatott helyen történt a baleset. A kocsim platóján állva száz kilométerre is elláttam, a legközelebbi autók pedig tizenöt-húsz kilométernyire keletre, az autópályán közlekedtek. Nem volt nehéz belátnom, Pat milyen könnyen a töltésnek ütközhetett, miután elvesztette uralmát a jármű felett. A domb íve és az első lökhárító homokba karcolt nyomának hosszából ítélve arra a következtetésre jutottam, hogy a kocsi eleje nekiütközött a töltésnek, aztán felemelkedett, végül felborult.

Kiszálltam, és végigsétáltam az árok mentén a töltés feletti zsályabokrok maradványai között. Nem találtam lábnyomokat. A kiégett kocsit elszállító munkások nem léptek le az útról. Eltávolodtam a baleset helyszínétől, egyre szélesebb íveket írtam le a megpörkölődött talajon. Végül megtaláltam a hiányzó pótkereket.

Letérdeltem, hogy megvizsgáljam az égett abroncs acélvázának maradványait. Ugyanolyan volt, mint Pat autójának másik három kerekéé, és a felni is épnek látszott. Sehol sem találtam rajta golyónyomot. Weebe elmélete – akárcsak a környék élővilága – füstbe ment.

Lekuporodtam a földre, és jóízűt nevettem magamon. Pat Gilmore-t nem gyilkolták meg, egyszerűen nekiment a töltésnek, ahogy Obernick sheriff gondolta. Ütközéskor a pótkerék kirepült

a kocsi rakteréből. Korábban magam is sokszor jártam lazán a platóra dobott pótkerékkel. Talán a kocsi kovakőnek ütközött, és a kipattanó szikrából keletkezett a tűz. Egyszerűen téves következtetést vontam le a kevés rendelkezésemre álló adatból. A nevetéstől kicsordult a könnyem. Felálltam, és táncra perdültem. Kurjongattam, és hangosan hahotáztam. Ha ekkorát tudok tévedni, akkor a világomban minden lehetséges.

Előttem terült el a sivatag. Egy másik, találomra kiválasztott földúton a Poker Brown szoroson áthaladva megkerültem a Majuba-hegység déli végét. Az északnyugati hegyes-völgyes vidék és a telepesek útvonalának kiszögellése felé vettem utamat, amely azért alakult ki, hogy kikerüljék a rettegett *Forty Mile* sivatagot. Előző este, mialatt a nap lassan közeledett a nyugati látóhatár felé, egy Battle Mountainban vásárolt helytörténeti könyvből még többet tudtam meg a sivatagról.

A könyvben részletet olvastam egy Sarah Royce nevű asszony naplójából, aki férjével és kétéves fiával csatlakozott az útnak 1849 nyárutóján nekivágó szekérkaravánhoz. Abban az évben a kaliforniai aranyláz rengeteg embert csábított nyugat felé. Az ő csoportja eltévesztette az utat, és nem jutott el a Lovelocktól délnyugatra fekvő rétekre, ahol a telepesek kicsapták legelni és pihenni az ökreiket, mielőtt nekivágtak a *Forty Mile* sivatagnak. Békés rétek helyett hatalmas, élettelen sivatagba érkeztek, a délibábok, elhagyott szekerek, elhullott marhák és elveszett álmok földjére, ahol a nagy folyók elenyésztek a tűző nap hevétől. Sarah Royce leírta, milyen szörnyű volt huszonöt drága kilométert megtenni visszafelé, amíg el nem jutottak a rétekre. Mivel attól tartottak, hogy a Donner-csoporthoz hasonlóan csapdába esnek, ha a hóesés előtt nem kelnek át a Sierra hágóin, csak két napot pihentek az újabb indulás előtt. Néhány kilométer megtétele után, miközben ő a szekéren fekve vigyázott a kisfiára, hallotta, amint a férje búcsút vesz az egyik ökrüktől, mivel az

holtan esett össze a hámban. Az asszony leszállt a szekérről, és a többieket messze megelőzve imájának és puszta akaratának erejével vezette a csapatot a cél felé.

Amikor Tom és Ian a 80-as autópályán Renóból Lovelockba vitt, alig több mint fél óra alatt keltünk át az említett sivatagon, és úgy éreztem, ha ma ezen a gyorsforgalmi úton újra átszelem a sivatagot, azzal valahogy lecsökkentem Sarah Royce gyalogos átkelésének értékét. Úgy döntöttem, a mások által kitaposott, a sivatag borzalmait elkerülő és az indiánokat bosszantó út jobban illik pillanatnyi hangulatomhoz. Az asszony élményei hátborzongatóan ismerősnek tűntek. Talán az ő szavai nyomán eszméltem rá lassan, rémülettel, hogy még akkor is elenyészhetek, ha végigmegyek az előttem álló jelképes úton. Ray mindössze három nappal korábban kérte meg a kezemet, de máris úgy éreztem, hogy elvesztettem egy kiszámítható életet, mint aki eltévedt a réthez vezető úton. Azon tűnődtem, hogy ha most visszafordulnék, várna-e rám egy ilyen ritka, de kitartó férfi. A szellemi szomjúságom azonban továbbvisz... nem is tudom biztosan, merre. Talán a Szabadságot keresem, a nyugat asszony-allegóriáját, aki határozottan lép elő az aranyló napsugárnyalábból.

Az ismeretlen és a bizonytalan közül az előbbit választottam.

Miközben felkapaszkodtam egy lejtőn, és kétoldalt a barna hegyekkel szegélyezett, széles völgy tárult elém, azon töprengtem, vajon efféle lelki éhség munkálhatott-e a keleti erdők és prérik azon lakóiban, akik ezen az úton indultak nyugat felé. Másfél évszázaddal ezelőtt a határvidék arra ösztönözte az embereket, hogy új földek után kutassanak. Én lelki utazásra indultam. Száraz nevetéssel próbáltam magammal újabb napra elhitetni, hogy valós utat követek, ahol – miután száraz vidéken nőttem fel – az átlagosnál nagyobb esélyem volt a túlélésre. Nem akartam foglalkozni a félelemmel, amelyet Sarah Royce története ébresztett bennem. Akárcsak ő, én is hiányos eszközökkel és

tudással vágtam neki a sivatagomnak. A naplóíró asszony törékeny sikerét hajszálvékony határvonal választotta el számtalan társa kudarcától. A határvidéken semmi sem biztos.

26.

Laurel Dietz érdeklődését felkeltette az egyik tárnabejárat, ezért közvetlenül alatta állította le vörös Chevy Blazerét. Gyors, gyakorlott mozdulattal behúzta a kéziféket, magához vette a hátizsákját és a csákányát, kiszállt, aztán felsietett a száraz domb ívét megtörő, törmelékhalom felett tátongó lyukhoz. Szemével végigpásztázta az alacsony bozótot, árulkodó jelzéseket keresett, amelyek arra utalnának, hogy MacCallum kutatóútjai során mintát vett erről a helyről. Egyre jobban tudta követni, hogy merre járt a férfi. Időigényes és fárasztó munka volt, de csak így lehetett reménye arra, hogy rekonstruálja a kutató adatbázisát. Szenvtelen csodálat töltötte el kollégája teljesítménye láttán; MacCallum olyan ügyesen kódolta az adatait, hogy más csak nagy nehézségek árán értelmezheti őket.

Ahogy közeledett a tárna bejáratához, Laurel megtalálta, amit keresett: egy zsályabokron fémlapocska lógott, MacCallum jelzése. Közvetlenül az egykori aranyásó hegyoldalba vágott ürege szájánál. A nőt nem lepte meg a dolog: eddigi tapasztalatai szerint MacCallum szinte minden második mintát olyan helyről vett, ahol korábban már próbálkozott valaki.

Laurel csodálta a módszert. Megtévesztően egyszerű elgondolás. Azt kell tenni, amit mindenki más, de jobban, szélesebb körű ismeretekkel és kifinomult érzékkel. Nem is szólva a nagyobb kutatási költségvetésről, amely lehetővé teszi, hogy a korábbinál sokkal rövidebb idő alatt százszor annyi helyről vett mintát lehessen elemezni, az eredményekből pedig összeáll a kép, amelyet addig még senki sem láthatott.

Laurel hátrapillantott kelet felé, le a hegyoldalon, a völgyben vezető földútra. Kyle Christie kocsija már egy órája mozdulatlanul állt az út mellett. Éppen csak hogy ki tudta venni

Kyle nagydarab, lusta alakját, amint az autója keskeny árnyékában heverészett. Milyen komikus, hogy még mindig kijár ide, úgy tesz, mintha dolgozna! Az irodában mindenki tudja, mekkora balfék. Valójában azonban Laurelnek kapóra jött a férfi lustasága. Megkönnyítette a dolgát.

Kyle nem vette észre, vagy úgy döntött, hogy nem megy utána. Jól tette. Laurel nehezen tudná neki megmagyarázni, miért tölti az idejét a terepen, a Kamma-hegységben. A nő nem akarta, hogy bárki kényes kérdéseket tegyen fel neki, amíg el nem készül.

Miután elérte a fémlapocskát, feljegyezte a számát a jegyzetfüzetébe, majd megjelölte helyét a térképen.

Elismeréssel tartozik MacCallumnak. Rengeteget tanult tőle, mialatt igyekezett rekonstruálni a lépéseit. Eddig azt hitte, hogy egyszerűen szerencsés ember, vagy legfeljebb bogaras tudós. MacCallum kétségtelenül úgy nevetett, mint egy őrült. De tévedett, Don okos ember, nagyon okos. Ő maga is alkalmazni akarja a férfi trükkjeit, ha sikerül átvennie tőle a cég varázslójának helyét.

Stephen Giles réveteg tekintettel ült íróasztalánál a TGH renói irodájában. Csengett a telefon az asztalán, de nem vette fel. Nem hallotta. Nem vett tudomást a körülötte lévő világról. Az utóbbi négy napon minden este elment a belvárosi postahivatalba egy neki szánt levélre várva, de a postafiókjában egyszer sem talált semmit. Nem jött boríték. Nem jött csekk.

Az útra készen álló, vadonatúj ruhákkal teli, gyönyörű bőröndjének tovább kellett várnia. Nem jött el a pillanat, hogy belemerüljön a világba, amelyről tudta, hogy az övé lesz, ha egyszer eljut oda.

Mi mindent tett ezért a pénzért! Átvillant az agyán a gondolat, hogy felemeli az asztalán nyugvó telefon kagylóját, és felfedi a szadista csalók bűneit, de tudta, hogy ezzel önmagának

okozná a legtöbb szenvedést. Ehelyett inkább lehajtotta a fejét, és elsírta magát.

Kyle Christie a kocsija árnyékában ülve egy üveg Gatorade-et szopogatott. Hatodik napja, hogy Don nyomtalanul eltűnt. Már felhívta a renói autókölcsönzőt, hogy megérdeklődje, vajon MacCallum leadta-e az utóját, ami arra utalna, hogy el akar repülni valahová – ki tudja, hová? Tahitire? Afganisztánba? –, de nem ment vele semmire. Don számlája még mindig él. A bányában nem hallott róla senki, és a cég központjában is hasonló válaszokat kapott. Gretchennek nem mert telefonálni.

Kyle az előtte elterülő hegyláncot szemlélte. Változatlanul érezhető volt MacCallum jelenléte, mintha csak egy pillanattal azelőtt látta volna, amint nevetve az autóba rakja az aznapi mintákat. Nem ez volt az első eset, hogy Don egyedül elcsatangolt, de ezúttal felmerült benne a kérdés, vajon régi társa nem azért tett-e így, hogy megszabaduljon tőle.

Kyle nyugat felé pillantott, a Kamma-hegység déli végére. Látta, hogy egy vörös terepjáró mozog arrafelé. Tudta, hogy Laurel Dietz autójáról van szó. Szórakozottan megvakarta a golyóit. Laurel elég csinos lány volt, de valamilyen, számára érthetetlen okból mégsem tetszett neki. Az égvilágon semmit nem váltott ki belőle. Egyáltalán nem mozgatta meg a fantáziáját. Nagy kár, mert a nő kéznél volt, neki pedig már régen nem volt része efféle élvezetben.

Kyle nemigen tudta megmagyarázni, de Laurel az utóbbi időben kedvet kapott a terepmunkához. Tulajdonképpen az volt a feladata, hogy a bányában a fejtési fronton megjelölje a mintavétel helyét, majd az eredményeket bevigye a számítógépbe. Kyle hirtelen aggódni kezdett. Vajon Chittenden eltitkolt előle valamit? Arcát újra délnek fordítva egy-két percre megpróbálta elhessegetni magától a gondolatot, hogy az évek lassan csordogálnak, ő pedig nem sokat tett le az asztalra, és ha

MacCallum nem tér vissza, neki tulajdonképpen szakmailag befellegzett.

Megpróbált agyoncsapni egy térdén megpihenő szöcskét.

Hirtelen megérezte a távolból közeledő jármű keltette apró rezgéseket. Újra dél felé nézett arra a pontra, ahol a telepesek útjának Applegate-Lassen-ága keresztezte a szélesebb Seven Trougs utat, amely mellett üldögélt. Igen, már látta, hogy egy terepjáró közeleg felé. Figyelte az autót, és közben hálásan gondolt arra, hogy végre van mit figyelnie. A kocsi egyenletes, visszafogott tempóban haladt, porfelhőt hagyva maga után. Egyre nagyobbnak látszott, ahogy zúgó motorral közeledett felé, amíg nyolcszáz, aztán négyszáz méternyire nem ért. Ahogy a kocsi tovább folytatta útját, Kyle észrevette, hogy nagyon régi járgány, és a rendszámtáblájából ítélve más államból érkezett.

27.

Megálltam egy széles, száraz völgy közepén, hogy útbaigazítást kérjek egy férfitól, aki valamiért tétlenül üldögélt az autója mellett. Kihajoltam az ablakon.

– Az ott az Applegate-Lassen-ág? – kérdeztem a mögöttem nyolcszáz méternyire fekvő, alig látható kereszteződésre mutatva.

– Igen – felelte. – Van ott egy régi vasúti sínekből készített jelzés.

– Kösz! Azon az úton eljuthatok Rabbithole Springsbe ezzel a kocsival? Nem négykerék-meghajtású.

– Talán. A Kamma-hegység déli végénél van egy eléggé nehezen járható szakasz. – Felállt, odaballagott a kocsimhoz, és ostobán vigyorogva rákönyökölt. – Van gyakorlata a terep vezetésben? – kérdezte. Magas, fakó szőke hajú férfi volt, arcán mély ráncokat gyűrt a napsütés. Körülbelül Tom Latimerrel egyidősnek látszott.

– Aha.

– Kocsikázik? – kérdezte, hogy továbblendítse a társalgást.

– Csak vezetek.

– Hová tart?

Vállat vontam.

– Nem is tudom. Csak úgy megyek – válaszoltam, behúztam a könyökömet, és a slusszkulcs után nyúltam.

A férfi sietve felelt:

– Ásványok után kutatok a környéken. Magam is arrafelé tartok, ha van kedve, jöjjön utánam! – mondta, majd megrántotta a vállát, mintha jelezni akarná: „Csak egy ostoba fickó vagyok, nem kell komolyan vennie.” – Aztán, ha elakad, szívesen segítek. Ha akarja.

– Rendben – feleltem, és kibuggyant belőlem a nevetés.

– Mi olyan vicces? – kérdezte kissé bosszús tekintettel.

– Ne haragudjon! – válaszoltam. – Az a helyzet, hogy történetesen geológus vagyok. Eljövök egy olyan helyre, ahol egy kétlábú esik száz négyzetkilométerre, és kit találok itt? Egy másik geológust.

A férfi arcán hanyag vigyor jelent meg.

– Micsoda véletlen! A nevem Kyle Christie – közölte, miközben kezet nyújtott.

Arcomról lehervadt a mosoly. *Nem elég, hogy összehoz a sors egy geológussal, de éppen Don MacCallum kutatótársába kell belebotlanom.*

– Örülök, hogy megismerhetem – feleltem, miután kezet szorítottunk. Majdnem megkérdeztem MacCallum felől, de aztán letettem róla, mert úgy gondoltam, hogy mostanra már bizonyára előkerült. Talán éppen Rabbithole Springsben jár, még az is lehet, hogy összetalálkozom vele. Ettől a gondolattól egészen felélénkültem.

Kyle arca még szélesebb mosolyra húzódott.

– Eszembe jutott egy GSN-hírlevélbe illő mondás: „Ha egy isten háta mögötti helyen járva emberi lénnyel találkozol, lehet, hogy *mindketten* geológusok vagytok."

Értetlenül húztam össze a szemem.

– Ja – kapott észbe Christie önnek talán nem jár az a hírlevél.

– Tényleg nem. Mi az a GSN[21]?

– A Nevadai Geológiai Társaság. Önnek van neve? -kérdezte tréfásan a férfi.

– Hogyne – feleltem. – Elnézést, el is felejtettem bemutatkozni. Em Hansen vagyok.

Tisztában voltam vele, hogy Kyle Christie nem merő szívességből ajánlotta fel a segítségét, de eléggé ártalmatlannak látszott. Pontosabban úgy nézett ki, mint egy tipikus

---

[21] A társaság angol nevének – *Geological Society of Nevada* – rövidítése. (A ford.)

terepgeológus. Teljesen kifakult kék farmert meg szakadt Filson térképészmellényt viselt, és ahogy az említett hírlevelekben olvasható „Lehet, hogy geológus vagy, ha estélyeken megcsodálod barátaid arany nyakláncait, ők pedig diszkréten figyelmeztetnek rá, hogy a nyakadban lóg a kézi nagyítód” vagy „ha a baseballsapkádon tönkrement cég emblémája látható” vagy „ha megdicsérik a zsályaillatú kölnidet”.

Mindenesetre mindketten a saját autónkban fogunk utazni, de hátha sikerül némi információt kihúzni belőle, amit aztán továbbadhatok Tomnak. Tehát Kyle vezetésével elindultam az úton az elágazáshoz, ahol az alig látható, bukkanókkal, kanyarokkal tűzdelt csapáson haladtunk a néhány kilométernyire fekvő nagyobbacska forrásig. Kiderült, hogy afféle gyülekezőhelyre érkeztünk, már amennyiben a sivatag közepén lehet ilyesmiről beszélni. Amikor megérkeztünk, két fiatal férfi éppen egy kicicomázott Jeep Wagoneerbe rakodott, miután láthatóan befejezték a sörből és szendvicsekből álló piknikjüket.

– Azt hittem, az *én* autóm poros – jegyeztem meg a fényes fekete Jeep sárvédőit borító finom, vörösesbarna homokra mutatva.

– Most keltünk át a Black Rockon – válaszolta egyikük olyan hangon, mint aki elképesztően menő fejnek képzeli magát. Háta mögé, nyugat felé mutatott, ahol a völgy láthatóan kiszélesedett, és a Nevada hegyláncai között húzódó egyik széles medencébe torkollott. A társa megitta a sörét, böfögött egyet, aztán a homlokához nyomva összepréselte a sörösdobozt, majd behajította a bozótba.

Ettől bepöccentem. Idejöttem, hogy elég ürességet találjak, amelyből feltölthetem magam magánnyal, ezek a fickók meg beledobnak egy sörösdobozt.

– Kellemes utat kívánok – mondtam derűsen, még integettem is hozzá, így próbálva a leghitelesebben eljátszani a hülyét. – Hm, ezt itt felejtették – tettem hozzá, majd

mesterkélten lehajoltam, felvettem a sörösdobozt, és átnyújtottam nekik. Nem mertem volna megtenni, ha nem állt volna mellettem egy magas férfi, aki nyilvánvalóan imponálni akart nekem. Hirtelen, megkésve Kyle-ra pillantottam, hogy megbizonyosodjak róla, ezzel nem írtam alá a saját halálos ítéletemet. Tátott szájjal bámult. Elszorult a szívem.

A volánnál ülő férfi csak ennyit mondott:

– Kapják be! – aztán felhajtott az útra. Vagy száz méter re lehettek tőlünk, amikor a társa újra bedobta a sörösdobozt a bozótba.

Kyle felsóhajtott, és a földre szegezte tekintetét.

– Bunkók – motyogtam az orrom alatt, aztán elsétáltam mellőle, azzal a szándékkal, hogy körbejárom a forrást, hátha így el tudom felejteni a Jeepben ülő két férfi arcátlan viselkedését és Kyle szánalmas reakcióját. A fickókra a szemetelés, Kyle-ra a gyávasága, magamra pedig a meggondolatlanságom miatt haragudtam. Miközben szaporán lépkedtem, felmerült bennem a kérdés, vajon miben tévedtem, amikor véleményt alkottam Kyle-ról. Titokban reméltem, hogy elmegy, mire visszaérek a kocsimhoz.

Meredek lejtők határolták a meleg vizű tavacskát, amelyet keskeny nyílásból csörgedező víz táplált. A vízben sás nőtt. Dús, valószínűtlenül vastag levelei éles ellentétben álltak a forrástól mindössze pár arasznyi távolságra tengődő gyér növényzettel. Néhány szárcsa rikoltozva menekült előlem. Körülbelül félúton járhattam, amikor hátulról léptek zaja ütötte meg a fülemet. Hosszú lábának köszönhetően Kyle-nak látszólag különösebb sietség nélkül sikerült utolérnie. A két nagyszájú szemetelővei nem mert szembeszállni, viszont derekasan szedte a lábát. Amikor a forrást övező dombok legmagasabb pontjára értünk, egy terméskő épület pusztuló maradványaira bukkantam.

– Mi ez? – kérdeztem.

Kyle vállat vont, majd így válaszolt:

– Hát, nem is tudom. A társam szerint régen volt itt egy kisebb torlatbányásztelep.

– Ez azt jelenti, hogy kutatás közben bejárják az ismert bányavidékeket is?

Kyle egy kis ideig lehorgasztott fejjel, ajkát ide-oda mozgatva mérlegelte a kérdésemet.

– Nos, úgy tartják, hogy néha ott lehet aranyat találni, ahol korábban már előfordult.

– Értem. Tehát azt keresik, amit mások nem találtak meg.

Kyle kissé felkapta a fejét, mintha egy húszwattos égő gyulladt volna ki az agyában.

Ideje másra terelni a szót, gondoltam, és azon töprengtem, vajon az üzleti titkot őrzi, vagy nem tudja értelmesen megvitatni a kérdést. Nehéz volt kiismerni. Bizonyára okos, ha van állása, amikor annyira nehéz munkát találni, de furcsa módon nehézkes és helyenként lapos volt, akár a kovásztalan kenyér. Bizonyos, olajiparban dolgozó geológusokra és mérnökökre emlékeztetett. A kötelességtudó típusokra, akik elvégezték az egyetemet, sőt posztgraduális kurzusokra is jártak, így képzettségük alkalmassá tette őket arra, hogy lelkiismeretesen elvégezzék a rutinfeladatokat, de hiányzott belőlük az eredeti, önálló gondolkodáshoz nélkülözhetetlen szikra. Az unalmasabbak egyre gyakrabban kerültek ki vesztesen a különféle helyzetekből, és rendszeresen elbocsátották őket, míg a nagyravágyóbbak vezető pozíciókba küzdötték fel magukat, és néha rosszindulatúvá váltak.

Többet tanultam a kutyafélék természetéről a férfiak között munkában eltöltött idő alatt, mint gyakorló kutyatulajdonosként. Vannak alfa-hímek, akik bölcsességgel felvértezve, vagy anélkül uralkodnak, aztán a bétától ómegáig terjedő falkatagok, akik a ranglétra különféle fokain állva vesznek részt a hatalomért folytatott nagy küzdelemben, és van pár magányos farkas, aki elkóborol, hogy valami szokatlan dolgot csináljon. Eddig úgy

láttam, hogy Kyle jó kutya, de – Weebe sheriffhelyettes szavaival élve – érdemes szemmel tartani.

Továbbfaggattam alkalmi idegenvezetőmet:

– Tehát itt torlatbányatelep volt. Az autóatlaszomban láttam, hogy máshol is vannak kísértetvárosok. Azok is bányásztelepek voltak?

– Persze, például Gilby's Camp. A húszas években egész kisváros jött ott létre. Egy fickó másfél kilométer hosszú alagutat ásott, hogy elérjen egy északabbra fekvő, korábban vízelvezetési és szállítási problémák miatt bezárt érctelepet. Száztonnás ciános zúzót épített teljes felszereléssel. A tapintatos történészek szerint ő is a vízelvezetési problémák miatt vallott kudarcot, de nagyobb a valószínűsége, hogy kezdettől fogva nagy átverés volt az egész – felelte Kyle, aztán jót derült a saját történetén.

– Másfél kilométeres alagút? – jegyeztem meg. – Elég nagy átverés lehetett.

– Ó, nem is hinné az ember, mik vannak – válaszolta a férfi. – Valaki felhergeli a befektetőket, megmutatja nekik a szép külszíni műveket, a hatalmas zúzót, leviszi őket az alagúton át a föld gyomrába, az ostoba fickók meg hanyatt-homlok hozzák neki a pénzüket.

– De akkor is a tulajdonosnak kellett elvégeznie a munkát. Úgy értem, rengeteget kellett ásnia.

Kyle levette a napszemüvegét, és rám nézett, miközben a mosolya vigyorrá változott.

– Talán azt remélte, hogy beüt neki a dolog. Különben – tette hozzá gúnyos kacaj kíséretében – tudja, mi a bánya definíciója?

– Nem. Árulja el!

– Olyan üreg a földben, amely felett egy hazudós ember áll.

– Aha.

Annyi ideig figyeltem az arcát, hogy lehetőleg ne lépjem át az illendőség határait, aztán elindultam az autóm felé, és arra készültem, hogy elválok tőle. Azonban mielőtt odaértem volna,

egy hatvanöt év körüli, molett, nagymama-kinézetű nő érkezett háromkerekű járgánnyal.

– Jaj de jó, hogy itt találok valakit! – sóhajtott fel a nő. – Azok a szemetek a Jeeppel sehogy sem akartak megállni. Ráér néhány percre? Egy öregembert találtam az úton, segítség kell neki. Elesett, beütötte a fejét, de egyedül nem tudom felemelni.

Ahogy oldalra pillantottam Kyle felé, láttam, ahogy megmerevednek az arcizmai.

– Öreg fickó, ecsettel festett furgonnal? – kérdezte.

– Igen – felelte a nő. – Ismeri?

– Sam lesz az – közölte Kyle. Mélyet sóhajtott. – Oké, menjünk, és hozzuk el!

– A nevem Em Hansen. Az övé Kyle – tettem hozzá.

– Örülök, hogy megismertem, kedvesem – válaszolta a nő. – Sally Dancer vagyok. Ideje indulnunk. Az öreg szivar elég gyengének látszik.

Mindketten beszálltunk a saját kocsinkba, majd a rögtönzött mini konvoj Sally Dancer vezetésével elindult egy körülbelül három kilométernyire fekvő hely felé, ahol az út a Kamma-hegység két magaslata közötti szoroson haladt át. A kézzel festett furgon az elágazás közelében, az észak felé haladó úton állt. Az autó mellett, az árnyékban ősz hajú öregember feküdt. Odasiettünk, de amikor a közelébe értünk, felpillantottam az égre, köröző keselyűk után kutatva. Az öreg eléggé rossz bőrben volt – arca hamuszürkére változott, legyengült, és zihált – de még élt, és eszméleténél volt. Sally az oldalára fektette, fejét összetekert dzsekivel támasztotta alá. A férfi tarkóján zúzódás és vérnyomok látszottak.

Kyle tétovázva ment oda hozzá. Amikor az öreg meglátta, derűsen elmosolyodott, és így szólt:

– Szervusz, Kyle… – megállt, hogy zihálva levegőt vegyen. – Megtaláltad MacCallumot?

Hegyezni kezdtem a fülemet. Vajon MacCallum újra dolgozik? Kyle tenyerével a térdére támaszkodva az öreg fölé hajolt. Miközben beszélt, hangjában érződött a mély csalódottság.

– Nem, Sam. Don még mindig nem került elő – válaszolta elkeseredett sóhaj kíséretében. Aztán némi bosszúsággal a hangjában hozzátette: – Láttad, amióta nálad jártam?

Az öreg elmosolyodott, apró, csillogó szeme révetegen kitágult.

– Úgy látszik, szép kis... csávába kerültem, fiam. Hazafelé... tartottam tegnap este, amikor... kidurrant az egyik kerék... azt hiszem, elestem.

– Úgy látszik, nem sokra jutottál a kerékcserével – állapította meg Kyle.

Sam lehunyta a szemét, és zihálva válaszolta:

– Nem bírtam szusszal. Hallottam, hogy egy kocsi közeledik... elémentem... kiálltam az út közepére, hogy leintsem. Tudod, segítséget akartam kérni... Azt kiabálták... „Takarodj az útról... te marha!”

– Egyszerűen továbbhajtottak? – kérdeztem elborzadva. – Két barom volt egy fekete Jeepben?

Sam zavartan nézett rám.

– Fehér Stetsonban – felelte, majd becsukta a szemét, és minden erejét összeszedve igyekezett levegőt venni.

– Biztosan csak álmodtad az egészet, Sam – vetette közbe Kyle, majd sokatmondó pillantást vetett rám, közben kezével kört rajzolt a füle köré, hogy jelezze, az öreg nem egészen beszámítható.

– Hát, örülök, hogy sikerült félreállnia az útból, Sam – vettem át a szót. – Ha megmenekült is a fehér kalapostól, azok az őrültek a Jeepben akár halálra is gázolhatták volna.

– Biztosan elestem. Nem emlékszem.

– Legjobb lesz, ha bevisszük a városba, öreg – javasoltam.

Sam szeme tágra nyílt a rémülettől.

– Ne! Ne, kisasszony… vigyenek haza… főzök kávét… az… az…

– Jót tesz a léleknek – fejezte be Kyle kedvetlenül Sam mondatát, majd leguggolt. – Lássuk, hogy fel tudunk-e emelni!

Az öreg köhintett: – Nem tudom…

– Szerintem mindenképpen el kellene vinnünk önt Lovelockba – erősködtem.

– Igaza van – tette hozzá Sally.

– Ne! – lihegte Sam csillogó szemmel. – Nem, nem, ne aggódjanak miattam, most… jövök onnan…

Kyle közbeszólt:

– Legyen úgy, ahogy Sam akarja. Meg kell mondanom, hölgyeim, hogy évek óta ismerem az öreget. Csak a postájáért meg ennivalóért jár be a városba. Ha erőszakkal próbálják meg odavinni, meglátják, valójában milyen erős.

– Nem bízom az orvosokban… – tette hozzá Sam.

– Jól van – egyezett bele Sally. – Nyugdíjas ápolónő vagyok. Vele maradok, amíg nem stabilizálódik az állapota, aztán bemegyek a városba, és megpróbálok hozzá segítséget hívni.

Sam szája mosolyra húzódott, és szétnyíló ajka között látszott, hogy a megsárgult felső két metszőfoga mellett az egyik oldalon több foga hiányzik. Emiatt úgy nézett ki, mint egy egér. Próbáltam leplezni a gyöngesége miatt érzett megdöbbenésemet. Tekintetünk találkozott, szeméből a bizalom, ártatlanság és megtépázott, de még így is nagy akaraterő sugárzott.

– Vigyenek csak fel a hegyre! – kérte enyhén zihálva. – Vissza kell mennem az aranyamhoz.

– Befektethetnénk az autóm rakterébe – vetettem fel. – Van egy hálózsákom… – tettem hozzá bizonytalanul. Bármennyire megesett is a szívem az öregen, azon aggódtam, hogy fogom eltüntetni a bukéját a drága hálófelszerelésemből.

– Tegyük be inkább a furgonjába! – ajánlotta cinkosan rám kacsintva Sally. – Kyle egykettőre elintézi a defektes kereket.

Kyle rezzenéstelen arccal munkához látott. Segítettem neki, mialatt Sally Sammel foglalatoskodott. Amikor elkészültünk, Sally átvette az irányítást:

– Háromra emeljük! Egy, kettő…

Felemeltük. A teste könnyű volt, akár egy fecskéé. Miközben a furgonja hátsó ülésére fektettük, megcsapta az arcomat a lehelete, és majdnem elhánytam magam a rothadó belső szerveiből áradó áporodott szag miatt. Olyan volt, mint a nagyanyám lehelete pár nappal a halála előtt. Kyle becsukta a furgon oldalsó ajtaját, majd autója kulcsait átnyújtotta nekem.

– Utánam jönne, kérem? Később lehozom ide. Akkor hivatkozhatnék arra, hogy nem maradhatok, mert vissza kell hoznom magát. Különben órákig ott marasztal minket.

Az érzéketlenségétől döbbenten meredtem Kyle-ra.

– Nem gondolja, hogy jólesne neki, ha mellette maradnánk egy kicsit?

A férfi arcizmai megdermedtek a dühtől.

– Hát persze! Órákig ott fog tartani minket, híg kávét itat velünk, közben pedig a képeslapjait mutogatja, és… tudja, MacCallum, a munkatársam nagyon élvezi a társaságát. Órákat tölt vele… – azzal elhallgatott, és elfordította a fejét.

Úgy beszél, mint egy sértődött kölyök, akit gyengélkedő apja kihasznál, de a nyavalygás nem áll jól magának, gondoltam, de csak annyit mondtam:

– Folyton erről a MacCallum nevű fickóról beszél. Talán jobban tenné, ha megkeresné, és elmondaná neki, hogy beteg a barátja.

Kyle mélyet sóhajtott.

– Napok óta keresem. Úgy látszik… elment valahová.

Persze, gondoltam. *Elment melegebb éghajlatra.*

Elindultunk felfelé az úton, és egy-két kilométerre újabb bányásztelep romjaira bukkantunk. Láttam a bányászokat és a felszerelést egykor az akna mélyére juttató szerkezet maradványait, és más épületek betonból öntött, roskadozó alapjai is kivehetők voltak. Már csak egyetlen házon volt tető, feltételeztem, hogy az lehet Sam otthona. Kyle leállította a furgont a ház előtt, betámogattuk Samet, aztán lefektettük egy általa ágynak nevezett zugba. Körülnéztem, hogy valami enni- és innivalót keressek neki, de féltem bármihez is hozzányúlni. A helyiségben rendetlenség uralkodott, a földön mindenütt mosatlan edények, penészes állateledel-konzervek és lustálkodó macskák. Elképesztő bűz terjengett. Valami nagyon nem volt rendjén. Azt hiszem, tisztában voltam vele, hogy az öregember már jó ideje betegeskedhetett, és hogy haldoklik. Egyetlen vágy űzte: otthon akart meghalni.

Sally elküzdötte magát a tűzhelyig, és vizet tett fel forrni. Kyle zsebre dugott kézzel, felhúzott vállakkal az ajtó felé hátrált. Úgy nézett ki, mint egy duzzogó keselyű.

Sam mellé álltam, és a vállára tettem a kezem. Az addig eszmélet és öntudatlanság között lebegő öregember hirtelen tiszta, határozott tekintettel nézett rám. Elmosolyodott, és megragadta a kezemet.

– Élni jó – mondta, és közben nem is zihált. – Ne feledje! Ajándék, hogy a Földön élhetünk, minden pillanata aranyat ér.

Mélyen a szemébe nézve szívtam magamba a szavait. Abban a pillanatban már nem öreg és elgyengült, hanem kortalan, szinte örömittas emberi lény volt. Megtiszteltelésnek éreztem, hogy a közelében lehetek. Felmerült bennem a kérdés: *Vajon MacCallum ezt látta meg benne?*

Sam lecsukta, majd újra kinyitotta a szemét.

– Köszönöm, hogy idehoztak az aranyamhoz – mondta. – Fontos, hogy az ember ott legyen, ahol lennie kell – tette hozzá. A

következő pillanatban megint fátyolossá vált, majd lecsukódott a szeme.

Odaléptem az ajtónál álló Kyle-hoz, és így szóltam hozzá:

– Az öreg elaludt. Azt hiszem, Sallyvel ketten el tudjuk látni.

Kyle kihátrált az ajtón, és intett, hogy kövessem. A ház előtt azt felelte:

– Hát, úgy gondoltam, hogy együtt mehetnénk tovább.

Ezen elgondolkoztam egy pillanatig. Nagyon élveztem, hogy információt gyűjtök Tom Latimernek, de ha ehhez ezzel a fickóval kell járkálnom, és romos épületeket nézegetnem, akkor nem vállalom. Különben az sem kizárt, semmi érdemlegeset nem tud az üggyel kapcsolatban. Ráadásul sejtelme sincs arról, hol van MacCallum.

Ez a gondolat ráébresztett, hogy MacCallumot eddig az ártatlanok közé soroltam. Mi van akkor, ha hirtelen felindulásból meggyilkolta Pat Gilmore-t, és azóta bujkál? A gondolattól felfordult a gyomrom. Lehet, hogy ennyire rosszul ítéltem meg a helyzetet?

Felnéztem Kyle sunyi arcára.

– Ön szerint – kérdeztem – hová tűnt ez a MacCallum nevű fickó, akit keres?

– Fogalmam sincs – válaszolta szomorúan Kyle. – Egyszerűen lelépett, és még annyit sem mondott nekem, hová megy. Évek óta együtt dolgozunk.

Megcsóváltam a fejem.

– Azt hiszem, jobb lesz, ha segítek ápolni Samet. Köszönöm, hogy segített eljutnom a Rabbithole-hoz.

– Nos, hm, azt hiszem, ideje folytatnom a munkát – felelte Kyle, elindult a kocsija felé, aztán megállt. – Hm, ha Sam mondana valamit MacCallumról, megtenné, hogy…

– Persze – válaszoltam. Visszafordultam az ajtó felé.

– Tudja, éppen mintákat veszek. Akár meg is várhatom.

– Ez jó ideig eltarthat.

– De az autója messze van innen. Legalább hadd vigyem el oda!

Újra megráztam a fejem, és azt kívántam, bárcsak elmenne már.

– Sally majd elvisz a háromkerekűjén.

– Ja, igen! – felelte Kyle, és megint elindult a kocsija felé, de aztán újra visszafordult. – Persze eljöhetne meglátogatni Lovelockba. Ott lakom. Meghívom vacsorára.

– Nem arrafelé megyek vissza.

– Vagy megmutathatnám magának a bányát – erősködött, kullancsként rám akaszkodva. – Egyáltalán nincs messze.

Ez már felkeltette az érdeklődésemet.

– Külszíni vagy föld alatti fejtés? – kérdeztem.

– Föld alatti. Nagyon korszerű. Jól felszerelt – válaszolta Kyle, miközben engem figyelt. – Tulajdonképpen rugalmas a munkarendem. Akár most is elvihetem.

Elgondolkodtam. A *bánya. Nem ott van Pat Gilmore irodája? Miután itt végzek, elmehetnék oda körülnézni, és felhívhatnám Tomot. Természetesen utána folytatnám utamat az isten háta mögé. Kellemes kis kiruccanás. A lényeg, hogy senkinek ne áruljam el, hogy tudok a rágcsálóügyről vagy Pat Gilmore haláláról, illetve, hogy korábban valaha is hallottam a Granville bányavállalatról…*

Ebben a pillanatban Sally megjelent az ajtóban.

– Most nyugodtan pihen az öreg – közölte. – Köszönöm, hogy segítettek. Még itt maradok vele egy kicsit, és meggyőződök róla, hogy jól van. Maguk csak menjenek tovább!

Újra Kyle felé fordultam, és így szóltam:

– Akkor elvinne a bányába?

28.

Amikor Sally Dancer újra felült a háromkerekűjére, Sam állapota egyértelműen romlott, az ápolónő pedig tiszteletben tartotta a beteg kérését, hogy a helyi hatóságok helyett a férfi egyik barátját hívja fel. Sally úgy gondolta, nem valószínű, hogy az öreg még aznap vagy akár másnap eltávozzon az élők sorából, ezért még maradt egy-két órája, hogy a háromkerekűvel furikázzon, mielőtt visszaindul a Scossa nevű kísértetvároshoz, ahol férjével tábort ütöttek. Onnan majd rádión keresztül felhívja az illetőt.

Sally elindult a Rosebud kanyonban a winnemuccai út felé. Miután kiért a völgyszorosból, rátalált a Kamma-hegység mentén húzódó, alig látható ösvényre. Még nem járt errefelé, ezért úgy döntött, hogy követi a csapást.

Részben azért vette észre, mert két másik jármű friss keréknyomokat hagyott az úton. Megállt egy percre, hogy tüzetesebben megvizsgálja a nyomokat. Még mindig látszottak a homokban a finom mintázatok. A legutóbbi eső óta hagyták ott őket. Hacsak egy kóbor zivatarból nem esett pár csepp a Föld eme kiszáradt tájára, a legutóbbi eső hónapokkal korábban áztatta a talajt, de az is látszott, hogy a nyomok a legutóbbi erős szél óta keletkeztek, amely két nappal korábban söpört végig a sivatagon. Az asszony szeretett nyomokat vizsgálgatni. Mindegyiknek megvolt a maga kis története.

A friss keréknyomoknak négyszáz méter múlva vége szakadt. Sally megállt, hogy megvizsgálja a helyszínt. Az egyik autó sebtében visszafordult, miközben gyökerestől kifordított egy zsályabokrot, a másik pedig letért az ösvényről, és megindult felfelé a lejtőn, a rövid, durva szálú fűben. A látvány felbosszantotta Sallyt. Szerette a terepautózást és -motorozást, de csak akkor, ha a meglévő utakat használták. Nagyon fontosnak

tartotta, hogy senki ne taposson ki új ösvényeket, mert azzal elősegíti az eróziót, elpusztítja az érzékeny növényeket, és beomlasztja az állatok üregeit.

Leszállt a háromkerekűről, és határozott léptekkel felkapaszkodott a hegyoldalon. A nyomok megkerülték a hegy egyik nyúlványát, majd eltűntek szem elől. A négy kerék használhatatlanná sajtolta a puha, agyagos talajt. Talán ha a nyom valóban friss, és persze az az ostoba sofőr nem hágott volna át egyszerűen a hegygerincen a völgybe, ahol az öreg Sam lakott, megkereshetné és kiadós fejmosást tarthatna neki.

Sally a lejtő alján az ellenkező irányba, vagyis lefelé mutató lábnyomot talált. Nem bakancs nyoma volt. A bakancs recés talpa kiemelkedő sávokat hagy a homokban. Ez a nyom azonban lapos, sima volt, mint egy bőrtalpú utcai cipő, és csúszásnyomok vezettek felé. Úgy tűnt, mintha idióta viselője nehezen állt volna meg a lábán. Sally a lábnyom mellé lépett. Nem volt sokkal nagyobb, mint az ő bakancsáé, talán egy férfi negyvenkettes lába nyoma, akárcsak a férjéé.

Sally felegyenesedett, és elgondolkodott. Sehogy sem értette, hogyan kerülhet oda egy utcai cipő nyoma. Habozva megállt. Talán valamelyik ostoba tökfilkó hagyta itt az elakadt kocsiját? A fenébe is, a legközelebbi telefonfülke, ahonnan autómentőt hívhatna, ötven kilométernyire van innen. Mi ütött ebbe az idiótába?

Az asszony továbbment, de már lassabban követte a nyomokat, és közben további lábnyomok után kutatott.

Még egyet talált. Furcsa módon a lábnyomok egymástól viszonylag nagy távolságra helyezkedtek el, mintha a gyalogló főleg köveken lépkedett volna, hogy a lehető legkevesebb nyomot hagyjon maga után. Aztán újabb csúszásnyom, sőt egy kéznyom látszott a homokban. Mintha az illető férfi nagy igyekezetében megbotlott volna. A bolondnak legalább volt annyi esze, hogy kesztyűt húzzon, különben egészen biztosan felsebezte volna a

kezét. Ahogy Sally megkerülte a hegy nyúlványát, észrevette, hogy a keréknyomok egyenesen egy régi bányához vezetnek. A kocsi azonban nem volt sehol. Vajon hová tűnhetett?

Sietve lépkedett a bánya felé. Az egyik oldalon a régi felvonó maradványai, középen pedig egy üreg körül valamivel újabb kerítés elgörbült elemei látszottak. Ahogy közelebb ért, Sally rájött, hogy nem az oly gyakran látott egyszerű kutató földmunkáról, de nem is a hegybe vízszintesen behatoló alagútról, hanem függőleges aknáról van szó. Az akna száját a törvény előírásainak megfelelően kerítéssel vették körül, hogy a Sallyhez hasonló kíváncsi látogatók nehogy beleessenek, ám valami vagy valaki áttörte. Az asszony a kerítésen tátongó réshez sétált, és látta, hogy a keréknyomok valóban a peremen át egyenesen az aknába vezetnek. Közelebb lépett, majd óvatosan megkapaszkodott a régi felvonó elhajlott roncsaiban. Lenézett az üreg mélyére. Nagyjából hat méter mélyen, az akna fenekén halványan csillogó, krómozott fémdarab látszott. Azonnal rájött, hogy egy autó hátsó lökhárítójáról van szó.

Micsoda lustaság! – gondolta Sally megvetően, mivel azt gondolta, a tulajdonos így akarta elkerülni, hogy megbüntessék az elhagyott roncs miatt. Aztán újra átgondolta a következtetését. *Eléggé fényes, ezért nem lehet túl régi autó, ráadásul nem is olcsó…*

Sally a táskájából kis jelzőtükröt húzott elő. Mindenhová magával vitte arra az esetre, ha bajba kerülne. Tükrét ide-oda forgatta, közben a nap és az akna helyzetét figyelve úgy helyezkedett, hogy némi fényt juttasson a mélybe. A feliratból kiderítette, hogy egy új Ford Explorer pihen odalent. Aranyszínű, metálfényezésű terepjáró.

Az ide-oda mozgó fénycsóva a vezető ajtajára esett. Az ablak le volt húzva, és úgy tűnt, mintha valami kilógna rajta.

Egy emberi kar volt.

Sally dühösen, szörnyülködve egyenesedett fel.

– Az anyja keservit! – szólalt meg fennhangon. Most először szitkozódott azóta, hogy leszerelt a haditengerészettől. – Azt hiszem, kénytelen leszek egy kicsit hamarabb telefonálni.

Virgil Davis érezte, hogy a keze Laurel Dietz haja felé közeledik, még mielőtt tudatosodott volna benne a mozdulat. A lány haja ragyogott, akár a bányából felhozott mintákban látható értékes aranyszálak, de még annál is különlegesebbnek tűnt. A férfi ujjait már csak egy-két centiméter választotta el attól, hogy megérintse.

Laurel megfordult a forgószéken. Mint mindig, hatalmas, kék szeme csillogott, és különös módon a megvetésnek nyoma sem látszott benne. A tisztasága lenyűgözte a férfit.

– Mi újság, Virgil? – kérdezte Laurel.

– Gondoltam, megnézem, mit csinál – felelte Davis, közben szégyellősen a háta mögé rejtette a kezét. A lány fölé hajolt, hogy megnézze a számítógép monitorát, amely annyira lekötötte Laurel figyelmét, mielőtt odalépett hozzá, A férfi vonalakat és számoszlopokat látott. Semmit nem értett belőle. Aztán a computer melletti asztallapra pillantott. Egy gondosan összehajtogatott térkép egyik lapjára esett a tekintete.

– Ez merre van? – kérdezte, miután látta a hálón elszórt sok mintavételi helyet. Aztán észrevette a betűket: K-A-M… – Á, ez MacCallum egyik térképe a Kamma-hegységről?

Ez egyszer ijedtség tükröződött Laurel szemében.

– Elnézést – visszakozott Davis, és némán átkozta magát, amiért megzavarta a lányt. – Nem akartam…

– Semmi baj, Virgil – felelte a lány, miközben finom kezét a nyakában lévő kendőhöz emelte. – Úgyis épp itt az ideje, hogy megmutassam.

A lány szétnyitotta a papírlapot.

Virgil szívverése felgyorsult. Valóban a Kamma-hegység térképe feküdt előttük. A férfi látta, hogy Laurel a szerencsétlen I.

ütem engedélyezésre benyújtott anyagával kezdte a munkát, de kiegészítette északi irányban, a II. ütem felé haladva!

– Laurel! – kiáltott fel Davis. – Maga valóságos kincs! Már mindenütt kerestem MacCallum térképét!

– Nos, ez nem az – helyesbített a lány. – Én készítettem. Tudom, hogy az új bánya előkészítési munkálatai a tervekhez képest jelentős késésben vannak, ezért a szabadidőmben bejárom a terepet, és összegyűjtöm Don mintavételi helyeinek adatait. Ezek pedig a minták elemzéséből származó adatok.

– De hogyan találta meg őket? – kérdezte döbbenten Virgil. – Átkutattam Don összes papírját!

– Hát igen. Még Kyle sem tudja, hol tartja MacCallum a térképét, anélkül pedig az adatok nem érnek semmit – felelte Laurel, ezzel finoman újra a térképre terelte a férfi figyelmét. A lány félrebiccentett fejjel, dús szempillái alól nézett Davisre, mint az ártatlanság mintaképe. – Tudom, hogy aggódik, amiért a kelleténél lassabban haladnak a munkák, ezért igyekszem rekonstruálni a dolgokat – folytatta Laurel. Ujját végighúzta a Kamma-hegység közepén a Rosebud kísértetvárosban található egykori Brown Palace bánya tárnáin. – Amint látja, MacCallum ezen a részen szép telért talált. Okos ember. A járulékos ásványok előfordulási helyeit követte pontosan úgy, ahogy korábban, amikor megtalálta az itteni Gloriana bánya telérjeit.

Virgil felkapta a térképet, és elégedetten harsogta:

– Laurel, maga egy angyal! Megcsinálta! Most már benyújthatom a II. ütem engedélyezési okmányait, Kyle pedig megkezdheti a kutató fúrásokat. Úristen, Laurel, megmentett! – Aztán bűntudatos arccal nézett a lányra. – Természetesen mindenkivel közölni fogom, hogy ez a maga érdeme. Őszintén bevallom, végtelenül megviselt ez a munka. Előbb az az indián arra kényszerített minket, hogy áthelyezzük az érczúzót, aztán Pat Gilmore csapott ribilliót az egerek miatt, végül pedig

Rodriguez tűnt el, miután megígérte, hogy megkapjuk az engedélyt az I. ütem elindítására.

– Ó! – felelte Laurel. – Igen – tette hozzá, és a férfira pislantott.

Virgil elpirult zavarában.

– Ne haragudjon! Megérti, ugye?

– Hát persze, Virgil – felelte a lány újabb sokatmondó pillantás kíséretében.

– Hát akkor – közölte Virgil javuló hangulatban – előkerítem azt a gazember Christie-t… – fojtotta magába a szót Davis döbbenten. – Higgye el, az a fickó semmit nem csinál. A világon semmit. – A nő szemérmesen elmosolyodott. – Egy nappal azután hogy MacCallum… eltűnt, utasítottam Christie-t, hogy kerítsen egy térképet, mire tudja, mit felelt? Azt mondta, húzzam elő a… de ezt nem ismételhetem el a maga jelenlétében.

Laurel kinyújtotta finom, rózsaszínű kezét, és megérintette Virgil karját.

– Megértem magát – mondta. – Olyan keményen dolgozik, Senki sem tudta volna ezt a bányát olyan gyorsan és jól megépíteni mint maga. Ezt minden féleszű tudja. És olyan kevés segítséget kapott hozzá.

Virgilnek minden akaraterejére szüksége volt ahhoz, hogy ne hajoljon a lány fölé, ne fogja angyali arcát kérges tenyerébe, és ne ölelje magához. Erről sző sem lehet. Helyette inkább optimistának szánt mosollyal azt mondta:

– Egyenesen az irodámba megyek, és elmondom Chittendennek, mit vitt véghez!

A férfi sarkon fordult, és elsietett, de még megengedett magának egy vágyakozó pillantást.

Laurel még mindig a forgószékén ült, apró alakja pehelyként pihent a kárpitozott ülőkén. Virgil nem volt biztos benne, de mintha rózsaszín foltot látott volna a lány tökéletes formájú nyakán.

29.

Kyle Christie vezetésével elindultam a bánya felé. Újra ráfordultam arra az útra, ahol Pat Gilmore balesete történt, de ezúttal észak felé haladtunk, nem pedig délnek, a baleset helyszíne felé. Nyolc-kilenc kilométer megtétele után kelet felé fordultunk az Eugene-hegység lejtőin felfelé vezető útra. Miközben felkapaszkodtunk a lejtőn, dél felé tekintve láttam a völgyben pusztító bozóttűz feketéllő nyomait.

A bányába vezető bekötőút – Nevadában a legjobban karbantartott földút, amelyen eddig jártam – csillogóan modern bányakomplexum felé vitt minket. Fémlemezburkolatú épületek emelkedtek ki a sivár tájból, a vadonatúj drótkerítés pedig várfalként vette körül őket. Az épület-együttes külsőre katonai táborra emlékeztetett. Sallangmentes, tiszta, jól megépített üzem benyomását keltette. Láthatóan olyan ember tervezte és hozta létre, aki értette a dolgát.

Miután aláírtam több nyomtatványt, és egy biztonsági nyilatkozatot, amely szerint a Granville Bányavállalat nem vállal felelősséget az üzem területén szerzett esetleges sérüléseimért, áthaladtam a fémkeresőn, majd találkoztam a komplexum tervezőjével. Virgil Davis hatvanas éveiben járó nagydarab, vállas férfi volt. A nyers modorú, elgyötört arcú emberen látszott, hogy nincs türelme más emberek ostobaságaihoz, mégis naponta el kell viselnie őket.

– Ki ez a nő, Christie? – mordult Kyle-ra.

Útitársam csípőre tette a kezét, és megpróbált úgy tenni, mint aki cseppet sem zavartatja magát, de nem sikerült lepleznie sértődöttségét. Davis felé nyújtottam a kezem.

– A nevem Em Hansen, geológus vagyok. Látogatóban járok a környéken, és Kyle volt olyan kedves, hogy felajánlotta, megmutatja az önök nagyszerű üzemét. Általában az olaj- és

gáziparban dolgozom, így nagy élmény számomra, ha működő bányát láthatok – feleltem.

Virgil Davis ügyet sem vetett felé nyújtott kezemre, de nyers modora megenyhült.

– Örülök, hogy megismerhetem – mormogta. – Ismeri a biztonsági előírásokat?

– Igen, uram. Amint említettem, hosszú évekig fúrótornyoknál dolgoztam. Megtanultam tisztelni a nehézgépeket.

– Azért felfrissíteném az emlékezetét. Az üzem nem a kőolajipari, hanem a bányászati biztonsági és egészségügyi hatóság felügyelete alá tartozik.

Davis újra Kyle felé fordult, arca megint elsötétült a bosszúságtól, megragadta a férfi karját, és elrángatta mellőlem egy bizonyos távolságra, azzal a nyilvánvaló céllal, hogy ráijesszen, de talán így akart felém is egy udvarias gesztust tenni. Ennek ellenére tisztán hallottam, amit mondott:

– Vigye el a munkavédelmi felügyelőhöz, és mondják el neki a tizenöt perces emlékeztetőt. Nem viheti le a hölgyet a föld alá. Nincs rá kiképezve, nekem pedig nincsenek idegenvezetőim, akik csak arra várnak, hogy a barátnőit levihessék a bányába.

– Rendben. Csak a felszíni részt mutatom meg neki – felelte sértődötten Kyle.

– Megmutathatja neki az érczúzót, ha Johnnak nincs kifogása ellene, de csak akkor, ha felkészítik. Nem szeretem, ha olyasvalaki mászkál az üzem területén, aki nem ismeri a szabályokat. – Miután befejezte mondanivalóját, Davis végigrohant á szűk folyosón, elfordult a sarkon, és eltűnt a szemünk elől.

Kyle zavartan vigyorgott: – Úgy látom, kedveli magát.

Kis híján azt válaszoltam: „Én pedig úgy látom, hogy magát nem”, de meggondoltam magam. A férfi intett, hogy kövessem.

Miután mellé értem a folyosón, közelebb hajolt hozzám, majd halkan így szólt:

– Nála ez tulajdonképpen jó hangulatnak számít. Biztosan történt valami. Általában tudomást sem vesz rólam. Persze még mindig haragszik rám, amiért néhány napja összerúgtam vele a port. Tudja, ahogy említettem, MacCallum, a társam eltűnt. Az eltűnése előtti délutánon hallottam, hogy ő meg Davis vitatkoznak. Komoly nézeteltérésük támadt. Virgil azzal vádolta MacCallumot, hogy szándékosan hátráltatja az új bánya munkálatait. Megfenyegette, hogy bepanaszolja Chittendennél, amennyiben nem adja át a térképet, MacCallum pedig megmondta neki, hol keresse, ha érti, mire célzok. MacCallum legazemberezte Davist, majd távozott. Ezután odamentem Virgilhez és kérdőre vontam, ő meg elküldött a fenébe, aztán követelte, hogy szerezzek neki egy térképet, de nem voltam rá hajlandó. Szó sem lehet róla!

Kezével vízszintes, hasító mozdulatot tett, hogy meggyőzzön, ebben a kérdésben mennyire eltökélt.

Bólintottam. Ez azt jelentette: „Maga egy szánalmas balfék”, de hagytam, hogy úgy értelmezze: „Csodálom a hűségét”. Kyle kezdett az idegeimre menni. Jó pár hozzá hasonló fickóval találkoztam az olajiparban. Az évek során rájöttem, hogy geológiával három szinten lehet foglalkozni. Először, kemény munkával és szorgalmas tanulással el lehet érni, hogy az ember hozzáértő módon írja le a geológiai adatokat, legyen szó ércmintáról, fúrási naplóról, vagy bármi másról. Másodszor, gyakorlattal és átlagos intelligenciával meg lehet tanulni, hogyan kell az adatokat értelmezni. Ez szerintem a geológus szakma mesterember szintje, és biztos voltam benne, hogy Kyle ebbe a kategóriába tartozik, amikor a fúrótorony mellett áll. Harmadszor azonban – és ez ritkaságszámba megy akinek valóban megvannak hozzá a képességei, az említett adatokból és értelmezésekből néha szinte hátborzongató jóslatokra jut. Ezt a

harmadik kategóriát tartom mesterfoknak, amelyet elérve az illető szakember minden porcikája magába szívja a geológiát, hogy az szinte már a lételemévé válik. MacCallum ilyen ember, akiről Kyle őszintén hitte, hogy valóban „látja” az aranyat. Van azonban a geológusoknak egy negyedik csoportja is, akik egyszerűen mázlisták. Az ötödikbe pedig az ügyeskedők tartoznak.

Kyle nem varázsló, és ezt ő is tudja, állapítottam meg magamban. *Csak húzza az időt, és arra vár, hogy MacCallum visszatérjen titokzatos kóborlásából* Ez a tény, illetve Donald Paul MacCallum eltűnése megmagyarázza, miért üldögélt tétlenül az út szélén az árnyékban, amikor először találkoztam vele. Magamban elmosolyodtam. A lazsálóra gyakran mondják, hogy fűtő a Napnál.

Az emlékeztető prédikáció lényege – a mentőkészülékről szóló résztől eltekintve – az volt, hogy engedély nélkül semmihez sem szabad hozzányúlnom. Mint kiderült, a mentőkészülék egy tenyérnyi méretű vegyi gyár, amelyet minden bányász köteles magával vinni, valahányszor leszáll a föld alá. Ez a szerkezet a felszerelésnek ugyanolyan fontos tartozéka, mint a bakancs, a védősisak, a rá szerelt fejlámpa, és a sűrűn bordázott övre akasztott akkumulátorok. A mentőkészülék a benne lévő vegyületek reakciója révén képes oxigént fejleszteni. A reakció jelentős hőfejlődéssel jár együtt. A munkavédelmi felügyelő közölte velem:

– Ha utasítást kap rá, vegye a szájába ezt a fúvókát, és harapjon rá, ahogy a könnyűbúvárok légzőcsövére szokás! Ekkor a pipa felmelegszik. A hőtől hólyagos lesz az ajka, és megégeti a torkát. Ne vegye ki a szájából addig, amíg erre fel nem szólítják!

Halvány mosoly jelent meg az arcomon. A kötelező biztonsági felszerelések tárházából arra következtettem, hogy három dolog történhet velem odalent: rám eshet valami nehéz tárgy, koromsötétbe borulhat a bánya, és ha az előbbi kettő egyszerre

történik, gondjaim lehetnek a levegővétellel. Már kevésbé sajnáltam, hogy Virgil Davis nem engedett lemenni a föld alá.

Az emlékeztető után Kyle előkerítette John Steinhoff kohómérnököt, az érczúzó vezetőjét. John szintén termetes, bozontos, fekete szemöldökű férfi volt. Éppen egy csésze kávét akart tölteni magának, amikor a teakonyhában rátaláltunk.

– Semmi akadálya – közölte. – Nemsokára itt a dorécsapolás ideje. Ha velem tart, megmutatom magának az üzemet. Vegyék fel a védősisakot!

Kiderült, hogy az üzem két nagy, több emelet magas fémépületet tölt ki. Acélvázon futó szállítószalagok, fémlépcsők, korlátok és járópallók hálózata vett körül minket, a levegő pedig vibrált a hatalmas gépek morajától.

John először a beöntőnyílás feletti nagy fémrácsra mutatott. A rács felé éppen akkor tolatott egy a bányából érkező harminctonnás ércszállító teherautó.

– Ez itt a grizzly. Ami fennakad a rácson, azt kiviszik az udvarra, és összezúzzák. A grizzly alatt az érc több rostán halad át. A kilenc milliméternél nagyobb átmérőjű darabok egy hatalmas mozsárhoz hasonló, kúpos törőnek nevezett másodlagos zúzógépbe kerülnek.

John különféle járópallókon felvezetett minket az első épülettől felfelé vezető lépcsőre. Párhuzamosan haladtunk a másik épülethez vezető ürítővályúnál végződő szállító-szalaggal. Alattunk lejtett a talaj. Tizennyolc-húsz méter magasan lehettem a levegőben, alattam pedig semmi más, csak egy vasrács, kétoldalt korlát, körülöttem pedig süvöltött a szél. Másra tereltem a gondolataimat, és örültem, amikor visszatértünk az épületbe, majd lementünk az alacsonyabb oldalra, be a másik épületbe, és egy belső helyiségbe követtük a szállítószalagot. Az ott található szerkezet – amely úgy nézett ki, mintha Rube

Goldberg[22] tervezte volna – több tartályból, és egy óriási bölcsőben forgó három méter hosszú acélhengerből állt.

– Ez a golyósmalom – ordította John a zajt túlharsogva.

– A gumiköpeny miatt ilyen halk.

Ha ezt halknak nevezi, beszakadna a dobhártyám, ha hangosabb lenne. John a tartályok felé intett.

– A hulladékfelfogó – mondta az elsőre. – Sok műanyagdarab érkezik a bányából. A robbantáshoz használt anyagok belekerülnek az ércbe, – A másodikra mutatott. – Ez a gravitációs kiválasztó. Minden eddig eljutó aranyrögöt felfog. Ebben a bányában nem túl gyakoriak. Legfeljebb kétszázas átmérőjű részecskék fordulnak elő. A túlnyomó részük mikroszkopikus méretű. Ezután következik a kőpor. A folyamat közben vízzel keveredik.

Kivitt minket az épületből, és egy sor óriási tartály felé vezetett.

– Az első az ülepítő tartály. A víz egy részét elvezetjük, úgyhogy ebben a szilárd anyag és a víz fele-fele arányban található. Aztán beállítjuk a pH-értéket, és az anyag továbbhalad a nagy tartályok felé.

John újra bevezetett minket az épületbe, aztán két szinttel magasabbra másztunk, áthaladtunk egy ajtón, majd egy sor hatalmas tartály felett vezető pallóra jutottunk. Mindegyik kilenc méter magas, és körülbelül öt méter átmérőjű lehetett. Végigsétáltunk az acélrácsból készült pallón. Lenéztem a sűrű, zavaros, szürke folyadékra, amelyek a Yellowstone Nemzeti Park fortyogó iszapvulkánjait juttatták eszembe.

– Mi van azokban a tartályokban? – kiáltottam, és éreztem, hogy kezdek berekedni.

---

[22] Eredeti nevén Reuben Lucius Goldberg (1883-1970) amerikai karikaturista. Egyik rajzsorozata olyan bizarr, bonyolult gépezetekről vált híressé, amelyek végtelenül egyszerű feladatokat láttak el. (A ford.)

– Cián – harsogta vissza John. – Mint említettem, mésszel beállítjuk a pH-értéket, aztán ciánt adunk hozzá, és levegőt áramoltatunk át rajta. A folyadékba merülő nagy lapátok állandóan keverik az oldatot, hogy a szilárd részecskék le ne ülepedjenek. Aztán…

Mivel nem szívesen gondoltam a lapátokra, félbeszakítottam;

– Mennyi ciánt használnak?

– Egy tonna érchez körülbelül fél kilót – felelte John lazán a korlátnak dőlve. – Óvatosan kell bánni vele. Sokféle jogszabály vonatkozik rá. Az érczúzótól lejjebb található ülepítő tartályt külső műanyag köpennyel láttuk el, hogy a tartalma ne szivároghasson a talajvízbe, felette pedig háló tartja távol a madarakat.

Azon kaptam magam, hogy mindkét korlátot elég erősen szorítom.

– Pontosan mire szolgál a cián? – kérdeztem.

– Kilúgozza az aranyat. A ciánlúgozás eljárását 1898-ban dolgozták ki. Azelőtt csak a gravitációs szétválasztást és az olvasztást ismerték. Tudja, úgy működött, mint az aranyásó serpenyője, csak nagyobb méretekben. Az ércet összetörték a zúzóban, ahonnan a rázóasztalra került. Előrelépést jelentett, amikor rájöttek, hogy az aranyrészecskék amalgámozásához az asztal keresztvályúiba higanyt kell tenni, de akkor meg a higanyt kellett kivonni, ami nem volt egyszerű feladat.

– El tudom képzelni – feleltem szárazon, mivel nem szerettem volna a közelben lenni, amikor az erősen mérgező higanyt üstben főzve párolják le.

Kyle érzékelte a gúnyos hangsúlyomat, és kacsintással jelezte, hogy menjek oda hozzá.

– Azonkívül sok arany maradt a meddőben – folytatta John, elmélyedve a szakma rejtelmeiben. – Néha tíz, sőt húszszázaléknyi is, az itt bányászott mikroszkopikus részecskék kinyerése pedig szóba sem kerülhetett. Azonban, ahogy már

említettem, az elmúlt száz év során kidolgozták a ciánlúgozás technikáját. Ez forradalmasította az aranyőrlést. Vannak olyan vállalkozások, amelyek régi bányákat vásárolnak fel, és egyszerűen kilúgozzák a meddőt. Kitermelést egyáltalán nem is folytatnak. Ismertem egy fickót az egyetemen, aki egy nyáron egyszemélyes, minilúgozót készített. Műanyag fóliára kiterített egy-két tonna meddőt, aztán gyepöntözőből ciánoldatot permetezett rá. A lejtő alján egy kétszáz literes széntartályban felfogta a kifolyó keveréket, nyár végén pedig fogta a tartályt, és feldolgoztatta a tartalmát. Jó sok pénzt keresett vele.

Egy felügyelet nélkül működő ciánpermetezőnek még a gondolatától is borsódzott a hátam, és azon töprengtem, vajon a nagy zajban tényleg jól értettem-e vendéglátóm szavait.

– Mi a folyamat következő állomása? – kérdeztem, és ezzel megpróbáltam rávenni a két férfit, hogy induljunk vissza az épület felé. Elegem lett abból, hogy a tartályok felett ácsorogjak. John visszavezetett minket, olyan komótosan sétálva a pallón, akár egy birodalom megingathatatlan uralkodója. Utunk sárga alapon fekete betűkkel felcímkézett csövek mentén vezetett, amelyeken nyilak mutatták az áramlás irányát. A címkéken olyan feliratokat láttam, mint ANYAOLDAT ÉS KIMERÜLT OLDAT. Ez eszembe juttatta Gretchen MacCallumnak azt a megállapítását, hogy a bányászatban dolgozó férfiak irigylik a nők teremtő képességeit. Úgy éreztem, hogy az érczúzó szüntelen fülsiketítő moraja hamarosan elpépesíti az agyamat. Az is lehet, hogy a körülöttünk terjengő ammóniaszerű szag volt az oka.

– Apropó, mi ez a vegyszerszag? – érdeklődtem.

John meglepetten fordult felém.

– Semmiféle szagot nem volna szabad éreznie – jelentette ki. – Én semmit sem érzek – tette hozzá kérdőn Kyle-ra pillantva.

Kyle megrántotta a vállát.

– Női dolog – állapította meg. – Olyan a szaglásuk, akár a vérebeké.

John szintén vállat vont, aztán a rendszer újabb elemére, a ki- és befutó csövek útvesztőjére mutatott.

– Ebben a vákuumtoronyban szívjuk ki újra a levegőt – közölte. – Aztán erre megy tovább, ahol megnyugtatjuk a ciánt.

– Megnyugtatják? Ez mit jelent kémiai értelemben?

Ez a férfi megépítette ezt a nagyszerű üzemet, és láthatóan vaskézzel ügyel a hatékony működésre, de egyre világosabbá vált előttem, hogy a kohászok és a vegyészek nem teljesen egyformán gondolkodnak.

Az üzemvezető hunyorítva nézett rám.

– Cinket adunk hozzá.

– Tehát az arany először a ciánnal alkot vegyületet, majd a helyét átveszi a cink – foglaltam össze.

John vállat vont.

– Igen. Az oxigénre azért van szükség, hogy elősegítse az arany és a cián reakcióját, majd amikor hozzáadjuk a cinket…

Láttam, hogy kezdi bosszantani a tudatlanságom. Számára pofonegyszerű volt a dolog: adott egy tekintélyes méretű kohászati üzem, amelyet jól meg kell építeni, tisztán kell tartani, és hatékonyan kell üzemeltetni.

– Aztán az aranyoldat továbbmegy a szűrőhelyiségbe – folytatta John, miközben a mennyezetnek arra a pontjára mutatott, ahol a csövek újra eltűnnek. – De oda nem mehet fel.

John több folyosón végighaladva elvezetett minket a vezérlőterembe, ahol kövér, fehér egyenruhás férfi ült, és különböző számítógép-, illetve zártláncú tévéképernyőket bámult.

– Mindent innen ellenőrzünk. Ezen a monitoron láthatják, mi történik azokban a hosszú hengerekben, a szűrő-présekben. Tele vannak kovafölddel. Beszivattyúzzuk az anyaoldatot. Az arany és ezüst fennakad a szűrőn, a kimerült oldat pedig visszaáramlik a tartályokba. Ezután a szűrőket levisszük a kemencékhez –

magyarázta, majd egy szinttel lejjebb ereszkedtünk egy kis helyiségbe, ahol egyenruhás fegyveresek őrködtek.

John egy vastag üvegablakhoz lépett, és azon át egy belső szobába mutatott. Mellé álltam, és hálás voltam neki. A dübörgő gépek zaja ebben a helyiségben tompa morajjá szelídült, így végre hallottam szinte a saját gondolataimat is. Az ablak legalább két és fél centi vastag, acél drótfonattal megerősített üvegből készült. A túloldalán nagyolvasztót és egy sor vastag falú, mintegy hatvan centi hosszú, félbevágott henger és egy pár csokoládé-öntőforma alakú vasüstöt láttam.

A nagyolvasztó működött. A belsejében elképzelhetetlenül forró folyadék izzott.

– Éppen időben érkeztünk – állapította meg John az ablaküveg felé mosolyogva.

Mind a hárman nagy érdeklődéssel figyeltük a fehéren izzó folyadékot, sőt még az őrök is odaléptek az ablakhoz. Úgy festettünk, mint egy csapat gyerek, akik azt lesik, a cukrászmester hogyan készíti a csodálatos süteményt. Egyszer csak párnázott azbesztruhát viselő munkások léptek elő, és megcsapolták a nagyolvasztót, majd megtöltötték a csokoládé-öntőformájú üstöket.

– Az a kovaföldsalak – magyarázta John elégedetten. – Miután kihűlt, ezüst- és acéltartalma miatt elküldjük a finomítóba. Nincs benne sok nemesfém, de ahhoz elég, hogy a finomító megvegye.

Ekkor az azbesztruhás férfiak egymás után megtöltötték a félbevágott henger alakú üstöket. A kitöltött izzó folyadék azonnal hűlni kezdett.

– Az az arany? – kérdeztem.

– Igen, az a dóré. Arany és ezüst és még néhány nemesfém keveréke – válaszolta John, hangjában érződött az elégedettség.

– Hogyan szállítják el? – kérdezte Kyle, aki már vagy fél órája meg sem szólalt.

John jelentőségteljes pillantást vetett rá.

– Jobban teszed, ha ebbe nem ártod bele magad, nagyokos.

Kyle erőtlenül elnevette magát: a béta kutya újból a hasát mutatta. Kezdett elegem lenni a viselkedéséből. Próbált imponálni nekem, bár a lánya lehetnék, ha van gyereke egyáltalán. Először jutott eszembe, hogy megnézzem a bal keze negyedik ujját, hogy lássam, mennyire vakmerő. Nem hordott gyűrűt. Ez persze nem jelent semmit, de fogadni mertem volna, hogy ha korábban nős is volt, már elvált.

John újra magára vonta a figyelmemet.

– Az öntvények innen a finomítóba kerülnek, ahol klórozással kivonják belőlük az aranyat. A klórt átáramoltatják az olvadt aranyon. Ezáltal az ezüst és az esetleg előforduló nem nemes fémek kloridokká alakulnak, és a folyadék felszínére emelkednek. Ezután következik az elektrolízis, amelynek során a nyers aranyat használják anódként. A katód színaranyból készül. Négy kilencesig mennek el, vagyis kilencvenkilenc egész kilencvenkilenc század százalékos tisztaságig, kivéve, ha az elektronikában akarják felhasználni. Akkor ötig mennek.

– Miért olyan hasznos az arany az elektronikai iparban? – kérdeztem.

– Mert ez a legnemesebb fém – felelte, és még mindig úgy beszélt, mintha nem vegyész, hanem köpenyébe burkolódzó középkori alkimista lenne. Mosolyogva tárta szét a karját. – Mert arany.

Az irodaépületbe visszaérve engedélyt kértem, hogy használhassam a mosdót, mire nagy, járólappal burkolt padlójú helyiségbe vezettek, amelyben öltözőszekrények, zuhanyzók, vécék és mosdókagylók sorakoztak. Feltételeztem, hogy a bányásznők itt öltöznek át, mielőtt leszállnak a föld alá, illetve a ledolgozott műszak után itt zuhanyoznak le. Csodálkoztam rajta, hogy ebben a bányában egyáltalán dolgoznak nők a föld alatt. A

múltban a bányászok úgy tartották, hogy a nők balszerencsét hoznak rájuk.

Miközben a vécéfülkében foglalatoskodtam, hallottam, hogy kinyílik a külső ajtó, és valaki besétál a helyiségbe. Amikor kiléptem, nyakamat kinyújtva néztem a szekrények sora mögé, hogy lássam, hogy néz ki egy bányásznő, és arra számítottam, hogy keménykötésű nőt találok ott. Meglepetésemre apró, törékenynek látszó szőke nő volt, hatalmas kék szemekkel. Elég tisztának látszott, kék farmert és csinos blúzt viselt, nem bányászruhát. Kiürítette a szekrényét, a tartalmát pedig a hátizsákjába gyömöszölte. Rám pillantott, de eszébe sem jutott kapcsolatot teremteni velem, hanem folytatta, amit elkezdett.

– Ön bányász? – kérdeztem.

A lány újra rám nézett, mintha arról akart volna meggyőződni, hogy valóban beszél hozzá valaki.

– Nem – válaszolta.

– Geológus? Mérnök?

Elővette a szekrényből a védősisakját meg a csákányát, bedugta őket a zsákjába, majd rám ügyet sem vetve dúdolni kezdett magában.

– A föld alatt dolgozik?

Ezt a kérdésemet is válasz nélkül hagyta. Nem nézett a szemembe többször. Nem vett tudomást rólam. Rendkívül ridegnek éreztem a hölgyet. Távoztam. A folyosón találkoztam Kyle-lal. Egy férfival beszélgetett, akiről feltételeztem, hogy szintén geológus lehet.

– Komolyan beszélek – mondta a férfi, amikor Kyle mögé értem. – Virgil telefonált Chittendennek, elmondta neki, mivel foglalkozott Laurel, és bumm, a főnök azt mondta neki, hogy azonnal küldje át a lányt a térképpel és persze az adatokkal együtt. Ha jól hallottam, nem is Renóba megy, hanem egyenesen a cég központjába!

Kyle hangjában a szokásos bizonytalanság helyett feszültség érződött.

– Azt állítod, hogy van *térképe*? A fenébe is, hogy jutott hozzá MacCallum térképéhez? Még *én* sem találtam meg!

– Megcsinálta a szerencséjét – folytatta a férfi. – Bejárta a terepet, és MacCallum jelzéseiből eleget talált ahhoz, hogy rekonstruálja a sémáját. Ráadásul valahogy feltörte Don kódját, megszerezte az elemzések eredményeit, aztán megszerkesztette a saját térképét. Elég szép számítógépes kalózmunka. Hallod-e, tudtam, hogy okos lány, de ez már egyenesen ijesztő.

Kyle izgatottsága dühbe fordult.

– A hízelkedő kis szajha! Mégis mit képzel magáról?

– Nyugi, haver! – mondta a másik fickó mindkét kezét meglepetten maga elé tartva. – Laurel olyan aranyos.

Kyle emelt hangon folytatta:

– A térkép és egy halom adat önmagában nem ér semmit!

A fickó gúnyos kacajjal válaszolt:

– Talán Laurelnek is olyan a szeme, mint MacCallum-nak.

Ekkor Kyle megfordult és észrevett engem. A szeme kitágult és izzott a dühtől. Elképesztő volt látni a gyámoltalan kiskutyát játszó férfi hirtelen átalakulását. Úgy nézett rám, mintha ott se lettem volna, aztán újra beszélgetőtársa felé fordult.

– Senkinek nincs a MacCalluméhoz fogható aranylátó szeme! Senkinek!

Aranylátó szem. Rendes körülmények között ezt romantikusnak találtam volna, azonban éppen akkor érkeztem az érczúzóból egy kohász társaságában, aki úgy beszélt, mintha egy középkori alkimista egyenes ági leszármazottja lenne, úgyhogy a kifejezés már szinte mindennapinak hangzott. Kyle nyilvános dühkitörését viszont különösnek találtam. Úgy tűnt, mintha az ómega kutya elkapta volna a veszettséget. Vajon ez a düh a MacCallum iránti hűségből vagy a saját helyzete miatt érzett félelemből fakad? A farkasfalka metaforája teljesen magával

ragadott, és azon töprengtem, lehetséges-e, hogy az ómega kutya rájött, eddig nem az alfa hímet követte, hanem egy magányos farkast, aki egyedül akart lenni. Meg kell dorgálnom magam, amiért nem voltam vele tisztában, mit jelent MacCallum számára magányos farkasként élni. *Talán egészen mást, mint számomra…*

Mögöttem kinyílott a női mosdó ajtaja. Hallottam a tőlünk távolodó léptek zaját. Kyle megfordult, és átnézett a vállam felett, miközben arca egyre jobban elvörösödött. Félretolt, megfordultam, és láttam, hogy az apró termetű lány után siet, aki a szemem láttára ürítette ki a szekrényét. *Ezek szerint ő Laurel Dietz*, állapítottam meg magamban. *Chittendenhez igyekszik, ahhoz a kedélyes angol férfihoz, aki a renói repülőtéren bemutatkozott Tom Latimernek, amikor először jártunk erre.* Miközben láttam, ahogy Kyle Laurel után rohan, és becsapja maga mögött az ajtót, felmerült bennem a gondolat: talán utánuk kellene küldenem valakit, hogy megvédje a lányt.

30.

Laurel Dietz lehajolt, kihúzta a ZlP-lemezt a számítógépéből, majd minden teketória nélkül berakta a hátizsákjába. Ezután a jegyzetei, majd a személyes holmija következett: az egyik egyetemi professzortól kapott műszaki ceruza, a jutalmul nyert, gravírozott térképnehezék. Nem tudta pontosan, mi késztette Chittendent arra, hogy azonnal magához rendelje a vállalat központjába, de abban biztos volt, hogy ez nagy előrelépést jelent a tervei megvalósulása szempontjából. Valójában nagy ugrás volt. Lehet, hogy átugorhatja a fő projektgeológusi posztot, amelyről korábban ábrándozott, és rögtön kinevezik kutatási igazgatónak. A központban azonban szerényen fog viselkedni, kivárja az alkalmas pillanatot, és higgadtan cselekszik, mint mindig.

Kyle berontott az ajtón, majd bevágta maga mögött.

– Mi a francot árulsz? – kérdezte követelőzve, halk, de dühtől forrongó hangon.

Laurel folytatta, amit elkezdett. Hallotta ugyan Kyle szavait, de azok csak annyit jelentettek számára, mint a rádió sercegése. Oly könnyen elbánt a világ bármely hangoskodó Kyle-jával, hogy szinte tudomást sem vett róluk. A számítógépe már üzemkész volt, ezért az egéralátét fölé hajolva kijelölt féltucatnyi fájlt, majd az egeret átlósan mozgatva a lomtárba dobta őket. Amikor a megjelenő párbeszédpanel a törlés megerősítését kérte, az „Igen” gombra kattintott, mire a fájlok egymás után átrepültek a virtuális papírkosárba.

– Mi a fenét törölsz? – csattant fel Kyle.

Laurel továbbra is úgy viselkedett, mintha a férfi ott sem lenne. Miután egész életében férfiak vették körül, megtanulta, hogy ha nem reagál agresszív fellépésükre, akkor általában megzavarodnak, és elhallgatnak. Sorban berakta a zsákjába a

többi személyes holmiját is. Sajnos közülük néhány pontosan Kyle orra előtt volt.

– Ide hallgass, kisanyám – sziszegte a férfi –, ha valamit átadsz a főnökségnek, azt nekem is el kell mondanod! Azt az adatot *én* gyűjtöttem MacCallummal közösen. *Én!* Nem lophatod el csak úgy!

– *Azokat* az adat*okat* – válaszolta Laurel halk, csiripelő, madárdalszerű hangon. Tudta, hogy a fordulat milyen hatással lesz Kyle-ra. Gyenge jellem volt, aki erőszakosnak próbált mutatkozni, mint az olyan emberek, akik gyengeségüket ily módon leplezik. Ha bebizonyítaná a férfinak, hogy ostoba, akkor kiborulna, és hallótávolságon belül mindenkinek megmutatná, mekkora barom, mindenki neki adna igazat, és ezzel újabb kis akadályon jutna túl.

Kyle tombolva kérdezte:

– *Micsoda?*

Szorongasd még egy kicsit, gondolta önkéntelenül Laurel.

– A lemezen nem csak egy adat van. Ilyenkor többes számot kell használni. Tehát *adatok, nem* pedig *adat* a helyes alak – magyarázta a lány. Felegyenesedett, majd az asztal sarkát megkerülve a közeli polcon utolsóként sorra kerülő tárgyakhoz lépett, közben közvetlenül Kyle mellett haladt el.

A férfi azonban elállta az útját. Laurel látta, ahogy mindkét karját felemeli. Érezte, hogy Kyle kezei összezáródnak a nyaka körül, majd mindkét lába felemelkedett a földről, ahogy támadója durván a magasba rántotta. Laurel egy pillanatra lehunyta a szemét, és amikor kinyitotta, újra a lelke legmélyére nyúlt, ahol megtalálta a hidegséget, amely ilyen helyzetekben mindig a segítségére sietett. *Ne nézz a szemébe,* figyelmeztette magát, miközben az oxigénhiány első jeleként kezdett lelassulni a gondolkodása. *Ne hagyd, hogy összezavarjon!* Minden erejével megpróbálta elterelni a figyelmét arról, hogy mi történik vele, Kyle ágyéka felé nyúlt, megragadta, teljes erővel megszorította a

heréit, aztán határozottan megcsavarta a zacskóját, ahogy azt oly régen tanulta.

Kyle leejtette a földre, majd az ágyékát fogva háttal a falhoz tántorgott. Arca elsápadt, miközben artikulálatlan hangok törtek elő a torkából. Tehát ő is éppen olyan, mint a többiek – állapította meg Laurel, miközben a csengés lassan elhalt a fülében és visszanyerte a látását. *És a többi ostoba fajankóhoz hasonlóan ő is mindenért engem fog majd hibáztatni.* Ez pedig azt jelentette, hogy itt az ideje indulni.

Laurel megigazította a nyakába kötött kendőt, amellyel az árulkodó foltokat takarta el. Vékony páncél volt, de így vagy úgy mindig megvédte. Sietve levette a polcról Brunton iránytűjét és csákányát, majd a hátizsákja oldalzsebeibe gyömöszölte őket. Aztán, anélkül, hogy egyetlen pillantást is vesztegetett volna Kyle-ra, kisétált az ajtón.

31.

Még mindig fontolgattam, hogy a folyosón közelebb megyék a szobához, ahová Kyle bement Laurel Dietz után, hátha megértem, hogy mit kiabál az elkeseredett fickó, amikor kinyílt az ajtó, és a lány kijött rajta. Az arcán furcsa foltokat láttam. A folyosón az érczúzó felé vezető hátsó kijárathoz sétált, aztán kilépett a szabadba. Hallottam, ahogy beindítja a motort, majd a kavicsos talaj ropog a távozó autó kerekei alatt. Tudtam, hogy nem ajánlatos a közelben lennem, amikor Kyle kijön. Sarkon fordultam, és elsiettem az ellenkező irányba. A folyosók útvesztőjében balra fordultam abban a reményben, hogy a bejáratnál lévő őrbódé felé közeledek, ahonnan könnyen elérhetem az autómat.

Hallottam, hogy Virgil Davis beszél valakivel, és növekvő önbizalommal indultam a hang irányába. Emlékeztem, hogy az irodája az őrbódé közelében van. Az ajtaja félig nyitva állt. Hallottam, amint éppen azt harsogja: Jól értettem? *Meghalt? A* francba!

Lefékeztem, és éppen az ajtaja előtt sikerült megállnom, aztán hátrapillantottam, hogy megbizonyosodjak róla, Kyle nem jön utánam.

Virgil szavaira nem érkezett válasz. Ez azt jelentette, hogy telefonál. Miközben a hívót hallgatta, a forgószék nyikorgott alatta, ahogy idegesen ide-oda mozgott, aztán így szólt:

– Hát igen, én sem tudtam, hová a pokolba tűnhetett el Rodriguez, de nem találkoztam vele... hadd gondolkodjak... több napja. A Pat Gilmore autóbalesetét követő reggelen Winnemuccában, a Griddle-ben tartottunk megbeszélést. Határozottan emlékszem rá, hogy ott láttam. Csak nem gondolja, hogy... – hirtelen elhallgatott, a hívóra figyelt, majd ezt harsogta:

– *Hol* találták meg? Belehajtott vele egy aknába? Ugye viccel? Az a seggfej semmi pénzért nem tért volna le az aszfaltútról azzal a flancos cirkálóval. A szentségit! Sheriff, itt valami bűzlik. A nyakamat rá, hogy valaki szórakozik velünk. Amikor Johnnal rátaláltunk Patre, semmi nem utalt arra, hogy nem baleset történt, de most… – Davis megint elhallgatott. – Nem, ahogy már elmondtuk önnek, a kocsija felborult, a lány teste pedig kilógott az ajtón. Igen, nyitva volt, ami kész szerencse, mert különben elég nehezen tudtuk volna kiszedni onnan. A vezetőfülke teljesen összeroncsolódott! Nem, ahogy említettem, a kocsi melletti bozót lángra kapott, és ön is tudja, milyen gyorsan terjed az ilyen tűz. Hogy én… Honnan a *pokolból* tudnám, hogyan keletkezett a tűz? Amikor megláttam a roncsot meg a tüzet, nem ezen járt az eszem!

Miközben beszélt, közelebb lopóztam, így beláttam az ajtófélfa és a félig nyitott ajtó közötti résen. Virgil háttal ült nekem, így nem vett észre.

Laurel vörös Chevy Blazerével megkerülte az épületet, majd elhajtott Virgil ablaka előtt. A férfi előrehajolt, és intett neki. A lány vidám mosollyal intett vissza. Virgil tekintetével követte az autó mozgását, ezért most oldalról láttam az arcát. Szemében hirtelen vágy tükröződött. Újra beleszólt a kagylóba:

– Micsoda? Nem, ahogy mondtam, senki mást nem láttunk az úton. Bizonyára emlékszik, hogy szürkületkor történt az eset. Ha más is lett volna a közelben, észrevettem volna az autója fényszóróját… Világítás *nélkül*? Lehetséges, de miféle bolond… – Virgil hirtelen elhallgatott, és kis ideig a sheriff hangjára figyelt. – Természetesen. Igen, értem, mire gondol. Nem, mindenkit itt tartok. Jöjjön nyugodtan!

A sheriff idejön? A *fene egye meg,* gondoltam, majd vigyázva, hogy ne csapjak zajt, elosontam Virgil irodája előtt, derűsen intettem az őröknek, aztán sietve áthaladtam a fémkeresőn, kiléptem a szikrázó napsütésbe, és a kocsimhoz futottam.

Rodriguezt halva találták. Nem szerettem volna belekeveredni a sheriff nyomozásába. Azonnal Winnemuccába megyek, az első telefonfülkéből felhívom Tom Latimert, leadom neki a drótot Kyle-ról, Laurelről, és bárki másról, akinek köze lehet az ügyhöz, és megkérem, hívja fel Obernick sheriffet és a helyettesét, Weebet, hogy hagyjanak ki belőle.

Ahogy beindítottam a kocsit, és elindultam a Laurel vörös Chevy Blazerje után gomolygó porfelhő felé, eszembe ötlött, hogy Virgil nem szólt a sheriffnek a lány távozásáról.

Mire Winnemucca határához értem, kezdtem megnyugodni. A nap már majdnem elérte a hegyek csúcsát a nyugati égbolton, én pedig egyre inkább éreztem, mennyire éhes vagyok. Ennek ellenére ideges voltam, és már alig vártam, hogy végre jelentést tehessek Tomnak. Túl akartam lenni rajta. Úgy döntöttem, hogy a telefonfülke erre nem alkalmas, inkább egy olcsó hotelben szállók meg éjszakára. Letértem a főúttól, és a vasúti sín mellett hajtva kutattam szállás után, amely lehetőleg kevésbé elegáns, mint a villogó neonreklámjával pénznyerő automatáit és kaszinóját hirdető Red Lion.

Találtam egy Scott's Shady Court Motel nevű kedves, patinás helyet, és kivettem egy hátsó kocsibejáróra néző apró szobát. A szoba egy csúcsos tetejű, furcsa faházsor egyik tagja volt. Egy-egy női szent nevét festették mindegyikük bejárata fölé. Nekem a Santa Susana kulcsa jutott.

Beléptem, a táskámat az ágyra dobtam, felvettem a telefont, és Tom Latimer számát tárcsáztam. Nem vette fel. Már elment a munkahelyéről. Mélyet sóhajtottam, aztán felhívtam Faye Cartert. Amikor felvette, meglepetten és örömmel üdvözölt, de miután közöltem vele, miről van szó, gyorsan kijózanodott, és átadta a telefont Tomnak. Kölcsön kenyér visszajár.

– Tom – vágtam bele –, Winnemuccából hívlak. Felírnád ennek a motelnek a telefonszámát? – Lediktáltam neki a számot,

aztán folytattam: – Ide hallgass! Ma megtudtam egy csomó dolgot, amiről tudnod kell, akár gyilkosságnak tekinted az ügyet, akár nem.

Ezután megálltam, mert tisztában voltam vele, hogy akármit mondok ezután, ostobaságnak fog hangzani, ami be is igazolódott.

– Folytasd, Em! – kérte Tom gyengéd hangon. – Mindenki így kezdi.

A célzással mit sem törődve folytattam:

– A sheriff épp most talált egy újabb holttestet. Rodriguezét, a másik biológus fickóét.

– Komolyan mondod?

– A legkomolyabban. Ott voltam a Gloriana bányában, amikor telefonált. Nos… hadd magyarázzam meg!

Beszámoltam Tomnak a Kyle Christie-vel történt találkozásról, az érczúzóban tett látogatásomról, és a Laurel nevű nőről. Hozzátettem a Kyle karrierjével kapcsolatos feltételezésemet, és megemlítettem a Christie és Virgil Davis közötti nyilvánvalóan ellenséges viszonyt. Ezzel visszajutottam Davis és Laurel érzékeny búcsújához.

– Látom, nem tétlenkedtél – állapította meg helyeslően Tom.

– Tom! Nem tudom, mit tegyek. Komolyra fordult a helyzet. Igaz, hogy korábban sok detektívregényt olvastam, de az már régen volt. Kislány voltam, és még szinte semmit sem tudtam a világról. Most már nagylány vagyok, és szeretnék végre felnőtté válni.

Tom megköszörülte a torkát.

– Elfogadhatóan hangzik.

– Akkor szerinted mit tegyek? Hallottam, amikor Virgil megígérte, hogy mindenkit ott tart, és erre hanyatt-homlok elmenekültem. Ez Obernick sheriffnek bizonyára gyanús lesz. Nem tudja, hogy ki vagyok, és…

– Bízd csak rám a dolgot!

Megkönnyebbülten sóhajtottam fel: – Köszönöm, Tom.

– Egész este elérhető leszel ezen a számon?

– Igen. Persze lezuhanyozom, eszem valamit, de aztán itt leszek, és magamra zárom az ajtót. Vége a buta játékoknak. Jó kislány leszek, és veszteg maradok.

Tom kuncogott.

– Ebben biztos vagyok. Ha lesz valami fejlemény, visszahívlak. Lehet, hogy eltart egy ideig. Menj el nyugodtan vacsorázni, de be ne tedd a lábad olyan helyre, ahol összetalálkozhatsz valakivel abból a bányából, világos? Vagy esetleg rendelj pizzát házhoz szállítással.

– Világos – válaszoltam, bár tudtam, hogy egy ilyen városban ezt nem lesz könnyű betartani. Nevadában valószínűleg a turizmus a legfontosabb iparág, de a bányászat alig marad el mögötte.

Letettem a telefont, végigfeküdtem az ágyon, és egy ideig gondolkodtam, aztán rájöttem, mekkora hülyét csináltam magamból. Ahogy lassan megnyugodtam, arra is ráébredtem, mennyire éhes vagyok, de még inkább, hogy milyen piszkos és száraz a bőröm. Három napig kempingeztem a sivatagban tisztálkodás nélkül.

Beletúrtam a táskámba. Szerencsére nem felejtettem el fürdőruhát hozni. Ledobtam a gönceimet, belebújtam a fürdőruhámba, felkaptam egy törülközőt, és a házsort megkerülve a befelé jövet már kiszemelt úszómedence felé tartottam. A könnyűszerkezetes épületben kapott helyet.

Beléptem az ajtón, és megálltam a legalább tíz méter hosszú víztükör szélén. Ekkorra már elmúlt este nyolc óra, az uszoda az árnyak birodalmává vált, ezért tapogatózva kerestem a villanykapcsolót. Hirtelen a víz alatti reflektorok kísérteties, kékes fénye árasztotta el az épületet. A kéklő mélységbe bámulva elgondolkodtam azon, milyen furcsa ez a sok hús, tiszta víz a sivatag közepén.

Egyedül voltam. A törülközőmet letettem egy székre, a szobakulcsomat a fürdőruhám alá dugtam, majd beugrottam a medencébe, és hagytam, hogy a víz végigfusson az arcomon. Különös érzés fogott el. Úgy tűnt, hogy belül szárazabb vagyok, mint kívül.

A hátamra fordultam, és az idegen közegen át felfelé nézve úsztam, és közben megpróbáltam értelmezni, amit a testem érzékelt. A felhőtlen boldogság és a teljes zűrzavar egyszerre volt jelen bennem. Azt kívántam, bárcsak ne kellene a felszínre emelkednem levegőt venni.

Miután visszatértem a szobámba, újra megpróbáltam elérni Rayt. Amikor meghallottam a rögzítője tömör bejelentkező szövegét: „Ez Ray telefonja. Hagyj üzenetet!” – letettem a kagylót, és felsóhajtottam. A lövészárokban senki sem ateista, és a vagány lányok sem érzik jól magukat a barátjuk nélkül, amikor egy motelben rostokolnak, miközben a helyi sheriff keresteti őket. Abban a pillanatban bármit megtettem volna azért, hogy Ray átöleljen.

Bőven volt nálam konzerv-ennivaló, de megkívántam a sült húst friss zöldségkörettel, ezért elhajtottam a városon áthaladó főút melletti nagy élelmiszer-áruházba, de amint beléptem az ajtón, egy sor játékautomatával találtam szemben magam. A hozzám legközelebb álló gépnél egy férfi ült párnázott bárszéken, és negyeddollárosokat dobált be a keskeny nyílásion. Úgy látszott, hogy már régóta ott ül. Sarkon fordultam, és visszasiettem az autómhoz.

Végül a Markeley nevű mellékutca és a Railroad Avenue kereszteződésében találtam egy inkább kedvemre való helyet. A vasúti raktárral szemközt álló régi, fehérre vakolt falú Martin hotel étterem-sörözője elég rokonszenvesnek látszott. A söröző felől léptem be az épületbe. A tágas, elég világos helyiséget megtöltötték a falak mentén sorakozó asztaloknál sört és whiskyt iszogató helyiek. Néhány férfi a bárpultba épített gépeken

elektronikus pókert játszott. Egy hölgy odalépett hozzám, és megkérdezte, hogy vacsorázni jöttem-e.

– Igen – feleltem.

A hölgy elmosolyodott.

– Sajnos éppen nincs szabad asztalunk. Megvárja, amíg valamelyik megürül, vagy nem bánja, ha odaültetem valakihez? – Meglepett arckifejezésemet látva hozzátette: – Ez baszk étterem. A kiszolgálás családias jellegű. Kérhet magának külön asztalt, vagy követheti a helyi szokásokat is.

Feledve Tom arra vonatkozó intelmét, hogy kerüljem a bányászokat, mosolyogva fogadtam az ötletet, hogy a bányában látott vándorló jövevények társasága helyett egy igazi helybélivel ülhetek egy asztalhoz.

– Farkaséhes vagyok. Kérem, keressen nekem ülőhelyet!

– Egy pillanat – válaszolta a hölgy, majd belépett a szomszédos helyiségbe, és néhány szót váltott az egyik négyszemélyes asztalnál ülő két férfival. Bólintottak, mire a hölgy visszatért hozzám. – Leülhet Larry és Joe asztalához. Kedves fickók. Ne vegye őket komolyan, már ittak egy kis bort. Ünnepelnek. Larry kapott némi prémiumot.

Miután leültem, és a pincérnő felvette a rendelésemet, így szóltam asztaltársaimhoz:

– Jó napot! A nevem Em Hansen. Látogatóba jöttem Nevadába. Köszönöm, hogy megengedték, hogy az asztalukhoz üljek.

A két férfi mosolyogva bólintott. Egyikük széles arcú ember volt, haja és szeme egyaránt koromfekete. Indiánnak néztem. A másik származását nehezebben tudtam megítélni. Az ő haja is fekete volt, de arca inkább az európaiakéra emlékeztetett. Úgy tűnt, hogy nem sokszor látja a napot.

– Joe Anchordoughynak hívnak – felelte. – Ő pedig Larry Scarface[23].

– Anchordoughy? – kérdeztem. – Milyen eredetű a neve?

– Baszk vagyok – válaszolta Joe. – A barátom pedig pajút – tette hozzá a társára vigyorogva. – Lar! Mutass be a hölgynek egy csatakiáltást!

Larry elnevette magát, aztán belekortyolt a sörébe.

– Jól tudod, Joe, hogy a pajút nem harcias nép.

– Te viszont nem voltál mindig ilyen békés.

– Ebbe inkább ne menjünk bele.

Másra tereltem a szót:

– Miből élnek? Talán gazdálkodnak?

– Nem – válaszolta Joe –, mind a ketten ércbányászok vagyunk.

Kis híján a torkomon akadt a pohár vörösbor, amelyet a pincérnő éppen akkor tett elém. Meglepetésemet azzal palástoltam, hogy szedtem magamnak az asztal közepén álló közös salátából és fokhagymás levesből.

– Hol dolgoznak?

– A Glorianában, innen nyugatra.

– Az föld alatti bánya? – kérdeztem udvariasan, és elhatároztam, hogy a vacsora alatt kellemes társalgásra szorítkozom.

– Igen, ahogy már említettem: ércbánya.

– Nem vagyok tisztában a különbségekkel – feleltem.

Joe bekapott egy falat marhahúst, majd komótosan rágva megfontolta a választ.

– Hát, vannak a külszíni fejtések, meg a föld alatti ércbányák. Aztán persze vannak még a szénbányák, ami megint más dolog, lehet föld alatti, külszíni vagy vonóköteles.

– Mindegyiket kipróbálták már? – kérdeztem.

---

[23] A *Scarface* név szó szerinti fordítása: „Sebhelyes Arcú”. (A ford.)

– Nem. Az ércbányászok nem szeretik a külszíni fejtést. A szénbányát se. Túl alacsony a főte. Persze a szénbányász meg az ércet nem szereti. Neki túl magas a főte.

Larry nevetése jelezte, hogy értékeli a barátja bölcsességét.

– Mi az a főte? – érdeklődtem.

– Olyan, mint a szobában a plafon. A kőzetet, amit fejtünk, homloknak nevezzük.

– Értem.

Elgondolkodtam rajta, vajon honnan eredhetnek ezek a szakkifejezések, de nem firtattam a dolgot. Talán arra utalnak, hogy a bányászok itt is hason fekve, a fejük felett nagyjából hatvan centi hézaggal dolgoznak, mint némelyik szénbányában.

– Ugye sötét van odalent? Hogy bírják?

Mind a ketten jóízűen nevettek.

– Hát persze – válaszolta Joe. – Másfél kilométer mélyen a föld gyomrában dolgozunk. Oda nem jut el a fény.

– Nyilván sisaklámpát használnak. De nem szenvednek a... hm...

– A bezártságtól? – kérdezte Joe.

– Igen.

– Dehogy! Szeretjük ezt a munkát, igaz, Larry?

– Aha – felelte a társa lelkesen bólogatva, elvett még egy ropogós zsemlét, és megkente vajjal. Mind a két férfi hatalmas étvággyal falatozott.

– De őszintén – erősködtem. – Azt mondta, hogy másfél kilométer mélyen dolgoznak. A föld gyomrában, szűk helyen robbanóanyagot használnak. Nem félnek emiatt?

– Nem. Tisztában vagyunk a veszélyekkel. Elkerüljük őket.

– De nem hiányzik a napfény?

Joe egy kicsit elgondolkodott ezen, miközben újabb falat marhahúst majszolt.

– Nem. Szeretek lent lenni. Mindig ugyanolyan a hőmérséklet és a páratartalom. Egyedül vagyok, senki nem zavar…

– Egyedül dolgozik? – kérdeztem megrökönyödve. – Nyilván feljönnek ebédre és…

– Nem. Egész nap lent maradunk. Tízórás a műszakunk. Túl sokáig tartana feljönni ebédre. Különben is, ahogy mondtam…

Larry vette át a szót:

– Megszokja az ember. Olyan, mintha hazamenne.

Joe megint elnevette magát, és újabb adag salátát lapátolt a tányérjára.

– Furcsa módon szolgáljuk Istent…

A desszert előtt elbúcsúztam asztaltársaimtól, és visszaindultam a szállásomra, hogy megérdeklődjem, Tom keresett-e telefonon. Egy üzenet jelezte, hogy telefonált, és arra kért, hívjam fel Faye számát. Faye az első csengetés után felvette a telefont.

– Helyes. Te vagy az. Adom Tomot.

– Em – szólt a férfihang. – Boncolás lesz. Szeretném, ha ott lennél.

Hanyatt vágódtam az ágyamon és így szóltam:

– *Micsoda?*

– Kihívnak Renóból egy orvos szakértőt. A hulla ott van Winnemuccában. Szeretném, ha megnéznéd, mielőtt felszabdalják.

– Tom! Ugye, ezt nem gondolod komolyan?

– Ki akartál szállni az ügyből, nem igaz? Azt mondtam nekik, hogy velem dolgozol. Meg akarod őket hagyni ebben a hitükben, vagy inkább elmenekülsz, és vállalod a következményeket? Ma elhagytad a tetthelyet, kedvesem. Te döntesz. Egyébként szükségem van arra a bizonyítékra.

A mennyezet sokkal gyorsabban pörgött, mint ahogy egy pohár bor után szokott

– Rendben van – feleltem elhaló hangon. – Magyarázd el, hogyan jutok el oda!

Tom útbaigazított.

– Sietned kell. A férfi már majdnem odaért. Miután megvizsgáltad a holttestet, mindkét sheriffnek tegyél jelentést. Olyan szerencséd van, hogy a fickót pontosan Pershing és Humboldt megye határán találták meg, aztán közöld velük, hogy milyen laborvizsgálatokat végeztessenek el!

– Laborvizsgálatokat? – kérdeztem, miközben egyre növekvő rémület töltött el. – Egyáltalán nem értek a…

– Igen, laborvizsgálatokat. Azt mondtam nekik, hogy törvényszéki geológus vagy. Hagynád, hogy hazugságon kapjanak?

Behunytam a szemem.

– Nem, de Tom…

– Semmi de. A szavahihetőségemet kockáztatom miattad, te pedig segíteni fogsz nekem. Ha másképpen nem megy, blöffölj! Amikor végeztél, menj vissza a motelbe, és maradj veszteg! Ian… emlékszel, ő a renói kollégám, körülbelül két óra múlva ér oda. Én holnap reggel indulok.

A hulla bűzlött. Már oszlásnak indult, és örültem, hogy a test legnagyobb részét lepedővel letakarták. Orromat a dzsekim felhajtott gallérjával próbáltam eltakarni, felemeltem a lepedőt a hulla lábáról, és igyekeztem megőrizni az önbizalmamat.

– Mit keres? – kérdezte a testes, Stetson kalapot viselő Obernick sheriff.

Weebe sheriffhelyettes közelebb hajolt hozzám, és közben fogpiszkálót rágott, mintha csak kerti partin volna.

– A törvényszékiek mindig a cipőt nézik meg először – jegyezte meg hozzáértő hangsúllyal.

Csendesen felsóhajtottam. Legalább jó helyen kezdtem a munkát. Lehajoltam, és mindkét cipőt tüzetesen megvizsgáltam,

és hogy megmutassam, mennyire értek hozzá, a zsebemből előhúztam a kézi nagyítómat, egészen közel hajoltam, miközben a dzsekim a földre hullott. Amit láttam, teljesen elfeledtette velem a bűzt.

– Mit talált? – kérdezte a Humboldt megyei sheriff hivatalából érkezett Miller sheriffhelyettes.

– Homok – feleltem. – Nagyon kerek szemcséjű homok. Van itt kéznél sósav?

– Nincs – felelte az orvos szakértő. – Miért kérdezi?

– Azt hiszem, ez oolit – feleltem, és magam is meglepődtem rajta, mennyire magabiztosan viselkedem. – Kíváncsi lennék rá, hogy került…

– Mit talált? – kérdezte Obernick sheriff.

– A cipőtalpa szegélyére tapadt – válaszoltam. – Az oolitos homok tóparton keletkezik. Például Utah államban a Nagy-sóstónál. – Egy pillanatra felegyenesedtem, és elgondolkodtam. – Természetesen néhány ezer évvel ezelőtt ezen a környéken is voltak tavak. Legfeljebb tízezer éve. Azonban… – Újra lehajoltam, és megvizsgáltam a cipő egy másik részét. – Áh! Ez az ember *egészen bizonyosan* járt a Nagy-sóstónál.

– Honnan tudja? – kérdezte kételkedve az orvos szakértő.

A cipőnek arra a részére mutattam, amelyet előzőleg megvizsgáltam, majd átadtam neki a kézi nagyítót.

– Ez egy sós vízi garnélarák – közöltem derűsen.

Az orvos szakértő elismerő hümmögéssel nyugtázta megfigyelésemet.

– Igen, de ezen a környéken is vannak tavak. Például a Pyramid- és a Walker-tó. Talán arra járt közvetlenül azelőtt, hogy…

Félbeszakítottam.

– Nem, a sós vízi garnélarák egy állandó tó folyamatosan magas sókoncentrációját igényli. Ennek itt nincsenek meg a feltételei. Néhány napja jártam a Nagy-sóstónál, és elolvastam

egy brosúrát – rájöttem, hogy ez gyenge érv, ezért hozzátettem: – Természetesen mintát kell venni, és el kell küldeni Quanticóba laboratóriumi vizsgálatra.

Elégedetten mosolyogtam, és azt hittem, hogy ezzel megúsztam a dolgot.

– Hm, igen – tette hozzá az orvos szakértő. – Egyértelmű. Milyen egyéb vizsgálatokat tart szükségesnek?

Gyorsan átgondoltam a dolgot.

– Legjobb lesz, ha az egész cipőt mintakazettába tesszük, és beküldjük. így a munkatársai megvizsgálhatják az összes esetleg rajta található agyagfajtát, és... szóval ilyesmit. – Ezután, hogy eltereljem magamról a figyelmet, megkérdeztem: – Milyen következtetést vonna le az első vizsgálatok alapján?

Az orvos szakértő így felelt:

– A halál már több napja beállt. Fejsérülés. A sheriffek-től tudom, hogy a holttestet egy autó vezetőülésében ülve, becsatolt biztonsági övvel találták meg a Kamma-hegység egyik elhagyatott bányájának aknájában, de egyértelmű számomra, hogy már halott volt, amikor belezuhant.

– A hullafoltokból következtet erre? – kérdeztem.

– Igen. Amikor a keringés leállása után a vér leülepedett, az áldozat a hátán feküdt, ha viszont arccal lefelé, az övön lógva halt volna meg, a vérnek a test elülső részében kellett volna összegyűlnie.

– A hullamerevséget is megtörték? – kérdeztem, és ezzel eljutottam a holttestekkel kapcsolatos ismereteim végső határára.

– Nehéz megítélni. Első látásra úgy tűnik, hogy a merevség beállt, majd elmúlt, még mielőtt az áldozatot az ülésre ültették.

Obernick sheriff hozzátette:

– Az aknanyíláshoz vezető keréknyomokon lefelé haladó lábnyomokat találtunk. Már vizsgáljuk őket.

– Helyes. Mindenképpen készítsenek fényképeket, mielőtt megpróbálnak gipszöntvényt készíteni. Ott morzsa-lékos a talaj. Talajmintát is küldjenek Quanticóba. Abból meg lehet határozni az agyagfajtákat.

Obernick bólintott. Próbáltam nyugodtan lélegezni.

Néhány perc múlva a parkolóban feltettem egy kérdést Weebe sheriffhelyettesnek:

– Emlékszik, hogy a Pat Gilmore meggyilkolását követő délelőtt kihallgatta Kyle Christie-t?

Weebe bólintott: – Mintha tegnap történt volna.

– Pontosan fel tudja idézni, hogy mit mondott önnek?

Weebe félig lehunyt szemmel összpontosított.

– Persze. Megkérdeztem tőle, mit tud Pat Gilmore haláláról, ő pedig azt felelte: „Ugye baleset volt?”

– Nagyon jó az emlékezőtehetsége – mondtam bátorítóan.

Weebe egy kis jegyzetfüzetet húzott elő a zsebéből.

– Nem úgy van az. Mindig leírom, amit mondanak.

– Még mit mondott?

– Hát, megkérdeztem tőle, hol van ez a MacCallum nevű fickó, mire ő visszakérdezett: „Miért akarnak vele beszélni?” Ezt igen gyanúsnak találtam, ezért megszorongattam a fickót egy kicsit. Azt mondtam neki, nem vagyok olyan ostoba, hogy elhiggyem, Pat meggyilkolása nem baleset volt.

– És erre mit felelt? Szó szerint – kérdeztem, miközben a válla fölé hajolva belepillantottam a jegyzetfüzetébe.

Weebe felolvasta a bejegyzést. így hangzott: „Még jó, hogy Pershing megyében borult fel az a nő az autójával, mert különben nem ön nyomozna a halála ügyében, sheriffhelyettes úr.” Felegyenesedtem, és az utcai lámpák tompa fényében fürkészően néztem Weebere. A fogpiszkáló körbe-körbe járt a szájában.

– Ön tulajdonképpen sohasem járt a helyszínen, ugye? – kérdeztem. – Úgy értem, hogy nem látta Pat autóját, mielőtt

beszállították a rendőrségre, az pedig csak napokkal később történt meg, miután a tüzet eloltották, igaz?

– Igen – felelte Weebe. – Miért?

– Hát, csak elgondolkodtam a dolgon. Amikor Kyle-lal beszélt, már tudott róla, hogy a kocsi felborult?

A fogpiszkáló kör járata hirtelen leállt, mivel Weebe sheriffhelyettes eltátotta a száját. Aztán újra összezárta ajkát, és csak ennyit mondott:

– Nem.

– Persze Virgil Davis és John Steinhoff látta az autót. Ők elmondhatták neki.

Weebe két hüvelykujját az övébe dugta.

– Nem hiszem – felelte. – Mert emlékszem, amikor a sheriff a lelkükre kötötte, hogy a nyomozás eredményessége érdekében tartsák a szájukat.

Amikor visszaértem a motelba, Ian már várt rám. Kivette a szállásomtól nem messze álló Santa Paula nevű házikót. Úgy tűnt, nem örül, hogy újra láthat.

– Mesélje el, mi történt a boncoláson! – mondta minden bevezetés nélkül. A szoba közepén maradt állva annak ellenére, hogy én már leültem.

Feltettem a lábam a motelek berendezéséhez elengedhetetlenül hozzá tartozó alacsony asztalkára.

– Az áldozatot valószínűleg Utahban ölték meg. Valaki sok vesződséggel visszahozta Nevadába.

Beszámoltam neki az oolittal kapcsolatos beszélgetésről, és a cipőre tapadt sós vízi garnéláról, illetve az aknától lefelé vezető lábnyomokról. Úgy látszott, hogy a bizonyítékok alapján levont következtetéseim nem nyerték el Ian tetszését.

– Nem lehet, hogy a fickó maga hajtott vissza Nevadába, szerencsétlenül járt, és…?

– Nem, mert a hullafoltok is ellentmondtak ennek. Röviddel a halál után a vér a test legmélyebben elhelyezkedő részeiben gyűlik össze. Sötét foltokat hagy. Az áldozatot a halála után más helyre vitték.

Ian karba fonta a kezét, és nem szólt semmit.

– Sikerült kideríteni valamit arról a fickóról a TGH renói irodájában? – kérdeztem.

– A titokzatos Stephen Gilesról? Megtudtunk néhány dolgot – felelte Ian. – Azt hittem, ki akar maradni ebből az ügyből.

– Csak kíváncsiságból kérdeztem.

– Nos, elhányta magát, majd rácsapta a kocsija ajtaját egy turista karjára – közölte Ian gúnyosan –, de ez csak azt bizonyítja, hogy gyenge a gyomra.

– Persze, gyenge a gyomra – vetettem közbe. – Hol történt az eset?

– A belvárosban. Azért nem tévesztettem szem elől. Ráállítottam valakit. Furcsa figura. Van egy raktárszekrénye a város szélén. Értesüléseim szerint csak egy műanyag zsákba csomagolt bőrkoffert és egy kartondobozt tart ott.

– Mi van bennük?

– Nincs okom házkutatási parancsot kérni.

– És Don MacCallumról sem tudott meg semmit.

Ian unottnak látszott, de az a tény, hogy továbbbeszélt, arra utalt, hogy sértettségében imponálni akar nekem. Így szólt:

– MacCallumról még mindig semmi hír. Senki nem tud semmit, vagy legalábbis nem mondja el, amit tud.

– És Laurellel mi a helyzet?

– Laurel Dietz-cel? Aki sietve távozott a bányából?

– Igen.

– Eltűnt. Délnek indult Lovelock felé, ahogy maga mondta. Obernick látott egy piros Blazert vezető szőke nőt, aki észak felé hajtott azon az úton, de nem volt rá semmi oka, hogy megállítsa. Mire az autópálya-rendőrség keresni kezdte, már nyoma veszett.

Kyle nagyon igyekezett közölni a sheriffel, hogy a lány ott járt, és nem sokkal korabban távozott. Sőt, odáig ment, hogy kijelentette: látta a lányt a hegyekben mászkálni nem messze attól a helytől, ahol Rodriguez holttestét megtalálták... és természetesen nem sokkal ezután megkaptuk a maga jelentését. Lehetséges, hogy a Sierrán átkelve eljutott Kaliforniába. Még keressük.

– Azt mondták, hogy a vállalat központjába indult.

– Ha így volt, akkor nem menetrend szerinti repülőjárattal érkezett oda. Legalábbis eddig nem. Figyelik a renói repülőteret.

A repülőtérről eszembe jutott valami.

– Chittendennek van egy vállalati repülőgépe. Mi van akkor, ha a közforgalmi terminálnál várt rá? Lehet, hogy...

Ian a zakója felső zsebéből előkapta a jegyzetfüzetét, és belefirkantott valamit.

– Már értem, hogy Tom miért ragaszkodott magához – mormogta.

Elkeseredetten felsóhajtottam. Nem bírtam elviselni, hogy ilyen lekezelően bánik velem. A férfi rám nézett, és megcsóválta a fejét.

– Tudja, erre igazán büszke lehet. Tom legendás hírű szakember. A legtöbb kezdő nyomozó a fél karját odaadná azért, hogy vele dolgozhasson.

Döbbenten kaptam fel a fejem.

– *Legendás hírű?* Hogy érti ezt? Azt hittem, hogy valami nagyokos, aki összerúgta a port valamelyik felettesével, és ezért nem léptetik elő.

Ian nevetve vette tudomásul, mennyire tudatlan vagyok.

– Tom Latimer? Ellenkezőleg. Válogathatott az állások között. Hát nem érti? Elképesztően magas a sikerességi aránya, és már sok-sok éve dolgozik a szervezetben. Quanticóban vezető állást ajánlottak neki, de nem fogadta el. Továbbra is nyomozó

akart maradni. Azt mondta, jobban látja a valóságot, ha közel áll hozzá. A beceneve „Zen mester”.

Hitetlenkedve csattantam fel: – Eszes fickó, de…

Ian félredobta a magára erőltetett közömbös viselkedést.

– Nem hiszek a fülemnek! Felkínálják magának élete legnagyobb lehetőségét. Tom Latimer felkéri, hogy dolgozzon vele egy ügyön… *Tom Latimer,* a fenébe is, be akarja szervezni! Maga meg azt gondolja, hogy valami vakvágányra futott szerencsétlen flótással van dolga, ezért elküldi melegebb éghajlatra! Elképesztő!

A padlóra szegeztem a tekintetem.

32.

Hajnali ötkor Ian kopogtatása ébresztett fel. Mondhatnám, hogy ragyogó kora reggel volt, de valójában olyan korán keltem, hogy még nem látszott a nap ragyogó fénye.

– Indulok a repülőtérre, hogy elhozzam Tomot – közölte Ian.

– A repülőtérre? – kérdeztem ásítva. Egy CHEYENNE FRONTIER DAYS feliratú, nagyméretű pólóban álltam ott, és hunyorogva néztem rá az ajtó és az ajtófélfa közötti tíz centi széles résen.

– Igen, ide a winnemuccai repülőtérre. Jelentést kér magától. Fél órán belül visszajövök. Azt javaslom, zuhanyozzon le, öltözzön fel, és szedje össze a gondolatait!

– Köszönöm – feleltem, de egyáltalán nem voltam biztos abban, hogy hálás vagyok-e.

Ian eltűnt. Hallottam, hogy beindítja az autóját, majd kihajt a parkolóból. Csak ekkor kezdtem lassan ráeszmélni, hogy fel kell kelnem, és találkoznom kell Tommal, vagyis még mindig nem szabadultam meg a nyomozóhatóságtól. Ennek nem örültem. Az előző nap látottak után elég nehezen tudtam elaludni. Rendes körülmények között egy összetört, kiégett furgon látványa elszomorított volna kissé. De tegnap egy ismeretlen indián nő úgy bámult rám egy vak asszony kapujából, mintha engem várna, haldokló öregembert találtam az út mentén, bűzlő hullát vizsgálgattam, majd meglehetősen feszült hangulatú beszélgetést folytattam Iannel. Akár tömény koffeint is ihatnék.

Azt hiszem, fél három vagy három óra körül nyomott el az álom. Zuhanyozás és öltözködés közben meglehetősen bosszúsan gondoltam arra, már kezdek hozzászokni ahhoz, hogy nem tudom kialudni magam, mert nyakig benne vagyok egy gyilkossági ügyben. Leginkább azt esett nehezemre bevallani

magamnak, hogy már megint ide jutottam: belebonyolódtam egy gyilkossági ügybe. Megfogadtam, hogy egy hajszálnyival sem teszek többet annál, ami ahhoz kell, hogy kimásszak ebből a pácból, és újra útra keljek.

De hová menjek?

Leültem rendetlen ágyam szélére. A hajam még nedves, a holmim az utazótáskámba csomagolva. A kezemet bámultam. Még mindig fogalmam se volt arról, hogy mit teszek. Kivéve talán, hogy menekülök, ez pedig elfogadhatatlan.

Hallottam, hogy egy kocsi megáll a ház előtt, majd kopogtatnak. Ian érkezett meg. A vállamra kaptam a táskámat, felálltam, és határozott léptekkel elindultam az ajtó felé.

Tom a Red Lion fogadó ebédlőjét választotta a megbeszélés színhelyéül. A korai időpont miatt a helyiség félig üresen ásítozott. A kávéház előterében néhány kitartó láncdohányos, aki az előző esti tivornyázás után még mindig ébren volt, pénzérméket dobált a nyerőautomatákba, egy korán kelő édesanya pedig levánszorgott, hogy palacsintát és gyümölcslevet rendeljen a gyerekeinek, de ettől eltekintve a helyiség üres volt. Beültünk az egyik parkolóra néző ablak melletti boxba. Ablakkal szemben foglaltam helyet, mert szemmel akartam tartani a kocsimat, hogy emlékeztessem magam: ha el akarnék menekülni, van rá lehetőségem.

– Az autópálya-rendőrség megtalálta Laurel Dietz autóját – közölte Ian. Mivel Tom is jelen volt, sokkal emberibb hangot ütött meg.

– Hol? – kérdezte Tom, miközben az étlapot tanulmányozta.

– A lovelocki repülőtéren. Megkérdeztük a repülésirányítókat, hogy tegnap délután vagy este valaki kért-e ott útvonalengedélyt, de nem jártunk sikerrel. Viszont többen láttak egy sugárhajtású repülőt leszállni. Nekem is felkeltette volna a figyelmemet. Ez olyan ritkaság arrafelé, hogy senki nem

tudta megmondani a gép típusát. További tanúkat keresünk, és fényképeket mutogatunk a szóba jöhető ki utasszállítókról.

– Miért nem kérdezik meg a Granville cég repülőgépének típusát? – kérdeztem.

Ian töprengő hallgatásba burkolódzott. így folytattam:

– Este tiszta idő volt, a törvény pedig nem tiltja, hogy valaki útvonalengedély nélkül repkedjen, de a gép út közben valahol bizonyára kapcsolatba került a légi irányítással, hacsak Chittenden nem született fenegyerek.

Tom letette az étlapot, és rám nézett.

– Miért küldte volna oda Chittenden a gépét, és hová vitette volna a lányt?

Vállat vontam.

– Nem küldte el a gépét, hanem maga vezette.

Tom szeme összeszűkült: – Honnan tudod?

Szintén összeszűkült szemmel válaszoltam:

– Vacsora Salt Lake Cityben. Egy Tom Latimer nevű férfi igyekszik rávenni egy Em Hansen nevű nőt, hogy segítsen neki nyomozni egy bűnügyben. A szomszéd asztalnál ül egy Morgan Shumway nevű férfi a lányával. A lány éppen azt meséli az apjának, hogy az új barátja pilóta. Maga vezeti a gépét. Még mindig titkolódzol előttem. Tudsz valamit a lányról, amit nem mondtál el nekem. Viszont megbízol azzal, hogy halott férfiak cipőit vizsgálgassam. Te kisstílű…

Tom felemelte a kezét.

– Nem. Várj! Mostanáig magam sem jöttem rá erre az összefüggésre. – Tom arcvonásai megkeményedtek. – Ezért akartam, hogy kiképzést kapj, és dolgozz nekünk, Em. Olyan részleteket is észreveszel, amelyek mások figyelmét elkerülik. És ne ess túlzásokba velem kapcsolatban. Nyomós okom van rá, hogy bizonyos dolgokat ne fedjek fel. Mielőtt megtettem az ajánlatomat, elvégeztettem az átvilágításodat, de nem lehettem

biztos abban, hogy mások előtt titokban tartod, amit megtudsz. Te…

Félbeszakítottam.

– Véletlenül kihallgattam egy beszélgetést, amelyből kiderült, hogy Chittenden sürgősen magához rendelte Laurel Dietz-et, és utasította, hogy a térképeit és adatait is *vigye magával*. Arról persze nem tudok többet, mint te, hogy a főnök miért távolította el Laurelt ilyen hirtelen.

– Tévedsz – válaszolta Tom. – Ebben az esetben egészen biztosan többet tudsz nálam. Te tudod, hogy mire akarták használni azokat a térképeket és adatokat, én viszont nem.

Lehunytam a szemem, kifújtam a levegőt, és egy pillanatra elgondolkodtam. Fáradt voltam, helyesebben kimerült. És ahogy Tom célzott rá, valóban nem tartottam a számat.

– Nos, a térképek elsősorban a kutatás segédeszközei. MacCallum a Kamma-hegység egész területén a legkülönbözőbb helyekről gyűjtött kőzetmintákat.

– Mitől függ, hogy hol helyezkednek el az aranylelőhelyek? – kérdezte Tóm. – MacCallum miért nem kutat a völgyekben?

– A völgyekben is lehetnek aranylelőhelyek, de több száz méter vastag üledékréteg borítja őket. Akkor is éppen elég nehéz megtalálni a telért, ha egy kibúvás elvezet hozzá.

– Tehát Laurel Dietz rekonstruálta MacCallum korábbi kutatási eredményeit – állapította meg Tom.

Hátradőltem, és összekulcsoltam a kezem.

– Tegnap éjjel sokat töprengtem ezen – feleltem. – Arra jutottam, hogy valami nem stimmel. Lehetséges, hogy Laurel Dietz valóban ezzel foglalkozott, de az a helyzet, hogy az aranyat nem olyan könnyű megtalálni, különben már mindet a felszínre hozták volna. A kezdeti kutatás csupán a fúrás helyét határozza meg. Magához a fúráshoz is jó adag szerencse kell, és… – Eszembe jutott, amit Kyle és a másik geológus mondott, amikor a bánya irodaházának folyosóján vitatkoztak. – Különleges érzék

kell hozzá. Nem mindenkiben van meg. Egy számokban ki nem fejezhető képesség, amely lehetővé teszi, hogy az illető észrevegyen valamit, ami még nem látható. Ettől lesz valaki igazán sikeres geológus. Veszünk egy halom hiányos adatot, majd kitöltjük a hézagokat. A földtani információk hiányosak. A földtörténet korai szakaszában keletkezett kőzetek legnagyobb részét üledékréteg borította el, feldarabolódtak, vagy egyszerűen megsemmisültek. A nyomok eltűntek, ezért csak következtetésekre hagyatkozhatunk.

– Az viszont nem tudományos eljárás – vetette közbe Ian.

Közelebb hajoltam hozzá, és mutatóujjamat az asztal lapjához nyomtam.

– Egyesek nem tekintik tudománynak, mivel a következtetés nem tény. Inkább művészetnek nevezik, ahogy a történelem is a művészetek, helyesebben a bölcsészet, a társadalomtudományok közé tartozik. Az a helyzet, hogy a mi szakmánkban is a történelemben megszokott következtetéses módszereket kell alkalmaznunk. Az évmilliókkal vagy évmilliárdokkal ezelőtt lezajlott folyamatokat nem lehet közvetlenül megfigyelni, tehát megvizsgáljuk, hogy jelenleg mi történik, megnézzük, hogy az adott folyamat milyen nyomot hagy a földfelszínen, majd a nyomokat összehasonlítva értelmezzük a régmúlt eseményeit. Minden rendelkezésre álló információt összegyűjtünk, összevetjük az értelmezéseket, majd hipotézist állítunk fel. Legjobb tudásunk szerint próbára tesszük a feltevésünket, és ha megállja a helyét, elmélet lesz belőle.

Becsuktam a szemem, és mély levegőt vettem. A lelkem legmélyén egy cseppet sem érdekelt, hogy Ian mit gondol az általam képviselt tudományágról, ám szerettem volna, ha Tom megért engem. Azt akartam, hogy ráébredjen: nem vaktában lövöldözök, csupán szeretnék elég adatot gyűjteni ahhoz, hogy munkához láthassak.

– Tom! A jó elmélet megjósolja a még meg nem történt eseményeket vagy rámutat a feltáratlan lehetőségekre. Ha kudarcot vall, akkor módosítjuk, majd újabb próbának vetjük alá. Ezért szeretem a természettudományokat. Nem kérdőjelezik meg a tényeket, hanem meghajolnak előttük, sőt még udvarolnak is nekik. A geológia pedig véleményem szerint a legromantikusabb közülük. Szerencsés esetben a gyakorlati geológia nem csupán a múltat tárja fel, hanem közben megtanítja művelőit arra, hogy a lehető legjobban, legmegbízhatóbban értelmezzék a jövőben megfigyelhető folyamatokat.

Mondanivalóm végére érve hátradőltem. Ian kifejezéstelenül nézett maga elé. Tom egész arca nevetett.

A pincérnő kihozta a reggelinket.

Fogtam egy szalonnacsíkot, belemártottam a tányéromon lévő tojás sárgájába, megforgattam benne, majd elrágcsáltam. Tisztában vagyok vele, hogy undorító szokás így enni, de nagyon élvezetes.

– Hát, szóval az a lényeg, hogy szerintem Laurel Dietz egy másik geológus nyers adataiból valószínűleg nem képes kideríteni, hogy az illető mit gondolt. Próbafúrások irányítására meg végképp elképzelhetetlen, hogy fel tudná azokat használni.

– Ehhez szükség van a rejtélyes MacCallumra – szólt Ian.

Gyilkos pillantást vetettem rá. Egyre nehezebben tudtam elviselni a megjegyzéseit, és legszívesebben a szemébe mondtam volna, hogy egy kicsit több eredeti gondolattal, szenvedéllyel és valamivel kevesebb talpnyalással sokkal többet érhetne el a főnökénél. Megettem néhány hasábburgonyát, amit leöblítettem némi narancslével, aztán jeleztem a pincérnőnek, hogy hozzon újabb pohárral. Mivel a számlát az FBI fizette, elhatároztam, hogy bőségesen megreggelizek.

– Szóval nem tudom, mi a poén Laurel elszippantásában. Nem tudom, mit mondtak Chittendennek telefonon, és azt sem,

hogy neki mi a szándéka. Amikor a renói repülőtéren találkoztam vele, sötét lónak tűnt.

– Tehát emlékszel rá – jegyezte meg Tom.

– Hogyne emlékeznék! Csillogott a szeme, nagyképű fellépése mögött igen csavaros észjárású fickót sejtek. Ha hóviharban magamra maradnék, nem szállnék be az autójába.

– Nem? – szólalt meg Tom. – Abban viszont igazad van, hogy maga vezeti a repülőgépét. Korábban a brit haditengerészet pilótája volt. Helyből felszálló Harrier vadászgépekkel repült.

A kezembe temettem az arcomat. Az ugróegerek után jönnek az ugró repülők. Ez már kicsit sok volt nekem. Elvettem a kezem az arcom elől, és Tomra pillantottam.

– Ezek szerint lehetséges, hogy Chittenden úgy repül, ahogy a vancouveri tőzsdén üzletelnek – mondtam.

Tom elégedetten elmosolyodott:

– Kínáld meg a hölgyet szivarral!

Ian kissé bosszúsan szólt közbe: – Miről beszéltek?

Tom felvilágosította:

– Az amerikai tőzsdéken másképpen kereskednek a részvényekkel, mint Kanadában. Nálunk a szabályokat a tisztességes üzletmenet biztosítása érdekében a kifejezetten erre a célra létrehozott Értékpapír- és Tőzsdefelügyelet határozza meg.

– A Granville Bányavállalat részvényei pedig a vancouveri tőzsdén cserélnek gazdát – folytatta Ian, s közben inkább rám nézett, mint Tomra.

– Igen – erősítette meg Tom. – A Granville cég fiatal vállalat, vagyis a többi óriás bányavállalathoz viszonyítva jelentéktelen újoncnak számít. Bizonytalanabb alapokon áll. Valamivel nehezebb, ahogy te mondanád, Em, *megjósolni* a jövőjét.

– Tom! – kérdeztem. – Milyen környezetvédelmi szabályok vonatkoznak az Egyesült Államok területén bányászati tevékenységet folytató külföldi vállalatokra?

Tom letette a villáját.

– Itt van a bökkenő. Az utóbbi években számos probléma merült fel ezen a területen. Például a coloradói Summitville bánya esetében. Egy kanadai cég megjelent, halomlúgozó műveletekbe kezdett, majd távozott, és a hatalmas, rendezetlen terület rekultivációját az amerikai adófizetők pénzéből kellett finanszírozni. A külföldi cégeknek meghatározott összeget letétbe kell helyezniük az ilyen jellegű költségek fedezésére, de ez a szabály ellentmond a gazdasági tevékenység élénkítésére irányuló törekvéseknek, ezért a letét összege gyakran, így a Summitville bánya esetében is, aránytalanul alacsony. A kanadai bíróságokon megpróbáltunk kártérítési igényünknek peres úton érvényt szerezni, de a két ország között nincs viszonossági egyezmény.

– A francba!

– Egyetértek.

– A Granville cég esetében viszont látszólag más a helyzet – folytattam. – Itt egy egész bánya beindítása lóg a levegőben a környezetvédelmi engedélyek késése miatt.

– Igen – válaszolta Tom, miközben hátradőlt, és kortyolt egyet a kávéjából. – Ezen a területen nem tudok eligazodni. Ezért megint szükségem van a segítségedre.

– *Micsoda?* – csattantam fel villámat a tányérhoz csapva. – Ide hallgass, Tom! Ügyes húzás volt azzal az ürüggyel elküldenéd a boncolásra, hogy ezzel megúszhatom a tetthely elhagyásának vádját, de ez már több a soknál! Jó kislány leszek. Én…

Tom a kávéscsészéje fölött figyelt engem. Megint hosszan kortyolt a forró italból. Kezemet ökölbe szorítva ráztam a tányérom felett.

– *Tom…*

– Ian! Magunkra hagynál minket egy pillanatra? – kérdezte Tom.

Ian felállt, a kelleténél hevesebben dobta szalvétáját a székére, és kiment az étteremből. Tom hátradőlt a székén. Még egyet kortyolt a kávéból, aztán az asztalra tette a csészét, és rámeredt.

– Jól van! Dobj el mindent, mondj le az álláskeresésről, és szülj néhány gyereket Raynek – javasolta.

Behúztam a nyakamat, mintha Tom valami pimasz szél lenne, amelyet el kell viselnem. Tom így folytatta:

– Körülbelül harminchárom éves lehetsz. Nyilván nem akarsz tovább várni. Csak egy aranyos kisgyerek hiányzik az öledből ahhoz, hogy elégedett légy.

– Hallgass! – csattantam fel, és egész testemben reszketni kezdtem.

Halkabban folytatta:

– Nem, igazad van. Nem erőszakolhatok rád munkát, állást vagy semmi olyasmit, amihez nincs kedved. Egy nőnek a te korodban térdig kellene járnia a pelenkákban és a gyerekjátékokban. A mosógép fölé görnyednie. Foltok miatt aggódnia.

– Gazember! – sziszegtem.

A nyomozó a szívéhez kapott.

– Jaj! Végre eltalált az igazság nyila. – Tom hirtelen az egyik asztal felé pillantott, ahol egy fiatal anya ült három gyerekével. – Itt látható a példa – tette hozzá.

A nő a kisfia cipőjét próbálta bekötni, miközben csecsemőjét a karjában tartotta. A harmadik, korban a két gyerek közé eső kislány éppen abban a pillanatban verte le gyümölcslével teli poharát az asztalról, majd éktelenül sivalkodni kezdett. A nő kétségbeesetten nézett körül.

Tom felállt az asztalunktól, és könnyíteni próbált az anya helyzetén.

– Ne aggódjon! – szólt megnyugtatóan. – Hadd segítsek! Megfogom a kicsit, amíg elrendezi a nagyobbakat.

A nő egy pillanatig habozott, de aztán engedett, hálás arckifejezéssel átadta a csecsemőt, majd lehajolva igyekezett megbirkózni a két másik gyerek teremtette káosszal. Tom dallamosan gügyögött, és kedvesen mosolygott a holdvilágképű apróságra. A gyerek szája mosolyra húzódott, miután döbbenten tapasztalta, hogy valaki minden figyelmét neki szenteli. Tom így szólt hozzám:

– Gyere csak ide, hozzám, Emmykém! Nézd meg közelebbről ezt az aranyos csöppséget! Gyere már!

Az elgyötört anya gondterhelt pillantást vetett Tomra, de ő lefegyverző mosolyával minden aggodalmát eloszlatta. Rajtam szintén erőt vett az aggodalom, azzal a különbséggel, hogy én nem csupán gyanítottam, hanem biztos voltam benne, hogy Tom a bolondját járatja mindkettőnkkel. Legszívesebben belerúgtam volna, amiért kihasználja a szerencsétlen nő helyzetét arra, hogy leckét adjon nekem. Ugyanakkor már éppen eléggé ismertem ahhoz, hogy tudjam: soha nem játszik szerepet bizonyos fokú átélés nélkül. A holdvilágképű csöppség iránt mutatott szeretete egyszerre volt gyöngéd és őszinte.

Kelletlenül feltápászkodtam, és vártam, hogy kiderüljön, beszélgetőtársam ezúttal milyen meglepetést tartogat számomra. Az sem volt hétköznapi, ahogy rávett, bújjak elő az isten háta mögül, és segítsek neki fényt deríteni holmi gyilkossági és vesztegetési ügyre. Ez a kis kitérő is kifejezetten manipulációs célokat szolgál, és ha valami bűzlik benne, az nem a cserére bőven megérett pelenka. A csecsemők dajkálása sohasem tartozott az erősségeim közé. Zsebre dugott kézzel a gyerek fölé hajoltam, és úgy vizsgálgattam, mint egy üvegvitrinbe bámuló múzeumlátogató.

– Nagyon aranyos – motyogtam.

– Vedd ki a kezed a zsebedből, kislány! – szólított fel Tom határozottan. – Csecsemőt adok a kezedbe. Gyere, ne félj, ő kifejezetten könnyű eset.

Az anya megint felpillantott, inkább zavart, mint aggódó arckifejezéssel, így Tom ezúttal cinkos kacsintással válaszolt.

– Már nagyon vágyom egy unokára – közölte.

Lesújtó pillantásommal Tom értésére adtam, hogy szégyellje magát, és kezemet kelletlenül felé nyújtva felkészültem a teher fogadására. Átadta nekem a gyereket.

– Így tartsd! – utasított, és megmutatta, hogyan támasszam a kis testet a mellkasomnak. – Dőlj hátra egy kicsit! Használd ki a nehézségi erő előnyeit! Egy kicsit jobban emeld fel a fejét! Úgy ni! Ez az! – Az anyához fordult: – Em az egyetlen gyermekem. Még nincs gyakorlata ezen a téren.

A használt, szintetikus pelenka és a ragacsos gyerek szaga elárasztotta az orrlyukaimat, úgyhogy csak némi erőfeszítéssel sikerült leküzdenem a hányingert. Összeszedtem a bátorságomat, és az engem bámuló pufók kis arcra néztem. Nem túl nagy meglepetéssel állapítottam meg, hogy egy másik ember néz rám. Kicsi, aggódó, ám kíváncsi lény. Amennyi anyai érzés ébredt bennem, akár a pincérnőt vagy az étterem bármelyik látogatóját is ölbe vehettem volna. Ahogy tovább bámultam a csecsemőt, arca egyre jobban hasonlított az enyémre. A bizonytalanság kifejezését az aggodalom, majd a leplezetlen rémület váltotta fel rajta. Feljajdultam:

– Nesze! A te nagyszerű ötleted volt, hát dajkáld te! – Az anyjának, aki legalább öt-hat évvel fiatalabb lehetett nálam, zavartan annyit mondtam: – Ne haragudjon, asszonyom!

Ezután kirohantam az előtérbe, kirontottam az ajtón, átvágtam a parkolón, majd beszálltam a kocsimba. Azt reméltem, hogy elmenekülhetek. Hogy elfuthatok a saját érzelmeim elől. Még elő sem vettem a slusszkulcsot a zsebemből, s már sírva is fakadtam. A volánra görnyedtem, és arcomat a kezembe temetve zokogtam. Az ajkam feldagadt, a fejem pedig eltompult. A szívem nehéz és üres volt, akár egy kidobott öntöttvas lábas.

Eltelt néhány perc. A szemem sarkából láttam, hogy újra kinyílik a Red Lion bejárata, majd kis idő múlva hallottam Tom cipőjének halk kopogását, ahogy a lassan felforrósodó aszfalton felém tartott. Megállt az ajtó mellett – nem messze, de nem is túl közel, gondolom, az illendőség diktálta határon. Bekopogott.

Lehúztam az ablakot.

– Aljas disznó vagyok – ismerte el.

– Jelesre vizsgáztál.

– Mindent igyekszem jól csinálni.

– Ezúttal kitettél magadért.

– Nagyszerű. Ugye nem sírsz?

– Nem – feleltem reszkető ajakkal. – Az olyan nők, akik nem szeretik a gyerekeket, sohasem sírnak. – Szipogni kezdtem. Tom nem szólt semmit, ezért hozzátettem: – Valójában nem vagyok nő, sőt még ember sem, és ebben az a legrosszabb, hogy én jöttem rá utoljára.

Tom egy ideig hallgatott, aztán így szólt:

– Sétáljunk egyet!

Kiszálltam a kocsiból. Délnek tartottunk a város régebbi épületei felé, és hamarosan elérkeztünk a vasúti sínekhez – egy eléggé elhagyatott helyre, ahol nyugodtan elmondhatom, végre ami a szívemet nyomja majd megálltunk. Kihúztam magam, és a reggeli levendulaillatú levegőben merészen, szikáran magasodó messzi hegyeket kémleltem.

– A világon semmit sem éreztem az iránt a gyerek iránt – közöltem.

– Persze, hogy nem – válaszolta Tom.

Hirtelen felé fordultam.

– Á, szóval most játszod a pszichiátert – csattantam fel. – Akkor miért nem nyögöd ki? Tehetséges csodabogár vagyok, te pedig tökéletes, védett műhelyt kínálsz fel nekem. Ez a szokásod? Nyomorultakat szervezel be? Ők jobban teljesítenek, mint a *normális* emberek, akiknek a figyelmét olyan apróságok terelik

el, mint a szülés és a párkapcsolatok? Igen? Meg akarsz győződni róla, hogy kőszívű vagyok, mert akkor *kitűnő,* tetszés szerint formálható, a végletekig hűséges nyomozó válhat belőlem, legalábbis addig, amíg le nem térek az útról, mert valami seggfej érzelmes dalt játszik a rádióban, amitől majd végleg *kikészülök*?

Tom nem válaszolt. Csak állt, és tűrte. Azon vettem észre magam, hogy egy olyan férfi szemébe nézek, aki nem óvja a lelkét, ott áll egy félig elfeledett város szélén, és feltárja előttem szánalmas, gyarló lelkét. Zavartan megköszörülte a torkát.

– Engesztelj ki! – mondtam keserűen.

– Régen a feleségem mondott ilyeneket – felelte.

– Te *nős* vagy? – kérdeztem döbbenten.

Kérdésemre ügyet sem vetve így szólt:

– Az egyetemen ismerkedtünk meg, végzés után azonnal összeházasodtunk, én pedig munkába álltam. Sokszor késő éjszakáig nem hagyott aludni, és arról faggatott, hogy akarok-e gyereket.

– Mit válaszoltál neki?

– Azt, hogy túl önző vagyok. Minden időmet leköti az igyekezet, hogy feljebb másszak a szamárlétrán, szeretem magam beosztani a szabadidőmet, és száz egyéb dolgon jár az eszem. Aztán egy napon rájöttem, hogy hiányzik valami, és megkérdeztem: „Mit szólnál hozzá?”, ő meg azt felelte, hogy átgondolja.

– Akár egy üzleti tárgyaláson.

– Igen.

Arra számítottam, hogy ezután az a dühítő történet következik, amelyet az olajiparban már vagy fél tucat nőtől hallottam: a nő a férje kedvéért lemond a gyermekáldásról, aztán, amikor már túl idős hozzá, a férfi ráébred önnön halandóságára, és elhagyja őt egy fiatalabb, termékeny nő kedvéért. Talán ezt a szerepet szánta Faye-nek. Epésen meg jegyeztem:

– De ő akkor már túl volt a klimaxon, és…

– Nem – szakított félbe Tom. – Nem vártam olyan sokáig.

– Értem – feleltem. – Hát mi történt?

– Akkor még más idők jártak. Az volt a helyzet, hogy a feleségem nem csupán önmagukért akart gyerekeket. Valódi kapcsolatra vágyott. A többieket emberként kezelte, nem kategóriaként. Volt egy álma, hogy valahol van egy kislány, aki arra vár, hogy megtalálják, és megszállottként ragaszkodott ehhez a gondolathoz.

– Tehát van egy lányod – állapítottam meg érzéketlen hangon. Hiányos életrajzát kiegészítettem ezzel az információval.

– Nincs.

– Nincs?

Úgy éreztem, mintha egy szállítószalag olyan helyre vinne, ahová nem akarok menni.

– Miért nincs?

– Mert a feleségem meghalt – válaszolta Tom.

Lehorgasztottam a fejem: – Sajnálom.

– Mint mindenki más – felelte halkan. – Derék asszony volt.

Mély levegőt vettem, és elfordítottam az arcom. Abban a pillanatban nem akartam tudomást venni Tómról.

– Agyonlőtte egy mesterlövész – folytatta. – A konyhaablaknál állt három hónapos terhesen, és vacsorát főzött nekem.

Hirtelen úgy éreztem, mintha ólomból volna a testem.

– Csak nem gondolod…

– Hogy azt a golyót nekem szánták? Dehogynem. És akárki is volt, jobban tette volna, ha engem öl meg. Ehelyett tönkretette az életem nagy részét, amit ezzel a tudattal kell végigszenvednem.

Egymás mellett álltunk, és a hegyeket bámultuk. Nem tudtam mit mondani azon kívül, hogy most már világos volt előttem, miért akar segíteni abban, hogy a hozzám és Faye-hez hasonló nők olyan helyre jussanak, ahol kevésbé sebezhetőek. De nem ez

volt a megfelelő pillanat arra, hogy mindezt elmondjam. Kezemmel eltakartam, és erősen megdörzsöltem az arcomat.

Tom törte meg a csendet:

– Szeretem a munkámat. És még mindig szeretem magam beosztani a szabadidőmet.

Egy ideig hallgatásba burkolóztam, aztán a lehető leggyengédebben így szóltam:

– Légy szíves, térj a lényegre! Mi közöm van nekem mindehhez?

– Az, hogy olyan vagy, amilyen vagy.

– Értem.

Egy vonat közeledett, a föld morajlott, a járda minden porszeme és téglája megremegett körülöttünk a szerelvény hatalmas súlya alatt. Tom zsebre dugott kézzel állt. Újra olyan volt, amilyennek az elején megismertem. Egy pillanatig azt tehette, amihez kedve volt, és ez így is volt rendjén.

– Disznó módon bántál velem.

– Igazad van – válaszolta. – Őszintén sajnálom. Félreismertelek.

– Tényleg?

– Carlos Ortega, a denveri barátod azt mondta, hogy szörnyen csökönyös vagy. Ezt úgy értelmeztem, hogy mindenre csak csellel tudlak rávenni. De ennél okosabb vagy.

– Nem igaz.

– Ahogy gondolod. Ne haragudj rám! Úgy gondoltam, van érzéked hozzá. Bármennyire is nem akarsz nyomozó lenni, az ügyek mindig rád találnak. Jó lenne, ha legalább megkapnád a kiképzést, nehogy végül az életedbe kerüljön a dolog. – Tom megdörzsölte a tarkóját. – És arrogáns vagyok. Magamnak tartogattam azt a bosszúságot, hogy kiképezzelek.

– Azért köszönöm – válaszoltam mosolyogva.

– *De nada*.

– El fogod venni Faye-t feleségül? – kérdeztem a szemöldökömet ráncolva.

Elnevette magát.

– Nem. Előbb-utóbb bizonyára elege lesz belőlem.

Szokásomtól eltérően én is elnevettem magam. Tom kinyújtotta a kezét, és összeborzolta a hajamat.

– Tehát miben segíthetek? – kérdeztem. – Az első adandó alkalommal elmegyek a Black Rock sivatagba, és távol maradok a tűzvonaltól, de indulás előtt még elintézhetek egy-két dolgot.

– És amikor visszamégy Salt Lake Citybe, újra elbeszélgetünk?

– Van más választásom?

– Nagyszerű – felelte Tom. – Először tudni szeretném, milyen laborvizsgálatokat javasolsz annak kiderítésére, hogy kik távoztak az aknától, ahol Umberto Rodriguez holttestét megtalálták. Például, hogy milyen geológiai jellegű nyomok maradhattak a cipőjükön, meg ilyesmi.

– Különféle agyagfajták, meg hasonló anyagok. Azon a részen vulkanikus kőzetből áll a talaj. Ránézésre úgy gondolom, hogy riolit lehet. A vulkanikus kőzetek viszonylag gyorsan átalakulnak az agyag különböző fajtáivá, azokat pedig az ember általában nem szokta letisztogatni a cipőjéről. Legalábbis nem az olyan ostoba ember, aki Rodriguez cipőjén rajtahagyja az oolitos homokot és a sós vízi garnélarákot.

Tom elismerően vigyorgott. Megráztam a fejem, de inkább magamra voltam mérges, mint őrá. Meglehetősen sajátos módszerei voltak arra, hogy ösztönözzön, de be kellett ismernem, hogy alapjában véve beváltak.

Visszasétáltunk a Red Lion fogadó parkolójába, elővettem a térképemet, és kiterítettem az autó motorháztetejére.

– Tegnap este a sheriffek szavaiból azt vettem ki, Rodriguez holttestét itt találták meg. Nem nagy kitérő a Black Rockba vezető útról. Ha akarod, gyűjtök neked kőzet- és talajmintákat.

– Nem, ezt rábízom a renói fiúkra. Szabályosan dokumentálni kell az eljárást ahhoz, hogy az eredményt elfogadják bizonyítékként – válaszolta Tom. – Viszont örülnék, ha út közben beiktatnál egy másik megállót a kedvemért.

– Rendben. Miről van szó?

– Szeretném, ha meglátogatnád Shirleyt, azt a lovelocki vak nőt. Lett volna hozzá még néhány kérdésem, de egyértelmű volt, hogy nekem nem fog válaszolni. Viszont az az érzésem, hogy *te* szóra bírhatnád.

33.

Mielőtt elindultam Lovelock felé, Tom felajánlotta, hogy kölcsönad nekem egy mobiltelefont.

– Szó sem lehet róla – válaszoltam. – Nem hiányzik, hogy rám csörgess, amikor csak kedved tartja. Különben ahová megyek, ott nincsenek adótornyok, vagy ha vannak, akkor addig megyek, amíg el nem fogynak.

Tom elmosolyodott.

– Ezért irigyellek. Jól van, kis egerem, ha nem hagyod, hogy felcsörgesselek, akkor tegyünk csengőt a macska nyakába. Itt a mobilszámom. – Elővette a tollát, és ráírta a számot a névjegyére. – Amint beszéltél a hölggyel, telefonálj nekem ezen a számon! Ha nem venném fel, hívd Faye számát! Azt is felírom ide.

– Rendben, cicus!

– Csingilingi! – felelte, majd búcsút intett.

Elindultam, és Lovelock felé vettem az irányt. Keveset aludtam, de ettől eltekintve jól éreztem magam. Úgy gondoltam, hogy megállok a vak nő házánál, kifaggatom, telefonon beszámolok Tomnak, aztán megyek tovább. Délre még így is elérhetek a Black Rockba. Mire leszáll az éjszaka, Kyle Christie-t, Virgil Davist, John Steinhoffot, Laurel Dietz-et, Donald MacCallumot és a Granville bányavállalat összes többi dolgozóját örökre elfelejthetem.

Az agyamat persze továbbra is az ügy részletei foglalkoztatták. Ahogy folyamatosan haladtam az aszfaltcsíkon, nem Ray és a kétségbeesésében elhatározott leánykérése körül járt az eszem. Kezdett világossá válni előttem: Ray időzítése elárulta, attól retteg, hogy bekövetkezik, ami azóta meg is történt (vagyis hogy elhagyom). Stephen Gilesszal, Umberto Rodriguezzel, a gyémántos hölggyel, illetve az aranymániás

Rudolffal történt találkozásaimon töprengtem. Eszembe jutott Gretchen MacCallum és békésen kaotikus konyhája, és kíváncsi voltam, vajon még mindig olyan nyugodt-e, amilyen aznap volt, amikor beszéltem vele.

Mire a leégett zsályabozótos, sivatagos területről átértem az érintetlen, szürkészöld homokdűnék földjére, arra a következtetésre jutottam, hogy az egész ügy reménytelenül összekuszálódott, ugyanakkor furcsán vegyes képet mutat. A külső szemlélő csak annyit láthatott, hogy egy bányavállalat több régi bányajog felvásárlását követően új telepet akar nyitni abban a reményben, hogy talál egy újabb gazdaságosan kitermelhető ércmezőt, és így folytathatja eddigi tevékenységét. Az arany ára csökkent, ezért a bányászatot csak azzal a feltétellel lehetett folytatni, hogy a kitermelés költségei nem haladják meg a csillogó fém unciánkénti árát. Az engedélyeztetési eljárás akadályokba ütközött, amikor kiderült, hogy egy esetleg veszélyeztetett rágcsálófaj él a tervezett bánya területén. A rágcsálókkal kapcsolatos vizsgálatokat végző biológus jelentése szerint az említett állatok élnek, virulnak, és semmiben sem különböznek tízmegyényi területen milliószámra élő társaiktól. Majd a hölgyet a tervezett rendőrségi kihallgatását megelőző estén holtan találták. A biológust az FBI figyelmébe ajánló TGH-alkalmazott furcsán, idegesen viselkedett, összetörte az autóját, és elhányta magát. Ezzel persze nem sértette meg a törvényt, de – ahogy Weebe sheriff-helyettes mondaná – érdemes szemmel tartani. Ezenkívül az új bánya területén kutató egyik geológus is nyomtalanul eltűnt. Világos, hogy a Gloriana bányában nincs minden rendben. Azonban lehetséges, hogy mindez vajmi keveset számít.

Tulajdonképpen az egész adathalmaz egy jó nagy, jelentéktelen semmiségnek látszott, amíg meg nem találták a nyilvánvalóan gyilkosság áldozatául esett Rodriguez holttestét. Ez már túl sok volt ahhoz, hogy véletlennek lehessen tekinteni.

Azon töprengtem, vajon mi késztetett valakit arra, hogy a hullát a messzi Utahból visszahozza Nevadába. A válasz nyilvánvaló volt: azért tették, hogy eltitkolják Rodriguez utazását, ami egy bizonyos személyt igen kellemetlen helyzetbe hozna. *És mit keresett Rodriguez Utakban?* Persze azon is el töprengtem, vajon a férfi találkozott-e valaha Morgan Shumwayjel.

Az eset több részlete homályos maradt számomra. Tulajdonképpen annyira bizonytalan voltam az egész üggyel kapcsolatban, hogy még azt sem tudtam, milyen kérdéseket tegyek fel. És most, hogy végiggondoltam a dolgot, Tom már megint minden útmutatás nélkül küldött el a vak nőt kikérdezni, úgyhogy fogalmam sem volt, mit kérdezek majd tőle. Ez a felismerés hamarosan egy fontos problémát vetett fel: egyáltalán Tom hogy került bele ebbe az ügybe? Miért nem bízták Ianre, a helyi nyomozóra? Szokványos eljárás, hogy egy olyan fontos ember, mint Tom Latimer átrepüli a Nagy-medencét csupán azért, hogy kivizsgálja egy gyenge idegzetű TGH-hivatalnok aggodalmait?

Lovelock közelébe érve az első kijáratnál lehajtottam az autópályáról, és elindultam a vak nő háza felé, közben félig dühösen, félig elismerően gondoltam arra, hogy Tom már megint olyan mesterien rászedett. Nem csupán Zen-mester volt, hanem valóságos bűvész. Lehet, hogy Shirley tud valamit, amiből legalább azt kideríthetem, hogy Tom melyik kezébe rejtette el a hiányzó részletet. Tisztában voltam vele, hogy ki tudom használni a férfi iránt érzett haragomat arra, hogy szóra bírjam a hölgyet.

– Ki az? – kérdezte a vak nő. Közvetlenül a szúnyoghálós ajtó mögött állt, és fejét ide-oda ingatta, mintha rádiójelekből próbálná kideríteni, hogy nézek ki.

– A nevem Em Hansen. Néhány napja két FBI-nyomozó társaságában jártam itt – válaszoltam. – Hm, nem ismerem a vezetéknevét, ezért nem tudom, hogy szólítsam.

– Hívj Shirleynek – felelte a nő. – Gyere be, Em! – Bevezetett a konyhába, majd megérintett egy széket, ezzel jelezve, hogy oda üljek. – Kérsz kávét? – kérdezte. – Azt hiszem, tej és cukor nélkül iszod.

– Maga gondolatolvasó.

Tulajdonképpen meglepődtem azon, hogy milyen barátságosan fogadott, miután korábban valósággal kidobott minket a házából.

– Nagy csészével – közölte Shirley.

– Természetesen. Köszönöm.

Leültem, és megsimogattam a szomszédos széken ülő hosszú szőrű macskát. Összehúzott szemmel nézett rám, ami a macskáknál a szimpátia jelé.

– Éreztem, hogy újra eljössz – vágott a dolgok közepébe Shirley. – Magamtól is tudtam. Ezt nem kellett Hermione-nak megjósolnia.

Hermione. Szóval *valóban* ő volt a pajút sámán, aki előző nap Shirley kapujában állt. Shirley így folytatta:

– Mondta, hogy tegnap itt jártál, de nem jöttél be.

– Erre jártam. De valójában nem magát kerestem – feleltem, és közben ügyeltem rá, hogy a hanghordozásom nyugodt, tárgyilagos maradjon. Nem örültem annak, hogy a beszélgetés ebbe az irányba terelődött. Talán jobb lenne, ha most azonnal távoznék.

Shirley felnevetett.

– Nem erről van szó. *Mi* próbáltunk megkeresni *téged*. – Shirley visszafogottan nevetett, majd elém tett egy csészét. – És nem kell úgy félned. Nem akarunk semmi rosszat. Éppen ellenkezőleg.

Vajon honnan tudja, hogy félek? Tüzetesen megvizsgáltam az arcát, hogy meggyőződjek róla, sebhelyes szemhéjai valóban világtalan szemeket rejtenek. Tényleg nem látott. Megköszörültem a torkomat.

– Nos, erre még bizonyára visszatérünk – feleltem, és ezzel megpróbáltam megragadni az utolsó lehetőséget arra, hogy átvegyem a beszélgetés irányítását. – De előbb őszintén meg kell mondanom, hogy Tom Latimer küldött. Ő az a férfi, akivel korábban itt jártam. Neki kell jelentést tennem. Joga van hozzá, hogy megtagadja a választ bármelyik, vagy akár az összes kérdésre.

– Rendben, Miss Hansen, akkor szeretném tudni, hogy *önt* mi hozta vissza ide?

Shirley hátrahajtotta a fejét, és harsányan felnevetett.

– Azért jöttem vissza, mert Patrícia Gilmore ügyében felgyorsultak az események. Fontos, hogy megértse, az FBI nem Ms. Gilmore meggyilkolása ügyében nyomozott, hanem ekkor még csupán kérdéseket kívánt volna feltenni neki a munkájával kapcsolatban. Az a helyzet, hogy a napokban a kollégáját, Umberto Rodriguezt, szintén holtan találták.

Szünetet tartottam, hogy megfigyeljem, hogyan reagál Shirley erre a hírre.

Egy pillanatra összehúzta forradásos ajkát, majd elmosolyodott, és azt felelte:

– Hál' istennek, megszabadultunk tőle!

– Gondoltam, hogy ez lesz a véleménye. Magam is visszataszító alaknak tartottam. Nem ismertem Pat Gilmore-t, de fogadni mernék, hogy szívesen végignézte volna, amint a fickó kirepül az univerzumból, akár egy görögdinnyemag.

Shirley hangosan hahotázva maga elé képzelte a jelenetet, majd így szólt:

– Haragot érzek a hangjában.

Elkapkodtam a dolgot. A nőnek sikerült kibillentenie az egyensúlyomból, és elérte, hogy fecsegjek, miközben pontosan felmérte az érzéseimet. Úgy döntöttem, azonnal szembeszállók vele, mivel a legjobb védekezés a meglepetésszerű támadás.

– Igaza van. Elegem van abból, hogy hosszú évek óta kellemetlen férfiakkal dolgozom. Mindig az ő pályájukon játszom, és a vendégnek rosszabbak az esélyei. És tudja, évekig azt gondoltam, hogy ez csupán a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés, de aztán rájöttem, hogy a férfiak egymást is igyekeznek besározni. Ez az ő módszerük. Mindenben a ranglétra a legfontosabb, állandó a hatalomért folytatott ádáz küzdelem, amikor pedig találkoztam Rodriguezzel, úgy akarta felsőbbrendűségét érzékeltetni, hogy szertartásosan hangsúlyozta női mivoltomat. Hogy dühös vagyok-e? Hát persze. Mert mostanra világossá vált előttem, hogy egyedül nem lett volna képes erre. Szüksége volt a mellettem álló két férfi passzív kulturális cinkosságára is, ezért ők is elmehetnek a búsba!

Shirley Cook tenyerével az asztalt csapkodva nevetett. Elrondított arcán torz vigyor jelent meg.

– Kitűnő! – kiáltotta. – Passzív kulturális cinkosság! Zseniális!

Kezdtem érteni, miből gondolta Tom, hogy Shirley nekem elmondaná azt, amit neki nem, de eddig szinte csak én beszéltem, és volt valami ebben a nőben, ami a férfinem iránt érzett minden keserűségemet kihozta belőlem. Nem igazán örültem neki. Eddig azt hittem, hogy nem feketében és fehérben látom a világot.

– Teljesen egyetértek. Ha a barátai kimaradtak volna a játékból, akkor Rodriguez semmit sem ér el a mesterkedésével.

Arra kényszerítettem magam, hogy mélyeket lélegezzek, majd így válaszoltam:

– Én is valahogy így látom a dolgot. De az a bökkenő, hogy Rodriguezt meggyilkolták. Ezért talán el kellene mondanom Önnek, mi is volt az idejövetelem valódi oka.

Shirley rendkívül gúnyos hangon válaszolt:

– Ez *igazán* hasznos lenne.

– Nem tudom biztosan, hogy miért vagyok itt.

A nő hangosan felnevetett. így folytattam:

– Tom Latimer azzal bízott meg, hogy beszéljek magával, de nem adott semmi útmutatást arra vonatkozóan, hogy mit kellene megtudnom. A végletekig elemezhetném a dolgot, de nem teszem. Csak annyit mondok önnek, hogy Tom az ügy bizonyos részleteit eltitkolja előlem, és ez bosszant. Ő az egyetlen, aki tisztában van az ügy igazi mivoltával. A titkolózással határozott célja van: így gondoskodik róla, hogy engem ne hagyjon nyugodni az eset.

Shirley tovább nevetett. Látszott, hogy egészen felvidítottam. Nagyot kortyoltam a kávémból.

– Szóval mit gondol? Tud valami olyasmit Pat Gilmore-ról, a munkájáról vagy a haláláról, ami érdekelhet engem? Látja? Azt sem tudom, hogy mit kérdezzek.

A macska az ölemből Shirley ölébe költözött. Vendéglátóm egy darabig simogatta, s csak azután válaszolt.

– Patsy Gilmore heves természetű nő volt. Hozzá képest higgadtnak számítok, pedig ez nem akármilyen teljesítmény.

– Még nálam is hevesebb? – kérdeztem gúnyosan.

– Hát persze. Patsy vulkán volt. De értette a dolgát. Bármit mondott is Rodriguez, az a lány jól ismerte a vizsgált fajokat és alfajokat. Azt is tudta, hogyan kell populációvizsgálatot végezni. Értett hozzá, hogyan kell szóra bírni a területen lakó régi motorosokat, például egy Sam nevű öreg fickót. Az öreg küldte el őt hozzám.

– A Rosebudban lakó fickóról beszél?

– Ott lakott. Sam ravasz vén róka volt – válaszolta Shirley keserűen.

– *Volt?* Ezek szerint *meghalt?*

– Igen, tegnap éjszaka.

Hirtelen elöntött a lelkiismeret-furdalás.

– Tegnap ismerkedtem meg vele. Elesett. Jobb lett volna, ha...

– Ne vádolja magát! – vágott közbe határozottan Shirley. – Előrehaladott rákja volt. Már hónapok óta csak hálni járt belé a lélek. Tudta, hogy közel a vég, és a legkevésbé sem szeretett volna kórházi ágyban, furcsa pizsamába bújtatva meghalni úgy, hogy közben mindenféle csövek lógnak ki belőle. Sam számára az élet *minősége* volt a fontos, nem a *mennyisége*.

– Egy Sally nevű nő hívta fel magát? Úgy értem, nem volt egyedül, igaz?

– Dehogy. A Samhez hasonló fickók soha nincsenek egyedül. Baráti viszonyban állt a környék legtöbb teremtményével. És Hermione is vele volt.

– Á, szóval Sally őt hívta fel?

Shirley felnevetett.

– Hermione-t nem kell felhívni. A tealevelekből olvassa ki a dolgokat, ha érti, mire gondolok, de valóban, valami nő telefonált neki, mire ő elment Samhez, és elvégezte a szertartást a füsttel meg a sastollakkal, aztán ma reggel felhívott, és elmondta, hogy Sam rendben „átjutott a szellemek világába". Indián szokás szerint. Érti?

– Azt hiszem, igen…

– Én viszont nem – felelte Shirley keserűen. – De felesleges elküldenie az FBI embereit, hogy keressék meg a holttestét. Nem fogják megtalálni.

– Miért nem?

Shirley gúnyosan nevetett:

– Hermione pajút módra búcsúztatta el.

– Ez pontosan mit jelent?

– Elrejtik a halottaikat. Kiviszik őket a sivatagba olyan helyre, ahol a sírrablók nem háborgatják őket az értéktárgyaik miatt.

Egy pillanatra elgondolkoztam a hallottakon, és valami hirtelen megvilágosodott az agyamban.

– *Ezért* akarta Hermione, hogy helyezzék át a bányát? Rokonai vannak ott eltemetve az egyik régi tárnában?

Shirley szája mosolyra húzódott.

– Valóban gyors az észjárása, ahogy Hermione mondta.

– Sohasem találkoztam Hermione-nal – visítottam.

– Tényleg nem találkozott vele abban az értelemben, ahogy maga gondolja. Ennek ellenére ő ismeri magát.

– Mióta lakott Sam az elhagyott bányatelepen? – próbáltam kétségbeesetten más irányba terelni a beszélgetést.

– Tíz-tizenkét éve.

– És azt állítja, hogy baráti viszonyban állt az állatokkal, Pat Gilmore pedig rendszeresen elbeszélgetett vele.

– Sam nagyon jó megfigyelő volt. Sok mindent észrevett.

– Mit figyelt meg? – kérdeztem, miközben a nő világtalan szemébe néztem.

Shirley úgy emelte rám a tekintetét, mintha látna, amivel sikerült megfelelő súlyt kölcsönöznie a bejelentésének.

– Ahhoz, hogy ezt a kérdést megválaszolhassam, vissza kell térnem a múltba, hogy elmeséljek magának egy történetet.

A nő hátradőlt a széken, felkészült a mesére, miközben a hallgatóság várakoztatásából származó hatás eszközével is bőségesen élt.

– Lakott itt valamikor régen egy lány, akinek volt egy bátyja. Egyszer a hegyekben séta közben régi tárnát találtak. Úgy határoztak, hogy játszanak benne egy kicsit. A fiú eléggé hebehurgya természetű volt, és amikor a tárnában talált egy dinamitrudat, elkezdett vele hadonászni, hogy bosszantsa a húgát. Tudod, a dinamit már nagyon régen hevert ott, ezért rendkívül instabil volt, és pusztán a rázástól felrobbant.

Felszisszentem, ahogy fogaim között hirtelen beszívtam a levegőt.

– Igen. A fiú meghalt. Én voltam az a lány. Ebből sejtheti, hogy nem kifejezetten kedvelem a bányákat.

Megráztam a fejem, teljesen megfeledkezve arról, hogy Shirley ezt nem láthatta.

– Így történt. Nos, teltek az évek, az emberek megsajnáltak, és befogadtak ebbe a közösségbe. Házsártos vénasszony vagyok. Nem nagyon vágyom mások társaságára. Tisztában vagyok vele, hogy képtelen lennék teljesen egyedül gondoskodni magamról. Ha nem így lenne, biztosan Rosebudban vagy Scossában laknék, mint a Sam-féle emberek. – Pillanatnyi szünetet tartott, kortyolt egyet a kávéjából, majd így folytatta: – Tehát a józan eszemre kell hallgatnom. Figyelembe kell vennem, hogy a bányászat a környéken élők fő megélhetési forrása, és nem harapom meg a kezet, amely enni ad nekem. Azonban van saját véleményem. Emlékszem, hogy nézett ki ez a hely akkor, amikor még ép volt a szemem. A végtelenbe vesző, tágas síkság a tűző napon barna volt, napnyugta előtt pedig szürkészöld és levendulaszínű árnyalatokban játszott. Igen, jól emlékszem minderre. Arra is emlékszem, milyenek voltak a csenevész bokrok között élő, sötétben szaladgáló állatok, amelyek napközben elrejtőztek a ragadozó madarak elől. Keskeny csapásaik a szürkészöld zsálya, a sárgás bokrok, a vörös castilleja, az apró, fehér lángvirág és a többi növény között kígyóztak. Emlékszem a szürke prérifarkasokra, az ide-oda röpködő madarakra, a vörösesbarna antilopokra, meg az összes rovarra, amely szétkenődött apám autójának szélvédőjén. És a felhőkre, ó, hogy imádtam az alakjukat. A vihar közeledtét jelző lófark alakú cirruszfelhőkre, a hatalmas nyári viharfelhőkre, és a forróságban a föld felett vibráló levegőre. Még ma is hallom őket, a mennydörgést és a megdöbbentő csendet, amikor egyedül odakint vagyok, és nem hallom az ócska hűtőszekrény zúgását. – Sally hangja suttogássá halkult. – *Imádom ezt* a vidéket. És ha már nem élhetek benne úgy, ahogy szeretnék, legalább igyekszem megóvni a kis állatok számára.

Teljes csendben ültem, mert attól féltem, hogy megzavarom a merengésben. Mély levegőt vett, aztán normális hangerővel folytatta.

– Tehát alapítottam egy kisebb, a környezettudatosságot növelő csoportot, és magam köré gyűjtöttem néhány hozzám hasonlóan gondolkodó embert, de nincsenek túl sokan. Össze kellett fognom néhány Pyramid-tónál lakó indiánnal és más államokbeli társaimmal. Óvatosan kell velük bánni, de hasznosak lehetnek. Érzem, hogy most nagyon figyel rám, Em.

– Igen.

– Helyes! Tudja, a lényeg az, hogy oda kell figyelni. Hallgatni kell a Földre, ahogy Hermione mondaná. Szóval megjelent nálam Patsy Gilmore, úgy topogott és horkantott, mint egy magányos bölény, de rendes lány volt, és hajlandó az egyenes beszédre. Eljött hát hozzám, elmondtam neki néhány dolgot, ő pedig jó munkát végzett. Pat Gilmore azt a feladatot kapta a cégétől, hogy tanulmányozza a Kamma-hegységben élő apró rágcsálókat. Ennek a környezeti hatástanulmány részét kellett volna képeznie.

– Azt akarja mondani, hogy Pat Gilmore rájött: a rágcsálók száma növekszik, ahogy azt Gilestól és Rodrigueztől hallottuk? Vagy esetleg valami másra jött rá, amiről az említett urak nem számoltak be? – Közelebb hajoltam Shírleyhez. – Azt hallottam, hogy Pat Gilmore vizsgálatai szerint az egerek boldogan élnek, és az élőhelyük nagysága növekszik. Igaz ez?

– Igen. Az állítás igaz. Ha önmagában nézzük.

– Ezt meg hogy érti?

– Kár, hogy már nem beszélhet Sammel. Elmondta volna magának, hogy három évvel ezelőtt a Kamma-hegység-ben és a környékén járó szerencsevadász kilőtt kétszáz prérifarkast. Mit gondol, mi történik, ha a táplálékláncból eltávolítjuk a csúcsragadozót?

– A rágcsálók addig fognak szaporodni, amíg él nem fogy az élelmük.

– Pontosan. Hamarosan több millió egér lepi el a területet. De ez nem jelenti azt, hogy az ökoszisztéma egészséges. Ha sok egér kis területre zsúfolódik össze, és nincs, ami megegye a beteg

példányokat, akkor megtizedeli őket a járvány. Bizonyos betegségeik az emberre is ártalmasak lehetnek. Például a Hantavírus. Ehhez vegyük hozzá az utóbbi idők számos bozóttüzét, az itteni környezettől teljesen idegen szarvasmarhák által behurcolt gyomnövényeket. Nem csupán az egerek pusztulnak ki élelem hiányában, de a prérifarkasok sem térhetnek vissza ide, még akkor sem, ha végre felhagyunk a vadászatukkal. Az antilopok sem találnak élelmet. A madarak sem. Sokat látott kinn a terepen?

– Ha jobban belegondolok, nem. De Wyomingból származom, ahol nem ilyen száraz a talaj. Azt gondoltam…

– Azt hitte, hogy a sivatagban nincsenek magevők. Nagy tévedés. Az ősidők óta itt honos pajútok egykor nyulakon és madarakon éltek, meg magvakon. Fenyőtobozokat gyűjtöttek, amíg ki nem vágtuk a fáikat tüzelőnek, és évente ünnepséget rendeztek a lápi madarak tiszteletére a Carson-medencét időszakosan kitöltő tónál, mielőtt öntözés céljára el nem vezettük a vizet. És mit locsolunk vele? Kantalup-dinnyét. Remekül kihasználjuk a forrásainkat. Kiszárítottuk a Pyramid-tó melletti Winnemucca-tavat. Ma már csupán kopár völgy, és maga a Pyramid-tó is félig eltűnt, mire az indiánok rájöttek, hogyan vehetnek rá minket arra, hogy abbahagyjuk a pusztítást.

– Azt hiszem, már kezdem érteni a helyzetet.

– Az indiánok már tizenkétezer éve itt éltek, amikor a fehér ember megjelent ezen a tájon. Primitívnek neveztük őket. Kíváncsi lennék, közülünk hányan bírnák ki egy napig a terepen a boltban vásárolt élelemmel teli hűtőtáska nélkül. Az indiánok sem voltak tökéletesek, de elboldogultak anélkül, hogy hazudtak, csaltak vagy puskával egymásra lövöldöztek volna. Kész csoda, hogy még mindig fennmaradtak, miután a kolera elterjedt közöttük. Egyes beszámolók szerint tíz pajútból kilenc meghalt az első jelentős bevándorlás évében.

– Egy pillanat! – vágtam közbe. – Hadd játsszam egy kicsit az ördög ügyvédjét! Olvastam azokról az állatokról, amelyek az indiánok érkezése előtt éltek itt. Tevékről, gepárdokról, mamutokról. Az egyik elmélet szerint kipusztulásukat nem csupán az éghajlat átalakulása okozta, a megmaradt példányokkal az első emberek végeztek.

Shirley Cook hangosan kortyolt egyet a kávéjából.

– Ez talán igaz is. Kalifornia partjain átvizsgálhatja a tengerparti törzsek által hátrahagyott kagylóhéj halmokat, hogy megtudja, mivel táplálkoztak. Ha beköltöztek egy területre, először megették az összes abalone-t[24], aztán a következő legfinomabb kagylót, és így haladtak tovább, amíg végül már csak undorító csigák maradtak, akkor pedig odébbálltak. Bár egy percig sem gondolom, hogy a mamutok fenn tudnának maradni a mai Nevadában, az első rézbőrűek bizonyára meggyorsították a kipusztulásukat. De nézzük meg, hogy mit tettek helyesen. Nem voltak puskáik, fémeszközeik, nem ismerték a kereket, nem tartottak háziállatokat, és mégis elboldogultak. Az itt élő pajútok az egyik legkevésbé harcias nép. Szerényen éltek.

– Vadászó-gyűjtögető életmódot folytattak – vetettem közbe.

– Így van, földműveléssel nem foglalkoztak. Amikor a természet kegyes volt hozzájuk, bőségesen táplálkoztak.

Hideg vagy aszály idején viszont szenvedtek. Egyszerű a képlet. Csak akkor kellett gödröket ásniuk a földbe – mondta gúnyosan a bányákra célozva –, ha el akarták temetni a halottaikat.

– Milyen a pajútok temetési szertartása? – kérdeztem halkan, és közben Samre gondoltam.

– A pajútok hite szerint meg kell szabadulni a testtől, hogy a szelleme ne kísértse az élőket. Ezért minden holmijával együtt olyan helyre viszik, ahol senki nem talál rá. Nem akarják, hogy

---

[24] Kaliforniában élő, hínárral táplálkozó, ehető kagyló. (A ford.)

valaki a tárgyak után kutatva kiássa a holttestet, mert akkor a halott szelleme újra elszabadul, és az bajt jelent – válaszolta Shirley nevetve. – Kíváncsi vagyok, vajon Hermione elégette e Sam mocskos ágyát.

Eléggé elkalandoztunk a beszélgetés eredeti témájától.

– Említette, hogy Pat Gilmore értett az ökológiához – próbáltam visszatérni –, és hogy a TGH előírja a környezeti hatástanulmány elkészítését, ugyanakkor ösztönzi a bányászatot.

– Á, igen. Patsyről volt szó.

Feszült csendben vártam, és azt reméltem, hogy nem fojtottam belé a szót. Megköszörülte a torkát, és így folytatta:

– Arra volt kíváncsi, mire jött rá Patsy, én pedig elmondtam magának. Éppen arra készült, hogy megírja a jelentését. Minden dokumentációt elkészített. Nos, a halála estéjén felhívott engem telefonon.

Olyan csendben ültem, akár egy kisegér. Itt következett a válasz a kérdésre, amiről nem is tudtam, hogy fel kellene tennem.

– Igen, a bányában lévő irodájából hívott fel. Közölte, hogy nemsokára elszabadul a pokol. Elmondta, hogy Rodriguez egy ideje megpróbálja őt a kollégái előtt leszbikusként feltüntetni, és megpróbálja lejáratni a főnökei előtt az Intermontane Biologicalnél. Mindez nem volt újdonság számomra. Már jó ideje áskálódott a fickó. A többiről viszont nem tudtam. Arról, hogy mi folyik a Granville Bányavállalatnál és a Gloriana bányában.

– Az öné minden figyelmem – mondtam.

– Nos, talán nem kellene ezt elmondanom magának. Megvan rá az okom, hogy eddig hallgattam, és…

– Most már nem hagyhatja abba!

– Amíg nem értesültem arról, hogy Rodriguezt megölték, úgy gondoltam, legjobb lesz, ha hallgatok, de most…

– Ki vele, Shirley!

A nő megköszörülte a torkát, majd így folytatta:

– Talán nincs tisztában azzal, hogy az egész környezetvédelmi komédia célja meggyőzni az állampolgárokat arról, hogy a TGH rendesen ellátja a feladatát.

– Micsoda?

– Ez az igazság. A mi köreinkben a TGH-t egyesek Tékozló és Garázdálkodó Hivatalnak csúfolják. Ezen a területen a működésük egyértelmű vezérelve, a céljuk, a bányászat ösztönzése. Eddigi működésük során még egyetlenegy bánya megnyitását sem tiltották meg környezetvédelmi okokra hivatkozva.

– Ezzel azt akarja mondani, hogy valójában nem környezetvédelmi aggályok akadályozzák a Granville bányanyitását?

– Pontosan. Valami bűzlik a Granville Bányavállalat körül.

– Mi? – kérdeztem követelőzve.

– Rodriguez hasznot húzott az ügyből.

Ebben nem volt semmi logika.

– Nem hiszem, hogy kapott volna valamit a Granville-től, amiért hátráltatta a bánya megnyitását.

– Talán helyesebb lenne úgy fogalmazni, hogy Rodriguez *szakmai babérokra* pályázott. Az ugróegeret veszélyeztetett fajjá akarta nyilváníttatni, sőt arra törekedett, hogy ő legyen az egyetlen, aki képes azonosítani. A szakértő. Így ha a három állam területén bárkinek az az ötlete támad, hogy csatornát, utat épít vagy bármilyen építkezésbe, akár ház, iskola létesítésébe, kezd, amely hatással lehet a kedvenc alfajának élőhelyére, kénytelen legyen kikérni az ő véleményét.

– Ha tehát Pat…

– Rodriguez ki akarta venni a kezéből a munkát. *Magának* akarta megkaparintani. Ravasz kis tervet eszelt ki.

– Egy pillanat! Nem okoz ez…

– Érdekellentétet? – Shirley hátradőlt a székén, és mélyet sóhajtott. – Dehogyisnem. Másrészt viszont nem állt ellentétben

a saját érdekeimmel, ezért… – hangja elhalkult – tartottam a számat. És Patnek is ugyanezt javasoltam.

– Azért, mert az egyedszámra vonatkozó adatai lehetővé tették volna az engedély kiadását?

– Igen, és azért is, mert semmiképpen sem bízhatott azokban az emberekben – válaszolta Shirley keserűen nevetve. – Úgy látszik, ebben igazam volt, ugye?

– De lehetséges, hogy a Kamma-hegységben létesítendő új bánya külszíni fejtésű lenne, akárcsak a Carlin-telep óriásai – feleltem. – Gondolom, ön eget-földet megmozgatna annak érdekében, hogy megakadályozza egy ilyen bánya engedélyezését.

– Jaj, ne is említse a dolgot! – válaszolta Shirley egyik kezével az arca előtt hadonászva, mintha egy szemtelen rovart akarna elzavarni. – Tudta, hogy a bányászat kétszáz-negyven méterrel a talajvízszint alatt folyik? Ehhez körös-körül éjjel-nappal szivattyúzniuk kell, naponta majdnem tízezer hektoliter vizet pumpálnak ki. Ott *víz* van a földben, méghozzá annyi, hogy el sem tudja képzelni. A hozzám hasonló embereken és néhány féleszű farmeren kívül, akiket különben is főbe kellene lőni, csak a Las Vegas-i seggfejek tiltakoznak ellene, akik azt akarják, hogy hatalmas, ízléstelen szökőkútjaikból az égbe szökjön a víz, és ellássa a moteljeiket, amikor a New Jerseyből odarepülő idióták hosszú forró fürdőre vágynak, és ötpercenként le akarják húzni a vécét!

– Azt hallottam…

– A Carlin-telep bányáinak átmérője több mint másfél kilométer! Háromszáz méter mélyek, és… ahogy már említettem, ebből kétszáznegyven méter a talajvízszint alatt helyezkedik el. És tudja, mit csinálnak „helyreállítás” címén, miután tonnánként egy-két uncia aranyért kitermelték onnan azt a töméntelen sok kőzetet? Kikapcsolják a szivattyúkat, és hagyják, hogy a bányagödör megteljen vízzel!

Kezével indulatosan az asztalra csapott, ezzel megijesztette a macskát.

– Fogadni mernék, hogy…

– Nem lenne tisztességes erre fogadnia! – bömbölte Shirley. – Az a víz az állításukkal ellentétben nem lesz iható, mert nem értenek hozzá, és nem is érdekli őket. Nem ők élnek ott!

Amikor a szűk konyhában hirtelen csend lett, észrevettem, hogy a macska talált magának egy biztonságos sarkot, és ott mosakodott. Legszívesebben magam is beültem volna egy kád vízbe. Együttéreztem Shirleyvel, de a haragja megoldások helyett célpontokat keresett. Miután tisztelet-teljes szünetet tartottam, így szóltam a vendéglátómhoz:

– Ha mindezt nem közölte az FBI-jal, akkor miért mondta el nekem? Kíván tőlem valamit, Shirley?

– Hát nem világos, hogy mit akarok? Azt, hogy zárják be azokat az átkozott bányákat!

– És gondolja, hogy ebben segíteni fogok magának?

Shirley forradásoktól szabdalt arca megkeményedett.

Folytattam:

– És Hermione? Ő is a bányák bezárásáért küzd?

Shirleyből kirobbant a düh.

– A nyavalyát! Harmóniáról meg egyensúlyról halandzsázik. A bányákban nincs egyensúly. A mohóság és a birtoklási vágy uralkodik bennük, és a fene vigye el azt, akinek közben baja esik!

Pillanatnyi szünetet tartottam. Nem éreztem késztetést, hogy azt bizonygassam neki, élete mennyire függ a bányászattól az időjárás viszontagságaitól védő palatetőtől a házát összetartó szögeken és vakolaton át a konyhájában és fürdőszobájában található porcelántárgyakban lévő agyagig, amely lehetővé teszi, hogy a környezete tisztán tartására vegyszereket használjon, és így magas kort érhessen meg. Ezek alapvető dolgok. Ő maga mondta: nem élne sokáig, ha füveket kellene gyűjtögetnie és kunyhót kellene magának építenie, ahogy alig százötven évvel

ezelőtt a pajútok tették. Szőrszálhasogatásnak tűnt, hogy kifejezetten az aranybányászatot ellenzi, mert arany nélkül meg tud lenni. Az arany nyilván elvont dolog volt számára, és arra is hivatkozhatna, hogy egyáltalán nem hiányoznak fogairól az aranykoronák vagy hogy hidegen hagyják a számítástechnika és kommunikáció legújabb vívmányai. Élete nagy része arra az időszakra esett, amikor ezen eszközök hatását még nem is lehetett érzékelni. Szóáradatának volt azonban egy szomorúbb, ijesztőbb oldala is. Egész lényében, még a dühös kirohanásaiban is éreztem egy mély, megingathatatlan önutálatot, amely tömören így foglalható össze: *Ember vagyok. Az ember pusztítja a környezetét. Nincs jogunk hozzá, hogy a Földön éljünk.*

A kávémba bámultam, és megpróbáltam eldönteni, hogy tulajdonképpen mit keresek ezen a bolygón. Úgy döntöttem, felteszek még néhány bennem felmerült kérdést, aztán továbbindulok.

– Egy Gretchen MacCallum nevű nő szerint Pat közölte a férjével, hogy ki fog tálalni. Pat beszélt önnek erről, amikor aznap este felhívta?

– Don feleségére gondol?

– Igen. Ismeri Dont?

– Furcsa kis hörcsög. Volt képe hozzá, hogy eljöjjön és kifaggasson a Kamma-hegységben lévő régi bányákról.

– Miért nevezi hörcsögnek?

– Mind egyformák. Összevissza kutatnak, és közben odúkat ásnak a földbe.

– Térjünk vissza Pat Gilmore-hoz – javasoltam, hogy elkerüljem további keserű megnyilatkozásait.

Shirley egy ideig hallgatott, aztán megszólalt:

– Igen. Pat úton volt Reno felé, hogy átadja az adatait egy fickónak, aki az ottani rádiónál dolgozik.

Ez eddig teljesen egybevágott az eddig ismert tényekkel, arra azonban nem adott magyarázatot, hogy miért vette a fáradságot

valaki, hogy megölje, és azt sem, hogy ki és miért gyilkolta meg a professzort.

– Tehát le akarta leplezni Rodriguezt?

Shirley hirtelen felém fordította a fejét, mintha rám meredt volna.

– A fenét! Azt mondta, hogy ő kis hal. Egy számomra teljesen ismeretlen fickót akart, akit Morgan Shumway-nek hívtak.

34.

Megálltam a helyi élelmiszer-áruháznál harapnivalót venni, aztán újra autóba ültem, és kerestem magamnak egy viszonylag csendes helyen lévő telefonfülkét, hogy felhívjam Faye Cartert, aki a jelek szerint még mindig Tomra várt a winnemuccai repülőtéren.

– Szia, Em! – üdvözölt. – Mi újság?

– Tom megkért, hogy tegyek jelentést valamiről. Le tudnád jegyezni, amit mondok?

– Persze, de egy perc múlva ő is itt lesz. Magad is elmondhatod neki.

– Sajnos nem lehet. Tudod, sietek.

Oda sietek, ahol nem találtok meg.

– Rendben. Kezdheted.

– Kösz, de előbb megtudhatnám, hogy sikerült-e elérned a Nénit?

– Hogyne – válaszolta Faye. – Azt mondta, nincs tudomása arról, hogy bármelyik környezetvédő csoport meg akarná akadályozni a Granville Bányavállalat terjeszkedését Nevadában vagy bárhol másutt. Legalábbis nem hallott kifejezetten a cég ellen irányuló akcióról. Tudja, hogy a Gloriana bánya megnyitásakor volt egy konfliktus, de úgy értesült, hogy ez csak a pajút népet érintette.

– Kösz. Ezt elmesélted Tomnak?

– Nem. El kellett volna?

Elmosolyodtam. Éreztem, hogy Faye-jel jó barátok lehetünk.

– Nem, de most már mondd el neki. Készen állsz a jegyzetelésre?

– Bármikor kezdheted.

Először is elmondtam neki Shirley Cook történetét, elképzeléseit és a szerencsétlenül járt bátyja esetét. Miközben szabályos időközönként megállított, hogy lejegyezze a szavaimat, dúdolni kezdett egy dallamot. Ismerős volt nekem. Végül, hasonlóan önkéntelenül, énekelni kezdte a szöveget, de bár a dallam nagyon ismerős volt, egy szót sem értettem belőle.

– Mi ez, amit énekelsz? – kérdeztem.

– A Klementina. Latinul.

– Ti bölcsészek mind egyformák vagytok. Tudom, hogy csak blöffölsz. De folytassuk a jegyzetelést, jó?

Faye felemelte a hangját, és jól érthetően szavalni kezdett:

– *„In caverna, in montanius, excáverant pro aurum, habitáverant metallicus, et filia, Clementia.”*

– Félrebeszélsz.

– *„Mea cara, mea cara, mea cara, Clementia, perdita el isti semper, misered, Clementia. ”*

– Jó, elég, nem vagyok rá kíváncsi, hogy hangzik latinul a „cseresznyeajak”.

– Csak az első versszakot tudom.

Beszélgetés közben egyik lábamról a másikra ugráltam.

– Milyen szerencse! Most pedig térjünk vissza a feladatunkhoz! Mondd meg Tomnak, hogy Pat Gilmore a meggyilkolásának estéjén úton volt Reno felé! Azért ment oda, hogy leleplezze Morgan Shumwayt.

– Shumwayt… oké, leírtam. Van még valami?

Elmeséltem neki Rodriguez átverését.

– Szerinted Shumway miben sántikál? Tom bizonyára ezért jött Nevadába. Ő…

– Várj egy kicsit! – szakított félbe Faye. Hallottam, hogy elhalkul a hangja, ahogy elhúzza a szájától a kagylót. Amikor újra megszólalt, azt mondta: – Tom éppen most érkezett. Azt mondja, Lovelockban találkozunk a repülőtéren, ahol személyesen tehetsz neki jelentést.

– De…

– A gép feltankolva, útra készen áll, erre a rövid átruccanásra pedig nem kell útvonaltervet készítenem. Lássuk, ki ér oda hamarabb! – mondta, majd letette a kagylót.

Egy ideig még a kezemben tartottam a kagylót, és a tárcsahangot hallgattam. Végül kénytelen voltam beletörődni, hogy megszakadt a vonal, és hogy Tom már megint rávett, hogy oda menjek, ahová ő akarja, így lecsaptam a kagylót. Aztán újra felvettem, és beütöttem Tom számát. Nem vette fel. Faye sem. Fél percig körbe-körbe jártam, és közben szitkozódtam. Vártam egy kicsit, majd másodszor és harmadszor is megpróbáltam elérni őket. Végül feladtam, beszálltam a kocsimba, és elindultam a lovelocki repülőtér felé.

Ahogy Faye gépe az elé az alacsony épület elé gurult, ahol várakoztam, kinyílt a gép ajtaja, Tom kinyújtotta a karját, és intett, hogy menjek oda. Sietve engedelmeskedtem, majd – amint a légcsavarok leálltak – beszálltam, mivel azt gondoltam, hogy biztosan bent akar velem elbeszélgetni, zavartalanul. Ehelyett így szólt:

– Csatold be az övedet! Faye! Szállj fel, amint lehet!

– Hohó! – kiáltottam. – Már megint hová akarsz vinni?

A hátsó ülésen ülő Ian a szemét forgatta. Tom mosolyogva közölte:

– Egy apácazárdába. Csatold már be az övét! Nem tudunk felszállni, amíg így izegsz-mozogsz a helyeden.

Faye odahajolt hozzám, és kényszeredett mosollyal hozzátette:

– Úti célunk a Bronco Betty farm. Úgy tudom, bordélyház repülővel érkező vendégek számára. Nincs messze. Talán húszpercnyire.

Faye beindította a motorokat, én pedig felvettem a fejhallgatót. Belső kommunikációra kapcsoltam, hogy szót tudjak váltani Tommal.

– Beszélj!

– Mit tudtál meg? – kérdezte. – Hová indult Pat Gilmore aznap este, amikor meghalt?

– A Bronco Betty egy kupleráj! – ordítottam.

Tom vidám arcot vágott.

– Valóban bordélyházba tartunk. De nem kell aggódnod, nem akarlak eladni fehér rabszolgának. A madám könyvelő.

– És? – kérdeztem.

– Nála van a Granville Bányavállalat könyvelésének másolata. Nem volt könnyű megszerezni ezt az apró információt, de megvannak a módszereink. Ian derítette ki. – Tom barátságosan meg veregette Ian vállát. – Mindent műholdon küldenek át a Granville renói irodájából és a bányából. Mondtam már, hogy Ian computerzseni?

– Telemetria – jegyezte meg Ian önelégült arckifejezéssel. – Feltörtem a kódjukat. Az az ostoba szarjankó sikamlós üzeneteket küldözgetett a könyvelőnek.

Tom megpaskolta Ian térdét.

– Ha egy cégnél parabolaantennát lát az ember, meg kell tudnia, mire használják – vette át a szót. – Eltartott egy ideig, mire Ian kiderítette, hová mennek a jelek. Mesélj! Miről beszélgettél Shirleyvel?

– Ezt telefonon is elmondhattam volna neked.

– Igaz, de a telefonon nem tudsz a hátam mögül belenézni a Granville cég könyvelésébe. Fogadok, hogy itt nagy hasznát vesszük majd a geológián alapuló iparágakkal kapcsolatos ismereteidnek.

– Van házkutatási parancsod? – kérdeztem.

– Van – felelte Tom. – Némi kockázatot kellett vállalnom, hogy megszerezzem, de az FBI-nál tízévente egyszer

mindenkinek szabad a megérzéseire hagyatkozni, és úgy érzem, hogy valami bűzlik a Granville körül.

Miközben az Eugene-hegység csúcsai felett elrepülve Winnemuccától észak felé tartottunk, felmerült bennem a gyanú, hogy házkutatási parancsot nem szoktak egyik pillanatról a másikra kiadni. Ez azt jelentette, hogy Tom már jó ideje szeretett volna betekinteni abba a könyvelésbe, és elég régen megtalálta a könyvelőt ahhoz, hogy a parancs a kezében legyen. Megint titkolózott előttem. Különben pedig mi köze lehet a Granville könyvelésének egy veszélyeztetett fajjal összefüggő csaláshoz?

Leszálltunk a Bronco Betty farm magánkifutóján, majd a parabolaantenna mellett leállítottuk a gépet. Szép épületegyütteshez érkeztünk: nagy, terjedelmes, vidéki stílusú farmház, több kisebb, a „vendégek” számára fenntartott épület, és egy felcicomázott istálló, amelyben csupán néhány ló ácsorgott. Az állatokat leszámítva a hely kihaltnak látszott, valószínűleg a lakók még aludtak, nyilván az éjszakai műszak fáradalmait most pihenték ki.

Faye kinyitotta a gép ajtaját, az ablakokon pedig behúzta a vastag függönyt, hogy ne kelljen akkora hőségben várakoznia. Én követtem a két férfit az épületbe. Ian laptopjával a kezében egy lépés távolságban követte Tomot. Kopogtattunk, majd egy tagbaszakadt, mogorva fickó beengedett minket. A testőr nem sok hajlandóságot mutatott arra, hogy megeresszen egy mosolyt, miközben Tom igazolványát vizsgálgatta. Körülnéztem a helyiségben. Nagy, közösségi terem volt, amelyet fényűző mulatóvá alakítottak át, és hosszú, faragott rózsafa bárpultot építettek bele. Tekintélyes méretű kőkandalló is tartozott a berendezéshez, bár a legközelebbi tűzifalelőhely legalább százötven kilométerre nyugatra lehetett. A terem hátsó részéből hosszú folyosó vezetett a bezárt ajtajú szobák felé. Balra csillogó-villogó konyhát láttam, jobbra, közvetlenül a bárpult mellett

pedig egy IRODA feliratú zárt ajtóra esett a tekintetem. A mogorva fickó, aki beengedett bennünket, elment, hogy megkeresse Balost.

A hölgy csak jó sokára jelent meg. Balos kellemesen teltkarcsú nő volt, az egyik külső vendégházból sétált be rövidnadrágban és mellényben. A közvetlen modorú, telt idomú madám barátságosan megfogta Ian kezét, és különféle szerelmes becenevekkel illette. A nyomozó fülig elvörösödött. Balos így szólt hozzá:

– Szóval bele akarsz nézni a könyvelésbe, szivi? Van valami papírod, ami hasonlít egy házkutatási parancshoz? Nem akarok udvariatlannak látszani, de az ügyfeleim érdekében be kell tartanom az etikai szabályokat.

Miután kihúzta Ian méregfogát, elengedte, és kéjes, ironikus mosollyal Tomhoz fordult, mivel csalhatatlanul megérezte, hogy ő a falkavezér. Úgy látszik, Tom viccesnek találta a dolgot, mert fogsorát kivillantva, széles mosollyal válaszolt.

– Van bizony – válaszolt. Elővette, és megmutatta neki a dokumentumot. – Egy bizonyos ügyfele, a Granville Bányavállat könyvelése iránt érdeklődünk, így a keresést az ő adataikra korlátozzuk. Ha viszont nem találunk semmi érdemlegeset, senkinek nem kell tudnia róla, hogy valaha is itt jártunk.

Balos hasonlóan széles mosollyal válaszolt, és dús szempilláit lejjebb engedte. Örültem, hogy Faye a gépen maradt, bár biztos voltam benne, anélkül is elég hamar főni fog a feje, hogy végignézné, amint a barátját megpróbálják elcsábítani.

– Tetszik a hozzáállása – felelte Balos –, de a biztonság kedvéért a közelükben maradok, amíg dolgoznak, és közlöm önökkel, ha túllépték a parancsban körülírt határokat.

Kinyitotta az irodáját, és beengedett minket. Leült egy nagy, asztali számítógép elé, begépelte a jelszót és előkereste a kért adatokat. Ezután felpattant a forgószékéből, és így szólt:

– Itt van. Megnézhetik.

Tom intett Iannek, hogy foglaljon helyet a gép előtt. Ian egy ZlP-lemezt tett a meghajtóba, majd Balos segítségével átmásolta rá a Granville cég adatállományát, kivette a lemezt, és közölte:

– Bekapcsolom a saját gépemet, és ellenőrzom, hogy minden megvan-e.

– Szerintem tedd a dohányzóasztalra, hogy közben ideülhessek, és Ms. Lamore-ral beletekinthessek az adatokba.

Balos kihívóan Ian felé mozdította a csípőjét, amitől a férfi újra elpirult.

– A te dolgod, cowboy, de miért nem mész ki inkább a bárba? Ott jobban kinyújtózhatsz, és úgy ülhetsz, mint a *cövek*.

Az utolsó szót úgy mondta ki, mintha vazelinnel kenegetné Iant, és közben újra megragadta a csuklóját. Tomnak csak nagy nehézségek árán sikerült elfojtania a kuncogást, Ian felkapta a táskáját, és az ajtón át kiviharzott a bárba.

Tom leült, feltette az olvasószemüvegét, amely szinte professzori külsőt kölcsönzött neki, majd elkezdte tanulmányozni a képernyőn látható adatokat.

– Nyomtatott formában is tárolja őket? – kérdezte.

– Nem. Az ügyfél kérésére – felelte Balos.

– És ki nyitotta a számlát?

– Egy bizonyos Roderick James Adrián Chittenden, személyesen. Azt hiszem, ő a nagyfőnök.

– Elnök-vezérigazgató – pontosította Tom. – Nem bánja, ha megkérdezem, a renói cégek helyett miért önhöz fordult?

Balos elnevette magát.

– Valószínű, hogy egy menő céget *is* megbízott valahol. Általában a könyvelés másodpéldányát kapom meg, ha érti, mire célzok.

Tom felhúzta a szemöldökét.

– És szigorúan a szabályok szerint könyvelek neki – folytatta a nő. – De tudja, hogy van ez. A szemét mindenütt bűzlik. Néha érzem is a szagát.

– És milyen kölnit használ a mi Chittendenünk? – érdeklődött Tom.

– Nem büdösebbet, mint mások – válaszolta Balos. – Maga repült ide a csinos kis céges gépén. Eléggé kedveltem. Jobb színe van, mint a legtöbb britnek.

– Királypártinak gondolta? – kérdezte Tom élesen.

– Igazi nyálas pasi – felelte a nő. – Hencegő zsarnok.

Tom elmosolyodott.

– Forduljon a koronához, aki az ércbányászatban akar érdekeltséget szerezni – mondta.

– Hogy érted ezt? – kapcsolódtam be a beszélgetésbe.

Tom fészkelődött a székén. Igyekezett kinyújtóztatni nyilvánvalóan fáradt gerincét.

– Réges-régen, a hős lovagok idejében – kezdte a választ – az arany- és ércbányák a király tulajdonát képezték. Gondold csak végig! A feudális rendszerben a szántóföldek és vadászterületek maroknyi főnemes birtokában voltak, akik hadsereget tartottak, hogy jobbágyaikat megvédjék a haramiáktól és a helyi csatározásoktól. A jobbágyok művelték a földet, az adót pedig gabonában rótták le. A főnemesek rangsorban az uralkodó után, meghatározott sorrendben következtek. A király vezette a nagyobb csatákat, például a terjeszkedő szomszédos birodalmak ellen. A háborúk költségeinek fedezésére az uralkodónak pénzre volt szüksége. Az arany általánosan elfogadott fizetőeszköz volt. Azonban a többi fém legalább ennyire fontos, például a bronz vagy a vas, a kardok és páncélok készítésekor. Az okos uralkodó természetesen nem engedi meg, hogy ezeket a forrásokat más tartsa ellenőrzése alatt.

– Ez volt a helyzet a bronzkorban. Azóta azonban lezajlott egy ipari forradalomnak nevezett jelentéktelen változás.

– Ami még inkább emelte a birodalom fényét – válaszolta Tom. – A hatékonyabb fegyvergyártás és a jobb hajók segítségével növelni lehet a meghódított területek nagyságát.

Balos formás fenekét az asztal szélén pihentette. Nyilvánvaló volt, hogy Tom tetszik neki, de meglepődtem rajta, hogy milyen készségesen megmutatta a könyvelését.

– A birodalmak ideje lejárt – jegyeztem meg.

– A régi típusú birodalmak napja valóban leáldozott, de manapság forradalmaink egyre gyorsabban követik egymást. A technológiai forradalom korát éljük, amely lehetővé teszi például a parabolaantennák segítségével történő kommunikációt. A hatalom birtoklásához már nincs szükség fizikai, területalapú központra. Uralkodni ma már úgy is lehet, hogy a mondabeli hidrára emlékeztető erős vállalati struktúrákat hozunk létre. Ha le is vágod a fejét Amerikában, a dél-afrikai, kanadai vagy panamai szája akkor is csak nevet rajtad. A rendszer átszerveződik, alkalmazkodik, megújul.

– De…

– Em! Ha nem hiszel nekem, nézd meg, hogy működik az OPEC[25] vagy a NAFTA[26]. A hatalmuk nagysága folyamatosan változik, akárcsak a hagyományos királyságoké, de alapvetően befolyásolják mindennapi életünket, hatásuk pedig azonnal érezhető. A vége felé közeledik a kor, amikor hadseregekre támaszkodó szuperhatalmak uralták a Földet. A mikrochip és a globális kommunikáció feltalálásával olyan korba katapultáltuk magunkat, ahol újra elszántan meg kell küzdenünk vélt igazunkért. Ha nem hiszel nekem, akkor emlékezz csak arra, hogy a Világkereskedelmi Szervezet mit művelt a környezetvédelemről hozott jogszabályainkkal.

Tom újra a képernyő felé fordította arcát. Már nem mosolygott.

– Ezeket a szervezeteket nem az emberi jogok helyzetének javítása vagy a környezetvédelem érdekében hozták létre, és nem

---

[25] Kőolajexportáló Országok Szervezete (A ford.).

[26] Észak-amerikai Szabadkereskedelmi Társulás (A ford.)

feltétlenül törődnek az alkotmányunkkal vagy a kormányzati rendszerünkkel. Amerika az utolsó szuperhatalom, és vezető szerepet játszott abban, hogy a világ megszabaduljon számos elnyomó politikai rendszertől. Tehát ne hagyjuk, hogy a multinacionális óriásvállalatok újfajta feudális rendszert kényszerítsenek ránk.

– Szerinted ezen a téren mit tartogat a jövő? – kérdeztem, és közben igyekeztem befogadni mindazt, amit elmondott.

– Nem tudom – felelte. – És éppen ez az, kedvesem, ami felkeltette az érdeklődésemet.

Mivel ettől a mondattól a gondolataim teljesen összezavarodtak, figyelmemet Tomról Balosra fordítottam abban a reményben, hogy őt könnyebben megértem. Gyorsan felmértem a viselkedését.

– Furcsa, milyen vidáman tűri, hogy mások betekintsenek a könyvelésébe – jegyeztem meg.

Anélkül, hogy elfordította volna a fejét, Tom várakozóan Balosra nézett.

– Ebből levonhatja a maga következtetéseit – felelte a nő, s ezzel nem cáfolta a megfigyelésem helyességét.

Közelebb léptem, és Tom mögé álltam, miközben szemével a képernyőn látható adatokat pásztázta. Odaszólt Iannek:

– Szólj, amikor valami érdekeset találsz!

Nem *ha,* hanem *amikor*.

– Milyen „érdekességre” számítasz? – kérdeztem.

– Kenőpénzekre.

Balos közelebb húzódott, és a billentyűzet felé nyúlt, közben Tom másik vállának támaszkodott. Elkezdte a kurzort futtatni a tételeken.

– Itt nézze meg! – mondta, miközben előkeresett egy listát, és a csekkeket az összegek címzettjei szerint szedte sorba. – Talán ilyen apróságokat keres.

A nő visszament a kanapéhoz, leült, és feltette a lábát a dohányzóasztalra. Újra átnéztem Tom válla fölött. A képernyőn személyek, nem pedig cégek nevére kiállított csekkek vegyes listája látszott. Közülük három ugyanarra a névre szólt.

– Ian! – szólt ki Tom a munkatársának. – Keress Stephen Giles nevére szóló kifizetéseket!

– Megvannak – válaszolta Ian a másik szobából.

Csípősen így szólt hozzám:

– Ezek viszonylag kis összegű csekkek. Nem undorító, amikor egy közalkalmazott ilyen olcsón eladja magát? Most már csak az a kérdés, hogy pontosan milyen ellenszolgáltatást nyújtott? – Ujjával megkopogtatta a képernyőt. – Tudni akarom, ki írta alá ezeket a csekkeket. Megkapja az eredeti példányokat? – kérdezte Balostól.

– Nem. De a bank megsemmisítés előtt biztosan mikrofilmre veszi őket, illetve az ügyfél kérésére elküldik neki az eredeti példányokat. Én viszont nem kapom meg őket. Csak a számlakivonatot küldik el, és azt is csak elektronikus formában.

Tom odaszólt Iannek:

– Hívd fel Renót! Mindent tudjanak meg erről a számláról. Foglalják le az összes csekket a bankban! – halkan azt mormolta: – Mit meg nem adnék azért, ha láthatnám ezek közül valamelyik csekket az eredeti borítékjában!

– Miért? – kérdeztem.

– Mert, ha mást nem sikerül rájuk bizonyítanom, legalább postai csalásért le akarom csukatni ezt a bandát.

– Ian! – szóltam át a másik szobába.

– Mi az?

– Eszembe jutott, hogy Stephen Giles rácsapta az ajtót valakinek a karjára. Ugye, azt mondtad, hogy a járdára ejtett egy borítékot?

Eluralkodott rajtam az üldözési láz. Egyfolytában kattogott az agyam. Kifejezetten élveztem, hogy ilyen közel dolgozhatok

Tomhoz. Ian megjelent az ajtóban, közben már tárcsázott is a mobiltelefonján.

– Igen, de valaki másnak címezték.

– Lehetséges, hogy postafiókot nyitott azon a néven. Van postahivatal az eset helyszíne közelében?

Ian elgondolkozott egy pillanatra, aztán így válaszolt:

– Igen. A renói belvárosi postahivatal néhány háztömbnyire áll onnan.

– Szerezz házkutatási parancsot! – vetette közbe Tom. – Most már van alapunk rá. A raktárszekrényét is kutassátok át! Azonnal intézkedj!

– Már el is kezdtem.

Tom hátradőlt a forgószéken, és lehunyt szemmel meditált. Mellé álltam, egy percig figyeltem az arcát, és közben megpróbáltam összeegyeztetni Ian elragadtatott jellemzését, amely szerint Tomnak nagy tekintélye van a szervezeten belül, azzal a korábbi feltételezésemmel, hogy egy politikailag kudarcot vallott, szerencsétlen flótásról van szó, akit egy távoli részleghez száműztek. A Zen-mester Tom nem cikázna összevissza a Nagy-medencében csupán azért, hogy egy környezetbiológus ügyében nyomozzon, akit azzal vádolnak, hogy meghamisította egy faj populációvizsgálatának adatait, és nem mutatna ekkora érdeklődést egy alacsony beosztású, megvesztegetett TGH-alkalmazott vagy a kenőpénzt átutaló fiatal bányavállat iránt. Valami fontosabb dolognak kell lennie a háttérben, amely felkeltette az érdeklődését. Valami sokkal jelentősebb, számára rendkívül visszataszító dologról van szó.

– Tom! Még mindig titkolózol előttem. A fenébe is, *miért* teszed ezt velem?

Hirtelen felém fordította a szemét. Kőkemény volt a tekintete.

– Ez a dolgom – felelte. – Be akarsz szállni?

Egészen közel hajoltam hozzá, a számat a füléhez tartottam. Szinte suttogó hangon feleltem:

– Szeretem a szabadságot.

Tom a számítógép képernyőjére meredt. Nem válaszolt. Éppen kinyitottam a számat, hogy valami rosszindulatú megjegyzést tegyek, amikor Ian újra megjelent az ajtóban.

– Renóban már kikérték a házkutatási parancsot – közölte. – De lehet, hogy nem megyünk vele semmire. Giles megpattant.

Tom gyorsan szembe fordult vele a széken.

– Lelépett? Hová?

– Még nem jelentették. Felhívattam valakivel, és kiderült, hogy ma reggel nem ment be dolgozni, és nem is telefonált a munkahelyére. Az otthoni telefonját nem veszi fel. Éppen azzal a kollégámmal beszélek, aki úton van a fickó tárolószekrénye felé, ahol azt a bizonyos bőröndöt tartotta. – Egy pillanatra elhallgatott, és befogta a másik fülét, hogy jobban hallja a telefont. Aztán felnézett. – A szekrény üres.

Tom átvette a kezdeményezést:

– Küldj el valakit abba a postahivatalba! Kérdezze meg, látták-e ott a fickót! Aztán intézkedj, hogy figyeljék a repülőtereket!

– Máris megyek – felelte lan, azzal visszament a bárba.

Baloshoz fordultam:

– Utaltak át jelentős összegeket erről a számláról?

Újra közelebb lépett, és az átutalások között megmutatott egy sor rendkívül nagy összegű átutalást, ahol a címzett helyén nem volt név feltüntetve, csak egy szám.

– Ezt a számlát a Kajmán-szigeteken kezelik – közölte.

– Chittenden pénzt von el a cégtől — közölte Tom, és igen kimérten hozzátette: – A részvényesek ennek nem fognak örülni.

– Nem részvényesek, tulajdonos társak – helyesbítettem.

– Igaza van – jegyezte meg Balos. – A részvényesek ragaszkodnak ahhoz, hogy ellenőrizzék a cég gazdálkodását, de

ha valaki azt akarja, hogy a nagy összegű készpénzbeáramlást nehezebb legyen követni, meghatározott fejlesztési célra korlátolt felelősségű társaságot alapít, és a pénzt közvetlenül az elkülönített kasszába utalja.

Tom Balos felé bólintott.

– Ha máshoz is annyira ért, mint a könyveléshez, remélem, hogy a tehetsége nem megy veszendőbe.

Balos megszorította Tom vállát.

– Hol jegyezték be ezt a kft.-t? – kérdeztem.

– Kanadában – válaszolta Tom. – De még mindig nem áll össze teljesen a kép. A Granville cégnek végül meg kell kezdenie a kutatófúrásokat, de nem lesz rá fedezet. Akkor pedig fény derül Chittenden kisded játékára. – Megdörzsölte a szemét. – Az ügy mindenképpen az Értékpapír- és Tőzsdefelügyelet elé kerül – mormolta. – Nekik pontosan az ilyen esetek kezelésére vannak a külföldi hatóságokkal viszonossági egyezményeik. – Bosszúsnak látszott – Csak az a probléma, hogy a kft.-forma túlságosan sok kibúvóra ad lehetőséget. A Granville előállhat valami mesével arról, hogy hová tűnt a pénz. A befektetők naponta kénytelenek ilyen békákat lenyelni.

– Te azonban valami másért akarod elkapni – jegyeztem meg. Tom mélyen a szemembe nézett. Éreztem, arra vár, hogy mondjak még valamit. – Ezek szerint nem Chittendent akarjuk elkapni – állapítottam meg. A szeme még fényesebben csillogott. – Tehát itt lép be a képbe Morgan Shumway.

Tom lassú pislogással válaszolt:

– Igen, Morgan Shumway a célpont – felelte, elégedetten nyugtázva az ügyben tett előrehaladásomat.

Legszívesebben felordítottam volna. Tom tekintetének ereje magához vonzott, és arra késztetett, hogy kizárólag rá összpontosítsam a figyelmemet. Feszült pillanat volt, a menni vagy maradni, a pokol és a mennyország határán. Egyre

nehezebben tudtam eldönteni, merre van fent és lent. Úgy éreztem, mintha belezuhannék a szemébe. Azt suttogtam:

– Morgan Shumway ügyvéd. Mit is mondtál, melyik területen dolgozik?

– A cége kizárólag környezetvédelemmel kapcsolatos ügyekkel foglalkozik.

Az agyam hirtelen leállt. Egyáltalán nem logikus, hogy Rodriguez felhív egy környezetvédelmi ügyvédet, utána pedig megölik. Hacsak…

– Gondold végig! – javasolta Tóm.

Pislogtam. Másodpercek múltak el.

– Ez egy veszélyeztetett fajjal összefüggő ügy. Morgan Sumway pontosan hogyan képviseli a környezetvédelem érdekeit?

Tom lassan bólintott, és végigmérte a tanítványát.

– Arra szakosodott, hogy beperli az Amerikai Hal- és Vadvédelmi Szolgálatot.

Most már kezdtem érteni, mi késztette Tom Latimert arra, hogy átkeljen a Nagy-medencén. Nem érdekelte sem Pat Gilmore, sem Stephen Giles, még a Granville Bányavállalat sem, csupán Morgan Shumwayhez vezető lépcsőfokokként szolgáltak neki.

– De hiszen a Hal- és Vadvédelmi Szolgálat feladata, hogy egyes fajokat felvegyen a veszélyeztetettek listájára – mondtam.

– Pontosan – felelte Tom. – A Hal- és Vadvédelmi Szolgálatnál azonban, akárcsak a többi állami intézménynél, költségvetési megszorító intézkedéseket vezettek be, ami olyan hatalmas ügymeneti lemaradást eredményezett, hogy legtöbbször meg sem kezdik az adott faj listára vételével kapcsolatos eljárást, hacsak valaki peres úton nem kényszeríti őket erre.

– Shumway pedig keresetet nyújtott be annak érdekében, hogy az újonnan azonosított ugróegérfajt felvegyék a listára –

folytattam a gondolatmenetet. A kirakós játék elemeiből lassan kezdett összeállni bennem a kép.

– Így igaz.

– De ha valóban veszélyeztetett fajról van szó, akkor a Hal- és Vadvédelmi Szolgálat fel fogja venni a listára. Nem értem, hogyan származhatna ebből haszna…

Tom arca megmerevedett a dühtől.

– A Morgan Shumway-féle fickók busás hasznot húznak ebből. Mivel, ha az adott faj felkerül a listára, akkor Shumway megnyerte a pert. Ez esetben megkapja a perköltséget és az ügyvédi tiszteletdíjakat.

– Ezekből az összegekből pedig jelentős jövedelme származik, amely az adófizetők terheit növeli – tettem hozzá. – Micsoda élősködő! Aztán pedig belépnek a Rodriguez-félék, és esetenként ötezer dollárt kérnek egy ideiglenes út engedélyezésével kapcsolatos szakvéleményért. Egy cseppet sem érdekelte őt, hogy tényleg új alfajról van-e szó, vagy hogy valóban veszélyeztetett-e. Egyszerű vérszívó volt, aki talált magának egy kövér gazdaállatot!

Tom bólintott.

– Tetvek. Egész életemet tetvek és piócák üldözésével töltöm.

Balos a billentyűzetre tette a kezét, és az adatok között újabb címzettet keresett.

– Úgy látszik, a perrel való fenyegetés még jobban fizet.

A képernyőre mutatott. Nagy összegű csekket állítottak ki Morgan Shumway nevére. Tom előrehajolt a székén. Füttyentettem:

– Fogadjunk, hogy ez nem szerepel az adóbevallásában.

– Álmaimban én is ezt remélem. Akkor elkapom adócsalásért. Ezért kizárják az ügyvédi kamarából. Tehát itt hagyjuk ezt a kis időzített bombát, és meglátjuk, hogy eltitkolja-e.

– De miért vesztegeti meg Chittenden Shumwayt? – kérdeztem.

– Természetesen azért, hogy álljon el a keresettől.

– De megtette?

Tom némi habozás után válaszolt: – Még nem.

– Akkor újra felteszem a kérdést.

Tom hátradőlt a széken, lehunyta a szemét, és nem válaszolt.

Mialatt Tom elmélkedett, én Faye-t figyeltem az ablakon át. Megviselte a hőség. Fel-alá sétálgatott a kifutópályán, és közben sóvárogva nézegetett az épület felé, ahol légkondicionált hűvösben üldögéltünk. Megragadta, és legyezőként használta az inge elejét. Végül hosszú lábaival nagyokat lépve elindult felénk. Hallottam, hogy kinyílik a bejárati ajtó a báron túl, ahol Ian ült, aztán meghallottam a hangját.

– Ian! Az isten szerelmére! Egész délelőtt ott ültem abban a forró kocsiban a gyerekekkel meg a kutyával! Hajlandó vagy végre hazajönni velem, vagy sem?

Ian úgy visított, akár a csapdába esett nyúl:

– Egy cseppet sem vicces!

Tom hátrahajtotta a fejét, és majd megpukkadt a nevetéstől.

– Ne haragudj, Tom! – kiáltott be hozzánk Faye. – Azt hittem, Ian egyedül van itt kint.

Faye tréfája ellazította az agyamat. Az előző nap jelenetei futottak át rajta. Hirtelen eszembe jutott Kyle Christie Gilbey's Campről szóló története, és az a megjegyzése, hogy az ügyvezetők látványos felszíni műveletekkel kápráztatják el a befektetőket, hogy bezsebeljék a pénzüket, így szóltam:

– Tom! Mi van akkor, ha Chittenden azért fizetett Gilesnak, hogy *késleltesse* az engedélyek kiadását, Shumwaynek pedig azért, hogy pereljen?

Tom kinyitotta a szemét, és rám meredt.

– De hiszen Giles az egerek miatt tartotta vissza az engedélyeket – válaszolta.

– Pontosan – feleltem. – Mindketten annyira hozzászoktunk, hogy a környezetvédelmi előírások lelassítják a munkát, hogy egyáltalán nem lepődtünk meg azon, hogy Giles visszatartotta az

engedélyeket. Azonban amikor ma délelőtt beszéltem Shirley Cookkal, kifejtette, hogy a TGH elsődleges célja nem a rábízott természeti erőforrások védelme, hanem a bányászat ösztönzése. Ezért lehetséges, hogy Gilest a *késleltetés*, nem pedig a *sürgetés* érdekében kellett lefizetni.

– Milyen érdeke fűződik Chittendennek ahhoz, hogy késleltesse az engedélyezést?

– Az arany ára jelenleg alacsony – válaszoltam. – Lehetséges, hogy a Granville cég éppen a nyereségesség határán áll.

– De ha ez a problémájuk, akkor siettetniük kellene az új bánya beindítását. A másik lehetőség, hogy leállnak, és megvárják, hogy újból emelkedjen az arany ára. Senki sem kényszeríti őket a fúrások megkezdésére.

– De tekintsük át, hogy mi történt. A Granville cég eddig csak a fúrások első ütemére kért engedélyt, pontosan arra a területre, ahol Pat Gilmore az egereket tanulmányozta. Giles szerint az engedélyek kiadását a vizsgálat kimenetelétől teszik függővé. Akkor miért nem indul a második ütem? Kyle Christie szerint Virgil Davis komolyan összeveszett MacCallummal, mert sürgősen el akarja kezdeni a fúrásokat egy másik területen. Összerúgja a port MacCallummal, aki eltűnik. Próbáld összeilleszteni a mozaik darabjait!

Tom úgy nézett rám, mint aki azt hiszi, elment az eszem.

– Azt gondolod, hogy Virgil Davis ölte meg Pat Gilmore-t, mivel tévesen azt hitte, hogy ő hátráltatja a bánya megnyitását, aztán pedig végzett MacCallummal is, mert nem volt hajlandó átadni neki a második ütem térképét?

– Nem – feleltem. – De felbosszantotta MacCallumot. MacCallum egymástól független forrásokból származó személyiségképe alapján azonban ez nem jellemző rá. Úgy tűnt, hogy jó természetű, filozofikus alkat. Sokat nevetett. Tehát hová tűnt a veszekedés után? Talán Chittenden azt mondta neki: „Doni eléggé feszültnek látszol. Ha akarod, szívesen elviszlek a

Kajmán-szigetekre. Nem olyan sürgős nekem, hogy abban az ütemben elkezdjük a fúrásokat. Gyorsan meg kell ölnöm egy környezetbiológust, mielőtt elárulja valakinek, hogy én késleltetem az engedélyek kiadását, és reggelre vissza kell érnem Renóba, hogy frissnek és fiatalosnak tűnjek, amikor az FBI embereivel találkozom, de itt vár a saját gépem, úgyhogy probléma egy szál se."

– Vagy talán MacCallum halott.

– Lehetséges. Akárhogy is áll a dolog, nem rendelkeznek azzal az információval, amelynek alapján engedélyt kérhetnének a második ütem beindítására. Virgil tegnap közölte Chittendennel, hogy Laurel Dietz MacCallum adatai alapján új elemzést készített a második ütemről. Erre mit lépett Chittenden? Azonnal eltávolította a nőt Nevadából.

Tom csukott szemmel mérlegelte az elgondolásomat:

– Folytasd!

– Nos, ennek két oka lehet. Az első nyilvánvaló ok: Chittenden nem akarja, hogy az adatok nyilvánosságra kerüljenek. Ez azt jelentené, hogy Laurel Dietz nem talált semmit, ezt a hírt pedig bizonyára szeretné eltitkolni a befektetői elől.

– És mi a kevésbé nyilvánvaló ok?

– Lehet, hogy Chittendennek már maga a terv léte is problémát okoz.

– Ezt fejtsd ki bővebben!

Levegő után kapkodva folytattam:

– *Gondold csak végig*, Tom! Pat Gilmore úton van a leleplezés, vagyis annak bizonyítása felé, hogy a felszínen semmi ok nincs az első ütem engedélyének visszatartására. Azonban hirtelen meghal. MacCallum lehetővé tehetné, hogy engedélyt kérjenek a második ütem beindítására, de szerencsére eltűnik. Kyle Christie jól láthatóan tétlenül ücsörög, mintha csak tudná, hogy semmit sem kell tennie. Ródriguez... – Itt megálltam, mert

fogalmam sem volt, mi oka lehetett bárkinek arra, hogy megölje Umberto Rodriguezt. A másik oldalt képviselte, akinek az volt a célja, hogy megakadályozza az engedélyek kiadását. Akkor miért kellett megölni? – Esetleg Rodriguez elragadtatta magát, és megpróbálta megzsarolni Shumwayt.

– Mindebből mire következtetsz? – kérdezte Tom.

– Mi van akkor, ha Chittenden látja, hogy csökken az arany ára, tudja, hogy a bányát hamarosan be kell zárni, és tisztában van azzal, hogy gyakorlatilag semmi esélye sincs új, nyereséges bánya nyitására. Miért ne színlelné, hogy van egy megnyitásra váró bányája, csak az engedélyek késése miatt nem tudják elkezdeni a munkát? A környezetvédők a törvényekre és szabályokra hivatkozva gyakran addig késleltetik egy beruházás beindítását, amíg az veszteségessé nem válik. Bevett módszerük, hogy zsákutcába juttatják a bírósági eljárást, addig húzzák az ügyet, amíg a beruházó eláll a szándékától, mivel elfogy a befektetésre szánt pénze. Chittenden tehát valakinek megbízást adhatott erre, hogy bezsebelhesse a pénzt, és azt mondhassa: „Nagyon sajnálom, öreg cimborák, de ezúttal pechünk van.” Azzal áltatja a befektetőket, hogy ne aggódjanak, csupán késedelemről van szó, de valójában Gilestól *megvásárolta* a késedelmet, mert beavatkozás híján a TGH esetleg gépiesen végrehajtotta volna az engedélyezési eljárást. Giles már jó előre összecsomagolt, bármely pillanatban indulásra készen állt. Megkapta az utolsó összeget, és ezzel szerepe véget ért.

Faye az ajtóban állt, kezében a mobiltelefonja.

– Éppen most beszéltem újra a „Nénivel”. Megerősítette, hogy Nevadában egyetlen általa ismert környezetvédő csoport sem tiltakozik a Granville cég bányanyitása ellen. Shumway azonban igen. – Faye a naptárába pillantott. – A fickó felhívta a „Nénit” telefonon, és megpróbálta rávenni, hogy az ő csoportja is kapcsolódjon be – folytatta a milliomoscsemete, majd megadta a hívás dátumát.

Tom a számítógép képernyőjére meredt. Ez egy nappal azután történt, hogy Chittenden kiállította Shumwaynek azt a bizonyos csekket, amit bizonyára futárpostával kapott meg.

– Tetszik nekem ez az ügy. Egyre jobban tetszik. Ha a következtetéseid helyesek, Shumway azért kapta a pénzt, hogy *megindítsa* a pert az egér listára vétele érdekében. Chittenden azt mondja: „Vetesse fel azt az egeret a listára, ha kell, hecceljen fel nekem egy csapat környezetvédőt is.” Tetszik a dolog. Ily módon szinte biztos, hogy Shumway el fogja titkolni az összeget az adóhivatal elől, mert mindenki más elől is el akarja titkolni. Nem szeretné, ha kiderülne, hogy a híres környezetvédelmi ügyvéd tulajdonképpen összefeküdt egy bányavállalattal.

Átvettem a szót:

– Nyilván nem, és ez még egy dolgot megmagyaráz. Ha a mi kapzsi Dr. Rodriguezünk rájött a turpisságra, és azért utazott Salt Lake Citybe, hogy kizsebelje Morgan Shumwayt, ez esetleg arra késztethette őt, hogy eltegye a tudóst láb alól. Agyonütötte a Nagy-sóstó partján, a saját kocsijában átfuvarozta Nevadába, beültette a kormány mögé, és beletolta a kocsit az aknába. Azzal nyugtatta magát, hogy hónapokig, sőt talán sohasem fognak rátalálni, és ha mégis, a sheriff azt fogja hinni, hogy a fickó elszúrt valamit, aztán ilyen sajátos módon végzett magával. Ugyanakkor Chittenden, a barátja ismer valakit, aki tudja, hogyan kell a hullát eltüntetni. Elküldi az emberét, hogy felvegye Shumwayt és visszavigye Renóba, Chittenden pedig a magángépén hazarepíti Salt Lake Citybe. Nem egészen tizenkét óráig volt távol.

Tom mosolygott.

– Csavaros az eszed, Em Hansen. Mit gondolsz, ki lehet Chittenden helyi megbízottja?

Összeszorított fogakkal válaszoltam:

– Olyan ember, aki aranyat keresve bejárta a vidéket, és ismer minden olyan aknát, amely elég széles ahhoz, hogy egy

autót el lehessen süllyeszteni benne. Éjszaka éppen Morgan Shumwayt szállítja vissza Renóba a Black Rock sivatagon átvezető földúton, amikor egy Sam nevű vén aranyásót lát az út szélén, aki le akarja inteni.

Tom közbevágott:

– Várj csak! Miről beszélsz?

– Sam egy Rosebudban lakó vén aranyásó. Aznap éjjel a kocsija defektes kerekét akarta kicserélni. Megpróbált leinteni egy elhaladó autót, de az nem volt hajlandó megállni. Az öreg arra eszmélt, hogy csillagokat lát.

– Mit mondtál, hol van ez a bizonyos Sam? – kérdezte mohón Tom.

Megráztam a fejem.

– Meghalt. Előrehaladott rákban szenvedett, és az ütés megpecsételte a sorsát – feleltem keserűen nevetve. – Bizonyára azt hitték, hogy azonnal meghalt, vagy talán kitapintották a pulzusát, és nem merték újra megütni, mert attól tartottak, hogy feltűnő nyomokat hagynának maguk után.

Tom a kezével beletúrt erősen őszülő hajába.

– Emlékszel még valamire abból, amit Sam elmondott neked?

Megpróbáltam felidézni magamban az öreg szavait.

– Valami fehér kalapot emlegetett. Hé, lehet, hogy Shumway Stetsonjáról beszélt! Emlékszel arra, a kalapra, amit az asztalra tett az étteremben? Úgy tűnt, nagyon ragaszkodik hozzá. Félselyem szalag volt a karimájára varrva. Azt hiszem, olyat már nem is gyártanak. Krémszínű volt, de a sötétben… A ruháit elküldi a tisztítóba, de azt a kalapot biztosan nem mossa ki.

Tom arca ideges grimaszba húzódott.

– Most megvagy, te nagy mellényű – mormogta. – Amint visszaérek Salt Lake Citybe, házkutatási parancsot kérek, és teszek egy rövid kirándulást a gardróbjában. Ott kell lennie.

– Szerintem ez csak azt mutatja…

– Mit?

– Hogy a rossz fiúk nem mindig hordanak fekete kalapot.

Tom elmosolyodott.

– És a te embered, MacCallum ma milyen színű kalapot hord? Úgy beszélsz róla, mintha gyilkossággal gyanúsítanád.

– Végül is eltűnt, nem? Mi van akkor, ha Chittenden mindvégig tudta, hol van, és rávette, segítsen Shuwaynek azzal, hogy elteszi a biológust láb alól? „A holttestet olyan helyre kell vinni, ahol, ha megtalálják, azt fogják hinni, hogy kiment a terepre egereket befogni.” Azonban Sam meglátja őt, ezért az út szélén leállítja az autót, visszafut, mögé lopódzik, és hátulról leüti. Az öreg túléli, de mivel MacCallum tudja, Sam mennyire legyengült, úgy gondolja, mindenképpen meghal, mielőtt valaki rátalálna.

Egy percig mindnyájan csendben ültünk, és a földre meredtünk. Aztán megtörtem a csendet:

– Az elképzelés egyetlen szépséghibája az, hogy nem tudjuk, honnan tudta Chittenden, hogy Shumwayt egyáltalán meg lehet környékezni. Nem éppen ugyanazokban a körökben mozognak, és Chittenden nem kockáztathatta, hogy *találomra* megkeressen egy környezetvédelmi ügyvédet. – Miközben ezt fejtegettem, eszembe jutott az étteremben Shumway asztalánál ülő nő. A fiatal szőkeség, aki borkedvelő, saját gépével repülő barátjáról szóló történetekkel untatta az apját. – Hát persze! A lánya a kapocs.

– Igen – felelte Tom. – Tetszik a dolog. A lánya. Úgy tűnt, hogy meglehetősen tiszteletlenül beszél az apjával. Ennek biztosan megvan a maga oka.

– A lány elég nagy gyémántot viselt. Chittenden barátunk vőlegény?

Balos közbeszólt:

– Áh, a jó öreg Chittenden olyan típus, aki egy sor barátnőt tart egyszerre. Elhalmozza őket csillogó csecsebecsékkel, ezért a

lába előtt hevernek. Ha egy körömnyi nagyságú, aranykeretbe foglalt kőre gondol, az cirkon[27]. Megmutatta nekem, amikor legutóbb itt járt. Azt mondta, hogy kockán nyerte Renóban. Jellemző rá, nem? Nagy hűhót csap, de az igazi értékeket megtartja magának. Nevada a Roddy-féle fickók hatalmas játszótere. Amerikát a lehetőségek földjének nevezik. Nevada az opportunisták földje.

Senki sem nevetett. Undorodva csóváltam meg a fejem, és közben arra gondoltam, hogy Gretchen MacCallum egy halom olyan részvény tulajdonosa, amely hamarosan értékét veszti. Ha a kft. tönkremegy, bizonyára magával rántja a Granville cég többi részét is. És hacsak nem tudunk valamit rábizonyítani Chittendenre, rumpuncsot fog szopogatni a Karib-szigeteken, és jót fog szórakozni ezen az egész furcsa epizódon, mintha csak egy jól sikerült vadászgép bevetésére gondolna.

– Még mindig nem tudjuk, hol van MacCallum – jegyezte meg Tom.

Így feleltem:

– Igaz, mint ahogy azt sem tudjuk, ki ölte meg Patet. Lehet, hogy rá tudjuk fogni az ügyet Shumwayre. Mit szólsz ehhez: az egér listára vétele érdekében pereskedik annak ellenére, hogy az Pat Gilmore véleménye szerint nem tartozik új alfajhoz, és nem is veszélyeztetett. Pat nem nézi jó szemmel Shumway üzelmeit, ezért leleplezéssel fenyegeti. Shumway megígéri, hogy visszahívja őt, de nem tartja be a szavát, így Pat elindul, hogy beváltsa a fenyegetését. Aztán *bumm,* meghal. Miközben Pat a hívásra várt, Shumway lesben állva várta az út mellett.

– Ez nem állja meg a helyét – vetette közbe Tom –, mert amikor Pat meghalt, Shumway a mellettünk lévő asztalnál ült Salt Lake Cityben.

Újra próbálkoztam:

---

[27] Radioaktív, többnyire átlátszó, gyémántfényű szilikátásvány. (A ford.)

– Jó, akkor mit szólsz Chittendenhez? Másnap reggel találkoztunk vele Renóban, tehát ott volt.

– Nem volt ott – cáfolta meg Tom. – Ellenőriztem. Nem sokkal a találkozónk előtt érkezett meg a vállalat központjából, ahol előző este főszerepet játszott az igazgatótanács tagjai számára adott nagyszabású vacsorán.

– De ott is fogadhatott telefonhívásokat. Bárkit felhívhatott. Lehet, hogy volt egy embere a bányában, akit arra utasított, hogy várja be Patet olyan helyen, ahol nincsenek tanúk, és ijesszen rá. A nő nem volt kifejezetten ijedős. Lehetséges, hogy elfajult a dolog.

– De ki az embere? – kérdezte Tom.

– Pontosan ez a nagy kérdés – feleltem. – Ki lehet az? Mert akárki is, még mindig ott rejtőzik valahol a környéken.

Balos kikísért minket Faye gépéhez. Tom odafordult hozzá, és kezet fogott vele.

– Köszönöm a segítségét, Ms. Lamore.

– Ugyan, szóra sem érdemes. Lehet, hogy szajha vagyok, de ez nem jelenti azt, hogy tétlenül nézem, ha valaki az üzleti életet összekeveri a nyilvánosházzal.

Tom elismerően elmosolyodott.

– Bármikor szívesen látjuk – tette hozzá Balos.

– Köszönöm a meghívást – felelte Tom, megfordult, és beszállt a repülőbe.

Faye hosszú, jelentőségteljes pillantást vetett Balosra, mintha csak azt mondaná:

– Hagyd békén! Az enyém.

Balos öblös nevetéssel válaszolt.

Miközben Lovelock felé repültünk, figyeltem, hogy suhan el alattunk a végtelen sivatag. Újra átkeltünk az Eugene-hegység felett, ahol a bánya, az érczúzó és a mit sem sejtő alkalmazottak várakoztak, miközben a főnökük kiszívta az életerőt a bányából.

Hamarosan bezárják az üzemet, aztán mind szétszélednek, és kétségbeesetten próbálnak elhelyezkedni az egyre kevesebb lehetőséget kínáló pályán. Sokan kénytelenek lesznek végleg elhagyni a bányaipart.

Ezután elrepültünk a Pat Gilmore balesetének helyszíne körül keletkezett nagy, elszenesedett, fekete folt felett, és közben azon töprengtem, hogyan érintette volna őt, hogy az általa okozott baleset miatt olyan állatok is elpusztultak, amelyek védelme érdekében annyit tanult és dolgozott. Aztán a gondolatmenetem lelassult egy szellemi fekvő rendőrön, és eszembe jutott, hogy alig fél órával korábban én magam vettem bele őt azoknak a listájába, akiknek a halála vagy eltűnése elősegítette Chittenden aljas tervének megvalósulását. Hol az igazság? Ahogy Lovelockhoz közeledve egyre lejjebb ereszkedtünk, megfordultam, és Tom szemébe néztem.

– Beszélnem kell veled – mondtam.

A férfi bólintott.

Leszállás után, mialatt Ian elfoglalta magát a mobiltelefonjával, Tom a legközelebbi épület árnyékába vezetett.

– Beszélj! – szólított fel.

– Pat Gilmore-ról van szó. Először úgy gondoltam, hogy Stephen Giles vagy valaki más azért gyilkolta meg, hogy az egérrel kapcsolatos adatai ne kerülhessenek nyilvánosságra. Ezt a véleményemet részben a bűntény időzítésére alapoztam. Szép példát szolgáltattam a tévesen értelmezett információból levont helytelen következtetésre, Weebe sheriffhelyettes pedig elkövette ugyanezt a hibát. Azt gondolja, hogy valaki kilőtte Pat autójának kerekét, mert a kocsiban nem volt pótkerék, amikor beszállították Lovelockba. Helyes információból vontam le helytelen következtetést. Megtaláltam a pótkereket, és arra jutottam, hogy a lányt nem ölték meg, hanem csupán balesetet szenvedett. Most azonban újra végiggondoltam a dolgot. A

pótkereke akkor is elrepülhetett a bozótba, ha valaki balesetnek álcázta a gyilkosságot.

Tom félbeszakított:

– Azt hiszed, hogy valaki meggyilkolta? Kicsoda?

– Nem tudom. Most, hogy már többet tudok, úgy gondolom, elég nagy ostobaság volt megölni. Elég lett volna kirúgni, hogy Rodriguez és Shumway elérje, amit akart. Egyébként hallottam, amikor Virgil Davis azt mondta, hogy John Steinhoffal együtt találták meg a holttestet, tehát vagy mind a ketten benne voltak a buliban, amit kétlek…

– Miért?

– Mert Virgilnek a nők a gyengéi. Tegnap beengedett az üzembe, Laurel Dietz-et pedig futni hagyta. Csak néhány pillanatig láttam azt a lányt, de…

– Mi van vele?

Gondosan megválogattam a szavaimat, és olyan hangfekvésben beszéltem, hogy ne tűnjön úgy, mintha irigykednék a lányra.

– Hát, olyan nő, akit imádnak a férfiak, kedves, bájos, és még véletlenül sem hagyná el trágár szó a száját, de nekem más volt a benyomásom. Szerintem sokkal okosabb, mint amilyennek gondolják. Kemény, akár a szikla.

– És szerinted Virgil és John nem kemény fickók?

– Elhiszem nekik, hogy nem sokkal a baleset után érkeztek a helyszínre. Hitelesnek tűnik Virgil beszámolója: az autó *melletti* bokrok már égtek, úgyhogy kihúzták Pat testét, és elmenekültek. A tűz nyilván a kocsiról terjedt át a bokrokra, és nem valószínű, hogy két olyan ember, aki fel tud építeni egy egész bányát, nem tudna ennél jobb mesét kitalálni.

– Azt te csak hiszed.

– Szóval akkor valaki megrendezte a balesetet, utána pedig felgyújtotta a zsályabozótot, hogy eltüntesse a nyomokat. Elküldenéd a szakértőket, hogy vizsgálják meg az autót?

Tom türelmesen mosolygott.

– Tegnap este óta dolgoznak rajta. Kiküldtem egy csapatot Renóból, hogy segítsenek egy kicsit a helyieknek.

– Tom!

– El akartam mondani neked. Olyan sok minden történt, és…

– *Tom!*

A vállamra tette a kezét.

– Nyugalom! Engedd, hogy befejezzem! Eddig annyit derítettek ki, hogy a kocsi belsejében talált ütésnyomok és Pat Gilmore sebei, amelyekről az orvos szakértő szerencsére készített fényképeket, ellentmondanak egymásnak. Magas nő volt, a gyilkos ütés pedig felülről érte.

– Milyen alakú volt a seb? – kérdeztem.

– Kicsi, négyszögletes. Az autó belsejében nem találtak ennek megfelelő méretű és alakú tárgyat. Viszont, ennek örülni fogsz, találtak egy elszenesedett zsályaágat a gázpedál fölé szorítva.

Pislogtam, és közben magam elé képzeltem a jelenetet.

– Tehát valaki megölte, betette az autóba, leszorította a gázpedált, majd a kanyar felé fordította a kormányt, és sebességbe kapcsolt. Könnyedén megtehette. A kocsi automata sebességváltóval volt felszerelve, tehát elég volt behúzni a kéziféket, leszorítani a gázpedált, aztán benyúlni és kiengedni a féket. Az autó azonban felborult, így a tettes nem tudta kivenni a leszorító ágat.

– A motorháztetőn található nyomok arra utalnak, hogy a kocsit többször megpróbálták talpra, vagyis kerékre, állítani.

– Aztán a gyilkos észrevette, hogy valaki közeledik, Virgil és John a szürkületben felkapcsolt fényszóróval hajtottak, úgyhogy már jó messziről láthatta őket, ezért tüzet gyújtott, majd elmenekült a helyszínről.

– Ez az én elméletem – felelte Tom –, és úgy gondolom, hogy ezúttal helyes információból helytálló következtetést vontál le.

Valóban igazam van? Eszembe jutott, hogy nemrég még alapvetően téves feltételezéseim voltak ezzel a halálesettel kapcsolatban. Nem ismertem ezeket az embereket, nem tudtam, milyen érdekek befolyásolják őket. Tőlem Virgil és John akár meg is rendezhette az egészet, hogy aztán úgy tegyenek, mintha csak rátaláltak volna. Egészen biztos, hogy a bánya bezárása esetén mindenki másnál több veszteniválójuk van. Egész birodalmat építettek fel.

Tom együttérzően rázta a fejét.

– Lehet, hogy ez olyan bűnügy, amelyet nem tudsz megfejteni, Em. Az ilyen esetektől meg kell válnod, és át kell engedned őket valakinek, aki legalább nyomást tud gyakorolni a megfelelő helyeken. A gyilkosok néha megússzák a büntetést.

Zsebre dugtam a kezem, és keserűen gondoltam az elszenesedett sivatagra, és arra, hogy Pat Gilmore ártatlanul halt meg, miközben arra készült, hogy azt tegye, amiben hitt.

– Rendben van – feleltem, de nem érem be ennyivel. – És most hogyan tovább?

– Elküldtem valakit a Kamma-hegységbe, hogy szerezze be azokat a bizonyos talajmintákat – válaszolta Tom.

– Vagyis azt hiszed, hogy Shumway ölte meg Rodriguezt – állapítottam meg.

– Szerintem ez a legvalószínűbb lehetőség – felelte Tom. – Az ügy jelenleg az FBI hatáskörébe tartozik. Szövetségi tulajdonú területekről, illetve a tagállamok határain átívelő cselekményekről van szó, amelyek során megkárosították az államot. – Nyújtózkodott egyet. – Hát, akkor ezzel megvolnánk. Köszönöm a segítséget, Em.

Az ügy szinte az ujjaim között kezdett megoldódni. Örülnöm kellett volna, hogy átadhatom, és hogy megszabadulok Tomtól, meg az ilyen feladatokkal járó kockázatoktól, de nem éreztem megkönnyebbülést. Így szóltam:

– De mindebből nem derül ki, hol van MacCallum. Ha él még egyáltalán.

Még a sivatagi hőségben is kirázott a hideg, amikor hirtelen eszembe jutottak a kilenc méter magas, ciánoldattal teli tartályok. Tom karba font kézzel figyelt engem. A szemébe néztem.

– Hát – mondtam –, nem szeretnélek feltartani. Biztosan sok a dolgod. Menj, és fogj el egy újabb bűnözőt!

Mosolyogva nézett rám.

– Házkutatási parancsot kértem a Gloriana bányakomplexumra. A telep Humboldt megyében fekszik, ezért vissza kell mennünk Winnemuccába, hogy átvegyük az iratot.

– Akkor jó mulatást kívánok.

– Jó volt veled együtt dolgozni – szólt Tom.

Félrefordítottam a fejem. Egyikünk sem mozdult. Tom mosolya lassan egyre szélesebbre húzódott.

– Jobb, ha elismered, Em, hogy ez az igazán neked való munka.

Gyötrődve néztem a szemébe: – Nem tudok dönteni.

Tom felém nyújtotta a kezét, és megérintette a fejem tetejét, ahogy egykor apám tette.

– Szeretnél velünk tartani a bánya-buliba? – kérdezte. – Sokat segíthetnél. Ismered a rendszer különféle elemeit. Hálás lennék, ha velem tartanál. És semmi titkolózás. Mindenben nyílt kártyákkal játszom.

Az érintéséből érződő váratlan gyengédség átjárta a testemet, és eszembe jutott Ray. Képtelen voltam eldönteni, hogy melyik úton menjek tovább. Legszívesebben elsírtam volna magam.

– Rendben – feleltem. – Miért is ne? Ha veletek megyek, utána is elindulhatok a Black Rockba, nem igaz? Hosszú még a nap.

– Szállj be! – javasolta Tom.

Rásandítottam.

– Tessék? Nem, majd ott találkozunk. Ne feledd, hogy itt áll az autóm. – Erőltetett mosollyal hozzátettem: – Gondolod, hogy hagyom magam még egyszer eltéríteni?

– Rendben van – felelte Tom, és gyengéden meglegyintette az arcomat. A gép felé menet hátrafordult, és odaszólt nekem: – Adj nekem elég időt! Hívj fel! Lehet, hogy nem készül el a házkutatási parancs, mire Winnemuccába érek, és utána még meg is kell másznom azt a hegyet.

Lovelockban megebédeltem, aztán az autópálya mellett az első telepesek életét bemutató kis múzeumban próbáltam elütni az időt. Egy óra elteltével tizenöt percenként felhívtam Tomot a mobiltelefonján, hogy megtudjam, megkapta-e már az iratot és elindult-e, de nem vette fel. Azt kívántam, bárcsak tudnám Ian számát, mivel úgy tűnt, ő hajlamosabb arra, hogy fogadja a hívásokat. Sikerült elérnem Faye-t, aki megint a winnemuccai repülőtéren várakozott, de ő sem kapott hírt Tómtól, amit ezzel magyarázott:

– Tom más mobilszolgáltatót használ, mint én. Lehetséges, hogy nem jutnak el hozzá a hívások, vagy esetleg lemerült az akkumulátora.

Végül nem győztem tovább türelemmel, és elindultam a bányába, mivel úgy gondoltam, jobb, ha egy kicsivel előtte érkezem, mint jóval utána. Nem akartam kimaradni a buliból.

Úgy alakult, hogy amikor megérkeztem, a bányairoda előtti látogatói parkolót üresen találtam. Rekkenő hőség volt, úgyhogy nem akartam a kocsiban ülve várakozni. Inkább kiszálltam, és leültem az autó árnyékában. Körülbelül tíz perc múlva az egyik biztonsági őr kijött megnézni, hogy mit keresek ott.

– Eltévedt? – érdeklődött tréfásan.

Felnéztem, és rámosolyogtam. Felismertem, mivel előző nap találkoztunk.

– Nem, csak egy barátomat várom – válaszoltam.

– Bent is várhat, ha akar – ajánlotta az őr. – Emlékszem magára. Tegnap úgy suhant át a biztonsági kapun, mint akit puskából lőttek ki.

– Igen, én voltam az – feleltem zavartan.

– Jöjjön be! – javasolta. – A hűtőben van hideg ásványvizünk.

– Igazán kedves öntől – feleltem, és feltápászkodtam.

Az épületbe érve újra aláíratta velem a szükséges iratokat, aztán a biztonsági kapun túl lévő kis várószobába kísért.

– Szólok Virgilnek, hogy itt van – közölte atyáskodó hangon.

– Ó, erre semmi szükség – feleltem sietve. – Hiszen csak arra várok, hogy…

– A szabályzat előírja – felelte az őr, és tárcsázni kezdett.

Virgil néhány pillanat múlva megjelent az előtérben.

– Ugye maga Em Hansen? Volna szíves velem jönni?

Tekintete szigorú volt, akár egy iskolaigazgatóé, aki tanítványát komoly dorgálásra hívja be az irodájába. Követtem, majd leültem a felkínált székre. Nem az íróasztala mögé, hanem a rajzasztala előtti támlátlan székre ült.

– Tehát – kezdte – az FBI-nak dolgozik.

Mentegetődzve mosolyogtam. Úgy tűnt, nem ez a legalkalmasabb pillanat arra, hogy elmagyarázzam az FBI-hoz fűződő kapcsolatom valódi jellegét.

– Gondolom, nem fogja elmondani nekem, hogy mit keresett itt tegnap, illetve, hogy ma miért jött vissza.

Felmerült bennem, hogy elmondom neki az igazságot, előző nap ártatlan látogatóként érkeztem, de úgy éreztem, nem hinne nekem. Ehelyett egyszerűen megcsóváltam a fejem.

Virgil összefonta karját a mellén.

– Úgy értesültem, hogy egyben geológus is – közölte.

– Így igaz.

– Ha kutató geológus lenne, és egy időre el akarna tűnni szem elől, hová rejtőzne? – kérdezte szomorú, sóvárgó hangon.

Természetesen azonnal megértettem, hogy Donald MacCallumra céloz.

– Tehát még mindig nem került elő?

– Nem bizony.

– Valaki beszélt mostanában a feleségével?

– Nem. Semmi kedvem újra felhívni. Azt hiszem, most már kezd aggódni.

Ezen elgondolkodtam.

– Engedje meg, hogy megpróbáljam! Használhatom a telefonját?

A rajzasztalon lévő órára pillantottam. Délután derekán járt az idő. Gretchen már bizonyára felkelt, hogy üdvözölje az iskolából hazaérkező gyerekeket. Virgil felhívott egy számot, majd átnyújtotta a kagylót. Két csengetés után a nő vette fel a telefont:

– Halló!

– Helló, Gretchen! Itt Em Hansen beszél. Biztosan emlékszik, hogy néhány napja meglátogattam, és elbeszélgettünk.

– Igen.

Gretchen hangja már nem tűnt olyan nyugodtnak, mint korábban, de távolról sem volt állandóan sírással küszködő idegroncs.

– Elnézést, nem zavarom a hívással? – kérdeztem óvatosan.

– Hát, állandóan hívogatnak – válaszolta ingerülten.

– Ki hívogatja?

– Virgil Davis, a bánya igazgatója, és Kyle Christie.

– Mit akarnak öntől? – kérdeztem. – Dont keresik? – Áh!

– Akkor *miért* zaklatják?

– Erre nem vagyok köteles válaszolni.

– Így igaz.

Némi habozás után így folytatta:

– Óh, a térképeit akarják megszerezni. Folyton szorongatják a férjemet. Bárcsak megértenék…

Még mindig nem aggódott a férje miatt, csak az idegesítette, hogy Dont zaklatják.

– Tehát semmit nem tudott meg a férjéről azóta, hogy meglátogattam? – kérdeztem.

Gretchen igyekezett gyorsan befejezni a beszélgetést.

– Figyeljen… Ne haragudjon, de most mennem kell.

– Gretchen…

– Mennem kell! – ismételte, majd elnémult a vonal.

Letettem a kagylót, és Virgil Davisre meredtem. Gretchen még mindig nem aggódott a férje miatt, és amikor rákérdeztem, hogy hallott-e felőle, nem válaszolt. Hirtelen felötlött bennem a két bányásszal folytatott beszélgetés a baszk étteremben.

– Tudom, hol van MacCallum – közöltem, de annyira megdöbbentem a felfedezésemen, hogy nem is vettem észre, hogy hangosan beszélek.

– Hol? – kérdezte Davis követelődzve.

Jobbra-balra néztem, és azonnal megbántam, hogy kinyitottam a számat.

– A munkatársaim hamarosan itt lesznek – mondtam gyorsan. – Majd együtt megkeressük.

Davis talpra ugrott: – *Hol van?*

Elelhamarkodottan szóltam. Tulajdonképpen nem tudom. Csak sejtem.

Virgil könyörögve nyújtotta felém a kezét:

– *Kérem, árulja el!*

– Hát, én… – Kinéztem az ablakon a fém tárolókonténerek sorára. – Be vannak zárva?

– Némelyik igen. Kőzetmintákat tartunk bennük.

Agyam lázasan dolgozni kezdett. Tudtam, hogy meg kellene várnom Tomot és a házkutatási parancsot, de azzal nem ártok senkinek, ha belesek az ajtón, nem igaz? Ha pedig igazam van, akkor lehet…

Virgil gyors léptekkel megindult kifelé. Utánasiettem. Sebes, hosszú lépteit csak kocogva tudtam követni. A folyosók útvesztőjén áthaladva egy olyan ajtón rontott ki a szabadba, amelyet korábban észre sem vettem. A távvezérlésű kapun és a kerítésen belül álló tárolókhoz érkeztünk. Virgil egyenesen odasietett az egyetlen konténerhez, amely nem volt lelakatolva, megragadta és elfordította a vasfogantyút. Az ajtó nyikorgott, remegett, elmozdult a sarkain, és lassan kitárult.

Megpillantottam egy krémszínű Ford Explorer hátulját.

35.

Virgil nagy nehezen bemászott a kocsi mellé, és benézett az ablakán. Láttam, hogy a válla hirtelen leereszkedik, ahogy egy csapásra megkönnyebbült.

– Atyaúristen – sóhajtotta –, egy pillanatig azt hittem, hogy benne van.

Bepréseltem magam a kocsi első sárhányó ja mellé, majd a lökhárítót megkerülve valahogy átjutottam az autó másik oldalára. Virgilnek igaza volt, nem éreztem holttestre utaló bűzt, bár nem is számítottam rá. Csupán meg akartam vizsgálni a járművet, és megbizonyosodni arról, hogy valóban MacCallumé. Arcomat a vezetőülés ablakához tapasztottam. A terepen dolgozó geológusok autóiban megszokott felszerelés vidám összevisszaságban tárult elém: egy ütött-kopott irattartó doboz, egy mintavevő csákány, Don Brunton-iránytűje, a padlón elszórt üres üdítősdobozok, kőzetminták a pohártartóban. A kocsi hátuljában lévő nagy, fehér pamut kőzetminta-zsákokkal teli kartondoboz kinyílott, a tartalma pedig szanaszét szóródott az utastérben. Donald Paul MacCallum azonban nem volt benne.

– A fene vigye el! – harsogta Virgil. – Akkor meg hová tűnt?

Davis mindkét kezét a halántékára tapasztotta, és úgy szorította a fejét, mintha azonnal szét akarna robbanni.

Tudtam, hogy merre járnak a gondolatai. Már két holttestet találtak, de egyiket sem itt. A sors úgy hozta, hogy az elsőt éppen ő fedezte fel. Most pedig az egy hete eltűnt harmadik fickó által bérelt autó került elő egy olyan helyen, amely az ő felügyelete alá tartozott, egy olyan üzemben, ahol rendszeresen hatalmas mennyiségű kőzetet aprítanak fel egy óriási őrlőgépezettel, és ahol hatalmas tartályokban tekintélyes méretű forgólapátok savas oldatot kevernek.

– Várjon Virgil! – szóltam, és közben megkerültem a kocsit, hogy mellé érjek. – Don nem halt meg!

– Akkor hol lehet? A kocsija itt áll, és…

– Ne aggódjon! – biztattam, és kezemet a karjára téve próbáltam megnyugtatni. – A bányában van. Csak elrejtőzött.

Virgil kirontott a konténerből, és mérgesen elindult az épületbe vezető ajtó felé.

Utánasiettem, mindent megpróbáltam, végső kétségbeesésemben megragadtam a karját, és a cipőm sarkát a kavicsos talajba vágva igyekeztem megakadályozni, hogy Tom érkezése előtt leszálljon a föld alá. Sajnos nem voltam felhatalmazva rá, hogy megállítsam. A férfi erőteljes léptekkel visszatért az épületbe, és egyenesen a védőeszköz-tárolóba tartott. Ott felcsatolta az övét, majd a védősisakjáért nyúlt Úgy tűnik, elszánta magát arra, hogy lemegy a bányába. Kitépett egy akkumulátort a töltőből, és közben egyfolytában mérgesen mormogott.

– Tudja, maguk az FBI-nál nem tisztességesek. Azt hittem, hogy maga az, aminek mondja magát, vagyis geológus. Miért is…

– *Tényleg* geológus vagyok. Ugyanakkor nyomozó is. Olyan nehéz ezt elhinni?

Szinte hihetetlen volt számomra, hogy ilyen mondatok hagyták el a számat.

– Ide hallgasson, hölgyem! – szólt Virgil mérgesen. – Ha igaz, amit állít, akkor egy olyan ember rejtőzködik az üzememben, akinek nincs ott semmi keresnivalója. Nem vagyok hajlandó menedéket adni egy gyilkosnak. Holtan találtam egy nőt a sivatagban, körülötte égett a bozót, és ha azt gondolja, hogy ez olyan mulatságos dolog, akkor nagyon téved!

– Várjuk meg a többieket!

– Várjunk? Tudomásom szerint Don Pat gyilkosa, és ha a fickó azt képzeli, hogy megmenekülhet, ha a bányámban bujkál, akkor elment az esze!

Virgil újból teljes sebességre kapcsolt, és megindult az ajtó felé. Ahogy mellém ért megragadtam a karját.

– Várjon, Virgil! Hadd menjek le magával!

Őrült ötlet volt, de már elszúrtam a dolgot azzal, hogy elárultam Tom meglepetésszerűnek szánt megjelenését. Úgy próbáltam jóvátenni, hogy legalább az érkezése előtti történések tanújául szegődöm.

Virgil tágra nyílt szemmel, tátott szájjal bámult rám. Csak akkor jutott eszembe, hogy még mindig szövetségi nyomozónak tart. Sarkon fordult, visszaindult a védőeszköz-tárolóba, és újabb készletet állított össze.

– Fogja ezt a sisakot! – utasított. – Itt állítsa be! Tessék, az öv és a mentőkészülék. Emlékszik rá, hogyan kell használni? Ez a sisaklámpa akkumulátora. Itt a kapcsolója. Vegye fel ezt a pár bakancsot, mert a cipője nem felel meg az előírásoknak.

Miután minden felszerelést magamra vettem, Virgil szigorú pillantást vetett rám, és így szólt:

– Tessék, itt a védőszemüvege. Tulajdonképpen védőruhát kellene viselnie, hogy megóvja a piszoktól, de…

– A farmer könnyen mosható.

– Ez az azonosító címkéje. Tegye zsebre!

Nagyot nyeltem, kinyújtottam a kezem, és átvettem tőle a kis kör alakú sárgaréz lapocskát. Egy szám volt belepréselve. A farmernadrágom elülső zsebének mélyére süllyesztettem.

– Vigyek magammal dzsekit? – kérdeztem. Vékony póló volt rajtam, mivel arra számítottam, hogy a forró sivatagban töltöm el a napot.

– Nem – felelte Virgil, és mélyen a szemembe nézett. – Ahová megyünk, ott nem süt a nap, de melegen tart a Sátán lehelete.

36.

Kyle Christie a védőeszköz-tárolóval szomszédos raktárhelyiség padlóján fekve hallgatta Virgil és Em távolodó lépteit. Szunyókálni bújt el oda. *Csak én lehetek olyan szerencsétlen, hogy egy szövetségi nyomozóba botlok,* gondolta, miközben újra hatalmába kerítette a kétségbeesés, a héten már harmadszor. Felállt, érezte, hogy izzad, és némán hallgatózva ellenőrizte, hogy nem jött-e valamelyikük vissza valamilyen itt felejtett felszerelésért. Túlságosan későn állt benne össze a kép, és a düh elkeseredett cselekvésre ösztönözte. A *fenébe is, ez a nő engem keresett a sivatagban, nem Rabbithole Springset! Én hülye meg elhittem az egész nyavalyás meséjét!*

Óvatosan kilépett a raktárból. Kapkodva vette a levegőt.

Gyorsan számba vette azokat, akik látták, hogy reggel megérkezett az üzembe. A biztonsági őr, de neki azt mondta, hogy a számítógépen akar dolgozni, és a fickó meg fogja erősíteni, hogy az átkozott Hansen nyomozó előtt érkezett, így senki nem fog arra gyanakodni, hogy követte a nőt. Mi lenne, ha bevallaná az igazságot, vagyis hogy csak rá akart ijeszteni Pat Gilmore-ra, hogy hagyja abba a fenyegetőzést? A leszbikusság vádja egy cseppet sem ingatta meg Patet, és amikor Chittenden megbízta, hogy egyszerűen lopja el a nő adatait, a biológus tetten érte! Letörölte az adatokat a számítógépe winchesteréről, mivel amúgy is tudta, hogy az esküdtszéket csak az eredeti, terepen készült jegyzetekkel lehet meggyőzni. Heteken-hónapokon át különféle színű tollakkal és ceruzákkal írt szélfútta, piszkos jegyzetlapokra. Éppen az íróasztalán kutatott a füzete után, amikor Pat benyitott. Ami ezután következett, az olyan borzalmas volt, hogy még Laurel Dietz herezacskó-csavarásán is túltett. Pat nekirontott, és követelte, hogy adjon magyarázatot, ő

pedig meghátrált, és közölte, hogy ha tudni akarja a választ, hívja fel Chittendent. A megalázó jelenet savként mart Kyle lelkébe. Ráijeszthetnek a főnökei, sakkban tarthatják a Weebe sheriffhelyetteshez hasonló agyafúrt fickók, de hogy egy nő szégyenítse meg, az már túl sok volt férfiúi önérzetének. Pat kijelentette, hogy ez volt az utolsó csepp a pohárban, és hacsak Chittenden nem szolgál elfogadható magyarázattal, elmegy Renóba és kitálal. Így aztán megelőzte, és bevárta a lányt. Csak beszélni akart vele, tisztázni a dolgokat. Azért szorongatta a markában a csákányt, hogy elvegye a kedvét a további próbálkozásoktól...

Miközben ezek a gondolatok cikáztak Kyle agyában, felvette a szükséges felszerelést, vigyázva, hogy ne a saját holmiját használja, mivel megint becsúszhat valami hiba, aminek el kell tüntetni a nyomait. Megfogadta, hogy ezúttal okosabb lesz.

Várt, még egy perc előnyt adott nekik. Nem akarta, hogy észrevegyék, hogy követi őket. Azt pedig mindenképpen el akarta kerülni, hogy az a nyavalyás FBI-nyomozónő leleplezze.

37.

Virgil betuszkolt egy magas építésű furgonba, amely a hátsó ajtó mellett állt, ugyanott, ahol korábban Laurel Dietz piros Chevy Blazerje parkolt. Gyorsan körülnéztem a parkolóban. Észrevettem egy sötétzöld Ford Explorert. Vajon Kyle Christie autója? Nem számít, rábízhattam a fickót Tómra és Ianre, hiszen bármelyik percben ideérhetnek. Abban a pillanatban nem ez volt a legfontosabb dolgom. Arra készültem, hogy lemegyek a föld alá.

Virgil a szállítóúton elhajtott az érczúzó mellett, majd továbbhaladt felfelé a hegyoldalon. Szemből egy úszómedence méretű, vastag kerekű, érccel megrakott, sárga teherautó dübörgött el mellettünk lefelé a lejtőn.

– Ércszállító? – kérdeztem, hátha sikerül Virgilt beszélgetésre bírnom.

– Harminctonnás – felelte, aztán elhallgatott.

A következő kanyar után feltűnt az akna bejárata, a föld gyomrába vezető alagút tátongó szája. A bejárat Virgil büszkeségének látványos jelképeként szabályosra faragott kövekkel volt kirakva. A kőburkolat feletti betonhomlokzatba a GRANVILLE BÁNYAVÁLLALAT szavakat vésték, a burkolat és a nyílás között pedig ez állt: GLORIANA BÁNYA.

– A bányát létező személyről nevezték el? – kérdeztem, mivel még mindig kétségbeesetten próbáltam beszélgetést kicsikarni.

Virgil összeszorított fogakkal bökte ki:

– Chittenden valamelyik félvilági nőismerősének a neve.

Miután kiszálltunk a kocsiból, csak futva tudtam lépést tartani Virgillel, miközben egy ipari, emelővillás traktorra emlékeztető géphez sietett, amelyen nem volt villa. Borulás esetén vastag csövek védték a rajta ülőket. Virgil sietve beült a kormány mögé, majd lehajtotta az oldalsó ülést.

– Üljön ide! – utasított. – Ha szédül vagy hányingere van, szóljon nekem! Ahogy beljebb haladunk, egyre rosszabb lesz.

Felmásztam az ülésre, megragadtam a térdem előtt lévő védőcsövet, és már indultunk is. A traktor motorjának hangja megsokszorozódva verődött vissza a bejárat kemény homlokzatáról. Mielőtt behajtott volna a nyíláson, Virgil balra kanyarodott, majd megállt egy kampókkal teli tábla előtt. Előhúzott a zsebéből egy rézlapot, és felakasztotta. Észrevettem, hogy a száma azonos azzal, amelyik a zsebemben lapul.

– Mire jó ez? – kérdeztem.

Virgil rám se nézett, megfordult a traktorral, és a bejárat felé indult.

– Arra az esetre szolgál, ha netán egy sziklaomlás maga alá temetné – magyarázta. – Így tudjuk azonosítani a holttestét.

A traktor berobogott a bejáraton, így a motor zaját már csak a bányába vezető alagútban lehetett hallani. Több mint tízfokos lejtőn haladtunk a hegy gyomra felé. A világ azonnal átalakult körülöttem. Eltűntek a normális, szokásos vagy felismerhető környezetre utaló jelek. Hamar elhagytuk az alagútba irigykedve behatoló napfény bűvkörét, és behatoltunk a sötétség birodalmába. A színek elhalványultak, mivel a fény hiánya kiszáradt szivacsként nyelte el sisaklámpáink vékony csóváját. Egyik pillanatról a másikra megszűntek a rózsaszín és sárga szín árnyalatai, csak a kezeim jelentett kísérteties kivételt. Mindent elborított a sötétség, s minden megtett méterrel a szürke egyre inkább feketévé olvadt. Összeszorítottam és másodpercekig csukva tartottam a szemem, hogy így kényszerítsem a sötétséghez való gyorsabb alkalmazkodásra, de amikor újra kinyitottam, még a lámpáink is csak faszén-szürkére tudták enyhíteni a feketeséget.

Hátrafordultam, és vágyakozva néztem a bejárat vakító, gombostűfejnyi fénypontjára. Valami áthaladt rajta. Talán egy

ember lépett be az alagútba? Olyan erős volt a fény, hogy nem tudtam biztosan. Aztán az alagút enyhe kanyarulatához érkeztünk, így még az apró fénypont is eltűnt.

Visszafordultam, és az előttem húzódó alagutat figyeltem. Körülnéztem, lámpám fénycsóvájával a sötétséget pásztázva próbáltam tájékozódni ebben a számomra új világban. A lejtakna talaját és falait szürke, jellegtelen kő alkotta. A mennyezeten két, körülbelül egy méter átmérőjű, bordázott cső húzódott. Mellettük vastag elektromos kábelek és vízvezetékeknek látszó hosszú tömlők futottak. Az alagútban hangos moraj hallatszott.

– Mik azok? – kérdeztem a vastagabb csövekre mutatva.

– Szellőzőcsövek. Óránként ötven kilométeres sebességgel áramlik bennük a levegő. Vannak olyan helyek, ahol majd be kell tapasztania a fülét.

Alig hallottam a hangját a morajtól, amely már önmagában véve is zavart a tájékozódásban. Miközben a lejtakna egyenetlen talaján zötykölődtünk lefelé, küszködve próbáltam feldolgozni, amit láttam, hallottam és éreztem, közben minden erőmet megfeszítve próbáltam a tapasztaltakat korábbi élményeimhez kapcsolni. Semmi sem jutott eszembe, ami akár egy kicsit is hasonlított volna ehhez a birodalomhoz, ahol a fény nem ad alakot a szilárd tárgyaknak. Miután lámpámmal újra végigpásztáztam és emlékezetemben elraktároztam a fölöttünk húzódó hosszú csöveket, agyamban először az a képzet támadt, hogy egy hatalmas hernyó nyelőcsövében haladok. *Nem,* javítottam ki kétségbeesve, *ez egy bánya. így tessék elraktározni!* Azonban a külvilágra vonatkozó minden viszonyítási pont megszűnt, csak a sötétség maradt.

Révedt szemekkel meredtem magam elé, valami láthatót keresve a sisaklámpák fénye által behatárolt világban. Csak kőport láttam, amely ezernyi apró, világűrben navigáló űrhajó módjára lebegett, és ettől az alagút levegője szinte folyékonynak tűnt.

Hirtelen fénypontokat vettem észre messze alattunk, a homályban. Összesen négyet. Kissé le-fel és jobbra-balra mozogtak, mint a koromsötétben tompán fénylő, megigéző szentjánosbogarak. Úgy tűnt, hogy közülük három összehangoltan mozog, a negyedik pedig felettük imbolyog. A *tengerfenék közelében jársz,* tájékoztatott az agyam, *ez egy természetfilm, amelyben búvárharangból mélytengeri élőlényt figyelhetünk meg. Óriási méretű! Ez…*

A fénypontok már elég közel értek ahhoz, hogy ki tudjam venni, mihez tartoznak. Egy hatalmas ércszállító teherautó három fényszóróját láttam, a negyedik pedig a sofőr sisaklámpájának fénye volt. Lassan ráeszméltem, hogy a fényszórók nem voltak erősebbek a sisaklámpáinknál, annak érdekében, hogy a bányászok, akiknek szeme alkalmazkodott az örök sötétséghez, ne vakítsák el egymást, amikor az alagútban találkoznak.

Utasítottam túlhevült agyamat, hogy tartson szünetet a látottak értelmezésében.

A percek óráknak tűntek, mire egy mellékalagúthoz értünk és behajtottunk a száján. Virgil leállította a motort, majd így szólt hozzám:

– Nem MacCallum ölte meg Patet.

– Honnan tudja?

– Most állt össze bennem a kép. Emlékszem, hogy amikor aznap este elindultam, Don az irodájában ült, és csak úgy bámult ki az ablakon. Ő nem tehette. Amikor Johnnal a baleset helyszínére értünk, a felkavart por még nem ült el teljesen, a vér pedig még meg sem száradt Pat testén.

– Biztos ebben? Nem lehetünk elég óvatosak.

– Igen, biztos vagyok benne. A biztonsági őröknek pedig fel kellett volna jegyezniük, ha Don elhagyta volna az üzemet, majd később visszatért volna, de persze a baleset helyszíne autóval legalább tizenöt percnyire esik, a por nem lebeg sokáig, a vér

pedig pillanatok alatt megszárad a sivatagi levegőben. Don bolond, de nem ilyen értelemben – jelentette ki Virgil, majd témát váltott: – Ezek a vágatok a homlokokhoz vezetnek. A zaj, amit hall, a fúró- és rakodógépektől származik. A geológusok az érctartalom meghatározása céljából mintákat vesznek a homlokból, aztán bejelölik, hogy a bányászok hol dolgozzanak. A bányászok belefúrnak a homlokba, aztán felrobbantják a kőzetet. Az ércet felvisszük a zúzóba, majd a betonnal kevert meddőt visszahozzuk ide, és hagyjuk, hogy megszilárduljon. Aztán feljebb megyünk egy szinttel, és kezdjük elölről. Öt ilyen vágatban négy szinten bányásszuk az ércet. Csak ebben a telérben tíz homlokon dolgoznak a munkásaim, beljebb pedig további telérek ágaznak el a fő lejtaknából. Mit gondol, hol lehet az emberünk?

Tágra nyílt a szemem. Még mindig szédültem, nem tudtam rendesen tájékozódni, bőröm minden négyzetcentimétere alkalmazkodni próbált a megemelkedett hőmérséklethez és páratartalomhoz, valamint a levegőszállító csövek morajához és a fúrók és egyéb gépek állandóan lüktető zajához. Hol lehet MacCallum? Sejtettem, hogy a föld alatt van, de fogalmam sem volt róla, hogy pontosan hol.

– Hadd gondolkodjam egy percet! – kértem. Lassan átböngésztem az agytekervényeimet, mintha csak valamiféle irattárban keresgélnék. – Tudja, hol dolgozik egy Larry nevű bányász?

– A nagydarab pajút fickó?

– Igen. Tegnap este beszélgettem vele egy étteremben. A pincérnő említette, hogy prémiumot kapott. Úgy gondoltam, ez azt jelenti, hogy valaki segít neki.

Virgil szeme összeszűkült, közben lenyúlt, és újra beindította a motort. Hirtelen mozdulattal megfordította a traktort, majd visszavezette a fővágatba, és továbbdöcögve egyre mélyebbre süllyedtünk a föld gyomrában.

Néhány perc múlva Virgil befordult egy másik mellékalagútba. Félreállította a traktort, kiszálltunk, és elindultunk a fejtési front irányába. Körülöttem mindenütt hosszú fémbordák voltak az oldalfalakra és a mennyezetre erősítve.

– Mik ezek? – kérdeztem.

– Kőzethorgonyok – felelte Virgil túlkiabálva az egyre növekvő zajt, ahogy közeledtünk a folyamatosan dolgozó gépekhez. – A telérben járunk. Itt instabil a kőzet. A fővágat a teherbíró részben fut. Csak ott mélyítünk harántvágatot a telérbe, ahol nincs más megoldás. A bányászok munka közben építik be a kőzethorgonyokat, hogy megtartsák a főtét. A csavarok mélyen behatolnak a sziklába. Ezt még nem építették be – magyarázta, miközben megfogott egy megtermett embernél hosszabb vasrudat.

A tömör fém hirtelen jelentéktelennek tűnt a fejünk felett lévő boltozatra nehezedő hatalmas nyomáshoz viszonyítva. Az egyetemi órákon túlságosan sok történetet hallottam arról, hogy a szikla szó szerint felrobbant, miután a vele szomszédos kőzettömeg eltávolításával megszűnt a nyomás.

Lassan haladtunk előre a vágatban. Hamarosan olyan helyre értünk, ahol nem voltak rögzítő fémbordák és kőzethorgonyok. Mindenütt hegyes szikladarabok álltak ki a falból és a mennyezetből. Olyan érzésem volt, mintha besétálnék egy cápa szájába.

– Nézzen a lába elé, és vigyázzon, hogy ne üsse be a fejét! – figyelmeztetett Virgil. – Sőt, legjobb lesz, ha visszamegy a fordulóhoz és ott megvár. Ezt a részt éppen most robbantották ki. Larry még nem rögzítette a kőzethorgonyokat.

– De hallom, hogy ott elöl dolgozik valaki – ellenkeztem.

Virgil is hallotta a zajt. A sziklának ütődő fém hangját.

– Larry! – kiáltotta. – Te vagy az?

A zaj megszűnt.

Bányászruhába öltözött férfi bukkant elő a takarásból. Egyedül volt. Hosszú vasrudat tartott a kezében.

– MacCallum? – kiáltotta Virgil.

A férfi nem mozdult, de ahogy közelebb értünk, láttuk, hogy valóban Donald MacCallum az. Megdöbbenés helyett hanyag vigyor látszott az arcán, mintha csak azt mondaná: „Üdvözöllek benneteket a buliban.” Viszont még mindig a kezében tartotta a rudat. Megálltam ott, ahol voltam, vagyis hatótávolságon kívül.

Virgil válla megfeszült.

– Mindvégig itt voltál lent? – harsogta.

MacCallum mosolya kissé elhalványult, de szinte kuncogásszerű nevetés buggyant ki belőle.

– Óh, Virgil! Az embernek néha el kell vonulnia, hogy a föld néhányszor nélküle forduljon.

Virgil hátát a vágat falának vetette.

– Én meg napokig…

Ökölbe szorította a kezét. Figyeltem a viselkedését. Miután szembekerült azzal az emberrel, aki hetek vagy talán hónapok óta rengeteg kellemetlenséget okozott neki, meghátrált, ahelyett, hogy nekitámadt volna.

– Azt hittem, meghaltál – vallotta be fájdalomtól feszült hangon. Aztán hirtelen hatalmába kerítette a harag, és kiabálni kezdett: – Hogy a fenébe csináltad? Az embereim naponta lejárnak ide! Senki nem szólt nekem semmit!

MacCallum a sziklának támasztotta a rudat, aztán teljesen lazán vállat vont, mintha Charlie Chaplin bányászruhába bújt volna.

– Óh, Larry már jól kitapasztalta, mikor jönnek a látogatók. Olyankor int nekem, én pedig eltűnök szem elől. Senki nem számított arra, hogy itt talál, így nem is vettek észre. Olyan ez, mint az aranykutatás. Minden lehetőségre nyitottnak kell maradni.

– A szívbajt hoztad rám – felelte Virgil még mindig mérgesen.

– Ugyan már, Virgil, nem akartam neked kellemetlenséget okozni. Tudom, hogy figyelned kell a biztonsági mutatóidra, meg minden, de nem gondoltam volna, hogy… szóval érted.

Virgil arca lámpáink gyér fényében kísértetiesen sápadtnak látszott.

– Azt hittem, megharagudtál a veszekedésünk miatt…

MacCallum újra nevetésben tört ki.

~ Micsoda? Arra gondolsz, amikor a térkép miatt vitatkoztunk? A fenébe is, Virgil, *annál* keményebb fából faragtak! Csupán szükségem volt egy kis időre, ennyi az egész, és… hát… – Don arca elkomorult. – Nem, egyáltalán nem játszottál szerepet abban, hogy lejöttem ide – közölte, majd rám nézett.

Vajon Virgil helyesen ítélte meg MacCallumot? Úgy döntöttem, megvizsgálom az egyetlen megmaradt lehetséges magyarázatot arra, hogy miért rejtőzött el Don Virgil és a többi felszínen élő embertársa elől.

– Üzenetet hoztam önnek – szólítottam meg.

– Tényleg? Miféle üzenetet?

– Sam meghalt az éjjel. Az a TGH-hivatalnok pedig, aki miatt aggódott, eltűnt. Többé senki nem árthat neki.

MacCallum lehorgasztotta a fejét, sisaklámpájának fénye a földre vetődött. Egy ideig szótlanul állt, majd azt kérdezte:

– Rosebudban halt meg?

– Igen.

– Helyes.

Amikor felemelte a fejét, láttam, hogy könnyben úszik a szeme. Ő nem lehetett gyilkos.

– Azt hiszem, most már nyugodtan előjöhet – javasoltam.

MacCallum bólintott.

– Mi a fenéről beszélnek? – kérdezte Virgil.

Én válaszoltam MacCallum helyett.

– Azért rejtőzött el idelent, hogy egy öreg barátja békében halhasson meg. Ön meg akarta kezdeni a munkát a második ütemben. Ott lakott az öreg.

– Amint megkéred az engedélyt, az a fontoskodó, túlbuzgó, új aktakukac a TGH-tól azonnal kiszállt volna terepszemlére. Egy pillanat alatt kilakoltatta volna Samet – magyarázta Don.

Virgil megcsóválta a fejét, majd így szólt:

– Tudod, hogy még ki halt meg?

– Hát, Pat Gilmore-ról hallottam – felelte MacCallum, és belerúgott egy kőbe. – Szegény nő. Nagyon sietett, ugye? És…

– Egy pillanat! – vágott közbe Virgil. – Ha nem Don gyilkolta meg Patet, akkor ki tette?

– Kyle Christie – kottyantottam ki. Tom Latimernek igaza volt. Tényleg szükségem van valakire, aki megtanít a szakma fortélyaira. Például arra, hogyan kell tartani a számat.

– Hát ezt meg honnan a pokolból veszi? – kérdezte Virgil követelőző hangon.

– Ön vagy John Steinhoff leírta-e valakinek a baleset helyszínét?

– Dehogyis. Obernick megtiltotta. Én egészen biztosan nem, Johnért pedig kezeskedem. Évtizedek óta ismerem.

– És meddig égett a bozóttűz?

– Két napig.

– Akkor, aki másnap reggel le tudta írni a helyszínt, az biztosan látta – feleltem. – Kyle tudta, hogy a kocsi felborult, és azt is, hogy hol. Honnan tudta? Ezenkívül ott van a szakértői vélemény. Pat Gilmore-t felülről ütötték fejbe egy négyszögletes végű tárggyal. Valószínűleg mintavevő csákánnyal. Minden geológusnak van ilyen. Tudomásom szerint Kyle itt az egyetlen, aki elég magas ahhoz, hogy egy termetes nőt felülről fejbe csapjon. – Hozzátettem: – Umberto Rodriguez szintén halott.

MaeCallum előbb rám nézett, aztán Virgilre. Várta, hogy mi következik. Virgil így szólt:

– Isten tudja, miért, valaki a kocsijával együtt belökte egy bányaaknába a Kamma-hegységben.

MacCallum fájdalmasan hunyorított. Átvettem a szót:

– Pat Gilmore halálát nem baleset okozta. Meggyilkolták. Reméltem, hogy segít nekem felderíteni az ügyet.

MaeCallum fürge szemét rám emelte, arcizmai megfeszültek a gondolkodástól.

– De ki tehetett ilyet? – kérdezte.

Virgil éles pillantást vetett MacCallumra.

– Fogadok, hogy a cimborád, Kyle volt az – jelentette ki.

MacCallum félrebiccentette a fejét, így felelt:

– Áh, nem bírod ezt kiverni a fejedből, ugye? A francba, Virgil! Kyle egy ostoba fajankó. Nem árt a…

Virgil harsogva fojtotta bele a szót MacCallumba.

– Az biztos, hogy nem viselkedik kellő tisztelettel a nők iránt!

MaeCallum a földre meredt.

– Senki sem tökéletes, Virgil.

– Még hogy nem tökéletes! Teljesen reménytelen eset. Szép kis pár vagytok ti ketten. Találtatok valamit ott a Kammában! Titkolóztok előttünk!

MaeCallum széttárta a karját.

– Titkolózunk előttetek? Igazad van, Virgil, tényleg találtam valamit, de vajon azt találtam meg, amire szükséged van? Mind a ketten jól tudjuk, hogy igen ritka az olyan kutatási célpont, amely beváltja a hozzá fűzött reményeket. Valóban találtam egy telért, de a fenébe is, mindenki tudja, hogy ebben a hegységben van ércesedés. Már a születésünk előtt egy évszázaddal is tudták. Az is igaz, hogy a mozaikokból már nagyjából összeállt bennem a kép, de… Ugye ezzel nem azt akarod mondani, hogy bevetted Chittenden süket dumáját? Az az ember komédiás!

Nyilvánvaló volt, hogy Virgil elhitte a főnöke dajkameséjét. Vagy legalábbis szerette volna elhinni. Újra nekidőlt a falnak, a bánattól elkerekedő szemekkel, üresen bámult maga elé. Elfordultam, és a szemem sarkából észrevettem egy fénypontot. Az előző pillanatban még nem volt ott. A törmelékes talajon óvatosan elindultam a forduló felé, hogy megnézzem, honnan ered.

Ekkor a fény hirtelen kialudt, mintha valaki kikapcsolt volna egy lámpát.

– Ki van ott? – kérdeztem sisaklámpámat ide-oda mozgatva.

A fénycsóva váratlanul két emberi lábra tévedt. Abban a pillanatban, amikor visszafordítottam, és felfelé mozdítottam a lámpát, hallottam a sziklának ütődő vas hangját, és amint megtaláltam a célpontomat, láttam, hogy Kyle Christie a felettünk lévő szikla felé emeli a karját. Beszorította a vasrudat a cápafogak közé.

Sarkon fordultam, és futni kezdtem, közben sikítva próbáltam figyelmeztetni Virgilt és MacCallumot. A következő pillanatban a föld felmorajlott, valami hatalmas tárgy hátba vágott, és előrelökött. Úgy kenődtem fel a homlokfalra, akár egy tojás. Az összes levegő kipréselődött a tüdőmből. Az agyam felmondta a szolgálatot. A testem megmerevedett, és elsötétült előttem a világ.

38.

Éreztem, hogy erősen cseng a fülem, és lassan visszanyerem az eszméletemet. Próbáltam levegőt venni, de hiába. Ismeretlen ujjak tapogatták meg az arcomat, behatoltak a számba, visszahúzódtak, majd az arcomon lefelé haladva elérték és megtapogatták a nyakamat.

– Hall engem? – kérdezte egy halk, izgatott hang. – Lélegezzen már, a fenébe is!

Lassan rájöttem, hogy a hang azért tűnik olyan halknak, mert cseng a fülem.

– Jól van? – kérdezte könyörögve a hang.

Megpróbáltam válaszolni, de képtelen voltam rá. A dermedtség fokozatosan fájdalommá változott, aztán kikövetkeztettem, merre van fent és lent. Az alattam lévő szikla nyomta az arcomat és a hasamat, rajta feküdtem. Viszont nem tudtam lélegezni. Aztán hirtelen a levegő fájdalmasan megtöltötte a tüdőmet, és a mellkasom visszanyerte eredeti alakját. Köhintettem egyet. Kinyitottam a szemem, de nem láttam semmit. A kéz újra megérintette a kezemet, ezúttal más szögből.

– Hála istennek, él – szólt a hang, már egy kicsit hangosabban. – Tudja, hol van Virgil? Esetleg rajta fekszik? Várjon! Azt hiszem, megtaláltam a lámpámat.

A szemem előtti tér koromsötétről szürkére változott. Úgy láttam, mintha szürke hó kavarogna az arcom előtt. Próbáltam mozogni, de nem sikerült.

– Most megvizsgálom a hátát és a lábát – közölte Don, még mindig szinte elveszett a fülemet kitöltő szörnyen hangos csengésben. – Szóljon, ha valahol fájdalmat érez!

A jobb lábamba belenyilallt a fájdalom.

– Ott! – mondtam a fájdalom csúcspontja felé mutatva.

Don végigtapogatta a lábamat: – Eltört – közölte.

– Mi lökött el?

– Az omlás keltette hullám. Szerencsénk, hogy a központja távolabb esett tőlünk. A francba, ott van Virgil!

A kavargó porfelhőn keresztül láttam, hogy Virgil az oldalán fekszik, kék inge alig felismerhető a testét borító kőhalom és szürke porlepel alatt. A törmelék elborította a lábát, de a sisakja még mindig a fején volt. A szája erőtlenül mozgott. Négykézláb odamásztam hozzá, és a szájához tartottam a fülemet.

– Elfelejtettem imádkozni – suttogta. – Rémálmok…

– Tartson ki, Virgil! – biztattam zihálva. – Kivisszük *innen*. Elmúlnak a rossz álmai.

MacCallum letakarította a törmeléket, és lassan kiszabadította a férfi lábát.

– Jaj! Súlyos a sérülése.

Odanéztem. Virgil lábát kőporral kevert vér borította. A sisaklámpám az omlás miatt felmondta a szolgálatot, ezért lecsatoltam az övemet, és átnyújtottam MacCallum-nak, hogy szorítókötéssel elállíthassa a vérzést. Virgil szaggatottan kapkodta a levegőt. Aztán leállt a légzése. Megpróbáltam a nyakán kitapintani a pulzusát. Nem találtam meg. Ezután megnéztem, hogy eltörtek-e a bordái, és felkészültem az újraélesztésre. Levettem a sisakját, szabaddá tettem a légútjait, a szájára tapasztottam az ajkamat, és a tüdejébe fújtam a levegőt. MacCallum mindkét tenyerét Virgil szívére tette, és elkezdte ütemesen nyomkodni a mellkasát.

39.

Az újraélesztés meglehetősen sajátos módja a férfiakkal való ismerkedésnek. Hallottuk, ahogy Virgil bordái recsegnek-ropognak, majd a tüdeje ráeszmélt, hogy mi a feladata, és újra működni kezdett, de a pulzusa továbbra is szapora és gyenge maradt. Nem nyitotta ki a szemét. Nem szólalt meg.

– Valahogy ki kell vinnünk innen – szólt MacCallum. – Megnézem, hogy ki lehet-e jutni.

Nagy nehezen felkapaszkodott a laza törmelékhalomra, és felmérte a helyzetet, engem pedig otthagyott a bársonyos sötétségben. Virgil kezét fogtam, közben MacCallum apró, imbolygó lámpáját figyeltem, és megpróbáltam nem gondolni arra, mi lesz, ha Don nem jön vissza, mert maga alá temeti a lezúduló törmelék.

Végtelenül hosszúnak tűnő percek elteltével meghallottam az üregben furcsán tompa hangját:

– Nincs kiút – állapította meg. – Egy nagy sziklatábla fekszik a halom tetején. Ha hozzányúlok, vagy alatta bármit megmozdítok, ránk zuhan, akár egy ágyúgolyó. Tehát maradjon veszteg! Virgil hogy van?

– Még él – feleltem.

MacCallum sisaklámpája újból imbolyogni kezdett. Próbáltam úrrá lenni a kétségbeesésen, amely egyre inkább elhatalmasodott rajtam, és így szóltam hozzá:

– Ha ott fenn összezúzza a törmelék, akkor itt maradok egyedül a sötétben két halott férfival. Kérem, jöjjön le onnan!

MacCallum lámpája újra a felénk mutató, óriási késéire emlékeztető szikladarab felé fordult. Lekuporodott, minden oldalról megvizsgálta a sziklát, hogy ellenőrizze első megfigyeléseit. Végül megfordult, és óvatosan, négykézláb

ereszkedett le a lejtőn, akár egy pók. Úgy láttam, hogy villog a lámpája.

– Lemerülőben van az akkumulátora? – kérdeztem.

MacCallum bólintott:

– Már ki akartam cserélni. A tartalékot száztonnányi szikla borítja. Virgilé tönkrement. A magáé hogy áll?

Don Virgil összezúzott lábához nyúlt, és finoman levette az akkumulátort az övemről. Láttam, hogy ugyanolyan sorsra jutott, mint Virgilé.

– A jó hír az – szólt MacCallum –, hogy az akkumulátor megvédte a veséjét az ütéstől.

– Most mihez kezdünk? – kérdeztem a szokásosnál fél oktávval magasabb hangon.

– Várunk – felelte a férfi. Egy pillanatra meglazította, majd újra megszorította Virgil lábán a szorítókötést. Ezután átlépett felettem, ülőhelyet keresett magának, levette a sisakját és az övét, majd félretette őket. A kézfejével megdörzsölte a szemét, és ujjaival beletúrt a hajába. Aztán a sisaklámpája felé nyúlt, és kikapcsolta.

– *Sötétben* várunk? – pihegtem.

– Igen. Kímélnünk kell az akkumulátort.

Megpróbáltam elterelni gondolataimat a tőlem mindössze néhány centire végződő, kényes egyensúlyban álló törmelékhalomról. Igyekeztem nyugodtan lélegezni. Próbáltam megfeledkezni a lábamban lüktető fájdalomról. MacCallum a sötétben megtalálta, és gyengéden megfogta a kezemet, hogy megnyugtasson.

– Ne aggódjon! – biztatott. – A jó emberek már tudják, hogy mi történt. Értik a dolgukat.

– Tehát megbízik bennük – feleltem.

– Meg.

A percek múltak a sűrű sötétségben.

– Milyen érzés?

– Mire gondol?

– Valakire rábízni az életét.

MacCallum nem válaszolt azonnal, de aztán így szólt:

– Olyan, mintha az embernek sok testvére lenne. Előfordul, hogy veszekszik velük, de amikor bajba kerül, számít a segítségükre. – Újra megszorította a kezemet. – Hogy van a lába?

– Fáj. Rendbe fog jönni – tettem hozzá reménykedve. – Volt már valaha ilyen teljes sötétségben?

– Sokszor. Mindig megnyugtat – felelte ásítva.

– Mi vonzza ide le a férfiakat? – kérdeztem, hogy tovább beszéltessem. Abban a pillanatban akár arra is megkértem volna, hogy mondja el a gettysburgi beszédet,[28] csupán azért, hogy halljam a hangját.

Egy ideig fontolgatta a választ.

– Amikor itt lent vagyok, belefúrok a sziklába, és új homlokot tárok fel, szó szerint olyasmit látok, amit előttem még senki más. Ez olyasmi, mintha jelen lennék a teremtés pillanatában.

A felfedezés pillanata. Mindig új, mindig csodálatos. Belekapaszkodtam az általa keltett érzésbe. Megtaláltam a napfelkeltében, egy frissen kinyílott virágban, vagy egy olajvállalatnál a terepről nemrég behozott fúrólyukszelvények helyes rétegazonosításában. Abban a pillanatban a sötétség nem volt annyira rémisztő. Ez a pillanat azonban nem tartott sokáig.

– Maga szerint mi lesz velünk? – kérdeztem.

– A jövő csalóka dolog – felelte MacCallum.

– Nem fél? – lihegtem, és a sötétségben előttem tornyosuló soktonnányi sziklára gondoltam, amely csak arra vár, hogy az első rengés hatására meginduljon felém. Eszembe jutott, milyen értelmetlen lenne, hogy életben maradtam, ha akkor halnék meg, amikor a mentőosztag a segítségemre siet.

---

[28] Abraham Lincoln elnök leghíresebb, 1863. november 16-án elmondott beszéde, amelyben *„a nép által a népből választott, a népért dolgozó kormányzat”* alapelvében az amerikai demokrácia eseményeit fogalmazta meg. (A ford.)

– Addig nem, amíg játékban vagyok – felelte MacCallum, majd rövid, mámoros kacaj szakadt fel belőle.

– Hogy tudja megőrizni a hidegvérét? – kérdeztem.

– Mi mást tehetnék? A múltat többé-kevésbé pontosan feltérképezhetjük, a jövő viszont ismeretlen terület. Nem tudok változtatni a helyzeten. Fogalmam sincs, mennyi szikla omlott le. Csak kifáradok, ha emiatt aggódom. Így hát másokra bízom a dolgot.

– Itt vagyok koromsötétben egy komplett őrülttel összezárva – válaszoltam.

– Miért mondja ezt?

– A bányaomlás, amelyet ráadásul a régi társa okozott, teljesen elszigeteli a felszíntől, maga pedig csupán annyit érez, hogy álmos?

– Ezt Kyle csinálta? Maga félrebeszél. Az az ember a légynek sem tudna ártani.

– Egymillió dollárt veszít a részvénypiacon, és úgy tesz, mintha pókeren nyerték volna el az aprópénzét.

– Ez nem annyira vicces – mondta bosszúsan –, de végül is játék az egész, és én még mindig a játéktéren vagyok. A fenébe is, arany vesz körül. Miért kellene aggódnom?

Arany? Legszívesebben felsikoltottam volna. Nem aranyra van szükségünk, hanem vízre, élelemre és orvosra.

– Maga őrült. Azt hiszi, hogy az arany mindig kihúzza a csávából? Pénznek tekinti, mint a többi ütődött, aki valaha csákánnyal egy vízmosásba tévedt?

– Téved. Számomra csak fém.

– De hiszen Rudolf azt mondta…

– A rénszarvas? – vágott közbe MacCallum nevetve. – Ez a vészhelyzetek fizetőeszköze. Jöhet forradalom, pestis vagy bármilyen katasztrófa, az arany előtt mindenki meghajol.

– És mindig lesz értéke?

– Dehogyis. Ha minden összeomlik, teherré válik. Akkor a töltényhüvely is többet ér majd nála – felelte ásítva. – De nem hiszem, hogy ez valaha is bekövetkezik. Nagyon is jól tudunk alkalmazkodni a változásokhoz. A technikai fejlődés túlságosan előrehaladt. A hűtőszekrény és a videó életünk nélkülözhetetlen részévé vált. Néhányan még a pestist is túlélik. Különben az arany ma már szinte jelentéktelen szereppel bír az elektronikus formában áramló pénzhez képest.

Hallottam, hogy mocorog a sötétben, mint a kutya, amelyik alvás előtt kényelembe helyezi magát.

Elhaló hangon kérdeztem: – Ugye nem akar elaludni?

– Jobb lesz, ha kipihenem magam. Később szükségem lesz az erőmre.

Fél perc múlva hallottam, hogy egyre hangosabb szuszogása halk horkolásba csap át. MacCallum, a bizalommal eltelt egér elaludt az üregében. Én viszont nem vagyok egér. Legalábbis még nem, és talán soha nem is leszek.

Megpróbáltam emlékezetembe idézni az ugróegér történetét. Nyugati kalandozásaim során egyik este gyorsan elolvastam azt a történetet, amely a gyógyító kerék önvizsgálat-irányához kapcsolódik. Az ugróegér egyre csak a hegyet kereste, hogy felmászhasson rá, és letekinthessen a világra, de útközben találkozott két hatalmas, beteg vadállattal. Csak az egér szeme gyógyíthatta meg őket. Odaadta nekik mindkét szemét. Így aztán amikor végre felért a hegytetőre, már nem látott semmit. A félelemtől reszketve feküdt, és várta, hogy a sas lecsapjon rá, és megegye. Most én is úgy reszkettem, mint egy egér, és én sem láttam semmit.

Hogy végződött a történet? Az ugróegér felébredt, és rájött, hogy *ő* a sas. Mit is mondott nekem Peggy aznap a repülőtéren? Minden erőmet összeszedve próbáltam felidézni a szavait, megnyugodni, összpontosítani. A sas a keletet, a megvilágosodást jelképezi. Teljes sötétségben ültem, és a kezemet Virgil pulzusán

tartottam. Még mindig élt, de már nem sok választotta el a haláltól. A lábamat átjárta a fájdalom. A testem ezer helyen sajgott, és egy cseppet sem javított a helyzetemen, hogy kemény sziklaélekre támaszkodtam. Úgy éreztem, mintha a tüdőm tele lenne ólommal.

Kezdtem aggódni a levegő minősége miatt. Egyre melegebbnek és fülledtebbnek éreztem. Vártam, próbáltam nem gondolni semmire, tudomást sem venni a bensőmben sakálként leselkedő félelemről. Lehunytam a szemem, és úgy tettem, mintha a sötétséget én idéztem volna elő.

Csukva van. Kinyithatom? Ha kívül nincs fény, akkor magamba nézek. Mit is mondott nekem Ray? A fülemben hallottam a hangját: A *szíved olyan, akár a tűz*...

Azt kívántam, bárcsak ott lenne a közelemben. Hagytam, hogy a szívem láthatatlan napként felkeljen a sötétben, és a keresésére induljon. Egész lelkemmel ezt kívántam.

A szemmel láthatatlan fényesség lassan átjárta a testemet. Miközben csukott szememből potyogtak a könnyek, szavak nélkül üzentem Raynek, hogy élek, és szeretem. Meséltem neki furcsa, új barátomról, MacCallumról, mosolyogtam rajta, hogy mennyire szeretik egymást a feleségével. Megkérdeztem tőle, vajon mi is elérjük-e ezt. Nem kaptam választ.

Egyre múltak a percek.

Kinyitottam a szemem. Még mindig teljesen sötét volt.

A hangokat eleinte úgy fogtam fel, mint a föld leheletét. Inkább éreztem, mint hallottam őket. Aztán elnyomták a fülemben még mindig érezhető lüktetést, az egyik oldalról hallható halk horkolást, és a másik oldalról jövő száraz, erőtlen pihegést.

– Don! Ébredjen! – szóltam oda MacCallumnak.

– Mi az?

– Hallom őket.

A hangok egyre erősödtek. Némán imádkoztam, hogy a gépek keltette rezgés miatt ne csússzon ránk a szikla. A farmernadrágom zsebébe nyúltam, megmarkoltam a rézlapocskát, és Rayre gondoltam.

Emberi hangokat hallottam.

– Don! – suttogtam.

Hallottam, ahogy neveket kiáltoznak:

– Virgil! MacCallum!

Engem nem szólítottak a bányászok. Ez azt jelentette, nem tudják, hogy itt vagyok. Ebből az következett, hogy Kyle-nak sikerült elmenekülnie. Egy pillanatig ott akartam maradni a sötétben, ahol nem találhat meg.

Egérré váltam.

MacCallum lassan felállt, felkapcsolta a lámpáját, és válaszolt nekik, figyelmeztette őket a halom tetején fekvő kőtáblára. Megköszönték, aztán hallottuk, hogy balra fordulva próbálják megkerülni.

– Befecskendezzük betonnal! – kiáltotta valaki.

– Nincs rá idő! – felelte MacCallum. – Virgil rossz bőrben van. Gyorsan ki kell vinnünk innen! – Aztán hozzám fordult: – Még mindig tapintható a pulzusa? – kérdezte.

– Igen. Kapcsolja vissza a lámpát! Rakjuk körül Virgilt szikladarabokkal! Ha megindul a törmelék, legalább a kisebb köveket felfogják.

Az arcomba világító fény elvakított. Egy percig minden vérnarancs színben úszott, aztán hozzászokott a szemem. MacCallum lehajolt, és egy kis időre újra meglazította, majd megszorította Virgil lábán a kötést, aztán elkezdte egymásra rakni a köveket.

A percek lassan csordogáltak, akár a testünkből kifolyó, éltető nedvek. MacCallum a törmelék felé, a hangok irányába fordította a lámpát. Hirtelen egy másik, intenzívebb fénycsóva hatolt be, és felsóhajtottam. Túléltük.

40.

Stephen Giles öles léptekkel haladt a San Franciscó-i Nemzetközi Repülőtér előcsarnokában, jegyét izzadó tenyerében szorongatta, egész testét átjárta a várakozás feszültsége. *Végre megkaptam! Hála istennek, eszembe jutott megkérdezni a postamestert, hogy nem tették-e véletlenül a szomszédos postafiókba a levelet!* A pokolba Morgan Shumwayjel. Ő, Stephen Giles már egy pillanatig sem tudta elviselni a szégyent, hogy igénytelen köztisztviselő maradjon. Hacsak egy hétre is, de levedli a régi bőrét, és vele együtt a szegénységben eltöltött éveket, és az üdülőhelyen talán – sőt egészen biztosan – kifinomult, nagy hatalmú emberek társaságában töltheti az idejét, akik egyenrangúként kezelik, befogadják maguk közé, és ezáltal teljesen átalakulhat azzá az emberré, akinek mindig is lennie kellett volna…

A tömegből odalépett hozzá egy férfi:

– Ön Stephen Giles? – kérdezte.

Stephen visszafojtotta a lélegzetét.

– Letartóztatom bűnszövetkezetben elkövetett csalásért – közölte a férfi, miközben bilincset kattintott Stephen csuklójára, és ezzel összegyűrte frissen keményített kézelőjét. – Jogában áll hallgatni. Jogában áll…

Stephen már nem hallotta a férfit. Zúgott a füle. Ezernyi dühödt, kétségbeesett hang tengerében fuldoklott.

Shirley Cook az ölében fekvő macska puha szőrét simogatta. Az állat dorombolt. Ez a hang jóval kedvesebb volt a fülének, mint amit éppen az imént hallott a rádióban. Baleset történt a Gloriana bányában. Egy férfi meghalt, a másik súlyos állapotban van. A könnyű sérüléseket szenvedett harmadik férfit és egy nőt a winnemuccai kórházban ápolják.

– Különös dolog az élet, cicus – mondta szomorúan a macskának.

Az állat dorombolással válaszolt. Shirley továbbsimogatta.

Laurel Dietz a Granville bányavállalat központjában, Chittenden irodájában állt, az íróasztalhoz tartozó nagy, forgó karosszék mögött. Tudta, hogy Chittenden eltűnt, ámbár a többiek még mindig úgy szaladgáltak összevissza, mint a patkányok, és azt találgatták, vajon az előző éjjel hová repült a vezérigazgató a cég átkozott gépével. Svájcba, Panamába vagy a Kajmán-szigetekre távozott, olyan csinos kis helyre, ahová a hozzá hasonló rágcsálók leléptek, hogy boldogan éldegéljenek az elraktározott dión.

Nem, a dió-hasonlat téves képzeteket kelt. Chittenden egy romantikusabb figura, a kalóz mai megfelelője volt. Kirabolta a gazdagokat, és… zsebre tette a zsákmányt.

Laurel szívére nehéz súly nehezedett. Nem mintha erkölcsi alapon bírálta volna a főnökét. Eszébe sem jutott. Ezen a délelőttön az a tudat nyomta a lelkét, hogy tervei ismét zsákutcába jutottak. Arról álmodott, hogy egy napon majd ő ül ebbe a székbe, felkapaszkodik a cég ranglétráján, és saját ravaszsága révén elfoglalja Chittenden helyét. Az eszébe sem jutott, hogy éppen a főnöke fogja csúnyán keresztülhúzni a számításait.

Egy perc alatt áttekintette a fejében lévő „irattárat”, hogy ellenőrizze, menet közben nem hagyott-e figyelmen kívül valamilyen jelet, vagy nem fordult-e valahol rossz irányba. Egy pillanatra felmerült benne, nem lett volna-e helyesebb, ha Nevadából jövet a hosszú repülőúton előreül a másodpilóta helyére, és Chittenden combjára teszi a kezét. De nem, Laurel tudta a választ erre a kérdésre. Mindenképpen ugyanez lett volna a vége. Ő pedig a hatalom székébe akart ülni, nem mögötte várakozni.

A szék most szó szerint üres volt, és hívogatóan állt előtte. Beleülhet, ha csak egy pillanatra is. Senki sem fogja megtudni vagy rossz néven venni. Közelebb húzódott a székhez, kezét a karfára tette, hogy maga felé fordítsa, közben szinte szexuális izgalom járta át a testét…

A háta mögött kinyílt az ajtó.

– Mit keres itt? – vonta kérdőre bosszúsan a vezérigazgató titkárnője. – Mégis kinek képzeli magát, hogy csak úgy besétál Mr. Chittenden irodájába?

Laurel elengedte a széket, és rámeredt. *Majd máskor,* gondolta magában. *Hosszú még az éjszaka.*

Morgan Shumway tehetetlenül állt hálószobája ajtajában, miközben az FBI-nyomozók tovább turkáltak a szekrényében. Egész teste idegennek tűnt számára, mintha valaki másé lenne. Éppen akkor csomagolták be a cipőit, úgy emlékszik, letisztította őket. Találhatnak vajon rajta valamit, ami a nevadai hegyhez és annak az utálatos embernek a maradványaihoz köti, miután lesúrolta és bőrápolóval bekente a sötétbarna cipőt? Elégette a tóparton viselt ruháit, és alaposan kitisztította minden ruhadarabját, amely a bűzlő hullával megtett pokoli utazás alatt rajta volt. Biztos volt benne, hogy semmit nem fognak találni.

Az egyik nyomozó éppen elővette a szekrényből az olyannyira kedvelt, krémszínű Stetson kalapját. *Mit művel ez az ember a kalapommal? A kalap nem árul el nekik semmit! Te jó ég, a gazember mosolyog!* Shumway gyomra felkavarodott.

A magas, erősen őszülő, rövid hajú nyomozó vigyorrá szélesedő mosollyal közeledett hozzá, közben a Stetsont kesztyűs kezébe fogta. Nyilván így akarta elkerülni, hogy idegen anyag kerüljön egy tárgyi bizonyítékra. Így szólt:

– Ezt is magunkkal visszük, Mr. Shumway. Az emberek általában megfeledkeznek arról, hogy a kalapjukat is kimossák. Beadják a ruhájukat a tisztítóba, lelocsolják és kefével lesikálják a

cipőjüket, de a kalapjukról elfeledkeznek. – A férfi óvatosan felfordította a kalapot, és megvizsgálta a belsejét a szalagnál. – Leizzadt, amikor lejött a hegyről, miután belökte a hullát a bányaaknába. Tovább izzadt, amikor a férfi, aki arra várt, hogy elvigye önt a főnökéhez, a kihalt úton kis híján elgázolt egy öregembert, amitől ön pánikba esett, kiugrott, az öreget hátulról fejbe verte, hogy elfelejtse, amit látott. Ön teljesen leizzadt. Egy pillanatra levette a kalapját, és megtörölte a homlokát. Aztán újra feltette, így ni, s ami addig a kezén volt, most itt van ezen a bőr béléssszalagon.

Morgan Shumway kétségbeesetten meredt a kalapra, mert tudta, hogy börtönbe fogja juttatni. Aztán újra a nyomozóra pillantott, hogy lássa, blöffölt-e. Legnagyobb rémületére a férfi úgy nézett rá, mintha a tekintetével be akarna mászni az agyába.

41.

A kocsim a Gloriana bánya és Winnemucca közötti úton tönkrement, és az út mellett várta, hogy elszállítsák a roncstelepre. Tom vezette, mert engem a mentő szállított el, Virgil Davist pedig helikopterrel vitték a renói kórházba, mivel túl gyenge volt a hosszas zötykölődéshez az úton. Úgy tűnt, hogy a világ darabjaira hullik.

Tom rövid időre benézett a kórházba, mielőtt Faye visszarepítette Salt Lake Citybe. Megszorította a kezemet, mialatt a baleseti osztályon vártam, hogy megröntgenezzenek.

– Miközben titeket igyekeztek kiásni, találtak egy holttestet a törmelék alatt. A felismerhetetlenségig összeroncsolódott. Van ötleted arra, hogy ki lehetett?

– Kyle Christie – feleltem, miközben forgott velem a szoba. – Közvetlenül az omlás előtt láttam.

Tom kacsintott, majd újra megszorította a kezemet. Kis idő múlva így szólt:

– Eltört a lábad, tetőtől talpig csupa zúzódás a tested, kimerültél – sorolta könnyben úszó szemmel. – Legalább holnap reggelig benntartanak megfigyelésre.

– Megfigyelés – ismételtem zavartan. Ez a szó abban a pillanatban szinte misztikus értelmet hordozott számomra. – Fontos a tisztánlátás.

– Nem akartam, hogy ez történjen veled – válaszolta Tom.

– Ostoba voltam. Megfizettem érte.

– Engedd, hogy kiképezzelek! Kérlek!

Forró könnyek törtek elő a szemhéjam alól.

– Új kocsit kell venned – folytatta Tom. – Ezért állást kell találnod. Egy magadfajta balhés csajnak mindig akad hely az FBI-nál.

Tompán felnevettem.

– Szervezetek. Egyik olyan, mint a másik. Ilyen alapon akár a mormon egyházba is beléphetnék.

– Gondold át az ajánlatot! – kérte Tom, aztán gyengéden megérintette az arcomat.

Amikor a késő délutáni nap fénye kezdett besütni az ablakokon, az ápolónők bevittek az egyik kórterembe. Köd borult az agyamra, amely száműzte a gondolatokat.

Már majdnem véget ért a látogatási idő, amikor egy nő jelent meg a szobában. Nem mutatkozott be, mégis tudtam, hogy kicsoda. Az északi pajút törzsre jellemző fekete haja, széles, kiálló arccsontja volt, és sugárzott belőle misztikus belső nyugalma. Fejbiccentéssel üdvözölt. Miután ugyanazzal a gesztussal viszonoztam a köszönést, odalépett az ágyam széléhez, majd egy sastollakból készült seprűvel az arcom és a testem felett végigsimította a levegőt. Aztán így szólt:

– Holnapra jobban leszel. Double Springsnél várlak, a Black Rock sivatagban, a fehér ember által kitaposott út mentén.

Megpróbáltam elmagyarázni neki, hogy a kocsim felmondta a szolgálatot, sőt ami még ennél is rosszabb, a lábam annyira fáj, hogy ki tudja, meddig nem vezethetek, de ő csak annyit mondott:

– Mindig el lehet jutni oda, ahová az ember igyekszik – azzal elment. Csak akkor vettem észre, hogy enyhült a fájdalmam.

Reggel a felkelő nap első sugarai rózsaszínűre festették a plafont, én pedig megpróbáltam higgadt maradni, miután elmúlt a fájdalomcsillapítók és nyugtatók hatása. A múlt, a jelen és a jövő a mennyezet kazettái közötti repedésekben adott randevút egymásnak, miközben úgy éreztem, hogy a föld imbolyog alattam. Összezúzott, kábult állapotomban mintha érzékeltem volna a felgyűrődő és eltávolodó kőzetlemezekből áradó féktelen energiát. Új repedések nyíltak, amelyekben a mélyből feltörő forró lehelet csillogó arany-teléreket hozott létre. A kép gyönyörű és egyben rémisztő is volt.

Kilenckor Faye bedugta az orrát az ajtón.

– Magammal hoztam valakit, aki szeretne meglátogatni – újságolta. – Megfésüljem a hajadat? Szörnyen kócos vagy.

Éppen kinyitottam a számat, hogy megkérdezzem, ugyan ki a fenének a kedvéért kellene megfésülködnöm, amikor Ray belopódzott az ajtón. Zavartnak látszott. Odalépett az ágyam széléhez, lehajolt, és gyengéden szájon csókolt. Ahogy felegyenesedett, huncut mosoly jelent meg az arcán.

Visszamosolyogtam rá.

– Azt hiszem, ez az egyetlen lehetőséged arra, hogy ágyban láss.

Szélesebb mosoly és szemöldökrándítás volt a válasz.

– Volna kedved eljönni velem a sivatagba? – kérdeztem. – Pontosabban Black Rockba.

Ray megfogta és megszorította a kezemet. Aztán az ajtó felé fordult, és hangosan megköszörülte a torkát. Faye újra bedugta a fejét az ajtón.

– Le tudsz szállni egy kiszáradt tómederben? – kérdezte Ray.

Faye szeme felcsillant: – Persze.

Faye leheletfinoman tette le a Cheyenne-t a sivatag elképesztően sima talaján a Black Rock-hegylánc és a Calico-hegység közötti sávon, majd gurulva pár száz méternyire megközelítette azt a helyet, ahonnan a terepjárók keréknyomai a partot övező homokbuckák felé vezettek. Leállította a motort, kiszálltam, és ide-oda sántikáltam a kiszáradt tó repedezett, szikes, fehér medrében, amíg két útitársam kiékelte a kerekeket. A tó magas hegyláncok között kiszélesedő medre ötven kilométerre nyúlt el dél felé. Messzi porcsíkok mutatták, hogy az őrült terepjárósok merre száguldoznak a hőségben. Még távolabb egy szárazföldi vitorlás vitorlája hasította a levegőt eszeveszett sebességgel.

Társaim cipelték a kempingfelszerelést, amelyet megboldogult autómból és Faye gépének rakteréből szedtünk

össze, én pedig a mankóimra támaszkodva, bicegve követtem őket. Sokszor meg kellett pihennem, de a fájdalmam furcsa módon nem nőtt, hanem inkább csökkent.

Kellő időben megtaláltuk Double Springst. Először a renói egyetemisták táborához érkeztünk, akik elmesélték, hogy az egykori bevándorlók útvonalát tanulmányozzák. A legmodernebb sátrakkal, gázfőzővel jöttek, vadonatúj terepjárójuk mellett pedig könnyű, alumínium kempingszékek sorakoztak. Mondtuk nekik, hogy egy ütött-kopott Toyotával közlekedő nőt keresünk.

– Ott van a források túloldalán – felelték. – A fűcsomókon túl.

Amikor látta, hogy közeledünk, Hermione komoly arccal biccentett, majd kilépett a kocsija és egy közeli bokor közé kifeszített ponyva alól.

– Ne menjen túl közel! – figyelmeztette Faye-t, aki lehajolt, hogy belenézzen a források medencéjét alkotó két hordó alakú mélyedésbe. – Forró a víz. A fehér ember régen babot főzött benne.

– Hát a maga népe mit főzött benne? – kérdeztem, miközben kimerült testemnek helyet találtam a földön.

A vízbe merített, lefedett edényre mutatott: – Halat.

A forrásokat sivatagi bokrok vették körül, és látszott a régi társzekerek földbe vágott kettős keréknyoma, amelyet ma már Jeepek és Ford Explorerek őrülten kanyargó nyomai kereszteztek. Miután Ray és Faye lepakolta a felszerelésünket, pihentem egy kicsit, és ahogy a nap hűvösebb estébe hajlott, Hermione elvitt a délnek tartó úton, távol a többiektől, és leültetett a morzsalékos talaj egyik kiemelkedésére. Nem szólt egy szót sem, csak énekelt egy ideig, és elégetett egy marék gyógyfüvet, aztán az iránytű négy főirányában köveket rakott körém.

Sokáig ült velem a kövek között csukott szemmel, mély meditációba merülve. Aztán kinyitotta a szemét, és így szólt:

– Készen állsz arra, hogy kinyisd a szemed, és tisztán láss. Előbb fel kell ismerned, hogy a látás mindig veled volt! Nem idegen, vagy gonosz dolog; veled együtt született. Ideje, hogy megbízz benne!

– Valamiféle „hatodik érzékről” beszélsz? – kérdeztem, és a gyomrom mélyén feltámadt a félelem.

A nő több oldalról szemügyre vett.

– Ha nem úgy használod a látásodat, ahogy kell, boldogtalan maradsz. A Nagy Szellem nem részekben alkotott meg téged, hanem egységes teremtményként. Szükség van rád.

Szinte felmordultam a csalódottságtól:

– Már megint be akarnak szervezni?

– Beszervezni?

Bosszúsan beszámoltam neki Tom húzásairól és Shirley feltételezéseiről. Hermione arca megenyhült.

– Igen, szükségem van rád. Shirleynek, ennek a Tomnak és mindenki másnak szüksége van rád. A hegynek is. Annak a gyíknak...

– Elvesztettem a fonalat.

– Ne rám hallgass! A belső hangra figyelj! – mondta, majd megérintette a szívét. – És láss – azzal megérintette a homlokát.

A szívem reszketett. A fejem fájt. Kezdtem érteni, amit mondott. Már túl fáradt voltam ahhoz, hogy tovább vitatkozzak.

– Miért csinálod ezt velem? – kérdeztem.

Hermione így felelt:

– Ideje, hogy összefogjuk a világunkat. Mindig eljön az idő. Valaki velem is megtette ugyanezt, most pedig én teszem meg veled. Pat Gilmore-t nem hoztam el ide idejében, Shirley pedig éppolyan vak, mint azok, akiket megvet. Ülj itt egy kicsit ezekkel a kövekkel, és lásd, mi következik! – azzal kilépett a kőkörből, és elsétált.

Ott ültem, és a homokban szaladgáló gyíkokat figyeltem. Az egyikük megállt, szemügyre vett, és közben fekvőtámaszokat

csinált. A források túloldalán lévő tábor zajai összeolvadtak a mienkével. Egy biciklis srác elrobogott mellettem, megijedt, hogy ott talál, és úgy bámult rám, mintha elmebeteg lennék.

Ahogy lement a nap, a sivatag apró teremtményei előbújtak odúikból. Nyugatról feltűnt egy villámmal terhes esőfelhő, aztán megkerült engem, és észak felé távozott. Figyeltem, ahogy egy ugróegér valószínűtlenül hosszú hátsó lábain ugrándozva élelem után kutat, és arra gondoltam, milyen tökéletes harmóniában él a fölé magasodó zsályabokrokkal. Tudtam, hogy nappal, amíg az állat laza por-dugóval eltorlaszolt odújában alszik, a leheletéből kicsapódó pára elég nedvességet ad a növénynek ahhoz, hogy a következő esőig életben maradjon. Éjjel pedig az egér előbújik, és megeszi a bokor magjait, amelyek a vizet, a föld ásványait és a nap energiáját varázslatosan elegyítik. Rámosolyogtam apró testvéremre, aki a maga módján nagyobb volt, mint a keletebbre eső hegyekben élő, oly sok gondot okozó rokona.

A másik táborból zene hallatszott. Hangosnak, fülsértőnek találtam; először átkoztam a tábor lakóit, amiért dübörgő hangszóróikkal megtörték bennem a csendet, aztán, ahogy a zene szétáradt, és folytatódott, a fülem pedig hozzászokott, rájöttem, hogy nem elektronikusan keltett hangot hallok. Az egyik egyetemista magával hozta a hegedűjét, és szívből játszott a felragyogó csillagok alatt. Egy pillanatra megszabadultam a kor kötelékeitől, amelybe születtem, és olyan újdonságként hatott rám a természet, ahogy a másfél évszázaddal ezelőtt itt elhaladó Sarah Royce-ok láthatták. Sóhajtottam, éreztem, mennyire kimerítő az utam. Akkor először éreztem, hogy el fogok jutni a célomig.

Egy egér futott ki zsályabokor alatti rejtekéről, és eltűnt az odújában.

Elgondolkodtam a kövek jelentésén. Nyugaton ültem, az önvizsgálat helyén, és keletre, a megvilágosodásra vártam. Várakozás közben észak bölcs mennydörgésére füleltem, ami

figyelmeztette az egeret – a dél, a bizalom jelképét –, hogy rejtőzzön el biztonságot jelentő odújába. Tágra nyitott szemmel a szívemben várakozó gyógyító kerékre pillantottam. Aztán – az utóbbi napok történéseitől mélyen megilletődve – felismertem, hogy a legtöbb e világra született embertársamhoz hasonlóan, a kerekem egy-két küllője valamivel rövidebb a kelleténél.

A táborunkból hangos kacagás hallatszott, és hallottam, hogy Ray együtt nevet a többiekkel. Mosolyogva feltápászkodtam, és mankóimra támaszkodva visszabicegtem, hogy csatlakozzak hozzájuk. Tábortűz körül ülve találtam őket, forró csokoládéval teli bögrékkel melengették a kezüket, és kitalált történeteket meséltek a csillagokról. Ray mosolyogva fogadott. Nyugodtnak, vidámnak látszott, és egy cseppet sem lógott ki a sorból.

Az éjszakát a csillagos ég alatt töltöttük, Ray és én külön-külön hátizsákban aludtunk, de csak pár arasznyira feküdtünk egymástól. Mielőtt lehunyta a szemét, elmosolyodott, megérintette az arcomat, éjjel pedig, amikor többször felébredtem, és nem tudtam újra elaludni, láttam, hogy sötéten fénylő szemével figyel, vigyáz rám.

Ahogy hullócsillagok húztak át az égbolton, aranyfonalat láttam magam előtt, és olyan világról ábrándoztam, amelyben minden ember drága kincsként óvja a Földet. Ebben a világban minden gyerek gondoskodó felnőtté válik, és felelősséggel nyúl a természeti erőforrásokhoz, és a környezetet jobban kímélő ipart teremt, örökké megújuló csodálkozással hajol le, hogy megérintse a virágokat, a természet gyümölcseit testi szükségletei szerint, nem pedig a tudatlanság marcangoló éhségétől hajtva használja fel. Mély, örök hála töltött el mindazért, amit eddig kaptam, és először életemben teljesnek éreztem az életemet.

Ebben a jövőben az ellentétek közelítenek egymáshoz, és végül összefonódva egyesülnek. Ebben a jövőben saját sajgó lelkem össze nem illő részeinek is lesz hely.

Reggel mankóimat a sátornál hagytam, és Ray erős, izmos testére támaszkodva elbicegtem a Hermione által kirakott négy kőhöz. Behúztam Rayt a varázskörbe. Néztük, ahogy egy raj pacsirta a magas fűben ide-oda kapkodva élelmet keres. Ray magához szorított, megcsókolta a hajamat, és nem kérdezett tőlem semmit.

Elérkezett az ideje, hogy választ adjak a kérdésére.

– Ray! – kezdtem szinte suttogó hangon. – Jól érezzük magunkat együtt. Amikor együtt vagyunk, bátrabb leszek, és ez erőt ad nekem, hogy még jobban szeresselek.

Ray kissé elhajolt, és úgy itta magába a szavaimat, mintha önálló élettel bíró dolgok lettek volna.

Így folytattam:

– De fontos területeken különbözőek vagyunk. Ezért jöttem el erre a nyílt helyre, ahol tisztábban látok. De nem sokra mentem azzal, hogy egyedül eljöttem nyugatra. Rájöttem, hogy nincs bátorságom szembenézni azzal, mit is akarok valójában. Nem bíztam a szívemben. Azonban amikor ott ültem a teljes sötétségben, kénytelen voltam megpróbálni. És tudod, mire jöttem rá? Amíg a bányában vártam, ráeszméltem, hogy nem kell átformálnom téged. Remélem, te sem akarod ezt velem megtenni.

Felnéztem Rayre, hogy lássam, hogyan fogadja a szavaimat. A szemembe nézett. Enyhén összeráncolta a szemöldökét, ezzel jelezte, hogy fejtsem ki bővebben a mondanivalómat.

Folytattam:

– Sohasem leszek mormon. Még ha minden lehetőt megteszek azért, hogy a külsőm, a viselkedésem, sőt az illatom is mormon legyen, akkor sem válok azzá, legalábbis nem olyanná, amilyen te vagy. Nem tudok másnak mutatkozni, mint amilyen valójában vagyok. Az az igazság, hogy nem is akarom megpróbálni. Így tehát nem egyezhetek bele abba, amit kértél tőlem.

Ray karjával esdeklően magához szorított, mélykék szeme pedig lecsukódott. Én is magamhoz szorítottam, és a tőlem telhető legmegnyugtatóbb hangon megszólaltam:

– Még nem fejeztem be. Kérlek, nézz a szemembe! Mert most következik a lényeg. Nem kosarazlak ki. Igenis szeretnék feleségül menni hozzád. Itt vagy velem a sivatagban, velem voltál a bányában is, és ugyanebben az értelemben velem voltál, bárhol is jártam, amióta csak megismerkedtünk. Nem kell, hogy megkérjelek arra, tedd meg, ami tőled telik, mert már megtetted. Tehát a szíved már akkor is elfogadott olyannak, amilyen vagyok, amikor ezt még egyikünk sem tudta. Remélem, hogy olyannak is elfogad majd, amilyenné ezután válok.

Ray újra kinyitotta a szemét.

– Már így is bámulatba ejtesz – suttogta.

A nyakába temettem az arcomat.

– Kérlek, Ray, adj időt nekünk arra, hogy meglássuk, milyenné válunk *együtt*. Igyekszem ezt mindkettőnk számára megkönnyíteni. Nem fogok többé elmenekülni előled. Salt Lake Citybe költözöm. Keresek magamnak lakást és állást. Kell a pénz, hogy új motort vegyek az autómba.

Ray arcán fájdalom tükröződött.

– Em! Az a kocsi…

– Tudom, hogy sokat használtam, de még nem selejt! Akárhogy is nézzük, dolgoznom kell. Nem tudom, milyen beosztásban kezdhetnék, de azt tudom, hogy mivel akarok foglalkozni, legalábbis egy ideig. Független törvényszéki szakértő leszek.

Ray karja hirtelen megdermedt az ijedtségtől.

– Nem, Ray, a döntésem *végleges*. De tanácsadó leszek, nem holmi menekülő tökfej, akit mélyen a föld alatt palacsintává lapítanak! Láthatod, hogy Tom nem viszi vásárra a bőrét. Felajánlotta, hogy kiképez, én pedig elfogadom, de a saját feltételeim szerint. Semmi FBI. Megígérek neked valamit: a mai

naptól fogva lelkiismeretesen és szerényen végzem a dolgomat. Tágra nyílt szemmel járok. Veled együtt. Mit szólsz hozzá?

Ray csak annyit lazított a szorításán, hogy felemelje az államat, és a szemembe nézzen. Még sohasem láttam olyan széles mosolyt az arcán.

Utószó

A bányászat fontos szerepet játszik abban, hogy olyan magas életszínvonalon élhessünk, amelyet e könyv olvasóinak legnagyobb része élvez. Még a lap is, melyre ezeket a szavakat nyomtatták (a szerves cellulóztól eltekintve) bányászott anyagok felhasználásával készült, és a könyv előállításának hosszú folyamatába tartozó szedés, szerkesztés, nyomtatás, kommunikáció és szállítás is elképzelhetetlenek ezen iparág nélkül. Bányászott nyersanyagok híján nem élhetnénk olyan sokáig és olyan kényelemben, ahogy az ma természetes, nem érhetnénk el mai műveltségi szintünket, nem utazhatnánk olyan messzire és olyan gyorsan, ahogy manapság tesszük. Nem élvezhetnénk a világszerte elterjedt, könnyen hozzáférhető kommunikációs eszközök nyújtotta előnyöket, amelyek a harmadik világ legelmaradottabb országának legkisebb faluját képesek akár a Föld leggazdagabb, legfejlettebb kultúráival összekapcsolni.

A bányászat egyértelműen természeti erőforrásokat fogyasztó eljárás, amely egyszerre bizonyos mértékig pusztító és veszélyes is. Az utóbbi évtizedekben komoly lépések történtek a veszélyek csökkentése érdekében, de ez a folyamat még nem ért a végére. Geológiai témájú detektívregényeimet részben azzal a céllal írom, hogy a laikusok számára is betekintést engedjek a földtudományok világába, hogy ezáltal az olvasók olyan tudás birtokába jussanak, amely lehetővé teszi az élet összes területét befolyásoló, tájékozott döntéshozatalt.

A könyv megírását megelőző kutatómunka során két aranybányát is bejártam. Amint már a köszönetnyilvánításban is céloztam rá, az első, amelyet huszonkét évvel ezelőtt látogattam meg, eléggé veszélyes volt. Olyan helyre vittek, ahol a kőzet

rendkívül instabil volt, és a balesetvédelmi oktatás erre a mondatra korlátozódott: „Vigyázzon, hogy ne üsse be a fejét!” A vájatban mindenütt csöpögött a víz. Közvetlenül egy tó alatt jártunk, amely előzékenyen megvárta, amíg mindenki feljön a föld alól, majd elárasztotta a bányát. A tavaly ősszel meglátogatott második bánya ehhez képest rendkívül biztonságosnak és rendezettnek mondható. Ebben a bányában csupán azért izgultam, mert a környezet szokatlan volt. Az írás előkészületeinek részeként két kisebb külszíni fejtésű aranybányába is ellátogattam Nevadában. Ezeket szintén nagyon biztonságosan üzemeltették. További pozitívumom, hogy miután az ércet kitermelték, ezek a helyek potenciális hulladéklerakóként működhetnek, amely véleményem szerint a régi bányagödrök hasznosításának kitűnő módja. A másik lehetőség az, hogy a szemétnek újabb gödröket ásunk, völgyeket töltünk fel vele, vagy hegyeket építünk belőle. Mellesleg a szilárd hulladékok szakértői egyetértenek abban, hogy ami ma hulladék, és a szeméttelepen köt ki, a jövő fontos nyersanyagforrása lehet. (Történnek már erőfeszítések annak érdekében, hogy a szemetet szétválogassák, a hasonló anyagokat pedig megjelölt helyekre vigyék a későbbi könnyebb újrafeldolgozás érdekében). Miközben e sorokat írom, a világ kormányainak és bányavállalatainak kétszázötven képviselője Renóban tanácskozik a bányagödrökben lévő vízzel kapcsolatos problémák megoldási lehetőségeiről.

Miután dicsérő szavakkal illettem a bányaipar égy részét, bíráló megjegyzéseimet sem tarthatom magamban.

Bizonyos bányaberuházások hihetetlenül nagy pusztítást okoztak. Hogy egy aranybányászati példát említsek, a kaliforniai aranyláz idején a Sierra Nevada keleti nyúlványainak torlattelepeinél alkalmazott hidraulikus fejtés során felmérhetetlen mennyiségű iszapot engedtek a San Franciscói-öbölbe és annak mellékvizeibe. Ez környezeti katasztrófát okozott, amelyet egyetlen iparág képviselője sem tagad. Azonban

a maga idejében elképesztő technológiai bravúrnak tartották. Vajon melyik mai bányaberuházást fogják a jövőben hasonló szarvashibának minősíteni? Talán a Carlin-telep hatalmas külszíni fejtésű bányáit? Az eredeti környezeti hatástanulmányban leírt helyreállítási modellt több ottani üzem esetében rendkívül hiányos adatokra alapozták. Talán Nyugat-Virginia újabb keletű szénbányái érdemlik majd ki e kétes dicsőséget, ahol a külszíni fejtés során eltávolítják a széntelepet borító hegytetőket, majd a meddőt a völgyekbe öntik. Ezen bányák némelyike több kilométer széles, és több tízezer holdnyi területet ölel fel. Valóban olyan nagy igény mutatkozik az ott található aranyra és szénre, amely igazol egy ilyen mértékű természetátalakító beavatkozást?

A természeti erőforrások sorsával kapcsolatos legélesebb kritikám azonban nem a bányaipart illeti. A fogyasztónak szól, annak a nagyrészt névtelen, felületesen szabályozott tömegnek, amelynek természetesen magam is része vagyok. Az a benyomásom, hogy életünk annyira eltávolodik az általunk felhasznált, nem egy esetben igen bonyolult anyagok keletkezésétől, hogy már eszünkbe sem jut, hogy bányászott anyagok vesznek körül, és nem gondolkozunk azon, hogy ezek honnan származnak. Az említett anyagokat felszínre hozó vállalatok (amelyek munkájában szintén részt vettem) pedig olyan hatalmas, nyomasztó politikai befolyással rendelkező gépezetekké fejlődtek, hogy képesek befolyásolni a működésüket szabályozni hivatott jogszabályok tartalmát.

E könyv megírása közben magam is küszködtem ezekkel a problémákkal. Eredetileg nem a természeti erőforrások felhasználásával kapcsolatos könyvnek szántam, de a végéhez közeledve a probléma olyan nyugtalanítóvá vált, hogy nem hagyott aludni. Az Em Hansen-könyvekben ítéletalkotás helyett inkább a tényeket szeretném bemutatni, és ebben a művemben is igyekeztem ezt a gyakorlatot követni. Tapasztalataim szerint a

művelt emberek maguk is képesek döntéseket hozni, amelyek remélhetőleg jobbak lesznek az enyémeknél.

Egy régi barátom elolvasta e könyv első változatát, és azzal vádolt, hogy elfogult vagyok a bányaipar és a környezetvédők vitájában. Egész életében gazdasági geológusként dolgozott, és annyira felzaklatta, amit írtam, hogy ragaszkodott hozzá, hagyjam ki a nevét a köszönetnyilvánító részből. Megrendültem, és a munkámat segítő csapat tagjainak sírva panaszoltam, milyen bonyolulttá és ijesztővé vált az élet az egyre inkább elgépiesedő, elüzletiesedő világunkban.

Mary Hallock, a hetvenes éveiben járó intelligens üzletasszony erre fanyarul csak ennyit mondott:

– Persze, régen minden sokkal egyszerűbb volt. Pazarlóan éltünk, mert volt mit eltékozolnunk. Soha nem gondoltunk a következményekre.

– Akkor hát hogyan birkózzon meg az egyén ezekkel a problémákkal? – kérdeztem.

Ken Dalton, egy telefontársaság nyugalmazott igazgatója, aki szabadidejében szívesen borászkodik, így válaszolt:

– Sarah! Ezekkel a problémákkal nem egyénileg kell megbirkóznunk. A megoldás az egész társadalom feladata.

Fontos, hogy mindannyian egyre inkább tudatában legyünk cselekedeteink következményeinek, hogy a lehető legbölcsebb döntéseket hozhassuk arról, milyen természeti erőforrásokat használjunk, hogyan szerezzük meg őket, és hogyan bánjunk a megszerzés és felhasználás során keletkezett termékekkel. Véleményem szerint ezen a területen szerzett ismereteink további bővülését úgy biztosíthatjuk a leghatékonyabban, hogy támogatjuk az oktatást, a tudományos kutatást és olyan szabályok megalkotását, amelyeket semmilyen formában nem befolyásolnak üzleti vagy egyéb szűk körű érdekcsoportok. Ugyanakkor szavazatainkkal, véleményünk kifejtésével és vásárlóerőnk felhasználásával ki kell kényszerítenünk, hogy a

természeti erőforrásainkat bölcsen és tisztelettel használják – vagy éppen hagyják nyugodni a földben. Világunk változik. Gondoskodjunk róla, hogy a változás jó irányban történjen!

Még egy utolsó gondolat. E könyv megírása rákényszerített, hogy számba vegyem az általam felhasznált természeti erőforrásokat. Mint az ebben a kultúrában élők közül annyian, korábban folyton arra vágytam, hogy mindenből egyre többet fogyasszak, legyen az csokoládé, autó vagy messzi tájakra tett utazás. A klasszikus „félig üres a pohár”-szindrómában szenvedtem. Azonban, miközben eltöprengtem azon, mit fogyasztok, felfedeztem, mi mindennel rendelkezem már, és ráébredtem, hogy a poharam mindvégig tele volt, sőt ki is csordult. Tisztelettel köszönöm a Föld minden adományát.

Köszönöm, hogy elolvasta e sorokat.

Sarah Andrews

2000. április 6.